

Wpada *daic*

Qui nimis est tutus, retia sepe subit, *pl.*

in ~~erat~~
wpada

1466 RRp XXDI 14

k. 176

w/g *Perz.*

Wpadac' Szadac'

Wpadac' Szadac'

ad ignoranciam

Dilectimus Wpadamy w mye-

pot. XV R. XXV. 153. vmyenye
^{med.}

~~Part. I. 475. R. 62.~~

978

~~Brückner Kas. 3.~~

~~Rozpr. 25 str. 153.~~

~~po Lewa w XV~~

Wpadać

Upađai - incidere

Aby ^{thruery} ludzkie wypadaly we szkoda, zywota
vboqeqo. ~~wtaryany~~ Jul. 53. (pro obayego)
obykly sa, przeto wyela lody szyc a stacz
w wlosknych domyech, ... waznyosay msa-
dzelenye myedy soby

(towad 44: a talo w szkoda ~~wypaday~~)

(ne in. ^{incident} periculum ^v vitae utriusque)

/110/. O pospolytem dobrem.

/V/stawyczne pospolstwo czyni czastokrocz
rostargnyeny, w ktoremszete bracza abo gynszy
przyaczele na gnyew abo swar czastokrocz przy-
45/ chodzą a tako w szkoda vpadaya. / Wiele
ludzy wzięły to w obyczay myeszkać w osobnosczy
swych domow abo syedlysk, czascz, ktora na nye
slvsza z rozdzeljenja oczczyzny, a to przez przy-
aczele, aczkole tego dzalv przed oblycznosca
krola abo xandza nye przywyoda. Ale czastokrocz
sya przygadza, ysze geden pylnyeyszy gest syebye

Upadai wpaolnie'

Boiare na gnyew abo swar waslokorow przychadz a takto
w iskoda upadaj z Siw. 44.

(ad inopiam vergentibus)

Wpadacie

29d

z wyną pyathnadzescza a nam o gwalth 38/ drv-
ge pyathnadzescza. /

/83/. Dzalv dzieczy nye mayą myecz s oczczem.

/P/ospoliti obyczay w krolestwie naszym
gest, ysz po smyerczy maczerze, dzieczy od ocz-
cza swego dobra gymyenia polowyczną, a | tako dla
swego glupyego rozvmv mlodych lyat gymyenie stra-
czają ^(sc. dicit) a straczywszy dla myersyączky oczczowej,
ktorą gemv czynją, acz są nad nymy nye slutuge,
w vbstwo wpadają a tako s takyego rostargnye-
nya gymyenia obyie stronye nyedostatek y szkoda

(Sul 47: lrv vboashtv schoduzcim)

^{148. ubristovis}
Dział. 38-38

Upadri: *Wpawadzi*
(quod filiae in hereditatis...
non succedant) 420

z gynyenya podlug oschaczowanya w pienyadzech
na byez dane, a dziedziny sany otrzynaya. Ale
sakarvgony, aby szadna dziewczka w pusezyna nye
vpadala, ale gdy kte warse plody nyenayacz,
tedy blyssssy pusezyna otrzyna.

/132/. O dziale czechowskyen.

/V/stawiany, gdy nasz po smyeresy szony
swey swege syny oddzely z gynyenya, kterynte
dzalv nye mogli odmowycz, a gdyby taky dzal przed
nas abo starosti naszego nye byl wczyrdzon, po
smyeresy czechowskey synowie taky dzal moga

Dzial: 54

(Ful 57: zapowycelanny... aby dzenley w dzedry nacz,
cro gest poszkina deczordy, a nye wstapowaly)

Wpadać -

Wpadać w pułap - haereditatem succedere.

Zakazujemy, aby szadna dziewczka w pułap nie wpadała,
ale gdy bto vmrze, plodv nje majoz, tedy blyszzy, puzuzyna
otrzyma Dziab. 5f.

Wpadać w wieczność - perpetuari - tytuł

Zastawa $\frac{1}{2}$ trzydziestu latk nie wykupiona wpada
w wieczność Sub. 86.

(ten, który w zastawie posiada, trzyma
na własnym posiadaniu)

nie chodzi o wieczne posiadanie,
nie, własność

mpayac'

In domo enim comedit, qui in intimo
cordis sui Christi passionem masticat
per meditationem et sibi incorporat,
mpayac, per imitationem

ca 1430 Gf Kar B

11 12

Wpauć'

Jezero stworzył w wycpał re z wypadł
na dol, iensze rest wosinil

(incidit in foream)

Pl 7, 16, sine

Wpaść = incidere

sp przed obliczami iaspim

~~Wpadł w dol st. 7, 16. Copali. i am g, y wpaści w n d~~
st. 56, 9.

(Pant: wpać)

(inciderunt in eam)

do paší

947

Taco etc. Taco [gim] {mÿ} pomoz
etc. yaco | tho fwaczca, yfze mar-
czin ^Soltis nep|chnal. yacuba wofz-
nego wogen, (anÿ | go bil) alem bil
przytem, yfze' odwel|key nemoczÿ
wpadl izam wogen | *Et | alii quinque*
dicunt: yaco tho fwaczca,

1418 Pozn w 947

Wpaść

... Mavorin soltis ne pchnal Yacuba
wosnego w ogen any go bil, alem byl
przytem, yzre od welkey nemocy spadl
szam w ogen.

2420 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.

Pom nr 947

Wpisać - incidere

Cyedno przyszła rona, zycgo,
* ^(ia) aserzla, naka dofnycgo,
err zycy wpaaka wpatkhdyst

Aleksy w. 235

Wpaśé' - cadere

Acebi kło odwozył studayō... a wpaś, bi w uqō wal
albo osyēl, per studayey wrocy zaplato' BZ Ek. 21, 33.
dobitayōō.

(Kathin 284: wpaśnyē
-ly)

(si quis aperuerit cisternam... cecideritque
bos aut asinus in eam)

8788

Wpaśc

Wpadmyeŕ ly [do] wpa]toza (caident-
que.... in eam Ex 21, 33)

czyż wol albo ony, XV p. post. Katurm 284
pan tej stodnyey zaplaczy then dobytheli

~~Wpasić~~ Wpasić

Stagnis in mersso, gl. aquis homine,
obpresso golyby czlowyek *wpadlth

1466 R XXII 20

K. 267

Wpaść

Nam leo rete subit wpadnye ,

1466 RRp XXII 14

k. 175

w/g Perz.

Wpisać

incidit alias Wpisać fluvius -

1464 AGZ. XIII. 429

*Ibi alii scopuli transeunt unus post alium
noque ad scopulum finalem..., qui fac-
tus est ibi, ubi incidit al. Wpisać fluvius
[...]*

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1464

str 429

479

Wpajac'

In domo enim comedit, qui in intimo
cordis ~~in malum~~ sui Christi passio-
nem masticat per meditationem
et sibi incorporat, wpaya, per imita-
tionem

ca 1430 gKartB II 12

~~wpadruai~~
Wpašc - cadere

Wpašc up w^{ss}tryat Re, yego greseny
Pub. 140, 11.

(Fl: *pado)

(cadent in retiaculo)

Pub!

140. 11.

Wpaści-

Wyrwy mię ^{panię,} ~~z~~ od grzechów ciężkich, abych
mię wpadła w mięsore sproszne, które za-
wody jest bez szwyakłossary Now. 165.

1033

Красі

Злы то рынек кастыне счыраб, галы
до усеі до пыекла упадл. ex. xv Mac. 137.

Wpaść

Będzie li ślepy ślepego wodzić, oba
wpadnięta w doł [caecus autem si caeco
ducatum praestet, ambo in foveam cadunt]

Rom. 356.

Upaść = rado

Ziarno żyte wpadwszy w ziemię, nie
umrze li, samo ostanie; ale umrze li,
wiele owoca przyniesie [nisi granum
frumenti, cadens in terram, mortuum
fuerit, ipsum solum manet; si autem
mortuum fuerit, multum fructum effert]
Romu. 466.

Wpaść

A kthory by calowyek thego sye pokussyl...
ma tho fewnye wyedriczi y myeczi, yse
wypadnye thaky... w gnyew boga wszechmogace-
go.

1484 Reg. 724

Tac x

Wpaść

..... bał | aby nje wpadł wgniew cesarsky |

~~z~~ p. XV Rozm. Pam. 473
p. post.

Wpaść w niemoc

Jurek jako stary a barzo w robocie
crtowiek natychmiast wpadnie w nie-
moc Rorm. 145.

Wpaść

28d

na zakład pyenyadzy dawa a zasyą zyskve, a ta-
ko ziemyanie czastokroc konye, na ktorychby
nam ryczerstwo myely sprawyacz, straczaya, y
tesz dziedziny za takim zasszenym zastawyaya a
potem w vbestwo wpadwszy, kv gorszem przycho-
dzą (ale zremisuje) dła ktorych wyn po sand nasch
radzy przychodzą, przeto aby naszym poddany czczyą
37/ tym szyrzey slynaly, vstawyamy, aby od/tych-
myast szadny ziemyanyn nasz z nyszadnym czvdo-
szemcem na zakład nye gygral, ale tylko za go-
towe pyenyadze. Paknyaly kto nadto vczini a na

Dział. 36-37

(sul 45: kv vborstwu przyyechany czasto
kroc w gnedni gorsze vpadayaz) :-

(qm' sic obelus' et ad inopiam obolucti)

/81/. Kostek nye maya gygracz na zaklad.

/Y/sze chytroszcz kosteczna slyachtą nye-
dzy sobą spýwszy syą geden drvgemv na kostkach
Dziak. 36

Wpać-

Wpać w co - deduci ad aliquam rem

W ubostwo wpać wry, ku gorsremu przychodzą, str. 86.

Ипаѣ = invadere

Invadent спадна

~~172~~ XV R XLVII, 359.
p. pr.

K235

Wpaść

1274. (840 r. 1470). Thako mi bog etc. | yakom ya s Bronya
ostra nyewpathl gwalthownye nakatherzina | thako yako poszew
omawya. — yako ya tho wyem.

1470 Lap Wansu nr 1274

Hipaisc'

Hol instar ancore, que firmo cursu
ratern in portu retinet, ne procellis
quassata... ~~bachanti~~ illudatur, ipsadde-
by... ad rupes contiguas ^(pro illudatur)

1466 RXXII 11

Wpaci

Jako mne podpisane puzerino ne wpadly po [moj]
moje macerzy 1426 K. ~~101~~ nr. 2188.

Sim. ob.

Wpašć

O Maria, pocięch - łocka,
N smetek uelky yestel wpaść, R. XIX, 70.
yolys' syna Anego stracyła

1520

XV w. !

Wpēmie cf. (w) Pēmie

nie! [↑] Upednie

~~Wpędzać, as, at.~~

Wpędzać vel słaczać

XV ex.

compellere Pr Fil. V, 25.

~~ję. x 20 36 J. Gad. comp. v.~~

~~Pr. W. st. p. W. 85.~~

Brückner Prfil 5 25 kon XV

954

Wpędzić - pellere

Ceanera vrantha 2, dwora pana castellana ^{... godny} morze
bier wpędzona Sul. 19. (Sul 56: more byz doznana
^{... ad curiam}
(pignorat. licite pelli possunt), gdzie dworci
krolewske dalzeke

segnąć 'gonić wpędzić gdzie (złoty o zwiensztad.)
doznąć 'wpędzić, dostarczyć'

Wpędzić - impellere

Na wyestnego pastyrza polozył
Ydzyk, yst owoza do cztery wpa-
dzana (ovem ad gregem impulsam,
Dnia 36: ktoras do cztery przez pas-
tirza wegnal) a strzezeniu pastyrzo-
wemu poleczona, ste cztery nye myal
faza, they tho owoze

Sul 45

Wpedzić

~~XXXV.~~

~~Wpandzil = impulerit 1471~~
Wpadryl ↗

~~MPKJ. V f.~~

(si per odium quis hominem impulerit vel iecerit
quippiam in eum per insidias Num 35, 20, BZ: iestli
kto... oslawyeka gony)

ca 1470 Mam Lub 46

oz. hanil
gazyk = ~~conici sciqac. pnestadawac~~
~~Num. XXXIV~~

~~Num. XXIV~~ St. udany
wuj: jestli kto + niechawisci cztowicka popstnie albo nai co smci

Thpik
Wpyle

1067 Th<a>|ko mÿ pomozy bog yfwanthy
† | yako yangnyefzka przedhamÿ
wpyle | akryczala nepoly [[yz]
afkarzyla, zegye | vfyle vczynyno
ydzewstwo e odyatho | {afkarzyla
nadw} <j>

V (pro na)

1433 Kal m 1067

nasmer; rus. bonumb, us. vopiti, vortpiti, sd. vapiti, upiti etc.
russ. bonub.

Kur. 'u buszeniu, wogorzace'. Noze tej upita 'kryczane, nasmerze'
por. rus. bonumb

Wpisai

Essz nya thy wpisral w xazy szylas,
 ne przeprozaw^x yas nullo iure.

1443 Tytuł 140

Nobilis Paulus..., prolocutor Andree... egit super Bartholomeum
p. - pokonanie szdowicie, wszystkie wyrod skrajny

Spiseč

• ^(dla 7 stawa) Wyrażenie bądź wam, czy dotyczyć
stwierdzenia dawną dyktando mogą być
dobrze ustaler według prawa a meza
czy wypisać podług poszpolnego prawa
Art. 43 ~~(1)~~ (circa praemissa conscri-
bendo)

V(art. 39.1: wypisać, pro wypisać)

Wpisać

Yakom ya nye bandacz opyekum Iwyachnym ~~pod-~~
~~ny Woytkowey...~~, gdy any nuya poslala do cancela-
nyey ku wysluchanyc wsdanya gymyeny na Lyp-
nykach, khtorego prawem pozyskala na Stanisla-
vye, anym opuszczywszy ⁽ⁱ⁾ ~~z~~ yey gymyeny, swegom
nye wpysal, anym przywyleya na tho gymyeny
nye wzalem

opuszczyć - pominięć

1471 Spw JNW. VIII 2, 34

Wpisać

V (x. Andzej)

1702. (570). Jako my tho vgyednaly Sthanislavem Misczinskyem
gy Spawlem Lysiczkyem ysze mykolay kalysch myal rosdzyelycz
gymyeny dambrowka na trzy cząsczy kthorego gymyenia on
myal myecz dwye cząsczy a andrzey trzeczą kthorą by sobye
wybral < swey cząsczy > a cząszcz schvmowską napoly rosdzyelycz
gy tho vgyednanye myely sobye wyescz w kxagy (~~gy dzy~~) na
pyrwschych Roczech po vgyednanyv gy dzyerzec gye nyeporus-
chnye pod pyączyadzyesyath kop zakladv, kthore on gothowh byl
wpysacz (gy) < a on > bratha swego mykolaya kv przyswolenyv
nathen zapysz postavycz thako nam pomozy bog etc. — 1702

1490 Zap Wana nr 1702, sim. ib.

Wpisanie - incipit

braer maya

Zemory puzarze (za kasde wpyzanye geden
grosz Jul. 79

Zemory puzarze... we wnyshkych zemych
krolewstwa narrego... oth zapysow gena-
ko braer maya swa prawa... za kasde
wpyzanye (pro una inscriptione) ast do
konca trevy geden grosz

wpleić

Wplotł a wpogyl = implicatus 1448/R. xxiv, 854

Wpleść się

wplyeły sza - implicati

(war. leal: wspotekly
schiz) c. ~~1471 R. XXXIII 132~~
ca 1470 Kamusub 306

(I Pet 2, 20: si enim refugientes conquina-
tiones mundi in cognitione domini nostri
et salvatoris Iesu Christi
cus. wpletše se) his rursus implicati su-
perantur, facti sunt eis
posteriora deteriora prio-
ribus)

cf. Wspotěc sis MOKY V 137

II Pet. 1

Wpłacać cf. Wpłacać
(ew. pamięcią (pamięci) Wpłacać)

Wpřáci' cf. Elpřáci'

Wp̄teenie = incarnatio

~~Wp̄teenyne pleaz erlouicera = carne~~

Wp̄teenyne pleaz erlouicera = carne carnem liberans

1444 R. xxiii, 301.

(beatus auctor saeculi servile corpus induit,
ut carne carnem liberans ne perderet, quos
condidit)

Wplyna

V # Trawta transfretabit vlg. wplyne, de
1426 K.M. II nr. 2040. bonis cineribus

(sc. Johannes)

Quod si non dederit seu ... solvere neglexerit
eosdem cineres, tunc obligavit sibi (sc. Boguslas)
solvere quinque sexagenas..., et hoc debet
dari in Orsednowo, donec V

Wpływać cf. rozpływać

toś w MPKJ V 7 czytając rozpływasz,
gdy w stp. i w wyd. WY
rozpływasz

Wpocie tie,

~~19. se profundaverunt in
peccatis wpogily sro wgló-bo.~~

gossr = se profundaverunt (in peccatis) ^{ca} 1420 p. xxiv, 82.

Jag. nr. 1299. l. 19

Br. kar. srow. I. 45

audient... Primi sunt, qui se nimis

Rozpr. 24 str. 22 pocz. w. XV

elongaverunt a deo, id est ⁴⁸⁰
hoc, quia nimis se profundaverunt
in peccatis wpogily sro w*gló bogossr

Wpaic

Wplotłł a wpoqyl = implicatus 1448 R. XXIV, 354.

wpleść, wpleść się (plotze wfigować coś, wciągnąć nowe
pasmo w plecionkę)

Hypocis - conglutinare

50a

[Odyssey] w pogylo szyc₂ w ramy: vestibus
conglutinatis subteribus

~~2/2~~ XV Kalend. 276.

p. post.

Extunc milites furiose accedens ex-
polarerunt eum unica proferia et
aliis vestibus, que conglutinata erant
whembus w pogylo szyc₂ w ramy

Uproid ^{Wpoid} nrojny.

~~Wpoid nrojny~~

Habeat enim valde fixum cor in
domino barso wpojone

fixum cor wpojone

XV post. R. XXV, 177.

~~Brückner Kaz. str. 3.~~

224 r

~~Rozpr. 25, str. 177~~

~~Osrot. 414, k. 224.~~ 2362

Wpoid ~~Wpoid~~

Upoic ~~Wpoid~~

Videns autem pincerna... ibidem in nuptiis
sanctum Thomam, quod nec comedebar[et] neque
bibeat, sed oculos fixos in celum,
~~Oculos fixos in celum~~

prodnyessone albo

XII p. post.
wpoyone, VR. XXV, 182.

~~Brückner Kaz. srw. 3.~~

3195

2916

~~Bozpr. 25, str. 182~~

habebat, apostolum dominum in faciem per-
~~Oscol. 44. b. 319.~~ cussit,
dicens

Wpisać 'figere'

1

figere, wrogycz

ca 1500 Ery. ~~See~~ 123

2
Wpoc 'imprimere'

imprimere, ^{id est,} f. valde premere ^{e/} infigere,
~~synducken,~~ vyrazycz, wrogycz

ca 1500 Ex. ~~Sto~~ 123

W polec

* topolek sy (mam. kol. :). mam. ~~trakt mikulawski~~
~~W polanki~~ ~~schia~~ ~~accubuiti~~ ~~z. w. w. poleszalesz~~ ~~z. polekls.~~

~~B. w polek~~ (catulus leonis Juda, ... requiescens
accubuit; ut leo Gen 49.9)
~~z. poleszalesz~~

~~W poleszalesz~~ ~~z. poleszalesz~~

[biblia taborska: spolezał sy. Starz Testament Cardy: w spo-
lezał sy]

~~1477~~ ~~WPKJ V 24~~

ca 1470 MamLub 18

~~Gen XLIX 9~~

Avij: leges

Wpolierono-inclusive

* Ustawiano byz oradzamy, aby oznaczono
wyzszel rok wpolierono chawan byt Jul. 72.

aiybo ostawion byl by zaplasceniy.

Gdy w myelgem dlugy... swary szę często
krocz wswosząy, gdy tako myelley dluz
lenothkego czas w omyston byz si w myepa-
treniyu albo nagle zaplascen uye more
byz, sz mylescy *

(ex gratia censuimus statuendum, ut XVIII
septimanis terminis inclusivus observetur
de solvendo)

~~Pol~~ v. Wpoty

14H MPKY $\bar{V}$ 132

Room. 616

cf. (w) Pol $\bar{y}$

Wpomnienie →

Upomnienie

Whispered of. Posrod

Wpośród,
wposród

cf. Pośród

~~Posodek~~ or Kposirodka of Posodek

Wpóstrzaczaj cf. Póstrzaczaj

Wpiszrod of. Posrod

Wpotwarzę ~~o. u.~~

Ydaz i Puttuska okazywa kogoś,
"quia ipsum infamarit. dicens,
wpotwarzę moja w bystwie"

Ep
1478 PŁock 13, 154

~~Uporywac~~
Uporywac porsto pod Uporywac

Swaczini, iaco iost Blirbar ne wedral, ked:
wporriwano s to dzedini o mlin 1396 lekst. I, № 2171.

✓ Kurawstianica cyfra: uporywano

Wprowa cf. Wprowa

1427 AKM III 337

Wskazanie cytator's na wprowa trzeba
cytować wprowa

Wprawic

Tunc faciamus sicut aliqui, qui deberent

~~Wprawon hicz = qui deberent
promoveres in xp / R. xxiv, 66~~

ad servitium aliquorum dominorum

~~Gay. nr. 1019 Mar. 29 1905~~

~~H. 19h~~

~~Pr. Kar. str. I 29.~~

Rozpr. 24 str. 66 poz. w. XV

435

Wprawic'

Wprawyllyesz in capti-
nitatem.

1429 Arch Castr Crac III 140

1429 Cstr.

140

Wisnowic'
Swyder de Zavoyow actor cum Stanislao de Polan-
nouicze (-youicze ?) habet terminum ... pro
eo, quia hominem ipsius colonum wprawlyesz
in captiuitam^{te}, iure eum non convincens in quo
dampnificasti ipsum (?...) suum hominem

ArchCastrCrac III 140

429, notatka nr 140, strona 235
(samo 140 jest mylące, bo się to powtarza przy
kojenych latach)

wprawić

2988. (114^v) — — egit — — pro eo, quia tu me imposuisti
alias wprawylesz ad caucionem fideiussoriam — —. Ex adverso — —
(115) respondit: ego non nosco, ut te imponerem alias bych cza
wprawyl ad dictam caucionem — —

1470 Zap Warsz nr 2988

Wprawic

1455. (55^v r. 1479) Jakom ya nyewprawyl wrakoyamsthwo
oczthyrdziesczy grⁱ yopyacz grⁱ Jana rosthka sblonya doyakuba
(J) rodzonka sblonya zakony rzydzy~~X~~ pothla poszw. Tako my
pomoszy bog etc.

1479 Zap kanz nr 1455

{koszy}

1 (bez porow)

Wprowadzić

mathuchny borey wstywayczye.

Udzye grzesny pokuth vycz ye,

by wasz pa~~ki~~ na oszurye cyła

a w nyelbyosa wprowadzyla

ca 1500 ~~gr 5 NW V 13~~

Piesniłstad 176

Wprowadzić

A myślom raczy przykaszacz, kiedy yusz
do, smyracz, aly mys, moznyc bronnyly
a do rayu wprowadzylly ca 1500 ~~gr 3 W 17~~
Piesnilstad 178

Wprowadzić

Synowi brzozy... polecam duszka w thwie ręce,
racz yo, □ w ray nyeljesky wprowadzycz

ca 1500 ~~Spis KW V 17~~

Pieśnikład 179

□ thwem lyczem rozestycz a

Wprowadzić się

Yako sō Grzegorz nyc mō wolō na schedlisko

wprowadził, ale gwałtem

1416 Fydzr nr 464

Wprzyc

Jaco

✓ Michal wprzankle kobila przez moy rody.
— w moy work.

1415 Afo. $\frac{1}{2}$ XXXI

Hyrcanus = iungere

Non possent iungi wpsymonek

~~112~~ XV, R. XLVI, 358.
4 p. pr.

wresniej: boves erant indomiti, nieukowia, et silvestres
dricy

iungo zaprac w jasno kuf do ...

Wprazge

v. 132 a

Wprazzone. $\frac{\text{II} \frac{1}{2} \text{XV}}{\text{Cp. post.}}$ in Fil. III 287.

Annexos, wprazzone, ad iuga tarda boues, gl.
id est in iugo boues sunt pigri

Nam quia magna tibi, gl. x. bovi, tribuerunt membra
parentes, viribus effectum constituere, gl. sufficere
vstawyly, tuis

10. ^u rhyt dori. H. telista Sac. 'dare, dare'

gl. ^u hominem pauperem

Cum dives persona breuem maiore potestas
Subdere vult sibi met, si nequit, ira tumet,
Herentem luteo sub gurgite rusticus axem ^{annu}
annexos ad iuga tarda boues
Frustraque depositis confidens ^{deo} numina ^{desideris} votis

Wprzyc

K. 200 b

Inredatur wprzycem byt. II XV br. Fil.
III 288. p. post.

Wpneqae

Wpnaqaya chony doby thek,
choraer zleehmamyer then dryen
~~AKedit III 162 - 1483~~ [wssithek

~~II $\frac{1}{2}$ XV Untel 191~~

.Satyra w. 41

Wp przytkuq.

~~Wp przytkuq. infero digitum~~

et digitum infera-
mus Wp przytkuq.

~~Brackner Kaz. 8r. w. 8.~~

~~pod~~ XV R. XXV. 159.
Ames.

musi jakas aluzja do

Rozpr. 25. str. 159.

Do 20, 27

1604

~~Pod. 1. 475 p. 273.~~

Wpuszczać = immittere

(immittet)

Wpuszcza (angół) bozi w okolu boideick se iego y
otey meje Fl. 33,7, sim. Put

M; rozstąpił się oborem

Wuj: wpuścić (niebnie samego - wpuścić się) albo wpuścić się pomoc, ratunek

Wpuszerać się

Wpuszera się = se interserit / 1444 / R. XXIII, 208.

(repelle a servis tuis, quidquid per immunditiam
aut moribus se suggerit, aut actibus se inter-
serit)

se suggerit - wksada się 'wcička się, pnenika'

26 - wedlug 25. Swarbricka

Upuszczenia

Teraz podobno królestwo niebieskie
szycy niewodni upuszczacemu w more
(simile est regnum caelorum sagena missae
in mare Mat 13,47)

Rom 343

26: podobne jest... niewodni upuszczacemu w more
Tys: do sieci zarzucanej w ^{more} SU VI 78

Mat 13,47

WPUŚCZĄCY

Wpuścić = mittere

Tei podobno i krolewstwo niebieskie sie =
ci niewodu ~~wprowadzonym~~ wpuszczonym w morze
[iterum simile est regnum coelorum sagendae
missae in mare] Rom. 343.

Wepuszczenie

Vtu sibi in arva avenae [...] ^x wepuszczenie
crenyem damni casti

1441 A 92 I 28

(sc. Johanni)

Ob hoc tu cum tuis pecoribus indemitis sibi
damnum intulisti septem marcas, eodem tu si-
bi pasena XIII capetias avenae d. popast..., etiam

Wpuszczenie = immissio

(rozniekana swego)

~~Postal w ne wpuzczenie Fl. 77~~

Postal w ne gnew... y samót, wpuzczenie / przez
angoli zle Fl. 77, 54 (immissiones).

sim. put

Wpuśczenie = immissio (do)

Wpuscié - infero

Infer wlosz, wpuszc. ca 1450 ~~ca 1450~~ ca 1450 573.

(infer digitum tuum huc et vide manus meas
Jo 20.27)

ca 1450 ~~ca 1450~~ ca 1450 573.

Wpuścić - mittere

Kto(re) (sc. dżezzo) gdi wpuścizyl
w wodi (quod cum misisset in aquas),
w flotkoostez sze obracziyli ^(sc. Mojżez)

biblia taborsta: pustil v wody

Ex 15.25

~~Wpuszcic!~~

Hec (r. pars eucharistiae) est
Vin sanguinem tincta

Wpuszcza (R. XXV, 183.

XV. post.)

~~Brückner Kaz. Str. W. S.~~

~~Rozpr. 25, str. 183~~

~~444~~

~~Osob. XX 1. 232~~

2980

W puszczy

A proetho wselkine

W drzewo, które nie przynosi owoce dobrego,

bydziej wyogatho a o ogien balyze

spas w p w s c o n o (in ignem mittetur Mat 3,10)

~~Ev. ex. v. p. f. k. 198~~

EW Zam

Wpuścić

O przekleśty Judaszu, całowanie twoje jest
całowanie niedowiadkowskie, jen spywasty byz w
a potem ukazi i wpuści jad Rorn. 620.

Wpuścić = immittere

J Wpuścił w usta moja pene nowe Ps. 39, 4, sim. Ps
(immisit in os meum canticum novum)

dopuszczać

Puścić z 'wstać, sprowadzić coś na kogoś'

Al: włożył w moje usta pieśń nową

Wpisać w serce = mitte in cor

Djabel z osobnego poduszerenia jasi
wpisic w serce ... izby ji pdradit Judasz
syn Simonow Iskariotow [cum diabolus iam
miseret in cor, ut traderet eum Judas
Simonis Iscariotae] Rom. 531.

Wpuścić

~~Spisać~~

Jaco

Jan Bartmka spisał w moim^x dziełnym sył^o moim^o

1417 Czs. 177

Wpucić - introduce

Teżi sprawy wpuczerzy doła, a wśly gy k sobye
B2 Gen. 19, 10.

(et ecce miserunt manum viri
et introduxerunt ad se Lot,

Stary Testament Cardy: mużie wystupiwse,
pro wypustiwse, tużee uoedersta Lotha
k sobie)

8792

wpuszcic

1287. (80) Thako mi etc. yakom ya yanowj nydroslo myl plothu
yego gwalthem anim wpuszczyl bydla mego wogrod yego any
yemv skodj wdzelal yako dwe kopye.

1467 Zap kasa nr 1287

Gyen Wpuszcic-
(se. duch święty)

✓ Moje wpuszczy w łagymnyere Ihwego
boshwa 77aw. 127.

1034

Wpuszcic - immittere

Y wpuśczył powietrze pan bogi do szronie senne,
[soporem] w Adama [BZ Gen. 2, 21.

↓ (immisit... soporem in Adam)

(pro wozyczenie senne)

Stary testament Cardy; wpuści... otrapienie senne

8791

Wpuścić - immittere

Zęby rycewów wpuścić w nę
(dentes... immittam in eos Deut
32, 24)

Put Deut 36

Wpuścić - emittere

Pręt moczny tworzący wpustoty
(Fl: wypuszczy) gospodzyn et
Syon (virgam... emittet... ex Sion).

Put 109,3

wygl: wypuszczać = wysłać

~~Upusicie
upusce; upus'ci's, upus'ci'e~~

~~upuskyer inmillere~~ ~~tt~~

XV ex. Pr Fil. V. 19.

~~pag. n. 2038. J. Carl. comp. v.~~

~~Pr. sr. st. p. 19.~~

Brückner Prfil 5 19 kon XV

746

Wpuścić? Upuścić

ji wpuscy

XV p. pr. Pint ~~12~~
Kras

Dykijonas teolog. i kazania... 15rs. proz Piotra o Dłobicy
1428

Kool pap XV w.

K. 159

napisanejery, cofak...
indice

Wpisać

~~1597. Armandus Bigaudus scillifer cionensis
cum mobili ostronski. Giacomo ostronski
intromisit, wpisał, inter viceprocuratorem
Warceusem et Nicolaum, et proconem, quid
ipsi dixerint vlg. virecky 1423/ Okr. 282.~~

Łac. 1957

~~Księga ziemi czerskiej str 282~~

~~Zap. sad. WARECKIE r 1423~~

Wra v. Wrzeć
Wrad

W r a c a ć s i ę - reverti

Gdy zabycie, szukachó iego y wraczali se
(revertebantur, Puł: *broczyly szye)

F1 77,38

Wracać się = reverti, redire.

~~Wracać się Fl. 77, 38 (revertentur). Wzpomnij,~~
ile razy się, duch ydżeri a ne wracażeri se
Fl. 77, 44, sim. Put (spiritus vadens et non
rediens)

88: ubaduje i nie powrac

Wracaí - redire

V Wracala - rediisset

Ut virgo Maria... haberet solacium virile, qui... de ea
curam haberet, dum in Egiptum cum filio fugisset,
ibidem mansisset et concubito V

℞ XV SLY √ 256.
(med.)

Filius dei voluit nasci ex virgine desponsata, ut virgo Maria, nato filio, haberet solacium virile, qui eam cum puero custodiret, de ea curam haberet dum in Egiptum cum filio fugisset, ibidem mansisset et econverso redisset, ut accideret, ideo voluit nasci de virgine desponsata

Wracać się - reverti

Wracali się wody z ziemi (idące)
(reversae sunt aquae de terra euntes.

Stary Testament Cardy: wratichu se
wody z ziemi gduce)

BZ Gen 8.3

BP: wody powoli: wracają się

BP: wracają się wody z ziemi idące

Wracac sie - revertti

Aby snact nye potkali wost
wrazaypot sie (revertentes)

BZ Jos 2,16

Wojc wazny sie. BZ: seig-fog

Wracać się - reverti

Zagubiał David rozkładał to zemył
grych... y wracał się (revertebatur)
a przichodził ku królowy Achis

Biblia heb.
wracać się

BZ I Reg 27, 9

Wracać się - reverti
Biblia heb.
wracać się

wracac

~~wracac, ca, cae, te)~~

Sly mnych... gesthly wradze na skapycra
(...ravodem na konyu wradra (leg. wraca)
a crasrtho ~~kasycra~~ proeffracra.
(konjelczre) (pro proeffracra)

~~MAKJ. T. 194 449.~~

De morte it.

~~MAKJ. T. 194 449.~~

v. pr. = fikce horry ; ravodem = cwasom, psdem (Tum, vrtel)

Kracai si₂ = revertere

~~A parathow~~ vstavany... aby zadny
possem vstavany v the bracthro
nye smyal, hoy (sya) ku syathu syo
Reg. 1484 Papil. 14 708
(uracasi)

Wracać się - redire

gdym się wracali, zostało

dracuna Jezus w Jerosale[m].

~~Ev. x. xv~~ ~~PT XIII~~ 296
(Euzam)

V (sc. rodzicis Jezusa, cum
redirent Luc 2, 43)

Bl: omi wracali do domu

Wracai tie- ^{con} ~~weverli~~

~~Itaq na folyn, nygdzey tyf dodomu nye wera~~
~~era iper Bk Ruth 2, 7. A qwir an weraat iac~~
~~do stanow dzaryp nye wicho dyla, Huga gaga~~
~~Josae, sya Mmaw, dzaryp nye wicho dyla~~
~~1 slane ib. ~~Jos 23, 11.~~ ^{Bo ty boze...} Daletr nam sbarynye,~~
~~iaho gest y dzir, abichom tyf nye wracraly zaryp)~~
~~1. 1 Sidr. 9, 14.~~ (ut non conserteremur) a po
gardily prikatanym twim

Biblia tab.:
abydom sie newracowali zacie

8794

BP i kull cathiam inacry; opuscany to wracai
wuj: abymy sie nie wracali

Wracać się
za się wracać się 'recidivare'

recidivare } zaszya | wracać szya

ca 1500 Em. ~~130~~ 130

Wracać się - reverti

(re. Hojies)

A gdist on wracał się do stanów
(cumque ille revertetur in castra),...
dreczył się wychodząco z stanu

St. Red Cardy, kiedy on
na wracał się do
stanów

BZ Ex 33.11

duży: gdy się on wracał do stanu

W r a c a ć s i ę - reverti

Wracała syō (sc. skrzynia boża) do stanow
(reversa in castra) y stala tam

BZ Jos 6,11

Woj. wrócićmy się do domu

18f. obracała arkę miasto dookoła po czym wrócono do obozów

Wracać się - reverti

Stoy (sc. Rut) na polju nigdziey
sył do domu nye wracaićca
(ne... domum reversa est)

Biblia tabordes:
nie... newracowawse

BZ Ruth 2,7

cf. ewangelij
nie... nie ma... do domu

Wracać się - redire

Odpowiedz wszywsty (s. krolewie)
we sny, by szya nye wracaly
do Heroda (ne redirent ad Hero-
dem Mat 2, 12)

Ew Jam 294

BY: by nie wracali do Heroda

Wracać się

Crom ia Tomkove gymene fibral
s yego domu* wracayo s^o worem
po trikoer, ofom ya vyednan

1419 AKPr, III 45.

Wrataci si

Is. co Aldr VIII a 45

Cromia Tomkowa gromena pobral s yego domu
* wratacy s wosem po trzierocz, o tom ya
wyednan 1421 Czrs. 248.

Wracai się - reverti.

Thajim obywatelom

W Państwie opuszczeni (ku włostności was,
wracają) Sub. 82.

(ad propria revertuntur)

Wracac się

Święty Jan ... był przedtym rekt: posłał ji
Anan swigranego ... do Caifana ...; a miedzy
tymi poboył repremie świętego Piotra i niektore
inne rekt i wraca sie k swemu powiedaniu
rekt: przywiedli są Jesucrista do Caifana Rom.

703.

Mrauc

Prze pani myala Wambroberina adrenya, do yest wroczla,
a nye obwauzala sja giwego wrazaacz 1399 Stapp.
VIII, No 8289.

wracac

Tako. etc. Jako⁵ przitem bil kedÿ |
Subczÿ czandzaly [[tedÿ]]⁶ *Lauren-*
cium pro penis [[*ipsius*]]⁷, tedÿ wra-
czaly doby|tek⁸ woÿtkow. ÿ ÿego⁹
ludzÿem¹⁰ | aonÿ go¹¹. wilanczac
nechczelÿ¹² *Et testes in testimonium.*

1416 Kościan nr 617

Wracać

Yakom po Elsczynye szmyerczy nye sachowal

nyczs ~~ey~~ gyey wyprawy mymo wos, ^(ley. ji 'go') czso sm y

wraczal, gedno tho, czso my prawo przicasalo,

alem s pelna wrocził ~~any~~

119

1420 Pyzdr nr 684

Wracać

1363. (227^v) yakom ya nyewzyl gwalthem konya miedzy swyerzeczami Ridzego panu Janovi Jakovi Jako trzikopy groschi wpolgrosszczeh any gim Robya, anim go wraczal przeslachethnego Michala pogrossewskyego Thako my Bog. — yako ya tho vyem.

1473 Zap Warsz nr 1363

W+2222

brodowicki the party got howich pyemysdry
y dabra pomyzozla swemur merowy,
thuch myz tobe zaryz, wozczec fbo thy
~~pomyzobc byly zyzg~~ Oct Dec 75 (dr)

(sibi restitucio non debent, Oct Dec 75 (dr))

Wracać

1491 Taco gim pomoz bog etc. Jaco |
othem wedza, yaco Olbracht Cze |
leczfky newraczal lyfta Szegöcze |..
przed { tim } czafzem any Naten | czafz,
yaco | gego lyft wirzbanczin raco-
gemfky mowy | - - -

1425 Pom no 1491

Wracać? Wracai?
Wręcać

dać jako sim. do nr 1491

1490

(59v) Jaco otem vedza yaco | [Mi-
colay] [olbrach]¹⁾ Czeleczkÿ [~~Mi-~~
~~eo~~] | ~~lay~~ newraczał lifta [zy] |
[dowfkego] zegocze predtim czafcz |
[Czafzem]²⁾ a ny nateń czafz | yaco
[obeczał] yaco gego lift | mowy
wirzbancin raćoge^mfkÿ | — — —

¹⁾ Litera l poprawiona z b.

²⁾ Pisarz przekreślił ten wyraz zamiast po

Kurashk.: wręcać

1425 Pozn nr 1490

wracac'

Jaco mÿ pan Januseh Bofchkowfkÿ |
nye [ob] opowyedal, kedÿ Pyantha |
[[Czl] czlowyeka panw przybifia-
wowÿ | wracal anÿmÿ go dal

1427 Kościan^{nr} 1230

Wracał

2837. (246^v) Jacom ya nyeshubil Swanschcowi zadobrego wolv animi go wczas wraczal. — Jaco ya tho wem Eze Jan nyeshubil Swanschcowi zadobrego wolv ani go gemv wczas wraczal.

2838. (247) Jaco (247^v) ya tho wem Eze Jacusch nyepocradl Thomcowi rzeczi.

1428 Zap Wansz nr 2837, sim. ib.

Wtacać

1

Jacom ya ~~to~~ Pyotrowi nye wasiō
wrazał, a on gey wrōcz nye cherał
1428 Zap. Kana nr 2852

Wracaé

2

wraczal aon gey wzecz nyechezal. — Jacom ya przitem bil Eze
micolay pyotrowi nyewaste wraczal aon gey wzecz nyechczal.

1428 ZapWansz nr 2852

Wtacać

986. (W 2, 1374 r. 1454) yaco ya katherine poszyczyl pye-
rzyny tako dobrej iako kopa a they my nyewracza.

1454 Zap Kansa nr 986

wracac

Jaco to szwaczimi iaco ti kone |
wraczani Janowemu kmecze | vi fdro-
wo weszolo naten rok | iaco fandza
fczazal anich nech | czal wczancz

Piek. 596.

Testes Staszek. It

1404 kościom nr 226

Is. is Koscian nr 226

Wracać

Wi konie wraczeani Janowemu Kmecevi sdrowo.

1403, Piek. ~~K 174~~ 174.

Wracet

393. Jacofmi przitem bili iaco Scepan |
ne cupil [co] kona v potrafza, ale mv |
go polziczil itako mv gy fdrove
vra|czal

Ceteri ad testimonium.

¹ Ul. 289: Adam, Rambezino.

1412 Kal ni 393

Wracai

Yacem ya Jauwi con wracal zaiutra tao cralo,
iacom gy w2pl 1412 KaM₂₇ nr. 1736.

Wracać

1199 yako con, czom byl pozyczyl | wa-
czenczewy byelawfkemu tako do-
bry | yako dwadzeczca grzyven gro-
fchy fchyrokých | tego my newra-
czal czalo yakomugo pozy | czyl |

(leg. jakom mu)

1425 Pozn w 1199

Wracać

328. (57^v) Jakom ya Chrczoncze Coldran wraczala czale
ana (!) gey nyechczala wszan[cz].

14282ap Kawsz nr 328

kracać

512. (68) Jaco(m) ya woyzechowy wraczam sbroyą tako dobrą ypełną yacom otnego mal. — yaco ya tho wem eze Gregorz wracza woyzechowy sbroya tako dobrą ypełną yako ya otnego ma (!).

1435 Zap kanz nr 512

Wraccii - reddere

Genere wraccii nepravozruk of ovezkow synom
y wnueryotom BZ. Ek. 34, 7.

(qui reddis, iniquitatem patrum filiis)

3793

Et: dodhodzke win ojece ma synom
suj: ktori nieprawość ojcow oddajest synom

W r a c a ć - reddere

Acz gesm wraczał (Fl: iesm sewraczał) od-
placzającym mnye zła (si reddidi retribu-
entibus mihi mala)

Paź 7,4

Lat: jeslim oddat oddawajczym mi ste
Pl: jeslim przyjacielowi mehu oddat zlam

W r a c a ć

Yze Xpus Ihs zlosnym prze gych lesz zle
wracza odplaty

Puł 72 arg.

W r a c a ć - reddere

A y to wracasz bogu (haecine reddis domino
Deut 32,6, BZ: takli odplaczasz panu), lyudu
szalyony y glupy?

Puż Deut 6

*Et: takli to odplacacie wy panu?
daj: izali to oddawasz panu?*

wracać

Mami są straż, bichom prze-
cxiwo bogu nje mawiali w prze-
cxiwnosczyach, przexiwo ludzem
slego za ste nje wraczali, ale zasza
dobrze za ste

~~XV~~ R. XVII, 237.
(med.)

wracać

Sły... nie wmycać ginako, omowa,
przećwijkenstwem a myrsijacekami.
dobrim oddawaja, cesso moza, zle za
dobre wrackajacz

1/2 XV R. XXII, 246.
[med.]

Wracaj
Niewracajacy

Nulli in malum pro
malo reddentes

Nijmłodnemu wracajacy
wuj tego sta sie niye
wracajacych banoleryc.
(Rom 12, 17)

XV ex. I Y, I, 59, ~~ite XV ex.~~

BP; nie odpłacacie nikomu dobrem za zło

Wracai

Wiemu mię bijesz a wracasz pte na
dobre? Polm. 683.

Vracat, retribuere

Vracali mi ste za dobre, stuzenie (!)
dusej mojej [retribuabant mihi mala pro
bonis; sterilitatem animae meae Ps. 34, 12]

Rom. 771.

SP: odpłacają mi się za dobro
moje; oddawali mi się za dobre

Wracać

Ludzie reka, sieśmy śmiechy lud a baro
miłosierdy, iie on was karze, a my jemu za
to stem [nie] wracamy Rom. 647.

Wracać = reddere

Wracaj wirzeknemu obetnierz twoie Fl. 49, 15, sim. Put
(redde altissimo vota tua)

Wracac cf. Nawracac'

Wracać cf. Obracać

Hracac' cf. Adwacac'

Wracac' of Podwracac'

Wracaó cf. Przewracaó

Wracać cf. Przywracać
Zmniejszać

Muracac' cf. Muracac'

Wraeac' cf. Wywraeac'

Wracac'us of Wracac'us 2ans

ca 1500 Etz 130

Wracaí of Kawracací

Wraeac' cf. Zwracac'

W r a c a n i e - vomitus

Febris enim sanatur aliquando sudore, ...
aliquando vomitu wraczanim

XV med. WisłRp nr 2368
k. 505 r

czytała EB

Втращаніе

Загубяване на рецидива

ca 1500 Ерз 131

700. Ерз 55 s.v. однипадниеніе

однипадниеніе 'понтонне спадниціе'

Wracanie cf. Zasis wracanie

ca 1500 Erz 131

Wracowa' cf. Wywracowa'

~~Wrac'~~ Wrac'

Wra = ferret / Re. xxiii, 286.

wrac'

Grzeschnego sjerce gest iaco
more wrajaere, gesch stacz nije
more

1/2 XV R. XVII, 243.

XV med R XXII 243

cf. Wrac'

(impii autem quasi mare
ferrens JS 54, 20)

~~Wraci~~ Wrac'

plynye, wra (Scatwrit... rivulus doloris) pp. xv.
R. XVI, 349.

XV p. pr. R XVI 349

Scatwrit, sc. rivulus doloris,
plynye, wra

Wra i

Rom 12, 11

oqnyem mylosserodka wrayves

dobrey voley - spiritus fermentes

1449 Q. XXV 164

1449

oqnyem mylosserodka

wrayves dobrey voley

spiritus fermentes

verte-

verte-

Uhłówna 30ja

Warszawa, Smolna 15 m. 3

928: W.

929: 3.50 2.8t

1930: H.

Warszawa 330

(Soliditudine non pigra
spiritu fermentes, Dominus
servientes Rom 12, 11)

Wzazic - infingere 'wbic', 'wbicuc'

^{bo} ~~Bo~~ Straly tuoye

^{wrazony so} ~~Wzazony so~~ ^{w myg} ~~Wzazony so~~

Ps. 37, 2.

(wzazic)

(Fl:wbicuci so)

Ps 37, 3:

Quoniam sagittae tuae (infixae sunt)
michi

infigo, -fixi, fixum 3.

1. ktuc, bosc, zgać, przebijac
2. umaruc, wbic

Ps!

37, 2.

Urządca
Urządca - homicida 'zabójca, morderca'

To prawo b^odzi ^ourządca poległego BZ
Deut. 19, 4. gęosz ziwot ma syp zachowacz
Haec erit lex homicidae fugientis, cuius vita servanda
est

W: To będzie prawo mziobójce uciekającego, którego
żywot ma być zachowan

8358

Wrogczyń cf. Wroserzyń

si Tac pol. - Cel

Wrab, ^{lyba} - signum

1770... et ibidem super hostio fecisti
sex signa alias szecz wrabow.... ~~et ibi-~~
~~dem in domum eius insagitate duas~~
~~sagittas alias dua schypi...~~

1485 A⁹² XV 227

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1485. str 227.

253

Wrab, Wybr

45 45 12

~~1481~~. et ibi vidit resecatam ~~alias~~
srobane portam circa curiam Johan.
nis, ... et hostium ressecatum circa ca.
mynatam alias v losnyca ... [et signa
~~alias~~ wraby vidit circa hostia gladius facta
in eadem curia ... : ArchB. XV. : ArchB. XV.

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sadów LwoWskich

273

R 1487. str 245.

Wrab, Wybu.

ibi vidit in porta sagittam et tria
signa alia Wraby

1490 Reg 2 XV 277

Wes, Węba 'dica'

①

dica est quedam incisio facta in ligno,
vlgariter wraba

ca 1500 Em. Slav 123

Krog 6, Krog 6

Frater duo de clero patris.., vi-
delicet notha cum tribus urauby,
demara, iura venunt

1438 AD 2 XIII 81

Wrgb Wrgba

Ipse est nobilis et est de clero

Tues maub

1440 Agz xiv 5

Wrale Wybo

Vide: Fryzorsky. 1449 Mes Her II 49.

Incluxit testes mobiles...

Post avem Fetkonem Sierciptlowia et
Jacksonem Podolecki de clipes tri
regi

(1448) 1617 Mes Her II 2/3.

~~T. XII~~ Duo fratres ... Mi-
hvae, Hybe chaelis

De claudio Trechmrbow ...

1456 AGZ. XII. 244 : Arch. B. XII,

intervenit ~~Trechmrbow (s. 245)~~

sim. ob. 245

~~Arch. B. XII~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najdziałowski Sądów hal

z 1456 s. 244

543

Wreth Wybe

Qui Mathwsey hos nobiles duos de armis
et clenodio patres videlicet Trech wro-
bow Petrum et Jackonem in medium
coram nobis statuit et produxit

1474 Apr XVIII 75

U de Lamosure

H Barz.

†

Wrąb, Hyfo

Dica wrób.

ca 1420 WokTryd nr 227

w rąb, nybe

†

Tako nam etc. Jaco tho | fwathezim^y^b) Jaco mv karczmar(421)ky
gego nyewignaly an^y ge^y | w rąb
pobrały an^y mv | ge^y roftargaly dla
p^ywa ge^y | nyezaplaczenya — — —

a) Część łacińska zapiski skreślona.

b) Literę c poprawiono z f.

1427 Kōnian^{ml} / 1307

Wreby wreb, Hysta
Urobey

†

Accipe cautionem tuam

Weszmie przepysz twooy albo

thoe * 10 robij (Luc 16, 6)
ca. 1420 / R. XXIV, 84.

~~Yag no. 1299. 1. 544~~

Br. kar. sro. 1/47

Rozpr. 24 str. 84 pocz. w. XV

2857.

- duc 16, 6 :
- ✓ PFI[̄]V 752: zapiski
  - ✓ R x xv[̄] 173: zapysy
  - ✓ Mem Lub 274: zapysy
  - ✓ R xxiv[̄] 74: popisane dlugow
  - ✓ R x xiv[̄] 367: carby vel zapisy
  - ✓ R Rp xxiv[̄] 375: 'napysy

Wraþ-

dublet

Wreþby

Epimerides fem. gen. est lignum factum
pro computatione sic dica, proprie wraby
et dicitur ab epi quod est supra et memeris
diuisio

1444 Roz Paul 87v.

Wrab, Wybe

Wreby

F

...
[Epimerides] fem. gen. [est lignum factum pro
computacione, scil. dica proprie wraby.] Et di-
citur ab epi, quod est supra, et memeris di-
uisio

1444 Roz Paul 87v

Wręba

nr 63)

4 d

②

gramatula, wraby w. xaryaszy v koth-
la

ca 1500 Em ~~Sow~~ 123

wyd.: gramatula (cramacula)

Wragb

Pum... justus: wegnanice, wramb: 1291. M. A. B. VIII, 155.
Anw. 16. 156

Inter... Nicolaum dictum Wantrobca... et...
Johannem episcopum Cracoviensem de
et super quibusdam iniuriis, licencia...
ligna qualiacumque in silvis, memo-
ribus... succidendi necnon aliis
quibuscumque iuris, que wegnanice,
wramb, lecreustro... vly. alian-
tur... exorta fuisset materia questio-
nis

† Nota myślowa:

"Przy wilej parę minut, weso-
rele ty, opatrzony pieczęcią na
wielkim jodłowym murku
wieszonym; mocno zniszczony;
śladu ... w murku. Wskazuje, iż to było
pieczęć wątko Spytka Mielczyńskiego"

debe vlp 1403, de lo falsyfik...

Wra₂b

Significamus universaliter..., quod licet
iamdudum causa et differentia inter... Jo-
hannem... episcopum Cracoviensem... et...
Nicolaum W₂tropka... in granibus pascendi
et aquarum utilitate, ... qualiacumque
ligna scindendi in silvis, ... nec cum aliis,
quae regnamicze, lecienszto, wra₂b, Ladowe
seu pobrzeznie vlg. nuncupantur... exorta
fuisset questionis materia et controver-
sia.

¹⁴⁰³
(~~1403~~) 1612 Dok M₂p I 310

pro. M M Re VII 155

Wraꝑb

Henricus in eadem silva non habet
wraꝑb vulgariter nec glandines reci-
pere seu tollere

(1399 ?) XVIII Dok. M. p. i 253

Wrab Laurencius ... penam termine-
lem coutra dominum episcopum
Cracoviensem, quie

✓ Citans ipsum ho lecenstwo in borris, wlgar-
riter wrab, et ⁱⁿ silvis ... ^{solis} Sterminus non
paruit

1409 AKGr. VIII a ~~1493~~ 104

Hrab   Damus etiam dicto scilicet...
sexturn denarium census, ...

√ incisum lignorum seu silvarum, quod
vulgariter dicitur wrampp

1422 AGZ V (~~33~~) 45

Wrg 6

Somarar debet predicta bona possi-
dere ... et debet habere pascua..., et
debet dare seraciones al. Wraumb,
cui vult

1445 AD 2 XIII 188

Wra₂b

Quomodo... Johannes... recognovit
... Petrus... secturam lignorum,
al. Wrambi, in merica... libere
pro structura et edificatione
curie sue

1448 Dol Sep III 248

Q7936

Spytak ... obligavit bono suo heredi-
taria ... Paulo ... cum inerpacione +
silvarum ol. wreub

1453 A92 XIII 324

→ inerpacione cf. 16. 322

~~W 1000~~
W 1000

Omnibus Proclivibus per medium
arendare et ipsis participare debent
videlicet Wramby, Wgony, Zyri
iuxta priores literas divisionales.

1461 AGZ. XIII. 358

: ~~Arch. B. XIII~~

sim. ob.

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1461

str 358

411

King 6

Margaretha... villam suam... obli-
gavit... Philippo... cum impulsione
et incursionibus silvarum, quod
dicitur vulgenter wraub

1462 AP2 XIII 382

Wrocl

Johannes... resignavit in cessione m. al.
wrocl in Wobla Slepowa... in medietatem
ipsius praedictae vllae eidem... Dominico
~~et suae ultimae posteritati~~

(1462) P F I 213

XVI ex.

Wra.6 Pro Anna cessit unus leueus,

√... mellificia, wremby, zkothna, taberna in villa

1488 Reg. 2 XIX 69.

Wrog
Proponebat

11

Pro decisione, quam nostra maiestas... domine
Dense... porrexit in villa Greubar, oliminiam
terciam mensuram meloni, pokar vlg.
dichem... [quam decisionem nostre maiest-
tati predicti methones quolibet anno
soluere tenebantur cum medicis wraub
ac orsep de auena vlg. dictum

(1375) MMAe III 386

~~III 322~~

Angle

2

Domine Gersce... prefatas mensuras in
superius ~~no~~ nominatis villis super
ipsis metromibus... cum medio
Wramb ac ossep ad prefatas villas
pertinentes... amen

(1375) MMAe iii 386

~~no~~ 322

Wracl

Elisabeth W Szierscae...

dañionem medonis alias pokow, wracl
et ossyew ... donai

(1375) XVI p. pt. Matr. IV 3 ~~Suppl.~~ nr 279

W Poloniae et Hungariae regine

Wrób

ix: XXX^c LXXVI mens.
auene et sep patet in
prima litere libri fru
men tomum

2) Solucio silue diete (s) Wrób: wrób de anno
1388 MMAe. XV. 8.

1) super festum s. ^{auchi} Martini de auena pro wrób de millis
circum Napolomice pro parte regali cesserunt CCLVIII
mensure auene. il. 8

4

Mon Med Aevi Hist. t XV

Piek: Rach. Dw. Jag. r. 1388^{1/2} Str 8.

Wing 6

Johannes ... obligavit octo curiis...
cum medietate silvarum, mer (licentia)
et cum medietate uraub al. 2 ospem

... Nicolao

1448 Ag 2 xiii 282

wra^zb

Pascua communia et wra^zb
communis, et quolibet anno debet
dare wygon

1449 Dokm^y III 309,
— sim. ib.

Wrbice = μ . *Lythrum salicaria*
wreszcie? *Konwarszka* *pospolita* *Lythrum* *salicaria* L.

5 wrbice

exuperia,
aniana

1472

Rost. n. 1231.

Rost. wreszcie na wa tej rośliny a liście do
wieny podobnej
Presl: Wrbice

ROST. Symb. r. 1472

1231

Wredny of. Wzedny

Wreǵbne,

Kmelonos debent silvis individivie communiter uti...
exceptis venditionibus et wreǵbne, in quibus non
tenentur 1398 Stat. IV, N° 5719.

Venericis, rubetis et aliis fructibus

~~urabne~~ ~~urabne~~ urabne

In dicta villa... racione glandinum,
lignorum et arborum, sp. zelandie
et urabne, proveniunt... F. marche

1417 DokMp r 192

Wragone

Sam Margaretha quam Andreas hominibus suis liberta-
tem ab Ukupy seu Wragone facendi et ligna sen-
dendi habebunt; 1471; Hpp. II, N° 4035.

Wrogbne

MP Sod Mp $\bar{V}$ 192

Racione ... lignorum et arborum, vulgariter...
wrambne, proveniunt .. ad minus $\bar{x}$ marchas
predicte pecunie

1417 Lygan. 166

~~Wróbnie~~

~~Ceterum, quod kmethones predictae ville de-
bent silvis, mericis, rubetic et aliis fructibus indivisive comuni-
ter uti et in cepione domorum locacione nec non in lignis
constructionem ibidem in hereditate significantibus ad festum
predictum, exceptis vendicionibus et wróbnie, in quibus non
teneantur, et post festum Nativitatis iam dictum unusquisque
ipsorum suam partem qualiter ad melius cum suis kmethonibus
potuerit, et reget, et ordinabit.~~

13 ; Paw. Łęcz. IV ¹⁶

Teki Pawińskiego T. 4 № 570

Księgi grodz Łęczyc. rok 1398

1414

Wrsbny

Zegotha... cum Swantochna... termini-
num habent ad colloquium proxi-
mum pro lexeustho in maiori
Strzelce et pro wraumbne penandze

1400 SEPPP VIII nr 10646

Wrocław

"Wrambne penandre"

1400 Archi Ter Crac III 6, 166. 2066

Wp STPP VIII nr 10646

1400 Cr.

J. Cr. III 6. 166. 2066.

Wreby Nobilis Johannes... condempnavit
magnificum Dobeslawm... pro pena trium
marcarum ratione non solucio nis pecunie -
rum videlicet viginti marcarum pro septem
vo per viginti quatuor gallorem alias
hoc wrebych ab oppidanis Roaly -
myensibus

1474 A92 XVIII 89

vo modii avene al. maldnow et post
quolibet modium avene

gallus censuati. kogut oddowemny
tylni em cyntum. etc. kogut dawemny
ze preno wiytkowania uadnego losu;

Apr. XVIII 87

Lee Incha

Wręc

785 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
 iacofmi przitem | bili iaco [Dzedzi]
 Dzetrich | Luthomski, ranczil .
 dwa | dzefcza krziwen Thome |
Wręc, zadzatki † Brodzalawi²) |
 softra^v dokanth lat binemeli

V leg. 2 siostrzy

1406 Pozu w 785
Piek vj w 987

Wreger ? 'robiszcie' tak u Traska.

Lutkowski wanejil dwadziesza krzimek Tome wwaner
za dzatki Badzakowi 1406 Piek. 280.

Wg Pozu nr 785

longeremie

cf. argeremie

Wręczyć

zwast. 3 p. ch.
(w 100')
(długiej p. ch. (100'))

233. Jaco. fwatczy. wecz potrek.
wrancz|czył [Radzýmfskego] Vin-
cencium Rudniczski contra Henri-
cum, | *De isto eum liberavit.*

1389 Pan m 233
Lekn. m 513

wręczyć

x

maet. 3. f. u.

l. 1733 N 10^f

Taco mi etc / wecz me wojczech |
wracził, stego me [[z]wiczkego vi-
pra|uil

hogo

a) L. 1733: Pasco etc.

1395 Kościan nr 73

zwact. 3. p. f.

x

Wręczyć

lupis (v. eos)

519 Tako mu pomozi bog y fwanti | †
iacofm przitem bil, kedi | Margo-
rzata, wranczila Sý|mana, wpancz-
nace krzi|wen polagu et [dwe] {pol-
tori} platu | *Alii in testimonium:*
iacoto fwaczø |

1401 Pozn m 519
Pieł VI m 153

Wroclyc
x

Wroclyc v Wroclaw
Wroclaw 3. p. 1.

Jaco Tomislawa s Wroclychem
wroclyc Jacuba w wroclyc
grzywnen, a s tich gego ne wiprawila

1412 Pyzdr nr 345

Wrzeczyć

pract. 3 p. f.
kwoj' do kwoj'

888 Tako [na^m] {mi} pomofzý | bog
etc. | Jakom [bil pozlem] przytem |
bil, gkdy An^{na} wraczila otha do Po-
g|rabkÿ, kmecha defzvilzczowa, wdue
grzÿw|ne ýwpancz grossos

w wsi

1424. Kol nr 888

Wrezye *

maet. 3 p. ano^v
wypis s cos

Yama, Yone,

Podraz Nikolaya wranerit w grzimonę pod
szeserę grzimonu zaclade

Zb.

1406 Hube. ~~1101~~ 118.

Wręczyć

dupy's 101

gwach. 3 p.
ai.

Tako my pomoszy, yako mam ssto osmdzesanth
y cztyrzi grziven szcody o nyewyprawanye
pyenyady, w ktore cossa mego wrócił pan
Maczey

1427 Pysdr nr 839

Wreanyi' hogs' ~~...~~ jwaet. 3 p. u.

ere x

(Hauizlen ^v vauuul ^w Dyoko ^w is ^w Awi
forioni et ^v ^s thego fo ne ^w vygne-
^wvil uogo' w' co'

14 11 ~~18~~ 92

Sim. 1412

Ko'ian ur

467

Wroczyć

juach. 3 f. u.
Lwrn' (v uif)

Yakeszmy przy tem bili kedi Bawer wroczył Cze-
wleya we czterdeszczy grziwen a sz tego go
ne wiprawil.

1412 Koscian nr 467

Piek 929

Wrosny e

lucy' (v 101')

mucl. 3 p. 101

691 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jaco to fwatezo (Jako pan do|ma-
rath. newranczil. Jaromirfke | go
yana wetrzifta Grziwen | ani | Jan
tich panandzi fzaplaczi trzi zay|fta
a trzidzefczy Grziwen¹).

1413 ~~Poznan~~ w 694

Wrocyń

pract. 3 p. u.

korri' (v. w')

x

574. Jako tho Swadczymy (yſze Jaro-
flaw w|ranczyl ^{dom}nica wſzeſcz grzy-
wyen yſzczÿ|nÿ yotho on drugą
ſzyeſcz grzywÿen | wyn zaplaczÿl

1418 Kol m 574

Wroczye

x

Wroczye 3/15

Wroczye 5/15

(z swego)

Jacom ya fwego ymyena wyprawil
ranco|ymye, wktore| mya Maczek
wranczyl |aon | mya ltego nye wi-
prawil |a dla tego mya pan | goljalf
pufczyl profno rancogemstwa

(sc. zimnie)

1426 Koscian^m 1772

-m

przet. 1. p. m.

wręczyć

wopi' s' woi'

x

Tako mi, Jakom Andrachowi ne |
kazal ranciez dobitka. napan|fke
Skazane. aným go wto | wranczil.

Et nobilis in testimonium: Jako to
fwacz (!)

1415 Koscian m 537

Wrezyć

- m. Prach. 19. 12.

Wojci do Wojci
5 woi

1265 Taco my pomoz bog etc. | Jacom
newraczył Szandziwoya | dobyena-
ka wdzezacz grziwen any | mugych
zaplaczył |

m. co.

1427 Pozu w 1265

Sianu Pyroh

Wręczyć

—m
Lopis' r m' do Lopis' d.

Yakom ya Thomka nys wręczył Radslakowskyego

w (g) rziwna do Wychny do Corzqyewskyey

k

1430 Pysdr nr 1002

Wroczyjć

Wroczyjć. 3. p. j.

Wroczyjć er wot

<i>

571. Jacofmÿ przytem bil [[k]] Jako luth-
ka szwym manzem Janem wy|pra-
wyla vbiflawa weczyÿ bila | wran[[d]]-
czyÿla

Wroczyjć

1418 Kol nr 571

Wręczyć

Jest m. pact. 3 q. m.

hoyi' (u co!)

579. jako tho fzwadczymy jako yest
Michal | wranczil nyebofzrą
wpyayncz grzywyen | fzyrokych
grofzý aſtego yego nyewyp^{ra}wyl

u co!

1418 Kol m. 579

Wręczyć

lipos' v cos' ^{plewy. 3 p. u.}

Yako při tom billi, gdi Boguchwal wyczilił
Jandrzeya ota Voyalawa z grzymy ssyrokey,
w yōsz gy bil wranczil

W cos'

1419 Pyzdr nr 615

uwie iana?

prast. 3. p. ch.

litęczyć

kopit v wot ac luyot

5 $\frac{1}{2}$ Tako gemu pomozi bog y fwa{ti}¹) |
† iacomø Szedrzik . wranczil . we |
dwa cona wofz zaodzene pan|fke
lzagego fotro |

hogo'
za hogo'

1402 Pozna w 5 $\frac{1}{2}$
Pieh v̄ w 291

Wręczyć

jużact. 3 p. un.

leży' do leży' z ucy'

47. Wecz potrek wranczil paula do —
Italcouicza ltego gý wżego vi-
prav<il>

do leży'

1388 Pan no 47
Lelisa i nr 458

wręczyć

pract. 3 p. u.

luzo' do luzo' w ces'

96. Jaco Thoma ne wranczil voczecha
dovenczincza | we stirzi grifni ani
mu kazal prze[id]jednacz

do luzo'

e

1391 Pozn nr 96

Lehoz I nr 975

masz. 3 p. u.

lipi' do lipi' a uoi'

x
Wnętrze

529 Tako mu pomozi bog | ylwanti †
[czfo] człomø wranczil pan Woye-
woda dobo|dzanti . ȳ doyednaczw
w | dzefancz krziwen zacladu | ste-
go mø wiczlil¹⁾ | — — —

do lipi'

1402 Pan m 529

Żelkū m 250

wręczyć

Jan. 3. 1779

x

kościół do kościoła w Warszawie

Jaco potrafi iandrzeją newranczil
dopana fantoczke|go wpancz grzi-
wen ale | zadve nedzeli napoftaue|ne

do kościoła

Piek. 1279.

1408 Kościół nr 376

Wręczyć

fract. 3. p. m.

kwoty (v os) Jed. Czw.

256. Taco nam [[poł] pomoffzi bog etc.
yřz yřfm {przitem bil iaco} Janek
[[wra|czil] leffzenfkÿ wranczil Jana
garbacza wedwe cope | dozÿdow

do lipca

1407 Kol nr 256

Wojos (v woi) do wojos ^{pract. Sp. ch.}

Wręczyć

21 Tako gemu pomozi bog y fwan{ti} |
† Jaco gÿ Bodzantha wranczil. |
wedwadzefcza krziwen dogego | Si-
nouicze y doÿego fzancaza yfzak |
Spanczinacze wiplaczil apanczi |
nezaplaczil.

do wojos!

1407 Posu nr 621
Pieb vi nr 1145

Węgry

Waż. 3. p. un.
Węgry (0. 0. 0.) do Litwy

t g p b I S † Jako tho Swath|czimi
Jako tho pan przedbor wręcił |
Szczepana wtęrzę grziwni do Sta-
wifz|kich mezczan

do Węgry

1415 Rt Kow

nr 354

Wngozyci

Wngozyci, Sup. en.
Wngozyci (v. m.) do k. 100

Tacogim pomoszÿ bog {†} yacofzmy
przi | tem bÿlÿ / czo byl wranczÿl
przibiflaw | Potrka myelfzinfskego
do ginacza wfczecz|grziwen {grofzy
firokich} toÿeft ginacewÿ fzapla-
czÿl

Wngozyci

1415 Rt^{em}

nr 226

Wranczyk

jest

pract 2. p. /.

do kopy' do kopy'

569. yakoⁿ przytem bil' yfze elzbyetha
dzyerf|kowa wranczyła yest wyan-
czenca do | Symunowyeg zydowkÿ
wedwye grzyw|nye grofzÿ fzyrokych |

do kopy'

1418 Kal nr 569

Wręczyć

pract. 3. l. s.

hogs' friend (z liw.) H
w rsi do hogs'

648. (122v) jako tho swyadczo | jako
Grzemka | wręczyła swym wmożem

(leg. z swym)

Stani|flawa Rzeketfkego do|zyda
we|dwadze|fca a we|cztirzi grzyw-
nÿ |, domo|fzyka, szemfkych penädzy

do hogs'

2. l. 648

1419 Col nr 648

Wręczyć

-m, prast. 2. p.
hoyi' do hoya' v 100' m.

Yako[m] ezson wręcił Maczeya do Yana w dze-

wyócz scot, thom zapłacił

1427 Pyzdry nr 864

Wręczyć

—m
kopyt' v nos' do kopyt' m.
prout. 1. 1. 1.

Yakom ya nye wranczil Jana BOruczkyego we

cztyrdzieszezy grziwyen do Paska Yeszyerskye-

go nyegda bandanczego

do kopyt'

1444 Pyzdr nr 1232

Wręczyć

- m. Jank. 1. p. f.
kopi' do kopi' v kopi' ne
w'

Yakom ya nye wręczyła pena Symena do Kłoczky

w copo za sukno

w cwi'

1428 Pyzdr nr 911

Wręczyć

praet. 3 f. u.

luyos' lu houn' u co!

341 [Czo mō iadrey wrōczil ku fwemu
szączu] | Jaco mō iōdrey wrōczil
ku fwemu fōczu | wfadzene¹⁾

ku
houno

1397 Pocz u 341

Lekin; u 2557

Hube 26 u 347

Wręczyć

-m
brzoś - roz. gęsi
konie
proch. 1. p. u.

Yakom nye wręczył Jana Jaroslawskego we

dwadzesza grzywen pospolitich naprzecziw

Janowy Bernatskemu

na pnie Ci

1421 Byzdr nr 696

Wgłączyć

Wrocic

1100 Taco gym pomoliz | bog etc. yfze
Jaroflawa byeganow | fký xacz mi-
colay negdý klodzeifky | badaczy
neyroczył wedwenacze grzi | wne
rankoyemftwa przeciw przip | ko-
wy Splaczow anýmu lifta, natho |
mal dacz. *Quilibet per se iurabit* |
- - - -

1422 Pozu w 1100

Wręczyć

kwiecień 3-prze.

lipiec 5 wr

1191

Taco gim pomoz bog etc. yako to-
fwacza | yaco Mycolay werzenycz-
fky. yadwyfin ocz | ecz) wraczył
dzyrfka Babinfkego woſch | mnacze
grzywen | ywerdunek groſſchy | pra-
fkych. przecyw yczakowy ymaly-
nowy | kuwerney racze ypedadze
pobrał ypeczacz | fwa kulyftu przy-
wefchyl |

1425 Poznań w 1191

Wręczyć

-m

March. 1. p. 1. 1.

luzer' s co' que' lion'

140

Taco my pomoz | bog † Jfzem ya
newraczila Micolaya | watha vedwe
grziwne przecyw woy | towi Sbuku |

ponaciw
warun'

1432 Poznań nr 1408

4 wręczyć

fract. 7. 1. 1. 1. 1.
wopi' (v. wsi')
(?) w wopi' ? x

363 Tako mi pomofzi | bog + czfo mō
fwanthomir wręcził wfzi|di wofzm-
dzefanth¹⁾ gziven {przeſgedneÿ}
ſtego mō ne|viplaczi!. *Item ipſius
Laurencii teſtes [eodem pro dicta
cauſa debent iurare, et debent eſſe
quinque teſtes — — —*

1398 Poznań m 363
Leknī m 2816

x moie

← męjnowon

Wręczyć

fract. 7. p. 1. u.
luzi' (5 luzi'
u?

187. <Tako> nam p b. etc. czo Ifbrachtha
wranczil w fzidi | <...>s, fzatho yest
Ifbracht fzaplacil XX' | <cz>tirzi
grzini yofzm fezot

1404 Kol nr 187

Wraczyć

pract. 1347.

lejos (i lejos) v. w.

Jacom przitem bil kedi Mater|na
Jana wręcził w|zidi ve | trzi grziwni
iwofzm grofzi if|wø pyeczancz mal
zawefzicz | atego neuczinił
Ceteri in testimonium.

Piek. 1347.

1409 kościaru nr 405

Wroczyc

Wroci

wroczyc (komus) w gardlo
< zarszyc za cnyje's zycie,

Clement ... penam XV iudicio pro eo, quia importune in
iudicio loquebatur ^{his verbis}: Myster mi slawz o gardlo y wroci er
w gardlo / 1415 / Stppp. II, No 1405.

importune 'berprawne' 'uprotorye, natyztin'

p. 204: na gardlo kogo (u)rszyc 'rszyc wlasnym zyciem za cu-
dre zycie'

sl XVII. f. VII s. 201 eo gardlo, na gardlo (na)stac (a, parshelac), o gardlo

stojcy: Lev 19, 16: nie nastawaj na zycie blizniego swego

sl stp s. v. gardlo i stac niejasne

Wtręczyć v n. brzykucho

-m

przeci. 1. p. ch.

brzyk' przeci' brzyk'

Jacom newran¹czył² Marczina³ wran-
ko|yem⁴stwo³ przeczy⁴wo⁴ Abramo-
wý dz|bankem⁵ v a⁵ ným⁵ go rzekł
przed⁶ fandem^m | wyprawicz

~~Item dominus Mroczko erga Martinu
mines particulares peremptorie sic in~~

1423 Koscian nr 998

notęczyć

-m

prae. t. p. an

2000 do 1000

Thako mi pomofzÿ etc. | Jakom
nÿewranczil Jandrzicha Carchowf-
ke|go do Jana Trzebeczkego wrę-
koÿemstwo | *pro II marcis in latis*
grossis nec ipsas pro me persolvit.

1428 Kościan m 1199

Kraczyje sie

accomodavit i.e. fiderissit abas
wraczyje sya, 1.

raczyje, poruceni na lopus, ktel 1
(ktel 20)

(opunt, obier, poruceni, zawn)

poruceni lub daci do uziemie, jacy ne

15

uzuel, daci, uziemie

Opunt, obier, poruceni, zawn, jacy ne

Stown Tac. vol. cel. (10)

Wręczyć się

fidei iussit, wręczył się

Orī. Cel. 232

Orī. Cel. 8

Wrogacy

libertus carbo Janusium do Wrocy

prout. 3. p. 11.

hoy (1000) 7 lein

Tacogim pomofzi bog yfwāti | krys
Jacoto fwatcimi /yfze pany] | Janus
vrancil vocecha potcomorzego Smro-
czkem szpotfzantkem wfto | ywfet-
midzefzont ypancz grziuen do <i>a-
nufza califkego szauano.

Wrocy

1407 Rtgw

nr 181

Wnętrze (pół)
sie

(długo) w. 202

Taco mi pomofzi bog etc. / iaco |
kfzancz dobeflaw nedal ofzmi | scoth
ygrzimwi na fzafztawø | wTargofi-
czach, alefzø wnø wra|czvl.

(pro gziwni)

1411 Rt Gu

nr 202

Wręczyć

kwart. 3 p. u.
lucy' w co'

Yako przy tem bili,ysze Maczey wyprawil
Dzierska z rankoyemstwa, w ktore gy wranczil,
o dwadzescza grzywen

1419 Pyzdr nr 596

Wrgczyć

plpny. 30. 18
koyos' v 100' ale koyos'

Yako tho swyadczo, jako Katharzyna zaplaczila
dzewyancz grziwen y szesaz grosszy pospoli-
tich* penandze za Wyanczenca, w ktore gyo
bil wranczil do Glōba

Wręczyć

-m

Wysł. k. p. do
kios' do kios' s. 101

Yakom nys wręcił Nicolaya do Olbrachta

w dzewyancz grzywen y we trzy grziwny

pocupu

1421 Pysdr nr 703

Wzroczyć

Województwo Łódzkie, powiat Żyrardów, 3. p. m.

Yako przy tem bili, yako Przetslaw podal panu
Burczkowy thę sbroyę y to gymyenyę, o ktorę
szalowano, w tich pyenyandzach, w ktore gy

wrócił

W Łódzi

1423 Pyzdr nr 720

Wręczyć

- m *napis v cas' do kofor* ^{prace. d. p.}

Tako my, yakom ya nye wranczil M^{ij}ycolaya

Comerskego we cztyrzi grzywny do Debeslawa

Biscupskego

nr cas'

1425 Pyzdr nr791

Wręczyć

luty 1911

Janek B. p. u.

Yako swyadosz, jako pan Przedpek ma srodci
ssto grziwen osu (dzeciant)h y cztyrzi o nye-
wypra (nanye) pyenyandzi, w ktore pana Przed-
pekowego (pa) n Maczey pr[z]loczil

1427 Pysdr nr 839

Wzruszyć

hoyi'v'oi' prout. 3 p. u.

Jako swyascosq, jako pan Przedpek na scodi
sto grziwon prcesz oszny grziwon o nyowypa-
wonye pyenadsy, w ktore pan Macsey oszsa
pana Przedpekowoc wrpsil

1027 Fyedr nr 840

Wręczyć

front. 3 p. 14.

lwoj' v us'

Yako nam sate graiken proos esny scodi

o nyewyprawyni (e) s pyonandzi, w ktore pan

Hasny oosaa wego wręczil

1927 Pysdr nr 840

Wręczył

-m
Lipni' do Lipni' v nos' un.
jwacl: t. p.

Yakom ya nye wręczył Thomy do Woczecha a do

S(t)rzalky we czternacze skoth

w cas'

1430 Pysdr nr 1031

Wręczyć

-m
kopy v wsi wroc. 1. p. u.

Yakom ya ~~pana~~ Yana ne wraczil w trzeczą czaszcz
sta grzywyen y w trzecza czaszcz viprawy, yako
pirzwey[el] syestrze dano rodzoneg

1432 Pyzdr nr 1066

Wręczyó

hoyes' do hoyes' p. 341
u.

Potrek wranczil Pawla do Staszcowicza,
s tego gy wszego wipravil 1388 HubeSąd

211

do hoyes'

dom ar 47

Wzrosty

(kanto ulindowane; pod wzrosty
do resti puzlinda uage, re more
uaterij cyte wzrosty; porostke com.
pro uodric)

15186 (pro uodrici uelkade wzrosty 2 Profem)

Wrocławianin

Do wrocławianinów poszły

XV p. post. Tęcza 4. 12

~~74~~
Proczenie

✓ quia bina vice vera infirmitate
terminum distulit, cuius termi-
num alias proczenia libro
docuit.

~~Arch. XVI~~

1496 AGZ. XVI. 272

Cum procurator Hedwigis audivit proposicio-
nem et induxit se domina hic in castro et
hoc isto, V

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów sanockich

R 1496 str 272

297

Wroczenie

✓ Litis contestatione d. wroczenie
hoc. pro quo affectavit evasionem, omisit

1500 AGZ. XV. 393

Post eandem citationem facit litis contesta-
tionem al. wroczenie sye, qua ✓

CS tuc et II 1166: formalne wroczenie procedu sgdowego.

W r o c z e n i e

Castellanus ... in secundo termino condempnavit in pena contumacie, que condemnacio non fecit... Nicolao et Petro terminum peremptorium al. wroczenye zawythego roku, nisi tantum... Nicolaus et Petrus... habent terminum iuxta citacionem

1500 AGZ XIX 127

Wroczenie

(loc. termini)

Secunda inscripsero talis est in libro d. Wroczenie

1500 | ~~AGZ.~~ XIX. 127.

~~que condemnatio non fecit... dnis... terminum
peremptorium alias wroczenie zawythego
roku nisi tantum hic dni... habent terminum
iuxta citationem
ib. 127~~

SI Theor V 687: ustalenie terminu szlacheckiego

Wroczyć się

Hoc, quod dixit ad defectus, ipse
iam vitam intravit al. wroczył się,
et in primo suo termino sibi hoc non
reformavit

1481 AGZ XVI 168

2
Wroczye sig

In primo termino

Item intravit d. Wroczi sig | 1487 |
Agz XVI, 168. et hoc sibi non reformavit

Wrocław

Ipse mecum in ius castrense intravit al.

wrocław szya et paratus sum ad acta

1491 A67 XVII 275

~~Wroczye~~

Wroczye sie
nam ipia se mscum inducit in ter-
minum ~~ab~~ wroczyla...

~~Arch. B. XVI.~~

se non inducit ~~ab~~ nye wroczyla

wroczyla 1496 AGZ. XVI. 271

~~Arch. B. XVI.~~

56 tac str V 465

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów sanockich

R 1496 str 271

290

1
Wroczye sig

V Inducens se manum ad ius castrense
ab. Wroczyw schi schye | 1496 | AGZ. XVI. 271.
et paratus sum hic docere libro castre
Domine iudex, cum procurator Hedwigis ^{mae} ~~audivit~~
proposicionem et non vult respondere, et re-
cepit se al. wymvye schie ad ius terrestre, V

ST. INC. ST. V 465

Wroczyé sie ~~S W~~

Super quod... Martinus... dixit: Domine iudex,
ipse iam super ipsam ^{ci}constitacionem ad satisfaciendum,

peruenimus, mecum scriptis al. wroczyé srye.
et ideo ad defectum non habet
locum iam contradicendi

~~Wroczyé sie~~

1088

1496 Stopp.

Heleol II № 4473

~~Krak 1496 1188~~

Wroczył się J W

Procurator actoris dixit: Dominus
Episcopus hic terminos temptat al. Wroczył szyć^x
et non reformavit sibi hoc, quod
non debet respondere pro ipso

~~Wroczył szyć "ad rak"~~

(1493 Stapp.

Hebet II № 4403

Krak 1493. 1168

1008

Wroczylc

Nobilis Iacobus pars citata^t reposuit terminum
primum al. wroczył szyć et predictae domicelle
in termino peremptorio fecerunt se evictores

1497 A 67 XVII 344

Wroczyć cię

Wrocic się - in do

Sed ex quo

(hinc) te indidisti in terminos, alias

wrociless się, ideo hic mihi tenentis respondere

1497. Akh. IX. 34.

coram istis dominis
commissariis

por. et est wniec use proca, 'rozpoczęcie procesu sglawy, libem intrare' X 76
STact. V 455, 'rotacja u eptb, libem intrare'

Wroczye sig s w w .

et post eandem citationem fecit litis-
contestacionem alias wrocrylszye, qua
litiscontestacione alias wroczenyem hoc,
pro quo affectavit ~~evaditorem~~ 150 BAGZ. XV. 393 emisit
et posuit citationem ~~eandem~~ eandem
iure

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów Lwowskich

R 15 00 str 393.

436

Wroczyć się

~~Wroczyć się~~

Secundo

in primo termino peremptorio
✓ fecit terminum al. wroczył się et in secundo ter-
mino peremptorio fecit terminum al. wroczył się
na wthorym roku

1500 } AGZ. XIX. 126, similib.

Wroczyć się

1

quia in termino peremptorio partes inter se
inscripserunt Terminum peremptorium alias
wroczyly sypa et secundo inscripserunt eedem
partes Terminum peremptorium al. wroczyly sta,
1500. Pp 2 XIX 427, sim. ib.

~~uolo videre quo doci... Castellanus ubi dni...
habent terminum peremptorium alias wro-
czyly sypa ma zawythy m roka.
ib. 127~~

~~quia hic domini... cum domino Castellano
non fecerunt Terminum alias nye wroczyly sypa.
ibi non fecerunt terminum alias w nye wroczyly sypa
ista inscripcione Termini
ib. 127~~

W r o c z y ć s i ę

Volo videre, quo docet dominus castellanus,
ubi domini de Rzeschow... habent terminum
peremptorium al. wroczyly szą na zawythem
roku

1500 AGZ XIX 127

5
W r o c z y ś s i ę

Ecce domine iudex vides, quia hic domini Rzeschowczy cum domino castellano non fecerunt terminum al. nye wroczyly szą

1500 AGZ XIX 127

W r o c z y ć s i ę

Ibi non fecerunt terminum al. [w]nye wroczyly
szą ista inscripcione termini.

1500 AGZ XIX 127

WRODZONY

Urodzić

Wrodzony (?)

(wrodzić?)

Partus et integritas quibus est innata, wro-
dzona, similtas

1466 RRp XXII 24

k. 294

wg Perz

napisane wrodzić

czyż jest urodzić, przynajmniej

Wron

De cleynodio Buyni et signo Szlepi wron 1399
A.H. III, 124.

Wron

Slepy wron

De cleyuodis dicto Sleppy wron, vocabulo

Buyno

1405 R.J.H. III nr 5

Wron of Shepawron

Wrona = an. Corvus cornix

vrona = cornix

1472 j Rost. n. 1361.

1472 ROST WZ 1361

Wrona 'cornix'

cornix, wrona

ca

c. 1500 Ex. ~~123~~ 123

Huoma

Huoma

1472 Rost w/ 1371

Wrona = cornix

Albertus gener Cornicis alias Wrona

1489 Inscr. 114

Urona

Alber̄tus Urona habet̄ ius

1405 Lib iur nr 1688

Wrona

! wrona =

spiraculum

1557.

1472

Rost. n.

1472 Rost wt 1557

ROST. Symb. r. 1472

1557

-----10d
Plowy Gopynyczy wielky la-
drowany Wylczek kopyny-
czy wyrzedny kopynyk nanym
zupelna sbroya kopynycza

Wrony Ivnochodnyk vyeszre-
dny sbroya zupelna kopyny-
cza Zwronaplesznywy kopy-
nyczy zredny sbroya zupel-
na kopynycza /77v/ Rokosch-
owsky equitum Comitua
Rokosowsky cuius dies oste-
nsionis feria sexta in Vi-
gilia Invencionis sancte
Crucis Anno domini Millesi-
mo IIIILXX primo Rokosch-
owsky viginti quatuor Equi
Kon vylczasty kopynyczy
wyeszredny pothpacholacz-
em zbaga tharanthowatha

GórsJaz 270

k.77¹⁷

Wrony 2 wrona
1471

-----22d

Comitiva Ratholdi Sagita-
riorum Cuius dies ostensio-
nis erat feria sexta omni-
um sanctorum Anno domini
147 primo in Campo ante
Schvmusz opidum Iacus
Iacus kon srzydza pleszny-
vy strzelczy srzedny dobry
szastrzelon przed aperiash-
ch. Kon svronaplyesznyvy
rowny gdyszmy thachly swya-
ly mv gy pyeszy vewschy
Kon plesznyvy rowny strzel-
czy plech vterque oboyczek
Kon Gnyady rowny strzelczy
panczers oboyczek lepka

Wrony z ronek
1471

Kon Swrona plesznywy strzelczy
 srzedny dobrj plech vterque
 oboyczek lepka Kon plesznywy
 srzedny strzelczy pan oboy
 kapalyn Kon rydzy kadzyerz
 strzeloczy srzednj plech
 Dzyerzchawsky Kon myska
 kopynyczy srzedny dobrj pod
 pacholaczem cleczą awragistre
 krolewkyem czaly pszan Item
 podszamy kon Vrony srzedny
 dobrj π kopynyczy sbroya
 spelna Kon Czyschawy strzelczy
 przedny panczers oboy Kon
 Szyvy przedny strzelczy
panczers kapalyn

Vrony
 1471

-----29d
Item equus taranth paruus
habens plech anteriorem et
posteriorem galea munda ba-
lista loricam Jarosky I-
tem equus Cysawy paruus sa-
gitari kopyenyyczy sub juue-
ne . Item koyon Sywy habe-
ns in pedibus canicidas
crines paruus que debet po-
nere hastari equo quando
prima pecunia dabitur habe-
ns plech anteriorem et pos-
teriorem capalin mundum et
plechowyce Item equus gna-
dy sagitari paruus habens
colerium loricam colerium
galeam mundam balistam Item
equus wrona plesznywy sagi-
tarj habens loricam oboycze
kapla nigrum

Wrony z wron
1474

-----21b
Item pan Czessyelsky vka-
zalssye nassyesczy konech
Sam wyewshythkey Sbroy Ko-
pynyczey aczeladz yego w-
strzyelczey y vказal kon
Kopynyczy sprzyethylą Shya
Baly rowny nato myescze
Kthory krol yego myloscz
zaplaczyl Item Pan Rozy-
nkowsky vказal kon maly S-
wrona plysznywy Kopynyczy
natho myescze kthory krol
yego myloscz zaplaczyl y
vказalsshye nassheszczy
kony Sam wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey a czeladz w-
strzyelczey-----

Хрони
1495
2 wrona

Item pan nyezaczky postav-
yl dwa kona yeden Swrona
plyesznywy kopynyczy rowny
dobry natho myescze kthory-
mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
wy drvgy Strzyelczy Shywy
dobry natho myescze kthory
dal wradomv kvdworv myssya-
sthy ynochodnyk y vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey sbroy wzvpyelny-
ey a Czyeladz wstrzyelczy-
ey /s.279, k.9v/ Regest-
rum a Jaszyensky curiensem
ex Russia qui ex Lublin re-
cesserat 1495 circa festum
s. Martini

Wrony z swrona

1495 GórsJaz 278-9

k.7v.9v

-----30d
Item Quartus evnuchus zwro-
na plyesznyvy ynochoda prze-
chadza sub sagitrio cum ar-
mis et balista Item quin-
tus albus equus Tureczky sub
sagitaro cum armis et ba-
lista Item sextus evnuchus
albus sub sagitaro cum ar-
mis et balista yarvnowsz-
ky est conscriptus infra
dominican palmarum Item e-
qus plyesznyvy yaplkobythy
bonus kopyenyczy sub eo cum
armis plenariis Item alter
equus szwab szczysza szywy
kopynyczy sub laicello

2
Hony
remover

-----15a
Kon czyszawy lyszy kopynny-
czy podpacholacem dobry

Kon Syrona plesznyvy kopy-
nyczy podpacholkyem Szbro-
ya kopynycza Kon gnyady

podpalony malo lyszy kopy-
nyczy pod pacholkyem Sbro-
ya kopynycza Kon byaly

podpacholkyem Strelczy dob-
ry Sbroya Strelcza Kon

byaly gorczyczasty Strel-
czy dobry Sbroya Strelcza

Kon gnyady lyszy Strelczy
maly podpacholkyem Sbroya

Strelcza Kon vrony Strel-
czy maly podpacholkyem Sbr-
oya Strelcza

Wrony z wronie
Hrony

-----16a
Bedauia Szywa Strelcza Sbro-
oya Strelcza Kon Srydza
plesznywy Strelczy plechy
lapka kusza myszky Kon S-
vrona plesznywy Sbyala ga-
ba Strelczy plechy myszky
laplka kusza Valach Szy-
wy maly podStrelczem Sbro-
ya Strelcza Kon Szelasz-
no Szywy jnochodnyk Strel-
czy maly Sbroya Strelcza
Kon vrony Strelczy maly
Sbroya Strelcza /k.51r/
Beczowsky Kon Szywy p
japlkybythy podszamem kopy-
nyczy dobry Sbroya kopynny-
cza

Zawone

Wrony

1499

GórsJaz 275

k.50v-51r

-----16d
Kon vrony jnochodnyk Strel-
czy maly Sbroya Strelcza
Iacub boboleczszky Kon
czyszawy lyszy Sbyalemy
trzemy nogamy podszamem ko-
pynyczy rowny Sbroya kopy-
nycza Kon czyszawy podpa-
cholaczem kopynyczy Kon
Szywy Sbyala gaba podpacho-
lkyem Kopynnyczy Sbroya ko-
pynnycza rowny Kon Swya-
thlo Szywy podpacholaczem
Kon Swrona plesznywy Stre-
lczy dobry Sbroya Strelcza
/k.51v/ Kon gnyady Sprote-
my noszdzamy Strelczy pan-
ozerz lapka kusza-----

Z wene

Wrony

1499

GórsJaz 275

k.51r-v

-----18a
Kon Sgnyada plesznywy Stre-
lczy Sbroya Strelcza Pe-
ter Kon Swra plesznywy St-
relczy Sbroya Strelcza
Sper Hanus Kon Swrona ple-
sznywy Strelczy Sbroya Str-
elcza /k.52v/ Michel Zelin-
szky Kon Splowa plesznywy
podszamem kopynnyczy Sbro-
ya kopynyca Valach Swro-
na plesznywy pod pachola-
tem Kon Szelaszno Szywy
podpacholkyem Strelczy ma-
ly Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady podpachol-
kyem Strelczy maly Sbroya
Strelcza

Katolach 2 renowe-

~~Item Malcher~~ Item Malcher
Meczidlnyczsky habet Equum
plowy mediocre cum plech
przedny et zadny nakolanky
sagittarium Item idem ha-
bet Equum wrony byalonogy
sagittarium cum balista et
lepka nigra sub Juenne I-
tem idem g habet Equum par-
wa gaedy walach plech mun-
dum lepka nigra lERICA co-
luerium balista / Item Peter
bron habet Equum mediocre
zwronaplesnywy plech mun-
dum lERICAM curtam colue-
rium balistam

z mone
Hrony
XVp. past

-----14d
Item Byaly kopynyczy strze-
dny zbroya spelna Item Gn-
yady strzelczy dobry pancz-
erz oboyczek lepka Item
Gronawathy zrydza lysy st-
rzelczy panczerz oboyczek
plech. lepka Item Cysawy
strzelczy strzedny pancze-
rz. oboyczek lepka plech
/s.274,k.50r/ Conscriptio
Comitiue Iacobi Rosznyows-
ky equitum Sabato in vigi-
lia Marie Nivis in illa si-
laba pro do Rosnyowszky
Kon Swrona plesznywy Svy-
thly kopynnyczy Sbroya ko-
pynycza dobry

GórsJaz ~~272~~.274 k.80v.50r

z swrona

z swrony
1499

(2) Hronp
zronaplesniy)

kon sronaplyesrnyy

1471 Gots for 282 .

(2) Strong

zwonaplesniwy

evnuchus zwonaplesniwy

1495 goti jar 279.

(2) Hrong
rwtonaplesniwy

(Kor) (Hlon) (rwtonaplesniwy)

1471 Gots Jan 27^h.

(2) Wronq

wronaplesniwy

<Klon>

Jonochodnyk wronaplesniwy
nyewyelky [~~se. kovi~~]

1471 Gots Jar 270,

-----20c

Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Regestr dworzyan w podolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysty dzewanczdyessy-
anthe go panthe go Napyrwey
wygylia Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshacz Swe ko-
nye dwanaszcze Sbroya

GórsJaz 277

k.54v.6r

Wrony z swrona

(2) Wrong

zwrona plesniwy

kon swrona plesniwy

Sors Jar Rp

1499 Hoyek Rp. 274.

Wrony
Z wrona.

-----18a
Kon Sgnyada plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza Peter Kon Swra plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza
Sper Hanus Kon Swrona plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza /k.52v/ Michel Zelinzky Kon Splowa plesznywy podszamem kopynnyczy Sbroya kopynyca Valach Swrona plesznywy pod pacholatem Kon Szelaszno Szywy podpacholkyem Strelczy maly Sbroya Strelcza Kon Swyathlo gnyady podpacholkyem Strelczy maly Sbroya Strelcza

-----13d

Sywy strelcy dobrj plech
szadny yprzedny oboyczek
lepka cystha schamostrel

Ian Myslyborsky Item plo-
wy lyszy kopynyczy pod pa-
cholecem Item zwranaples-
nyvy westrzedny kopynyczy
zbroya spelna ^{/k80r/} Walach wro-
ny strzelczy dobry pancze-
rz oboyczek lepka cyrna
schamostrel Item wylczas-
ty zkrothkym ogonem strzel-
czy zaslaponi ma gy wkaza-
cz panczerz oboyczek lepka
czysta Ivrek Zebrzydowsky
Item wrony kopynyczy noga
byela zadnya pod pacholecem
powlucza noga zadnya

GórsJaz 272

k.79v-80r

z wronie
Krony

Cyschawy strelcy dobrj pa-
nczers oboyczek capalyn
cysthy schynky cysthe tas-
szky schamostrel Wrony
nyewyelky strelcy pancze-
rs oboyczek lepka cyrna
thasky schamostrel Zwro-
na plesznywy strelczy dob-
rj panczers oboyczek lep-
ka cyrna schynky cysthe
thasky schamostrel Wro-
ny strelcy gednooky plech
cysthy panczers oboyczek
schynky cysthe lepka cyr-
na thasky nowe schamostrel
noga ma gedna myscha zad-
nya

2 wrono
Wrony

-----12d

Walach nyewyelky strelcy
panczers oboyczek schamost-
rel Gnyady strelcy dobrj
panczers melan oboyczek pl-
ech cyrny lepka cystha sch-
amostrel Chelmsky quatu-
or Equi Sywy kopynyczy z-
czarnymynogamy kopynyczy
zrzedny pothpacholacyem ■

Ridzy kopynyczy wyeszred-
ny zproboymy sbroya zupel-
na kopynyczna Walach wyl-
czasthy strelczy rowny pan-
czers kaschy oboyczek kapa-
lyn cysthy schamostrel Z-
wronapleznawy panczers obo-
yczek schamostrel Zalesz-
ky octo Equi

GórsJaz 271

k.79r

Wrony z wach

-----24b

Kon srzedny dobrj strzel-
czy kuscha Byeli pleszny-
vy Duo Equi domini Bartho-
sy sunt in d /k.144r/ Bar-
thosch hastarius Kon Srzy-
dza plesznywy kopynyczy
przedny podpacholadzem I-
tem pothschamem Kon srzy-
dza plesznyvy srzedny dob-
rj sbroya spelna kopynycz

Item Kon sGnada plesznywy
przedny kopynyczy pleszyek
oboy lepka Kon Gnyady st-
zelczy dobrj przedny pan-
czers oboyczek lepka Kon
swrona plesznyvy przednj
strzelczy panczers oboyczek

GórsJaz 283

k.144r

Wrony z wrona

-----17d

Kon lysz pod ~~px~~ pacholatem
kopynyczy Kon Swrona ple-
sznywy Strelczy maly pod
pacholkyem Sbroya Strelcza
/s.276/ Kon malo lyszzy Str-
elczy plech predny zadny
lapka kusza Valach gnya-
dy podStrelczem maly plech
predny zadny lapka kusza

Kon myszka ma psze vloszy
nanogach Strelczy maly Sbr-
oya Strelcza Hanus pauez

Kon Szelaszno Szywy pod-
szamem Strelczy Sbroya Str-
elcza Iurgi Smid Kon
gnyady podszamem Strelczy
Sbroya Strelcza Iacub

GórsJaz 275-6

k.52r

Krony Swrona

-----17c

Kon Srydza plesznywy Strel-
czy pod glynyeczszkyem Str-
elczy Sbroya Strelcza Kon
Swrona plesznywy Strelczy
rowny Sbroya Strelcza /k.
52r/ Kon czyszawy Szobyema
nogama byalema Strelczy sb-
roya Strelcza Kony Szry-
dza plesznywy pod Strelcz-
em plech predny zadny lap-
ka kusza Kon Szywy yapl-
kobythy Strzelczy pod pa-
cholkyem Sbroya Strelcza
maly Jan Hradeczszky
Kon byaly podszamem yedno-
oky kopynnyczy Sbroya kopy-
nycza-----

GórsJaz 275

k.51v-52r

Swrona
Hrony

-----18c

Kon Srydza plesznywy podpa-
cholatem Strelczy Kon S-

wrona plesznywy Strelczy

Sbroya Strelcza Kon vro-

ny Strelczy maly Sbroya St-

relcza^{53r} Gwiaszdowszky

Kon Swrona plesznywy pod-

szamem Strelczy Sbroya Str-

elcza Valach Swyathlo gn-

yady podpacholatem Vala-

ch glynyasthy pod Strelcz-

em Sbroya Strelcza Gany-

szky Pyotr Kon gnyady S-

byala noga Strelczy Sbroya

Strelcza Kon Szywy podpa-

cholkkem Strelczy Sbroya

Strelcza

GórsJaz 276

k.52v-53r

Swrona
Wrony

-----19d

Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
vrony podszamem kopynyczy
dobry Kon vrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
vrony Strelczy dobry Kon
vrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

vrony z swrona

-----18c
Kon Srydza plesznywy podpa-
cholatem Strelczy Kon S-
wrona plesznywy Strelczy
Sbroya Strelcza Kon vro-
ny Strelczy maly Sbroya St-
relcza^{53r} Gwyzszdowszky
Kon Swrona plesznywy pod-
szamem Strelczy Sbroya Str-
elcza Valach Swyathlo gn-
yady podpacholatem Vala-
ch glynyasthy pod Strelcz-
em Sbroya Strelcza Gany-
szky Pyotr Kon gnyady S-
byala noga Strelczy Sbroya
Strelcza Kon Szywy podpa-
cholkkem Strelczy Sbroya
Strelcza-----

Yrony
Z wrona

-----18a
Kon Sgnyada plesznywy Stre-
lczy Sbroya Strelcza Pe-
ter Kon Swra plesznywy St-
relczy Sbroya Strelcza
Sper Hanus Kon Swrona ple-
sznywy Strelczy Sbroya Str-
elcza /k.52v/ Michel Zelin-
szky Kon Splowa plesznywy
podszamem kopynnyczy Sbro-
ya kopynyca Valach Swro-
na plesznywy pod pachola-
tem Kon Szelaszno Szywy
podpacholkyem Strelczy ma-
ly Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady podpachol-
kyem Strelczy maly Sbroya
Strelcza

Z
Krony

-----18a
Kon Sgnyada plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza Peter Kon Swra plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza
Sper Hanus Kon S_wrona plesznywy Strelczy Sbroya Strelcza /k.52v/ Michel Zelin-szky Kon Splowa plesznywy podszamem kopynnyczy Sbroya kopynyca Valach Swrona plesznywy pod pacholatem Kon Szelaszno Szywy podpacholkyem Strelczy maly Sbroya Strelcza Kon Swyathlo gnyady podpacholkyem Strelczy maly Sbroya Strelcza

Z wrona

Wrony

-----11a
Kon srydza plesznyvy wyesz-
rzedny copynyczny pothpacho-
laczem Myschasty kopyny-
czy podpacholacziem dobrj
Rydzy kopynyczny vyeszrzed-
ny podpacholaczyem Plowy
copynyczny vyelky ladrovany
Wylczek kopynyczny przedny
kopynyk nanyem zupelna sbr-
oia copynyczna Vrony Ivno-
chodnyk vyeszrodny sbroya
supelna kopynyczna Zwrona-
plesznyvy kopynyczny sryedn-
ny sbroya supelna kopyny-
cza Kon podkopynykyem vr-
ony rowny sbroya supelna
copynyczna-----

GórsJaz 270

k.77v

Wrony

-----11c

Kon strzelczy maly zbyela
noga panczers oboyczek lep-
ka czyrna schynky cyste
thasky stare schamostrel

Kon szywy maly panczers o-
boyczek lepka czyrna schyn-
ky czyste thasky szamostr-
el Gnady nyevyelky strze-
lczy panczers oboyczek Lep-
ka czyrna schamostrel Iv-
nochodnyk zvronaplesznywy
nyevyelky panczers oboycz-
ek schamostrel Zvronaple-
schnywy skrothkem ogonem
rowny panczers oboyczek Le-
pka czyrna thasky sthare
schamostrel

GórsJaz 270

k.78r

Z memo-
Krony

-----11c

Kon strzelczy maly zbyela
noga panczers oboyczek lep-
ka czarna schynky cyste
thasky stare schamostrel

Kon szywy maly panczers o-
boyczek lepka czarna schyn-
ky czyste thasky szamostr-
el Gnady nyevyelky strze-
lczy panczers oboyczek Lep-
ka czarna schamostrel Iv-
nochodnyk zvronaplesznywy
nyevyelky panczers oboycz-
ek schamostrel Zvronaple-
schnywy skrothkem ogonem
rowny panczers oboyczek Le-
pka czarna thasky sthare
schamostrel

GórsJaz 270

k.78r

z wrona
Krony

Jurga kothwicz habet Equm
ridzi bonum sagittarium cum
plech przedny lorica solue-
rie balistam Item idem ha-
bet Equm Sywy medicrem sa-
gittarium cum lorica et co-
luerio Item idem habet E-
qum plesnywy medicrem sa-
gittarium cum lorica et le-
pka nigra balistam Malcher
Zachak habet Equm zridza
plesnywy medicrem cum ple-
ch przedny et zadny albis
balista Idem habet Equm z-
wronaplessnywy medicrem
cum plech przedny et zadny
lepka munda sagittarium

Wrony I munda

-----31a

Item tercius equus ipsius z-
vrona pylesznyvy equus szrz-
edny sub sagitario cum ar-
mis et balista. Item Quar-
tus equus ipsius albus sub
sagitario cum armis et ba-
lista. Iacobus kroczowsz-
ky est conscriptus post do-
minicam pasce per septima-
nam. Item primus equus sub
ipso zrydza pylesznyvy bo-
nus salus in armis kopyeny-
czy. Item secundus Gnyady
kopyenyyczy bonus sub laice-
llo. Item tercius gnyady
sub sagitario bonus cum ar-
mis et balista

Wrony z wrona

Kolek Item equus szowna
 plesnywy sub iuuenne hasta-
 ri Item equus plowy lisy
 hastarius mediocris habens
 arma integra cum sorche
 Item equus albus sagitari
 mediocris lorica colerium
 galea nigra balista Item
 equus albus sagitari rowny
 habens pedes spissos poste-
 riores dum sanabitur debet
 ostendi campiductori habe-
 ns lorica colorium galeam
 nigram balistam Item equus
 niger rowny sagitari modi-
 cum cladicans super pedem
 anteriorem dextram dum sa-
 nabitur debet ostendi cam-
 piductori habens plech an-
 teriorem et posteriorem ga-
 leam mundam colerium balis-
-----tam
 GórsJaz 274 k.4r^{tam}

~~Rowny~~
 Rowny I intona

(a) wrona ?

~~2~~
~~1~~ ~~2~~ ~~10~~ ~~10~~ ~~10~~

Equus proterus pesnywy

1474 Götts jar 274.

Wroni

x Ursoch

v. x Mastro

x Mydto

x Nozka

x Ozo

x Tresc

x Wtosy

Wroni. cf. Groch

6-15

Wroni et Wronigroch

- Whomy of Fresc'

(Whoma Fresc')

Wronigroch = *M. Arctus* ^{mychruksowa pool} ^{moim: groch} *reomus*
wronigroch = nigellaria

Rost. n. 3658.

11460/

↓
Rost. n. nie ma pool grochum

Thromie oculo

cf. oculo

oculus cornicis wronge occ No. 2. p. XV
A. L. 11/68

Wroniec → Lycopodium

Salmuca Wronyecz alias Stonok. ^{ek.} ~~27~~. XV (?)
R. LIII 69

Salmuca, id est wro-
nyecz al. stonok, contra
venena

XV p. post R LIII 69

Wroniec

~~Recepta~~ Recipe herbam, que vocatur in wlgari
wronyecz

XV ex. RRp LIII ?

s. 390

70

WRONIEC

Saluinea idem sunt, id est stonog, wronyecz

XV ex. G1Lek 58

Hroniec

Hroniec cauda

Spica gallica, spica celtica,

cauda hroniec

1437 Rost nr 2807

Wroniec = pl. *Lycopodium* Selago.

wroniecz

= pes corui | 1419 | Rost. n. 5207.

Wroniecz pes corui

1419 Rost nr 5207

LS

Hromec

Hromec spiritalian

1472 Rost w. 1205

Kronik

Uronyath (pullo) pp. xv R. xvi, 347.

XV p pz R XVI

Wronka

B.

wronka

^c spirakulum | 1472 |

Pol. n. 1558.

1472 ROST WZ 1558

ROST. Symb. r. 1472

1558

Wrony

apud quem alium equum wrony emit.

1499 Aes2 XV 366

Wrony

pro equo wrony eumicho

1498 A 92 XV 363

~~quod equum wrony debet statuere~~
ib. 363

~~pro equo eumicho alias p wrony~~
1498 ib. 365

~~pro eumicho wrony~~
1500 ib. 405

Wrony

Pro equo meo, wroni walah, sex marcas
recepit

1425 Mon Jus. v 2

Wrony -

wronij dismus
dismus (sic) ca 1428, P. p. I, 488.

ca 1428 P. p. I 488

~~glossy~~ okolo r 1428
MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str. 488

303

Wrony

Pro... equo dicto wroni

1429 Mon Jur. v̄ 125

Dominus Johannes de Stre-
golino pro panceris et equo,
dicto wroni, inculpa uerat
coram executoribus

Wrong

Vromi disus

1437 | Wisl. №228.

KATAL REKOP. Bibl, Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

~~259~~

Wrony

Wroni *spadicosus*

1437 | Wisl. №228.

~~KATAL REKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437~~

745

Wrong

Egeus wrong, quem apud
te licet valem, est michi
furtive receptus

1444 AG2 XI 241

Wrony

1123. (1009)^s Jako pavel Nysyczsky Nykupil(!) hvmnye
konya wronego za pyeczaste kop. — Jako Ja tho vyem.

1461 Zapiska nr 1123

Wrony

W

~~unum~~ equum nigri coloris alia Wrony

1462 MMAe. XVI. № 192.

~~1462 № 192.~~

Unum equum nigrum coloris
al. wrony aut sibi similem
ad XI florenas iam per ipsum
Johannem ab ipso plebano

MONUM medii aevi histor 16 vorte-

Ulan Acta capit Caliss

314

Hrony

Quemadmodum nobilis Marti-
nus familiaris ... Martini Szaryski
debit statuere hodie evic-
torem .. pro equo eunucho
al. o. vrony

1498 AG 2 XV 365

-----10d
Plowy Gopynyczy wyelky la-
drowany Wylczek kopyny-
czy wyrzedny kopynyk nanym
zupelna sbroya kopynicza

Wrony Ivnochodnyk vyeszre-
dny sbroya zupelna kopyny-
cza Zwronaplesznywy kopy-
nyczy zredny sbroya zupel-
na kopynicza /77v/ Rokosch-
owsky equitum Comitua
Rokosowsky cuius dies oste-
nsionis feria sexta in Vi-
gilia Invencionis sancte
Crucis Anno domini Millesi-
mo IIIILXX primo Rokosch-
owsky viginti quatuor Equi
Kon vylczasthy kopynyczy
wyeszrzredny pothpacholacz-
em zbaga tharanthowatha

GórsJaz 270

k.77er

Wrony
1471

-----11a
Kon srydza plesznyvy wyesz-
rzedny copynyczny pothpacho-
laczem Myschasty kopyny-
czy podpacholacziem dobrj
Rydzy kopynyczny vyeszrzed-
ny podpacholaczyem Plowy
copynyczny vyelky ladrovany
Wylczek kopynyczny przedny
kopynyk nanyem zupelna sbr-
oia copynyczna Vrony Ivno-
chodnyk vyeszrodny sbroya
supelna kopynyczna Zwrona-
plesznyvy kopynyczny sryeda-
ny sbroya supelna kopyny-
cza Kon podkopynykyem vr-
ony rowny sbroya supelna
copynyczna-----

Wrony
1471

-----13a

Zrydzaplesznywy kaszy kopy-
nyczy weyzredny pothpacho-
lacyem Zrydzapleznywy ko-
pynyczy weyzredny znoga by-
ela kopynicza sbroya zupel-
na Zrydzap^Ypleznywy kopyny-
czy weyzredny znoga byela

Zrydzaplesznywy strelcy
panczers oboyczek schamost-
rel Walach wrony strelcy
panczers kaszy oboyczek
schamostrel Ridzy Ivno-
chodnyk zbyelanoga zadnya
panczers capalin cyrny sch-
amostrel Walach zrydza-
pleznywy panczers oboyczek
lepka cyrna schamostrel

GórsJaz 271

k.79r

Wrony

1441

-----23c

Kon rydzy szredny dobry plech vterque oboyczek /k.

143r/ Kon Gnyady lyszy rowny strzelczy panczers oboyczek schynky capalyn Opyrschal

Kon Vrony strzelczy rowny panczers oboy

Kon Bruna strzelczy rowny

plech czyrny oboyczek Kon

Rydzy lyschy rowny plech

oboyczek Iohannes Brvnyewsky

Kon Vrony strzelczy

przedny podpacholaczem lepka

Kon Czyszawy strzelczy

szredny dobry panczers

oboyczek capalyn Item

Kon Taranth rowny strzelczy

panczers oboyczek capa-

lyn GórsJaz 282 k.142v-143r^{lyn}

Wrony

1471

-----23d

Kon rzydzy rowny strzelczy
panczers oboy plech vter-
que Stiborius Zalusky

Kon Taranth srzedny dobrj
plech vterque oboyczek sch-
ynky Kon Gnyady srzedny

dobrj oboyczek lepka Kon
Vrony maly strzelczy pancz-
ers oboyczek Kon Glynka

maly plech oboyczek lepka
Valach plovj rownj pancze-
rs oboy /s,283/ Iohannes

Byelyczky Kon Gnyady srz-
edny dobrj plech vterque
panczers oboyczek schynky

Kon Vrony srzedny pleszyek
oboy Kon Vrony maly strz-
elczy_panczers_oboyczek ca-
GórsJaz 282-3 k.143r paly

Vrony

1471

-----24a
Schypynsky Kon Gnyady strzelczy sredny mortuus infra Vlodzyslaw Kon Sloyersz rowny panczers lepka Gyrzyk Item Kon pleschnyvy przedny strzelczy plech vterque oboyczek Kon Szyvy sredny dobrj strzelczy pan oboy Kon Vrony sredny strzelczy pan oboy lepka Kon Gnady strzelczy sredny dobrj pleszyek oboy lepka Kon Vrony sredny dobrj pelch vterque oboyczek Konyczek Vrony pan oboy lepka Hynek Kon rydy przedny strzelczy pan
cze

Wrony

1441 GórsJaz 283

k.143v

-----25d
Barwyerz Konyk Vrony ple-
ch oboyczek Dobek Kon
Szywy strel rowny wlnera-
tus... pan oboy Koszyen
mlody Kon strakathy rownj
pan oboy Konyczek gnady
maly pan oboy Item *Ecceus*
receptus est in pizza ad
Szagrab et loniam /k.146r/
oboy et balistam
Pyotr Rzyczynsky Kon Gnya-
dy srzedny dobrj pleszyek
oboy Damb Kon Czyszawy
lyszy srzedny strel pleszy-
ek oboy Konyk Vrony ple-
szyek oboy lep Gnyady ro-
wny kapa pancz Vrony ly-
szy maly pan oboy

Vrony

1471

GórsJaz 284

k.145v-146r

-----25d

Barwyerz Konyk Wrony ple-
ch oboyczek Dobek Kon
Szywy strel rowny wlnera-
tus... pan oboy Koszyen
mlody Kon strakathy rownj
pan oboy Konyczek gnady
maly pan oboy *Item Eccus*
receptus est in picza ad
Szagrab et lonnam /k.146r/
oboy et balistam
Pyotr Rzyczynsky Kon Gnya-
dy srzedny dobrj pleszyek
oboy Damb Kon Czyszawy
lyszy srzedny strel pleszy-
ek oboy Konyk Wrony ple-
szyek oboy lep Gnyady ro-
wny kapa pancz Wrony ly-
szy maly pan oboy-----

GórsJaz 284

k.145v-146r

Wrony

1471

-----26a
Trubacz Konyk Gnyady ly-
schogaby Wrony rowny ob-
oy Strushek Kon Wrony
srzedny podpacho kopynyczy
Podschamy kon Gnyady kopyx
srzedny sbroya spelna prze-
sz panczerza Kon przedny
szyvy strzel pan oboy lep
Kon Czyszavy strzel srzed-
ny dobrj pan oboy lepka
Kon Vylczathy srzedny ple-
ch vterque oboy kap Kon
plesznywy strzel srzedny
grubye kolanye pan oboy
lep /k.146v/ Jarub Prusch
Valach wrony rowny pan o-
boy Maczyeyek cum Grzybo-
wsky

GórsJaz 284 k.146r-v

Wrony
1471

-----26b

Kon sgnadaplyesznywy szred-
ny pleszyek oboy ~~NI~~ Vala-

ch Gnyady szredny pan oboy

Bruna szredny strzel dob-
rj pleszyek czyrny lep

Vylczek szredny dobrj pan

oboy In Skavyna ipsius

mortuus est Eqws Brukar-

th Kon Vrohy rowny pan o-

boy pleszyek Plowy liszyn-

ka szredny pleszyek oboy

Srzydzaplesznywy szredny

dobrj pan oboy lep /s.285/

Ryczowsky Valaszyek Vrony

maly pan oboy [17. 8].

Martinus Zyszka Kon Glyn-

ka rowny pleschyek oboy

GórsJaz 284-5

k.146v

Vrony
1471

-----26c

Ianek Carnynsky Kon Czys-
chawy sredny pleszyek ob-
oy Iurga Crawth Kon ple-
sznywy rowny strzelczy ple-
szyek Item alter mortuus
bruna mediocris

in via Vaysz Hannusch
Valaschek plesznywy rowny
plech vterque Rydzy srze-
dny dobrj plech vterque
Czyszawy sredny pan lep
Ruprecht Gnyady strel srz-
edny plech vterque Vrony
sredny plech vterque oboy
Volf Gnyady byalonogy
przedny plech vterque oboy
Swab Vrony sredny dobrj
plech vterque oboy

GórsJaz 285

k.147r

Vrony
1471

-----27a
Item equus sywy sagithari
bonus lorica cum colerio ga-
lea nigra balista Item e-
qus wrony sagythari rowny
habens lorica colerium ca-
palin mundum balistam Item
equus sywy rowny sagithari
habens lorica colerium ga-
leam nigram balistam Item
equus sywy rowny bonus ha-
bens lorica colerium gale-
am nigram balistam Item e-
qus cyszawy sgwyasda sagi-
thari plech mundum et balis-
tam Item equus wrony sagi-
thari mediocris habens lori-
cam galeam nigram balistam

1474 GórsJaz 272

k.1r

wrony

Item equus cysawy paruus sagithari habens loriam colerium Item equus albus sagythari paruus habens plech mvndum colerium galeam mundam balystam Item szgnada plesnywy rowy sagithari habens plech mundum galeam et colerium balistam

Pyotrowsky Item equus wrony habens in oculo byelmo dextro mediocris sub iuvene hastary Item equus gnady podpolaly paruus bonus hastari habens arma integra cum lorica

-----

Wrony

Wrong

(equus)

Equus wrong

~~1475 Kozier. Resign. Com. 1456-98 f. 119~~

1475 Kozier Rp Resign-
Posn 118

Wrong

equum ambulatorem alias synochod-

nyka wrongo

1477 A 92 XV 488

Johannes ... attemptavit
terminum concitatorium
super ... Nicolaum ... pro
quindecim marcis ratione
receptionis ... equumambu-
latores al. Synochodnyka wrongo

Arony

quia tu non vis si restituere... ^{incudem} ^{et equum}
valachum nigri coloris alias wrony
ab.

1491 R92 XVIII 298

2744 ... pro equo wrony eunicho ... 1498 R92 XV 363

/ Sprawolec.

-----22b
Item pan pyelka vkazalsshya
nyapanczy konyech Sam wko-
pynyczey Sbroj wzvpyelnyey
a czeladz wstrzyelczey / I-
tem pan dolvsky vkazal / kon
Shyvy dobry Strzelczy na-
tho myescze kthoremv krol
yego myloscz zaplaczył ydr-
vgy / valach wrony vkazal / ro-
wny dobry Strzyelczy natho
myescze kthorymv kon sdechł
czangnac dogrothka Czyssa-
vy Strzyelczy kthoregomv
nyezaplaczone y vkazal ssye
nyassyesezy konyech spelna
Sam wzvpyelnyey sbroj wkop-
ynyczey a Czeladz wstrzyel-
czey -----

Wrony

-----1a
Item Hanvsch Czecholcz Rothmystrz pyeschych popyschal szye Anno domini Millessimo quadringentesimo nonagesimo septimo fferia secunda In crastino s. Barnabe dwye nyedzyely przed szwyąthem yanem Item walach szywy yablokobythy maly strzelczy yvnochodnyk
Item Glynka Byalogrzywy maly strzelczy Item walach gnyady ma naprzednym pleczv blyzną maly strzelczy Item wrony plesznywy kon maly strzelczy Item Hanvs Rothmystrz wkopyncyey szbroy zvpelney szchwlyczą

Wrony
1497

Hrony

Petrus Smartowski fideiussit
pro... Vassyl, quod eorum
Hrony debet statuere in
duabus septim (is?)

1498AG2 XV 363

-----31b

Registrum Comithiue kristow
kothwicz Item idem Krist-
hoff primo vnum Equum habet
wrony kopyenyczi Item al-
ium Equm wrony kopyenyczi

Item tercius Sywy kopyenyc-
zi Item quartum habet wro-
ny kopyennyczi /s.280/ Item
quintus wrony sagittarius
habet lapka mundam plech et
coluerium Item Equm byaly
weszkozdon in cracis sagit-
tarius habet plech mundum
et lepka eciam mundam colu-
erium cum balista Item ha-
bet Equm Sywy sagittarius
habet loricam coluerium cum
balista

Wrony

1498

GórsJaz 279-280

k.22r

Wrony

Domino Simeoni fratri meo
lego equum lury et eunuchum

wrony

(1498) Kod Wil 1 531

Wrony ~~fo w n~~

In equo Wrony valach / lania. przelbyca

1498 / Slupp III, No 645

156

verte-

STAR. PRAW POLS. pomn. T 7

71

Bobrzyńs. Acta expedit bellic

palat. Calis et posn rok 1498. No 645

Wrong

arrestaverat equam suam wrong
hazardus

1499 A 42 XV 384

Quemadmodum ... Clemens Byelye-
cki arrestaverat equam suam
wrong circa ... Martinum
civem de Camyontka

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
płowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

vrony

1499

GórsJaz 274-5

k.50r-v

-----16a
Bedauia Szywa Strelcza Sbro-
oya Strelcza Kon Srydza
plesznywy Strelczy plechy
lapka kusza myszky Kon S-
vrona plesznywy Sbyala ga-
ba Strelczy plechy myszky
lapka kusza Valach Szy-
wy maly podStrelczem Sbro-
ya Strelcza Kon Szelasz-
no Szywy jnochodnyk Strel-
czy maly Sbroya Strelcza
Kon vrony Strelczy maly
Sbroya Strelcza /k.51r/
Beczковский Kon Szywy p
japlkobythy podszamem kopy-
nyczy dobry Sbroya kopynny-
cza

Wrony

1499 GórsJaz 275

k.50v-51r

-----16d
Kon wrony jnochodnyk Strel-
czy maly Sbroya Strelcza
Iacub boboleczszky Kon
czyszawy lyszy Sbyalemy
trzemy nogamy podszamem ko-
pynyczy rowny Sbroya kopy-
nycza Kon czyszawy podpa-
cholaczem kopynyczy Kon
Szywy Sbyala gaba podpacho-
lkyem Kopynnyczy Sbroya ko-
pynnycza rowny Kon Swya-
thlo Szywy podpacholaczem
Kon Swrona plesznywy Stre-
lczy dobry Sbroya Strelcza
/k.51v/ Kon gnyady Sprote-
my noszdzamy Strelczy pan-
czarz lapka kusza -----

M. wrony

1499

GórsJaz 275

k.51r-v

-----202

Laszotha broszthowszky
Kon byaly gorczyczasty po-
dszamem Strelczy dobry
Kon gnyady Strelczy maly
Sbroya Strelcza Kon gnya-
dy podpalony Strelczy row-
ny plechy lapka myszky
Valach vrony podStrelczem
pleehy lapka myszky Sta-
nislau Szadzynszky Kon
byaly Strelczy Sbroya Stre-
lcza Kon zelaszno Szywy
platek Strelczy pod pachol-
latem dobry Kon byaly St-
relczy maly plechy lapka
kusza Valach vrony podpa-
cholkyem Strelczy lapka pa-
nczerz kusza myszky

Wrony

1499

-----31c

Item Equum habet mediocrem
wrony sagittarius cum gale-
a alba lorica et coluerio
cum balista Item alius E-
qus parws Sywy cum balista

Item Equus Tubicene gnady
mediocris parws Item ko-
mor Tubicena habet gnedy
parwm lorica Idem habet
alium Equum Sywy parwm sagi-
ttarius cum plech et galea
nigra Johannes Item An-
drzichowsky habet Equum wro-
ny kopienyczi Item Equum a-
lium habet plowy kopyennyxi
-czi ~~sum~~ in armis integra-
libus kopyenyczi

GórsJaz 280

k.22r

Wrony
XV p. post.

-----35c

Item idem habet Equum walde ~~xxx~~
exilem Czissawy debet eum
reformare eum plech et le-
pka munda balistam Item
Malcher Moczydlnyczsky ha-
bet Equum Sywy sagittarium
bonum plech czisti loricam
curtam coluerium balistam

Item idem habet Equum ples-
snywy mediocrem plech lep-
ka munda coluerium Item i-
dem habet Equum Sywy medio-
crem loricam coluerium lep-
ka munda balistam Item Ha-
nnusch Krizmo habet Equum
wrony sagittarium bonum lo-
ricam plech mundum balistam

GórsJaz 281

k.25r

wrony
XV p. post.

-----36b
Item habet Equm wrony par-
wm cum plech et lepka munda
coluerium balistam sagitta-
rium Item Jurga Hamarst-
hin habet Equm ridzi cum
pedibus albis zadnye cum v-
no oculo lissy cum plech
munde et balista sagitta-
rium Item idem habet Equm
Sywy parwm cum lorica cur-
ta coluerium balistam sagi-
ttarium Item Michal Zynek
habet Equm mediocrem wrony
sagittarium cum plech munde
et coluerium Item idem ha-
bet Equm wrony mediocrem
sagittarium cum plech mun-
do coluerium balistam

wrony
XVp. post

^w
Prony. é, á

---

wrony maurus

PrFil.V.9.

~~sec. XVI. VII~~

~~Pr. si st. p. str. 9~~

Brückn Prfil 5 9

w XV p. post.

XVp. post PF V 9

273

Hrony

Quemadmodum inculpatus
fuerat nobilis Nicolaus fami-
liaris domini Brosolowsky
pro eunuchis hrony per
nobilem Andream

1500 AG2XV 405

Wrony

arestaverat equum suum nigrum
alias wrony lyszy

1500 A 92 XV 417

Quemadmodum ..: Johannes
Czermnyensky arestaverat
equum suum nigrum al.
wrony lyszy circa ..: Georgium
Radulowsky

Wrony

discinis, wrony

ca

c. 1500 Em. ~~Stow~~ 123

-----26a
Trubacz Konyk Gnyady ly-
schogaby Vrony rowny ob-
oy Strushek Kon Vrony
szredny podpacho kopynyczy
Podschamy kon Gnyady kopyx
szredny sbroya spelna prze-
sz panczerza Kon przedny
szyvy strzel pan oboy lep
Kon Czyszavy strzel szred-
ny dobrj pan oboy lepka
Kon Vylczathy szredny ple-
ch vterque oboy kap Kon
plesznywy strzel szredny
grubye kolanye pan oboy
lep /k.146v/ Jarub Prusch
Valach vrony rowny pan o-
boy Maczyeyek cum Grzybo-
wsky
GórsJaz 284 k.146r-v

Vrony

Kon Vrony rowny pleszyek o-
 boy lep   Kon plesznywy
 strel dobrj pan oboy lep
 /k.145v/ Kon plesznywy szr-
 edny dobrj pleszyek oboy
 Kon Czyszawy szredny dobrj
 pleszye thaszky   Petrus
 Vyelky   Kon rydzy strzel
 szrednj pan oboy   Kon Vro-
ny lyszy byalonogy szredny
 pan oboy   Andrzych   Kon
 Sloyerz szredny strzel pan
 oboy   Holy   Kon strelczy
 szrydzaplesz szredny pan o-
 boy pleszyech   Kon plesz-
 nyvy rowny pleschyeck oboy
Vrony rowny pan oboy kapa-
ly
 GórsJaz 284   k.145r-v

Vrony

Kon Vrony rowny pleszyek o-
 boy lep   ■ Kon plesznywy
 strel dobrj pan oboy lep
 /k.145v/ Kon plesznywy srz-
 edny dobrj pleszyek oboy
 Kon Czyszavy srzedny dobrj
 pleszye thaszky   Petrus
 Vyelky   Kon rydzy strzel
 srzednj pan oboy   Kon Vro-
 ny lyszy byalonogy srzedny
 pan oboy   Andrzych   Kon
 Sloyerz srzedny strzel pan
 oboy   Holy   Kon strelczy
 srzydzaplesz srzedny pan o-
 boy pleszyech   Kon plesz-
 nyvy rowny pleschyek oboy
Vrony rowny pan oboy kapa-
ly
 GórsJaz 284   k.145r-v

Vrony

-----26b

Kon sgnadaplyesznywy srzed-
ny pleszyek oboy ~~XX~~ Vala-
ch Gnyady srzedny pan oboy

Bruna srzedny strzel dob-
rj pleszyek czyrny lep

Vylczek srzedny dobrj pan
oboy In Skavyna ipsius

mortuus est Eqws Brukar-
th Kon Vrony rowny pan o-

boy pleszyek Flowy liszyn-
ka srzedny pleszyek oboy

Srzydzaplesznyvy srzedny
dobrj pan oboy lep /s.285/

Ryczowsky Valaszyek Vrony
maly pan oboy [17. 4].

Martinus Zyszka Kon Glyn-
ka rowny pleschyek oboy---

GórsJaz 284-5

k.146v

Vrony

-----24a
 Schypynsky Kon Gnyady strzelczy sredny mortuus infra Włodzyslaw Kon Sloyerz rowny panczers lepka Gyrzyk Item Kon pleschnywy przedny strzelczy plech vterque oboyczek Kon Szyvy sredny dobrj strzelczy pan oboy Kon Vrony sredny strzelczy pan oboy lepka Kon Gnady strzelczy sredny dobrj pleszyek oboy lepka Kon Vrony sredny dobrj pelch vterque oboyczek Konyczek Vrony pan oboy lepka Hynek Kon rydzy przedny strzelczy pancze
 GórsJaz 283 k.143v

Vrony

-----24a
Schypynsky Kon Gnyady strzelczy sredny mortuus infra Vlodzyslaw Kon Sloyezrs rowny panczers lepka Gyrzyk Item Kon pleschnyvy przedny strzelczy plech vterque oboyczek Kon Szyvy sredny dobrj strzelczy pan oboy Kon Vrony sredny strzelczy pan oboy lepka Kon Gnady strzelczy sredny dobrj pleszyek oboy lepka Kon Vrony sredny dobrj pelch vterque oboyczek Konyczek Vrony pan oboy lepka Hynek Kon rydzy przedny strzelczy pan cze
GórsJaz 283 k.143v

Vrony

-----24c

Kon Swrona plesznywy strze-
lczy sredny dobrj plech v-
terque oboyczek lepka Kon
plesznyvy sredny strzel-
czy pan oboy kapalyn Kon
rydzy kadzyerz strzelczy
srednj plech Dzyerzchaw-
sky Kon myska kopynyczy
sredny dobrj pod pachola-
czem ciecżą awragistre kro-
lewkyem czaly pszan Item
podszamy kon Vrony sredny
dobrj ꞑ kopynyczy sbroya
spelna Kon Czyschawy st-
rzelczy przedny panczers o-
boy Kon Szyvy przedny st-
rzelczy panczers kapalyn---

GórsJaz 283

k.144r

Wrony

Andreas Koszeleczky Con-
scriptio eiusdem feria qui-
nta in Crastine anuntiatio-
nis sancte Marie in illa
silaba ri a ge ni tri ce
Cracovie anno 1500 Kon

Syvi pod pacholantem kop-
czy dobri Kon Czyssz pod
pacholantem kop^{ezy} debri
Kon Syvy Iablkebythy pod
samem k/opiniczy/ z/broja/
k/opinicza/ Kon Slogers-
sch pod kopenykem k z k
Kon sswab pod pacholkem ss
z ss Kon vroni pod pachol-
lkem ss-z ss k Kon byali
pod pacholkem ss z ss k
Kon ssyvi pod pacholkem ss
s ss k

Wrony

-----25a
Kon Vrony rowny strel ple-
szyek oboy Kon myszka ma-
ly kleczawy strel panczers
oboy Walach receptus in
Custodia cum Cliente ad So-
bmow Wloschathy Item
kon plesznywy sredny dob-
rj kopynyczy podpacholacz-
em Kon rydzy podschamyem
rowny sbroya spelna oboy-
czek /k.145r/ Kon Vrony st-
rzelczy rowny pleszek oboy
Kon Vrony maly strel pan
Konyk maly szywy pan oboy
Colowsky Kon plesznywy
rowny pan Kon plesznywy
peremptus ad opawam-----

Vrony

-----25a
Kon Vrony rowny strel ple-
szyek oboy Kon myszka ma-
ly kleczawy strel panczers
oboy Walach receptus in
Custodia cum Cliente ad So-
bmow Wloschathy Item
kon plesznywy srzedny dob-
rj kopynyczy podpacholacz-
em Kon rydzy podschamyem
rowny sbroya spelna oboy-
czek /k.145r/ Kon Vrony st-
rzelczy rowny pleszek oboy
Kon Vrony maly strel pan
Konyk maly szywy pan oboy
Colowsky Kon plesznywy
rowny pan Kon plesznywy
peremptus ad opawam-----

Vrony

-----25a
Kon Vrony rowny strel ple-
szyek oboy Kon myszka ma-
ly kleczawy strel panczers
oboy Walach receptus in
Custodia cum Cliente ad So-
bmow Wloschathy Item
kon plesznywy sredny dob-
rj kopynyczy podpacholacz-
em Kon rydzy podschamyem
rowny sbroya spelna oboy-
czek /k.145r/ Kon Vrony st-
rzelczy rowny pleszek oboy
Kon Vrony maly strel pan
Konyk maly szywy pan oboy
Colowsky Kon plesznywy
rowny pan Kon plesznywy
peremptus ad opawam-----

Vrony

-----23c

Kon rydzy sredny dobry plech vterque oboyczek /k.

143r/ Kon Gnyady lyszy rowny strzelczy panczers oboyczek schynky capalyn Opyrschal

Kon Vrony strzelczy rowny panczers oboy

Kon Bruna strzelczy rowny plech czyrny oboyczek Kon

Rydzy lyschy rowny plech oboyczek Iohannes Brvnyewsky Kon Vrony strzelczy

przedny podpacholaczem lepka Kon Czyszawy strzelczy

sredny dobry panczers oboyczek capalyn Item

Kon Taranth rowny strzelczy panczers oboyczek capa-

GórsJaz 282 k.142v-143r^{lyn}

Wrony

Komorowsky Kon plesznyvy
maly strzelczy panczer obo-
yczek Kon Vylczek maly
strzelczy plech przedny o-
boyczek kapalyn Kon Gnya-
dy srzedny plech oboyczek
capalyn Kon Gnyady strze-
lczy przedny swkodach Pe-
trus Nonrius Kon Rydzy st-
zelczy rowny dobrj lepka
plech vterque oboyczek zyn-
ky Kon Vrony strzelczy
rowny plech vterque oboycz-
ek kapalyn Kon Ivnochod-
nyk maly Lypowsky Kon
Bruna strzelczy rowny pan-
czers Lyednyczky-----

Vrony

-----23d

Kon rzydzy rowny strzelczy
panczers oboy plech vter-
que Stiborius Zalusky
Kon Taranth sredny dobrj
plech vterque oboyczek sch-
ynky Kon Gnyady sredny
dobrj oboyczek lepka Kon
Vrony maly strzelesy pancz-
ers oboyczek Kon Glynka
maly plech oboyczek lepka
Valach plovy rownj pancze-
rs oboy /s,283/ Iohannes
Byelyczky Kon Gnyady srz-
edny dobrj plech vterque
panczers oboyczek schynky
Kon Vrony sredny pleszyek
oboy Kon Vrony maly strz-
elczy_panczers_oboyczek ca-
GórsJaz 282-3 k.143r palyń

Handwritten signature or mark, possibly "H. Omy".

Wrony

230

Kon Wrony s^rzedny pleszyek eboy Kon Wrony
maly strzelcosy panczers obyczek sapalya

Górs^J az 282-3

k.143r

Voczech pogorzelszky Kon /
 zelaszno Szywy Strelczy
 doxbry Sbroya Strelcza /k.
 54v/ Kon Szelaszno Szywy
 podpacholatem napada malo
 na noga Kon byaly Strel-
 czy Sbroya Strelcza Ko-
 nyk czyszawy jnochodnyk
 Sbroya Strelcza Grabyo-
 nowszky Kon vrony pod-
 szamem strelczy Sbroya St-
 relcza Kon czyszawy Str-
 elczy maly podpacholatem
 Kon byaly maly Strelczy
 Sbroya Strelcza Valazek
 vylczasthy podStrelczem
Sbroya Strelcza-----

Wrony

-----17b

Kon Sgnyada plesznywy pod-
pacholathem kopynncyzy

Kon czyszawy podpacholky-
em Strelczy Sbroya Strel-

cza Kon Sgnyada pleszny-
wy Strelczy dobry Sbroya

Strelcza Kon Szywy japl-
kibythy podpacholkyem Str-

elczy Sbroya Strelcza

Valach byaly podStrelczem

Sbroya Strelcza budzeyo-
wszky cum glynyeczszky

Kon wrony Smala lyszyna

podszamem kopynncyzy Sbroya

kopynncyza Kon Srydza

plesznywy podpacholathem

kopynncyzy-----

GórsJaz 275

k.51v

Wrony

-----19d
Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
vrony podszamem kopynyczy
dobry Kon vrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
vrony Strelczy dobry Kon
vrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

-----19d
Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
vrony podszamem kopynyczy
dobry Kon vrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
vrony Strelczy dobry Kon
vrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

-----19d
Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
wrony podszamem kopynyczy
dobry Kon wrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
wrony Strelczy dobry Kon
wrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

-----19d
Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
vrony podszamem kopynyczy
dobry Kon vrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
vrony Strelczy dobry Kon
vrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

Wrony

-----18c

Kon Srydza plesznywy podpa-
cholatem Strelczy Kon S-

wrona plesznywy Strelczy

Sbroya Strelcza Kon vro-

ny Strelczy maly Sbroya St-
relcza^{53r} Gwiaszdowszky

Kon Swrona plesznywy pod-
szamem Strelczy Sbroya Str-

elcza Valach Swyathlo gn-

yady podpacholatem Vala-

ch glynyasthy pod Strelcz-

em Sbroya Strelcza Gany-

szky Pyotr Kon gnyady S-

byala noga Strelczy Sbroya

Strelcza Kon Szywy podpa-

cholkkem Strelczy Sbroya

Strelcza

GórsJaz 276

k.52v-53r

Wrony

-----16c

Kon byaly pod kopynnykyem
Sbroya kopynicza ma prawa
noga zadnya myasza Kon
Szywy japlkobythy podpacho-
latem kopynyczy Kon wrony
malo lyszy podpacholkyem
Strelczy Sbroya Strelcza
Kon Srydza plesznywy Spro-
themy noszdrzamy Strelczy
Sbroya Strelcza Kon Szy-
wy japlkobythy Sprothemy
noszdzamy Strelczy Sbroya
Strelcza Kon byaly Swab
podpacholkyem Strelczy Sbr-
oya Strelcza Kon Szelasz-
no Szywy Strelczy chramye
na zadnya noga ma y Sdrow-
em vkazacz Sbroya Strelcza
GórsJaz 275 k.51r

wrony

-----15b

Kon wrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach wrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
płowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
wrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

wrony

-----15a
Kon czyszawy lyszy kopynny-
czy podpacholacem dobry
Kon Svrona plesznyvy kopy-
nyczy podpacholkyem Szbro-
ya kopynycza Kon gnyady
podpalony malo lyszy kopy-
nyczy pod pacholkyem Sbro-
ya kopynycza Kon byaly
podpacholkyem Strelczy dob-
ry Sbroya Strelcza Kon
byaly gorczyczasty Strel-
czy dobry Sbroya Strelcza
Kon gnyady lyszy Strelczy
maly podpacholkyem Sbroya
Strelcza Kon vrony Strel-
czy maly podpacholkyem Sbr-
oya Strelcza-----

Wrony

Valaszyek Wrony

1471 Görs Jarz 285

Wrony

Kon podkopnykyem wrony rowny

1471 Göt Jar 270.

-----13d

Sywy strelcy dobrj plech
szadny yprzedny oboyczek
lepka cystha schamostrel

Ian Myslyborsky Item plo-
wy lyszy kopynyczy pod pa-
cholecem Item zwrnaples-
nyvy westrzedny kopynyczy
zbroya spelna ^{k80r} walach wro-

ny strzelczy dobry pancze-
rz oboyczek lepka cyrna
schamostrel Item wylczas-

ty zkrothkym ogonem strzela-
czy zaslaponi ma gy wkaza-
cz panczerz oboyczek lepka
czysta Ivrek Zebrzydowsky

Item wrony kopynyczy noga
byela zadnya pod pacholecem
powlucza noga zadnya

GórsJaz 272

k.79v-80r

Wrony

-----24d

Kon Gnyady kuszy pan oboy
lepka /k.144v/ Zyszka Kon
Gnyady strzelczy dobrj pan-
czers oboyczek Skarady

Kon Gnady srzedny strzel-
czy pan Valanth ~~X~~ Va-
lach Vrony plech vterque
strzelczy Maczyeyek Kon
Rydzy strzelczy rowny dob-
rj pan oboy Kon pleszny-
wy strzelczy rownj pan lep-
ka Voyczech Kon Gnyady
strzelczy przedny panczers
oboy Konyk Szywy a pan o-
boy lepka Kamyensky Kon
strzelczy dobrj Rydzy prze-
dn plech vterque pan oboy

GórsJaz 283

k.144r-v

Vrony

Wrong

valach wrong

1499 Götts ^{zur} ~~for~~ ^{rkp. Rp} 275.

-----26a

Trubacz Konyk Gnyady ly-
schogaby Vrony rowny ob-
oy Strushek Kon Vrony
srzedny podpacho kopynyczy

Podschamy kon Gnyady kopyx
srzedny sbroya spelna prze-
sz panczerza Kon przedny
szyvy strzel pan oboy lep

Kon Czyszavy strzel srzed-
ny dobrj pan oboy lepka

Kon Vylczathy srzedny ple-
ch vterque oboy kap Kon
plesznywy strzel srzedny

grubye kolanye pan oboy
lep /k.146v/ Jarub Prusch

Valach wrony rowny pan o-
boy Maczyeyek cum Grzybo-
wsky

GórsJaz 284 k.146r-v

Wrony

-----20a

Laszotha broszthowszky
Kon byaly gorczyczasty po-
dszajem Strelczy dobry
Kon gnyady Strelczy maly
Sbroya Strelcza Kon gnya-
dy podpalony Strelczy row-
ny plechy lapka myszky
Valach wrony podStrelczem
plechy lapka myszky Sta-
nislau Szadzynszky Kon
byaly Strelczy Sbroya Stre-
lcza Kon zelaszno Szywy
platek Strelczy pod pachol-
latem dobry Kon byaly St-
relczy maly plechy lapka
kusza Valach wrony podpa-
cholkyem Strelczy lapka pa-
nczerz kusza myszky

GórsJaz 277

k.54r

Wrony

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholckkyem Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrczelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

vrony

-----37a
Item Casper Luciwo habet Equum wrony mediocrem sagittarium cum lorica et coluerie cum balista Item idem habet Equum parwm valde Czissawy cum plech munde loriam coluerium balistam

Item idem habet Equum gnedy parwm valde claudicat cum lorica coluerium et lepka

Item Gamarth habet Equum Sywy parwm sagittarium /k. 26v/ Item Gama Item Gvthyna habet Equiculum Sywy Idem alium habet Sywy Item Hvgwicz habet Equum Sywy et prius scripti sunt quinque

wrony

-----36c
Item idem habet Equum wrony
parwm cum plech et lepka
munda et loricam balistam
sagittarium Item idem ha-
bet Equum parwm Czissawy e-
xilem cum lorica et lepka
munda debet eum refformare
/k.26r/ Item Hanusch ledel
habet Equum Sywy medicrem
cum plech munda celuerium
sagittarium balistam Item
idem habet plesnywy medio-
crem sagittarium loricam
balistam Item Cristhoff
Hvgwicz habet Equum medio-
rem Czissawi sagittarium
cum plech et Mischky munda
balistam
-----

wrony

-----36b

Item habet Equm wrony par-
wm cum plech et lepka munda
coluerium balistam sagitta-
rium Item Jurga Hamarst-
hin habet Equm ridzi cum
pedibus albis zadnye cum v-
no oculo lissy cum plech
mundo et balista sagitta-
rium Item idem habet Equm
Sywy parwm cum lorica cur-
ta coluerium balistam sagi-
ttarium Item Michal Zynek
habet Equm mediocrem wrony
sagittarium cum plech mundo
et coluerium Item idem ha-
bet Equm wrony mediocrem
sagittarium cum plech mun-
do coluerium balistam

GórsJaz 281

k.25v

wrony

-----36b

Item habet Equum wrony par-
wm cum plech et lepka munda
coluerium balistam sagitta-
rium Item Jurga Hamarst-
hin habet Equum ridzi cum
pedibus albis zadnye cum v-
no oculo lissy cum plech
mundo et balista sagitta-
rium Item idem habet Equum
Sywy parwm cum lorica cur-
ta coluerium balistam sagi-
ttarium Item Michal Zynek
habet Equum mediocrem wrony
sagittarium cum plech mundo
et coluerium Item idem ha-
bet Equum wrony mediocrem
sagittarium cum plech mun-
do coluerium balistam-----

GórsJaz 281

-k.25v

wrony

~~Item Makker~~ Item Malcher
Moczydlnyczsky habet Equm
plowy mediocre cum plech
przedny et zadny nakolanky
sagittarium Item idem ha-
bet Equm wrony byalonogy
sagittarium cum balista et
lepka nigra sub Juuene I-
tem idem g habet Equm par-
wm gaedy walach plech mun-
dum lepka nigra lorica co-
luerium balista Item Peter
bron habet Equm mediocre
zwrenaplesnywy plech mun-
dum loricam curtam colue-
rium balistam

Wrony

-----35b

Item Gamrath Schymek habet
Equum Czissawy mediocrem sa-
gittarium cum plech przed-
ny zadny coluerium nakolan-
ky /k.25r/ Item idem habet
Equum Missasthi cum plech
mundo et coluerium medioc-
ris Item idem habet Equum
wrony przyrzvezon chromo
in cracis mediocrem sagitta-
rium cum plech et lepka mu-
nda coluerium balistam I-
tem idem habet Equum gnedy
sagittarium sub Juuenne cum
lepka et balista Item idem
habet Equum Czissawy medio-
crem plech Cysthi coluerium
balistam-----

GórsJaz 281

k.24v-25r

Wrony

-----35a
Item idem habet Equum Sywy
mediocrem sagittarium cum
lorica et lepka munda Item
idem habet Equum wrony medio-
crem sagittarium cum lorica
Item Thomas Boskowsky ha-
bet Equum gnedy sagittarium
bonum cum plech et missky
ssynky Tassky munda balis-
tam Item idem habet Equum
Sywy medicrem sagittarium
loricam coluerium lepka mun-
da balistam Item habet E-
quum wrony medicrem sagitta-
rium plech lepka et Misska
munda coluerium

-----35a
Item idem habet Equm Sywy
mediocrem sagittarium cum
lorica et lepka munda Item
idem habet Equm wrony medio-
crem sagittarium cum lorica

Item Thomas Boskowsky ha-
bet Equm gnedy sagittarium
bonum cum plech et missky
ssynky Tassky munda balis-
tam Item idem habet Equm
Sywy mediocrem sagittarium
loricam coluerium lepka mun-
da balistam Item habet E-
qum wrony mediocrem sagitta-
rium plech lepka et Misska
munda coluerium

wrony

-----34d

Item Paulus Wylcowssky ha-
bet Equm ridzi Evnuchum me-
diocrem sub Juenne kopyen-
nyczi Item idem habet Equm
album kopyennyczi mediocrem
bonum integraliter in armis
kopyennycza Item idem ha-
bet Equm mediocrem wrony
sagittarium loriam colue-
rium lepka rubeam balistam
bonam Item idem habet am-
bulatorem Czissawy Evnuchum
cum lorica coluerio et lep-
ka munda balistam Item i-
dem habet Equm Sywy sagit-
tarium mediocrem cum lori-
ca coluerio et lepka munda
balista-----

GórsJaz 281

k.24v

wrony

-----34a
Item idem habet Equum plowy
sagittarium bonum cum lori-
ca et coluerio galeam mun-
dam balistam Item idem ha-
bet Equum Czyssawy mediocrem
sagittarium cum lorica co-
luerio et galea munda Item
idem habet Equum wrony me-
diocrem Item idem habet E-
qum ambulatorem parum Czis-
sawy cum plech mundo lorica
balistam sagittarium /k.24
r/ Item idem habet Equum al-
bum pyegathi mediocrem sa-
gittarium cum mundo plech
et lepka coluerium balistam

-----33a
Item idem habet Equum Sywy
kopyennyczi mediocrem inte-
graliter cum armis kopyen-
nycza Item idem habet E-
quum Sywy parwm sagittarium
cum albo plech et coluerio
cum balista Item idem ha-
bet Equum album antiquum ~~XXXX~~
sagittarium cum plech nig-
ro lepka czista sorcz bali-
stam Item idem habet Equum
przyrzvcon rok nix lesze
in cracis wrony antiquum me-
diocrem cum plech albo co-
luerio balistis Item idem
habet Equum parwm plesnywy
sagittarius loriam curtam
coluerium balistam

Wrony

-----32a

Item Equm Czissawy cum al-
bo pede parwm cum lorica
coluerio et galea alba /k.
22v/ Johannes Nosthwicz ha-
bet Equm gnedy kopyennyczi
mediocrem Item alium Equm
habet wrony kopyennyczi cum
integrís armis kopyennycza

Item alium Equm habet ple-
snywy sagittarium cum plech
et galea munda lorica co-
luerium balistam Item ha-
bet Equm Czissawy rowny sa-
gittarium cum lorica lepka
nigra coluerium Item alium
Equm rowny wrony cum lori-
ca coluerium lepka munda
balistis

GórsJaz 280

k.22r-v

Wrony

-----32a

Item Equum Czissawy cum albo pede parwm cum lorica coluerio et galea alba /k. 22v/ Johannes Nosthwicz habet Equum gnedy kopyennyczi mediocrem Item alium Equum habet wrony kopyennyczi cum integris armis kopyennycza

Item alium Equum habet pleznywy sagittarium cum plech et galea munda lorica coluerium balistam Item habet Equum Czissawy rowny sagittarium cum lorica lepka nigra coluerium Item alium Equum rowny wrony cum lorica coluerium lepka munda balistis

GórsJaz 280

k.22r-v

Wrony

-----31c

Item Equum habet mediocrem
wrony sagittarius cum gale-
a alba lorica et coluerio
cum balista Item alius E-
qus parvus Sywy cum balista

Item Equus Tubicene gnady
mediocris parvus Item ko-
mor Tubicena habet gnedy
parvum lorica Idem habet
alium Equum Sywy parvum sagi-
ttarius cum plech et galea
nigra Johannes Item An-
drzychowsky habet Equum wro-
ny kopienyczi Item Equum a-
lium habet plowy kopyennyxi
-czi ~~xxx~~ in armis integra-
libus kopyenyczi

GórsJaz 280

k.22r

Wrony

-----31b

Registrum Comithiue kristow
kothwicz Item idem Krist-
hoff primo vnum Equum habet
wrony kopyenyczi Item al-
ium Equum wrony kopyenyczi

Item tercius Sywy kopyeny-
czi Item quartum habet wro-
ny kopyennyczi /s.280/ Item
quintus wrony sagittarius
habet lapka mundam plech et
coluerium Item Equum byaly
weszkodzon in cracis sagit-
tarius habet plech mundum
et lepka eciam mundam colu-
erium cum balista Item ha-
bet Equum Sywy sagittarius
habet loricam coluerium cum
balista

GóraJaz 279-280

k.22r

Wrony

-----31b

Registrum Comithiue kristow
kothwicz Item idem Krist-
hoff primo vnum Equum habet
wrony kopyenyczi Item al-
ium Equum wrony kopyenyczi

Item tercius Sywy kopyeny-
czi Item quartum habet wro-
ny kopyennyczi /s.280/ Item
quintus wrony sagittarius
habet lapka mundam plech et
coluerium Item Equum byaly
weszkodzon in cracis sagit-
tarius habet plech mundum
et lepka eciam mundam colu-
erium cum balista Item ha-
bet Equum Sywy sagittarius
habet loricam coluerium cum
balista

GórsJaz 279-280

k.22r

wrony

-----31b

Registrum Comithiue kristow
kothwicz Item idem Krist-
hoff primo vnum Equum habet
wrony kopyenyczi Item al-
ium Equum wrony kopyenyczi

Item tercius Sywy kopyeny-
czy Item quartum habet wro-
ny kopyennyczi /s.280/ Item
quintus wrony sagittarius
habet lapka mundam plech et
coluerium Item Equum byaly
weszkodzon in cracis sagit-
tarius habet plech mundum
et lepka eciam mundam colu-
erium cum balista Item ha-
bet Equum Sywy sagittarius
habet loricam coluerium cum
balista

GórsJaz 279-280

k.22r

Wrony

-----27d

Item equus zrydzą plesznywy
sagithari habens plec nig-
rum colerium galeam mundam
nakolenky balistam Item e-
qus wrony rogny sagitary
habens loricam colerium pl-
ech et galeam mundam balis-
tam Item equus gnady parv-
us bonus sagithari habens
loricam colerium plec gale-
am mundam balistam Item e-
qus gnadzy parvus sagithari
habens plech et galeam nig-
ram balistam loco cuius a-
lium debet ponere Item equus
Stalky Item equus byaly
medyocris hestary bonus sub
iuenne

GórsJaz 273

k.2r

Wrony

-----28a
Item equus zelasno sywy par-
uus sub iuuenne hestary
Item equus czysawy rowy bo-
nus habens arma bona integ-
ra sorche /k.2v/ Item equus
sywy rowy hestary arma in-
tegra cum sorche Item eq-
us sywy rowy sagythari ha-
bens loricam capalen balis-
tam Item equus cysawy paru-
us bonus sagithari habens
loricam capalin nigrum ba-
listam Item equus wrony sa-
githari rowny habens plech
anteriorum et posteriorem
et colerium capalyn mundum
plechowycze balystam-----

-----27a

Item equus sywy sagithari
bonus lorica cum colerio ga-
lea nigra balista Item e-
qus wrony sagythari rowny
habens loriam colerium ca-
palin mundum balistam Item
equus sywy rowny sagithari
habens loriam colerium ga-
leam nigram balistam Item
equus sywy rowny bonus ha-
bens loriam colerium gale-
am nigram balistam Item e-
qus cyszawy sgwyasda sagi-
thari plech mundum et balis-
tam Item equus wrony sagi-
thari mediocris habens lori-
cam galeam nigram balistam

GórsJaz 272

k.1r

wrony

-----12a
Wrony kopynyczy wyelky pod-
pacholacyem Cyszawy kopy-
nyczy dobrj zlyszyna poth
pacholacyem Sywy kopyny-
czy zredny pothpacholacyem
Sywy kopynyczy zredny pod-
pacholacyem Sywy kopyny-
czy zogonem kaschym sbroya
zupelna kopynyczna Gnyady
kopynyczy zredny kopynyczą
sbroya zupelna Gnyady z-
byela gaba kopynyczy szrze-
dny zbroya zupelna kopyny-
cza Gnyady strelczy ~~skka~~
panczerzs oboyczek capalyn
czyrny schamostrel

Wrony

-----11d
Czyschawy strzelczy pancze-
rs Lepka czyrna schamostr-
el Gnyady strelczy prawa
noga ma nazad panczers obo-
yczek Lepka czyrna thasky
stare schamostrel Vrony
maly panczers oboyczek lep-
ka cystha schamostrel /78v/
Gnyady strelcy prawa noga
ma nazad byela panczers
lepka cyrna schamostrel
schynky cysthe thasky sta-
re schamostrel Vylczas-
thy strelcy panczers oboy-
czek schamostrel^{/274/} Cvropa-
thua cum Iohanne Socio suo
de Stharaloza decem octo
equi

GórsJaz 270-1

k.78r-v

Vrony

-----14b

Item wrony strzelczy strz-
edny dobry panczerz oboyczek
Maczey Barun Item
Gnyady podpolaly strzel-
czy strzedny panczers obo-
yczek Item Rydzy strzel-
czy maly z gwyasdka plech
lepka schynky ma polepszy-
cz na mysczv /k.80v/ Po-
uala Item Cysawy podkopy-
nykem rowny zbroya spelna
Item plowy strzelczy pod
pacholecem rowny Item
wrony kopynyczy rowny sbr-
oya spelna Item wrony s-
trzelczy rowny pod pachole-
lecem

GórsJaz 272

k.80r-v

Wrony

Sywy strelcy dobrj plech
szadny yprzedny oboyczek
lepka cystha schamostrel

Ian Myslyborsky Item plo-
wy lyszy kopynyczy pod pa-
cholecem Item zwrnaples-
nyvy westrzedny kopynyczy
zbroya spelna ^{k80r/} walach wro-
ny strzelczy dobry pancze-
rz oboyczek lepka cyrna
schamostrel Item wylczas-
ty zkrothkym ogonem strzel-
czy zaslaponi ma gy wkaza-
cz panczerz oboyczek lepka
czysta Ivrek Zebrzydowsky

Item wrony kopynyczy noga
byela zadnya pod pacholecem
powlucza noga zadnya

wrony

Wrong

Idonyerek wrong

1471 Götts Jnr 283

Wrony

Konyk vrony

1471 Gött Jar 289.

-----11a
Kon srydza plesznyvy wyesz-
rzedny copynyczny pothpacho-
laczem Myszasty kopyny-
czy podpacholaczem dobrj
Rydzy kopynyczny vyeszrzed-
ny podpacholaczyem Flowy
copynyczny vyelky ladrovany
Wylczek kopynyczny przedny
kopynyk nanyem zupelna sbr-
oia copynyczna Vrony Ivno-
chodnyk vyeszrodny sbroya
supelna kopynyczna Zwrona-
plesznyvy kopynyczny sryedn-
ny sbroya supelna kopyny-
cza Kon podkopynykyem vr-
ony rowny sbroya supelna
copynyczna-----

Wrony

Rosznowszky Kon Srydza pl-
 esznywy Sbyala grzywa Stre-
 lczy Sbroya Strelcza Kon
 Szelaszno Szywy Strelczy
 podpacholatem Kon Szywy
 popyelyczysthy Strelczy Sb-
 roy Strelcza Kon Szywy
 lyszy Sbyala gaba Strelczy
 maly Sbroya Strelcza Glo-
 waczkowski Kon Srydza
 plesznywy Strelczy rowny
 Sbroya Strelcza Kon vro-
ny maly jnochodnyk maly St-
relczy Sbroya Strelcza
 Dropyasthy konyk Strelczy
 maly Sbroya Strelcza
Drzenszky-----

Hrony

-----10b

Kon szyvy yablky bythy ko-
pynyczy pod strzelczem pa-
nczers oboyczek plech czy-
sty lepka czysta schamost-
rel Item Ivnochodnyk Ny-
evyelyky wrony panczers
melan oboyczek plech y my-
sky czyrne lepka schynky
czyste schamostrel Item
Srydrzaplesznyvy strzel-
czy rovny plech lepka czy-
rna mysy czyste schamost-
rel schynky czyste Item
Czyschawy strelczy pancze-
rs oboyczek plech czyrny
myska yedna schynky czys-
te lepka czarna schamostrel
GórsJaz 270 k.77r

Wrony

-----12b

Cyschawy strelcy dobrj pa-
nczers oboyczek capalyn
cysthy schynky cysthe tas-
szky schamostrel Wrony
nyewyelky strelcy pancze-
rs oboyczek lepka cyrna
thasky schamostrel Zwro-
na plesznywy strelczy dob-
rj panczers oboyczek lep-
ka cyrna schynky cysthe
thasky schamostrel Wro-
ny strelcy gednooky plech
cysthy panczers oboyczek
schynky cysthe lepka cyr-
na thasky nowe schamostrel
noga ma gedna myscha zad-
nya

GórsJaz 27d

k.78v

Wrony

-----12b
Cyschawy strelcy dobrj pa-
nczers oboyczek capalyn
cysthy schynky cysthe tas-
szky schamostrel Wrony
nyewyelky strelcy pancze-
rs oboyczek lepka cyrna
thasky schamostrel Zwro-
na plesznywy strelczy dob-
rj panczers oboyczek lep-
ka cyrna schynky cysthe
thasky schamostrel Wro-
ny strelcy gednooky plech
cysthy panczers oboyczek
schynky cysthe lepka cyr-
na thasky nowe schamostrel
noga ma gedna myscha zad-
nya

GórsJaz 27d

k.78v

Wrony

-----14b

Item wrony strzelczy strz-
edny dobry panczerz oboyczek
Maczey Barun Item
Gnyady podpolaly strzel-
czy strzedny panczers obo-
yczek Item Rydzy strzel-
czy maly z gwyasdk plech
lepka schynky ma polepszy-
cz na mysczv /k.80v/ Po-
uala Item Cysawy podkopy-
nykem rowny zbroya spelna
Item plowy strzelczy pod
pacholecem rowny Item
wrony kopynyczy rowny sbr-
oya spelna Item wrony s-
trzelczy rowny pod pachole-
lecem

GórsJaz 272

k.80r-v

wrony

-----14b

Item wrony strzelczy strz-
edny dobry panczerz oboyczek
Maczey Barun Item
Gnyady podpolaly strzel-
czy strzedny panczers obo-
yczek Item Rydzy strzel-
czy maly z gwyasdka plech
lepka schynky ma polepszy-
cz na mysczv /k.80v/ Po-
uala Item Cysawy podkopy-
nykem rowny zbroya spelna
Item plowy strzelczy pod
pacholecem rowny Item
wrony kopynyczy rowny sbr-
oya spelna Item wrony s-
trzelczy rowny pod pachole-
lecem

GórsJaz 272

k.80r-v

Wrony

-----13c

Walach gnyady nyewyelky pa-
nczers krothky oboyczek le-
pka myszky cyrne schamostre-
el Gnyady sproboymy stre-

łylczy panczers oboyczek

Golambek Gnyady strelcy
dobrj panczers oboyczek ka-
palin cysthy thasky schamo-
strel Gnyady dobrj strel-
czy panczers oboyczek capa-
lin cysthy schamostrel /s.

272/ Sampolynsky Wrony
strelcy dobrj plech cysthy
oboyczek schamostrel Gny-
ady strelcy plech cysthy
schamostrel

GórsJaz 271-2

k.79v

Wrony

-----13b

Sywy strelcy schkaschym o-
gonem plech cysthy oboycz-
ek Srydza plesznywy nye-
wielky plech lepka schamo-
strel PEtri Napruzowsky

Wrony kopynyczy wyezred-
ny poth pacholacyem Sry-
dza plesznywy kopynyczy
rowny sbroya zupelna Bya-
ly strelcy crothky ogon
mą panczers obogyek lepka
plechowycze schamostrel

Walach sthrakathy gysz-
kyer maly panczers keroth-
ky oboyczek lepka cyrna
myschka cyrna schamostrel

GórsJaz 271

k.79v

Wrony

-----26c
Ianek Carnynsky Kon Czys-
chawy srzedny pleszyek ob-
oy Iurga Crawth Kon ple-
sznywy rowny strzelczy ple-
szyek Item alter mortuus
bruna mediocris
in via Vaysz Hannusch
Valaschek plesznywy rowny
plech vterque Rydzy srze-
dny dobrj plech vterque
Czyszawy srzedny pan lep
Ruprecht Gnyady strel srz-
edny plech vterque Vrony
srzedny plech vterque oboy
Volf Gnyady byalonogy
przedny plech vterque oboy
Swab Vrony srzedny dobrj
plech vterque oboy

GórsJaz 285 k.147r

Vrony

Wrony
Wrony

Kon plesznyvy rowny pleschyek oboy

Wrony rowny pan oboy kapaly

GóraJaz 284

k.145r-v

-----25d

Barwyerz Konyk Wrony ple-
ch oboyczek Dobek Kon
Szywy strel rowny wlnera-
tus... pan oboy Koszyen
mlody Kon strakathy rownj
pan oboy Konyczek gnady
maly pan oboy Item Ecuus
receptus est in picza ad
Szagrab et loniam /k.146r/
oboy et balistam
Pyotr Rzyczynsky Kon Gnya-
dy srzedny dobrj pleszyek
oboy Damb Kon Czyszawy
lyszy srzedny strel pleszy-
ek oboy Konyk Wrony ple-
szyek oboy lep Gnyady ro-
wny kapa pancz Wrony ly-
szy maly pan oboy-----

GórsJaz 284

k.145v-146r

Wrony

Wroast . of . Wroast
of . Wroast

Wroszye' cf. Wewrozye'

Wroi cf. Lasiswrot

- Wrot of. Kolowrot.

postina Urosol?

Wrote

Wskascky, wroth = criticism

R. XXII,

XV 39.

med.

Cytisus austriacus L.
lub *Tanacetum vulgare* L.

Urosol -

to Dr. Bahobisberg.

Wrota

Jaco Thomek s bratrø pribezar
na * Swanthoslaw dom medci
jego wrota i uciniili genu s'lp
i gwa <1> th

1382 Hube 26 66

Wrota
Jako paszek gyal na mój dziedziń...
183.

~~i Szamod ti I i sz tridziesci~~
knot przed ma vrota

1393 Pozu w 183

Leksz I w 1556

Wrota

141, yako Boguchwal befszal przedwrotha
Alfczina | yodbil fkot gwaltem

Zapiska skreślona w rkp.

1405 Kal nr 141

Wrota

Vladislaus II ^{rex} Miconi et Iwanconi...
villam in silvis retro valviam, quae
wrota vulgariter dicitur, in fluvio Gpot...
donat.

(1397) xvi p. pt. Matr. IV 3 ~~Suppl.~~ nr 383

Wrota

Przebieg mne molnili sp, fisz se-
dzelu we wrozech (importa)

\$1 68,15, dm. Put

Nota

Ne zasromen bǫdǫ, gdy molycy
bǫdǫ przyjacielom swozym 4e
koniec (importa)

#1 126,6, om. Put

Wrota.

[2] bo start jest wrota moszdu-
obrowek y zawory szelazne zbyl

№ 106, 16, sm. Pnt

V portis aereas

Wrota

Jaco Dominik ne bezal na
Stascov y Tribcov dom ani tam
wrota ... ani czyn ne wibil gwal-
tem

1406 Pyzdry w 282

Wooka

Jawon ya p^{aw}riyachad do Drizskosa moslu ne
odbilem clotki anim lamal wrot ril^o 1709
K.S.M. I. nr. 1253.

wrota

Jacofmÿ przytem bili [Jaco lzÿban
lubonfkÿ | nÿe [gal] ÿal gwaltem na
faftawą Gofczeÿe|wfkÿego do fowi-
ny anÿ wroth flama]a | nÿ plotow
rambil a nÿ gÿ ot Szoltiffa | gwal-
tem wygnal | Jacofmÿ przytem bili

1421 Kościar^{IV} 9/16

Wrota yakom ya nye prisetth sromo-
dye ewanth na dou Mykochow...

a Nye slamaleu yema wroth...

1477 AKPr Tula 58.

wrota

Jacom przy tem bil, [jaco Miroslaw gwaltem ne
yal na Wóczenczewó dziedzinó i ne ranbil yego
wroth ani clol, ani layal

1411 Kościan nr 446

Wrota

Jaco Przespraw ne bezzał
samop^mat, ani rambil wrot
Sluneczskiego

1412 Pyzdry nr 352

wrota

Jacofmý przytem bili² [Jaco, Sýban |
lubonfký nýe ýal gwaltem] [ffzeczã
pa] | fzołfmýa³ panicz a fpýacza⁴
dzefland, pod|leýffich [na dzedzýna
Sowiný] ale ýal dla | zaplaczénýa
pýenãdzy⁵ za⁶ dzedzýna⁶ [aný |
wroth rambil] a⁷ ný⁷ plotow⁸ ffzekl⁶
tamo

1421 Kóscian^{n°} 917

wrota

Jaco to fwyatecza [Jaco woczach
paffirzbicz|fký nye byezal gwaltem
w dwor My|chalow y ne ffekl yego
wroth]

1422 Kościan^{n^o} 968

Wrota

W

52... pro violenta seccione port^{is} alias
wroth

1457 A 9 2 XV 8

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów Lwowskich

R 1457. str 8.

14

Wrota

520. (235) Taco gemu pomozi Bog ýfwan-
thi | Crzsz yaco bil przitem ysz

Scze|pan odbil pyotrowi Skot przed |
yego wrothi gwalthem a owi |
may Rzecy yaco to swaczimi

Ul. 695.

1416 Kol mi 520

Wrota

1740. (41) Jakom ya wseborj nyesbyl anym yey rany krwavey zadal rocznego (!) czasu naymyenyv yey przethwrothy pole plotha naczachowiczach podla posw gwalthem thako. — Jako ya tho vyem.

149 3 Zap kasa nr 1740

dim. ob. nr 1739

Wrote

606. Takomi pomozÿ bog yfwãthÿ † |
yako tho szwathczã yfze wãczencz |
lathowfkÿ przÿfzedl gwaltem | wno-
czÿ szedwema kmeczema | yfzam
trzecÿ do gego domu ywÿ|wabal
gÿ szlÿmÿ szlowÿ ywro|tha gego
szekl ykolÿ

8417 Kol m 606

Wrota   Nicoletus ... Dobconem ...
pro furthicino et pro

✓ ~~Portae~~^{is} al. wrota ... euasit

1426 Arch Jer Crac CXCV 374, 15

26

Pr. III. 374. 15.

Wroclaw

K W

Stanislaus veniens
violenter...

concessit tibi valnam a. wrotha 1450
~~reperunt seram ab equirea a. konieza~~

~~1450~~ II No 3436
~~927~~ ~~1450~~

1065

Quia officialis suus... su-
per equitavit... super Curiam
Wroclaw et domum eius... et ibidem
✓ Porquam al. wroclaw secuit

1457 | AGZ. XV. 4.

Cum autem appropinquaret (sc.
Wrocla Jesus) porte, civitatis (Luc 7, 12)

(do wroclawskiej) porte

XVIII. R. XXIV, 75.

~~Jag. nr. 1297 R. 67~~

~~Pr. Kł. str. 138.~~

Rozpr. 22 str. 75 pocz. w. XV

15587

Wozm 220: ko wro-

Luc 7, 12

tom

Wrota - porta

Przyszli ku wrotom miejskim (mayskey)

[ad portam civitatis] Rom. 220.

Wrota

Portulanus wrotni, inde porta
wrota.

ca 1420 Wok Tryd nr 122

Wrota

Zuscili ludky na Janow
dom...

699. **thu | se rofbili dom moczø gwaltem |
dwoje dzwyrzi wibili yedny | v vrot.
druge vlafznye**

1423 Kal m 699

Wrota

501. (79^v) Oktorá wrotha micolay namyą zalowal thymym
ya gonyl szgego wolyą. — Jako ya tho wem Oktorá wrotha
micolay na michala zalowal thymi on gonil szgego volyą.

1434 Zap. Kancz nr 501

~~2036~~

~~1860~~

~~1738~~

Wrota

Nobilis Vanko... veniens ad iudicium banitum
sua ex certa voluntate et deliberato animo suo
resignavit proctum et cognovit se vendidisse
circumspecto Hannu cramar... quod proctum
inchoatur a walwa, alias wrothar.

1443 Prem Inr 3282

Wrota

Ustawiani... ysz then the shrebnik
s swę obykle lyaskę ... w wrota dworów
pana they wsi swę lyaskę tykayca...
med by potwac

Jul 26.

ad portam curiae

Wrota

* Chcącemi, ab! thymu tho obyca-
yem do thykayosa wrooth kande-
go wyszynyse ... wsy nyl (u. stu-
żebnik)

Jul 26

V tangudo portam

Hel 59

Wrota-porta (ysz theesz)

12 ny 18

Stuzebayk yma, w wrotha klekeray, Vkan daga
porwaer Jul. 26. Chereemi, ali thymtho obyayem
dolhykay qer wrooth, kmqera wolaq qer verxnyl 26.

Vad portam tangenolo

Wrota

10a

vezini, a nyewymnye kayecza bądze posywał, ten
przepadnye wyna rzeczoną pyathnadzesesa; ale
gdyby kayecze byli wynny, tedy na kaszdego
pozwaaz osobno, do wroth gega gechwazy a lya-
ską vderzywszy, przyczina na powiedzesz.

/27/. Sampiereza przedny na poleszyez sza-
lobą wszytką na lyaaze pozownem.

/P/rzydawa sya ezastokrocz, yszu dworaa-
nye naszego dworu albo gynszy kterzykela przed
nas albo przed sądzą naszego pozywajacz chy-
trze, a rozmagite szaloby wymyslaja dla

Wrota

~~W~~

Venisti ad me ad curiam cum mini-
steriali... repercuendo
Vrota ad vrotha curie et citasti me non
servata consuetudine terrestri

1450 ~~1450~~

Heleel II № 3432

~~Krak 1450.~~

~~925~~

1363

Wrota

Veneruntque angeli vespere Sodomam
sedente Loth ^{metropolitano} pre foribus civitatis V

XV med. Gl Wroc 83 r

BZ: w miejscz skyej bronye

V (Gen 18,1)

Wrote

L

Homines non statuerunt walwans
al. worth in iure

1453 A92 xiv 376

Wrote = ports

Jacom ya o tho kemeera ~~wasala~~, ere wroth ~~wasala~~
nye srawar

1454 Jym Groc. 243

Wrota - portae

twepo

Vi wyedreer usza y zony ... ka' wrotoam myasha B2 deut. 17, 5.
~~I toby pzebiwa. wyedi wroty twimi ob. 24, 14. Daniel~~
~~biwal we wrozech (in janibus) krolowic ob. dan. 2, 49.~~

ad portas civitatis tuae

8803

Wrota

Potem wrota: sellum a Achim ...
we wrota krolowic na wrota
slunca snerfc slupy koscielne
otwiedzany sminy s snow Lewi

§2 I Par 9, 18

in porta regis

Wrota

A sam tak Daniel bival we uro-
cyed knolyow~~is~~, to jest spodyl

32 Dan 2, 48

erat in foribus regis

Wrota

Ale Zacharias, sin Mozollan,
wrotni wrot stanu swyadecstwa ✓

§2 I Par 9, 21

ia in hoc portae tabernaculi testi-
monii

Wrote

Wszelkie cy to wibrony ku
wrotnyctwu wrotk... popysany we
wzrost wlostinis

B2 T Par 2,22

electi in ostionis per portas

Wrote

y atstauil... wrotue... kenalego

x swis wrot (per portam et portam)

B2 II Par 8, 14

Wrote.

A brand group of Adzalat Melchias...
a stauil gey wrote a zauki, a zawni

BZ Neh 3, 14

V valvas

Wrota

A gdyby był mur doskonały a postaw-
yłem wrota w brzośnie

B2 ręk 7, 1

V valvas

Atrota

A. jeszcze aż do tego czasu urot V
mye ustanilem bil w bronach

By Neh 6,1

V valvas

Wrota

Jaroslavus... attemptabat terminum...
pro seccione porte ad wrota

1456 Apr² xiv 488

Jun. 16. 490

wrota, wrot

Kazdy przeth mo koszo skace,
by thos myal srelasena wrotha,
nye udze se mnu klopota

De morte H

~~MAK 7. I. 193, 398.~~

~~Pl. 8. 8. m. 398 398~~

Wrota
F

~~XLVII:~~

Przeje^t wrotⁱ = foris portam (foras portam).

~~B. id.~~

ca 1470 Nau Lub 233

convertit me ad viam fo-
ras portam exteriorem

1471

~~XLVII~~

Exe^o 47, 2

Wrota
Lubonius Fil. Kunetho de Jablonyce...
condemnavit generosum Johanneum...
V Quia iniquitasti... manu armata...
in villam Jablonyce domum ipsius
Fil et percussisti primam valvam
d. pywa wrota et in palacio
percussisti hostie

1471 Ag2 xvi 88

Nota

In domo repercusserunt al. vybyly
primam valvam al. pyzve
knote et ad palacium ipsius hos-
tium reseuerunt al. vysekly

1471 A82 XVI 83

Wrota = valva

Andreas

(In recessu suo non locavit valvam alias
wroth

1473 Tyn Proc. 243

Wrota

(Schafarek

quia ipse emittens de porta alias Wroth
ipsius Stanislai fratrem germanum

1476 A 9 2 XV 192

Sim. ob.

Wrota

Qui me in curiam mittere voluit
et sic citacionem imposui in val-
viam atque ne wrotha 1490 Agz.
XVI, 409

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów sarnockich

R

~~1490~~

str

~~409~~

419

wrota

1755. (196 r. 1494) Jako < m > go nyes byl w domv anym
nasedl nadom alem go z byl navagrodzye przed svego² oycza³
wrothy kyedy namya poczał Slovy y myeczem dobythem bycz
a thom vdzelal zapoczathkyem yego Tako my pomozy bog. —
Jako ya tho vyem.

1494 Zap kanoz nr 1755

Nota

Violenter percussisti portam d.
motha curie et hostium ad palla-
cium

14 88 AG 2 XVI 291

Wrota

A jako proręta do Kapharnewm, potkata
Jesusa we wrociech Roem. 302.

Wrota = porta

Jesus vrelt: ci'snicie sie, bys'cie presli
pocz ciasne wrota [contendite intrare per
angustam portam] Rom. 378.

Wrota

Jako rydowie wybiegli przeciw miłemu
Jesucistowi, kiedy był przywiezion ku
wrotom Romy. 662.

Vrota

Dom Annanow byt birkko wrot Rom. 667.

wrota

V var. stauy stes -

[Jaco my pfrzech nje zaplaczyl pol
grzywny | anj dwogych vroth ft
czyftych | anj fwylly | yaco zajn
Jandrzich zaranczyl]

10

v<ch>

1427 Kosciarn^{nr} 1194

Wrota

Dominus govorlo. conue-
nit methones de gradno

O. W. ...

A valua ad valua, videlicet
od wrot do wrot 1428

MMAe. XVII, 248

(~~nr 708~~)

MON MED Aevi ~~TXVII~~ str 248.

Rok 1428.

96

Fide Narusienica

Hrota Cyprn ministerialis recognovit,
quia citavit scolatum ~~et~~
cum...

Universis kmethone^{ibus} de Baranowska
od wroth do wroth

1448 II A92 XI ~~1540, 1541~~ 317,
~~1542~~ 2 XI Dob. San. 107
Sim. 1455 A92 XIV 460

wyjeździ, te z D. Dąbkowski; Ziemia sanocka w XV stuleciu. Lwów
1931 str. 107

Wrota

Nye bφdiesz w nyem (si. w dmiu
siodlunym) cyrycz swego dryala, ty...
y przyrodhen, ktory jest w wnocyed
twied (intra portas twes)

72 Ex 20, 10

Woota

Ne wrozech ^(wroczeth A.) ~~intra~~ ^{Uulg.} ~~portas~~ /

~~R. wroczeth~~ (var. lub.: + wroczeth)

~~BZ w wrozech~~

1471 Mem Kal 23
~~MPKJ.V.17~~

advena, qui est intra portas tuas

Ex 20, 10

~~Ex 20, 10~~

кнота

Такли ньеродобни сфсд... пред тоб
опатрыс... а ~~сфсд~~ сфдрого слова
мыедзи трини кноти ньерыфре
сф

§2 Sent 17, 8

indicum verba intra portas tuas vi-
denis verba variari

Wrota

Розумф уф оуецз гey у мoцк, нyo-
сффиз с нyф знaмyонa гey рaнyен-
сткa к старшим з мyаств, гизз то
ве wroces сп [пoстaмiв] (qui
iu porte iunt Bz Deut 22, 15

Wrota

Nye zaprzyisz zaplati... przicho-
dzęcego, lenne s tobof przebina w ze-
mi twe albo myedzi wroci twiuni jest
(iubne portes tuas est)

Bz Deut 24, 14

Am! 16, 26, 12. 31, 12

Atrota

Oblęzou bōdzesz my edzi wroti
twimi V po wszey zemi tvey

Bz Dent 28,52

sem. 16. 28, 55. 57

V iutra porbas tuas

Qnota

A Ezechias zstanił zbor kapłan-
ski... , tożesz kapłany iako nauce-
ny... abí sluszily a spyewaly, a
chwalily he wrocyces twardz boziśt

Bz || Par 31, 2

Vin portis iastrorum domini

Wrota

Podmesure wrota, κρηπτα, wozza,
y podwipnicze se, wrota wekuia!
a. wnidze crol slawy

Fl 23, 7, sm. PwT

sm. Fl: PwT 23, 8

V (portas)

V^o (portae aeternales)

Atota

Bied zianil uszistka karana two-
ia ue ~~urocech~~ urocech Veron Syon

f1 72, 28, sm. Put

V (in portis)

Wrote

Michelle bog wrote Syon (portas
sion)

fl 86, 1, sm. Put

Wrota

Lud jego y ohrze pastwi jego umi-
drine we wrota jego we spowodzi
(Pnt: w drwale)

Fl 99, 4, um. Pnt

introite portas eius in confessione

Wrote

Otworzyć ce mnie wrota zpra-
wednoszy $\sqrt{\dots}$ ta wrota $\sqrt{\text{go} \rightarrow \text{pady-}}$
~~gospo~~ gospodry nowo (pro gospodry-
mowa) pra(w) dzyny unydf u me

$\sqrt{\text{portas iustitiae}}$
 $\sqrt{\text{porta}}$
117, 18, sm. Pul

Wrote Chwały boga twego Syon,

Bo stwardzył jest zamki wrot
tropyd (confortavit seras portarum
tuarum) fl 147, 2, om. Put

Strata = porta

Chwal bogu ewego, Lyon,

✓ bo serwyrdail pasci uro t

Awich [quia confortavit seras portarum
tuarum].

M.W. 133 a.

✓ Psal 147, 13 - 108, 10 b. co H 147, 2

Wrota -

O dwu kielona Maria, ...

Przerzya... wrotha nakraszsa ostwo,
wrona sza 77aw. 42.

1027

Wrota

Tu es hostia^{um} salutis, apperi mihi, domine, quin-
que porticus, wrota, wlnerum tuorum

ca 1500 ~~JARP X 69v~~

pl. Kar B I 42

Wrota

Tu me cape in hanc porticum, ve wrota, laterum
tui

ca 1500 JARp ~~X~~ 70r

gl. Kar B [43

Wrota sic iam habetis... quid sunt (2)
hy

quinque porticus pyaeryorakye
vrotha, quibus iter ad piscinam

ca. 1500, ~~1471, 10, 383.~~

(penitencie)

gl KarBT 43

Wrota 0, kako gorszue to gest myeszczce!

Tu to myers synepo nye, jedno
dom bozi a wrota nyebyeska
(porta caeli)

32 Jan 28, 17

Wnota

Weszedol dnuow mogycz poydø
do wnot pkelnyø (ad portas inferni)

Fl Ez 1, sm. Put

(J1 38,10)

Wrota = porta

Od wrot psychicznie wirwi, panye, dusze zich!

MW. 20a.

[A porta inferi]

H φ E φ

Wrota = portae

Na tej skale ustawię cerkiew moją a
wrota piekielna nie przemogą przeciw jej
[super hanc petram aedificabo ecclesiam
meam, et portae inferi non praevalent
adversus eam] Roku. 363.

V Not 16, 18 (Cone. φ)

Wrota

Jeszcze powieszasz me z wrot
sme <r> tnick - (de portis mortis)

#l 8, 13, sm. Puf

Wrote

Przybliżyły się do drogi
i śmiercy (ad portas mortis)

fl 106, 18, sim. But

Wrota

Item Keibel iusto iure adquisiuit
alodium situm ante gradisko ante
aridam, walwam vlg. przed suchimi
wroti

1404 Fiek VI 225

pod mur ~ muru fu ~~u~~ propin

Kościel.

Wrota

Thomek s bractw przyberaw na Swanthoslaom dom
medzi gego wrotha i weminili genu silq i gwa 17th
1392 Hube 26. 65. Alłodnem situm ante aridam
walwam wlg. przed suchimi wrothi 1404 piek. 225.
Duminik ne bezal na... przyberaw dom, ari tamio wroth...
ne wibil 1406 piek. 300. Wexepan odbil dyotrowi scot
przed gego wrothi 1416. AKH. III. 257. Wg Kal w 520

Wg Pyzdr w 282

Wrota

Wg Kal w 699

... Dwoje drzewi wibili yedni u wrot
druge v lasnye ...

1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.

Wrota - valvae

~~Bronp... udsalat... a ustawił wrota a zamki a zawory
132 Nch 3, 14. Wrota nie ustawiłem bil w bron-
nau; ib. 6, 1. Dowodzę że udszały zont...~~

~~Jan 15, 1 2~~

~~f. (Wroc 88r)~~

~~32 a 2~~

~~142 a 12~~

~~239 b 14~~

~~274 b 24~~

~~66 b 30~~

~~136 a 16~~

~~144 b 6~~

~~146 b 6~~

~~450 b 4. 18. 22~~

~~154 b 30~~ 8802

~~239 b 31~~

~~836 891~~

Wrota = portae, porta.

~~Podnesere wrota kłóstrza warka, y podzwigniere de
wrota wekuia Fl. 23, 7. Powitraz me z wrot
smetnich (pro: smertnich) Fl. 9, 13. Sedzeli we
wrozech Fl. 68, 15 (ix porta).~~

~~126, 6~~

~~72, 28~~

~~22, 9~~

~~117, 18~~

~~106, 18 16~~

~~147, 2~~

~~62, 10~~

~~86, 1~~

~~53, 4~~

Woodn^ay = ~~to~~ ostiarius

ch. Neuh

Od wrotney = ab hostiaria | 1486 | R. XIII, 278.

si ergo cum necessitate cogente
ad dimissum latibulum recurrisset
clausum pulsanti ab hostiana, gl.
yanitricae, portularia od wrotney, est
respondum

b. 106

Exiit ergo alius discipulus...

Wrothney^a

et dixit hostiarie ancille wroth-
ney Valiqua benigna et rogatoria verba

Wrothney = hostiarie ancille | ~~11472~~ R. xxiv, 875.

xv p. post.

F Rozm 671: wrothny czcie

por. Jo 18, 16: exiit ergo discipulus
alius... et dixit ostiarie

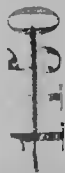
05506 814 k. 344r

Wroclaw

Ex commissio domini
regis ... nobilis
Lyenze ... intromissionem

omnimodum

in officium portulanie ab Wroclaw in
Bohemis gavis dedimus

1446 St. J. J.

Heidel II № 2845

~~Krak. 1440.~~

~~710~~

Wroclnielwo-

electi

Veritatis exlo wibrany ku wroclnyestwu wrot (in ostia-
rios per portas) BZ I par. 9, 22.

8804

Wrotnierka

Zwoleńnik inny, czyli Jan ... rekt? deince
wrotnierce, czyli prosił jej, aby [w]iodł
s sobą Piotra [dixit ostiariae] Rom. 671.
Jo 18, 16

Wrotniczka - ostiaria

Ktorego [sc. Piotra] kiedy wkrata
drzewka jedna le wrotniczka ... i rekba
jemu [ancilla ostiaria] Rom. 674.
zo 18, 17

1. Wrotny
dzienka wrotna

Bo y ktorogo na vyat sasepo mgca
od polag thka soyata nye vye sta ku x klo-
putu nye przyprawyle? .. Moratyta Salomio-
na, a dziewczka wrotna Pyotra

Rozm 683.

Точ. ф

2. Wrotny
Albertus

Portulanus Wg. Wrotni ~~1402~~ ~~Dieta 857~~

castitit omnes suos terminos super
Jacussium

1402 L. 2 Pozu nr 1021

2. Wrotny

Portulanus wrotni, inde porta
wrota.

ca 1420 Wok Tryd nr 121

2. Wrothby News David actor

David Wrothby 1439 | Supp. II, No 277!

Ogiesz (si. forgoce dlowi-
2. Wrotay-portulanus nienia dopuszczanie)
theoli

✓ Przez czelednyka sandzynego albo przez wrotlnego ✓
thakey wynowacercz porwaan more byer Jul. 9.

1 per... portulanium ; Jul 28: pnes

Kaszdego czelyadryna (Sriat φ)

2. Wrotny

wrotny
huic hostiarius apperit

(Jo 10, 3)

XV̄ med. Głw noc 44 r

2. Wrotny

Wrotny otwarcia ... wypuszcza ye. ca 1450 Prof.
IV 579.

fo 10, 3 2

2. Wrotny

Huic ostiarius, wrothny, aperit (Jo 10,3)

XV p.post. GIDom 91

2. Wrotny = ostiarius

To jest prawy pastyrz swiec. Temu
wrotni otworzy a swce jego glosa słu-
chają [hinc ostiarius aperit, et oves
vocem eius audiunt] Rom. 425.

Jo 10, 3

Dum venit (sc. mi mistina-
lis)... pignovare... Stephanum
2. Wrothny in bonis Romanow et ad por-
tam fortalicie sui
~~1280~~ Vertere portitanus alias wrothny
circa fortalicium suum dixit

~~AGZ. XV.~~

~~AGZ. XV.~~

1473 AGZ. XV. 164

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1473. str 164

202

2. Wrothny

coram domino Iwaszko tunc existente
vicesgerens alias namyeszihnykyem
~~et~~, item coram domino Stanislawo tunc
existente in Nova Throky alias wrothny

1479 Kod W. I. 1371

H in Nova Throky

2. Wrotny

Az wromadzi pyenyppdre, ... ktore
sebraly wrotny koscyelny / od lywde

B2 IV Ryg 22, 4

V ienitores tempeli

2. Wrotny

A prikazal krot ... kaptenow...
e wrotnim, abi wimyo taly s
koscyclo bonego wszitki ssoli

B1 IV Reg 23, 4

V iamitoribus

Wrotny

Gotem wrotnyk! sellum a Adam...
we wroczech k~~o~~o~~o~~lyonich na wschod
shunra, streppc slugy kosayelne
obredzamy brimny s snow lewi

32 I Par 9, 17

Vianitores

Wrotmy

Ale Zacharias, su Mozollam,
wrotmi [#] wrot ^v stammy snyadea stia

32 I Per 8, 21

v ianitor portae

Wrotny

90 utinies wyetnieis bily wrotny
(ostianu)

BZ I Par §, 24

1. Wrotny

y istawyle sludzi koscyelny...

Obedeoloma a Jehiele, wrotne
(iamitores)

Bz T Par 15, 18

1. Wrotly

y ustanil ... wrzodi kaplanske ...
a wrotne w swich rozdrucl, kaz-
dego w swich wrot

BZ II Par 8, 14

v ianitores

2. Wrotny

A poli syf mur dokonat a posta-
vylem wrota w bronach, a vlysi-
lem wrotny y spyehaky

Б2 Neh 7, 1

v iamitores

2. Wrocluy

Potem ... od Ededoma ... a Osa
wstauil wrotinoy (constitut
dimitores)

B2 I Par 16, 38

Wrotny

Wrotmies ^v atini t_{sy}φ_{ce}

32 I Per 23,5

v ianitors

2. Wrotny

ssinow kaplanskich y ssinow mauczo-
nich y spyevalkov) y z wrotnich (de
ianitoribus) ... lyata syodmega krolya
Artaxerxe Bz I Esdr 7, 7

2. Wrotny

Przeło wam dawami na swyadomye
ze wszech kaplanow y nauczonych
y spyevakow y wrotnich (ianitoribus)...,
ali nye mychly moesi bracz mita... any
votkow na nykh B2 I Esdr 7,24

2. Krotuy

Y ustanil wrotne w bronach
slomit bozero, abi nye chodzily
do nyego nyecrisay.

Bz. II Par 23, 18

V remitores

2. Wrotny

→ Et virtusquem habitaculi fecit (sc. deus)
vincum (X) hostium, wrothnego, scilicet Ihm
Xm filium suum

1477 MPKJRp II 325

k. 245r

Alind (sc. habitaculum) eubem fecit
(sc. deus) valde gloriosum et fecit
ipsum hominibus gloriosum ad gloriam
et ex. nam...

2. Wroclny = iamitor

Uroclni = iamitor | 1444 | R. XXIII, 208.

(iamitor coeli, doctor orbis pariter,

sc. s. Petrus
~

Aures luce

2. Wrothny

reuther. +

Ad quem ^u ~~re~~ ~~tra~~ ~~m~~ ~~us~~, ut nobis tanquam pius
ianitor, wrothny, regna celestia aperiat

XV p.post. RRp XXIV 374

k. 185r

V(^u sanctum Petrum)

Osol 821

Wrocluy - janitor, ostiarius

Zacharias, ~~sia~~ Morollan, wroclui wrot stanu
szwajcarskiego BZ I par. 9, 21. Do cztiorzech
wydzialow kity wrocluy ib. 9, 24. Ustaw wrotne
w bronach ib. II par. 23, 19. A wrotach cztiorz syp-
ce ib. I par. 23, 5. ~~Podawana~~ Ola ustauit wrot-
niuz ib. 16, 38.

286025

~~227021~~

~~228023~~

~~229024~~

~~247010~~

~~260024~~

~~264015~~

8805

Wrotyca = μ . *Tanacetum vulgare*
archimisia domestica
wroticz = ~~*Matricaria*~~
herba sancte marie
maior,
matricaria media |

1419 / Ros. n. 505²

Wrotyes

Tanacetum vulgare L.
wrotyes pospoldy

Wroties athanasia 1437 Rost nr 2460

sim. ca 1465. b. nr 3802

1478 rb. nr 1993

xv ex. g. lek. 3.36

Wrotyes

Touacetum vulgare L.
wrotyes popolity

Wrothyer ethanasia 1478 Rostur 1993

WROTYCZ

Wrothycz attanasia

XV ex. G11ek 36

WROTYCZ

Vroticz atanasia

XV ex. G1Lek 73

Wrottyca

Tanacetum vulgare L.
wrottyca pospolita

Wrottyca tanacetum 1437 Rist nr 2816

sim. ca 1465 nb. nr 4603

ca 1500 nb. nr 4325

Wrotyes

Tamacetum vulgare L.
wrotyes prosperity

Wrothia bilea 1460 Rost nr 3398

Wrothya

Ternstroemia vulgaris L.

Wrothya matricaria 1460 Rost in
3633

Wrotycz

Tanacetum vulgare L.
wrotycz pospolity

Wrothier athamasia 1409 Rostur 3320

Wrotia

Tanacetum vulgare L.
wrotia populi

Wrotia semitea 1464 Rostur 4910

Wrotyes Tanacetum vulgare L.
wrotyes pospolity

Wrotyes semithera 1475 Rost nr 3113

Wrotyca

Tanacetum vulgare L.
wrotyca pospolita

Wrotyca

anatasia

1472 Rostur

390

Wrotyca

Tanacetum vulgare L.
wrotycz pospolity

Wrotyca senecioi 1475 Post nr 3250

Wrotycz

Wrotycz semitan 1478 Post nr 2126

Wrothicz

Tanacetum vulgare

arthromasie, $\left. \begin{array}{l} \text{id est} \\ \text{wrothicz} \end{array} \right\}$

~~2. pot. xv~~ R. LIII 62
xv. p. post)

Post: 1328: Tanacetum vulgare d.

Wrotyer

Tanacetum vulgare

Ad capitis dolorem accipe wrotyer,
bukwisa, rumyen swytsky..., hec
omnia decoquas simul in munda
cupra

XV p. post R LI 62
sim. XV ex. q. sek 44

WROTYCZ

Tanacetum vulgare L.

Contra dolorem capitis

Recipe herbam wrotycz, bethonicam rwnyen szwoysky...

hec omnia coquas in aqua munda

XV ex. GILek 44

Wrotyer

Tanacetum vulgare L.

Rotyer s. Wrotyer

~~Athenasia~~ ^(w) ~~Rothya~~ (!) 2. p. xv R. LIII 65
Athenasia ^(w) rotyer - p. post.

Ro. d. I 328: Tanacetum vulgare L. athanasia
wrotyer

Tanacetum vulgare L.

WROTYCZ

Artemisia domestica, *artemisia Hispanica*,
tanacetum, *matricaria media*,

^a
Arbor sancte Marie id est wrothyez

XV ex. G1Lek 47

WROTYCZ

Tanacetum vulgare L.

1.

Contra paralisi^m herbam, que dicitur wrothicz
decocta cum aceto

XV ex. GlLek 69

WROTY CZ

Tansysetum vulgare L.

2-

Contra capitis scabiem wrothicz decocta cum
aceto

XV ex. G1Lek 69

WROTYCZ

Tonacolum vulgare L.

31

Contra vlcera intestinorum... wrothicz cum aceto
aut cum vino cocta

XV ex. G1Lek 69

Wrothyer

Tanacetum vulgare L.
Wrothyer populi L.

Wrothyer amescens 1500 Restar 5351

sim. 1484 ib. nr 5828

^{Anathasis}
Wrotyśl = μ. Tanacetum vulgare

wrothysch

= anathasia

Roet. n. 3785.

~~1468~~
ca 1465

ROST. Symb.r. 1468.

3785

Wrotysz cf. Wrotger

Wróbel

Wróbel = passer

(passer)

sim. Put

Przenesły se na górę iaco wróbel Jł. 10, 1, ~~Deinonietm~~

~~iaco w robł wroczetny Jł. 101, 9 (passer solitarius).~~

~~Wróblowe gnyczdzyex bdy Jł. 103, 18.~~

rod.

W r ó b e l - passer

wrobl

Dvsza nasza yako wrobl (passer) wytargnona
gest z sydla lowczow

F1 123,6, sim. Puł

W r ó b e l - passer

wrobl

Bo *zaprawdo wrobl (passer) nalazl sobe dom
a gardliczya gnazdo

F1 83,3, sim. Puł

Wróbel
wrobl

almus

(Psalm 83,4)

Ps: Passer inuenit sibi domum etc. Passer
est auis instabilis, garula et luxuriosa... Iste
passer, wrobl, id est peccator, inuenit sibi domum

GłKazB II 110

XV in. ~~RRp XXIV 69~~

k. 304r

W r ó b e l - passer

wrobl

Vczinon iesm iaco wrobl szczegelny (passer
solitarius) w dachu

F1 101,8, sim. Puł

W r ó b e l - passer

wrobl

Tamo wroblowe (passeres, Puł: wroblje) gnyez-
dzycz bódó, rarogowy dom woywoda yest gych

F1 103,18

^{Wrobel}
Wrobl = an.

Passer domesticus L.

wrobl = passer

1472

Rost. n. 1314

1314

ROST. Symb r. 1472

1314

^{Wrobel}
Wrobel passer'

passer] wrobel

ca 1500 Ex. ~~Sto~~ 123

Wrobel = passer (Wrobel?)

Atkali nie wicie, iie dwa wrobla lecąc
o sobie ani jeden s nich nie padnie na
ziemie przez ojca waszego niebieskiego?

[nonne duo passeret esse veniunt? et unus ex
illis non cadet super terram sine Patre vestro?]

Rom. 312.

Wróbel = passer

(Wróbel 2.)

Nie bójcie się, boście wy więcszy wszystkich
wrobłow na świecie [nolite ergo timere:
multis passeribus meliores estis vos] Róm. 312.

Wrobl

Wrobl cum filiis. 1216 Hod Wp. I 82.

anom VI 203

Wrobl

Petrus knetho de Gebolthow, dictus Wrobl

1396 A.K.G. VIII ~~al~~ ~~65~~ 65

Wrobl

cum Johanne ... dicto Wrobl

1404 AKGr. $\bar{x}$ 143

olim 203/4

Wroble Wrobel

Wrobley exp. binis III-or t. Penthicosten
at S. Stanislav.

1407 Rach. boch. 164

por. Onomidaula Wroble 1496 Got 1213.

Wrobl

Stanislaw Wrobl habet ius

1408 Lib iur nr 1903

Onom VI 204

Wrobl

Nicolaus debet dare unam marcam...
Nicolao Wrobl

1447 Prem. nr 133

Wrobl

Eodem iudicio Nicolaus, dictus Wrobl,
cessit a domo, ... Nicolaus

1447 Przem. nr 133

Wrobl

Eodem iudicio Wrobl porrexit olonum
Martino

1447 Przem. nr 255

Wrobl

Scratores, torifices: Mathias Cirkowsky, ... ,
Wrobl

1484 Crac. Act. nr 869

Wróbl cf. Wrobel.

Novelli e Prose

~~11. Sicilia e Sardegna e la loro unificazione~~

~~Zeno~~

Wroblewy of. Jsyk
Froso

~~Wracać~~

Wrócać

308:..... Jako Potrast Margoracze sa-
placetyl ysczynit y scodt,

ana / mu . lijsza neuroczala
(a ona')

1396 Pozn m 308

Lekn I m 2165

JA IV 185

Wrócenie -

O tych, którzy słodczyli ^{...} ~~veriny~~ ~~we~~ ~~z~~ ~~potem~~ ~~je~~,
~~st~~ ~~z~~ ~~by~~ ~~g~~ ~~l~~ ~~y~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~w~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~w~~ ~~a~~, ~~a~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~v~~ ~~s~~ ~~k~~ ~~a~~,
wrócenia należały Sul. 47.

~~Kracie die~~

Wrociecie - reditus

Jam restavit eras mego wroczenia B2 Neh. 2, 6.

tae. tyllis: constitui ei tempus
poczatek: rzech krol. : kiedy sie k nam wrocisz?

8795

Wrocenie - prawót

Ta... reklama, ysr

Zastawyla ~~swie~~ ~~odroczenie~~ ^{yey} ~~odroczenie~~ (as do przyrzecza
albo wroczenia yey mapy) (Orl. Mar. 13), sim ortosol

100,4

(ad sui vivi adventum)

-----198d
ta pany naradzywszy szye
przydze przed woytą

/15/ y zastawy tey panyey

/16/ szwe odzenye do pra

/17/wa pothem przyszly

/18/ przed gayony sand

/19/ ta czo zastawyla o-
dze/20/nye az do przyszcz-

ya /21/ albo wroczenia.

gey /22/ maza y pvsczyła

szye /23/ do woythą druga

rz/24/ekla ysz ona mnye

/25/ zostawyla tho odze

/26/nye wmem czynszu /27/

woyth rzekl Ja znam

ysz ona zastawyla to odz-
enye do przyszczą Swego

maza

Ort0ssol 100,4,w.15-27

Wroczenie

Wroczenie = reditus

Josef... reserwowsy swoje znane a
sąsiady swoje powiedzial im o
swoim wroczeniu [et eis de reditu
suo nuntiavit] Rohu. 117.

Wrocenie: reditus

Ucienie o wroceniu Syna Boiego
z Egipta [de reditu Jesu ab Ae-
gypto] Rom. 116.

Wrocenie - regressus

O wroceniu Jezucrista s puzerej wie
sie w ewangeliej i de regressu Jesu a
desertoz Rolum. 199.

Wrocenie = reditus

Nie czekając na wrocenie i
pospieszyła sie do ojca [non expectans
reditum viri sui festinavit ad patrem]

Rom. 243.

Wrocenie

Jako dziewica błogosławiona Maryja
miała wielkie udzielenie... przekajęcy wroce-
nia swego syna Romy. 589.

Wrócenie

Pro Thoma Nicolayewy dal przywódcę proce pšery
groy na zastaw, tho mu gie dal no na^x wissie,
ale podľa prawa zemskiego na wróczenie 1404'
JD. VI, 209. ~~Tolum farben emi... et iudicium~~
~~dedit michi ministerialem ad possessionem tely.~~
~~na wróczenie 1407 pšok. 326~~

pryjsie 3: 'dodiel, nyl'

sieradkie z ar. kaliskiego

Wobucenié

O klane ghwanya vovacnye vralowal Ondusey
na mep, legom mu ya nyqdi nyewal vovaciez
1434 Ki. Ma^{III} ur. 690.

Wrocław

1156. (877) Jako mye pelka nyedal chovacz lystha lysta (!)
wyennego Malgorzacya nawroczenye.

1462 Zap. Kanał nr 1156

Wroczenie

Ego istam partem emi... et tenui
ipsam..., tunc tua mater se intro-
misit... et sic ego... iure ipsam ex-
trusi..., et iudicium dedit michi mi-
nisterialem ad possessionem vly.
na wroczenie

1407 Pick VI 326

Wrocławie-

(Residucio ad possessionem) Wrocławie w pre.
Dzyna ca 1428, Prof. I, 488.

Wrocenie 'restitutio'
wrocenie dziedzinne restitutio ad possessionem

(restitutio ad possessionem) wroczenie
dziedzinne

ca 1500 Erz. ~~1100~~ 123

Wrocenie 'redditi'

Debemus ei servire id est,
ratione reddicionis, wroczenya

ca 1500 p̄ XLVIII 373

Wrocławie

137. (198^v) [.....] t kyedi xancz biscop [.....]. — [.....pom] ozi
bog yswanthi [crzisz.....] xancz biskup vsziwa [.....] powroczenu
wanczey.

1425 Zap. Kancel. nr 137

17

broceni cf. Microceni

Wroblec sig

Jaco

✓ Andrey vrocil se v mieldem y dal Sobeslauovi
rani 1405 frank. ~~86t.~~ Pyrdt no 260
y dramotě

wrócić się

Jacom neflifzal⁷ kedÿ⁸ mi⁹ podfa-
dek¹⁰ | [[ci]] kafzal¹¹ fza wrocicz
a odpowecz¹², | iaco¹³ ma¹⁴ Jan
obfzalowal¹⁵

1420 Kościan nr 782

W r ó c i ć s i ę - reverti

Nye mogō syō wrocycz (non possum reverti)
any bōdō gescz chleba

BZ III Reg 13,16

sim. ib. Tob 10,1

II Par 35,22

Wrobić się 'redire'

redire } wroczycz szya

ca 1500 Em. ~~Stos~~ 123

Wrocław'sis-

~~inroceptione~~
~~vel propria remeatione~~ ca 1428 P. 40. T. 485.

glossy okolo r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 435

121

Wrócić się - redire

Cyż (sc. zbieżca) acz stał nje wtoczy
(si non redierit)..., tedy pan... bądźże
moor jego dziedzina, przez gynstrego
ostadzyor

Sul 80

W r ó c i ć s i ę - reverti

Orffa czalowawszi swyekrew wroczy syō (rever-
sa est)

BZ Ruth 1,14

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczywszy szó (reversi sunt) przyczyógly
ku studnyczi Mephat

BZ Gen 14,7

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczywszy szył (revertens) przydł k tobye

BZ Gen 18,10

W r ó c i ć s i ę - reverti

Ktorzis wrocziswy syō (reversi) pripravili
sō kv szemranyv wszitko pospolstwo

BZ Num 14,36
.sim. ib. 22,14. Jos 2,23. 7,3
IV Reg 19,8.

W r ó c i ć s i ę , - reverti

Wrocywszi syō (reversa) powye gyma dobre po-
selstwo

BZ Tob 8,16

sim.ib. Judith 8,34

Wrócić się = redire

Satan... pokarał się był we słowie,
szym wyobrażeniu na czas a przy męce
jego [tempore passionis rediit] Rom. 198.

W r ó c i ć s i ę - reverti

W czwartem potem wyeku sam szó wrocysz
(generatione autem quarta revertentur huc)

BZ Gen 15,16

29: dopiero czwarte pokolenie powróci tutaj

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdisz syô bil wroczył gydócz s Mezopotanyey
(postquam reversus est de Mesopotamia)

BZ Gen 33,18

W r ó c i ć s i ę - redire

Nyczs nye rzekl (sc. Jakob), doyocz syo nye
wroczył*<i>* (donec redirent)

BZ Gen 34,5

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczyczye sze, abiszczye roszyly stani
(reversi castrametentur) stroon wloszczy
Ffyaroth

BZ Ex 14,2

W r ó c i ć s i ę - reverti

Ale vy vrocicze syò (revertimini) y otydze-
cze na pvszczò

BZ Deut 1,40

W r ó c i ć s i ę - reverti

Przyzwany bōdōōcz od nyego (sc. Mojżesza)
wroczyly szyō (reversix sunt) tako Aaron
yako y kszyōszōta

BZ Ex 34,31

Et, wrocic do starych...

Wrócić się - reverti

Doyled syo nye wrócili (donec
revertentur), ktoris to ye go-
nily

B7 Jos 2, 22
sim. ib. 8, 24

W r o c i ć s i ę - reverti

S nym syō wrocyla (cum eo reversi sunt)
pyōczdzesyōt a sto mōzow

BZ II Esdr 8,33

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdiesz syō wrocyla (cumque revertentur),
przigely do Charran

BZ Tob 11,1

Wrócić się,

pastyrzowie szyć, wroczyły,
gyda, cz x bo-gv dzya, kowaly.

~~1800 Kotel 187~~ De nativ w. 79

W r ó c i ć s i ę - regredi

Drvgy dzen wrocziw syŃ (regressus) nalasl...
rosgŃ AaronowŃ

BZ Num 17,8

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocziw syō (reversus) naydziesz stoyōcego
Balaaka

BZ Num 23,6

sim.ib.23,17

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocyw syō (reversus) y szedl do Galgala

BZ I Reg 15,12

sim.ib. III Reg 13,29. Neh
2,15. Tob 2,3. 8,13

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdisz syõ nye lvbi tobye, abich szedl, wro-
czõ syõ (revertar)

BZ Num 22,34

Wnoćie sie,

Cum Philipus, rex Macedonum, obsedisset Athenas, dixit eis:
Date mihi decem oratores, quos ex vobis elegero, et con-
federatus reddam, q^l.

Confederatus ^{vlg.} ~~W~~szemyerzyw szya,
~~W~~koyn gnyew ~~szay~~ wnoćie, schya

1454 R. XLVIII, 352.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Nye wroczø syø s tobø (non revertar tecum)

BZ I Reg 15,26

W r ó c i ć   s i ę   -   reverti

Wsadzcyę tego mōsza w cyemnychō...., doiōd
syō nye wroczo w pokoiv (donec revertar in
pace)

BZ III Reg 22,27

Wrócić się = redeo

Samaritan, ... wyjąwszy dwa pieniądze i dał
onemu ertowicku ... rekając: imiej o niem pieczę,
proszę cię, a cokolwiek wydasz nań, choć rad
zaptacić, jako się wrocę [curam illius habe, et
quodcumque supererogaveris, ego, cum rediero, red-
dam tibi] Rom. 333.

W r ó c i ó s i ę - reverti

Wroczcze syō (revertimini) a poydcze kv go-
rze amoreyskey

BZ Deut 1,7

W r ó c i ć s i ę - 'reverti

Wroczye syð a gydzye ku krolyowy (ite et
revertimini ad regem)

BZ IV Reg 1,6

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdzieście syō wroczyli, plakaliście (cum rever-
si ploraretis) przed panem

BZ Deut 1,45

W r ó c i ć   s i ę   -   converti

Tako wrocziwszy syō (conversi) seslissmi
pospolv do Bazan

BZ Deut 3,1

Asij: obrócić się

W r ó c i ć s i ę - venire

Chczałliby syŃ wroczyć (voluerit venire)
zŃdayŃ myscza

BZ Deut 18,6

Woj: jeśli...bydnie chciał iść pragnąc miejsca

W r ó c i ć   s i ę   -   reverti

Nye wroczysz syó, aby gy ('sc. snop) wzól
(non reverteris, ut tollas illum)

BZ Deut 24,19

18. nie będziesz się wyczał, aby go zabrać

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocyszły syŃ w pokoiv (si reversus fueris
in pace), nye mowyl pan przez myŃ

BZ III Reg 22,28

W r ó c i ć s i ę - redire

Gdisz syō wrocysz (cum redieris), dam tobye
zaplatō twō

BZ Tob 5,14

W r o c i ć s i ę - reverti

Wrocza syō (revertimini), dziewczki moge

BZ Ruth 1,11

sim. ib. 1,12

W r o c i ć s i ę - reverti

Wrocz syŃ se mnŃ (revertere mecum), acz syŃ
pomodlyŃ bogu

BZ I Reg 15,25

sim. ib. 29,7 . IV Reg
20,5.

W r o c i ć s i ę - reverti

Tedi syō wrocyl (reversus) Samuel y szedl
s Saulem

BZ I Reg 15,31

sim. ib. Tob 1,21

W r ó c i ć s i ę - reverti

Nyechacz syŃ wroczy (revertatur) mŃsz a sye-
dzi na swem myescye

BZ I Reg 29,4

W r ó c i ó s i ę - reverti

Wrocylesz syŃ (reversus es) a iadlesz chleb

BZ III Reg 13,22

W r ó c i ć s i ę - reverti

Przikazal (sc. Dawid), abi ostaly..., doiōd
bi nye odrosli brodi gich a tedi abi syō.
wroclyly (ut... tunc reverterentur)

BZ I Par 19,5

BZ: potem zaś wrócić!

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gen syō wrocyl, abi bil vleczon (reversus
est, ut curaretur) w Iezrahel

BZ II Par 22,6

BP. objechał wojnę, by się leczyć

Wrócić się

Gonimych będę nieprzyjaciele moje *
i połapam je; a my szyci wrócę,
i żyć będziemy. ~~et~~ (non convertar. †)
Pwt (41) 17. Fl: se obrócę)

M: nie wrócić, a nie idź
cl. obrócić Fl. id.
Lw: nie wrócić, a nie idź

~~zawoły, cię, cię, cię (?)~~

wobec i) się

Przemysłał w pokrętny i w komorach,

choć mi wszystko spuszczają,

na rękę sra nie broczy ki

(Skarga Broc w. 13)

Skarga Broc w. 11

~~MPK J. I. 196 c.~~

~~dalej umier c. Nchr. d. I. 193~~

Wrócić się

czom mał w sctyny y w komorza

...

thocz my yusza opuscicy

(*ne vek my se zase ne wrocyca)

~~Skarga p. post. Sob. III 244~~ - Skarga Wroc. w. 13

Wrócić się

Et sic imperator ecclesias reparans pro-
pria cum honore remeavit vroczył sya

XV p.post. RRp XXV 180

k. 283v

Wrocić się

I ^W wrociły się ^a są ^(rewersi sunt Luc 2,20) ^v ~~pastrykowie.~~

~~Ev. ex. XV DF XIII/293~~
EnZam

~~wrociły się już do domu swego.~~

~~Ev. ex. XV DF XIII/293~~

Wrócić się

Postowie ... przyniesli listy od cesarza,
aby Antypatra postal, gdzieby sie
nigdy nie wrocil [ut Antipatrem in
exsilium daret] Rom. 109.

Wrócić się = reverti

Ciało moje będzie w grob wtajemniczone...
potem ja wrócę się z duszą, wezmę
ciało i będę z siebie żywy i wstanę z
martwych [revertar tunc, cum anima
corpus assumpturus, redivivus iterum
de morte surrecturus] Rom. 169.

Wrócić się

Ego autem, si dominum non rogassem, hoc quod
michi cogittatis, in vos subito, id est statim
retorsiteret (?) vroczyloby sya

XV p.post. RRp XXV 181

k.287r

c. - myśleć, rozważać, zamierzać

W r ó c i ć s i ę - reverti

Potem szō gest zaszō wroczył (reversus est
per iter), gdzie pyrwey bil

BZ Gen 13,3

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdisz syō zassyō wroczyła (revertebatur),
podka yō on to sluga

BZ Gen 24,16

W r ó c i ć s i ę - reverti

Pogrzebó otcza mego a wroczo sze zaszyó
(revertar)

BZ Gen 50,5

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczywszy sze (reversae sunt) wodi zaszyo
y przykrili wozy

BZ Ex 14,28

Wrócić się pasie = redire

Herod wróciwszy się pasie i odjął
żonę bratu swemu [Herodes autem rediens
abstulit Herodiadem fratri suo] Rom. 243.

W r ó c i ć s i ę - redire

Wyócey gey nye bronyla any syó wrocycz za-
syó radzila (adversari noluit nec ad suos
ultra reditum persuadere)

BZ Ruth 1,18

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocz syō zasyō se mnō (revertere mecum),
acz syō pomodlyō panu bogu twemu

BZ I Reg 15,30
Ann. ib. 16,21.

Wrócić się

1416. (543) Jakom Ja yego nyeobranyl anym yego othychaw
zaszyaszya wroczył samoczwarth rakym mv nyevyczyagnal anym
mv palcza vczyal adwv szkazyl naymyenyv yego navyczolkovye
Thako my Bog. — Jako(m) Ja vyem ysze Ja pyotrovy.

1471 Zap kanz nr 1416

Wrobić się

Święty Jan, rozpamiętawaj tę miłość, która
je miłował miły Chrystus, ... a ty chuj się nie rusz
wrot Rom. 658.

Wrocie tie- ~~reverti~~, redire

Takij. ve dwu nyedzelyu)

√ Do pana, ot kłorego wzyetel, ma sygn wrozier. Sub. 67.
~~Ku prawu własnego gromyenia wrocy sygn 90. Ma 7.
sypromyenia byc, aby na twz redygnaz twz wrocyt 80.~~

√ (ad dominum .. redeat)

Wrócić się -

on ranyony...

ma się wrócić do starych... -

(Mer ~~11~~ VI. 273 - ~~11~~ obywatel rany
Prak swe

1498)

W r ó c i ć pro Wrocić się - reverti

Potem wstaw Abimelech a Ficol... y wroczyly
ge (pro syף, Stary Testament Cardy: wratili
su se) do zemye *polestynskyey (reversi sunt
in terram Palaestinatorum)

BZ Gen 21,33

BZ: ewtřiciti do kraje Palestyně

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczyć syć do domu oczczowa (reversus fuero...
ad domum patris mei) przeszpyecznye

BZ Gen 28,21

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczyć do ziemi swych ojców (revertere
in terram patrum tuorum)

BZ Gen 31,3

sim. ib. 31,13. 32,9

58. wrócić do kraju ojców

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczył sze gest Iosef do Egipta (reversus
est... in Aegyptum) s braczyõ swõ

BZ Gen 50,14

W r o c i ć s i ę - reverti

Gdisz wrocyl syŃ gest do Sicelec (reversus
est in Sicelec), vcyekly k nyemv

BZ I Par 12,20

Wraci na - reverti

(nanna melius est reverti in Aegyptum)

Dobrze lepiej jest być nam wrocieci do Egipta B2 Num. 14, 3.

Gdzie być nie lubi dobie, alchred, wrocy być ib. 22, 34.

Kyedi być k nam wrocy? ib. Neh. 2, 6. Wrocy sie cza 12
Lyetni ib. 2x. 34, 22. Aca szyp wrocy woda na Egipt

skye ib. 11, 26. Nychac być wrocy wóje ib. I Reg. 29, 4.

Wrocy być ib. IV Reg. 1, 6. Wrocyta być, dzwsky moze

ib. Ruth 1, 11. Tedi być id postawy wrocy by ka Jachowy

ib. Gen. 32, 6. Wrocyw być, powye oceru ib. Job. 2, 3. Wro

erowy być, powyd (revertens) powyd ib. Gen. 18, 10.

8799

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wstawimi sobye wodza a wroczeni syō do Egypta
(revertamur in Aegyptum)

BZ Num 14,4

W r ó c i ć s i ę - reverti

Sbyègowye... nykakey do swych myast wrocnicz
syò mogò (nullo modo in urbes suas reverti
poterunt)

BZ Num 35,32

W r ó c i ć s i ę - reverti

Ivsz na drodze sōcz chcōcz syō wrocycz do
zemye Iudowi (in via revertendi posita in
terram Iuda) rzekla k nyma

BZ Ruth 1,7

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gidzi a wroczi syõ do swego domv (vadat et
revertatur in domum suam)

BZ Deut 20,5

sim. ib. 20,8

Wrócić się - reverti

A tak się wrocić do temy
(revertimini in terram) wa-
szego gimnetyka

BZ Jos 1.15

W r ó c i ć s i ę - reverti

Obchodzily myasta... y wroczyli syo do stan-
now (reversi sunt in castra)

BZ Jos 6,14

W r ó c i ć s i ę - reverti

Sinowye israhelsci wrocyla syŃ kaszdi w swem
pokolenyv... do swich przebitkow (reversi
sunt... in tabernacula sua)

BZ Jud 21,24

W r ó c i ć s i ę - reverti

Tedi ony barzo syō roznyewały... y wrocyla
syō do swey wloscy (reversi sunt in regio-
nem suam)

BZ II Par 25,10 .
sim. ib. Neh 7,7

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocyla syŃ (sc. Ruth) do Bethlema (rever-
sa est in Bethlehem)

BZ Ruth 1,22

W r ó c i ć s i ę - reverti

Tedi wstaw w noci Daid a mōszowye gego,
abi gedly rano a wrocly syō do zemye fy-
lystinskey (ut... reventerentur ad terram
Philisthiim)

BZ I Reg 29,11

W r ó c i ć s i ę - reverti

To vslishaw Baza... wrocyl syð do myasta
Tersa (reversus est in Thersa)

BZ III Reg 15, 21
sim. ib, 20, 43. IV Reg 14, 14.
23, 20.
Ex 18, 27. I Par 19, 15. 20, 3.
II Par 32, 21

Wrócić się = redire

Zmówiwszy te słowa Jezus wrócił się
do domu swej matki [post hec verba
Jesús puer ad domum sue matris rediit]
Rozm. 141.

Wrócić się

Jako się Judasz wrócił, przedawczy
miłego Jezusa,) Roman. 576.
(do Betanji)

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczy syò kaszdi do swego domu (revertatur
unusquisque in domum suam) w pokoiv

BZ III Reg 22,17
sim. ib. 22,36

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gidzi, wrocz syŃ do domv twego (vadat et re-
vertatur in domum suam)

BZ Deut 20,6

sim. ib. 20,7

W r ó c i ć s i ę - reverti

Vslucha posla a wroczy syŃ do swey zemye
(revertetur in terram suam)

BZ IV Reg 19,7

W r ó c i ć s i ę - regredi

Po slvnyeczne zachodv [y] vroczi syŃ do
stanv (regrediatur in castra)

BZ Deut 23,11

Wrócić się = revertor

A gdyż było k wieczoru, to istne
młde dziecko wróci się do domu

[circa sero domum puer hic reverta.

batur] Dom. 139.

Wrócić się

Przysięgam wam przeze ce(814)sarskie zdrowie, iżę ni-jednej winy nanim niemogę najdz, o którą by miał umrzeć, ale uczyni[li] co przeciw wam albo przeciw waszemu zakonu albo mowi[li] którą krzywdę przeciw wam, gotow jestem, jego pokaźnić i zakazać jemu, iżęć sie nigdy do żydowskiej ziemi niewroci. Rozm. 813—814.

V (dum terrae reparatur, Ortossel 48:
asz on tasya, do domo przygrye-
drye)

-----680

za/14/stawyszy poszobyie
dom /15/ a gymyenyie poko
on /16/ nyegesth domą ny-
kth /17/ moze gego gymye-
nyą /18/ bracz zalugely
kthe na/19/yn moga gego
blyszy /20/ tho odmowycz
tako dlu/21/go asz on szye
dodomv wroczy /22/ atho
sprawą /23/ Pjtalysczye na
/24/sz o prawo gdi /25/
woyth albo przy/26/szasz-
nyczy szyedza ku /27/ pra-
wu a Sandu nye /28/ gaya

Wrócić się

Ortossel 48,1,w.13-27

Wrócić się

Moga być blyxy tho odmowcy tako
dlugo jak on sye do domu wrócy.

Ord. Br. VI 359

~~VI 359~~

Wrócić się

Wróczyła się jest (sc. Marija)
de domo suo (reversa est in
domum suam Luc 1.56)

Ew Zam 289

Wrócić się - reverti

Wróciły się, są (sc. rodzicy Jesu-
sa) do Galylei (reverti sunt
ad Galilaeam Luc 2.39)

Ev Zam 295

sim. ib. 297 (Luc 2.45)

Króci się

A wrociwszy się do onych trzech
apostolów naturalnie je spisać Form. 600

Wroa'c (sig)

685. yako tho fwyadczo ylze Jarkem-
bold | zabyw dobrogofta, nŷewro-
czilzŷye | zafzŷo donŷego, anŷ mu
dal ran | {czterna|fcze}, [any] a nŷ
mu gŷofika wŷr|fnøl a nŷ na pŷerfzŷ
polofzil

1123 Wal nr 685

W r ó c i ć s i ę - reverti

Tedi Ezav wroczył syò zaszyò tegosz dnya
do Seyr (reversus est... in Seir)

BZ Gen 33,16

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdi syō' wroczo s pokogem od sinow Amonowich
(mihi... revertenti... a filiis Ammon)

BZ Jud 11,31

Wrocław' 215

A golysh sya may brath ad grobo
Pachmethowa norocit, thedy cesarz
kroverky wskazal ko, nuncy ~~foxes~~ ~~bo-~~
~~tha~~ ~~mezo~~ ~~y~~ ~~prissal~~ ~~abich~~ ~~sya~~, ~~yeol~~
~~nal~~ ~~s~~ ~~kwolym~~ ~~polshym~~ ~~erom~~ ~~ya~~
~~gotow~~ ~~rozinger~~

1500 list lat 175

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdi syŃ zaszyŃ wroczył ot pobyczya (postquam
reversus est a caede) Chodorlaomor

BZ Gen 14,17

W r ó c i ć s i ę - reverti

Y wroczyli syŏ *lazaki s tey zemye (reversi
exploratores terrae) po cztyrdzesci dnyow

BZ Num 13,26

Wrócić się - reverti

Y gedly si nowye israhelscy, gisz syô bily
wrócyly z ięczstwa ~~(et comederunt filii~~
~~Israel, qui reversi fuerant de transmigracione)~~
B2 | Esdr 6, 21

BR którzy wrócili z wygnania

W r ó c i ć s i ę - redire

Przeto wczinylo wszitko sebranye, ktore syð
wrocyclo z iðczstwa (qui redierant de capti-
vitate), stani

BZ Neh 8,17

W r ó c i ć s i ę

Yze Chpus głowę lwowó y smokowó sam wroczyw
szye wycz^ęscza s pyekla podeptal yest

Puł 90 arg.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocz syō ku swey panyey (revertere ad domi-
nam tuam)

BZ Gen 16,9

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocz syō kv Balakovi (revertere ad Balac)

BZ Num 23,16

W r ó c i ć s i ę - diverti

On gich (sc. Lot dwu aniołu) barzo prossy,
abŃ syŃ wroczyly k nyemu (ut diverterent
ad eum)

BZ Gen 19,3

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdysz syō poklonymi, wroczyimi syō k wam
(revertetur ad vos)

BZ Gen 22,5

Por. powracim do was

W r ó c i ć s i ę - reverti

Tedi syō sō poslowye wroczyly ku Iacobowy
(reversis sunt... ad Iacob) rzekōcz

BZ Gen 32,6

• DP: powróćcie do Jerozolim

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczył sze gest Moysesz kv panu (reversus
est... ad dominum) a rzekl

BZ Ex 5,22

sim.ib. Gen 22,19

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wroczi syō kv Balaákovi (revertere ad Balac)
y to powyecz

BZ Num 23,5

W r ó c i ć s i ę - reverti,

Wrocyla syō (sc. dziewczka) ku oczczv swemu
(reversa est ad patrem suum)

BZ Jud 11,39

W r ó c i ć s i ę - reverti

Tocz syŃ wrocyla rodziczka twa k lyvdu swe-
mu (en reversa est... ad populum suum)

BZ Ruth 1,15

W r ó c i ć . s i ę - reverti

Wroclyly syŃ poslowye ku Otoziaszowy (reversi
sunt... ad Ochoziam), gymsze on rzekl: Przecz-
saye syŃ wroclyly (quare reversi estis)?

BZ IV Reg 1,5

W r ó c i ć s i ę - reverti

Slyvtował syð pan nad nymy a wroczył syð
k nym prze zamowð (reversus est ad eos prop-
ter pactum suum)

BZ IV Reg 13,23

Wrócić się - reverti

Za kłoni długi czas droga twoja będzie a kedi syf k nam wrocysz
(quando revertaris)?

BZ Neh 2.6.

Wrócić się : reverti

At tu mne wrociś li się, synku?

[ad me nunquid aliquando, mi fili,
reverteris] Rom. 172.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wrocylsmi syō wszitci ku murom (reversi
sumus... ad muros)

BZ Neh 4,15

W r ó c i ć s i ę - reverti

Zdrow tam doydze sin nasz a zdrow syō k nam
wrocy (salvus revertetur ad nos)

BZ Tob 5,26
sim. ib. 5,27

Wrócić się

Vesely sya, pekayaa svego maza.
bor sya- treayego, dnya k
tolye vroye Rom. 7.

Wrócić się = revertor

Nie będzie li dostojen waszego miaru,
wróci się do wasz [pax vestra
revertetur ad vos] Rom. 309.

Wracie' reverti'

Wspłakalaska oba, prosto yze si'no gies...

~~in viceversa~~ dzen k azua nye wrocył v
B2 Job. 10, 3. (e. quod... minime reverteretur...
ad eos)

cz. k nima ronie sie ne wrakil

W r ó c i ć   s i ę   -   reverti

Nyechawszi go tu wrocylly syò ku panu swemu
(reversi sunt ad dominum suum)

BZ Judith 6,9

Vrátit' se - remeare

Jako to popřebník, takosie chce vrátit'
k tomu, který mne poslal [et cum hoc
implevero, volo remeare ad deum, a quo
missus sum] Rom. 229.

Wrócić się

K temu odpowiada święty Augustyn..., iże
święty Jan wypisał niektóre rzeczy i wrócić się
k swemu powiedaniu Rom. 703.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gensze (sc. gawron) szył nye wroczył k nye-
mu zaszł (qui egredebatur et non reverteba-
tur)

BZ Gen 8,7

sim. ib. 8,12

W r ó c i ć s i ę - reverti

Genze (sc. gołąb)... wroczył szyję zaszę
k nyemu w korab (quae... reversa est ad
eum in arcam)

BZ Gen 8,9

W r ó c i ć s i ę - reverti

Yakozm s tobò smowyl, wroczo syò zasyò k
tobye (revertar ad te)

BZ Gen 18,14

BP: wróć do ciebie

Wrócić się raśnie = redire

To istne kacystwo wrócić się ra-
śnie stej rzeczy, skądie było przysło
[in ~~pra~~ praesentem materiam red-
iit, unde sumpta fuerat] Rom. 191.

1
Wrócić się - redire

Kedy... kmyeoz... sbyezy, thakly sbyest-
cza... ma... vpomynenyon byoz, aby na
swa dzedzyna, sta wroczył (ut ad
suam hereditatem redeat)

Sul 80

W r ó c i ć s i ę - reverti

Potem Laban... wroczył sze gest na swe myasto
(reversus est in locum suum)

BZ Gen 31,55

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wczyłgny rókół na morze, acz szył woczy
woda na Egipskye na wozy (ut revertantur
aquae ad Aegyptios super currus)

BZ Ex 14,26

Bf: aby wody spłynęły na E.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdysz bil Moysesz sczyõgnõõl rõkõõ na morze,
wroczylo sze gest... na pyrwe myasto (rever-
sum est... ad priorem locum)

BZ Ex 14,27

W r ó c i é s i ę - reverti

Wsziczyek lud ten to wroczy sze s pokogem
na swa myasta (revertetur ad loca sua)

BZ Ex 18,23

W r ó c i ć s i ę - reverti

Wszitci... wrocylly syò na swa myasta (re-
versi sunt 'in sedes suas)

BZ Jud 9,55

Wrócić się = reverti

Tako ludwie odłączywszy się od niego
to jest od miłego dzieciątka, śmier-
nie się wrócili na swą puszcę [dimis-
si sic a puero leones universi in suam
solitudinem mansuete sunt reversi]
Rom. 140.

W r ó c i ć s i ę - verti

Wrocyw syŃ na lup (versus ad praedam) po-
bral owce

BZ I Reg 14,32

W r ó c i ć s i ę - reverti

Szedł Daudi swą drogą a Saul syó wroczył na
swe myasto (reversus est in locum suum).

BZ I Reg 26,25

sim. ib. Num 24,25

W r ó c i ć s i ę - reverti

A tak Amazias oddzely woyskø...., abi syø wro-
cyla na swe myasto (ut reverteretur in locum
suum)

BZ II Par 25,10

Wraci do swego kraju

Krócić się

Tako Jęsus kare sweni [pro: sweni] lwom,
aby się wrocili na puszcę [Jesus tunc
leonibus cunctis imperavit, ut redirent in
desertum] Rom. 139.

Wrócić się - reverti

Przez gynsta, droga wroczyly ssa,
sa (sc. krolewie) do kroljestwa swe-
go (per aliam viam reversi sunt in
regionem suam Mat 2.12)

Ew Zam 294

Wrócić się = reverti, ~~redire~~, ~~converti~~

Wyniósłże duch jego y wroczy się w ziemię swoją Jh. 145, 3
(revertetur). W kamień wroczy się lichota Jh. 108, 13
(redeat). Wroczy się, dzwiza moja, w poroży twój Jh. 114, 7
(convertetur)

V (revertetur in terram suam)

A sim. Put. MW 1256

BP: kiedy odda ducha, wróci do swojej ziemi

M: wydrze ducha jego a on sam u proci się obróci

sonj: wyniósłże duch jego a obróci się w ziemię swoją

sim. do Fl i Pus
Hrona'sie. = reverti

Winiadre duch iego

y wrona'sie w ziemi

swatoj [et revertetur in terram
suam]

M.W. 125 b.

W r ó c i ć s i ę - reverti

Gdisz syŃ wroczy Gepte w Masfa do swego domu
(revertente... in Maspha domum suam)

BZ Jud 11, 34

Waż: gdy się wracał Jephtha do Maspha, domu swego

Wrócić (14)

Yakom nye casal yachacz na Mychalowõ dziedzynõ

y vsczwacz swynyõ y kernoza~~any~~any vsczwawszy

wroczone szye w moy dom

1428 Pyzdř nr 890

wrócić się

Tako nam pomozy bog etc. Jako
tho | fwathezimy Jako starfy Mar-
czin panŷey | zydowczyney Manŷa
Hafczynego [[yo]] | yothcza gyey
dzathek kafznya gey ny | zabył ...
any ŷgey wolą any ŷzgey do|mv
wygyal, any ŷza wgeŷ dom wroc|yl
{any wgey domv był} kyedi gya
[[flacheczycy wpominal]] | {panyczy
obfzylal}}

1432 kościaru^{NV} 1456

Wrocił się

Jakoś tam mój ~~gizik~~... knyzeeria Marcina na
dobrowolney drodze nyc szil gwałtem... ani v-
driclawschi tego gwałtu, w mój dom ssya wro-
cił

1468 Tpm Szd. 163

Wrocić się

Jako Psinowye mogy... ludri pana Wozzechovich...
 na dobrovolney drodze nye gymali ~~ani w choda~~
~~tsadrali~~... ani w dom moy, then qwalth vdre-
 lawschi, ssya nye wroczili

1468 Jym Lad. 163

Wrócić się

1790. (776) Jako gya przez katherzyna zona vychodzacza
szdomu yszaszya wchodzacje yprzes szyny Jana dzyerska Jacuba
Nyeshernal Gwalthem szrobothy gyego kmyeczy de Myednyk
othszyeczenya lank yothoranya rol anym go wskodzil [...] any
szya wroczył wdom szegnawszy. — Jako My tho vyemy.

1497 Zap kanz nr 1790

Mrdeč se

Mařa svyathy y dostoyny, vroc
sye v dom tvoý Rom. 4.

Wrocic Sie

Micolaiowa

Jest
Pracek... z Micolajem... nie wigeli z domem... any

Jzya zarkia wrocili w dom | 1444 | Hppp. II, N° 3215.

Micolaiow.

Wrócić się

Ysste Przybek... sbył my kmieca
Marczina Krola gwaltem y sta-
sa szya w th(woy) dom. wroczył

1477 GZTS s. LXXXVI

W r ó c i ć s i ę - reverti, redire

~~Wstaw Balaam wroczył syó na swe myasto (rever-~~
~~sus est in locum suum) a Balaak drogó, ktoró~~
to byl przisedl, wroczył syó (via... rediit)

stan do I Reg 16/25

BZ Num 24,25

W r ó c i ć s i ę - reverti

Any syõ wrocisz drogõ (nec reverteris per
viam), iõszesz prziszedl

BZ III Reg 13,9
sim. ib. 13,17

W r ó c i ó s i ę - reverti

Nye wrocyl syò drogò (non est reversus per
iter), iòsz òil prziszedl do Betel

BZ III Reg 13,10

W r ó c i ć s i ę - reverti

Rvscze stani a wroczcze syō na pvszczō po dro-
dze (revertimini in solitudine per viam) Mo-
rza Rvdnego

BZ Num 14,25

EP: cignificia na pustynie w klanenku mona Suf

W r ó c i ć s i ę - redire

Vczynysz sobye... godi, gdisz *wroczy sze
czas lyetni (redeunte anni tempore) wszi-
czko sgromadzysz

BZ Ex 34,22.

18: pod koniec roku

Woj: gdy na zwroceniu czasu rocznie wstaje się dzień

Аноцие.

→ ~~сервем у нудем бу натууу~~
уроси ^{<тооја>} ~~нудосеа.~~

н.в. 129. а, ^{сим. иб. 125а.}
132 б. 138 б.
143 а

Аноцие стореи нуде далеко од пандз нудитко
нудодобуенство нудонудариела, кристем)

Wrodzić

Cristem sycem y cyalem ke nayomy wroczⁱ sra-
mo tw^o milosc^o. MW. 143 a.

Wrócić się k sobie = revertor in me

Poniedział w dalekie strony a tamto strawił
to istne imienie, & iżywiąc nieczyście ...
Ale sam k sobie wrociwszy sie i rekrb tak:
... wstawny pojde, do ojca mego [in se autem
reversus, dixit] Rom. 386.

Wrocław

Jakom ja nye ranczil panu Mycolagewi wrociz

Clinka kmecha na prawo, ale szacz-em ranczil,

s tegoz gy wyprawyl

1429 Pyszdr nr 1030

W r ó c i ć s i ę - redire

W pamócz wroczy se lychota (in memoriam rede-
at iniquitas)... oczcz(o)w yego przed oczyma
gospodnowymg

F1 108,13, sim. Puł

Woj : nied spodrie na pamieć... niepralotić ojców jego

Wócié

Quodcumque superrogaueris, ego, cum reddigero,

XV imp. vocatur reddam, tibi

Luc. XXIV, 75

(Luc 10, 35)

~~Jay. nr. 1297 K. 63~~
Pr. Kas. sin T 38

Rozpr. 24 str. 75 pocz. w. XV

1509

BP: oddam ci, gdy będa wrocac

Wyciic

~~vróc, vróciš, vrócić~~

w powrót re dare (redere)

XV ex. Pr Fil. V. 24.

~~jaq. w rozb. j. garl. amp. u.~~

~~Pr. sr. st. p. str 24~~

Brückner Prfil 5 24 kon XV

916

Hróćić

Yakom po Elsczynye szmyerczy nye sachowal

nyczs[ey] gyey wyprawy mymo wos, czs^(leg. ji 'go')osm y

wraczal, gedno tho, czso my prawo przicasalo,

alem s pelna wroczil ~~feny~~

1420 Pyzdr nr 684

Wrócić restituere

26b

przysądziłyśmy Franczkowy wieczne myczenie dla dawroszy a Ianowy dziedziną trzymasz pyenyadzy doplaczywszy.

/51/. O poszycezeniu pszenycze^{2/}. /

27/ /F/ranczek poszyczył Pyotrowy trzydzess-
czy kłód pszenycze; a gdyżte czastokrocz wpo-
nywał Franczek, aby ny wroczył, tedy Pyotr ny
chczal ny wroczyes; a gdyż gy pozwał, Pyotr

27/ Tytułik ten stanowi ostatni wiersz na stro-
nicy 26-ej. Poniżej onego a satem już na mar-
ginesie pisars zanotował: de pena pyathnasere:

V (quas... non restituit, sil 37: gychse...
nye ottdal)

Dział. 26-27

Wrocie

20b

przysądziłyśmy Franczkowy wieczne nyleczenie dla dawroscy a Ianowy dziedzina trzymacz pynyadzy doplaczywszy.

/51/. O poszycezyw pszenycze^{2/}. /

27/ /F/ranczek poszyczył Pyotrowy trzydzess-
czy kłod pszenycze; a gdyszte czastokrocz wpo-
nył Franczek, aby w wroczył, tedy Pyotr nye
chczal w wroczyes; a gdysz gy poszał, Pyotr

2/ Tytulik ten stanowi ostatni wiersz na stro-
nicy 26-ej. Poniżej onego a satem już na mar-
ginesie pisars zanotował: de pena pyathnasere:

Dziak. 26-27

Wróci - reddere

Agdy zawarł księgi,
wroczył szludkely syąd,^a

~~Ev. ex. XI~~ ~~NT XIII~~ 307
(Ew Zam)

V (reddidit ministro
Luc 4,20)

Wrocic' (si)

1042 Thako mÿ pomozy bog † yakom
[[sch]] | neracÿl pol wtorenacze grzyw-
nÿ yaculzovy lgunÿna zapanÿa
kamÿenfka | ale thÿ pyenyadze dla
thego wÿzathÿ | wthardze acz by
lza tharg nÿedokonal, | thedÿ lza
nÿemÿalÿ/zafzÿa wrocicz Nyemye-
rza iurabit ad proximos terminos
particulares.

V(x. pieniadze)

1428 Kal m 1043

Wnócić (sig)

737 yako tho fwyadczo yako opath
yfcon|ventem [1] iest wyecugiftim
panem | dzedzýni thurze {otedrzi-
dzefci lath} gedno czło gye bil |
po|zicil panu Jafzkowý y gego
pa|nyeý, tho fye fa|zye gemu wro|
czila - - -

n. dicitur

1428 Kal m 737

Wrócić się - redire

Nisi wśdy protectione dzewky
wrocziot się, mają, k gych dze-
dzynnym czasom (quin... re-
deant ad eorum hereditarias
portiones)

Sul 76

Wrócić się - redire

Pakliti takyey, yeyze bi syan taky
gwalt dzyal, dluzay... ziwye bice
prigodzylo syan, thegdi ku prawu
wlastnego gymyeny... wrocy syan
(ad ius... redibit)

Sul 90

W r ó c i ć s i ę - reverti, redire

Wroczi syŃ czlowyek kv ymyenyv swemv (rever-
tetur... ad possessionem suam) a kaszdi wro-
czi syŃ k czeladzy (rediet ad familiam) pir-
wszey

BZ Lev 25,10
sim. ib. 25,13.

Pr: każdy wróci do swej ojczyzny i do swej rodziny

W r ó c i ć s i ę - redire

Wszitko przedanye wroczy syõ kv panv (omnis
venditio redibit ad dominum)

BZ Lev 25,28

ŁP, dawny właściciel wróci do swojej własności

^{zgod...}
V. (pat ipsam reddere... deberent)

-----187b
Jwszdala mv swe wszythko
gymyenyne poswey smyerczy
dzyedz/13/ycznye myecz
thym oby/14/czagem Gdy by
on pyr/15/wey vmarl, Tedy
by to /16/ wszyczko myalo
szye za/17/szye dzyedzy-
czne wro/18/czycz Ten ma-
sz vmarl /19/ przyrodzeny
przyyaczele /20/ tego ma-
zą mowya Tho /21/ wymowy-
enye nyema /22/ moczy any
szya moze /23/ ostacz
przetho ysz ta pa/24/ny
wele lath zasta/25/wyla
to gymyenyne
w obronye gey maszą-----

Stroćić się

Ort0ssol 96,2,w.12-25

sim. OrtThac 132

Wrócié

194. [Tako nam pomofzi] [Jaco marcin
bil na fwe^{m1}) rocze f|zamotulech |
y|kczal²) bidlo vroczič i przifzoge
vezinicz | apofzel pana fczepanof²)
nechal tego | [py] prziiencz

1396 90zu ma 194

lekn I nr 2184

JA IV 184

Wrócić

Jacom ya mal sz Jacubem smawp
o szuknq, czsto w ney donestona
iego stona do domu, ete yf mal
wtoctioz

1408 Ka Maz I nr 1130

Wrócić (4x)

1487 Taco my pomoz bog Jize | ity
rzekl [~~ny~~ twoy ~~ale~~ moy | ~~alecz~~ go
~~nycheza~~ vrociez] | przetpanyczi:
nyest [~~moy~~] {yego}, ale | [~~myego~~
~~eezeza~~ ~~alego~~ vrociez | ~~nycheza~~]
moy, alego wrocicz | nycheza ane
mam twego nycz | vrocicz

1437 Pozn nr 1487

Wrócić - restituere

Az ktho gwałthem... ktora kole...
ręce... komu kole... westryje, st wy-
na... wrócić można (restituere
teneatur) tak... ręce wstaje

Sul 49, sim. Driał 41
sim. Sul 10

41/ /V/stawiamy, aczby nyektere sczepye by-
loby yvsz waczepyone y wsadzone, aczkoleby by-
li czyge wlosne y chezalby ge wykopaos, tedy na
dziedzynie abo na syedlyskv na gych polowicza
ostawycz pod wyną scheszą grzywien.

/93/. O rzeczy gwałtowne.

/A/czby tess nyektorzy gwałtowne szelazo
gege abo ktorakole rzecz gyna wlosną moczą swą
konvkele nye podlug prawa wzałby, tedy z wyną
rzeczoną schesz grzywien na wroczyez tą rzecz
gwałtowne wżatą.

2

W r ó c i ć - reddere

Pakly gey nye bódzesz chczyecz wroczycz
(si... nolueris reddere), wyedz to

BZ Gen 20,7

W r ó c i ć - reddere

Podle tego wrocnicz ma y msdó (reddet et pre-
tium)

BZ Lev 25,51

BP: ma zrobić wykup pieniężny

wrócié

1604. (970 r. 1484) Jako twoje trzy owcze kthore sgnali
in autumnno do moych owyecz szya nyepzylaczyly anym gych
rzekl wroczycz² przesz sselcza Nicolaum orzel (!) any gych trzy-
mam gwalthem thako my pomozi etc.

1484 Zap kasa nr 1604

² poprawiono zamiast: wloczycz

Wrocław

ta mi | p b. y † yakom flal do Jacuf-
ha, | by setl do spaly alkone wrocil, |
an/nehczal.

1^(a on)

1396 Rt Kou

nr 12

W r ó c i ć - reddere

Paklibi nye nalaszla rōka iego, abi wroczył
viplatō (ut reddat pretium)

BZ Lev 25,28

ES: jakby nie znalazł inożka potrzebny do zwrotu należności

Wrócić restituere

• Thedy mynistrowye... maya, knego wstha, poya, crego
shadlo ~~pred~~... vpytaci... poryedaya, e yemu
Ihrudnosery... a z osobna aby cudze rrechy wrocryl
(Thego tho... zakonw.)
albo raplacryl (praci-
pue alienomim restitutio-
nem apertius exponentes)

1484 Reg. 7077

Wrocław

©210 pawi wyala *Mantroberina adreana*, do year wrocyła
1899 | *Hpph. VIII, No 8289.* a nye obwarzala
sya ginego wraacta

Wrocić

T mi | Jaco to fwacczimi czfo
mrokotha | wtr^uzmal hablina^x molza,
tho | yefcz wfitko wrocil anytelz
tego | wfitka nema¹

¹ n poprawiono z m.

1407 RtKon

nr 240

Arbici

647

Tako gim pomozi | bog y fwanti †
Jaco Smiflaw. | flal . naz do ada-
ma, yfzbȳ yego |^kmeczø wro-
czil¹⁾. *Alii in testimonium:* | Jaco
to fwateczø yfze Jan neuczinił. |
nyyedney prawifni Smiflaowi²⁾ |
anigo spufeil. Smiflaw.

1408 Pozn nr 647
Pieku vj nr 1229

Wrocic

Taco gemu pomolzy bog yacom
<by> | pozlem othpalka dopatrz-
iza, | by mu vrocyl yego czlek
flodz<eya> |

Alii:

iacothofwathczimy yaco czoy<...>
| pazek szlal dopotrafza by mu
v<roczyl> | yego czleka flodzeya

protrasto

1415 Rt^m

· nw 221

Wroćić

843 Tako [gim] {nam} pomozi bog
y fwāti | † yacofzmý przitem bili
kedi | Marcufz vkafal cztyrzi Grzi
wný wgozfpodze wkazimi | rzu. Wro-
czil¹⁾ list podlug tey | vmowý yfzpu-
czil rankoyeme

1412 Pan w 843

Wroczyć

Tako my pomozi bog ýfwanta
Ewangelia | Jakom bil pozlem. ot-
pana Andra|cha. do|pana Niczka,
aby|mu lifth | ten wroczil, czlzo
ýest. lýft weⁿy | pane Ogańczine.
a on. mu. mñ | wfkazał. wrocicz
gý.

Et alii quinque in testimonium.

1415 kóscian ni 538

Wroblec

157. yakom bil poslem ot Macka yot Mi-
colaga | do Marcina, yfbi vrocil
stari list, apno|nem [nif] nief ne-
flifal

Zapiska skreślona w rkp.

1406 Uel nr 157
sim. 1415 Kościan
nr 538

Wrocie

P

~~Jako ^{proszę} pawsze rancil
 na ^{dobro} ~~mi kolajcu~~ ^{pod staze},
 mi ^{graini} ~~ysze~~ ^{mal} ~~plasek~~
wrocic, ~~tegy~~ ~~tego~~ ~~rakoyemstwo~~,
~~proszom~~ ~~a~~ ~~gdy~~ ~~bil~~ ~~plasek~~
~~ne~~ ~~wrocil~~ 1418 ~~arky~~ 299.~~

AK Pr VIII a 144

Va ^{gdy} ~~bi~~ ~~plasek~~ ~~ne~~
 * ~~wrocil~~, ~~tegy~~ ~~tego~~ ~~ra~~
~~koyemstwo~~ * ~~proszem~~

Wroćić

Pawsez rancil za Dobla... yesse mal
plescz wroćicuz

1418 AK Gr. VIII a ~~144~~ 144

Wrócić

Pawsez rancil za Dobka... yesse mal
plasz & wrocisz; a gdybi bil plaszca ne
wrocil, tedy tego rakoyemstva proshen(s)

1418 A K Gr. VIII ~~2~~ ~~144~~ 144

Hrōcić

Yako ny szye zawyōsał Maczek lista decz ...

za pyance a za dwadzesca grzywen w ten-

czas, kedi zastaw przyymował, yazbi myal

penandse wroczyoz, a zastawō wzancz

1418 Pysdr nr 568

Wrocié

2808. (230^v) Jacom ya othe krziwde othabrama w-stal Eze mi krowe wzél wedwv-naczeye groszv cinszv ayam gemv ~~X~~ zayvtra (~~peno~~) cinsz dawál, aon go nyecheyal wzecz ani krowi wrocizcz ale ge chowal dwe nyedzele przesdw dnv. — Jaco ya tho wem Eze Staszek othe krziwde othabrama wstal Eze gemv krowe wzél wedwnaczeye groszv (pe) cinszv a (yam) <on> gemv zayvtra cinsz dawal aon go nyecheyal wzecz ani krowi wrocizcz ale ye chowal dwe nyedzeli przesdw dnv.

1428 Zap Wansz nr 2808, sim. 16.

Wrobiei

Lysth wrociez

1440 Spr JNH. VIII 2, 30

wróć,
Atręxyc

PROXIMOS IN CENSA...

Jacom Jacuffewe oczczifni niczfz
wancze ne¹⁴ | fachował a nÿ¹⁵ fatrzy-
mal¹⁶, gedno tho¹⁷, czfzom | zefnal
aczffzom¹⁸ wrocil [[a nÿ te yey
wzitku | mam]] — — —

1420 Koscian^{nr 817}

Wrócić

475. (595) Octhore rzeczi ipyenødze Janowi Stanislaw mnye wine dal, thegom ya nyewzel wanczey (yed) smimi pomoczniky yedno tho czsom ~~(wianal)~~ < wrocil >. — Jaco ya tho wem octhore rzeczi ipenødze Janowi Stanislaw Andrzeowi wine dal, thego on nyewzel wanczey syego pomoczniky yedno tho czso wrocil.

1436 Zap. Warsz nr 475

Wrócić

redderet

Misit eum in carcerem, donec redderet debitum
~~Wrócić wrócić wrócić wrócić wrócić wrócić~~

lissby wrócić dług całk. 1420 zł. R. 1911, 82.
(Mat 18, 30)

Jag. nr. 1299. k. 13r

Br. kas. s.rw. I. 45.

Rozpr. 24 str. 82 poz. w. XV

2372

Wroci^{redderet}
~~podal gy katham abysygy~~
~~trimali~~ Valysrby woociril wry.
szerek dlug / ca 1420 / R. XXIV, 82.

(Mat 18, 34)

~~Yag nr. 1299 k. 13v~~

Br. Kar. isw. I. 45.

Tradidit eum tortiri-
bus, quoad usque red-
deret uniuersum debitum V

Rozpr. 24 str. 82 pocz. w. XV

2435

Et: dopoki nie odda dduge

wrócié

Jaco czllo na mÿa Jandrzejÿ zalowal
[proku|ratornym liftem otSzepana
prufkego abych | wziął [za dwe Sze-
kirze ot yego ludzÿ] prze † nagem
otÿego ludzÿ odwe Szekÿrze, tego |
ÿesm ya ne vczynil; alem [gy] ge
darmo | wrocÿl

1423 Kościół nr 1009
zim. 1424 ib. nr 1222

Łódź,
wroczył

particularibus die iurabit tunc stephan.

Jaco czffo namjã Jandrzejã zalo-
wal spro|kuratornym listem ot Scze-
pana prof|kego abych wzãł prze-
nagem ot yego | ludzÿ vdwe [[vog]]
fekÿrzÿcze tego yefm | ya ne vzi-
nil alem ge darmo wroczil

1424 Koscian^{nr}/1222

Hroćic

Yako při them bili, kyedy Woyeslaw Woyesla-
wowy dal dwye grzywne na zastawy y sam-em...

(1) e liczil; a on mu wszył zastawę, nye

wroczyw gego penadzy

1425 Pyzdr nr 784

wrócić

Jaco moy rzandcza myczfi wanczeg
nyew|fal yedno tho, czfo wroczono

V (pro nyocz)

nr ¹²²⁹
1426 Kościan 1229

Wnośic'

967 Thako mÿ pomofy bog † yako |
tho fwacza yfze przedwog ne-
wfzal | ruchem ydomowÿmi rzeczmi
po czothcze | Nicolai | yako sedm
grzyuen, ale [czo] tho, | czo wroczył

1427 Kal nr 967

Wrócié

Jaco Jacob dal cnerdž
Micolayewij... ~~podlug szemskiego~~
~~prawa~~, a *poten yego bidla
ne wrócié

1414 Pyzdr nr 382

Крочи

О котре было ршане на Тройана
војеноднин палорал, што он мочил,
отканд ниско

1440 ^{PF} ~~Sept.~~ VIII, 17.

~~Јакон ја мислал Андресејеру
сабаћа суја, алл ми ју мочил на јак
какане пучења, 1446 Ib. 18.~~

Króćć

Yakom ja nye sachowala wyanczey bidla any
wszyła domowich rzeczy, gedno czsom vroczyła,
~~anj szitha, gedno czsom vicsala~~

1427 Pyszdr nr 868

Wrocław.

Yakom wyanczey nye wszala,yedno tho,czom

wroczyła

1427 Pyzdr nr 869

skreślone

Wroćić - restituere

Falek yakokole o thobola, y o myer
na, wyszmal y thobocil bil
(se eadem restituere fatetur, Driar
35: gemv rasya, ya, wrocytl)

Sul 44

wszytek obroczył. Falco poznał, ysze myecz y
tobola wzał był, ale gemv zasyą yą wroczył,
ale o pyenyądze zaprzal. Ale my poznawszy, ysz
nykt kromye czygey woley nysządney rzeczy nye
ma wącz, alyszby gego vproszył, przetośmy w
tey schtucze Gydzikowy sskazaly przyssyądż na
swą schkoda.

/77/. Gdy kogo vkąssy pyes.

/I/dzyk szalował na Falka, ysze s posczwa-
nya gego gest gy pyes vkąszyl tako, ysze chra-
mał. Falco zaprzal sczwanya; ale ysze Idzyk nye
Dział. 35

Wrócić - restituere

Gdyby ktoś o słodczysho... w sta-
dze był przekonany... alybo wrót v-
kradla... wroczyłby (si... rem furtivam...
restituerit, Dział 56: aczby... wroczył)

Sul 58

/V/stawyany, aczby kto o zlodzeystwo abo zboy przed sądem był przenoszon trzykrocz abo dokonan, abo rzecz kradzoną abo gwałtem wzata oblyczny wroczył, tedy ten na wieky swą czesze straczył any szadney czczy w krolestwie myecz nye mosze, any od nas darow szadnych trzymacz. Aczlyby komv dane wyną a tege nye dokonane, a tento swiatky są nyalby odwiesze, gdyby w gednem swiathkv vpadl, tym czczy nye straczy, ale schoda na odleszycz.

W r ó c i ć - reddere

Wroczy /szkodę (reddet damnum), którą (pro
katori) ogyen szdzeł

(Kałużn 286: zaplaczy)

BZ Ex 22,6

B1 musi wykonać szkoda

W r ó c i ć - reddere

Ienze vrazi dobitczò, wrocZ namyastka (red-
det vicarium), to iest dvszò za dvszò

BZ Lev 24,18

sim. ib. 24,21

Wrocić. reddere

(si... aestimationem reddere non valebit)

Dakli bi wozog bit a zgodney vroericz nye moql bi;
slanye prosed kaplanem V BZ dev. 27, 8. Zence bi
~~urazit dobitacz, wrocze gine b. 24, 21.~~

V, a czost bi on zgodit a vidal gy moql czego wrocziot
(quantum ille... viderit eum posse reddere), tilko da

BP: jeste jednak [tego, który skubowal] nie. 8796
Lstac na to czono

dosy: a znacunku oddac nie zgodie moql

V (dances... censui fuerint per-
solutae)

-----148a

a maya ly to sprawnye dacz
tako dlugo

nakaszdy /7/ ~~dzien~~ rok az

gyszysna /8/ wrocza nye-

lyczacz ro/9/cznych wyszcz-

yna albo /10/ czo gest pr-

awo podlug ~~XIX~~ /11/ MOga

dobrze /12/ stoyacze gym

/13/yenye albo gy/14/ne

nyestoyacze wza/15/kladze

komv zastaw/16/ycz przed

gayonym /17/ Sandem zawy-

nyone /18/ zawymyenyone

py/19/enadze

szlowye zadwadzyescza lubo

za dzyesacz mnyey albo wy-

aczey grzywyen

Ort0ssol 81,2,w.6-19

sim. OrtMac 109

Wrocław

Wrocić

az wyscryna wroca nyc lycaca rocznych
(nämlich plätow) wyscryna

Ord. Bzo.

~~R 1 XV 7A VII~~ 561

V (gratiam et misericordiam ac bene
restituerunt. Ortlac 129: yemil
mylosow wkażaly y przyrodzony j)

-----182b

/10/ Gdysz ma rosgrz/11/
eszenye od Rzy/12/mszkye-
go stolczą /13/ ysz gye
przyrodzony/14/my zgednal
a krol y /25/ krolową my-
loscz y la/16/szką wroczy-
ly/podlug /17/ vkazanego
lysthv na /18/ to ten cz-
lowyek przy/19/szedl za-
szyą kswemv /20/ prawu we-
sweschech /21/ myesczech
a nykth mv moze przyganycz
podlug prawa Jako gest
prawo maydbor

Wrocław.

OrtOssol 94,2,w.10-21

Крѣв' = restituere

Врацьцѣ... маятъ сѣе... сповѣдаєи...
{предъимъ}... судне речеи кроцьцѣи

albo też długъ заплатьцѣи (restituendo
... aliena)

Reg.
1484 Papil. II 713

W r ó c i ć - restituere

Psalm Dawid, kedy zyemya yego wroczone
(quando terra eius restituta est)

Puł 96 arg.

Vrtić

Tedy biskupowie ... rekli: wspany ci istni
pieniądze ... nie jest ci podobno tamo ich
wrocić, skądci imy je wzięli Rom. 763.

Wrocław

Yakom nossyl wyerdunk do pana Burczkowa
domu ~~w czas y w godzinę~~...y na stol gye
poloszył, a on gye szliczył y wroczył gye
szassya

1424 Pyzdr nr 977

Wrócić - restituere

Paknyandy przekonany bandze, trzy
grzywni... także, wrócić wymyślnie
bandze (tres marcas... restituat)

Sul 18

Wrobie - remember

Jedion wrocy zego postli-2aryq, BZ II Par. 25, 18.
(remisit nuntios) radeqor

8797

lay; alc on odestul posty mowiqe

Wrocié

(dziwiałe... w stawach, tako ya, so pełna)

Jako... Dorotha ... rolan wrocyla x sthro k thim
sedliskam slucha

1425 AKPr. VIII ~~17046~~ 166

Wrócié'

bil

Yako czsom wsczyõgnõl szytho Janowo, thom

s pelna wroczil

1429 Pyzdr nr 928

Wrocié

Michel basieril Sandeawy samostzala, a Sandek zan slubowal rypkó gromy, a thego mu ne wrocił 1392 Kabe 2h 65. Dobrosłaf ne wiplacil Stancowi lista, any mu go oberal wrocił 1396 dekret I, N° 2161. Januś opisał Arocotha, aby mu gego kon wrocił, a on margo w ten czas nechal wrocił 1399 dekret II, N° 1193.

Wrocić

964 Taco gim etc. yaco tho fwaczcza
yaco | pan Mofczicz poznaⁿfk wro-
cil wfitko | gymene Wąchowy [p]
mefczyczu lakeⁿ | fkemu cfzo muⁿ bil
wfzał yedno dwe | Clodze fledzÿ
pyrkow to mu poznal | *Que alleca*

1418 Pozu w 964

Wrocic'

1144 Taco nam pomoz bog etc. *Illi qui
circa hoc fuerunt*: yacofmi przytem
bili kegdý dobrogoſth | dambrow-
ſky poſlal trzy grzyvni groſſy |
Mylayewý wargowſkemu ſzapalſz
ywfale | apalla mu newroczył *Tes-*
tes: yaco tofwacza |

[Kj]

1423 Pau nr 1144

Wroci'

Yste comendador ne sassedl Nicolao... drogy...
y ne wrół mō bronny...

1047 wřadzil go wkłoda | [y] pırzue
vtore trzeczē y bronŷ yē | mō ne
wrocil anŷ wkłodze fzedzal |

1419 Pau m 1047

Wroćcie

Alem trzeczego dna nymal, Jaco
wize | dzaÿl, yffzeyth | zlodzeylky, tacy
gÿ themu | wrodzyl, othcokogy ymal
et they rzeczy | | zlodzeylkey wlyzth-
ka nymal [terminus]

v (pro yerth)

1424 Kal nr 883

Wrócić

2753. (201). Jacom ya othe krziwde othzemaka wstal Eze mi
wzel voz seslami przesmey voley anyewrocil mi go. — Jako ya
tho wem Eze Jan othe krziwde othzemaka wstal Eze gemv wzel
voz seslami przes gego voley anyewrocil go gemv.

1427 Zap Warsz nr 2753, sim. ib.

Wrocic

489. (237) Jakom ya Maczegeui mecza possziczil zasszcznaczcze grosszi haon mi go newroczil. —: Jako ya tho wem Stanislaw mecza Maczegeui possziczil zasszcznaczcze grosszi haon mw go newroczil.

1433 Zap Warsz nr 489, sim. ib.

Втрѣцѣ

Ја ком ја Јанову Пыlica съ у-
миемъ нѣ втрѣцѣ а онъ его
умыенуе на мѣхъ дредѣне гвал-
темъ зачалъ

1437 GZTS s. LXXXII

Wrocić - restituere

Storkole gemo myeot y thobala, wro-
czyl (quamvis... petam sibi restituisset),
alye trzech skoczow gemo nye wro-
czil (tres scotos non restituit)

Sul 44, sim. Dzial 35

na wina przez sąsady, tedy sam włosną ręką
odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czwdza rzecz
na dracz /s/.

/G/idzyk szalował na Falka, ysze gdy schedł
w drogą, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nad-
szedwszy gy ssyącz, wzał gemv myecz y s tobo-
lą, w ktorey byly trzy skoczczce pyenyądzi; ale
acz gemv wroczył myecz y tobołą, ale trzech
skoczczow gemv pyenyądzy nye wroczył a na swoy

-----
 vszytek obroczył. Falco poznał, ysze myecz y
 tobola wzał byl, ale gemv zasyą yą wroczył,
 ale o pyenyądze zaprzal. Ale my poznawszy, ysz
 nykt kromye czygey woley nysządney rzeczy nye
 ma wącz, alyszby gego vproszyl, przetosmy w
 tey schtucze Gydzikowy sskazaly przyssyądz na
 swą schkoda.

/77/. Gdy kogo vkąssy pyes,

/I/dzyk szalował na Falka, ysze s posczwa-
 nya gego gest gy pyes vkąszyl tako, ysze chra-
 mal. Falco zaprzal sczwanya; ale ysze Idzyk nye
Dział. 35

Wrócić

942. (1254) Jaco mnye Michal Conya Corda myecze (!) ostrok
ysszodla nyewrocil pozyczonych thego wszego yako pyancz kop.

1451 Zap Warsz nr 942

Vroci

Papier Leo mowi, nie [sc. Judasz] przed
umęzeniem Boilem wrocił pienia. dre bis =
kupom Rom. 768.

Uroci!

Judas uroci? Rydom piemiadre Rom. 758.

Vrótci'

Judas... kósiotu peníze dre vróciť a sam
siebe mybiency oddať Rom. 761.

Wrocić

Is Petrarz wrocił wchitki listi
xofudzu biskupowi, jako mu slubil

1393 Pozn nr 171
Lelisz I nr 1544 Hube 26/36

ts. co poprs.

Wrócić

349.....
(sc. lista)

tego (mi nie wrócił)

1397 Pan w 349
Lekt. I w 2329

Wrócić

~~Wrócić~~
5

Thaco my pomofzy bog yfwonti † |
Jacom przy tem bil kegdy woŷ|czech
*wroyczila) lift dzerfkowŷ, tedy |
go wŷzego puŷczil profno

a) L. 2589: wronezil.

1400 Kóscian w 156

wróćcie!

Jacom przitem bil[i] kedizø ot|tha J
zamovil pafzcowi lift | wroc| oth C
pýotrcowfkich ate|go mu[i] ne- o
wrocil ifzcodzen | tego XIX scoth v

<ic>

Piek. 1354.

411
1409 Książan nr 411

wodcic
~~wroczye~~

Solus sic iurabit:

Tako mý pomozi bog. ýfwanty †
Jakom | Jafzcowý Soldrze zapla-

czil ýego pe|nandze fzpelna ý listem
moý wi|cupil, a on mý gý wrocil
fzdobro | volo

1414 Košcian 26 510

Wrocław

Jacozh[kolm ja szaplaczila Janowi Sedlemin-
skemu to swythco, czso listh gego mowil,
przesz gego poszla prziszlaneye (i) listh
gey jego polszszel wroczil

1416 Pyzdr nr 448

Wrocław

Yako Mancerz my wroczył list rōkogemsky,ysz

(ly. ji 'go')

~~ty~~ Olbracht ~~sz~~ wyprawil

1426 Pyzdr nr 810

*
wrocic'

142

* waf|zrinecz ne frocil Gr{z}egorzewi
kona | any odruge-go gednal Atego |
vfitka ma

a) L. 1685: Symbszky, Cromoliczky.

1394 Koscian nr 10

fr. co Koscian nr 10

Wroclaw

288

*Wafzriner na frociz Gregorzewi kona any
o drugiego gednal

1394 ~~1585~~ II

Wrocław

Taco gemu pomofi bog yfwanti †,
yaco to | Swadczø yaco Swentoflaw
wrodzil Boguchwa|lowi dwa w<of>

L. 1062.

1397 RtGm

nr 23

nowości

Tako mý pomofz bog † iaco Czfzo^a) |
mý Swanthoflaw wrocil | oweze
adruzi mý newrocil, | tých mý
fgynelo tako vele | iako trzýdzefzezi
aczowo|ro

L. 2166.

a) Poprawiono z czo.

1398 Koscian nr 106

Wrocław

221. jako {tho} vemi yfze Micolaÿ wrocil
Marcinoui voli, | jako prawo Źczka-
izalo

1407 Kal nr 221

Wrocic

541. Taco gim pomozi bog yfwanthi † |
yacosmi przitem bili yedi <pyotr
bartho>dzyefkÿ koyn kupil <...> |
tho ma [[mal gemu dacz list]] | fza-
dzyefanth grzywÿen <...> | <daw-
no> fezan nyebilo anÿ mu | wrocil
Ceteri iurabunt: Jaco tho fwaczimi

sc. koh

1417 Col w 541

2

Wrocić

Ete Jacuss Marozyschewy lup
wszystek wrocil w godzina.

1435 G~~145~~ s. LXXXI

Wrocić

309. ....

Yr Dobeslaf ne viplaczil Starcour listia
anj mu go obecral wrozi

1396 Pom w 309

Leku ; w 211

Wróćić

79. <J>akom przitem bil ifz Micolaj
flubil {mi} lift | <wro>czicz ifz gim
fze zaluge | Jacoto fwaczø, ifz Mi-
colaj flubil [^]pertkoui² | wrocicz
ten ifz gim fze fzaluge etc.

v <list>

1390 Pozn nr 79

Lehsa I nr 867

Hube 26 nr 89.90

h.

Wrócić

79 <J>akom przitem bil ifz Micolay
flubil {mi} lift | <wro>czicz ifz gim
fze zaluge | Jacoto fwaczø, ifz Mi-
colay flubil pertkoui²) | wroczicz
ten ifz gim fze szaluge etc.

1390 Pozn. nr 79
Lehsz I nr 867
Kubeł nr 89.90

Wrócić

187

Pani Kristina list mala Wrócić
Pankowe ~~sore Katherine~~

1393 Pozn nr 153
Lehsz nr 1457 Hubsch nr 217

wrócić

Pisarz 8, ks. I r. 1398

† iaco to fwathczymy iaco Maczey
zapla|czył kornefzey polofzmy
grzywny ylift | mu mal vrocicz

L. 2109.

1398 Koscian m 89

wrocic

† yakom przitym byl. yfz Mychal
Slvbil wrocicz Januschowý | gego
lyft

a) L. 2300: Micaszewicze.

121
1399 Košcian w 129

Wroćić

556 Jacom przitem bil. iaco micolay |
obeczał . Gnewomirowy lift . wro |
czicz kedi smu panandze¹) dal .

1403 Poznań nr 556
Gieł vī nr 725

Wrocic!

Taco nam pomolzy bog ýaco mi
przite^m bili gegdi | micolaÿ mal
patstolimu¹ wrocicz fweÿ fzoni |
lift wenn²

Ceteri ad testimonium.

P. 632: ¹ potstolimu, ² wenu.

1403 PtGu

w 130

wróćić

Jacofm tey vmowi zyankem przed |
micolayem cocalewfkim ne | mal
bich mu mal list wrocnicz | agini
wzõncz

Piek. 595.

1404 kościan nr. 225

wrócić

Jacom przitem bil kedi dzerfz[o]ca
fmouila zyarthø ifz mu ma|la lift
vrocicz ftari albo mlo|di

Piek. 962.

1405 Koscian nr 286

Is. co Kościan nr 286

Wrócić

Dziewcza smocila z Yarothe, iek mu mala
list wrocier

1405, Piek. ~~Kośc~~ 274.

Wrocic

158. yacom bil przitem yaco Marcin mal
wro|cicz lift [[Marc]] Mackoui imi-
colayoui, aono|nem nief neflifal
Et alii protestando.

1406 Kol nr 158

Wrocic
2x

340. Jacom przitem bil gdi Micolay
ranczil pascowi | lza lift/iffz¹ mw.
ymal vrocicz wedwu nedze/lu agdi
bi mv nevroczil, tegdi vinowat |
dzelzancz¹ grziwen

Ceteri: Jacom przitem bili gdi pof-
ual¹ racoyemstwo¹ | Micolayg pascowi

1411 Vel nr 340

Wrocław

Jaco Derszek ne podurawszal
sφ listow opatowi wrocicez,
kedi v nego vikupil slad

1412 Pyidr nr 348

Wrocic!

Yakom tego lista tobye nye slubowala wroczyz
any go mam

1419 Pyzdr nr 600

Wnter'ic

Iaco mne Ian woxisthky
listi mal wrocrier, a yenegozz
mi ne foeril.

1426 A KPr^a VIII 48. sim. ib.

Wrocław

φ

877. (B 1, 126^v r. 1439) Jacom ya bil przithem esze Mycolay (sya nyepodeymal) nyeranczil <ianovy > takego lysta (wrocicz) viprawicz oth optata (!) (takego) yaky mychal myal.

1439 Zap kanz nr 877

Wrocić

562. (191) oktory lysth Jerochnyn przepadly pyotr namya
zalowal tegom mu ya nyemyal < a > wroczyez. — Jaco ya to
wem oktory lysth Jerochnyn przepadly pyotr na (Sdzieszca)
< Elena > zalowal tego mu on < a > nyemyal < a > wrocicz.

1442 Zap Kana nr 562, *sim. ib.*

Wrocic'

T mi p b ysz † iako^zm ia ne¹mala |
vmovi dleshno okupki bich mv
ge | mala vrocicz'

1398 R^tKore

nr 58

Wróćć

377 † |iako to| swathezimi | iako wo-
czech mał wrocicz Forvark | ku-
szovi, kedibi wnego wir wi|kupil

1399 Pozn w 377
Lelen! w 2892

wróci

Taco my pomodzy(!) bog y fwoti †
yfze | me^a) ne wroczono nazene
wfbroco|we^a)

a) *L. 2438*: mi, wsbrostowe.

b) *Hube 48*: wsbrostowe.

Bgg Kościan m 143

Isica Kościan nr 143

Wodzie

Ysze me

Isze mi (do wroczono naktene w Sbroscowe

13 99 ~~143~~ II ~~2428~~
Kościan nr 143

Wrocié

Cokolí naukayma Turam ranerit za Sulka, lo wotchi lko
Sulek Kueerawi wrocié. 9 1399 | Jhpp. VIII, No 9490.

Wrocic

c.d. Tako mi pomozi bog yfwnati † |
iacom pana woyewode vpominal |
vzbimi mego kmecza wrocil |.

1400 Pozn nr 448
Pieh vj nr 49

wrócić

Jacö Barthofz obfilal pyotrafza, |
bi mu kmeza wrocil, czlo mu |
vprauifni nyuczinił^a)

a) *Piek. 1278*: ne uczinil.

1408 Kościan nr 375

Is. co Koscian nr 375

Wrócić

Jaco Barthoss

Robital Pyotrara, bi mu knesera wozerit.
czso mu vpravisni nye uozinil

1408 ~~Piek. Kosc. 366.~~

Koscian nr 375

Wrócić = restituere

Ty iś, ienre wrócisz dziedziny mojej matki Fl. 15, 5.
~~Wrócić do mojej od starych zick Fl. 34, 20 (restituere).~~

V (restituere hereditatem meam mihi)

1, sim. Put

do: kłóć mi przywódcę dziedzictwa mojego
M: ty mój los w rękach przywódcy

W r ó c i ć - reddere

Podług scythow roku gich day gim,

~~W~~roczech odplaczeni gich gim (redde retributio-
nem eorum ipsis)

Fl 27,6, sim. Puł

As: oddaj im zapłaty id

M: nied weung swain zapłaty

wrócić

Tako mi pomofzy bog yfwonti^{a)} †
iaco tho fwaczo^{a)} Jaco Jan dal
Bronifla|wowý [[dwe grziwne] poltori
griwny, | by mu ne maýl flufzicz
afzby mu | yego penondze wrocil —

v (pro myal)

a) Piek. 358: swanti, swocezo.

1402 Kościan wr 186

Wrocław

Taco¹ gim etc. † iaco to fwatczimi
ifze | jacub opszilal mrocotha, aby mu
gego | kon wrocil, a on mugo wten
czasz | nechal wrocicz

L. 1193: ¹ Taco.

1399 RTGm

nr 53

Wrocló

~~Wrocló~~ ia stal Pawla do Michala, bi mi sani wroczil,
(a) on mi gich ne cheral wroczil ^{per} 1402 Ks. ^{Mr.} 154.
at

W r ó c i ć - restituere

Wspitay syò na to, kakobi... wżòl ot nyego
to srebro a gego zapys gemv wrocyl (quomo-
do... restituas ei chirographum suum)

BZ Tob 4,22

Wrocic'

712 Tako gemu pomozi bog | yfwanti †
iaco kedibimi | kmecz mork carezu
vico|pal, tedi bichmu mal dwe |
koze vrocicz, atego ne | uczinil. |

1402 Pcan nr 712

Arch VI nr 247

Wrocław

34. <Ja>co tho fwathezimi jaco pel-
grzim flubil | <-> ronemu¹⁾ kone
wrocicz, iacobimufe | <fe>hanfbi²⁾
viprauil.

1388 Pozn. nr 34
Lelisz I nr 312a

Wrociec

28. yacom przitem bil yaco Jafek vÿ-
fz|nal¹ fwego fina^xdzelnocz^{o1} y|con |
mu calzal wrocicz

1401 Kal nr 28

wrócić

(108) Jacom przitem bil, ifz szø
ftafzek | nezamawal michalowi ibo-
gu|phalowi vrocicz volow ani gich!
vfzitka ma

Piek. 1337.

1409 Koscian ur 396

Wrocić

Yakom ya zastal Tomkowl *kopi-
ly v Mroczka, a on mi gey ne
dizal wroziow

1412 KsMar I nr 1767

wrocic,
~~wroczyt~~

Jako⁵ tho fwatcza⁵. yz. ten kon. |
czfo⁶. {on} hampel. fpanem⁷ do-
brogo|fitem vyednan, yzmu⁸ gy
mal | wrocicz⁸. ydzen. mu. dal
kedy | mal pon. przyechacz. aon |
neprzyjal⁹. awtem kon ten |
fzdechl¹⁰.

Si iurare¹¹ noluerit. tunc Hampel iu

1418 Koscian m 725

wrodzić,
~~wroczyć~~

Jakom fze ne² zamowil² Janowÿ³.
na | godÿ³ bozego^{a)} narodzena
wrocicz | yego penadzÿ a⁴ nÿm⁴
donego polz|low izlal⁵.

1419 Kościan in 727

norócić

Jaco etc. Jaco mÿ mÿal wroczić
[[pan]] pyan|czdzefand kop rzyfÿ
a rzekel mÿ wro|czicz athemv szo
trzy latha nyewyflÿ — — —

1424 Kóscian^{nr} 1241

wrócić

Jaco pan Jan bloczefewsky skazil
mý | koczel tacy dobry yaco dwa
grziwne | anygdi mygo nechczal
wrocicz

1427 Kosićan^m 1415

Wrocław

Ysre ne rukla genu mycra vro-
czic' po marove smercy, kterego bil
Stanislav gey marovi poricil

1427 Ltr 274

Wrócić

2692. (166^v) Jacom ya nyemyal Bronisszowi lista nazastawe dacz ani (pye) cztirzech copp(i) penedzi wrocicz. — Jacom ya przitem bil Eze Staszek nyegmyal Broniszowi lista nazastawę dacz ani cztirzech copp penedzi wrocicz. — Jaco ya tho wem etc.

1427 Zap Warsz nr 2692, sum. ib.

Wróć

Jakom ya nye wszóla szukney yego szyostri^x

an^m mu yey myala wrocnicz

1428 Pyzdr nr 1021

Врѣциѣ

О кторѣ гыменѣя втосенѣе стало-
вал Ондрей на мѣ, тегом му яа,
ныгди ные мал втосицѣ

1434 Ксѣтѣ III нѣ 690

Wrocić

1433

taco my pomoiz bog | Jizem ne-
rzecl drzewa vrocicz bara | novi
kmethowiczu flagewnik | taco do-
brego yaco polgrziwny |

1434 Pozu nr 1433

Wroćić

Kopca... ma powód samprzewi
wroćić

rac...: ...awittit

Sul 14

Wrócić - reddere

Tegdi wchitho ono gymyeny...
vynyen vtoczyoz blysdim.
(bona... debet reddere propinquis)
onego zabitego

Sul 93
sim. ib. 98.113

A (leg. mezu)

-----24d

/23/ zakhorego ona chcza-
 la /24/ a on ya maszv dal
 oczy/25/szne czyzczacz albo
 bez /26/ gey wszythko wo-
 lyey /27/ ywyedzenya Ten
 masz /28/ vmarl atha szen-
 czyszna /29/ poszla zadru-
 gego masza /30/ Mogl ly sp-
rawem gey /31/ opyekaldnyk
gey masza /32/ dacz oczcz-
yszna bez gey /33/ voley
ywyedzyenya /34/ albo maly
they Szenczyszyne /1/ wro-
czycz oczczyszna gey

Wrocie

*(si volieni
 sama pracinava to hove dora et solvere
 dabit)*

OrtOssol 28,4,w.23-34--

sim. OrtMac 26 29,1,w.1

(usuram restituere debet illi, Ort0ssol
34. wroczyca themu)

-----43b
a ma thą lyphą /22/ wroczy-
ycz od kogo yą w/23/szyał
a tho yest sprawa prawego
/24/ PJtalysczy/25/e nasz
o prawo /26/ thymy slowy
Na/27/leszyono falszerzą
szfal/28/szywymy pyenadzmy
/29/ czosz gye kowal wmar
/30/czynowye domu ffal/31/
szerzą tego spyenyadz/32/
my podlug prawa /33/ szgu-
byonego a radczczą /34/ o-
bwyntyly marczyna /1/ Jsz
ten falszerz nyekow/2/a1
pyenyadzy-----

Ort0ssol 36,3,w.21-34 -

-36,4,w.1-2-

Wrocie

Wócié

Ktho wy słomye byere luelwa themeu
maja deer przed prawem wyna... ,
a ma thaz luelwa wroczyer themeu ,
od kogo zna bral Ost. Dec 39 (tr)

v (ubi confidebat sibi restitu-
tum esse)

-----884

na gedno myescz/20/ye thv
gdze tha pany /21/ kazala
dacz szwey dzyew/22/cze
kthorey on wyerzyl /23/ a-
gdz gemv myano w/24/roczy-
cz dzyeszacz grzyw/25/yen
y dwa szlotha agdy /26/ te-
n goacz kaszal szobye /27/
wroczycz thy pyenadze /28/
nyewroczone mv gych /29/
Tedy rzekla mloda pa/30/
ny anna ysz szgynaly /31/
o tho szye zaszmaczyl /32/
ten goacz

Włócié

OrtOssol 57,1,w.19-32

-sim. OrtOssol 71

-----93a
/26/ DAley tha pa/27/ny
mowy ysz /28/ ona przynyo-
szla kszwe/29/mv mazowy
pyenya/30/dze a przyrodzo-
ny gey /31/ maza mowya
ysz gey /32/ ~~nyk nyk~~ nyet-
rzeba wroczycz tych /33/
pyenyadzy bo ty pyenadze
/1/ Byly yvsz gego tego
dla /2/ ysz ge myal wszey
obro/3/nye ysznymi szye
ob cho/4/dzy bo gye dzyal
gdze /5/ chczal besz zawa-
dy wsz/6/elkye .
podlug prawa -----

fac. inaczaj

OrtOssol 58,4,w.26-33 -

sim. OrtMac 75 -59,1,w.1-6 -

Włócié

v (oportent mini restituer
claudem)

-----205c
przyszaszniczy y woyth
nyesprawnye zechemnye
wzaly wyną (no mossa)

/6/ a mvssy my me pyena

/7/dze wroczycz czo o tho
gest zaprawo /8/ Thy wy

/9/ny czo przyszasz/10/

nyczy doszyagly /11/ ywz-

aly zwoythem ty /12/ spr-

awnye wzaly pod/13/lug

prawa prawego /14/ GEden

czlow/15/yek wnaszym /16/

myescze nawadzon pa/17/mv

krzywey tako asz sz/18/ye

pan nawn rozgnye/19/wal

y kazal gy yancz

Wóćie

OrtOssol 103,3,w.6-19

sim. Orthoc 141

-----208b
kthemv hannus panye woy-
cze gdym ją tako podvbo-
zal.

ysz nyemam gey /14/ czym
zaplaczycz y ch/15/czą
gey rolya wrocnicz /16/
y chcą straczyocz vszy
/17/tek zadathek Anygdy
/18/ szye gego vpomynacz
/19/ y rolyą tą wolno w
/20/y pvsczycz y zapyss-
acz /21/ Pytam prawa mo-
ze/22/ly mye nawysche
/23/ prawo przywyescz
a y maly za to wyanczey
ktore gabanye czyrpyecz
azaly ona yvsze tako w-
they myerze ma przyyac
zaszyą swą rolą-----

Dwóć

OrtOssol 104,3,w.13-23

sim. OrtOssol 142

Wrocic

V (debitori restituere teneatur)

15b

zastawą w nyszczach w pieniądzoach, tedy gemv
sądzą przysądzy pyenyadzi dopelnycz; acslyby
tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyadze,
w ktorych zastawyona, tedy ostatek ma wroczyes
temv, czyya byla pyrwey!

V (c. zastawa)

/38/. O doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzete aby potwarz drogy nye myala,
chczeny, aby ktoregokoly 21/ stadla nysporv-
szony swey czesy czlowiek o kakykoly gwalth
przed / sąd bylby pozwan, tedy nany dobrym

1 (Sub 32: wtozic, pro wtozic)

DEIAI.20-27

Wroscie .

Jacom ya przytem byl kyedy Dorotka dawala* pye=
nyadra Mykolayowy, w ktorich qemu plasca zastawyla
a on qych nye cheral wzawer ani qy plasca
wrocyer

1463 AK Pr. VIII^a 54

Wrocic

Jaco to fwatczø ifz [py] czfo [pyo-
trafz] iandrzey pyotrafze|ui zaftauil
kon, ten mu | ieft vrocil

Piek. nie notuje.

1408 koscian nr 374

Wrócić (2x)

1286 Taco my¹) pomolz bog etc. Jaco-
my | rzekl wyaczenyecz pyaczoro |
lcota vroczyez hanuffizewy ate | go
my yeld nyewroczył troyga | adwo-
gye wroczył a yamu dał | ząto pol-
tory grziwny etc. |

1428 Pozu vs 1286

Wrócić

1286

Taco my¹⁾) pomofz bog etc. Jaco-
my | rzekl wyaczenyecz pyaczoro |
fcota wrocycz hanuffzewy ate | go
my yefd nyewroczył troyga | adwo-
gye wroczył a yamu dął | ząto pol-
tory grziwny etc. |

1428 Pozn w 1286

Wrócić

367.

Jaco to fwatcimi iacofmi przitem
bili | gdi fbilut rancil Boguphalowy
za | kmece yfz mv ye mal vrocicz
wedwu | nedzelu

¹ Ul. 142: Wyszoczko.

Hube 89.

1411 Kol nr 367

Wrócić

762 Tako gemu pomozi bog | y fwan-
ti † iaco kedi Co|mendorowi, *Ika-
zolo¹⁾ pra|wo wrocicz yego²⁾ dzlo|
weka, tedi gemu nekazal¹⁾. | pref-
yego Soltiffa precz |

1405 Pozn w 762

Piek v̄ w 832

Wrocław

Tako. m. p. b. I. f. † Jako czło
wisko pan | woytek szalował, abich
mu kme|cza nechczal | vroc|cz,
Juz v|me ten kme|cz ne|bil mim
kme|czem przika|fanim

1414 RtKore

w 351

Wrocław

Jaco Andrzej puszył pana Miedzyrzecznego

swatki an[ę]y m[ę] myal gego cłowyeczka <w>

pirwą sobotha po poroczkach wrocizcz

1416 Pyzdr nr 450

Wrócić

1218

Ta | co mu pomozz bog etc. yacom
przy | tem byl ywtem pozselftwe
Jeszd | zyl, yaco parzys vofznego
przy | wodl domlyna beldrowfkye-
go | zaftawacz czloweka wemlyne | ...
wzachariafchewym tamomy¹⁾ | wlo-
dars {néchezal} vroczyez czloweka
Item | testes vaco to fwacza | — — —

1426 Pozn nr 1218

wrocyc
wrocyc

Taco mÿ pomozi bog yfwanthÿ † |
Jacom lza ya nye obwałzal czlo-
weka wrocycz panv Januffze|vi ...
Corzbocowi oth yątrwye ot |
[[myeÿ] meÿ

1427 Kościan^{ml} 1280
sim. ib. nr 1281 ~~Si. 1281~~

Wrocić

482. (622) Octorego Mlinarza nyame (*) wiganth szalował
thegom snim nyesmowil poposwe gemv wrocicz ipodowedzenyv
prawa. (Jacom ya swiganthem nyesmowil).

1436 Zap. Karsz nr 482

Wrociec: restituere

Thedi (onego za skuya, yego)

✓ Kmyeczya yemu wrociec bandze wynovat Jul. 91.

~~Falek o thobala y o myecze sa wyznal y tha
wroczil bil 44. Powod dzedzini zivere, alye wroci
pyengandze pozwaney stronge wroczyszy 7.~~

✓ (emetanem... per collum suum
sibi restituere debet)

Włócić Włócić
~~Włócić~~

(pro wrocil)

Jaco Janusz Pascowi tego dnya list wracil,

keci s nim swowil, a nam wiszey paezinathcze

~~grziwem nye wszal~~

1415 Pyzdr nr 433

Hrócié

Yako tho swyadoso, jako Naszyógnew rzekl

Katharsyne Chudzyczsko, yaze ne choszó daley

twey rzeczy oprawyacz, y wroczył goy

procuratoriam, nisli rok wstan

1418 Pyadr nr 570

wróćić

Jaco czffo² namyã³ Jandrzých za-
lowal, abých mv | ludzÿ gego⁴ wro-
czyl Szÿgczynã a stachna⁵ tÿ⁶ |
wten ^zczall vnÿe⁸[a] na⁹ dzedzÿne⁵
nÿebili¹⁰, | kedÿ on nanÿe prawa
za¹¹ - - -

[<m>

1424 Koscian^W 1104

Wrocić

Taco mu pomofz bog † Jaco | ke-
dyma Jafchek obeflal pa | nyczem
1479 hyfbychmi v vroczil | albo dal
czloweka rzeczzonego | mýcolaya..
kozak napanfke | fkazene wtý cza-
fý vmpne | nyebyl ofzadl aný moý
byl |

V (pro mu)

1 (pro skazane)

1436 Pozu nr 1479

Wrocić

2705. (170^v) Jaco vmnye geduiga wzela dwa pyrscyenia.
anyewrocyla mi gich. — Jaco ya tho wem Eze vprachni geduiga
wzela dwa pyrscyenia anyewrocyla ge(ch) <y> gich.

1427 Zap Waba nr 2705, sim. ib.

1
Wrócić

Jacome ya Maroxy szewy wysydek lup,
czom wzagl, wrocił w godzinie.

1435 Cetr. * s. b. XXXI

Wrocic

Ktorego sa crogulca Stanislaw yal, tegom mu

ya wrocil. — Jacom ya byl przitem ktorego sa crogulca
Stanislaw yal v tomka, tego mu on wrocil.

1446 Zap Warsz nr 792

Wrocław

1652 a kthorelz | pyenyądze fa gemu
wroczone, a on | gynne dobre pye-
nyądze zanye dawal |

1435 Pozn nr 1652

~~Wroczyń~~² cf Wrociń Anonim: wroczy

Pyenyacke sa genu wroczy

1435 Pocz. 283

cf. Wrociń Pan nr 1652
ten sam dokument

Wrobiec

condit 2. sg. m.

Yakom s thoby[ą] nye smowyl,yszem czy myal

wrocicz dzyedziną Dambyecz thedi,kyediby

my wroczil pyenyandze

1437 Pyzdr nr 1108

Wrocic

Takom s thobyą nye smowyl,yszem czy myal
wrocicz dzyedziną Dambyecz thedi,kyedi by
my wroczil pyenyandze

1437 Pyszdr nr 1108

Wrodeic

Wroery mas tobye = redde me tobi | 1448, P. xxiv, 357.

Wrócić - restituere

Gystr (n. kon) wsmozeli, wrocy
mo gy (eundem restituat)

Sul 12

Wrócić - restituere

Acz samprzetis na rok zawyższem
nye stanye, porwoc zysce... dzedry-
ni, pyenyudze wstadi samprzewi wro-
ozysti (pecunia reo... restituta)

Sul 21, sim. Driat 7
sim. Sul 7

/9/. O dziedzina w sasjedstwie.

/G/dyszby kto przed sąd pozwal nyekogo o dziedzina w pienyadzoach zastawiona, a gdyby go kv sądv przyzwal, a zatym gdyby sampyerz na rocze zawytnem nye stal, tedy powod abo gys-czeoz dziedzina otrzyma, pyenyadze sampyerzowy wroczywszy.

/10/. Rosand o granicze,

/C/zastokrocz myedzi naszymi poddanimi o granicze gadky bywaya, myedzi ktorimi naklad straw y szylaycn roboth rostargnyenya bywaya.

Dział. 7

Вторіці - resarcire, restituere

Шкода, з'являється... і вона...

має бути виплаченою а заплаченою

(damnum passum... tenebuntur re-

sarcire, var. restituere, Dicitur 9:
odlossyot)

Sul 22

Wrócić - restituere

Tedi powynien bracie wrócić
ten the powod samprawy the
kopa, (tenebitur restituere... sexa-
genam)

Sul 43

Wtócić - restituere

Jakoli konyá sdrówego gemo... bil pozyczil (sc. Mikołaj), a szałkost ten tho Maczey tego ystigo konyá gemo wtóczył dromeo (equum sibi restituit claudicantem)

Sul 39, sim. Driał 30

30/° rey przysluchal, sprawyono / a ostatek
prziaczelon gego blyszszym dane.

/60/° O konyv zdrowen poszyczenen.

/M/icolay szalował na Pyotra, ysze gemv
konya poszyczyl na drogą zdrowego, ale Pyotr
obgechawszy drogą, wroczył konya Mykolayowy
chromego. Tedy Pyotr odpowiedzal, podlug wiari
konya przygladal y tesz karmyl, yaco swego wlo-
snego, a nye wyem, skąd ma vraz. Tedy my na tą
rzecz przysądzylysmv Pyotrowy konya na strawie

Вrócić - restituere

Пан, ктоторы его кмыеста прызмые
взыская, сего, прывему пану... вы-
на... ма заплащует, кмыеста вто-
рвышы гему (сметанем restituendo
eidem, Діал 62: ма втощует) вт те-
стаму

Сул 61

eza na wroczyz. A te take, aczby kmyecz kv,
panv, ed kterege zbiesz, nye myal nykterey wi-
ni, pyrwey wypysaney, ktore tesz tv chczen pe-
stawycz; a te napyrwey, gdy pan o swą winą bą-
dze w klyątwie a kmyeczem pogrzeb bądze zapo-
wiedzany; druge, gdy pan nyekteri gwalt czynyl
w dzedzynye, to gest o panye abo o panny, gdy-
by to bylo yawne, tedy nyetylke rodzina takyey
vezysnyoney ale y wszystkie wiess, nyetylke w
noczy ale y we dnye mogą wstacz, a taky pan
nye nosze gych wsezagnacz; tesz gdyby kmyecze

-----
 abe jawney vkazowacz, pod naszą myloseczą; ale
 szona take yatego w swem wienye na myszkacz
 abe przedacz przez przekazy.

/151/. © zbieglen kmyeczv tv patrz. /
 62/ /V/stawiany, aczby od nas abe od naszych
 peddanych kmyecze w neczy zbieszą z dziedzini,
 tedy rzechy, ktorich edbieszą w swych democh,
 pan dziedzyczny ty wszytky otrzyma, a pan, pod
 ktorege są on zbiegli sklony, kmyecza se
 wszytkkyny rzeczany y z wyną rzeczoną pyathnadze:

1
W r ó c i ć - reddere

Przetoz gydzy wrocż zonę mōżu (nunc ergo
redde viro suo uxorem), bocz gest prorok

BZ Gen 20,7

Ed: zwrot jest formą orzeczenia

W r ó c i ó - reddere

Tedi Abimelech... wroczył gemu Sarq (reddi-
dit illi Saram), zonq gego

BZ Gen 20,14

DT: wrócił mu bóg jego żonę Sarq

W r ó c i ć - restituere

Alye wszdy abi gego roboti a gego nakladi na
lekarze ma gemu wroczycz (ita tamen ut... im-
pensas in medicos restituat, Kałużn 283: za-
placzi)

BZ Ex 21,19

Iti nisi dicit adstipulacione

Wroci - restituere

(Kauz 285; replaci ge)

Paklybi krauzerem ady~~to~~ to bisto, wrociy skodę
panu Bz Dz. 22, 12.

(restituēt damnum domino)

8798

Op. musi skode wyrównai

Крѡсѣ = reddere

Нѣстѣтъ ли од нѣго закладъ, аго
однѣтъ, нѣта ли дѣго, токъ
то го до блонна Касодѣ

~~Ex XXI 26] 21/2 XII Kalum. 286.~~
pr post.

V (reddes ei Ex 22,26)

Wrócić

Is.

Soszyrych ty vboqyemv... pyemyadry...
Wyeszmyesz ty od myego zakład,
gego odryemye, wroczy mie ge do
szlonsza zachoda (ante solis occa-
sum reddes ei, Ex 22, 26)

XV p. post. Katurim 286

W r ó c i ć - reddere

Tegosz dnya wrocysz gemv nagem gego dzala
(reddes ei pretium laboris sui)

BZ Deut 24,15

Et: *idzienne dast mu nalsiny wstak*

W r ó c i ć - reddere

Nye ostaway przez nocz v szebye zakladv,
ale wrocisz gemv (reddes ei) przed slv-
necznim zachodem

BZ Deut 24,13

W r o c i ć - reddere

Po trzíkroczy był Ioas a wrocyl miasta
israhelske zemy (reddidit civitates Israel)

BZ IV Reg 13,25

Lang: przywrócić miasta Izraelowi
BP: odzyskał miasta izraelskie

W r ó c i ć - reddere

Richlo wroczye gy panom gich (reddite eum
dominis suis)

BZ Tob 2,21

W r ó c i ć - restituere

Iako gemu gy (sc. Jabelowi zapis) vkazesz,
takocz ti pyenyódze wrocy (statim restituet)

BZ Tob 5,3

W r ó c i é - reddere

Wrocze gemv (sc. Jabelowi) ten to gego zapys
(reddas ei chirographum suum)

BZ Tob 9,3

(Kunwörter...: eorum rehabere
rehabuit...; sine ipse rehaber
non potuit)

-----884

na gedno myesce/20/ye thv
gdze tha pany /21/ kazala
dacz szwey dzyew/22/cze
kthorey on wyerzyl /23/ a=
gdy genw myano w/24/roczy=
cz dzyeszacz gryw/25/yen
y dwa szlotna agdy /26/ to=
n goszcz kaszal szobye /27/
wroczycz thy pyenadze //28/
nyewroczono nw gych //29/
Tedy rzekla mloda pa/30/
ny anna ysz szynaly /31/
o tho szye zaszmaczyl /32/
ten goszcz

Procie'

Ortossol 57,1, w.19-32

Ortossol 57,1, w.19-32

na gedno myeszcz/20/ye thv
gdze tha pany /21/ kazalaq
dacz szwey dzyew/22/cze
kthorey on wyerzyl /23/ a=
gdv gemv myano w/24/roczy=
cz dzyeszczqcz gryw/25/yen
y dwa szlotna agdy /26/ te=
n goszcz kaszal szobyę /27/
wroczycz thv pyenadze /28/
nyewroczone wv gych /29/
Tedy rzekla mloda pa/30/
ny anna ysz szgynaly /31/
o tho szye zaszmaczyl /32/
ten goszcz

Wrocław

Gdy ten gość kaszał sobie wrocław
tę pięćdziesiąt pięć wrocław moich

Art. Br. VI 362

~~VI 362~~

Urbic

gdy ten gósz karel robye wroczny
tly pyenyedre, tedy mu zylk myc
wroczno. int. Mac 7² (g)

W r ó c i ć

Yze Xpus szwyętym od nyemyloszczywych szmyer-
czy *pomstò sòdem wroczy

Puł 57 arg.

Wroci' = reddo

Wroci mi wesele zbawena twego
z duszem przednym, przwym stwirdzi
mi, ^{XIV} Mac. Dod. Kart. Fride.

przwyrdry

Wrocy mne wesele (redde mihi laetitiam) zba-
wena twego

. Fl 50,13, sim. Puł, Kart-
Świdz, MW 9 a

W: przywróć mi radość zbawienia twego
M: przywróć mi radość mojego zbawienia

h. co Fl i Pub
Attolere = reddere

Attolere mi vessele stauve =

^[!]
caela tu ego [redde mihi laetitiam
salutaris tui] Psal 50, 14

M W. g. 10.

Wrocław

353 . . . . . Jacom ne slubil

Margonessa yeig drefli

zaf wroclic

1397 Poru w 383

Leleni w 2547

Встѣицѣ - restituere

Зъ вына, стѣицѣ готыиен ма уа, (к.
стѣицѣ) встѣицѣ заста, гѣмо гѣи
зъсквоуа, нѣрѣмо (restituere teneatur)

Sul 16

Wroci' - reddere

Wroci' saszysa pycsuzen gyey,
s' reclk thako dopyey:
... wroci' gy, goly badrewa owa
wnyebyeshim krolewstoye;

Aleksy H. 62.65

Wrocié 51.

1463. (W 5, 105 r. 1478) Jakom ya thobye konya zascha
wroczył (pod) pothla posw^v ydoszyczemczy szany vdzelal Tako
my pomoszy bog. — Jako ya tho wyem yschi pyotr.

1478 Zap. Kana nr 1463

v (leg. postu)

~~Wrociz~~ ? Wrocie ?

~~Este~~

* [Co] Nicolay ta dzelnica, stara oth Pisty dzersal,
wrociz (=wroci?) mu ya spetna, nicz ges
w rolach ni w leizech ne umny sagger 1410
J.A. VI, 210.

H (pro wrociz)

Wroćić

Yacom ya taco czalo wroczyl Thom-
covi skrzini, yacom yq wqql

1411 Ws Ma7 I nr 1608

Wrocić

2796. (225) octhorego wolv namye Jaszolth szalował, thegom
ya gemv calo ~~X~~ wroczył. — Jacom ya przitem bil Octhorego
wolv Jaszolth nabogusława szalował thego on gemv czalo wroczył.

1428 Zapławsz nr 2796

Wrócić

O którą część ymena na mój
Marczin zalcwał, tam mi ya
s pełna wrócił

1412 Ws Maz I nr 1838

Wrocić

435. Jacoto fwatcimi iaco andrzey wro-
czil | fwanthomiroui koni taco czalo,
yaco gy | wnego wfzał

Ul. 486.

1414 Kal w435

Wróćcie'

431. Tako mi poznozi (!) | bog y fwnati †
iaco Mikofz | wrod|c|zil¹) Thome
ten Conn cza|lo a ne pogorszil mu
go |

1400 Pozn m 431

Piek vī m 23

wroczic

Tako⁴ etc. Jako ten⁵ kon ogen|fze
Marczin[a] na|xandza Opata⁶. | zalo-
wal, ten jest yemu wro|czil ftrowo⁷.
[y] {apodem} robil gim⁸ Mar|czin na-
dwenacze nedzel.

1418 Kościan nr 681

Wrocław

Yakom ya tobye ten kon wroczył tako szdrowo,

yako my go pan Iacub posziczil

1436 Pyzdr nr 1102

Wrócić

Jakom ya nye wtał Andregevy
cabatha styla, alle my gy wto-
czył na ptekatane pyenyadze

1446 PF VIII 18

Wrocić - restituere

Wstawiamy przykazujący, abi bydlu
alybo kthorekale... szewi... szalo a s
pelna na *zakęymstwo wrocyer ma-
ya (eadem pignora... super fideiussoria
cautione restituere teneatur, Brief 19:
ma wrocyer a dact na zakęymye)

Sul 31
sim. ib. 10

Wrocie

14b

dlywie dzeczkowany, kromye szkodi y obrasze-
nya na wroczyez a dacz na rakomye, rok pewny
gym poloszywszy na sprawa abo dokonanye swey
nyewynnosczy. Paknyali dokonaja swey nyewynnos-
czy, tedi sadza albo podsadek za kaszda perso-
na albo knyeczka tako dzeczkowane, panowy tych
knyeczky pokvpy abo przepadnye vini rzeczony
pyaczmadzesscza.

/36/. Powod na pozwacz sapyercza.

/P/owod na pozwacz sapyercza, a gdy na
Dzial. 19

Wrocław

349...

Jako Gęzowski...

v (promocy)

Wmiejw rancze list miał wrocław,
tego mi nie wrocław - dane jako sim do

1393 ib: 9171

1397 Pau w 349

Lehn! w 2329

Vrbic' = remittere

Piskupowie... mieniać greck wrocic pienisze
w skarbu, ale nie greck, rabic' stworzyciela
wszego (!) s'wiata Rom. 763.

Wrocic' = mittere

Tedy biskupowie ... rekli: wroscy ci istni
pieniędze, nie jest ci podobno wrocic' w kar-
banę, czuż w ten szarb, gdzie kieda ofiarę
kapłanika [non licet eos mittere in cor-
bonam] Mat. 27,6] Rom. 763.

Wrobie-

~~Albo tak, skodo namowonego bide~~
~~wezwane alle wszystko ale w nasze wro;~~
cryor. Tale vero dampnum non prepat. Johan.
nis esse se v fore censabitur, sed totaliter
in nostrum redandabit. Ita 1428. Pp. I, 482.

W r ó c i ć - reddere

Gdiszby yò (sc. żonę ciężką) szmyercz po-
szczygła, wroczy duszòò za duszòò (reddet
animam pro anima) (Kałużn 283: da)

BZ Ex 21,23

Bt: musi dal zuzo ra zyc

W r ó c i ć - reddere

Aczbi... nye strzegł gego (sc. wołu) pan ge-
go, wroczy wol za wol (reddet bovem pro bove).

(Kałużn 284: da)

BZ Ex 21,36

da wołu za wołu

W r ó c i ć - restituere

Ienze bi vcinil sromotŏ..., iakos iest vci-
nil, takes ma bicz gemv,... oco za oco, *zaab
za *zaŏb wrocĭ (dentem pro dente restituet)

BZ Lev 24,20

W r ó c i é - reddere

Aczbi nye myal czso za kradzesz wroczycz
(quod pro furto reddat), sam przedan bõ-
dzye

BZ Ex 22,3

Wrócié

Arbi kto ukradl... wolu a zabyl..., pytaer wolu ra
genego wolu wrocyer ma (quinque boves pro uno
bove restituet, Kohin 284:

~~Ukradnye by... tewa (wrocy pyac
wolu zt ogden) (si quis furatus
fuerit bovem.... quinque boves
restituet, Ex 22, 1) [p. post. Kohin 934]~~

BZ Ex 22, 1

Wrocié

Tricwica Marja... obrota sie ku rydom i
pocęta wotać:... Nie udęrajie syna mego
trudną. męka... Słuchajie, niebiosa, a rozumiej
siemia, bo mu ste sa dobre wrocoso Pozn. 740.

W r ó c i ć - reddere

We mne sō, bosze, obetnicze twoie, gimisz
(Puł: yes) wroczo (quae reddam) x chwalena
twoia

F1 55,12, sim. Puł

Q: które oddam jako dowód tobie

M: tobie dostępnymie świadci będą

Woj: we spacie to tobie śluby twoje, które oddam dowód tobie

Wrocić

Eze Dobek Michalka ne szindował
na dobrowolny drodze ani samo-
stazala y capture wrocił liczem

1400 Hube 76 76

wrócić

Nicolaus Baronowsky: Taco my po-
mofzy bog yfwontia^{a)} † | Jaco tho
fwaczø Jaco krczon | ne vroczył
gynich rzeczy liczem | yedno krap
fczo mu lawniczy | wyego dom
przinefly — — —

a) *Piek. 568: swanti.*

b) 'może przyrząd do napinania kuszy'.

zob. Pozn nr 552

1403 Kóścian nr 201

ts. co Koscian nr 201

Wrócić

Kierownik nie wrócił tymczasem przez liczenie, jedno
krap.

1403 Piek. ~~Kosé~~ 158.

Wrócić

552 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
iaco to fwatczø iaco Kroczon ne |
w|r|oczil . ginich rzeczy liczem,
iedno | crap . czfomu lawniczi¹⁾
wgego | dom przinefli |

rob. Kościuszki nr 201

1403 Pań w 552
Pieki w 395

Wrocił licem

~~Łobek Michałka nie wchodził na dobrowolny drogę,
ani ~~nie~~ samostrela y capturem wrocił licem 1400
flabe 26. 76. Janus nie wrocił secerpera licem,
ani drugiego chę srebnę reerę wriška ma 1404 flak. 20.~~

1 Jaco

Pyzdru m 231

zapiska chrześlona

Wrocié

747. (916) Jaco ya to wem pael ne cradne ve xanzej zemy
any cradzoney crowy lyczem wroczył.

1445 Zap kasa nr 747

Wrocław

699.

thu sò|dali Janowý
dzefzyancz ran | panÿe dwÿe ranÿe
yfò pa|nÿò lupili, fò snÿe suknyò |
fgÿòli_x yta fucnÿa potem liczem |
wroczone,

1423 Kal m 699

Wróćcie

... Są pany, lupili są snye sukny,
są yali yta sukny, potem licem
wrocena...

1427. Bibl. Warsz. 1861. III. 40.

wrócić

Uz my Nicolay y jego ludse...

5) pars hereditatis gosczyewicze
liczem ne wrociły komu cza-
dzonich non restituerunt

1418 Kościan nr 695

Wrocław

a tucz naf tknyonc, bichom

700.

{panyø} lupili yfuknyø ~~[[brali yli-~~
~~czem | wraezali]]~~ lnjeë xffyoli yli-
~~czem | fafzyø wroczeni,~~

1423 Kol nr 700

Wróblewicz

fs. co Kal nr 700

Tuż nas tkomyo bricham pany lupit'
p. sukmyz smyey ssyoti y licrem sarryaz
wrociti...

1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 42.

Wrocié

Redde, quod debes,

Wrocié albo zapłacié, czesno
mass zapłacié par 420 R. XXIV, 82.
(Mat 18, 28)

Jag. nr. 1299. k. 12v

Br. kar. sm. I. 45.

Rozpr. 24 str. 62 pocz. w. XV

2353

BT: oddaj, co winien, bez ts.

W r ó c i ć - reddere

Czso ostatek iest, wrocz cvpczovi (quod re-
lictum est, reddet emptori)

BZ Lev 25,27

30-
wrocze na koniec roku, bez kosztów

W r ó c i ć - restituere

Aczbi nalyeszono to, czso ukradl gest...,
dwoyako ma wroczycz (duplum restituet)

BZ Ex 22,4

sim. ib. 22,7

28: wypracować sobie, mieć

W r ó c i ć - reddere

Przymy pan przyszyógó a on nye bódze chczyecz
wroczycz (reddere non cogetur, Kałużn 285:
tako bandze prosen)

BZ Ex 22,11

Bf: musi szkola wybronić

W r o c i ć - restituere

Przyniesze k nyemu to, czso zabito gest, a
nye wroczy (non restituet, Kałużn 285: gego
nye zaplaczy)

BZ Ex 22,13

EP: nie musi wóczas wyrobnywać stóky

z wrocic

wroczyer ut oddaw

reprezent^{en} dera (PrFil.V,25.
XVex.)

~~zag. A 2036 J. Garl. amp. v.~~

~~Pr. is. sl. p. sk. 25~~

~~Brückner Prfil 5 25 kon XV~~

950

1. - 2. zapłacić, nagrodzić, 3. okłuzić się

Wrócić = reddo

Zachus... nekł: owa... połowię imienia
mego daję ubogim a połowię zachowam;
aby tym napłacił albo wrocił podług rako-
m erworako, acz by kogo pdradził [ut in-
de redderet his quos de fraudaverat in qua-
druplum ... secundum legem] Rom. 406.

W r ó c i ć - reddere

Dwoie to slizal iesm, isz mocz bosza iest
y tobe, gospodne, miloserdze, bo wrocisz kasz-
demu (tu reddes unicuique) podlug dzal iego

F1 61,11, sim. Puł

W r ó c i ć - restituere

Przyszódzylybi ony (sc. bogowie), dwoyako
wroczy blysznemu swemu (duplum restituet
proximo suo)

BZ Ex 22,9

W. ten ma drugiemu wymagatnie dziedzicze

W r ó c i ć - reddere

Pan studnyey wroczy zaplatò (Kałużn 284: za-
placzy) dobitczyòò (reddet... pretium iumen-
torum)

BZ Ex 21,34

*84: zwrócić wroczy zaplatò (Kałużn 284: za-
placzy) dobitczyòò (reddet... pretium iumen-
torum)*

W r o c i ć - restituere

Gospodne, ... wroczy duszø moiø od zlosczy
gich (restituere animam meam a malignitate
eorum)

Fl 34,20, sim. Puł

Paul: prosiø miø, uwolnijø mnie od ich zlosci
L: prosiø duszø mojà od zlosci ich
M: uwolnij duszø mojà od zlosci i od zlosci

W r ó c i ć - reddere

Wroczi sòsadam naszym sedmcroc z wóczy w lono
gich laiane gich (redde vicinis nostris septu-
plum in sinu eorum improprium ipsorum)

F1 78,13, sim. Puł

14: sprawa by wrócić... w lono sąsiadów naszych wieważ
28: alpinie sąsiadom naszym... to wieważ
15: alpinie sąsiadom naszym... do ich lono: urządzenie id.

W r ó c i ć - reddere

Bowiszi (pro powiszi) se, gisz sōdzisz zemō,
wroczy (Puł: wrocz) odplatō pisznim (redde
retributionem superbis)

F1 93,2

BP: oddaj pystemu sicutus zaplat
M: de: odstatu pystemu

W r ó c i ć - reddere

Wroczy gim *lichoto gich (reddet illis iniqui-
tatem ipsorum)

F1 93,23, sim. Puł

BB: niegodziwość ił przeciwko nim obróci, M. podobnie
A: odde im nic otworó, ił

W r ó c i ć - retribuere

Pomstę wroczy na wrogy gych (vindictam retri-
buet in hostes eorum Deut 32,43)

Paż Deut 64

EP: pamięć alfabetyczna wrogom

W r ó c i ć - reddere

Taco psalm mowicz bōdō..., bych wroczył obet-
nicze moie (ut reddam vota mea) ote dna do dna

Fl 60,8, sim. Puł

Pawł: wypełnić ślub swój przed Bogiem

W: abym oddał śluby moje

M: śluby moje będą spełnione każdego dnia

W r ó c i ć - reddere

Obyetnycze moye wroczę (vota mea reddam,
Fl: sewroczo) w oblycznoszczy boyących
szye yego

Puł 21,27

W r ó c i ć - reddere

Tobe wroczone**ą** bōdze obetnicza (tibi redde-
tur votum) W Yerusalem

Fl 64,1, sim. Puł

Et: przed tobą, mój pan, wszystkie śluby
Moje, które cię obowiązuje, dopełnione
są. Tylko oddałem ślub swój.

W r o c i ć - reddere

Wroczyć (Puł: wroczyć tobie) obietnicze moje
(reddam tibi vota mea), iesz są rozdzielila
vsta moia

F1 65,12

*M: wypełnić, co tobie ślubowałem
P: wypełnić wobec ciebie moje ślubowanie
Woj: oddam ci śluby moje*

Wrócić = reddere

^(vota mea domino reddam)
~~Obetnyczę moje panu wrócę (Jl. 115, 5, reddam)~~ sim. Pul, V

~~Wrócisz karodemu podług dzal jego Jl. 64, 11.~~

~~Wrócy gim lichoto (!) gich Jl. 93, 23 (reddat).~~

~~Wródy w dom twoy w poortach, wródy obetnicze
mote Jl. 65, 12. Wrócy mne wele Jl. 60, 13 (redde).~~

~~Wrócę odplacene gich gim Jl. 27, 6 (redde).~~

~~Psalm mówier będy... bych wrócil obetnicze
moje Jl. 60, 8. Vobe wrócena będy obetnicze~~

~~Jl. 64, 1 (reddetur).~~

V sim. Fl i Pul 115, 8

M: sluby moje panu wyplacis
by: sluby moje panu oddam

W r ó c i ć - reddere

Tak ze dzeszócz zon pyecz bódó w yednem pye-
czv chlebi a wroci (pro wrocó) ge na wagó
(reddant eos ad pondus)

V. Kasimierz 2851 w dawnej wagi
w wagi

BZ Lev 26,26

W: bódó go oddawać pod wagę
BP: na wagę bódó go wydawać służyć

urbic!

~~urbic!~~

Cum autem aliquis peregrinus... ab aliquo reciperetur
in hospicium..., ille nunquam illius beneficii... oblis-
citur, quoniam eandem bonitatem et amicitiam sibi
ostenderet, urbic! R. XXV, 180.

si etiam ad eius hospicium XV p. post.
veniret

~~Brückner K. B. str. 8.~~

~~Rep. pr. 25, str. 180~~

2623

~~urbic! h. 277.~~

Wrócić = reddo

Kiedy nigdy [u. dices] ptakały, ro-
biwszy swoje sądy, Jesus natychmiast
wrócił im całość, jako by przed tym
[hec eis Jesus reddidit integris his
factis] Rom. 101.

premiestem pod Wrocław

Utracyci (?)

Propter meo prolenihor jedneho a polece-
jemu, si sie wdrowi, a utraczy tobie jako
ja sam [illique committam, ut languo-
rem tuam curet et infirmitatem, tibi que
restituat per me sanitatem] Rom. 229

Urobić = restituo

Począł widzieć a wrok jemu wrocon, iie
jasno widział (!) wszystkie rzeczy [et coepit
videre, et restitutus est ita, ut clare videret
omnia] Rom. 362

Wzbieci'

Ony trzy preredziatkinie, Sara, Anna,
Rebeka, ... twoja święta miłość
po-ku płodu wrocomy Rom. 46.

Madecic sig

Wroeryl sse gemo, 1466 | R. xxii, 25

Quisque tremebat ita, quod vix inerat sibi, vita,
singultando quasi vix potuere loqui

Wrócić się = redeo

Dziwica... Majja... małżorko stróżnicowszy,
wróciwszy się ku swemu sercu... i rekha
[cum... ad cor redisset] Rom. 695.

- W r ó c i ć s i ę - convertere

Wrocz se dvsza moja w pokoy twoy (conver-
tere... in requiem tuam)

F1 114,7, sim. Puł

Psalm: = uspokój się

Ps: powróć... do swego spokoju

M: wróć... do spokoju swego

Wry: nawróć się duszo moja, do odpoczynienia twego

Hróic' of Sawrocic'

Wrocić' cf. Obrocić'

Wrócić cf.

Odwrocić

Odwracać

Odwracając

Wrócie cf. Podwrocie

02. 10. 20

Aróic' of Powroció'

Wroblec' of. Przewroblec'

Przewroblec' } dec. 54
Sprowroblec' } IV 74

Wroćic' cf. Przywroćic'

Index of Mroczko

Wrocic of Wierwrocic

Wrócić cf. Wywrócić

Arctic of Zwroic'

-Wrocieć cf. Kółowociec

Wrog

~~Neprijacel, to je dyably, urovy clouca g[?]d[?]
go glaz se, [?]raic[?] sk[?]sema ustively Kiv. cr 8~~

By on raic... nas urogow nasit u idomih y
ne u idomih u houach (cr 5, sim. ib. av 8. cr 10
KSH)

Wroóg = inimicus

~~Reket jest wroóg albo nepřyjaetel Fl. Moys. 9.~~

Prze moje wrogi/verin w obetrenu twoiem, drogá
moid Fl. 5. 9. (propter inimicos meos, Rus: dla wro-
gow moých)

Rus: dla nepřyjaetel moid

W r ó g - inimicus

Rzekl gest wrog albo neprzyaczel (inimicus
Ex 15,9)

F1 Moys 9

bruj: stek nepryaczel

Wrdg - hostis
Blpgoslawyon bog nawissty, gegot rasozryenyon
Wragonye w zego rpe danu Bz Gen. 14, 20. Vinydets
~~procciu wragom tawu ob. deut. 23, 7.~~

1 (hostes)

oz.: wrahowe

8801

wuj: w aparyjacie, BP ts.

Wroóg - hostis

Gdyśś wnidzert ko boyu przeciw
wrogom swim (contra hostes tuos)

cr.: wrohom

B7 Deut 20,1
sim. ib. 23,9

Wroóg: wrohom, BP: wrogom

Wroóg - hostis

Bódzest geset plod ziwota twego...
w skazenyu twem, gimze otd
obczęzi wroóg (hostis) twoy

B7 Deut 28.53

W r o g - inimicus

Powysszon bōdz w krayoch wrogow (inimicorum,
Fl: neprzyacelow) moych

Puł 7,6

W r ó g - hostis

Ale prze gnyew nyeprzyaczelow oddalyesm,
snadz by szye stawyly wrogowye (hostes
Deut 32,27) gich

Puł Deut 39

Woj: nieprzyjaciel, Bł: wrociwicy

W r ó g - hostis

Oddam pomstę wrogom (hostibus Deut 32,41)
moym

Psł Deut 60

свои мщителей, БП: на моих врагов

W r o g - hostis

Pomstę wroczy na wrogy (in hostes Deut 32,
43) gych

Puł Deut 64

Woj. nad nieprzyjaciół, BP: swym wrogom

Wrog

Неприятели, то są dyabły, wrocy
cloueca gresnego, glosz są, prawi,
scrosena wslisely (Jer 48. 5)

Wót et 8

Wrdg

To ximber mil bōdnesx
gogu (no || bagu) a paxekiwisx
sxd swagemu wrogu

Deh IV.

Wróg

Zław mi² mozi qreda uęę, Bich potampill wroga szwego

XV p. pr. /
J. D. XV, 535.

Wrog- insuicus

Stożycze maść od artychur szmyerthelnego,

Obran ad wrogu szlego (R. XIX, 98.

XV p. post.)

wrocy

Raor byor sz namy craszv thego.

Nyedlay vydryecz wrogyv szlego

~~2~~ xv. l. I. 147.

4. post.

Wroty

Prosch zagnamy pana boza,
bron nasch ode zlega wroga,

ex. ~~kan.~~ xv. Pr. Fil. V. 104.

Wrog

Upominanie świętego Pierata, abyś
my się tej nocy modlili, by nas pokusa
wroga tego nie przemożła Rom. 601.

Wroóg - percussor

Jestli drzewem kto wrazaon sôfoc
wmarłbi, nad krawyft wrogo (per-
cussoris) pomiotano bôdze

z. wrahowu

BZ Num 35, 18

Woj : mordarca

Wroóg - homicida

Blistny zabitego, wrogu (homici-
dam) iakost popadnye, zabye na-
tidumyast gy

st. wraha

BZ Num 35,19

Bf: mordaca

Wrag - percussor, homicida

(percussor)
Wrag (перезобаяшка виаян бодзе BZ Num. 35, 21.

~~Мудри торогем у блитваин кероуниа спд блычат иб. 35, 24.~~

~~Блитва ^{посивит} забитего торога (хумицида) жакорз попадуе,
забье натичуяст гы иб. 35, 19.~~

ср. урах

EP: moadarca

8800

Wróg - percussor

Myedzi wrógem (inter percussorem)
y histnim krewnim sgd by bye-
tal

or. wróhem

B7 Num 35, 24

or. wrójem

Wróg - interfactor

Jeżeli wróg (interfactor) przez swoje
dobre myślenie... należon będzie

07. wrach

BZ Num 35.26

01. zabójca

~~W. W. W.~~

awoza

Zalybych wszethl thwey mocy,
gdylbych sthroekl ve thwey y w mocy,

teme bych veynyl wroza,
y postawyl dobra sthroza

MAK Y. I. - 191, 355.

~~D. asm. 191, 355~~

verte -

Wroza = omen

K. 129r

1

Omen wroza. $\text{II} \frac{1}{2} \text{XV}$ $\text{I} \text{VII}$. $\text{III} 287$.

XV p. post $\text{I} \text{E III} 287$

verte -

Wroza = augurium

K. 135 v
2

Augurio wroza. II $\frac{1}{2}$ XV Ant. III 287.

XV p. post PF III 287

<A> uqwis docti, q_i. sc. Salo-
monis, fraudes didici
mulieberes de quarum
fraude nemo cauere potes

Врѡца

Ромедая врѡца: Дал Пётр
на Пхачкеяа врѡца

in. ~~442~~ XV оръкы. V, 438

sim. Mitšed. 459

XV in. Cyp Ploc,
sim. ca 1400 Cyp Ploc

verte -

[o врѡца Наротоп. Věstr. Českoslovan.
XI 53₁₂]

Wzróża - sorv

Dzycelluc yepo mroz
rozdzelyly so colo.

Dyczy Put 21, arg.

Yezukristo przybywszy proz-
damy ku krajcu, odsenye
yepo mroz rozdzelyly so,
mlodyczy

~~Put!~~ *LL.*
Put 21 arg.

Wroźba 'inimicitia'

Postquam sic probaverit et se expurgaverit,
tunc erit iustus, liber et solutus a solutione
predictarum pecuniarum et ab inimicitia,
que dicitur wroźba

1390 AKPr V 244 Marowne

(1390) XVI in AKPr V 244

"

MurMas I 58 = JusPol

Wroźba

ipsis $\bar{X}\bar{X}$ annis lapsis reus a solutione
capitis et a vindicta sanguinis vulgariter
dicta wroźba absolvetur

1421 AA/PV 261 Marowice =

= GweMas $\bar{1}$ 112 = MusPol

Arbitria

casalem partes
Arbitri... Pro omnibus iniuriis, displicenciis,
controversiis, utrosby... composuerunt ✓

1436 Höff Zap. 4

Nysrogröd

Zap. 4

Vpenamque huiusmodi compo-
sitionis, jedmane dictam,
super nobiles Pirschalitas
imposuerunt

Wroszba 'inimicitia'

Legci bandrye sprawye/dlyw a * przesiecznic
in placzenya i ot nyepriyasny, ki hora
recona yesi wroszba VSul. 93

(Dum hoc modo appro-
baverit et se expurga-
verit, tunc erit justus
liber ab inimicitia)

Wrbiza - vindicta sanguinis

Crzivi^o ^oat pomsti krvine, yavz rzezona yest po
palicku wrozba, rodrzechon ma licz Sul. 110.

(reus a solutione capitis
et a vindicta sanguinis
vlg. dicta wrozba, absol
vatur.)

Wróżba = terminus

Reposuit sibi terminum wróżba

1467 Wolff Lomz. 2, 445

W zapRp ~~Hoff~~
Lomz

Wróżba

Prezagium vroszba

ca 1420 WokTryd nr 249

Wroba

incantacionibus ~~et~~ Wroszbo
1437 AGZ. XII. 14
~~Arch. B. XII;~~

Nulla pars diffidere debet
alteri nec incantacionibus
al. Wroszbo nec aliquo malo
sub fide' ut supra

Archiwum bernardynskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1437

str 14

62

Wroscza 'extispex'

extispex   extispex id est
extiper vel extispex i. Vaugur, qui inspicit
exta, wrosca
exto,

ca 1500 En ~~slow~~ 123

Wroźda

~~pro homicidio~~

Dorothea... habet terminum cum Jaroslawo pro homicidio patris sui, ⁱⁿ wlg. wroźda 1392 Leks. II, N° 177. Jago... laurencius... subter se fidejuberunt, za wroźda jure procedere 1398 N° 661. Postembil od Dobrozosta do Grzimka przed wgednanyim, y zbi poru nem stal o wroźdi y o zaplacene 1401 fidei 155. Sebent fideiuberere XXX marcas pro inimicia wlg. o wroźda 1408 ib. 359.

Martinus... asitit omnibus terminis super Janussimim pro wroźda wlg. An. 1399 Leks. II, nr 1375

Nicolaus... vindictam videlicet wroźdi ineratit e optinuit coram iudicio. Lysdy 1396 ib. nr 496

in wlg. r

Hrózdo,

Nicolaus frater suus ven-
dictum, videlicet wrossdi,
lucravit et optinuit coram
iudicio

1396 deksz II wcz 496

Wroszola

wroszola, wroszola vindicta 1396 ±eb Mai 196

~~99~~

-
pomsta

Vindicta pomsta - M2R Hel
7 | p. 272

Wroszola

wroszola

z 1396 99

Arch Pozn

Hróido-

Quoq, Leonardus ... subter se
fideiubuerunt, et inrosola
iure procedere sub radio
duarum centarum marca-
rum

1398 l. 22 II nr 661

Hróðde

Martinius . . . astitit omnibus
terminis super . . . Yonussiam
pro Hróðde

1399 Leksa II wz
- 1375

Wroзда 'vindicta'

Si pueri vel proximiores ejusdem hominis
suspensi litem et vindictam tenere noluerint,
quod dicitur wroзда, v., tunc eisdem ipse
Pechno. v. cum uxore sua solvere debebunt
tres marcas.

1399 Leks. II nr 2454

v et si fidejussores statuerunt
super hoc

v. Golunsky

Wrocław,

Yacom posłem był od Dobrogošta
do Gzinka przed wyjeżdżającym,
yści przy nim stał o wrosoli
y o zapłacenie, czso lei tamno
pizijacete nalesti

1401 Pyadz wz 160

Wróźda - inimicitiae

Nicolaus... habet terminum pro
inimiciis vlg. wroźda patris sui

1402 Ks 2 Pozn no 990

Wroźde

Domini iudicio presidentes decre-
verunt, quod pueri olim
Petrossy Gyreczski et alij ibi ius
habentes debent fideiubere
triginta marcos communis
monete pro inimicia vlg.

© wroszdo.

14087ek.VI 359

Wróźda

Yakom ja nye wszył knyeczŕeh pyznandzi

wyzoŕzdŕ
za wr[ŕ]oŕzdŕ

1427 Pyszdr nr 650

Wróda

Veteresque et antiquas sediciones, discordias, homicidia, rancores et displicencias ^(??) wróda^(??) usquemodo tentas ^{1442(?) Ci. 24} ~~1336~~ ~~l. 238~~ ⁱⁱ 238.

Volentes ioptur dicte fraternitati satisfacere veteresque et antiquas sediciones discordias homicidia rancores et displicencias wróda usquemodo ^{verte-}

prociudator tentas en periculum
amicorum

Utróda -
wrosda sortilegium
wrosda
sortilegium ca 1428 r. Pop. I, 496.
Miszczymec Wkp.

około r 1428

glossy około r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 496

826

Wrońcówki →

Urońcówki

Wróżnia ?

Qui incantantoribus credunt videlicet
w czari, w czaszy, wrosnye, w guszlą,
w szegnanya, w pothkanye, czo plody
odyemaya in se et in aliis ca 1500
G1Wp 30

Różny of ! Wrosnye
Wroszenie of Wrosnye dep. w wroźwie
more | w wrosnye w guszle

Wrózink = sortilegus

Wroschnier = sortilegi $\frac{1}{2}$ XV / R. xxiv, 346.

XVmed

Sortilegi vlg.

sim. ib. 342

wroschnier

Wróźny

Villam... sitam in monte, qui dicitur Urosna gora 1274

Tyr. 53

= Kod. Pol. III 104

Wróźny

Brunowicze, villa in monte Wroźna gora
dicte, sita, sub parochia ecclesiae DłLB

II 16

Wróżyć cf. Meszorożyć

Wrubel v. Rubel

Wruszenie 1

Veniens Stanislaus... de Gromnyk recognouit
se fideiubuisse viginti marcas mediorum
grossorum Pasconi de Jacymyrz, ita quod si
aliquis predictum Pasconem impediret al.
wruszil super peccunys de Wnescz, tunc post
predictam impedicionem al. wruszenu pre-
dictus Stanislaus debet dare intromissionem
in tres kmethones in Szary

1416 ArchTerBiec 1a 58, 17

Wruszyć

Veniens Stanislaus... de Gromnyk recognouit se fideiubuisse viginti marcas mediorum grossorum Pasconi de Jacymyrz, ita quod si aliquis predictum Pasconem impediret al. wruszil super peccunys de Wniesz, tunc post predictam impedicionem al. wruszenu predictus Stanislaus debet dare intromissionem in tres kmethones in Szary

1416 ArchTerBiec 1a 58, 17

(nr) Ryckle
Ryckle

Biadresa ryckle Joanna
ryckla, matka swego
stworzyzyela

o sw. Annie

1453 R. ~~XXV~~, 214.

(nr) ~~Rychno~~
Mysle.

Just westlich der moravie,

wachle pruhle sbocnyeme

stasse.

M.W. 96 b.

(w) Ryetle - Wrychle - in brevi

(Fl: na crotore)

Году, стые розе Wrychlye

quyew yeyo *Psal. 2, 13.*

(cum exarserit in brevi ira eius),
błogosławieny wrystary, ktorzy
w nyem pwayó

Pałd

2. / 3.

BP: Tatwo moze zapłomni enicwem. DT: tułso

(nr) Ryokle
Wryehle

✓ Rary nye wryehlye wytargnaer ^{7 nyd} Taw. 74.

Rary wlyehorye bolysesory me y vkroorye
maky me y v

~~(nr) Ryckle~~
Wryckle

Baszycer wrycklye syna myala R. XIX. 56.
XV p. post.

(nr) Ryjokke
Ryckle

~~Be~~ Omnes sui iudicari boday yryckleye kyem
sedyey | R. xxii, 59.
XV p. post.

~~Wrychle~~
Wrychle

Wzrosty wrychle syna swego
Stopy podry dny tmeozego

XVp. post. SI Occ XXXIV 161
sin. 16.

(w) Rychle
Wrychle - in recenti

Abi Thaezi vsilnyeri dsewyer^{...} aczky sawolaly wrychle,
...pooynny bili byer pomsereny Sul. 43.

V (si proclamaverint in recenti)

Wrychle of (45) Rychle

Wrzask cf. Rak

Brzyśk

! MOKY I 118, 120

↑ nie weso do duhu

Wrz. 10

bot.

wrzes z wyerajny,

Wrzast = fl. *Calluna vulgaris* Sal.

wrzasth

=

myrica

1

1478 / Ros.

n. 2250

ukr. verest, berest, veresk
diak. eres, břest, břěstán, vřesk

moje prae upodobnienie ob břestku?

ROST. Symb r. 1478

2250

Wreast of Wroos

Wneramie of Wneramie.

Wzrostanie dr. Urozamie

Wroclawic' cf. Uroglawic'

Wseciadz

Non recepit equum... any go zamar wseciadzem 144
Sppp. II. No 8077

Ita nos deus adiuvat et sancta
crux, quia scimus et testamur,
quia Petrus non recepit Jacob
... equum, iopulam, caligo. s,
lapy, pancersa, ostrok,
captiva, suknyey, scorsen,
any go zamar wseciadz-
dem

Worcester - calena

✓ Jensezem ^S Hamal Worcesterde ✓ gertl ^V ^{SR} warich B. Dec. 26, 13.

In bódó pan boq wass,
jensezem was vinyodl
z zemye egyptskye... ✓
abiscse chodsuli proscy
(qui confregit cotenas
Cervicum)

8807

Wszędzie
Dół (sc ksiągista, wojski) Manasen
a skomarszi wycyqdamy y
póty zelyazniny y wyeddy
(vinctum catenis... duxerunt)
gy do Babilona

32 II Par 33, 11

Wzrostki
Przebieg - calena (sc. Nobuchodonosor)
(sc. V_1)

skowanego gyt rzezy ^dpodmy ^vwyost ⁷do Babylona.

BZ II par. 36, 6. ~~Sim. 16. 33, 11.~~

V_1 (sc. Joachim)

V_2 (vinctum catenis)

6789

Wrzecigołz

Nocte erot Petrus dormiens
inter duos milites vinctus
cathenis, wrzeczanadzoma,
* lanczyschoma, duobus
(Act 12,6)

XV WisłRp nr 2368

Wrzecigdz
Rlecigdz

Nagotujcie powrozw, rlecigdzow
(necyodry to) dosyc Rom. 514.

Wreciądz

Jako miły Chrystus niegram ielacny mi wre-
ciądzmi (wzqcyacny) Polm. 653.

Wreścide

Niektórzy natychmiast przybiegą,
wtrącając nam wreścide wielki Pokr. 653.

Wrzeczodr
Przeźdr

Trzasa o Samsonie, ile wigram powrozmi
i rzeźdrmi (rzęcyadmy) Pom. 653.

Wrzeciądz
Wrzeciądz

Karali związać miłego Jęsusę powrozmę
i wręciądzmi wielikimi jakoby srodzicę Polu.

744.

Wrzeciądz
Rzeziądz

Abgobawiona dziewczica Marja... wrata...
swego miłego syna, tako trudno rwiązanego
powrozm i rzeziądzmi Roku. 745.

Wzeciądz
Rzeciądz

Trzewica Maja... powstała mowić:...

Widzieliście mego miłego syna... związanego
rzeciądzmi Rom. 746.

Wreciądz
Rreciądz

Wtoizyli nań mocny rreciądz i wiedli
ji do Pilata Rom. 750.

~~U. Rreciądz ib.~~

Wreca. dr

Woiyli... wieliki wreca. dr na jego święta
syje Rom. 750.

~~Vide: Wreca. dr ib.~~

Wizycja dz
Rzeziadz

Nysly malcenslua + rzezyvdzv (nullaque coniugii
vincula pati/pp. xv, R. xvi, 340.

XV p. pr. R XVI 340

nullaque coniugii vincula
pati nysly malcenslua

* rzezyvdzv

"

nappilum
palsie

Wrzeżenica

1436

Wrzeżenica = ripera | 1486 | R. xxiii, 278.

Trzeci raz
Wzeciągob

trzecie razy barzo ciężkie od ciężkich a trudnych rze-
ciądzw i od pag. Rozm. 819.

Wzrecienied

Wzreczeniera - vipera

1471 MPKY v 136

Wzreczenyca vipera

(Vipera a calore cum processis-
sset, invasit manum eius,
sc. Pauli Act 28, 3)

ca 1470 Mandub 303

Wrześnica

Wrześnica nepa^x

1437 | Wisł. № 228. S. 88

x Skorpion, rak

KATAL REKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

~~594~~

Wzescienicy 'vipetatum'

pokolenye vasszeve a. wzesczenyese -
progenies vipetatum B.

147 MPKY V 117

Progenies vipetatum pokolenye
vasszeve albo wzesczenyese
(Mat 3, 7) ca 1470 Mamdub 260

Wrzecień

Juger wrzecen

ca 1420 Woktryd nr 323

Wrzecień

Juger wrzesen

ca 1420 WokTryd nr 147

Wzeczono

Urządzenie

z. - led by the King; u tego

pisane 30. notyke zap. mu - e
(148 om 20. u prezydent)

T n b p y f † Jaco tho | Swatczyny

[yffe pan Michal | newfal wrzedzena

yplugow | Jaco [~~trzy grzyw tr~~]

quatuor marcas | apud Nicolauru

Rudnik.

pro wzze-
ciono)

1424 Rt Kou

nr 410

Pod Urządzenie delisany tylio
of. Wzeczono

112 Wrzeciono

Wrzeciono mylskie
perstrum PrFil.V, 33.

~~Bibl. jag. 8 2012 (r. 1425)~~

~~Pr. w st. p. 88 33~~

~~Brückner Prfil 5 33 r 1425~~

~~1860~~

Wrecciono

Wreckono fusile

1426 Pr Fil. V, 15.

~~Kat. I. N. 39. Matth. de Jolsk 1426-8~~

~~Pr. ir. 80. p. 8r. 15~~

Brückner Prfil 5 15 r 1428

675

Wrzeciono

Wrzeciono fusum*

1437 | Wisł. №228. S. 86

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

~~376~~

W. Zedionow, a

wrocayono fura 1437 PrFil.V, 16.

~~Bill. Jag. ms. N 2882 r. 1437~~

~~uocab. Tmarc.~~

~~Pr. ii. ss. p. 8 Ar. 16.~~

Brückner Prfil 5 16 r 1437

to 2 Hist.

700

Wreccions

ferramenta...maiora (s. molendini) alias

wreccen, papryca, cрпи || 1462. Agg. IV. 178.

Attinencia vero ferrea
minora... ipse David...

reformare debet, ferramen-
to, vero maiora al. wre-
ccen^(pro wreccions), papryca, cрпи de

communitate

Worcester

Papryere, worcester et cetera necessaria
consequente ad ipsum molendinum erectum

1466 Wolff Lex. 2, 438

LupRip 20m2

Wrecciono

p 4

1485. . destruxisti molendinum,
 rotas et aggerem seu obstaculum
 dicti molendini perfodisti et dispar-
 sisti per fluvium Sae Ferrum eius.
 Veni molendini vulgariter wreccyona
 et papryce; lapides molares hic
 defecisti quo voluisti

1487, Ag 7 (218)
 Anno. XVIII,

At my ... T. XVIII

Capitulum ...

315

R 14 81.

STR 218.

verte:

Tu... destraxisti molendinum,
... ferrum eiusdem
molendini vlg. wrzeszyona
et paprusyce, lapides mola-
res hic defecisti, quo voluisti
1481 AG 2 XVIII 218

Wroceiono

Est iam lapis circa dictum molendinum,
tantum papryza non est et wroceiono, in
qua deberet stare lapis

1499 Wolff Wysz. 5,35

Zaprphysz

Horreos - instrumentum

Certum instrumentum, alia horreos
ad forcular .. cum tabulis .. per .. Johannem
comparatum 1496 Crac. art. nr 1246.

Brzezka

cf. Brzezka

1. Wroze'

Wrozy - urens

Wody z tego paku wycenym wyatrac wyetmy naszles
y wrozycego BZ 2k. 14, 21.

Opelisz bil Moysesza scayfognol
rpkj na morze, odyjol .V.

(flante vento vehementi
et uulente)

8806

1. Wrzec 1 Primo vadit gl. re. citus ad
 stomachum et ibi digeritur et se-
 questratur purum ab impura, et quod impurum
 est, emittitur per secessum, oleum
 ✓ Purum derelictum ad epar emittitur et digeritur,
 gl. decoquetur ^{sc. ibi} _{re}, et ibi fit ⁿ sanguis, et
 sic sequestratur purum ab
 impura.

XV med. RRp XXIII 280

k. 279

wg Wojasa

mikr.

N. Wrzec' = furvus

caso ~~si~~ ne wrzelo albo ne bilo goranexo
quod non fueret caritate

ca 1461-67. Sermon. 415. v.

1. Wrec'

III Reg VI (22) nichil erat in templo, quod
non tegetetur auro, pokraszono (??). Namque
(??) in Maria, quod non ferueret (nie fueret)
*^ycaritate super excellentissima (na marg.)
czsoby nye *wrzóło albo nye bilo goranczo

I 1461-67 Serm 415v

* (proszę sprawdzić przypadek, bo ze skrót)

1. Wrzec' = sermo

garanczey

(feruentis)

ca. 1461-67. Sermon. 415. v.

~~1424 / 108 Mns. R. 415~~

Sermones r. 1461-67

543

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

verte -

(Vox fragelli, et vox impetus
rotae et equi frementis et
quadrigae ferventis et equi-
tis ascendentis Nah 3,2)

1. Wmiec'

hoc ergo templum sanctum est habens ex
artifice sanctitatem, svantosc, virgińi-
tatis, per quam placuit angelis eximia ~~XXXXX~~

* sanctitate(m ??) caritatis, laska, feruentis
in Deum, wranczey ku, per quam ~~px~~ placuit
deo

II 1461-67 Serm 415v

* (proszę sprawdzić przypadek, bo ze skrótu)

1 Wresci

Przestalo wreser = deferbuerat (indignatio)

1471, MSK J. V, 57.

Przestalo wrescsy deferbuerat
(postquam regis Assueri indignatio deferbuerat Esth 2,1)

ca 1470 Mandub 113

Wrzeć
Wrzący

Sic superbus est calidus in feruenti, wrzą-
czey, desiderio bonorum huius mundi

ca 1500 JARp X 80v

Głko₂B₁ 45

Wrzeć

Item pratum dictum Vrzancza debent... divi-
dere per medium et quilibet ipsorum debet .uti
sua medietate dicti prati Vrzancza

(1485) BenLub 383

- Wzrost ef. Obewzrost

wzesc' cf. Odlow^zkeo
x
Otwarska
otwierac'
x
Otworsze

Wracę cf. Przywrzeć
Przymierze

Wzrost cf. Rozewicz
Rostwornyt

Worce' cf. Newzeo'

Mrze' of. Hrao'

Wrzec' cf. Wywrzec'
Wzwanac'

Nrzc' cf.

Zatwainc'
Zatwzyc'
Kawzic'
Zawinc'

Wzrost cf. Lewysec
Zotunensis

Mixedling of Woodling

Wine drženica, e: 11

Wine drženica vel opyso

~~Lice XVI N. 1~~

Pr Fil. V, 9

Pr. in. st. 5 Str. 9.

Brückn Pr Fil 5 9

w XV pr

284

~~Wreckom~~ ^{Rzekom} wrekomo

Cnemu saya thako barzo lakasz,

Wreckomoz strow, a sedy stakasz!

De moite n. 50

~~WOKJ. T. 182, 50.~~

~~Dyal. o biniaroi 50~~

Wizekomo of Rzekomo

Временины

Јз на вѣдѣсе добро не глѣдѣѣ,
из врем(ен) не (м) добре любѣѣ

К'ср бр 16

Wrzemienny

Obczel s^o tomu, c^oz i^ko^o u^re^ml^en^eg^os
K^ow br 36. U^re^ml^en^em^o dobre lub uⁱg'
br 16.

Wrzemienny ^{div} ~~b. no wrzemienny~~ ^{u Soty p}

¶ XV, Parv Lit XXVIII 308
Med.

Item dicta est domina beata virgo,
que ipsa est vita contemplativa, pas-
siva, que est super vitam istam, no (d)
* brzenyenny, et iste ambe vite ten-
dent ad salutem

Wnieciemy Bnieciemy

~~_____~~

18 pot. uoywencie

~~_____~~

braciiemy - Kozlomiemy
corporatum creaturatum

terremyennych stworo-
nych

prima

de materia, vray,
~~Brückner K. Z. S. W. S.~~

~~Ex. apr. 26, str. 152~~

~~Let. I. 475. b. Co.~~

lot. XV, uel.

R. XXV, 152

~~_____ XV~~

915

Wnemienny Bruckner

Bruckner

x ad mensam naturalem
brucknerianam

~~Bruckner Kaz. str. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 154~~

~~Pol. 1. 475. k. 95.~~

~~polowa w XV.~~

1205

pat. XV, R. XXV, 154.
med.

Wrzenie,

Uznaie... v kake uremō sgrōsil Kiv. cv 17.

457

Wremie,

Brzemię = tempus

Polowicie se iaco agenny pccr w brzemie oblicza, V
twego Fl. 20, 9 (ponet eos ut elibanum ignis in
tempore vultus sui) -

V Pm: ~~ae~~ crasse oblyca
cutaj tempus = ~~stren~~ ! ?

Nij: cram twany tworej

BP in

Wre/Brzezię

id est brzemya — momenta / 18. spacia
temporis

~~1471 MPK) V 117~~

ca 1470 Mandub 259

var. kel.: momenta, id est spacia tempo-
ris vlt. godzin

(coepit ex gravi superbia oleductus ad agnitio-
nem sui venire divina admonitus plaga,
per momenta simpula doloribus suis
augmenta capientibus II Marc 9, 11)
v. godina 1471 MPK) V 117

Wnemię, Brzemy - tempo

Zędała yest duwa moja zęacz prawot twoich

we ~~W~~ wszelikye brzemy par. 118, 20.

in omni tempore

Fl: we wszelkem czasie

Wuj: na wieki was

~~par. 118, 19.~~

Przemieć ef. Brzemieć.

wrzesień, dzień 9 wieniec roku

Wrzesień = September

Paszczernyk a. * Wrzeszemu

† XV Tab. 157

med.

Wrzesień

Wrzessen, September

XV p.post. GlKórn II 189.

Wrzesień W

Wrzesień... September | xv | MPM.V. 456.

~~Calend. Ploense
xv. MPM. 5. 456.~~

(p. post.)

33

Calend. Ploense

Wrzesień = September

Wrzesień // R. XXIV, 376
XV

okp Ossol 659

Wozesien' = ^{dwiesiaty)} ~~szkole~~ micie

Mnye dreya wozeszen: iusz naszyenye szwoye
kaszdi szey

ca 1455 Dobr. ~~19~~ 324

Wrzesień = October

10. Wrzesień

xv Lab. 157
(p. post.)

(Pet £ 0.32)

Wrzesień

^u November - wrzesień - ex xv hist. Nr. 562.

tab. 101

Wrzeszczec.

Balat } wrzeszczy

ca 1420 Wok Tryd nr 43

Wresereri - balare

Ueliraw neqer qey, Thobzas, aao korleer wresereri, orokl.
BZ Job. 2, 21.

cuius, sc. haedi, cum vocem balan-
tis viv eius audisset

8808

Wozzereci

Wozzereci = caprisas / 1866 / R. XII, 14.

~~Sta, pt. sc. tu lupo, procal. Eolus cit:~~

caprisas, ^{sgl.} sc. caprae imitaris

unrescysch, gutture falso.

Wrzeszczyc

(c. d. bez pow. no 2)

Cum male caprisas, wrzeszczysz, te procul esse
volo

1466 RRp XXII 14

k. 188

liat 12 i 13 w ramowane, klebs, ale
w/g ~~12~~ 13. dobi 13

wrresoreci

~~wresce, wresy, wresyl~~

wrreskay balo

xv ex.
PrFil.V, 27.

~~pr. x 2036 Comment J. G. 1874~~

Pr. sr. st. p. str. 28

k. 374

Balo... proprie est ouium; ut dicimus:
ouis balat, Brückner Prfil 5 27 kon XV
id est sonum suum exercet olg. 1049
wrreskay, inde balatus... id est clamor
seu vociferatio ouium

Wrzeszczek 'basitare'

- 1) arica basitat, wrzeszcz
- 2) capra beat, wrzeszcz
- 3) edus beat, wrzeszcz
ca 1500 Ery flow 123

Wrzeszemię

258. [Jaco. to. fwatczø] | [Jacom bil.
poflem. odgotartha do Jaroflaua |
ys. mu. wrzeszene | daval.¹⁾). *Alii
autem*¹⁾ *in testimonium*: Jaco to
fwatczø. Jaco Gotard. | bil go-
tow | wrzesicz Jaroflaua. | ydonego.
flal.

1391 Pan m 258

Lehn I m 1062

Wrzeszenie
wdrzeszenie

Taco mi etc. ifz em ne zapowezdal |
Thomiſlawe fdzrefchena anyf | ge
fcodi vezinil^a) za XX^gzrifen

a) L. 1792: veznyl. *Litery ii poprawion*

V <m>

1395 Koscian nr 28

Wizerewic

Sicut sciimus et testamur^{ific}, quod
Michael obligauerat ante Geduse
wizerena] et post [...] Stachna
exiuit

1399 TPow IV nr 2050

Wrzeszenie

Item domina Kalisiensis ... debet
dare possessionem vlg. wrzeszenie in
villa sua in decem sexagenis...
cum omni iure

1403 KsZPom nr 1627-

Wzroszenie

740

Teko gemu pomozi bog | yfwanti †
iaco Virzbanta | ynemerza przef-
meÿ voley | nedalimi vrzeżena
vdze|szancz cop platu nadzedzine]
yfsatrzymalimÿ dwadzefcza | cop
platu, dwu latu |

1403 Poznań, nr 740

list VI nr 491

Wrzeszenie

Ysze Maczek ranczil za wrzeszenie
y za wyzelenie dzedziny
polowice pol Ozechowa

1412 Pyzdr nr 343

wrzeszenie

Tako nam pomozi bog ýfwāti |
† Jako tho fwatezimi. [Jako pa|nŷ
Margorzatha . vziwala fwego | do-
bieza . nifz trizŷ lata . vifzlŷ
ale | geŷ pan Starofta . wrzeszena |
nedofzpomogl]. afz walki zafzlŷ.

1413 Košciaw no 488

Wreszenie

Jakom prai tem bili, esz Stanislaw...
ranczil xx kop grossorum za Ffala...
a gdibi mu gich ne szaplacyl, tedi
miał mu dacz wresche uye (intro-
missionem) we dwa zrzebya na
godi

1421 TPaw VII nr 2124

wrzeszenie

Jacom ŷa flal pofla do pana Bar-
thoffa aby | przŷal ŷwzł⁴ wrzesze-
nŷe aon⁵ [[ne przŷal a | anŷeecz]] nŷe
chczal przŷachacz przŷancz go

1423 Koscian^{nr} 10/6

Wrzeszenie

nr Pozu nr 258

~~Jacom bil poslem od Gotartha do Jarostawa, yw
mu wrzeszenie dawal 1391 roku. T. N° 1062.~~

~~Michael obligaverat ante Gedere wrzeszenia 1399
Paw. IV, N° 2050. Sebet dare possessionem
wlg. wrzeszenie in villa 1403 fiek. 148.~~

L nr KsZ Pozu nr 1627

wmesionac'
~~wmeszyc'~~

Tako nam pomozi bog y fwäti |
crzifz [Jakofzmý przitem bilý, ke|dý
Szepan wofzný fzdal rok | zawity.
doroczé fzkachno na | pirzwe po-
roczký powoýne o | tho, czfzo
kachna odmawala | fwo czanfz
wmorawczewe, kedi | [wo] dorotho
wrzefzowal.

1415 Ustian m 327

wrzeszowac

Jacom w² Staniflawowe² zaftawe
{wgoline} [ne] ne | wzał *septem mar-*
cas² minus³ decem grossis³ [cz] cinfe-
wych⁴ anÿ poczeth, anÿ roboth, anÿ
[m] go | tamo {voznÿ} wrzeszowal |

1422 Kościan^{nr 934}

Wrzeszyć

Eze Nicolay s Chebold imal
smowf, ese gi imal we trzi szebce

Wrzeszcz w słowce ... we tnech na-
czce przimach

1391 Hubel 64

hier.

Wrzesień

258. [Jaco. to. fwatczø] | [Jacom bil.
poslem. odgotartha do Jaroslaua |
ys. mu. wrzeżene | daval.¹). *Alii
autem¹) in testimonium:* Jaco to
fwatczø. [Jaco Gotard. | bil go-
tow | wrzeżicz Jaroslaua. | ydonego.
flal.]

1391 Pan m 258
Lekn I m 1062

Wrzeszyć

<Taco> gim pomolzy bog {†} Jac<o
tho fwa>thezimi Jako Nadbor <...> |
<...>maczka wrzelzic<z ...> | <...>
<...>wu

1414 Rt 9u

w 205

wmaszyc

Taco mi pomofzi bog | iaco mi Jafzeg
ne [[freezil] {^{*}fzrefzil} *idem*[.] igednø
[[dze] | ^{*}dzezino o dwe grifni platu
[[pofpolnego] | iaco mi rãczil pofpol-
nø rankø

L. 1749.

1395 kóscian nr 19

Wzreszyć Betka... ostiit terminum su-
Wzreszyć/ per Leuko m... quod ipsam de
hereditate Negoleno deputit et
Leucomis ipsam peruenit de eadem hereditate,
in quam ipsam arbitri intramiserunt wlg.
Wzreszyły 1397 Sekr. I, N° 2467.

~~C. Wzreszyć~~

Wreszyc

Tunc ipsam deberet (sc. Jagne-
kam Jacsko) intro mittere, fre-
szica, in 2 mansos f szastant

1398 deksz II nr 2096

Wreszyc'

Macsko famulus, ministerialis
Costineusis... recognovit, quodam
Martinum... intronizare et inli-
fare vlp. * Wreszycia debuit in me-
dian hereditatem Pyotromire.

1401 Piek VI 73

Wnosyć

64 {yako [Swøcha] Boguflaw Jerandø
wrzefil veyeg | dzelniczø pyrzweg
nifz derfek Swøchnø pofwal }

1402 Chal nr 64

wrzaszyc

Berzem knafzey dufzi yczzi iacom
przitem bili kedi Oganca wrzeszyl
wchobenice Gerczino | podlug prawa
yaco yednacze | sczali

Piek. nie notuje.

1404 Kościan nr 254

Wrzeszyc

Jacom przitem bil, [czfo Jacob |
Andrzejewi ranczil zawidze|lene pol
dzedzini to mu chczał | vidzelicz
iwrzefzicz podlug | listu dzelnego
aon nechczal | wfocz

Ceteri in testimonium.

Piek. 1352.

1409 Kościół ul 409

Wreszyc'

T n b p y f † Jacofzmý | przytem
bili [yffe yest sprawego | prawa
wrzelzyl Mycolaya wofzny | Tram-
pczinizkego fwitka dziedzistwo | ocz
yest nan zalowal] yto yest ot |
tich maft weczrsenw bil a nykt | mw
newadzyl afz temw trzy latha |
mýnola

1422 Rtkion
nr 396

Wrzeszyc

Yake nam dzeszycancz grzywem szcody o nye-
wrzeszenye pana Pyotraszewo, yakos nye
myal wrzeszycz w szescz grzywem platu

1423 Pyzdr nr 726

Wtręsyć-
wtręsyer
introwicare ca 1428_x P. Fil. 1, 487

k. 43 b B

glossy/około r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Biol Jag

Prace Fil. t. 1 str. 437

209

~~Wrzeszyć~~⁽²⁾ inronisare'

Wrzeszyć

[n]²

inronisare) wrzeszyć

ca 1500 Em ~~Stoa~~ 12 3

wyd.: omyłka zam. wrzeszyć

Wrzeszyc'

wg Poem w 258

~~Gatard bil gotow wrzesicz Jarostawa y do niego
slal 1391 Lekn. I, № 1062. Nicolay & Chobd imal
smowę, ere gi imal we tazi srebce wrzesicz
w Stoneoue na swanthi Marzin we trzech nacere
grziwnach 1391 Kube Kb. 64. Intromitler presicz
in 2 mansos f wrastawę 1398 Lekn. II, № 2096.
Jarrek ne wrzezik szę w Czastawowa, zastawę
1400 fiek. 10. ~~Famulus Martinum intronizare
et inligare wlg. wrzeszicz [!] debuit in me-
diam heredi tatem 1401 ib. 73.~~~~

x 1022 w 439 wruncic

Wpisać

Wpisać intransytywne 1398 lat mar 91

czy nie błąd?

Wzrosnąć?

Jako mi Jarzęg nie przeszedł... gościnę dżerimą o dwie
grifni platu, jako mi ranezil prostopolną rankę

1395. ~~Leksz. II~~ № 1749.

mg Kwiecien ur 19

Wrzeszyci

Czeko J. Rudzkiej rancer za widzialene pol
dziedziny, do mu cheral widzialer i wrzeszyc podlug
listku dzelnego.

1409, Piek. ~~K. 388.~~

wg Kosi uien nr 409

Wrzędzić cf. Rzędzić

Wrzodliwy

Vna pestifera, vrzodly ^v ~~v~~ ovis interfi-
cit alias sanas

ca 1500 ~~PARP X 220v~~

gl Karb I 88

Wzrostliwy
Wzrostliwy

Wzrostliwy = morbidus / R. XXIV, 362.
XV med.

Spec edite morbidus ad Christum

k. 163r

Wrośliwy
Wrzedliwy

To drzewo... potem było poświęcone sziem Jesu
Christusowemu mimo je, nie było lekarstw
wroch wrzedliwych, a wroch niemoencych
[arbor hec... esse incepit morbis salutifera, cum etis
quoque malis ac infirmitatibus tunc medicina
lis... remedium unctor ad dolores] Porum. 90

Wrzodliny ~~J W Z~~

szlim iel wrzodliwim grzechem^x

contagiosa labie 1437 | Wisl. №228. s.86

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

~~237~~

Wrzodliny

B Tys: ludzwo li miansto pod-
mieg

B? : mytolery cynis rounst

Wrzodly wy = pestilens

Wrz. lub.: sly

1471

~~MPKJ:V.70~~ Mem Kal 140

(homines pestilentes dissipant civi-
tatem Prov 28,8)

Prov. ~~XL~~

Wzodny cf. Wzedny

Wrodowy

Krew jego przyrodzona nigdy się
w nim nie przemieniła ... ani której
(w której) boleści wrodowe [j] w
nim poruszyła [morbique molestias
nullas inducebat] Form. 157.

Wrodowy

Miły Jesus nigdy niemocen nie postat...
ani ktore [j] boleści albo nagabania
wrodowego miał [nec molestabatur
morborum egritudine] Rom. 158.

Wrzodowy

v. Ziele

Wzros = fl. ^{bot.} *Calluna vulgaris* ^{Wzros zwyklojny} ^{Sal.}

WZROSZ

~~genesta,~~

~~genestella,~~

~~cytissus,~~

~~mirica~~

1437 / Pod-n-

sim. xvex. fllek 64

2701.

~~5506~~

~~7205~~

~~3648~~

~~8638~~

~~4458~~

~~10048~~

~~5384~~

~~10800~~

- Wę Wistur 228

I. OST. Symb. r. 1437

2701

WRZOS

Mynica, fenosta,

~~Wrzoz~~, *genescella*, *citisus*, id est wrosz

XV ex. GILek 64

W1205 Bot Calluna vulgaris Lab.

W1205 surcus

1437 Hist ur 228 s. 88

per. Post ur 10888

Wrzos

* Urosz (citidum) p. p. xv, R. XVI, 340.

Wzros bot. 'wzros zmykajny, Calluna
vulgaris Sal.'

Wzrosz minima

1460 Rost nr 3648

Sim. ca 1465 rb. nr 4459, ~~600~~
XV ex. fl. sek 67

~~1500 rb. nr 5506~~

, ca 1500 rb. nr 7209
Rost

WRZOS

Wrzoz mirica

XV ex. G1Lek ~~11~~ 67

Wzros bot. 'wzros zyczejny, Calluna
vulgaris sat.'

* Wzros mirica

1472 Rost nr 133

Sim. ca 1500 lb. nr 5506

Wros bot. 'wros zwyczajny, Calluna
vulgaris Sal.'

* Wrosz cicutus

ca 1500 Rost nr 5384

Wras

(nomos zmyrajny)
Calluna vulgaris Sal.

me bel. sbornici

Mimca Bagno nel oross (fuo
vross A) xv p. past. PTV 9.

~~100~~
orosz? może Wtzes?

Bagno nel orosy mirica

PrFil.V, 8:

~~lic. XVI VII
Br. 87. 88. p. 5 Br. 9~~

Brückn Prfil 5 9

w (XV) 1. post.

vp
~
pno orosz ?

274

Wrzos = mirica

Mirice borovik bohemicke pulgo* wross albo
prozerek. ex XV R XXXIII 187.

Psal 18

o w Psal

a b c c' d e f g h c h i j k l l' m n n' o p r s s' t u w z z'

Wrzos = mirica

'jalow' pustynna, odpa-
na nel subz woline'

~~mirica~~ choyna wrzossz et a domino recedit cor eius erit
enim quasi mirice in deserto. 315 (13) b a

(Jer 17, 6)

IP XV. 313.

(sc. qui confidit in homine)

~~Spr 1, 313 - I pol. XV~~

P. P. R. SKY

✓ (sc. maledictus homo)

258

Quadr.

Wriedol

beg] day mu zolegl vsta wroth!

Stola n. 26

~~Arb. III. 499. op. c. 1410.~~

Stata

c ~~1410. JA. 14. 499.~~

wrząd

Twarda pokuta, ale rozumna, gest jak
na wrzód albo na ranę (twarda
& ostro (!) maser

№ XV R. XXII, 241-2

med.

Wrzód

Βφδφφ wrzodowye / a mφchyrze

* mφdφte na lynchies y na ołowit-
ku we wszey szemy egipskyey

ΒΖ Ex 9, 9

V (ulcera)

Wrodd

Rani waf pan wroddem egipskim V
na stronie twego ciała, ktorpsz
layna vipusrazsz

BZ Deut 28,27

V (ulcere Aegypti)

Wzrost - ulcus solis

Stwierdzony przy okazji a wlozoty na wzrost gęsto
PZ IV Reg. 20, 7. Ranić się pan wrodoem ~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~
Dent. 28, 35. ~~Podobny wrodoem a wrodoem nie~~ (!)
na ~~gęstoem~~ ^{gęstoem} ~~nie~~ ^{nie} 21. 9. 9.

V su. zwigulek fig

V^o y srednoyom gest

quam... possissent, super 8809
ulcus eius

Wozod

Wozod Zapreca str₂ = pus devescit, 1866 R. XII, 19.

Spiritus roberius cor lauat interius,
[pus, gl₂ morbus wozod, p₂oque devescit,
cum ~~primitus~~(?) sub cute crescit]

k. 245 Paroditus

Wzrost

Wzrost / Ulceribus

~~1471 MPK JV 124~~

ca 1470 Moudub 274

sim. Kal.

(Qui, si mendicis, iacebat ad ianuam
eius ulceribus plenus Luc 16, 20)

V gl'ow 68: ran

Wrod

zaskorny wrod 'intercus'

3.

intercus, ~~syn sucht zwischen fet und~~
~~fleisch~~ solza albo zaskorny wrod

Cg 1500 Er. ~~How~~ 123

Wrzód = ulcus

Był jeden rzebrak na imię Laraz...
wrodow pełny... i rzeźnięta przychodząc
lizali jego wrody [ulceribus plenus... et ca-
nes veniebant, et lingebant ulcera eius]
Romm. 394.

Wzrost

Rami uř pan wzrodeu psotniuv
na kolanoes y lytkoos

By Dent 28,35

V (ulcere pessimo)

Wro'd

Nocte et die ... fui ...

✓ In labore et in quiete in urodou
erumpna "4

est. se. morborum.

(II Cor 11, 27)

XV med. 177, 166, 4/2 17 w.

Wzrost 'morbus'

1. contagious morbus } zarazony wzrost

c. 1500 prz. ~~Stow~~ 123

Wood 'morbus'

2. morbus, wood

c. 1500 ~~Erz.~~ How 123

Wród = morbus

Tamo niżadny ni jest udręzon wródem
albo ktorą bolesią [nec morbo vel
dolore, quisquam ibi premitur] Rozm. 25.

Wzrost

O tem, że miły Jezus nigdy nie po-
stał niemocem od nagabania którego
wrota Korin. 157.

Urod = morbus

Ty dwanaście apostołów k sobie
wzwał Jezus... a dał im moc... aby
wzdawali wrytki wrody i wrytki
niemocy [ut curarent omnes morbos
aut infirmitatem] Róm. 202.

~~Urząd~~ [pro: Wród 4]

Wród

Natychmiast trudny urząd [pro:
wród 4] ji nagabat [graviori mor-
bo impeditus est] Rom. 107.

Wrod. - morbus

Jesus... udravit... rozmaite, paralizem
zarazione... i ine, ktorem ho wie wro-
dem, to jest niemocą, byli zarazeni [multos
paralyticos... curavit, mancos atque debiles
et morbos sanavit] Rom. 27.

Wrod = morbus

Jesus... rekt...: bacę, iże mie nikt
dotknął, gdy se, mie moc wyszła a
wrod albo niemoc piser mię udrowiona

[Jesus ait: aliquis me tetigit, virtutem
nam exisse de me scio morbique salutem]

Psalm. 223.

wrzód

... ..
Tako mi pomozi etc. ýz Marczin
Sol|tifz. Jacuba woznego nebil anÿ
wo|gen motal, ale [[mufze wten
czafz]] | fze fzam otwelgego wrzoda
wo|gen. wrzuczil. ý fzamfze fztlukl.

1418 Kościuszki m 666

Wzrost

o, quam venenosa pestis veneratur falsus testis

o jako szkodliwy wrode. II $\frac{1}{2}$ XV (Antil. III 289)

P. post.

W. 275 r

f p

Wzsd

Procedit enim ex ea (scilicet ira) im-
paciencia... procedit discordia... proce-
dit malicia... procedit homicidium...

Quare fugite pestem, monovi wzsd
hanc? Quoniam cor hominis
perturbat

XV p. post.

Wisi Rep nr 2416

(x. 314v)

adverte? aut microbiologia i. s. h. o. l. i. d.

wrzd

Spz wrzod - scabiosa minor

Wisłocki Incunabula

str 143

W^{XV}/XVI

Wood of. Spicewood

Wood of Mispiwood

Wrzucaci sig

Jacowski ni tó lankó widzeliki... ero see Marxin
w nó wrzucal 1394 Hube 26. 69.

Wzrucać się - se intramittere
Jepoli

✓ W gich dyedzińi xanżan w wyanzowaer albo wzrucać
szan nyc ma Sul. 87.

ad suam hereditatem... se intro-
mittere non habet facultatem
✓ albo gynyenya to iste

Wrzucić się Jam spirituales intromittunt se de consiliis temporalium

Wrzucić się śd = intromittunt se; iñ. xv; R. xxiv, 67.

~~intromittunt se~~

gl Kar B II 82

~~zag. nr. 1619 Mas z Groch. k. 23,~~

~~Br. Kar sw. I str. 24.~~

176
Rozpr. 27 str. 61 pocz. w. XV

Leptosi deberent a sacerdotibus mundare, per quos intelliguntur peccatores, quorum iudicium ad solos pertinet sacerdotes. V

Wzrucza s^o intronmittit se

[de iudicio alieno] in. XV / ~~R. XXIV, 65~~

~~Jug. nr. 1619 nar. 2 grad. A. 166~~ ~~gknd II 8~~

~~Pr. kas. sm. I 28.~~

Rozpr. 2⁴ str. 64 poz. w. XV

438

V Unde qui eos indicat, intronmittit se,
wzrucza s^o, de iudicio alieno

Wzrucenie

O stare * wzrzuczenie Suickna na mió zabo:
wa (la) ero gey maer dala, za shom gey ya dotier
vorynit 1425 Kuch II nr. 1449.

Horucic - inicere

unucoci, unotoi

Inicit unucuti

#2 XV R. XLVII, 358.

p. pr.

quod tibi ipsam, si rem,
per fenestram immittere.
seu frangere possent

pro molono

-----57d
/19/ (gd) nayda kradzesz; al
/20/ bo roszboy [w]gego zam
/21/ [k]v] czosz szam knyemv
/22/ klucz noszy [Nyszly by
/23/ takye male rzeczy] al-
bo /24/ male ydrobne rze-
czy /25/ [byly ysz ge mv no-
szo/26/ no [oknem wrzwczycz]
/27/ zatho moze na krzyszv
/28/ praw bycz yako geth
/29/ praw podlug prawa /30/
Przesthapyly kto /31/ prze-
czywko racz/32/czam albo
przeczyw/1/ko myesczkyey
vffale

od tego mogą raczcie wsz-
andz wyną podlug mylosczy

OrtOssol 43,1,w.19-32 -

~~43,2,w.1~~

Wzrucie

Loc. 53

Wrzucić

Gonimera near youth, gdy kogo uchwycisz, albo gdy nądzę
Kradziez w jego domu, uczelęby traktęre mało rzeczy
były, yz gęre uozono oknem wozuwyer Ort. Mac. 49.

Wzruć

Wzruć = jaire)*

~~Wzruć~~

nar. kol.: wzruć

ca 1470 Moudub 160

(inice pedem tuum in compedes illius
Eccles 6, 25)

* Wg: tak ryp zew. inice. Ma: inice,
id est intus iace

Eccles. VI 6, 25

a b c ć d e f g h c h i j k l ł m n ñ o p r s ś t u w z ź

Wrzucic' = mitto

~~mittimus~~ wrzuczimi do yamy tacy; venite occidamus eum et
mittamus in cysternam hanc veterem ~~V 313 (14) 14~~

~~I 4~~ XV ~~I 313~~

V (Gen 37, 20)

~~Spr 1, 313 ; I pol. XV~~

p.pr.

B2φ

Quadr.

259

Wzruci

Myktozri pochowawaiφc' orloweka
wzrzely wotri y wzruczily cyalo
do grobu Elizeowe

B2 IV Reg 13, 21

proiecerunt cadaver in sepulcro
Elisei

Waruio-jacere A iestli kto z nyenawisi
orlowyeka gony albo
dsiwye nan^r eriwrekoli wrziery B2 Num. 35, 20.

si... iecerit quippiam in eum

Wuj : jeśli kto z niemożni stariels poposnie
albo nan co ruci z wesady

8811

Thruit -projicere

wzrost, nacy, ganybnosy, trel a prekoriz-
ryz ~~koncom~~ 3,6 namy twimy dnp-
Nah
wiz cyj b qaj

!proiciam super te abominaciones

Wuj - wyhuic, 2? - obnuic, i

Wraci

Jedi... Tobias... wyifw, s swey łobol-
ki wstkr serca a wstkrz oney
nibi y wracyl se na ziwe wstgle

BZ JOB 8,2

posuit eam super carbones vivos

*Wrzucić
wrzucił*

Ale jako powieda dziewica błogosławiona swej dostojnej słudze, świętej Brygidzie, rzekący, iż jemu nie dano tako wiele, czuż iż by sie mógł oblec, ale jedwo wrzucił nasie (827) suknię, aże ji poczęli ciągnąć, ależ potem wdział swoje ręce wrękawy; Rozm. 826—827.

Meruic = injicere

klasatay gest on go-
no nego olequ + kan bil
nateu y)

Gesley gylon byl... von gortey oleg fruerit +
Gn. 180, 6.

Vn. sij tygo jana

Wrzucić = dejicere, projicere

†

Kona y wradacea wrzeczył gestk w morze ^VF. Moys. 15:1
~~Wrz jecit / Wrz faraonow y wozykt gego wrzeczył~~
~~gestk w morze ^VF. Moys 4 (projecit)~~

V se. gospodrim, ru: wrzeczył
u Nehr. wrz wrzeczył
i u ra r.

ru

^Vo sim B2 Ex 15,1

V deiecit in mare Ex 15,1

Ex 15,1

Wrzucić

Gospodzyn ... woz faraonow y hoyskφ
sego wrzucyl gest w morze (prai-
cit in mare Ex 15.4)

FL Moys 4

VPm: wrzucyl

Sim. B2 Ex 15, 4

Ex 15, 4

Wzrost

Jako i scorf iako myfssso... Wzrost
w plomijem

Bz Num 18,5

flammae trochitis

Wzrost

A dnewo cedrowe ... a izop kaplan
wzrosty w plomycu (mittet in flow-
mam)

B2 Num 18, 6

Wzuci'

Wzucysz wnetrze niye w v oren

(incenso iecore piscis)

§ 2 Tob 6, 18

Отруци

в т.ф.ш. години вращаю вфде

в печа/огня горфоро

Бз Лу 3,6

V mittetur in fornacem

Wtrucić-

(4)
W ~~W~~ ~~h~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~f~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~y~~ ba da w r a w e r e r o n a, o r y e b y e
p~~r~~o~~s~~z~~e~~ g o s p o d r e m o y a N a w i J o.

1028

Wrzucić w ogień = in ignem mittere

Usełkie drzewo, nie czyniące owoc
dobrego, wyrębiono będzie w ogień wrzu-
cone [omnis ergo arbor, non faciens
fructum bonum, excidetur, et in ignem
mittetur] Rom. 178.

micro.

Wzucic Exhibunt oculi... et mittent
eos (sc. melos) in carminum

Wzucier = mittent R. xxiv, 359. ignis (Mat
XV med. 13,50)

mittere / doctore
imicere

v. 18r na uohv. gl. niengt.

Wrzucić = mitto

A wrzaskowi bychmy ich nie pogromyli, i dci
do morza, wrzucić wędzicę w wodę [ut autem
non scandalizemus eos, vade ad mare, et mitte
hamum] Rom. 372.

Wzanci

Nalezali słowjaka zbyerayfego
dnwa w dnem sobothni y podali gy
Moyzeszowi y Aaronowi... , ktoris^{to}
wzanci jego w cennic^o V

Bz Num 15, 34

V recluserunt eum in carcerem

Wroni' = eicio

A presto służy niewyżtecznego wronicie
wyecny (!) wnętrne [et inutili seruum
ejicite in tenebras exteriores] Rom. 490.

wrzucić

Tako mi pomozi etc. [ȳz Marczin
Sol|tifz. Jacuba woznego nebil an̄y
wo|gen motal, ale [mufze wten
czafz] | fze fzam otwelgego wrzoda
wo|gen. wrzuczil. ȳ fzamfze fztlukl.

1418 Kosiwan nr 666

Wyrzucić wdrzucić, zaim. wzdruzucić
Wdrzucić = reprobare

(para: wdrzucić? wyrzucić?)

→ both invalid

Wdrzuerona etalis celebritas non est totaliter sim-
pliciter reprobanda Gm. gl. 44, a.

Wzrucić?

unicuique?

Wrzucić

Heredes vero super ea non debent aspicere... si quis ipsorum
invenit hys koperu suera ~~sex~~ tenetur L. marcas
perdere V 1403 Pick. ~~162.~~ 162. ~~Praxidolha pondus annos~~
~~Manovo paupere tenent~~

znaczenie?

H ex utraque parte,

V racione radii

ume naimic?

Wzrucie' (wzrucie'?)

Cio ten erbowyek szwem dyceerfm dal Wzrucygn themu one moze
reer yego jany any moze wzrucygn Ort. Mac. 84.

'e arzmic' p. wzrucie'

V a w gay nym szadye... othwerdzono,

W hoc ipsius axor contradicere non potest
neque vacuum facere

Orthosol φ

Vol. 132

1. to jest orzeczenie na pytanie:

w jednym gojonym sodzie wolał
jedem ułowik due inwentur ...

(b. oblicz, pomyśl, a orzeczenie 62,4
do 63,4, dalej brak)

unięwinić?

Nrzucić wdrzucić ^{zawr.} wdrzencić

Si servare nollet vel condictamen
inter ipsos factum non teneret, est tunc
Ossyey predictum forum pro area reicere
alias wdrzuczyer potens erit.

1468 AGZ. XV. 93

(Wdrzucić?)

~~AGZ. XIV,~~

Archiwum bernardynskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1468. str 93.

Wzueic i wa kopos
dugi rodni svet?

Wzueic'

Tunc Nossela trebit
una cum suis hominibus
contra cum suo opole. +

413. Tunc ipsi Wzuecili post
ipsos xamini in silvas
et circa silvas

V<si?>

1399 Pozn w 413

~~Lekh i w 3108~~

JA IV 189

Wrzucić z nożem,
nożem

Wrzucić się - invadere

Serbi: Wskokolibazner (na nycyko) wrzucił sygn.
~~ten potanymon banyqul. 86.~~

si contigerit, quod super aliquem...
quispiam... irruerit

V sygn *prigodziło, rebi...

V gy zabyca chazan... , takyego do san-
du posuaca ma

Wrucic' sic

f. 2

Sicut

Brandalcha per duas annos Manoro pacifice tenuit
a Berelao, et vos ipsam subintrastis wrucili
1387 Paw. III, No 309. Waytheo intromittit se +
wrucil s'q nostram super possessionem 1388 No 109d
Swanthoslaw ne trima gego verera dretniere, ani
se w np wrucil 1403 Diek. 151.

↳ w Pyrobr w 197

✓ Sicut

✓ 16.
~

✓ dim.

Wrzucid' s

Proposuit Zurska ... super Mi-
chaelem ... , quod intret islem Mi-
chael in hereditatem ipsius vlp.

wrzucil szp in cisthe et aravit

1408 Trew iv ut 1704

+

~~al m s m m~~

wrucić ni

~~bielobina~~

5344. Terminus Andree de Woyszice cum Paulo et Jaroslao et cum omnibus, qui ius haberent de Woyszice parte hereditatis ad primos terminos post expeditionem et sic agebat Andreas super ipsos: wrzucile s s o w m o d z e d z i n o, non habens jus] et hoc volo aprobare et ipse receipt ad dnos. Terminus ut supra.

1386 PRAW IV
 nr 5344

Teki Pawińskiego T.4 M

Ksiegi grodz Leczyc. rok 1396

1368

Wrzucié (n3)

<T n> p b yfz † iakothofwetczimi
[[af< | ...> [[wetczimi]](afze Stafcheg
vrzuczill<φ> | <whan>czinø fzelzinø
{lto} [[mÿmo rze]] rzek <... | ...>
<...> *pertransient hi testes tunc*
si <...> yf † czofch <...> | <...>
zelzm <...>

1399 Rt Kou
nr 74

Wracieć się" d. Wnazyje (maj.)

439. Tako nam pomozi bog | yfwanti †
iaco to fwatezimi [yfs Jafzek ne-
wrzezil fzø[wa]wczaf|flaowa¹) zafta-
wø] animu fcodi | vezinil.

1400 Pozn nr 439
Pieh v̄i nr 34

V < u >

toś kur

Wzrucic'

+

T|mne pomofzi bog y fwenti crzilz |
iako iakofm ia fianuchewø zaftawo |
nevrzuczil Vanýtego vfziteg mam

V (sig)

1402 Rt Kou

nr 142

Wrzucić sis

+

Thaw gym pomoszy bog... [yako wedf
y szwaczczf [yako* Stronko 5f wrzuciła
w Szlotiszczice] a theme roku ne.

1403 JA VI 208

Wrzucić się

yfize tho fzathczymy [Jaco a^{na}] | k...
762 ^{uxor} hanuthowa [newrzuczi] | laffze
Wechową | czanfc wó | peffzyne przy-
ffwem dobieczu | nyfz | czfofz dobila
nafta^{ku} thofiz | czerffzý

1420 Kiel nr 762

Vlep. w Nicclowg

Wrucic

93 [yako Grzegorz wruczilo wgnachowø
cøfcz] | cfo Jødrzeg szaplacil chøfbo

1403 Kol nr 93

Wrzucić się

Petrus mansit... comendatori alias
tres marcas racione ^{pene} pro eo, quod se...
iniecit vlg. wrzcil się w zapust

1403 Ks 2 Pozn nr 1541

rozucić

(181) Jako gim pomozi bog y fwã-
tý | † Jako tho fwatczø [Jako Cibek |
fwø zonø. panu przibillaowÿ | wez-
plawu. nazaftawil zafta|wÿ. anÿ-
muze gwałtem wrzu|czil wto za-

ftawø.] anÿ gim | thÿ listÿ [wr]
zaftawne wran|cze przifzlÿ. anÿ tam
zaftawÿ | trzimal.

1415 Kościuszki nr 559

Waucić (ng)

602. † yakom przythem bil yfze czellaw
wrzu|czyllzya wthø czanfcz naktho-
rø pany | dzyerfka fwog pofag
polofzyla
Ceteri iurabunt in testimonium.

1418 Vol m 602

Wracić (ng)

101A Tako mi pomozÿ bog † ŷaco tho
szwia|czfa ŷfze ŷan spawlowa nÿe-
przedal fweÿ | czafczÿ tamifte [p]

101A ud wpawlowie po przedobi|czv [[tamifte
wpa] pana ŷadzÿnie, ale | czfo
dzerfzÿ pan ŷadza czafcz to gefc
ŷano|wa ale nie dobcowa {blifcofcz}
a ni mv fze wnia wrzv|czil przed godi

1428 Kol w 101A

Wrzucić 52

Jaco Swanthoslaw ne * knema
pego onca obielnicze ani je w nφ
wrzucił ale tφ * obielnicze trima,
cso mo na zastawę, vidzelono

1403 Pyrdr w 187

rozucic

Jacom pri tem bil, kedli Jan Wwanran
we tri stadi w Morawcewe ...

an *szo tam gwaltem rozucil

1405 Rościan nr 268
Pohl nr 928

~~Wzrucic'~~
Wzrucic'

243. Jaco tho fwaczimi / Jaco micolaÿ
fabiw catherzini|na baba ywrzuczil
fza w[e]ÿey poffag

1407 Kal nr 243

wrzucić

Jaco Baurowa wrzuciła | wżol-
tistwo wmały lancze, | gwałtem
mocz* tomiflaoui | poiego oczcza
fzmerczy

Piek. 1190.

1407 Kościan nr 34⁴8

wrzucić

Jaco tho fwatezą, Jaco pani ne
wrzuczÿ | lafza wpol Szoltiftwa ÿ wpol
dworu | po ftanv roca ale fpocoÿne
wÿ trzÿma | la mÿmo trzÿlata

1420 kościan nr 781

wrzucić

+

(101) Ifz to fwatczø [iaco czfo
machna na | granowfkye zalowala
bifzø wrzuczili yeý wzaftawø, to
oný fpo|koyno witrzimali mimo trzi
la|ta]

Piek. nie notuje.

390
1408 kościan m ~~1408~~

Wroucić (ms)

+

386.

[Jacom ła ne wrzucil meczoui¹] ...
wprze|ranw [we trzi czanzcy solti-
ftwa] ani | meczko tam prava mal

¹ Ul. 275: iuramentalis, meczoui.

1412 Kal ms 386

Wraci' si

Jakom ya nylwocuzyl 1242 any
w wygzał gwałtheronye we wlatkiw
Węgodnje.

1480 Cross. } LXXXVII
(D.)

Woucić (sic)

434. Jacoto fwatcimi iaco bogufz wrzu-
czil fzu | wfciborową maczerzifzną
povipra|vanv¹ iaco yą fcibor od
meczka vip^{ra}uil

c. d.

434

¹ Ul. 482: Sdziuicze, vipraueny.

Młk Kol nr 434

Wmucić (ry)

434. Jacotho swateimi iaco bogufz wrzu-
czil | fzu meczkoui wotezifzną van-
czeÿ | nifz ma w fzastaue

Ul. 483.

1414 Kal m 434a

Wrzucić (sij)

Yako czso Wyanozencz dzerszy polusledze, tho

gye dzerszy pocoyne mymo trzi lata, a gwaltem

szye w ^{nye} wrzuczil

1421 Pyzdr nr 688

Waucid (si)

450. {Jacoto fwatcimi} | [[Jacofmi przitem
bili] iaco ian n̄ewrzuczil | fzu nicz
wanczeÿ wrogaczewye yedno | wtho
czo mv wafz¹ zaftauil wpolpanti |
grziwni

¹ Ul. 543: iusz.

1414 Kal nr 450

Wrzuć

T I P B I S † Jako tho Swat-
czimy | iaco czfo fzałował Staniflaw
namrokothø tho | czfo muſza wrzu-
czil gwałtem ihobrał Szano [wecargly]
atham d wdzyrfal trzÿ latha |
dobrowolne | Swymÿ rżandzamy

1414 Kt. Kon.

w 332

wrzucić

Tako gim pomozi bog⁵ etc⁶. [Jako⁷
Marczin | Kot⁸ newrzucilffe⁹ moczo
gwaltem | *in Jacobi molendinum*]
namefzkiem¹⁰ | rowe. przedefzrzem.

1416 Kościan nr 611

Wrucic' (vi)

634 [yako przitem bili gdi fechne wy-
dzielono wjey poladze dzelniczø
a dorothea lzeye tam wrzucila |
wjey polag]
Alii in testimonium.

1418 Kol m 634

Wrzucić się

1124. yfze otem wemi yfze Nykel wrzucil
fza [w] | kmecha ywrolą paney ka-
therzyny nescyfnaw | fy gey pra-
vem] — — —

1422 Pozu w 1124

Wrzucić się

+

1143 Taco gim pomoz bog etc. (yaco
woytek | Starfky byl wtrzymanu
trzy lata nýflýmu | fzatham wrzuczo-
no etc. wyegoflath¹⁾ |

1423 Póru m 1143

Wzrusić się

szadone

Nicolay szag na jego dirszenyu wzrusit kwaltemy
1445. Slapp. II, c. 3239.

Ze Krcow... byl w *dirszenyu roley
ty... a wzrusić się ma...
" " w ....

Wrucic' sig

Yakom stye ya nye wrucit'
gwalthem na wdowy stolec Amyu,
aleu wschetl s₃ dobroz wolu w gey
dom podlug gethnac'skyczo vge=
dnafya.

Wankar 1446 AKPr VIII_a 50.

Wrzucić się

758. (964 r. 1446) Jacom ya wwrzucil (E) szą gwałtem nafalczino wyazane wdom. — Jaco ya to wem pyotr newrzvczil szą gwałtem nafalczino wyazane wdom.

1446 Zap Warsz nr 758

V pro me

Wrucic §

+

. Pro eo, quia vos violenter iniectis-
tis vobis, wrucialisare se in matrimo-
nium suum, videlicet in Jacsimirz
oppidum

1448 Apr XI 332

+

Wzueic' dig - se intronit Here

Jhedi

Xanzan w gymyonye yego / ma syan wzuezier Jul. 87.

Vruschaygnue i nyeruschaygnue.

dux de suis bonis... se intronit Here
debebt

H 272

Wzrucie sie
quia tu

Je injeviti ab. wzrucyle ⁿ ~~ty~~ ⁱⁿ 1468 / ~~1468~~ / ~~1468~~ / II, No 3917.

W (leg. wzrucite's sie) ... in ipsius bone
materne

Wrzucić się

1260. (101 r. 1470) Thako mi bog etc. yakom ya nyewrzuczyl
szya w czasthka Maczerzystha y oczystha (!) w grudowye po dla
posw anim gey gwalthem vskodzyl ya ko trzydzesczy kop. —
yako ya tho wyem.

1470 ZapKanz nr 1260

Wrzucić się

+

Tu te in ipsam aream iniciens alias
wrzuciwszy srya ipsam aream Tenes

1481 1992 XVIII 218

Wrzucić ty

1808. (532^v) Jakom ya nyewrzuczylsza gwaltem pyenyadzy
nyezaplaczywsky (!) wdzerzawa Michalala (!) Srambierthowa cze-
shnyka anym przyczyskal kmyeczy yego ku robocze anym gych
Czyadzal any komori phiolkowy kmyeczowy zamykal anym gych
Sandzyl any wyn Skazowal nanye podla posw thako my pomozy
bog y szwyathy krzyszh. — Jako ya tho wyem ysze Mykolay
nyewrzuczyl szya.

1498 Zap Warsz nr 1808

Wrzucić

+

1598. Jakom ya szą nye wrzuciła w yeczsla
w szemne, y wodne,

1438 Pozn nr 1598

Wrzucić się

→ quia iniecit se alias wrzuczył się in theloneum
in Breschow

1475 AGZ XIX 23

Ministerialis... recognovit, quia...
citavit providum Michaelen Schysch-
ka, civem et theloneatorem Brescho-
niensem pro eo,

Inam, ze bog poolola
Kazucic sig - irruere wam zemyp, bo
Track warr warricit sig qost na naur Jos. 2, 9.

a omolleli sp warrisi biollinele
w zemni

V irrut in nos terror vester

8812

крucіc' сис

Dum avertit se a deo creatore et
convertit se, vrucnyl sya, ad implec-
cionem voluntatis dyaboli.

ca 1500 глкарБ I 55

Wrzucić się

Tako mÿ pomofzÿ bog † yako tho |
fwatheza yako yan fpawlowa wrzu-
935 czÿl | fza wezwartha czafcz othmanÿ
dziedzÿczth | yadwÿfzÿno wktora
gÿą wofznÿ fprawa wÿafzal

1426 Kel nr 935

Wrzucić się

Tako nam pomozÿ bog [ÿ] † |
ÿako tho wemÿ [ÿako Micolaÿ |
958 lza newrzwczył [wã] fastawa pÿo-
trowa wlowÿne] anÿw nÿe potr |
[p] bil wdzerfzeniu po Mykolaÿo|wÿm
vkupÿenu

V <W>

1427 Kol nr 958

Wrzucić (19)

Yako pan Jan wrzucił sze gwałtem samotrzecz

we cztyrze sladi w Orzeszkowye v cupyeny

pana *Jarosla (w) owo

1430 Pyzdr nr 941

Wzucic

83. efzo Scarbimir cupil fedlifko vdobko
tho | yest trzimal, animu se Micolag
spotrem | vřzucili vne

[c]

1403 Uel nr 83

Wzrucic'

T n p b ŷ fz | † iako tho fwetczimi
[iako marcus fmach|ny maczerze
{pofag} frzuczil Vgwaltem iako |
phincz grziwen

V(sig)

1404 Rt Kou

w 169

Wrzucić się

Jako przydaj Boguszkowi

szuczil (pro Bogusko i wruc-
czil) szó w Czystke, w mof dre-
dsimf

1409 TPaw IV nr 1703

por. nr 1704, 1705, 1715

wrzucic!

Tako nam pomozi bog etc. Jako |
Chwal Rathayfky nye dzyrfzÿ |
fwego bratha flada roleÿ (316 v)
<w B>udzylowe^{b)} ale czo dzyerfzã
tho | <praw>a^{b)} oczczifnã {dzerfzy}
anye wrzucile | fza

a) Następnie powtórzono: Rotha.

b) Narożnik karty uszkodzony.

1434 Kościeln 117485

Wzrucic sig

Jacom sig ne wzrucil Mecaoui...

we tvi cenzny soltistwe ani Meca-
ko tem prava mal

sig Lal w 386

1412 AKH III 194

kal.

~~Waudric' nig~~ → Wzrucic'

Γr

993

Tako mÿ pomofzÿ bog † yako tho
fzwÿa|cza|yfe Michal fzykor [nÿew]
nÿewczw|dzÿl fze wtho dzedzÿcz-
ftwo|c|o] cio onÿe | wbÿflawa zalo-
wala|alÿe yÿe kvpÿl| za fzech grzÿ-
wÿen v Marczÿna A on | [[bÿl] bÿl
wtenczafz wdzerzenÿw

1424 Kal nr 993

Wzrucic' !

Wzrucit' (sardone)

Tunc ipsi wzrucit' post ipsos
2a mimi in silvas et circa silvas.

Pozn. 1399 Leks. I nr 3108.

W Pozn nr 413

Wzrucie - imicere, ponere, proicere

Wzrucer wazdore rbye w ozen BZ Job. 6, 19.

Wzrucyl ge na ziemie wogole ib. 8, 2. Wzruczaly
cyalo do spodu ib. 18 Reg. 13, 21. Wzruczaly (reclu-
sensual) gogo w czeremierz ib. Num. 15, 34.

Wzruceron bopre w pycer ognya gorpiego ib. Dan. 3, 6.

~~59 b 13. 20~~

~~106 a 36~~

~~141 a 35 2. 2~~

~~337 a 2~~ ~~160 b 18~~

~~315 b 21~~

~~315 b 10~~

8810

Woswiec 43

Bawrowa wraucila 10 w szolstwo w Maley
Janese gualtem moxq Tamistlaoui.

1407, Piek. ~~1407~~ 337.

ms Kosciom w 340

~~wyreczyc~~ wrzucić

~~227?~~

59. Tacc gim pomoz bog etc. Ja,
co wedrz y bratherz ere Pa,
nel ne wrzeczil wawrzecowa
oczeki anij w swadze bil mij
na tey drodze, kegdi kabith.

x) wyreczyc Cf przyb. 10-11.

Loi

Domijany bo
supotnie nieziane
gn

1771

(1403 fol. VI 208)

Dier. Kiem. 1403. fol. 74a.

59:

Kalina An. palp. 208.

wsadzaé

To błogosławienie teżi na ciopryeniję, kto* ija
chce spiacz dobrze, ma wjedrecz, eze na tro-
ya, ma sija ogludacz, bi ehe wschad cioprijal ka-
sida, przeziwnoscz, albi od boza, iaco niymocxi,
niyesboze przepusti na zdrowyw, na gymnieniv,
albo od dijabla, iaco ste mieli, szle zudze, geseh
on wschajza w neas

1/2 XV R. XXII, 23 6-7.
(med.)

L J skwisłone

Wsadzac'

726 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwatczø [iaco Mirek .| bil .
ftafzkow . czlowek, kedi gi | wfa-
dzal . wclodø] animu ni | gedney
vprauifni vczinil. |

1403 Pan w 726
sieh vi nr 458

Wszadzac

1269 Taco nam pomoz bog etc. Jaco |
otem wemy [Jaco pan Barthos |
poneczfky tych ludzy] czo yego
stryka | zabily [nepozadal vkloda
wzadze|nya anygich vkloda wza-
dza] a ny trupa knym doklody
przilo | zyl ale przyal any Jufch
wklodze | fzedzely Jtrup polegych
bil *Et | alii in testimonium: Jaco*
to fwacza | — — —

1427 Pozu w 1269

Wzadrać

zacz

- Pan Barthos Ponorsky tych ludzi o
yego stryka zabili: nepozadal v kloda
wzadrenya any gych v kloda wzadral...

1426-7. Bihl. Harv. 1861. III. 32.

no Joze w 1269

Wsadzać

— Poem nr 726

Minek bil Markow erlaupke, kedigi wsadzał
w elodę 1403 piek. 137. Benek ne bil Magda-
lani... ani geg wsadzał w laneruch 1410 piek. 394.

✓ Poem nr 675

Wsa dsac'

675 Tako gim pomozi bog yfwati¹⁾ | †
Jaco to fwatczø | Jaco Benak. | nebil.
* maagdalani (!) anigeg pow | fczøg-
na¹⁾ przefprawa (anigeg | wfadzal.
wlanczuch.

1410 Pozn nr 675
Piech vī nr 1378

Wszadzenie

1269 Taco nam pomoz bog etc. Jaco |
otem wemy Jaco pan Earthos |
poneczfky tych ludzy, czo yego
ftryka | zabily, nepozadal vkloda
wzadze|nya anygich vkloda wza-
dzal] a ny trupa knym doklody
przilo | zyl ale przyal any Jusch
wklodze | fzedzely Jtrup polegych
bil *Et | alii in testimonium*: Jaco
to fwacza | — — —

1427 Journ no 1269

Wzadrenie

--- Pan Barthos Poncersky tych ludri ero
yego stryka zabili nepozadal v kloda
wzadrenya anygych v kloda wzadral...

1426.7 Bibl. Warsz. 1861. III. 32.

199 Pozn nr 1269

Władzić - imponere

Jedzi Jacob władzył dziezi y stoni na wyelbłędzi 102 Gen, 21, 17.
Władził y go na dobi terpta ib. II Par. 28, 15.

(impositis liberis ac coniugibus suis
super camelos)

8813

Wsadni!

Wsadzily je (ze wzimow) na
dobitostka a przewedly do se-
mro

§2 || Per 28,15

(imposuerunt eos inuentis)

Władzić = imponere ^{Adduxerunt asinam... et}
cum desuper sedere fecerunt

~~przywiedli oslyca~~ → a żył
na nyc, woadryly R. xxiv, 94. (Mat 21, 7)

xv p. post.

~~Pet Lee F. M513 okładka~~

Br. Kaz śrw 1 str 57 V(sc. Jesusa)

(okłp. 707 12591) Rozpr 24 94

3220

Mat 21, 7

Władzić = sedere facio

Przywiedli oślicę i [2] i rzebięciem
a włozy odrienie na i rzebię i władzili
ji na nie [et imposuerunt super eos vestimenta
sua, et eum desuper sedere fecerunt] Rom. 446.

Wsadzić : imponere

Judas bratkiego syn w Galilejskiej mie-
mie Zeforiemu ... koronę wsadził na głó-
wę [diadema ... imposuit] Rozm. 114.

Władzié
Eze pan

W Nicolay, kiedy prziszedł Vpoh przez swe ymene,
kiedy gi on ygl y w brano wladzil 1403 Hubet 6.103.

Wsadzić

On nękł onę wlażył gi (14 gólsbie)
y wsadził gi zasył w korab (intuht
in ariam)

DL Gen 8, 9

Wsadzić

Wsadził = intulit

~~MPKJ. V. 8~~

~~1147~~ MPKJ. V. 8

ca 1470 Mon Lulo 7
sim. Kal.

extenditque manum et apprehensam
intulit in arcum
Gen. VIII 8, 9

Władzic'

177. [Jako Swanthomir uszedl Swantho-
mirowi stwardze openandze ogefz |
gi bil vzadzil]

1393 Pozu nr 177

Leksz I nr 1550

Wladislaus duxisti me ad dominum
capitaneum et

Vinciparsi ab Wladislaus 1468, Supp. II, No 3895.

et noluisti me mittere

Michodric Wsadzie'

~~##~~ vsadzylem

~~##~~ Michadricem miss

1471 ~~1471~~ ca 1470 Moun Lub 241
Is. Kol.

~~XIX~~

percussit Phassur Jeremiam prophe-
tam et misit eum in nervum
fer 20,2 quod erat in porta Be-
niamin

Wsadzić

Iussit eam (sc. Katherinam)... ~~cesem~~ in
obscuro carcere recludi wsadzycz

XV p.post. RRp XXV 182

k. 307r

W sadzić

Przes no(c) wsadzon (m. ¹ świąt

Świąt.) wsadzon do gemnyce

Świąt 321

wsadzić

Tako mi pomozi bog. ý fwãti † |
[Jakom przetho wfzadzila. thego |
Czloweka. wtwerdzo. ýfz rankom |
nema] aprawo mýgo {bilo} podalo.

1415 Kościan ms 529

Władzi

Jaco^{*} men^{*} Hinzeich gpl, męcił y w cłod^{*} wadzyl (i.e.
władzi) / 1418 / Czys. 202.

sim. 16.

Wsadzić

Ysze Comendador ne saszedl Nico-
lao... drogy... y ne

c.d.
1047 wfsadził go wkłoda | [y] pirzue
vtore trzecze y bronë ye | mv ne
wroczył anë wkłodze szedzał |

1419 Pau w 1047

Wsadzić

Jacoffmy^a przitem bily (Jaco Mi-
colay Gorzeczky Jadama) fzabithe-
<go> | *wffzol^b wffzwø [domum]
815 {wefz} ywffzaczyly | *wkodø on
powrofz nrayn wdzayl | [fzethrzemy]
met secundus ftaco dobrýmý Jaco
fza<m> | *et in triginta XX tribus*
inferioribus ypfizy | carmil

1425 Kal nr 815

wsadzić

Jaco to fwateczą [Ize¹ xandz Januu
lam | fwą moczą wfadzyl fwego
czloweka | wprzylepicze panje doch-
ny wyano² przef | ge vole³ wge
twerdzą [przef ge wole]

(VII 14) Ize — ²wano. — ³wole.

1421 Koscian nr 918

wsadzić
wsadzony

Tako my etc. Jaco Pawel Rofzek
przy|wýodl Jandrzejã przeth prawo
aby ran|komýe poftawil aby praw
ftal gdzie | prawo scafze aon nýech-
czal ý otho *w|faczon wtewerdzã

[e]

1425 Kosić ^{nr} 1228

Wsaohic

↳

Rozpnewaw sye sfdza przykoral py...
sasyf w cyemnyrf wsadnyrz (in
carcerem retrudi feut)

Źiai 320

Władzi = concludo

Herod... re wre [j] rydownskiej niemie
stapac karat nawielebniejse rydown
syny i wladzi w niemnicę [ex omni-
Judaea nobiliores collectos iuvenes con-
cludi praecipit in hippodromo, id est in
carcere circi.] Rom. 109.

Wradic: uithere, in ferre

Wradze tego uisra w eyemnyerz B2 III Reg. 22, 27.
~~Wipawryl gold bya... geure... wozyl rayd... y on
re ke sus ulapyl gi y woadzil rayd w korabie Gen. 8, 9.~~

mittite vinum istum in carcerem

8814

Wszadzi'

abⁱ gy wsadził w kłódę; awyemmycaó;

847 Jan. 29, 26

(ut mittas eum & in
nerium et in car-
cerem)

[tego dla nye /2/ myely by
go wszadzicz /3/ wyaczthwo]
podlug prawa /4/ PJtalyszcz-
ye nasz /5/ tesz o prawo ta
/6/kymy szlowy Ge/7/den cz-
lowyek rzekl zapo/8/wyedza-
lem koyn spo/9/spolnym po-
szlem ydo/10/szyaglem go
prawem /11/ a to gest szwy-
adomo /12/ gayonemv szandv
a /13/ then czlowyek zalu-
gye /14/ szya ysz mv woith
te/15/go konyą zadzerzal k-
te/16/mv rzekl woith

Wsadzie

OrtOssol 40,2,w.1-16

ipsum in captivitate m. Here

Ort Mac 45: szadzacz

Vpro tako

-----172a

Tedy zadal od woythą dnya
awoyth mv go nyechczal
dacz y zadal ponyem przy-
szagy

pyrw/6/e wthore trzecze y
czwarte /7/ A gdy nyechal
przyszacz /8/ przyszasz-
nyczy wstaly bo /9/ gych
woyth o nyzadne /10/ pra-
wo pythal a [kako] /11/ wo-
yth wszadzyl go wy/12/a-
cztwo] any zadnego potem
/13/ sznym prawa vczynyl
po/14/them vmarl ten ra-
nyo/15/ny czlowyiek agdy
rzecz/16/nyk

myal foidrowacz tego vma-
rlego czlowyieka wszyal
pyenyadze od strony

OrtOssol 90,3,w.5-16

hmi. OrtMoc 123

index illum in potestata

Wsaobric (215)

Wsaobric

Wadzié

Gody nye cheryal pory by ad 2, heny th go at ad by l w q z th w

Ort. Max. 123.

Wsadzić w więzienie = in carcerem

Jako Herod wsadził w więzienie Antypatra syna swego [quod Herodes in carceravit Antipatrem] Rohn. 106.

Wsadzić

ubi denicus. esset occisus
captus, vulneratus vel deten-
tus

3a

-----
pany, pana nyemayacz abo w gynszych stronach
badacz, dzesyaczyną wstargla albo sdrapiessy-
la, tesz thym obyczajem ma bycz klatha.

/3/. O rany kaplana albo szaka.

[Ustawyamy tesz, aczby kaplana abo swyą-
zonego szaka gdzekoleby zabyto abo vranyono
abo w gyaçzstwo wsadzone, tedy ta parrochia ma
bycz zaklyąta, gdzess slyszba bosza nye ma bycz ta
ko dlwgo, alysz wynowaczecz bądze wydan byskv-
powy; a gdyby wynowaczecz sbyeczal abo vezekl,
tegy kmyecze oney wszy albo nyasta maya przy-

bul 4: w yanthshnye olizzan

Dział. 4

H 413 II

Władzie

Kapłana w zygostwo władano brat. 4.

Władzić

in domo tua...
Ipsum ^Vinmancraviz lat. w Władzić
w *Kasnu

1471 AGZ.XV. 127

Vsc. no m m em

Wsadzić

1798. (W 7, 845 r. 1497) Jako ya tho vyem[ysz (Mi)kolay
szdabrowky wyazal czlovyeka voczyecha mego yawszy hy w pa-
thosz (!) y wszadzyl gwalthem szamo pyanth thobye (!) rownymy
a thym wyazanym y yaczym rzeczy my szgynały szwoszem kmye-
czyewy wasznoczy yako polthory kopy thako my pomoszy bog.

1497 Zap Warsz nr 1798

Wsadric - repono

Thalowi ma bicz wsadron wierzy
[talis .. [debet] .. in turrim reponi]

~~Moc Hys VI. 273 - 1498.~~

~~1498~~

V (leg. w wierze)

1498 Moc Tran VI
273

+ certains l'écritologie d'après
un grand range in, T

B44E

Wsadzić w jeństwo = in custodiam pono

A kiedyś syna pocernie w tym pomawiać,
iż ję chciał struci, ... wsadził go w jeń-
stwo [posuit eum in custodiam] Rom. 107.

Wsadzić w więzienie = in carcerem mittere

A kiedyś je pogrążyć to święty Jan
karać, poduszczeniem Herodjady jęzwoży
je i wadzić w więzienie [suggestione
Herodias misit eum in carcerem] Rom.

243.

Wsadzić w więzienie = in. carcerem pono

Bo Herod ten się bat świętego Jana i wsadził
go w więzienie [et alligavit eum et posuit in car-
cerem] Rom. 346.

Wzadzić w piemnicę - in carcerem mitto

Sędzia pada cie stugam albo podwojakiem,
aby cie wzadzili w piemnicę [index tra-
dat te ministro, ut in carcerem mittaris]

Rom. 267.

Wsadzić

O tem, jako było ten mitego Jesucrista
w ciemnicy wsadzić ciemną form. 732.

Wsadzić

A także przysądził, iżby się mi[a]ła stać prośba żydowska o Barabasza, którego są prosili, i puścić im tego, który był przez mężobójstwo wsadzon w ciemnicę, a Jesucrista podał ich woli. Rozm. 814.

a b c ć d e f g h c h i j k l ł m n ñ o p r s ś t u w z ź

Wsadzić = transplanto

(^{10.} benedictus vir)

~~wsadzono bywa~~ wszadzono bywa; et erit quasi lignum quod
transplantatur super aquas. ~~315(13) b 3;~~

(Jer 17,8)

I $\frac{1}{2}$ XV for. I 313.

(P.pr. 547)

~~Spr. 1.313. I pol. XV~~

260

Quadr.

41/ ~~/N/~~stawyamy, aczby nyektore szczepye by-
loby yvsz wsczepyone y wsadzone, aczkoleby by-
li czyge wlosne y chezalby ge wykopacz, tedy na
dziedzynie abo na syedlyskv ma gych polowiczą
ostawycz pod wyną schesczą grzywyen.

/93/. O rzeczy gwałtowne.

/A/czby tesz nyektorzy gwałtownye szelazo
gege abo kterakole rzecz gyną wlosną moczą swą
komvkole nye podlug prawa wzałby, tedy z wyną
rzedzoną schescz grzywien ma wroczycz tą rzecz
gwałtownye wżatą.

-Dział. 41-

Sul 49: gdyby kthore szczepi wsczepyone
e yvsz pnyothe

Władzi - radicate

Arby aektore siceke bydoby yor wladone, ledy na
sredytku ma gny polowca, ostaw ex Drob. 41.

Wsadzić

~~W~~ sadzono = plantam plantatum

ca 1470 Maudslab 143

~~1471~~ ~~MPKJ.V.21~~
4 2
dm. kal

Omnia tempus habent ... , tempus plan-
tandi et tempus evellendi quod plan-
tatum est

Eccles. III 3,2

Woodrui

255)
Agadion = plantatus

~~1471~~

ca 1470 Mendub 196

et quidem neque plantatus, neque sa-
tus, neque radicans in terra tran-
s 40, 24 us eorum

Woadzie - plantare

*) Woadzie Horze zey / Put. 79, 10.

plantasti radices eius .

Fl: sadril ies

Vi. winicy

Put!

79-10.

Wsadzi' = planto

~~A powiecdziat imi przyklad o fihowem~~

~~drewnie rekgo~~

Jeden miał drewno figowe w swojej winnicy
wsadzone [arborem figi habebat qui dam
plantatam in vinea sua] Rom. 375.

Władzic ~~ka~~ ^{ka} Csom vezinil Bartho-
lomeyeri,

√ Csom vezinil, kedr mi lera w sadzil 1412 ¹ ₄₂ ¹ ₂ Imr. 1919.

Wsadzić?

412. (208) Czom vezinil thomkowi thom vezinil zagego
poczethkem kedy cvrvi maczerzessina wsszadzil byszczcirke(!)
name pothnosl. — Jako ya tho wem czo vezinil Sczron¹ tho
<mcoui> vezinil tho vezinil(!) zagego poczethkem kedi etc.

1433 Zap Karsa nr 412

Wadrić

Jakoś sęąc odproczydź i wadrić ji
barro w siemnicę siemną Polm. 736.

Wzadric

U

Jeda sfdra tego myaste pri-
kazaal gy (se. sngtysc Btauje)

w cyem nyusz pnes nocz wsa (dz) ycz
(iussu principis carceris mancipatur)

Btaiz 320

wsadzić

dublet

Am. B.

ib. 5, 301

a, stym przesnąć wsadzon do cyemnyca

a zbywzy dasyb w cyemnyca pwsadzyca

ib. 5, 300

in uncorum retrudi facit

Rozgiewant nye sódre puzlucal sz
lyring tyer ¶

Wszadzić

Wszadzić w 1471

Wszadzić - misi.

1471 M. PKy 199

Wszadzić. 1. 1. 1.
199

doublet

211

Wszadzić Tharum Tharum prophetam
et uinit en in uerum

Jer 28/12

Wladzi

Jawanthomir urodz Jananthomirowi i Sweroze
o penandre, a jego ci byl urodzil 1393 Lekn. I,
N° 1550.

179 902u nr 177

W. S. ...

v. ...

Wsaobric

Gdyby przyszedłby przeczyćko raczcam
... mowyl wasza rzecz, ... , tego dla nye
mychly by go wsadricz w yaczthoo.

Art. Kab. 294

~~U i W S. Kab. 294~~

Wsch- of. Wsk-

Wschadzai - conscendere

Wszeli dim w aye sira ar ka aye ba wschadzajeri
Bz Jos. 8, 20.

~~videt~~ videntes fumum urbis
ad caelum usque conscendere

8815

Wschadrac

Wschadraya pululant (Ecdus 46, 14)

var. kal.: pankays schig

ut sit memoria illorum in benedictione et

ossa eorum, sc. iudicium, pullulent

de loco suo

ca 1470 Mamⁱ Lub 178

Wschadraci - progredi

Que est ista, que progreditur, wschadza,
quasi aurora, zora (Leut 6, 8) ?

~~wschadza... zora -~~

progreditur (quasi) aurora

Wschadraci - progredi 277.
(med.)

Ský $\bar{v}$ 273: pochodry

276: gydne

~~Ský $\bar{v}$ 273: wschodrif~~

Wschodowy

Wschodowy = pirageus | 1466 | R. xxii, 25.

Iam meat occidentes titaneus axis ad oras,
presepit roseos sol stabulabat equos,
ad sua pira_geus, pl. igneus equus(?) solis
wschodowy, flegeton, pl. talis equus, phi-
logens eous pabula iam spirat

k. 302

Wschodnie

Nyę wzchodzące wzgł^o / boz
nyę boga s wami

§ 2 Num 14, 42

∇^o (molite ascendere)

Wy - mi drodziej, bo...

WSCHODZIC

Que est ista, que ascendit wszchodzy, sicut
aurora? (Cont 6, 8)

1430-40 G1KazB II 23

[Que progreditur quasi aurora 18]

Wschodzie

zorza wscho-

Que est ista, que progreditur quasi aurora con-

dzocza
surgens

(Cant. 6, 9)

XV med. Gł. Wroc 68r

(fφ)

Wschodric' consurgere

Que est ista, que progreditur quasi aurore
consurgens

Wschodra consurgens (aurore)

(Cent 6, 8)

Wschodra SKY 283.
(med.)

t. 301r

Wschodzi'

Puszcz myt, boz yusz zorra
wschodzy (ascendit aurora)

BZ Jen 32, 26

Wschodzić

(gl. resplendet)

Luce ter undecies promicat, ^(gl. resplendet) wschodzy, alma dies

1466 RRp XXII 26

k. 323

wg ~~Perz~~

Wschodzie' = orio

Visitavit nos oriens ex alto } nawyedył
narr wschodraczy z^{*}wysrcha (I) II ~~III~~ XV tab.
523. (med.)

10
~ (pro wyroka z
~)

Wschodzie

Przewrothny obicasy w otkładany
moku wyera pospolitego... do they
doby chowan byl, i gęsz przyogę
y kziwprzyogę szta wschodily (diver-
sa iumenta et peruria oriebantur)

Jul 73

H 305-6

Wschodzie - oriri
Nyeyeny

(naszymi)

✓ Poręczono sercy (miedzy) (Hacheryng wszchodzą ✓ na
łowyskach Sul. 81. ~~Przewrotny obiercy w oth =~~
~~kladany rokow rycera chowan byl, s gego sr.~~
~~Krzywopryjzstwa wschodily (73)~~

✓ (orientur)

Wschodzie!

~~*Wschodzie!*~~

semen cito nascitur

wschodzie 1466, R. XXV, 137.

~~Kazania Piotra z Miłosławia~~

~~Odpis Mikolaj z star. Radomia r 1466~~

~~*Petr. I, 298, k. 87*~~

~~Brückner Kaz. śrw 3.~~

~~Rezpr. 25 str. 137~~

189

Wschodzie-ascendere

Zalim David porczyje wschodzie Ps 1 Reg. 27, 8. Yauz
zesse wschodzy ib. (Gen. 32, 26). Nye wschodzie,
wzgorz ib. Num. 14, 42.

V (ascendit) a mpszowye fego, a bre-
ly lupi w tich myesacych ledzuri
a feti

BP - ungdiali wyppody i wojediali femy-
nytow
Wij - wyjedial

8819

Wschodzie'

W

XV. w.

onitur

wschodzie

Erz. 181.

ERZEPKI SZCZĄTKI

(Glossy) str. 11

XV. w

85

Mschodric' of Wyschodrie

Wschopie - raptare

Prosyę je jako myrrę, iakto wyatrem biva
wschopyona na pszczi Bł Jer. 13, 24 (Pr. Fil. 17, 24)

quae vento raptatur in deserto

Wij - wiebr pomyje

3820

Wschopie

Wschopy = tollet ~~1471~~ ~~M. P. K. Y.~~ ~~1794~~

war. kal.: wezmye

mon. kapitulny: wzhopij

Ce 1470 Mowulub 157

venti labis eos et ventus tollet, et
turbo disperget eos

Is 41, 16

cf. Wzigc

Wuj - wiech pod moci

Wschopio trig - festinare

Qua oratio wschopywory exp. y sterila uadli PZ
Gen. 31, 34.

illa festinans abscondit idola

3321

Wij - spienus

at

Wschopeniye = raptio

1.

raptio } wschopeniye

~~93~~ M. W. gl. P. ~~64~~ ^{str.} / 64.
~~11. 320~~

Wschowai = educare

Na wodze postrobenstwa wzechwal (pro: wzechowal)
me Fl. 22, 2 (educavit me).

Put: wscrhowal

Усכולуаџ - educate

Господын тые справыа... на водее подро-
вченства Усכולуаџ Руд. 22, 2.

Руд.

Руд. 22, 2.

Wschować

Wschowaycze - educate B.

kar. kal.: vychovaycze
~~1471 MPK 47 129~~

ca 1470 Membrub 287

vos, patres, ... educate illos, sc. filios
Eph 6, 4 vestros, in disciplina et
cf. Wschować correptione domini

Wschowac = nutrire

Y porysredł do Nazaret, gdzie był wscho-
wan [et venit Nazareth, ubi erat nu-
tritus] Polm. 250

Wschowac'

Wschowal = ^ufovea ~~1471, 11914, 11915, 11916, 11917, 11918, 11919, 11920, 11921, 11922, 11923, 11924, 11925, 11926, 11927, 11928, 11929, 11930, 11931, 11932, 11933, 11934, 11935, 11936, 11937, 11938, 11939, 11940, 11941, 11942, 11943, 11944, 11945, 11946, 11947, 11948, 11949, 11950, 11951, 11952, 11953, 11954, 11955, 11956, 11957, 11958, 11959, 11960, 11961, 11962, 11963, 11964, 11965, 11966, 11967, 11968, 11969, 11970, 11971, 11972, 11973, 11974, 11975, 11976, 11977, 11978, 11979, 11980, 11981, 11982, 11983, 11984, 11985, 11986, 11987, 11988, 11989, 11990, 11991, 11992, 11993, 11994, 11995, 11996, 11997, 11998, 11999, 12000~~

var. kab. : vchoval

ca 1420 Mon. Lub 184

ibi habuit foveam ericius et emetri-
Is 34,15 v? catulos... et fovit in umbra
eius

cf. Uchować

~~Wschowat~~ (Wszitczy męzowye
Wschowajiz - vernaculus) domu jego,

Wako wschowajiz peris jako zaleupreneri y irudo-
sreneri pospolu obrzarany są Bz Gen. 17, 27.

W (fou vernaculi)

Stary Testament Cardy: wdowanci

8822

Всидованіе

* Мнугеу + гесто муге дал сыемыенга
а таа всидованыеи V многу (про
муге) вфдде дзедрысем мего
своза

Жл Јен 15, 3

V (verinaculus)

~~Wschowanie~~ Wschowanie

Wschowanyecz = brisculus (^{pro} = vernaculus)

~~BZ. 11.~~

~~MPKJ. V. 9.~~

1471 ~~MPKJ. V. 9.~~ Mamkal 8
lub. φ

~~XV~~ ecce vernaculus meus heres
meus erit
Gen. ~~XV~~ 15, 3

Wschowanie - vernaculus

Młodzieńcy w osmy dnach hódre obrazan...

Sako wschowanycer / Yako zakupycenycer R. 17, 12

V (from vernaculus)

8823

Wschód = oriens

Spewayere bogu, iensze wst^opił^o na nebo^{ssa} nebo^{su}
ku wschodu Fl. 67, 36.

sim. Put

ad orientem

Wschod

Do ani ode wzchoda, ani od
zachoda, ani od pustiel gor.

fl fl 4, 6

V neque ab oriente

Int: ode wschoda

Wschód = ortus

Gdyko gest wschód od zapada, daleko wrynył od nas
lychoty nasze Pl. 102, 12. ~~Do slunera wschoda a z~~
~~Do zachoda Pl. 49, 2.~~ sim. 2ut

V punctum dicitur ortus ab occidente

Wschód

Oriens ^{*}wschód, occidentis zachód.

ca 1420 WokTryd nr 232

Wschód - oriens

Vidimus enim stellam eius in oriente

Na wschodzie † (Mat 2, 2)
~~in oriente~~

W XV wieku 264
(med.)

W Ewangelii 283: na wschodzie błona

k. 100 v

Wschód

2

Johny jest... król szydowski, bosmy
wydzely pyasda tego na wschodzie
~~to~~ szlouna (in oriente Mat 2, 2)

EWŁAM 283

Wśród

Wzniesły śrogi oraz kłosa & po-
glębny s tego myśta ... na pol-
nazi & na połudny, na widok
y na zopod (od orientem et occiden-
tem)

B2 Jan 13, 14

wschód, 10

klonka na wschod, na polodny,
a vnyem to dralo pruthnye

de morfe w.
~~MARJ. I. 189/162.~~
~~Pl. 189/162~~

Wschód

Stani one rosbył przed staniem
zasłabymim, to jest ku wacho-
dar stanczney strony (od orien-
tatem plegany, §. 107, 2: ku wchodu st-
anczney strony) B2 Num 3, 3.8

Wschód stanczney

Wschód

Od stumusa wzchoda aż do
zachoda.] od Syon welebnośc cra-
si iego

Fl 48, 2

vocavit terram a solis ortu usque ad
^{occasum}

¶ Int: ode wschodu stumusa

Wschód

Ode wschoda słuneczka aż do zę-
node

V e solis ortu   fl 106,3

Put: *ode wzchoda

Wschód Multi' ab oriente ~~...venient~~ (Met 8, 11)

~~ab oriente~~ od wschodu słońca

~~ab oriente~~ | c. 1420 | R. XXIV, 82, 83

(Met 8, 11)

~~Jag. nr 1299. k. 24^v~~

Br. Kar. św. I. 46.

Rozm: ode wschodu... słońca

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2499

^{stolica}
Wschód = oriens

Viele ich porydrie ode wschoda i od za-
schoda stolica [multi ab oriente et occidente
venient] Rom. 287.

Wśród

Ecce magi ab oriente, magicy
od słowa wśród, venerunt Ihero-
solimam (Mat 2, 1)

Wśród

XV med. skj V 264

k 100 v

Wschód

Otro krolyerye od wschodu slouza
(ab oriente Mat 2, 1) pryszly do Jerusa-
lem

Ew Lem 293

Wschód słońca - orient V m. Kain

Podły Kłoboczem na wschód słońca (ad orientalem
plagam) Gen. 4, 16, Krag... ~~pochył się od
wchodu słońca ib. 13, 11 Kłani swe roby...~~
~~Ku wschodu słońca strony (ad orientalem
plagam ib. Num. 3, 38).~~

° (w) pyrwszej kraynye od raya

8817

Wzrost

Na wzrost słusza $\sqrt{\text{latos}}$ usta-
nowi stani swe

$\sqrt{\text{ad orientem}}$

BZ Num 2, 3

Wschód

Na wschód stoica = ad orientem

Mienił też, iżby dobre dusze wyszedły
z ciała na wschód stoica przebywały
[animas... bonas exutas corporibus ultra
oceanum degere, ubi sit reposita eis
perfinitio ad orientem] Rom. 183.

Wschod.

Tich (syn synow Jaktan) gest
bil prebytek z Mesa az do Yo-
zephav, tey gori na wschod skunra
(usque Sephar montem orientalem)

DZ Jan 10, 30

Wschód

A gdzieś były przyszły odcie wschoda
slunna (de oriente)

32 Jan 11, 2

Wschód stoica = oriens

At pryzida ode wschoda stoica i zachoda,
od południa i północy [et venient ab oriente
et occidente, et a quibusc et austris] Romu.

379.

Wschód

Ottōd poydze przecz w wschodlu
sluncza ku gorne Betel a ode
wschodlu sluncza Hai (ab oriente
Hai)

32 Jan 12, 8

Wschód

Człowiek wyszedł sobie do Łochów
podle Jordanu a podzielił się
od wschodu słuneczka (recessit ab
orientem)

32 Jan 13, 11

Wschód

Wódresz noszynon na wschód
slunca y na zachód (od occiden-
tem et orientem)

B2 Jan 28, 14

Wśród

Tedi Jacob nedl y przydre do
remye na wsiot slunsa (in
terram orientalem)

B2 Jan 28, 1

Wschód

Otho

V gwyasda, ch tona, ¹²wyda yely
na wschod slonca. (in oriente Met 2, 8)

~~Ro. ca. 11~~ ~~DF XIII 294~~
EW Zau 294

~~krzyżuje od wschodu slonca pomyśly.~~

~~EW Zau sib. 293~~

~~wyda yely gwyasda, yepo nawschodze slonca.~~

~~EW Zau sib. 293~~

Wschód

Alye przesyw wschodu ~~z~~ słoneczne-
mu kryf i obrysy ~~z~~ lokyet i ide-
lal oponi

§ 2 Ex 38, 13

V (contra orientem)

Wzrost

Z Anau przyniósł myśkrol Ba-
leak Moabitcki, sgori słuchem-
nego wzrostu (de montibus o-
rientis)

B2 Num 23, 7

Wschód

V (n. animae s. Benedicti)

Parata est sibi... via lucidissima a
terram ^{usque} ad celum versus orientem na wschot
sloncza

ca 1500 ~~JARp X 216ar~~

gl KarB I 86

Wschód

Na wschód Boiça = ab oriente

Bo jako Ryskawica wyiżdzie na wschód
Boiça, Tak będzie przyjęcie syna człowieka

[sicut enim fulgur exit ab oriente... ita
erit et adventus Filii hominis] Rom. 483.

wschod[↑]d

Vadent (sc. limites) versus
ortum solis hiemalem ab. na
wschod zimny usque ad fluvium

(1342) 1720 Dokl. IV 75

Wschód

700. Panowye mili czło iest nanaf |
fzałowano wtem fzye niczf | nafna-
gem bichom tho vezinili | ten
gwalt bofmÿ bili tego | dnÿa wpaco-
fczÿ czali dzen | otlunczø wfchodu
do fluncza | *zachodø } nagÿⁿne dze-
dzynÿe |

1423 Kol m 700

Wschod - orientas

Drerzeje kopye ode wshodu zarte BZ Nek. 4, 21.

(ab ascensu aurora)

8816

Wschód

emel(h)ones habent ire ad laborandum
campi... ante ortum solis alias pzed
wsch(o)dem slonca

(1487) A 92 IX 131

V 1566

"Obłaiowano z transumtu Zygm. Aug. wydanygo
... 1566 + ..."

Wschód?

Yacom ya Gorki ne pishel se wiroda [s.], slayk
sz nę w roczek 1405 K. M. ₉₂ I nr. 594.

Wschód - scala

Thv podwschodem lewał,
kaszi nany pomygze, sziły wołd, lal.

Aleksy w. 181

Wschód

Nye wstępy sz po wschodrech V
ku oltarzu memu

B2 Ex 20, 26

V (per gradus)

Wschód. gradus y sly^o byl przed bozem

Y skal krol na wschodzie B2 IV Reg. 23, 3. Udratal
~~Udrat. wschodzi w domu bozem i b. II par. 9, 11.~~
~~Udratal. musi ar do wschodow i b. Nak 3, 15.~~
~~Nye wslpysze po wschodzech ku oltarzowi i b. ix 20, 21.~~

super gradum

8318

Wśród

Z mygosa stozalal krol, to jest
z. olnewa cysonego, wscrodi u olnew
bozem (gradus in domo olnewini)

§2 II Par 8, 11

Wschód

A group of aliyah students ^(su) settled ...
y muri okolo ribnyka Sylce w za-
fródz krolowat az do wschodow
krolowat (uspue od fradus)

Bz Neh. 3, 15

Wśród

Y stal Ecdas pycarz na wsrodzie
oinenyanem / gen bil strimyl ku mo-
wye myw

B2 New 8,4

V (super gradum lignum)

Wschod ^{Amj} - po ^{kręgiem} wscho. B20
chci ^{introwersio} na ^{fenas}
^{ireolui}

okragem wschodu - per cocteam B.

~~1471 MPKYV 48~~

ca 1470 Maenlub 79

kar: kab. : okroggem

ostium lateris medii in parte erat
domus dextrae et per cocteam ascende-

III Reg 6,8 bant in medium cenaculum

Wschód 'schody'

Zabywszy, rinna gykwleky, na wschod nogy
włoszły, ✓

XV p. por. Tser H. 10

V sc. Andreja Tszuśkiego

Wschód - gradus

Pyrenie wschodow to jest ~~radost~~

myślę o wstąpieniu du:

shownem. /Dus. 119, arg.

Pub!

119.

Washed

Pyenye Microdow

Qm 125 org

Sim. 126 org. 127 org.

130 org. 131 org.

Wszkód

Pyenye * wszkód (conticum
graduum)

~~Put 124 org~~

Put 133 org: wszkód

Wschod

Pyenye * wzrostoch

Put 128 org

Wzrost

Y Usimyl Salomon swyfto... a
wsitek ~~Israhel~~ Israhel s mym. Ubor
wyelyki ode wzrostu Eme^{ch} Vers
do prpdu Egypskiego

BZ II Par 7, 8

Kab introitu Emeth
Pzlicie Tobornia! od wzrostu Emeth
Wuj - od wejscie

Wschód

Orso ier̄ na nas sralo wano, wtem srye, mier
nasnagem, bichom tho uerimiti ten qwalti
bosmy, liti tego dnyje w Pacosryj erati dren
ot sluncra, wschodu do sluncra zachoda,
na gyne dredrynye...

1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.

MS Kal nr 655

Wschod cf. Schod

Wschuczek of Wshuczié

Wschylć się

(Człowiek wstał w wielkim wyczerpaniu)

(Woda szę wzchylć się por. 118, arg. 6.)

(capit dissolvi)

V Caph wyklada szę schylony,
bo

Put!

118.

Ksiać = semino

Teri podobno królestwo niebieskie i armu gor-
rycznemu, które cztowiek wziqwszj wsieje
(wszja wschy wszyge) na swej roli [simile est
regnum coelorum grano sinapis, quod accipiens
homo seminavit in agro suo] Rom. 340.

Wsiąć = mitto

Żiarno wsiąwszy człowiek i wsiąje na swym
ogrodzie [acceptum homo misit in hortum
suum] Roman. 377.

Wziadaacz = ascensor

Kona y wziadaacz / wrzeczylgost w morze Fl. Moys. 1.

Ex 15, 1

V ascensorem

PMT: wszyadacyfrego

BZ: gszdca, ktory na nyem
szedkal

Wiađae = ascendere

~~Sine~~ Drzemali w ristezy, gierz wsiadali sę na cone

Fl. 75.6 ~~ascenderunt~~

qui ascenderunt equos

Tut: wszyadaly

Wsiadać - ascender

głos... g^oszwara wyjadać ego

Nah
OK Nansen 3, 2

Vox... ~~equi frequentis~~ equitis as-
cendentis

Wuj - jedynego wia. dojącego

Wsiadłoci

Tenże wszyscy na konye

troje (qui ascendes super equos duos
Hab 3,8)

Aut Hab ~~11~~ 13

Hab 3,8

Wsiadać-ascendere

Κομης η ψηλαδαιφρτζε (ascen=

(Ex 15, 1)

sozem) wznietyl w morze Puł. Mo. 1

Fl: wszadoisa

Bz: - gosz d isa który na myem
szydzał

Puł!

Puł. Moys. 1.

Мшадло 1 - Гедне белыя выданні

Мшадло = pericissorium / 1476 / Р. XXIV, 369 f

cf. Роздзілі 5 AKLit III 108

(= AK Lit. III 108 k. 236v)

Wsiacny pro uzienny cy uwezony

496. Jaco to fwatcimi acz by czo micolay
paulovi | vczynil to vczynil za yego
poczanthkem | 'ifz mv pirzveyg
pauel wfzucną raną | dal

* 'ropiejącą, wysiękową'.

Ul. 672.

1415 Kal m 496

Wiazkae = bibere

(Obla goraiancezi knoth wsianka w sia = ceram)
teretem stupa caleus bibit 1444 R. XXIII, 305.

(vivax flamma viget, seu cava testula succum linteolo suggerit ebricio, seu ceram teretem stupa caleus bibit)

Inventor nitili

(Hsiang²si) Hsiesi'

Yeshly gayeev brata nashego pri-
yeeke thim nichley k nam, theoly ya
wsryadoz na schyys² woysko swent².

1500 dist Pat 174

Wright

Tedi on wyadw na ostra
y rudd

Bz III Ryg 13, 28.

alle abiset

Wtęsi

Dolu nam dwa tisyfura kony a wyd-
aje, bódzeyely moc myeu, ktori bi
na nye wyedy

BZ IV Reg 18, 23

an habete valeatis ascensores eorum

Wsiesi Usiesi? (Wsiqsc')

2905. (270) Jacom ya na-myemerzin vos wsyatl syego szoni wolye. — Jacom ya przitem bil Eze Jan wsyatl na-myemerzin vos sgego szoni wolye. — Jacom ya (przitem bil) tho wem.

1428 Zap Wana nr 2905

Wsicsc' (Wniogsc')

3025. (216) Jakom ya wszathwshi navosz Mykolayow
przeszwoley gego gwalthem nyvderzilem(!) go kygem anym go
vschkodzil weczlonczeh y wrobodze(!) Jego Jako polkoppi pol-
groschkow.

1471 Zap Warsz nr 3025

~~Wsiąg
Wsiąg, aśc' (Wsiąg'sc')~~

wsiąg

Sly mnych ...)

(gostly wsiąg na skapycra,
wethknye. sa nadrg kapycra, ...
xaxithe koryelere porzeffvadra

~~MOK 7. I. 194, 447.~~

~~Adm. 447.~~

De morte w. 447

Wsiąsę

~~Tho są wsiąsę gyeke mozd,~~
wryathl Andmorce wkogo

Aleksy w. 151

Λ (sc. świsty Aleksy)

(Wsiogó)

Wdziejé

Góisti sáó bítá. Maria wtrudzyła, tédy verby vper ona bítá
nan (na ośta) feradta Gn. 3. 6.

61.
r

w 8

Wsiadlic f. Wsiadlic

Wniec f. Wniec

Wsesic' of Wsigoo'

Wskolici $\rightarrow$ Skoła

Wskarcenie = abhominatio, iniustitia

Iniusticia, abhominacio swcarerene, fskar-
crene ^{ve} sul, scherednoscz ^{off.} sprostnoscz. FLXV
R XXII 333.

(p. pr.)

foto ebs. φ.

Wskarniać

Napra^wżyaly, wskarmyaly } reficiebanī

1171 ~~1171~~ 136 Nauka 303

barbari vero praestabant non modicam humanitatem nobis, excusa enim
Act 28,2 p̄yra reficiebant nos omnes
propter imbrem
cf. Wskarniać

Wskarmiac

* naprawyalas a ^{ut} wskarmyalas - refic ^{le}ebant B.

~~1431 MPK y V 136~~ Mow Lub 303
ca 1470

cf. Wskarmiac

Wskazanie - emittire

Prze ymye Twe wywiedajesz mye y

Wskazany

pat. 30, 4.

emitties me

Il: wkarmisz me

~~Pat~~

~~30, 4.~~

Wskarniac of Wskarniac

! Wskassky *rostrata* *Cytisus austriacus* L.
Wskarki *alba* *Tanacetum vulgare* L.

Wskassky, *wrota* *criticum* / § XV / R. XXII, 59.
med.

Pauloliti Wersilego

Wskarac'

Intimare Wskarac' ca 1428. Titul. I, 490. Rysun.
~~Act Wskare 490. Decianabilis Wskarsca 490.~~
~~Insinnato Wskara nego 492~~

k. 44 a γ

Wskazai

(3)

Wskazanego insinuat

ca 1428 PFI 480

k. 44 B d

Iskarai

Wyslem mpre, ktorisz oglodayf
remyf y wskaazf, ktorf anof
moglibidom wnidz

B2. Deut 1, 22

renuntient per quod iter debeamus
ascendere

Łolikoli... wsy przebrany ... ot
wskazai- intimare, enarrare ^{pana swego odiyu} bichcuyal, toky...

Przemyczenie bidlony swego / panu (wskazaer
bandy ~~z~~ vnyen Jul. 108. Kapzantha...
złodcyce... mayer papistaer, aye yaden ad drugogo
na pyymyenyu wskazaer (86.)

mutationem status sui illi domino...
intimare teneatur

Wskazacⁱ

Gdi... prebivaca wsy... drugogo pana
kmyecze sbylbi, taky pan, cziy kmyecz
yest sbyt, ma wskazac panu! kto-
regosch wsy prebivacz sbyl.

Jul 108
Vintimare debet domino

B 433

Wskazaci

Y wskazano krolowi Tenichoy
powyedrano: Dwa mpra wesslasta
sem w noci

BZ fos 2.2

√ muntatum est regi

Wskazaci

Tedi wskazano to Saulowy, ysz
David w Ayoye w Ramata bidly

B2 [Reg 18, 18

nuntictum est autem Sauli

Wskazai

Tedi ty... pamply... proroceiser.

V A golin to wskazano ^(iej) saulay,
poslal wtore posli

B2 I Reg. 18, 21

quod cum nuntiatum esset sauli

Вскazać

Але, розпам'яту, усе нф докона
Усе оура мегопреру тоbye,
всказф тоbye (non annuntiem
tibi)

В2 [Реп20, 9

Wskazai

Y postal Benaolab, gyon to mu
wskazaly nekst: M^{ph}owye wirly
s samariy

B2 III Kap 20, 17.

(qui nuntia venunt ei dicens)

Wskazac

To gdzie bilo Dawidowy
wskazano, sebrau w hitel Isra-
hel, pnezedl Jordanu

Bz I Par 19, 17

quod cum munitum esset da-
vid

Wskarać = insinuare

Tego dla wskarał to cesarowi Filip,
brat Archelausow [ob haec insinuanda
Caesari missus est Romanus... Philippi] Actus.
114.

Wskazac

A golysh sya moy brath od grobu
Kachmethowa wociril, thedy cesar.
Koverly wskazal ko mnye jak
bratha mego y, jissal, abich sya
yeolnal s kvolym polskym, eram
ya potow nezinyer

1500 List Part 175

Wskazac'

Brath zyczya cesarza Irkekopskuyego,
kithony myaska w hordzye Zawolskuyey.
wskazal do cesarza Irkekopskuyego poryada-
yacz mo. yako cesarz Zawolsky chere
czygnacz ko. Nyeprno

1500 dist Fat 174

Wskazaci

2

Yezobil brath moy Yamboveri sol-
tan do Mahometowego grobu, przez litwo.
wegom ya wskazaci poselstwo do
Cesarza Thoreckiego

1500 dist. kat 174

Wskazać

Konzeption... ^{ych} wski ky | swe zlozincze...

mayen popisacz a ye yeden od
drugogo na pysmyenyu wszkazaracz
(eosdem unus alteri enarrare in scrip-
tis) Jul 86

Wsparci!

~~*Wsparci!*~~

annuerunt uska-

aly

sociis suis (Luc 5,7)

R. XXV, 173.

XV p. post.

~~Brückner Kaz. strw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 173~~

1942

~~*Case. 44. B. 11.*~~

^{wskazoć}
~~Wskazoć (?) = annuo~~

lot
185
m. v. f.

Annuerunt sociis, qui erant in alia navi
wskaly, ~~XV~~ R. XXIII 182.

1456

Vel. annuerunt wska <za>ly (dne 5, 7)

Wskazac = mandare

Wskazal gest na wetki obrzpd swoy v. l. 110, 8.

Sim. Put

Vsz. gospodzin, ~~Put. Wskazal~~

mandavit in aeternum testamentum

sum

wskazać

Tako mý pomozi bog ýfwanta
Ewangella | [Jakom bil pozlem. ot-
pana Andra|cha. dopana Niczka.
abýmu lifth | ten wrocil. czfzo
ýeft. lýft weⁿy | pane Oganczine.
a on. mu. mno | wfkazal. wrociez
gý.]

Et alii quinque in testimonium.

1415 Kościeln (M) 538

Wskaźni

Wskaźniki ϕ η ν ρ σ
(manolavennit ei dicentes)

B2 η 50, 16

Wskazaci

Teda přijedeš jetro... i wskazal
Moysesowy a vzkrca

V (mandavit)

Bz'Ex 18,6

Wskazaci

Po nychne to opyφiz wskazal
septelky prikazal, aby nekly A-
mouškemu

Bz Jul 11, 15

V per puos rurum mandant Septe

Wekarai - mandare

Nye cheyal dhaer krol sinaw Suonowieh slow
Gepte, qeu pazes pasli qema wekarai B2 Judic. 11, 28.

quare per nuntios mandaverat

8327

Wskazaci

Inedygy (sc. sr. Pawta) nyodll)

√ Stanthu Mychal (do pyekla y)
wskazal yemu yeden
plonyen. ex xv, Tab. 536.

Wskarai = douere

Vet hoc summus parati douere wskarai.
et ultimus tenentes alias wydersamsy
terrestrem antiquitatem (2), summus parati
douere alias wskarai.

419 Mepraw VI 417.

✓ Nos etiam tenuimus ab. * wyderseli
3 annos terrestri antiquitate ab. newskφ
downoskφ

Wskaraī = demonstrare

Sic ut nos informabit (3) demonstrare
super antiquitatem terrestrem etc.
yaco skarsēre ukarar na oemsko
dawnosor demonstr⁽⁴⁾ ~~alio~~ wskarem

1419 MacPraw^{VI} 417

Γ < abimus >

Wskazać

Essze ...

V Nye wimerzylasz my trzeci roley, a yam sra, tho
byl wspomynal, a o thom wsthal, y thom gotho-
w] ~~]~~ wskazać⁽³²⁾

1443 Tym Groc. & 344

(murska)

Wskazac

Wskazene oclanabitis

ca 1428 PF i 450

k. 44 May

Wskazać

(4)

Wskazać reputet

ca 1428 PFI 480

k. 44 b d

Wskazai - annuntiare, nuntiare
Parnawly, yre syō dokona zlowz otera mego forecyw
lobye. wskamō tolye Bz I Reg. 20, 9. Gyrdō ma
wskazaly, rreker; uō orawy wimly ob. III Reg. 20, 17.
Tedi wskazauo do Sanlowy ob. I Reg. 19, 19.

8326

Wskazac' cf. Odwskazac'

Wskazanie -

Insinuatio } wskazanem ca 1428 Prof. I,
486. ~~Attemuacione wskazanym 491.~~

k. 43 a 8

Wskazanie - intimatio

Pan. eriy kmyer yet shyt, ma wskazaer panu, ktoregosch
wiy porobiwaer shyt, po ktoremto wskazanyu ^{wy}pano^{ty}ye...
pod kopi (vesma Sub. 108.)

1° post quam intimatiouem

Wskazanie

Wuj: dans mi ruc o uos

I ~~Wkazanye = significatum~~

Wkazanye - significatum, B. id est nunciatum

War. Kal.: vkazanye

~~1471 MPKY 127~~

ca 1470 Mowlub 281

I

significatum est enim mihi de vobis...

I Cor 1, 11 ab iis qui sunt Chloes

cf. Wkazanye

~~Wskazanie~~ Wskazanie-significatio

עֲדָרִים בּוֹרְכִים שֶׁ עֲדָרִים

Wskazanie Pul. 59, 4.

significationem

ח: זנאמפ

Pul!

59, 4.

Wskazanie 2mo

Wskazanie . decretum

Jussimus fideiubere nobilem Koth...
epa nobilem Crupkau pro equis laboriosi

Petri...
super Decretum alias wskazanie domino-
rum
1442 APR. I 90.

Actum

Wskazanie

Wskazany m actiuuacione

5 korekty

ca 1428. PF 5 491

κ. 44 ~~α~~ β

Wsharqwaic

wskafugye
pr quasi ei renu<n>cciat consilium

XV̄ med. Gł Wrocław 50v

Wskazować

Tocz *wskazage brat twój Jacob
(haec dicit frater tuus Jacob).

§2 Gen 32, 4

Wskazowaci

Slova moia wskazowaly zemat
(munt about ei)

BZ Neh 6, 18

Wskazowai - ~~nun trare~~, dicere, nun trare
Kral Artaxerxes Edrasowi, kaplansowy a my-
strozowy zakona bozego, zhamyenyje wska nuge
(Saluteu / BZ II Jed. 8, 10. ~~Fact wskazowai!!~~)
~~basz Suray Yacob i b. Gen. 32. 4.) Takoz chow-~~
~~lyly gy przede mną, a slova moja wskazowaly~~
~~gemu i b. Neh. 6, 19.~~

rex Artaxerxes Edrac. saluteu
8828

Me karowai - mandare

Tier wskardige bral tuss Israel BZ Num. 20, 14.

haec mandata preter tunc Israel

8829

Wskarowaci - mandare

Ty yes sam krol moy y bog moy, y enke
wzkaruyesz zbawienya Yakobowy / Ps. 43, 6.

Qui mandas salutes Jacob

tl: kaszysz

Atkiy - ktory rozkazuje

Wskazowanie

Dawność wskazowania na rany, rok

Sul 40

H 80 5 (de prescriptione vulnerum)

Wskierznac
Wskierznany

styp. kietrai, pducit mae
shigai ne

Wskierznany = precincti (equi) / 1466 / R. xxii, 23.

Criste... qui luciferorum alipedum
tractu stellata per eth(e)ra gubernas,
qui sua purpureis precincti, (sc.
equi) tempore frenis et vibrando co-
nis innexa capistrum, gl. inserta
frena preplatane vobis, lupatis
rodiaei salebras timula labata
pulsant

Wskładai - imponere

Nōzili to nare Iqirui... wskładayfer na nare
poreczka brzemiona BZ deat. 26,6.

(imponentes)

8331

W składzie

Wskradai. reputare

Nje wkkladaj[!] krawe myerinney posrod luda
twego Bz. Gen. 21, 8.

israhelskego
✓ (ne reputes)

8830

W pamyty
1000 me dancraj kniż

Włkonic' Hg = erigi^x

He my

Wstali ietmi y wclonilistmi se Fl. 19,9 (erecti sumus).

Put: podnieszyemy
W - ts →

Cf. wskryc' - 'odkryc'

wzchochać

Wzchochać (2)

Zbaw mió othe krwy bosze bosze zbauena
mego, weselicz bódze, (Fl. wzchocha) yózyk moy
sprawednosc thvyó

(Libera me de sanguinibus deus, deus sa-
lutis meae; et exultabit lingua mea iustitiam
tuam) Psalm 50, 16)

KertSwidz

Fl : weselica bódze
Pul : wyszyelica [szye]* bódze

Wskochać

Sluchu, gl. slyshenyu, memy dasz ra-
dosez ... i radowacz, gl. y weshochayōō
(et exsultabunt) (sie bōdōō kōsci vsme-
rzonee KartSwidz

ossa humiliata

Fil: Put: radowacz se lrdp

Przel 50,40

-----209b

The nayn zaluyą Js z moy
koy n

wbyekl wgego /2/ dwor oth-
worzony a /3/ thamo gego
czelacz v/4/gonyla mego
konya /5/ naploth a moy
koy n /6/ zkaczacz przesz
ploth w/7/szkoczyl na os-
try kol /8/ gego plotha
tego koy n /9/ ya zaluyą
yako trzy/10/dzesczy grz-
ywyen na /11/ popa Natho
odpowye/12/dzal pop rze-
kącz Moya /13/ czelacz
yechala społą
do domv splugem y sz koy-
my

Wskoczyc

Ter

OrtOssel 105,1,w.1-13 ,

sim. Ort Mac 143

Wskazy

mogł być w jego otworzony dom
wbijał, a także go jego ulubie
gonyła, gonyła wybierał me placi albo
wskazywał na strony ich jego placi.

Dist. Mac 143 (nr)

Wskoczył

Mój koin skacząc przez płot,
wskoczył na osty kol jego płotka.

Ord. Kal. 209

~~II 1/2 XI Silber 0 XI 209~~

Wskopai-fodere

Vinnice wplod~~z~~er y wskopau BZ beat. 28, 29

(vineam plantalis et fodies)

8832

1000 uprasir
Wskopasr

Wskopai

Orzo vanil Hydan Marerina, Lo gi vanile a gego
poerptkem, ys Ruranth wscopal nan i cheral gi
vanier 1403 ~~ptek. 15t.~~ Tysete me 198

rozkopac'

Tako gim pom^ozi boog. y fwanti †
Jako tho. | fwateczó yz. Janufz Voz-
niczski zalegl. | Jandrzychowÿ hincz-
cowe^{<m>}{v} fzinowÿ droga | ywfkopal
nan. fdzewanczã panÿ | czew afelzcza
podleÿfzich. ybezal. | zanÿm. naÿego
dzedzinã Vÿafd. y | tammu danÿ
moczó ygwalem. trfzÿ | rany — — —

14A Kościaru nr 635

. 17

Wskropić

Tinctus

skropiony

~~##~~ Wskropiony (= ~~tinctus~~ id est sanguinatus)

~~skropiony~~

Manuskal 210

1471

~~MPKJ. V. 89~~

(numquid avis discolor hereditas
mea mihi, numquid avis tincta
per totum? Jer 12, 9) ~~##~~

'zroszyc', splenic' kwisz, zranic' do krwi
w herbowny

Wskruszye
Wskruschik

Postcard = ut demoliret

1471 ~~MARKS-V. 187~~
Main Vol 89

BZ: retrosz

(w. alium se abiret.
(numquid sine homini voluntate
ascendi ad locum istum ut demoliver
eum? IV Reg 18.25)

IV Reg. XVII

Wskryci

Tedy včer

Wskryci gan karatey gest on byl mary jekryer Gn. 183, a.

Wsknesic'

Ti, wem, gospodne slutuy (sie)
nade mnoy wsknesi me y od-
placit gim

Fl 40, 11, sim. Pul

(resuscitate me)

Wskrzeseć = suscitare, resuscitare

Wskrzeseć ^{##} lekarze wskrzeseć J. Fl. 87, 11 (suscitabant).
Wskrzeseć me J. Fl. 40, 11 (resuscitavit me)

Paul: wskrzeseć

✓ Zzali (pro esali) martwim bōdresz
crinice dziwi

✓ y *sbowadacz se bōdōf tobe

Wsknesic

Wsknesz vny, gogor ia tolye
ponjem

BZ I Reg 28, 8

(susata)

Wskazanie - suscitare

Kogo chce, aże wskazuje łobze? On sprawi: Samu-
ela aże wskazuje I Reg. 28, 11, ~~Del gema paan~~
~~bag gego swyathor w Jerusalem, aże wskazuje~~
~~lina gego ib. III Reg. 15, 4, ~~przebieg aże aże~~~~
~~potem uziął, aże bit wskazuje? ib. I Reg. 28, 15.~~

✓ (suscitato)   ✓ (suscita)

8833

Wskresic

Procesy my myepokoy
vcsinyl, abich bil wzkre-
sion (ut suscitaver)

BZ I Reg 28, 15

Wskresic'

Dal genu pan bog gego, susyt-
leser w Jerusalem, ali wskre-
syl, sine gego po nyem

B2 III, Rez. 154

^ (ut suscitaret)

Wekrozeic z oenunidare

319

Wzcrze syl / 1466 / R. xxii, 26.

[Evasit laqueos quis ve] restituit,
q. suscitavit wzcrzesyl, eos, sc.
duos fructus

Wskresic'

Proszę, miły panie, żeby mię
wskreszył od śmierci wykwisłej
Now. 166.-7

1029

Wskrzesić

Quod per ipsum sumus vivificati, resuscitati, wskrzeszeny, et mundati XV p.post.

G1Dom 68

✓ wskresic. ~~not~~
~~wskresic. ~~not~~~~ ~~Jan. EB~~

Rogabimus dominum Ihu Xpm, ut te
suscitare, wskresycz, dignetur

R. XXV, 182.

XV p. post

~~Grzegorz K. ...~~

~~... str 182~~

~~Assol 414 b (370)~~ 2922

Wskresici

Treury (re. mednec) gemo srina
wskresyl

XV ex. MPKJ II 317

Wsknesic

Press tnearyego mystna ... gysr
 lil worknessyl. vmarlego sine
 onego tho krola intelligitur
 wyerne slowycryenstwo

XV ex. MPKJ II 317

Wsknesic

Yac Adamowi wsknesz syua

XV ex. MPKJ u 317

Wskazanie

Stalo się [?]é, ysz czy tne...
wskazany ysz szina

XV ex. MPKJ II 318

Wskreszenie

V, resurrexerunt,

~~Trzeciemu gromu szina wskreszyl
ex xv omky. I, 314.~~

~~Jack Adamowi wskreszono, szyna
ib.~~

~~Y stalo szyna, o, yst szyna...
wskreszylu yem szina ex xv ib. 314/18.~~

Proszyl ih-usa, bi szam oblyczny
do niego stazyl, yakbi nyedonyental,
bi par ih-s mogl osadrony szina gego
nye stazpoyack oblyczny do niego, abo tsa nye
donyental yak, bi mogl wskreszyl ~~ex xv~~ martwego;
a preto dixit stazyl nyshyck vmmel ex xv ib 320.

Wskrzesić

Dziewy czere wyalo obudzyl, Jeste usy

szwoya matka wskrzeszyl

ca 1500 ~~Spis JAW V 14~~ Piesni Wlad 176

Wskreszać = suscito

Niemocne wzdrowiajcie, umarłe wskreszcie
[infirmos curate, mortuos suscite] Rom. 308.
Mat 10, 8

cf. wskreszać

Wakresi:

Bo paryadam van, yse
Vnoeren yed leg ikamyanya theru
vstrozeyal syny Abramove.

~~Ev. ex. XV 17 XIV 298~~
Ew Zam

(susitare
Mat 3, 9)

KUL urubna'
'doi potomna'

W urubna' 10005

Wokneii

Wskrze^{sz}sz = suscitabis

(fundamenta generationis et ge-
nerationis suscitabis Is 58,12)

ce 1470 ^{Man Lub} ~~1470~~ 203

1000 wzmienisz ludzkie i odwieczny^{ch} fun-
damentow

Is 58,12 w: fundamenty wody. wody
wzmienisz

'Wskresić' = excitare

Odpowiedział im: Słomcie ten kocioł
a w trzech dniach wskreszę ję [soluite
templum hoc et in tribus diebus exci-
tabo illud] Rom. 211.

Jo 2, 19

Wskresić

Wskreszajże wskreszajże
krysztal twój

Psalm Hab 14

(suscitans suscitabis Hab 3, 9)

2. zbudzić; pobudzić; porządkować; sprowadzić;
Wznieść; wznieść; Tęże

Wskresić cf. Skresić

Wkrzesic cf. Wkrzesic.

Wskreszać = suscito

Jako oiec wskresza martwe i śywią,
takieś syn, które chce, ty śywią
[sicut enim Pater suscitatur mortuos et
vivificat, sic et Filius, quos vult, vivifi-
cat] Rom. 259.

Jp 5, 24

Wskreszai - succidare

Wskreszayper wskreszysz seczysze twoge
Puf. Hab. 14,

(*suscitans suscitabilis* Hab 3.9)

cf. *Wskreszai'*

Wskreszenie

cuius (adolescentis) resuscita-
cio futuram resurrectionem pro-
figuravit apertorem tego mlo-
drenera wskreszenie piero
usnanyonuge tu nam dzyu

szkolny

1/2 IV 14, 12, 145.

p. post.

Wskreszenie

Gospodnyje ... ty yes poznal
snyedzenye moye y wskre-
szenye, moye

Put 138, 1

Fd : wskreszenie
(resurrectionem)

petersb.

Wskrzesezenie

Wgemnie jest zbawienie nasze zywoty y

wskrzesezenie / 1734 / R. xxiv, 350.

nasze

XVmed

My wnoszamy naszymy szę fal-
licz w czołwach naszego pana Thu
Crista v

Hskrozeszenie of. Wkrozeszenie

Wskazywanie - vociferare

Wskazywanie; bo jest pan poddal nam myślo Bł. Jos. 6, 15.

(vociferamini)

8834

w kryzysie

Wskunisc'

Wskuntho iestvoralo mioie
(reflonit caro mee).

Fl 27,10

Put: rekuntho

W rekuntho

~~Wskwiś~~

Wskwiś

E90

Wskwiś = efflorescere, reflorere

Nad nym wskwice św. tutez moja Fl. 131, 19

Nad nym wskwice szwyłozer pub. (efflorescit)

~~Wskwito jest erato moje Fl. 2, 10 (refloruit)~~

W nad nim się wskwitnie posągami
moje

~~Wskwiś~~ Wskwiś
Wz Rwis - efflorescere

~~at~~ Maá nym wz Rwisze ~~kw~~ wyó:
tożcz moja Puf. 131, 19.

Puf. 131. 19.

History of Stony

Wston' of ston'

Wstuni cf. Sioni

Wstunie cf. Sioni

Wstanie

Duo gaya... unum ora Wstenu, alium na Klinech^x...

1438/ Spp. II, № 2758.

cessit

~ more sui nomen proprium

WstunTowy of. Stoniowy

History of Ston'

~~wstąpię do niej~~
wstąpić

Sprawdy wstąpię moja była

De morte

~~MAPK 7. I. 1881^{w.} 231.~~

~~228 231~~

Wspaczenie (= ^{Carv.} retrogradando) ~~ad~~

cler.
287
miles

~~Age w spacia~~

Wspaczenie = retrogradando / ^{XV med} 1749 / R. XXIII, 200.

Quid est enim ocium nec perniciis
inrevocabilis more effusio vite retro-
gradatio, ^{Wspaczenie} ^{Wspaczenie}, pro-
ficiencie?

wspacznica

nobis...?
Ipseque Albertus... dedit... sortem terre et pratorum
incipiendi ab alveo sive flumine... usque ad agros incolarum
ville nostre ~~Przibischicze~~ Przibischicze decurrente usque ad agros
incolarum ville ~~Mikulino~~ Mikulino... in latitudine...

✓ In longitudine vero ab aggere molendini nostri
... quanto longius et laci^{us} per prata et agros
dicte ville Mikulino ex restagnacione poterit in-
~~ix~~ undare, ~~sine~~ tamen immersione al. wspacznycza
et alio quovis preiudicio et dampno alcioris molen-
dini dicti Mikulsky Mlyn, similiter pro necessitate
piscine sive stagni~~x~~ circa molendino in Przibi-
schicze prefatum consistentis

Wspacruosi

255
dot

Na wspacruosor = in obliquum | 1449 |
R. xxiii, 279.

[Sed quam sumit mentum ^uadges
studia contraria et privatus amor
rectum vertit iudicium in ob-
liquum, q. ^{arbitrium} Vin perversum ne
wspacruosor

Wspieramy

Ordine retrograduando, gl. serie
ec^{on}nuensa serjini wspieramy

1466 RXXII 12

Wspierany

in

Sczym ¹⁴⁷ ~~Wspierany~~ = ordine retrogrado: 1466
R. xxii, 12: Wspierany = supremum (order de
flumine?) / p. 13. 156

Nec tibi nec nullo nocui, nam
prona

gl. sc. aqua declinis, supinum,
gl. retrogradam respicere,
venit iter, gl. viam

Wspaczyć 'reflectere, reciprocare'

reflectere¹, wspaczyć², reciprocare idem

c. 1500 Erz. ~~110~~ 124

1. 1) wręcić wstec 2) odginać, odwrócić, odhijać
3) przestąpić, przestąpić na nowo

2. 1) pominać tam i z powrotem, odwrócić, obrócić
2) iść (płynąć) tam i " , wrócić to samą
drogą 3. odwrócić

Vspak

peterb.

Vspak (obliquo) pp. xv, R. xvi, 340.

J obliquus 'popreany, ulovny, kuzny

Wspak

Conuertit retrograde, wspak, nomen

Ewa 1456 ZabUPozn 92

Z uniejszy, kuszy, stee

Wspak

133 pr

Melius erat illis non cognoscere viam iusticie,
wfapko
quam post agnitionem converti retrorsum ✓

XV, med. Gł Wroc 133r

6 Tok w rhyss zam. w spak
(II Pet 2, 21) w rhyss m. nered ✓

WSPAK

Et nemo poterat illi respondere verbum,
quippe quia responsio sua irrefragibilis
,wszpac,ne poszla erat

1426 G1KazB II 13

Wspak

k 1206

In obliquos wspak. II $\frac{1}{2}$ XV h. v. i. III 286.

Non tibi transversa placeant, demis-
mate, q. enoves filii, versus in
obliquos, q. curvos wspak, ne velis
ire pedes

(pro
dadz)
V(x. wi-
ng)

ten ma /28/ to dzyerzecz
pelny cz y /29/ gystycz p-
odlug prawa /30/ RAdza Vly
komv /31/ ku gaynemv /32/
Sandv, acz czo koly on ta
/33/ mo wyszna to nyemoze
/1/ Poycz zaszyę wszpak
/2/ ale zaprzyly szye cze-
go /3/ tego moze bycz praw
na /4/ krzyszv Sprawa pra-
wego /5/ Saszyeczkye lu/6/
dze czo nyesz/7/ luchaya ku
naszemv pra/8/wu albo ksz-
andu thy moze woyth zara-
czycz

Wszpak
konst

OrtOssol 46,4,w.27-33 -
47,1,w.1-8 , *him.*

ant Mac 56

Wspak

Badzycie ly komu dana wyzna yawnemu szędu ocekolwyek, on thamo-
wyzna, tho nye moze poydz zaszcz, wszpak, ale zaprzyly nye czego,
thego moze byer praw na krzyzu Ort. Mac. 56.

Wspaki

to myemoze poroz zaszyz wstepak

~~2 pl. IV~~ Od. Br. III 559

— von rucke

Wspak et. Pak
Spak

Wspamiętae - meminini

Wspamiętae albo pomni, pame, slug, sluszebnic
ter twych. y ter tych ocato stoga tych. ych
~~toke wraa sramenitha albo pasonowu yst~~
~~y yowu nabosmenstwu. Mac. Dod 52. $\overline{VI} \overline{X}$~~
~~Mac. Dod 52. (memento Domine famulo-~~
~~rum famularumque tuarum)~~

1424 Msza ~~3^{III} 52~~; sim. ~~Msza~~ $\overline{VI} \overline{XIV}$

^{ya}
pamiętae $\frac{1}{1}, \frac{1}{1}, \frac{5}{1}, \frac{8}{1}, \frac{9}{1}$ $\overline{IV}$ $\overline{I}$ $\overline{V}$ $\overline{VIII}$ $\overline{IX}$ XII XIII
pomni ~~2~~ $\overline{II}$

Wspamiętać

Memento domine famulorum famularumque tuarum,
wspamyathay, panye, slug, sluszebnych
y tesz twoych 1446-7 Msza XIV s. 181

Wpamiętać: meminiscere

~~Wspamiętać: teer, panye, slug, slusrebyer
ter twych. y z nich, ktorzyz nas: presenty
kramenem wyari y odposygarajo we sine
pakejite. Mac. Dnd. 62. (memento etiam
domine famulorum famularumque tuarum)~~

wpamiętać 4, 7, IV, VII 1424 Ncha 3 s. 62
go XII

wspomyon & VI. XIV

wspomyony & VIII

Wspamiętać-

Stary sycerow memv wrnacr pilbo wspa.
mya thacz od mlodych tyath moych, cown
zlye mowyla Now. 162.

1030

Wspamiętań

gdz powstał od romadych,
wspamiętały sa w wolejamy, yeso,
yose dro mo wyl.

~~Ev. ex. XV 07 XIII 304~~

Ev Zam

(recondati sunt
Jo 2, 22)

Wspamiętać 'reminisci'

reminisci i ^{d est} recordari, ~~gedenken~~, wspomina-
myśląc

c. 1500 Em. ~~Stow.~~ 124

z przypomnień odnie, przypomnieli nie pamięć

Wspamiętanie 'reminiscentia'

reminiscentia, wspomnienia

c. 1500 Erz. ~~Slaw~~ 124

7 wspomnienie przypomnienie

Hispaniāt̄y of Hispaniāt̄y

Wspanić

Wspanyl χ = exaltavit ^u ^{ca} p. 1470 Mam Dub 113
~~M 7 X 7. 7. 7.~~

(var. kal.: powyschil)

(post hoc rex Assuerus exalterit
Aman, filium Amadathi Esth 3, 1)

'wpięść nad innymi, potanieć wyżej
od innych, wpiąć'

cf. Powyszyć

Wspaniały

Bolesz[er] mam w swoogym szercu niym, a tho
pre mogye... po thoby wyelkye thuzzenie y niemy-
mownye myszlyenne, bocem szluzyla... zhyermye
y wspanyle lyerka vrodzenie. 1447-1462 Tab.
545.

Wsparcie

925. (124 r. 1452) — — nolens habere ipsum in testem wlgariter (wsfyethka) <zaszvyethka> — — »quare ipsum intercipis alias wspyerasch?« — — quia est periurus wlgariter krzywoprzy-szańszcza et — — non purgavit se alias nyespravit schyą — — Et hanc intercepcionem alias wspyercye — — suspendimus.

1452 Zap. Warsz nr 925

Włoi iv. robranie, rozjęcie, odebranie

Wsparcie
Wspieranie

Jaco Marcin, gdy czasowy Mycolayowa,
Janowa y moja fines myer myka podle
xanc so drelom y myerom, tedi thi
pryschetw, nye daker drelor y nye =
ricor, a trim wspierim dral y myara
nam sye, nye spelnila podle xanc

Warka 1457 A K Pr VIII 51

opracowanie

Wspaniały
~~Wspaniały~~

powiaty %

Ult epulas dare, sine manus, sed
corporis ^{perditio} non recuperans, gl. sc.
manus non recuperans nycth
sc. uszparloz, medicine tote pent

1466 R XXII 16

die dei populum quoniam vobis, lea
glodre aeto me (sc. vobis) me iuxta
celle aeto sine

Wsperecie cf. Wsparcie

Wspędrać

Jesus ucynt glos, rekoma klaserq.c
jako kiedy sica ptaki wspędrać

[sicut effugari solent aves aliquando]

Rom. 13 f.

✓ 103

Wspierac

lot 177

Wspiera = erigit, 1466/R. xxii, 14.

Quem sua facta premunt, cur
aliens, gl. se. facta seu ali-
nes preces, leuant, gl. se. ta-
lis homo tollit, erigit
wspiera

✕

Wspierać
Wspierać

fol 294

Wspiera = reparat, 1866 R. XXII, 24.

Quod uis reprobet, quae,
gl. sc. Cristi, quae probet, quae
que mundo reparat, gl. restituet
wspiera, vitam moribundo

Wepienai

Wszpyera = alit | 1466 | R. XXII, 24.

A febre, peste, necesse ... curat,
 gl. sc. Cristus, alit, gl. venturum
 wszpyera, recusat

→ tego &

Itai in 'resili', unmanei, podtrzy
 mywai

~~Wspierac~~

Cum iam viribus
destituta et vix posset
Wspierac.

se sustentare ^{re} Wspierac,
adinde tamen eis propria manu
ministrabat

XV p. pod.

R. XXV, 177.

~~Brückner Kaz. 3. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 177~~

~~Assal. 414. b. 222.~~

2296

Wspierac - opponere

(in iudicio opponit)

Gdi (pozwan) o dzieyna w sande ~~wyprzed~~, yorbi daedexier
they dzieyni byl w stronac dalyekuy, a theqy dya myeni
Irg nyje ~~nyje~~ othpauyedar, sande ma tritroce
sawolac; rok nyebandapremu na ornanyon^{or} yqner Sul. 9.
Szandea, erwa gega karomge bywa ~~wspierano~~ (iujus
sententia impugnatus), nyje ~~ta~~ ma ~~succo~~ karomge
skaromge 55.

dieta

Wspieranie

Ysz sęandze ..., czo gęgo ka-
sanye pnes stronę bywa
wspierano^v, pirowey nyc ... ma
swęgo bronyc skasanye, abysz
pirowey ... try gęyowy ... gęmo
będę dany

Jul 55

v (cuius sententia... impugnetur)

Wspierać

Stora o taliez
maccemie

925. (124 r. 1452) — — nolens habere ipsum in testem wlgariter (wsfyethka) <zaszvyethka> — — »quare ipsum intercipis alias wspyerasch?« — — quia est periurus wlgariter krzywoprzy-
szanszcza et — — non purgavit se alias nyesprivil schya — —
Et hanc intercepcionem alias wspyercye — — suspendimus.

1452 Zap Wawa nr 925

o w St. Leci W

Stheron 'symeuniai' 27, 28 -
pneasi (p. 1. temp. p. 1.)
↓

Wspierai

: XIX 426

V Nullus contradicebat d. n. y. othpyeral^x
ani waspyeral
1457 | AGZ. XV. 23.

V Nicolaus non paruit. Dum non
paruit, ipsa Fyethka invarit super
centum sexagenarium dampni et
ibi

x 'odpouedai' na reventy preeionike
noesowepo (welenre powode)

Wspierai

Stinera revocat alias *wspierai*
dicens, quia ultra consuetudinem
edoces [= *przewadzisz dowód*]

Warsz. 1456-1466 Bibl. Warsz. 1858 IV 639 pryp.

Wspierać

Wspirać

✓ eo ipso hunc terminum supporto
~~atque~~ Wspiram 1468 | AGZ. XIII. 573

✓ Ideo postularit, ut quamlibet condem-
nationem describeret de libro cum
pena pro eo, qui non habes ipsum
unde citare,

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem. i przeworsk

R 1468

str 573

618

Wspierac

Stwier. 'twary'
opis wydany

Wspierac sig

2696. . . Item si homines predicto-
rum bonorum litis questionarentur
~~alias~~ wspieralyby sye dawno Olechnone,
~~1452 AGA XIV 357~~

~~videlicet quod mollerent dare Mathie per
decem grossiculos. . . Et condemnationem
alias rdanye fecerunt describere de libro.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sadów Lwowskiach

R 1452. str 357.

648

Wspierać się

22b

/P/yostr postawił się naprzeciw Ianowemu są-
dzy o rzecz, którą przed nim miał albo czynił;
ale zdane Ianowo aczkole wspierając się przai,
a sądzey nie naganył. Tedy my rzecz abo skaza-
ne Ianowo sądzey wstawylyśmy mocz myecz a na
Pyotra vyną podług skazania sądzey.

/57/. Pierwsze skazanie sądzey ma myecz mocz.

/F/alco pozwał Indrzycha o dziedzyną, ale
Indrzych zawyodił się dawnoscą, czegożto po-
dlug prawa dokonał. Tedy sędza Falcowy przysa-
Dział. 29

(quando ipse tulit, eundem indi-
cem non provocavit)

Węprerai sie

Protr 22042 Janow, a szkole wspieranyer 143, prz[yg]al
Dzial. 29.

Wpiceac'sie.

fol

~~Wpiceac'sie~~

Iste mundus similiter est arbori,
cui elephas de nocte cum dormit

(slow)

se appropiat

~~Wpiceac'sie~~, sed venatores
, Howery,

XV p part
R. XXV, 178.

~~Brückner Kaz. str. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 178~~

2468

aliter
illam

~~Wpiceac'sie~~

eum capere non possent, arborem
succidunt

Wspierac'
eiam inferius aggeris
Nulla obstacula facere debet que sustentarent al.
Wspiraliby woda

1479 | ~~AGZ~~ ~~Atobbb~~. XIX, 179

Wspanierzenie 2.
~~Wspanierzenie 2.~~

Helena... Nicolaum Kalatrac... pro wspanierzenie aque
in slawicko... jure imperpetuum evadit | 1813 |
Slupp. II, No 1810.

pro professione vie...

„identisch mit wspanierzenie 2. im 1813“
Brü s. „peter Ferse“ Mithl. Jhr XI 1877

Wspieranie (2.) ?

[=wspieranie]

wspieranie - desultu

(kierunek: ~~wspieranie~~)

c1455 JA.14.49.

364

J. desultu reholinai
d. in. mypaci w utricie

~~ARCHIWALNY DOK. 191 OK. 1455~~

Wspirac' of Wspirac,
& pèrac'.

Wspleść się

2. wpleść się 'dać się w
coś wciągnąć, uwikłać
się w coś, oddać się ce-
loms

Wsplettkly sciaz = implicati

war. lub
~~B. wplyety scz.~~

144 Mamkel 306

war. lub.: wplyety scz

(si enim refugientes coinquinationes
mundi ..., his rursus implicati supe-
rioriter facta & sunt eis posteriora de-
teriora prioribus II Pet 2, 20)

cf. Wspleść się

W. uwikłać się

d. Wpleść się

Wspleść cf. Wpleść

MF Ky v137

Wspładzać = multiplicare

Ne współdziałają w mowach wyśkych (!) i rzeczy ✓

F. l. Ann. 4.

✓ pochodziłby se

Prūt: ^{myl} (rozpladające

(nolite multiplicare ^{loqui} Reg 2, 3)

Wspłakacé

Wspłakalasta obz, preto
yze sin gich w virzeoni
dzen k nyma nye wwoyl

B2 Tob 10,3

(caperunt amló sinul flere)

'nylwai try, ^{no} płacoi sie

Wspłakai ^{flexe,} (claware)

U współakali kü Cozu synawye Irahelku - B2 Jos. 24, 7.
~~Wspłakalasta oha ib. Job. 10, 3~~

(damawerunt)

W. wotali

8838

Wspłodzie - ~~germinare~~ giquere.

v Opydzer wosplodzyer plod BZ Gen. 15, 10.

Wocer syf ku swey panzey a pokasz
syf gey pod rplef gey.

(multiplicans, inquit, multiplicabo
semen tuum)

V syemnyf twe y bddre cyste a
mofstaje ~ mosen

8837

Wspładzié sig - ^{prini} ~~benedice~~

Od niego sig ^{wspładzié} ^{wspładzié} lud Bz Gen. 17, 16.

~~Wspładzié sig ^{wspładzié} sig (multiplicabitur)~~
~~sb. dev. 26, 9.~~

(orientur)

8341

Wspłodzie - genuuare .

Wspłodz sremya krelje BRZ Gen. 1, 11. ~~Wspłodz sremya~~
~~sremya srelje ib. 1, 12.~~

^ (germinet)

8838

W wodni

Wspłodric

Wspłodryh v sremu sele

BZ Gen 1, 12

v (protulit)

w nodulac

Wspłodric

Potem nekl bog : Wspłodricze v
wodi s szelye plod nleni

B2 Gen 1.20

V (prodicant)

W ncler upwoda

Wypłodnic' s'ie - germinari

Wai erio zelonego s'ie woplodilo BZ Deut. 29, 23.

Tranf y gonfrosert shoneant' n'g'p'or,
tak aby wyferey nye l'ib' poruwane
(sc. niemie) ani erio zelonego s'ie
wopl'odilo (nec vivens quippiam
germinet)

8343

w r'ochi'ce.

Wspłodzenie - multiplicari

~~Wspłodzenie y wspanialenie syq BZ Lev. 26. 9. Wspanialenie syq gest (auctus est) a rozmnozrit syq gest wspanialny syq. Gen. 47. 27.~~

BZ

8342

Wspłodnic'

Wesnyf na was a wśnoscece
y wspłodnicie syf (multiplicabimini)

BZ Lev 26,9

Wspłodric

Vinnice wspot (27 ysr y
wskopar

BZ Dent 28,39

(vineam plantalis et fodies)

W. meridica

Wspłodaci - plantare

4

~~Vinnicze wspotodajuz y wskopacz BZ deut. 28, 39. Da-~~
~~lem wam ... vinnicze y olywya, gegorsicze nye wspot-~~
~~odajuz ib. Jos. 24, 13.~~
BZ

(quae non plantastis)

8889

W mi sethili

Wyprawy - ordinarne

Będz pan bog sway porzeczani, gen cyż cheyal
wspłodrice krolem na stolery swem BZ II par. 9, 8.

8840

w postanowic'

Ἐπισημασι = enatare

Ἐπισημασι (lignum super enatare perhibetur) Gn. qf. 101, a.

Appropinquante autem passione
domini predictum lignum super
enatare, Ἐπισημασι, perhibetur

Wspytaj -

Korab wiplinpl (ferobatus) na wodach BZ Gen. 7, 18.

8844

W. ptywet

Wspłynąć

Wspłynął defluxit (Is 24,4)

war. kal.: spłynął

(luxit et defluxit terra et infirmitate est Is 24,4)

ca 1470 Mam L^{ub.} 190

2. 'misierci (?)'

Wpływai - ~~ascendens~~ effluere

Promyenne wodne wpływały (ascendebant)
i krewnie, BZ Gen. 2, 6.

wytkarzysta kasidi pązerek szem-
sliy

v main lub
" kal

8845

wyptywsi

Wspływać ~~z~~ 'ascendere'

ascendebat

Wspływać (wspływać B.)
= ascendebat

~~Wspływać~~

war. kal.: ↓ ca¹⁴⁷⁰ ~~MPKJ. V. 7~~

Mam dub 5

(sed fons ascendebat e terra irri-
gans universam superficiem terrae
(Gen 2,6)

Gen. 2,6: zdroj wypłwał z ziemi

WSPŁYWACIS
~~Wpływacis~~

ascendebant

X (war. lub.: Wpływacis, mamotrodit miku-
Wpływacis + ascendebant rawski: Wpływacis)

1471 MPKY 7

MamKal 5

is napisane nad is

(sed fons ascendebat e terra irrigans uni-
versam superficiem terrae Gen 2,6)

cf. Wpływacis

Gen. II 6

~~Wspigcié~~

Wspocremy zt XIV 491 of. Wspigcié

Zspodni

Zspodni pasch limbale (vade et
posside tibi lumbare et pones illud
super lumbos tuos Jer 13,4)

ca 1470 Mamdub 210

Zrij: dostan' sobie spodniego pasa lincanego

Wspodni

###

~~Wspodni pasch = limbale f vade et posside
tibi limbare lineum et ponas illud super
lumbos tuos 75 13, 1)~~

~~Wspodni pasch limbale (vade et
posside)~~

~~tibi limbare, quod possedisti, quod est
circa lumbos tuos~~

147
Lii: dostan. ^{xii} sobie spodniego pasa mianego ca 1470 Mam. dub 210

вспоминати
вспоминати
вспоминати

вспоминати
вспоминати
вспоминати

вспоминати

(K 166: mocnye prystawayere, wscrypnyy,

XV med. $\frac{1}{2}$, 1, 100, $\frac{1}{2}$ XV.

Si enim complentati facti sumus, gl. id est
firmiter adherentes ^{id est} et cuncti mocnye wscrypnyy
mynayacz, prystawayere, wscrypnyy (*wscrypnyy),
similitudinis mortis eius, simul
et resurrectionis erimus (Rom 6,5) XV med.

zhy: jedlismy nie wscrypnyymi stali

SK J I 100

tys: sereli ... zostalimy z nim zrosnemi

Rom 6,5

K 193 v - 202 v

¹Wspojmone

si enim completati, gl. id est

~~adherentes~~ firmiter adherentes,

id est coniuncti morange *pry-sta-

wayce wspomynayca (litera

y nichpova) | vsiacpeyeny, focti,

vsymyeny, sumus similitudini

mortis eius

~~Wspomynayca~~

Wspol- et. Spol-

Wspolec

(wariant: polegl)

wspolek - iⁿciⁿyⁿbebat * (Saul incumbemat
super hastam suam II Reg 1, 6)

~~II Reg 1, 6~~

ca 1470 Marm. dub 70

Znj: Saul kwiat na ostrze swoim

II Reg 1, 6

v. polec

R. XXIII 138 incumbemat

Wspolec

(war. kial. : polegny)

wspolegny) - incubuerit B. (an speras in
baculo hamundines atque conficito, Aegypto,
super ²guem, si incubuerit hamo, comminutus ingre-
diatur ~~PK 7247~~ manum eius et perforabit eam. ² IV Reg 18, 21)

ca 7470 Nimm Lub. 89

Zhij: czyli masz nadzieję w losce trzecimj i zlamania
w Egipcie, ktorz jeli sis ertowick podjeprze, zlamana
mnudrie w rekz jego, i prekole jez ².

IV Reg 18, 21

✓ P. xxiii 140 incubuerit

Wspolec

Wspolega in (nixa) ~~(cant 8,5)~~
(quae est ista, quae ascendit de deserto delicias
adfluens, imixa super dilectum suum Cant 8,5)

ca 1470 Mam 146150

2 Inj: która to jest, która wstępuje z pury, optywająca
rozkoszami, podpartory na miłego swego? ~~(146150)~~

Wspolecis

(war. kal.)

~~Wpola₂nkł schia₂ - accubisti~~

~~1474 M PK J 14~~

Wspolek sy (war. kal.: wpola₂nkł schia₂)
accubisti (requiescens accubisti ut leo Gen 49, 9)

.ca 1470 Mam dub 18

Wuj: Szrenię lwie Juda: do Tupy, syme mój, wstapiles:
odpozywojaje legies jako lew, i jako lwica: kłoi go w budzi?

Gen 49, 9

apolehls

Wspolec

wpolekry - accubristi B.

147110PKJ v 14

Gen 48,9

Wspolegaj - accubare

Issachar, abrawayber albo Wspolegajber na
granicyach Bk Gen. 49, 14.

(accubans inter terminos vidit requiem quod
esset bona et terram quod optima)

tyt. bedzie sie wylegiwał ulny w swe berwiczeństwo

Luz: Issachar osiędł moczny, leżący między granicami,
.. upatrzył pokój, że jest dobry i cenny, że bardzo dobra:
i podłożył ramie swoje ku doświadczeniu i został
podatkiem służący

pozn: Issachar - osiędł koczujący, wylegujący się
miedzy zagrodami; gdy spostrzegł, że ma
dobre leżenie, że [jest] ziemia - przyjemna

Hspolegac

Hspolegay accumbas (cum aliena muliere
ne sedeas omnino nec accumbas cum ea
super subitum ^{et non alterceris, cum illa in vino} Eccles 9, 12)

ca 1470 Nam Lub 162

tys: z zamężną niewiastą nigdy razem nie siadaj
ani nie uertuj z nią przy winie.

Bei einem fremden Weibe sitze ja nicht und lege dich
nicht mit ihr auf den Arm bei Tisch

Zhuj: Z cudzą niewiastą zgola nie siadaj, ani niedź z nią
podpasowsy sie tokciana, ani z nią sporu wiedź
na winie

'Hypolegac'

Hypolegac = acumbas

1471

MPKJ.V.79

Wspolereci - accubare

odporczywa z/

Wzpole trale ~~accubare~~ jako lew Bz Gen. 49, 9.
(requiescens accubasti ut leo)

Luj: odporczywajac legtes jako lew

8347

Wspolnie cf. Spolnie

~~Wspolozac~~ ~~ry~~ Wspolozga

Wspolozga — ~~im~~^mixtum ~~g~~

ИИИМРКҮИ

Imixtum, abodiatum, sustentatum wspolozga
(wai. kal.: imixum appodiatum, podpora, sustentum
podloga; vidit... dominum imixum scalae di-
centem sibi (Gen 28, 13)
ca 1470 Maxm Lub 13)

Knj: ujrzał... pana wspierającego się na drabinie,
i mówiącego jemu

Gen 28, 13

Wspomagai - juvare (przygodny, a...
Gyfkolme ktorym, kthorele stadla badapar, swadricz sroy
pacholek, pana swego wspomagayacz, joby w myceera...
kago vreny, ^{bygiety w myceera, grana} ~~zajpan qeta~~ posrican ma sier Jul. 68.

---

o tho myceerogo gryew... nye ma myecz, alye

(famulus dominum suum iuvando)

Triat Q

Wspomagacé - promovere
Fria reges istos promoverat,

(wspomagala, in eorum cursu ... ,
videlicet stella, voluntas et propheta
~~promoverat (in .. cursu)~~)

~~X~~ ^{med.} XV / SKY V 271

Wspomagać

Bogowie królow syjskich wspomagać
gym (di regum Syriae auxiliantur
eis), jest to ich wesmierzam obywatamy

BZ II Isr 28,23

Wspomagai - auxiliari, adjuvare

~~Bożycę... wspomagaie gym Bz II Par. 28, 23.~~

~~Jolim bracy, gyst & gego redubily, wspomagal ib.~~

~~Job. 1, 3. Naucrey wspomagal gyma ib. I Esdr. 10, 15.~~

~~Englis~~

Preto Jonatan, sin Azaelow, Jaaria,
sin Teknow, staly na tem a Morlam
a Sebataya, naucreni, wspomagal
gyma (et Mesollam et Sebethai, levites,
adiuverunt eos)

Bz I Esdr 10, 15

Wspomagać = adiuuare

Bo oho bog wspomaga

Psalm 53, 6

mię (ecce enim deus adiuuauit me).

z pan przyciera iest dusze moiey
M.W. 3 a.

ili int: bog pomaga mi)

Wspomagai - juware

Synten, byeε erza nyoko nyala, nyeroor byε vry w wpomagala

R. XIX, 48.

XV p. post.

mawoi M.B. do Jerusa na Kryju

Wspomagać

*Nobilis Anna... Nos testes in ultimo termino... contra
nobilem Rosuch)*

*(auxiliando ^{al.} ~~al.~~ wspomaga-
yanex) 1437*

*AGZ. XII. 16
~~Arch. B. XII.~~*

*(literam suam statuere debet, videlicet magni-
ficum Michaelen castellanum Haliciensem...*

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1437 str 16

67

wspomagać
wspomagan, aś, ac

wspomaga alludit

1434 PrFil.V, 32.

~~Lib. T. N. 50~~

~~Pr. sr. st. p. str. 32~~

Brückner Prfil 5 32 r 1434

zps pelerob.

1319

Wspomagać

supportate wspomagać

XV med. Gł. Wroc № 231 v

Wspomagać

Czasokoly myszu mogli, makasardi drem
spolu iqtim bracy, sisz z tego roku bity,
wspomagał (ita ut omnia, quae habere
poterat, cotidie concaptivis fratribus,
qui erant ex eius genere, impertiret)

BZ Feb 1, 3

Wspomagać

Wspomagaya. ^{p. post.} $\frac{1}{2}$ XV in Fil. III 291.

Cruda gravant stomachum, relevant,
wspomagaya, pira cocta gravatum
obryarony

XV p. post. 97 III 291

Wspomagać d.

Spomagać

Wspomienąc v. Wspominać

Wspominae cf. Wspomionae

2
Hypomünack & Hypomünac

Wspominać

Herodily ocyer twoy wspomynaichor
a opita na myb, rzezesz (si respi-
ciens requisierit me pater tuus, respon-
debis ei)

BZ I Reg 20, 6

- por: jeśli ojciec twój zauważy mój nieobecność, powier
- ty: gdyby ojciec twój wspomniat coś o mnie, odpowiedz
- duj: jeśli patrząc ojciec twój będzie na pytał o mnie, odpowiedz mi

Wspominać

Recolamus, ^xwspomynani 1456 ZabUPozn

86

Wspominać 'nominare'

nominabant, wspomynali

ca 1500 Era. ~~Sto~~ 124

Memoriae

Disse memoriae gich dobre skutky (de operibus ipsorum diei)
Gr. gl. 156, b.

Ideo ecclesia in vigilia et in die legitur eisdem
de operibus aliquibus scora y disse memoriae
gich dobre skutky

Gr. gl. 156 b

Wspominać = ~~re~~ recordari

Jedzeli gorszy y plakaly, gdy wspomynaly syon
Jl. 136, 1 (cum recordaremur).

Wspominać

Na rzekach Babilońskich tamto sedrely
gesny z plakaly, gdy wspomynaly
Syon (cum recordaremur Syon, Ps: ~~Ps~~
gdy yesny wspomynaly Syon ~~Ps~~ Ps XXII 238: gdim
wspominali na rzyg Syon)

Fl 136, 1

Quo debuit ire? Ibi, ubi erant homines prō-
ximi boni. In signum, quod conversentur obcho-
dzili et simul post devocionem vitam pensando
et beneficia dei revolvendo, wspomi nājcz.

Wspominac

Quo debuit (sc. virgo Maria) ire? Tui, ubi
erant homines proximi boni. In signum
quod conversentur, obcho diti, et simul post devo-
tionem vitam pessando et

~~Wspominac ypu = Beneficij des
revalvindo in. xii. R. xxiii. 60.~~

~~Jay. m. 1619 Jul. 2 Graf. KB.~~

~~Pr. Kar. s. r. w. I 88 23~~

Rozpr. 24 str. 60 pocz. w. XV

136

Wspominać.

Gysz X^e wspominań swobosstwa

naszego

Przeważ swątki sedm godzin umoczena twego,
gysz X^e wspominań swobosstwa naszego,
racz nam wriczicz stawena, bidlena dobrego

ca-1420.

R. XII/220.

~~Wspominać~~

1=

WSPOMINAC

Quarto passionem Christi nobis representat
wszipomina, Bernardus: ~~Qui sum auctor verus~~
~~pennościez prawi, ipse sum testis veritatis~~

1426 GIKazB II
13

Wspominac

Quarto passionem Christi nobis representat
wospominia Bernardus. Qui sum auctor
verus, pomnosic prawi, ipse sum
testis veritatis

ca 1430 Gl Kar. B II 43

Wspominaci

Wspominami = recolimus male (patriam nostram) f
~~RV~~ ^{medi} R. R. R. V, 337.

Male eam (sc. patriam nostram) recolimus
wspominami

Wspominać

Y wstawyl przed skrzyniò bosrò
z kosyczekich slug, gyszbi slu-
szily a wspomynaly skutki jego
(qui ministrarent et recorderentur
operum eius) a slawily y chwalyly
pana boza izrahelskego.

BZ I Pas 16, 9

Wspominać

Wspomynające na języki slubi-
gęgo ~~zwei~~ (recordamini in sempi-
ternum pacti eius)

BZ I Par 16, 15

(principale dotalicium non excipien-
do nec contradicendo)

-----185c

[GEden czlowyck wyanowal
Swey zenye osmdzyesanth
grzywen
na /15/ szwym gydaczem
gymy/16/enyv oprocz sandv,
po/17/tym then ysty czlo-
wyek /18/ dal swey zenye
przed /19/ gayonym sadem
polo/20/wyczą swego wsze-
go /21/ gymyenia nyeodwo
/22/layacz any wspomy/23/
nayacz pyrwego da/24/wa-
nyą wyana] Ten /25/ czlow-
yek vmarl Mo/26/zely ta
pany odzyer/27/zecz
swe pyrwe danye wyano y-
tesz ktemv polowyczą gy-
myenią czo gey pothem
Masz dal

Wspominać

OrtOssol 95,3,w.14-27

sim. OrtMac 131

Wspomnienie

Ładnie sobie wyobraź sobie siebie
osobno przy sobie ... ; potłum
ten sobie dla siebie ... poświęca
swoje swoje życie swoje odwoławca
ani wspomniawszy pierwszego dawca
wyana. Oct. Dec 131 (Dr)

Nspominac'

wzjacion

Dlathego tho, moy namylschy, wstrajaweram!
ysr crya w wszelka godzyna, myly, wzpomynam.
1447-~~1462~~ Tab. 544.

Wspominac

Nam quos, gl. sc. sanctos, te recolo,
gl. sc. gratiam recogito, commemorasse,
czybyc wspomynayacz, modo, illi,
gl. sc. sancti, compuncti... amplius
ad culpas non redire (?) suas compunctum
vero me cum firmum fore spero impugnant
fragilem me mala

1466 RRp XXII 19

Hypominas

Nam quos, gl. 11. tactos, te recolo
gl. 11. faciam recopito, com e mo res,
mebye isponny neyca, modo, illi,
gl. 11. tacti, compuncti... ceptuis
sed culpas non ~~recedere~~ ^{redire (?)} suas
compunctum vero me cum firmum
~~de~~ fore spero impugnant frepi-
lem me mele

12 XII 19

Wspominać

Quos te recolo comemorasse czyebye
wspomynayącz

1466 RRp XXII 19

k. 235

wg Perz

Isponinae

Sed cum perpendo mala que dimissa
rependo confundor multum quia me
quasi terrae sepultum nam quos
te recto commemorasse modo illi
compuncti simul et divinitus
uncti

1466 R Rp XXI. 19

Wspominać

Communicantes et memoriam venerantes
imprimis, obczuyancz y pamyacz wspomy-
nayangcz pyrwoy, gloriose semperque, vye-
lebney, virginis Marie 1476 Msza XIII

(Msza I. VIII: czynyacz, chwalaacz, III: orczyacz ali's chwalaacz, ⁶⁵
IV. V: chwalaacz, VI: orczyacz, choraacz, VII: orczyacz, wyboryacz,
VIII: wyle orczy mayacz; IX. XIV: orczyacz

Wspominać

Nie wspominały reki jego (Fl: ne
są pamiętamy rękę jego) w dryen,
(w) który odkupił je z ręki zamę-
czającego (non sunt recordati
manus eius, die qua redemit eos de
manu tribulantis)

Ps 77, 47

Wspominać - recordant

apostolsky
Glos...ca formy.

Wzrost staly w 24.

Wzrost, wspominający Pul. 104 ang.

~~Nie wspominały reky tego Pul. 77 47~~

~~Pul. 104.~~

Wspominać

Pro, myby gospodnye, my saczy dacz,
yrbych raje na vschebyka godryna
mogla wspomynacz

Nov 102

Wspominać

'przewadzić na pominięcie'

Podrmy z Kristem na tlytho pogany,
Maka boza, wrpomyna, gyaner. ~~Mac. Dod. 140.~~
Rdm. $\overline{XV}$ (Mac. Dod. 140.)
(et.)

Wspominać

Święty Marek a święty Łukasz ani Ananiasz
ani Kajana wspomina Rom. 669.

Wspominać coś komuś

Troję iarbę nam sbrudali, ale Piłat
prowej iarboby (zarobce) nie dbał, ... a drugi [i.]e [j]
preto nie wspominał jemu, iie sbrudali,
kiedy byli pytali o cesarską dań Rom. 775.

Wspominac

Nygodwołayacz any wspomynayacz
pyrwego dawanyz wypana.

Ord. Br. VI 387

~~1/2 XV 21 VI 387~~

Wspomniacić ?

Wspomnieć ?
Wspominać ?

Pytam prawa gdyż Barbara w kopye-
nyu tego domu wspomniany^{*)} tako
ysz po jego smyercy myala myccz
ten dom.

das se von em in dem kofte des
howsis benannt ist worden

Ord. Pr. VI 389

* [= wspomniacić ?]

~~VI 389~~ VII 389

wspominać

Nad rzekami babilonskimi tamom
siedzeli i płacali, gdy wspomina-
li na ruinę Syon

~~X~~ ^(LXXII) XVII R. XXII, 238.

Wspominać

Xpc in cruce

~~esse~~ pendens dorso pendebat et
orientem ad ^{significandum} ~~servandum~~ hoc ^{quod} ~~quia~~ ulterius
noluit memorari culpam ibi commissam
wspomynać ma grzech, ysz tham był
popelinyonij

XVmed. SKJ V 266

1035

Wspominać - memorari

Wspomynać na grzechy za tym
był popelnion - memorari culpam
ibi commissam

~~XV~~ ^{med.} skryt 266

Upomínací

Upomínající na zrcer, yžer to
přikazil jest vám Moyses
(mementote sermonis, quem praecepit
vobis Moyses)

B2 Jos 9, 13

Upomínač

Upomýnaye na diwi gego, ~~ktore~~
(recordamini ~~in sempiternum~~ mirabilia
eius), ktore vznikl.

^{Par}
BZ 116, 12

Wspominać

Y nje wspomynal Joas, król,
na myłasyerdre, gesz wixiril
Joiada ocycz jego s nym
(et non est recordatus Joas rex
misericordiae, quam fecerat
Joiada, pater illius, secum)

BZ II Pat 24, 22

Zpomínač

Zpomynaj na myš (memento mei),
boze moy

BZ Neh 5, 19

~~wspominam, na, nać, na co~~
wspominac

Bog sija sz lyckij^x wpmijna,
djabel na grzechij^x wszpomijna

Shasgale w. 44

~~MPKJ. T. 1986~~

~~Zale umier. Nehr. A. S. 1986~~

Wspominać

~~Raczy dacz, yrbych cze na vskalyka~~
~~godzyna, mogla wspomynac Naw. 102.~~
~~Ja mo[st]k [X] nye mogla nyc w srobye 20,~~
~~skawyer, s cregdych mogla lyerba dacz,~~
wspomynawszy na struchna maka d[st]wa
89.

Wspominać

Przykazał jeszcze ~~tak~~..., abychem na
twoja szczyta matka wspominały

Now 105

Wspominać

Thyśz matka syna bożego..., s twogym synem
mieszkać będziesz, na prawyeri jego przydziesz,
Wspomynaj na grzeszne stworzenie,
boż ty grzesznich wyrzeszenie

Wspominać na kogo

Kiedy się modlimy, mamy mieć prawdę,
wiarę i nadzieję, wspominając na tych
trzy apostoły Rzym. 606.

Upomínací

Upomínací, což tobě jest vřítil
Amalech na díobu (memento, quae
fecerit tibi Amalec in via)

BZ Deut 25, 17

Zspominac

Zspominajc (memento), zesz robotowal
w Egipcie a wiyodl czc pom bog
twoi adtd

BZ Dent 24, 18

Hypominacé

sim.

Hypominacé, ze gész sam robotował
w Egipcie (Memento, quod et tu
seruisti in Aegypto)

BZ deut 24, 22

Wspominać

Siostry Maciej... nie mieli Annasza, ale tylko
mówi, że przywieźli ją do Cezareusza, jakkolwiek
nie... Siostry Jan... wspomina, że w domu obu
biskupów był wieziony Rom. 668.

Wspominać

Święty Jan oveyd- milory, ... nie wspominaję,
a by wiedzion do Amasra Rom. 709.

(dicit... quod ipsa in contractu forali
datus per suum virum certitudinaliter
nominata fuerat ita, quod 194c
proszna na tho prawa
post mortem suam sequi et manere debet)

y zadam /16/ na to od po-
wyedzy G/17/war vczynyon

[pothem /18/ barbara od
powyedza/19/1a tako Swym
rzcchn/20/ykyem Rzekacz,
ysz bar/21/bara pogege
szmyerczy /22/ wkvpyenyv
tego dom/23/v wspomyna (na)
od ^{<Do>}rodzo ^{<ai>}/24/nego maza ya-
wno, /25/ tako ysz barba-
ra po /26/ yego szmyerczy
ma w/27/zancz y myecz
ten dom]

y tho chce dokazacz J s-
thym czlowykyem czo ten
dom przedal

OrtOssol 99,1,w.15-27

Wspominione
i skazane

Wspominac

(ideo sinatis sententiam fieri, exigere
ipsa ab eo in contractu domus nominata
fuerat et eius subterfugio sibi in suscepcione
domus incognita fuit) -----195a

pytam prawa g/9/dysz bar-
bara wkvpye/10/nyv tego

Wspominać
wspomi(u)adomv wspomy/11/anyą tako
n[7]a ysz pogego /12/ szmyerczy
myala myecz /13/ ten dom
a dorotha w/14/yedzala
ysz ya wszda/15/wanyv y
przyyaczu /16/ tego domv
przed praw/17/em zamylcz-
ano a ona /18/ tho czyr-
pyala szlowye /19/ prze-
czyw temv nyemo/20/wyla
azaly yvsz nye gesth bly-
szhą barbara tego domv
myecz y ostacz szye wnyem
albo czo gest prawo

OrtOssol 99,2,w.8-20

OrtMac &

Wspominać - memiorare, recordari

~~Wspominać na myś, bore myś Bzł Neh. 5, 19. Wspo-~~
~~mynać na drzwi gęzi b. I Par. 16, 12. Wspomi-~~
~~nać (memento), czo łbze gęsk uirint b. Deut. 25, 17.~~
~~Wspominać (memento), zeri robotował b. 24, 18.~~
~~Wspominać o czerz myś wspominać a opita na myś,~~
~~prerz b. I Par. 20, 6. Wbi myś, synawye Israel~~
~~si potem to wspominać (quibus commenerentur)~~
~~aby upadai uye przidopował czerz b. Num. 16, 40.~~
~~Wspominać skulki gęzi b. I Par. 16, 4.~~

~~Gen 1, 13~~

~~II Par 21, 22~~

~~Gen 21, 22~~

~~Deut 21, 22~~

~~I Par 16, 15~~

8849

Wspominać → Wspominające?

Abi myeli synowe jraelsci potem
to wspominać (quibus commone-
tur), aby myracni nye przistępowal
czwdr

BZ Num 16, 40

Uspominac ~~corruptum pro~~ upominac

Uspominac (was. kal.: opomy[na]l)
repetiuit (sicut qui repetit sic qui debet
Is 24, 2)

ca 1470 Mam Lub 190

Wypominac

corr. pro ^uwypominac
dec. SU X1184

Wypominal repetiuit

(Js 24,2)

1471 Mankel 190

Wspominać

Wspominać

pre: wspominać?

Vnde et memores; przyetho y wspomynay-
czye, nos domine serui ... thegosz

Cristuscha, ... vmóczenia yako y sz
martwich chwalyebnego^x wstopónya offeri-
mus ... hostiam ca 1431 Msza XII s.

(Msza I. III. IV. VI. XIV: pamyathmyczy)

216

Wspominac' et.

Spominac'

Hypominas

Hypominasce, viso gest vicinil

pan bog ^{Marye in dode} wass (mementote, quae
fecerit dominus deus vester Mariae
in via)

BZ deut 24,9

Wspominanie

Stworzył panus myłocizna, - srotożne sławy
w wspomnieniu R. XIX, 63.

XV p. post.

prosz nam grzechom odpuszczenie

Wspominanie = recordatio

Na pamięć i na słodkie jego wspomnienie
a na miłość ten istny centurio albo krzyż
wrył obraz z kamienia [suique dulcissimam
recordationem] Rom. 224.

Wspominać

(wzritych eraiowe zeme)

Wspomont y^x nawrocze se ku gospodnu
(remiscentur et convertentur ad
dominum univesi fines terrae; Ps:
wspomyena y nawrocza srye)

Fl 2, 29

Flj: wspominać i nawrócić, i
tys. przypominu, sobu i wrócić, do Pana wrystkie
krdice nemi

Wspominając

W onym rozkoszonym widzeniu i zamie-
rkała swej stwily, ile kościoła nie
umiotta a wspominawszy i pochwaciła
się barzo rychto i poręła umietać
kościół Rzym. 19.

Wspominać

Gdy gniewem będziesz, miłosierdzie
wspomiesz (cum iratus fueris,
misericordiae recordaberis) (Ps: miło-
sierdzia wspomnijesz)
Hab 3, 2)

Fl. Hab 3, 2

Dzisiaj: gdy się wzniewasz, wspomnij miłosierdzie
tys. w zapale gniewu pomnij miłość

Wspomionąc = meminī

8

Wspomieniy tser, panje, slug y sluzebnyxet
tuxoych. ~~70 nich, którzy nas porozko swa-
mymym wyzary y shpanym se wazye pa-
kaya. Dod. 62. (memento etiam
domine famularum famularumque tuarum)~~

wspomyan'kaj § III $\left\{ \begin{array}{l} \text{XV. Inna } \underline{\text{§ c. 62}} \\ \text{p. post. VIII} \end{array} \right.$
pam'kaj 4, 7 IV, VII, XII
rospamyen $\& \text{VI, XIV}$

Wspomnienie

Wspomnięty jest miłosierdzia swemu
(recordatus est misericordiae suae,
Psal: wspomnięty jest miłosierdzie
swoje)

Ps 37, 4

Ps.: wspomniat na miłosierdzie swoje

tyś.: wspomniat na dobroć i mi wierność swoje dla domu
swojego

Wspominać

K nem^z(us) goar clouek g^zrofsny... Stoby, tofchu
Jam sebe wspomene, i tajnego sircza [reki]
[gor]skih sliez^uilige Kiv. cr 16.

Wspominać

Bili mi są zbrzytowie chlebowe według
g w nocie... To wspomnienie i esm
(haec recordatus sum) E

Pl 41, 4, sim. Put

zly: na tam wspominać

ty: dusza wznowia i w me, gdy wspomnę na to

Wronionas - recordari

To wronionas est sub. 41, 4.

Wspominać

Poydem y rozpraszimi ie z luda
a ne bōdne wspomneno yno
Israel daley (non memorētur
nomen Israel ultra, Ps̄: nye
bōdne wspomneno yno Israel
daley)

Fl 82, 4

Zhuj: niachi nie wspominają więcej imienia Izraelskiego
tyś: wystaćmy ich, niachi nie bōdą wspomnieni, tyś więcej
nie wspomniano mowy Izraela

Wspomienie - meminisse, meminisci

Przyłaj język mój kartany memu, acz
acz nie wspomnę crebe. Psal. 136, 7.
~~Wspomienie jest miłosierdzie swoje 97, 4.~~

Przyłaj język mój kutano memu,
acz nie wspomnę crebe (adhuc erat
lingua mea faucibus meis, si non me-
minero tui, Psal: acz nie wspomnę
crebe) Psal. 136, 7. ~~136, 4.~~

Zły: jeżeli bym na cię nie pamiętał
ty: jeżeli nie będę pamiętał o tobie

Wspomnienia

Przez trud bóg swego lud odwał dyabły strzezy, przidał
nam sdro^{wa} ~~z~~ wiecznego. starostę sc^wokal p^wkelnego,
zmeroz podyal. * wspomonal całoweka p^wwego. Boqur. B.
wspomonal ib. C^D, wpyomonal C^E

przymomonal ib. F.

Aspomionac.

Nye srokey pomstiz any ispomye-
nyesz krajochi nyeszem twich
(non queras ultionem nec memar-
eris iniuriae civium tuorum)

BZ Lev 19, 18

Nyicani pomstac lepszor krajochi susiedow twich

Wspominać

Środziny bóg, Powinś być nyc
wiznuyc sloszi swich a zlego
swego nyc wspomogony (donec con-
fiteatur iniquitate, suaset maio-
rum suorum), ginre to prestępili
sę przeciwko nyc

BZ Lev 26, 40

Wycili wyznaję nieprawosci swoje
i przelkón swich

Wspomnienie

Któres (sc. motowazy) gdzie
wstąpi, wspomnienie wzięte
przekazanie boże (quas cum
viderint, recordentur omnium
mandatorum domini)

BZ Num 15, 39
typ: przypomnieć sobie wszystkie przykazy i Zakony
- a nie pójść z wzrokiem swego serca

(et in quæretis sua nullam litteram nominavit)

(et in quæretis sua nullam litteram nominavit)

Wspomnienie

-----196b
przeciwy temu ortelowy
wyrzekł ortel gdysz powod
rzekł

/8/ ysz nyemą wyączey /9/
p^{na}ny barbara zalo/10/wacz
a vczynyl Gwar /11/ a k-
they panyey pro/12/sto
zalowal a wswey /13/ za-
lobye nyszadnego /14/ ly-
stą wspomynał /15/ a ona
gemv odpowye/16/dzala y
przyszaszyczny /17/ spra-
wa naleszly ysz od/18/po-
wyedzala a ona tych /19/
ortelow patrzyła
tedy ya tho mowya zaprawo ,
ysz thy ortele mayą bycz
wyrzeczony pyrwey

Wspomnienia

wspomnienia

~~z. pol. xiv~~ Ord. Br. VII 556

Wspomieniac

Poduszcy, wspomienye - suggeret

1471MP Ky V 125

Suggeret id est inspirabit, subministrabit. wspomienye (w as. kal.: poduszcy, wspomienye, natkuknye, dorady, paracletus autem spiritus sanctus... ille vos docet omnia et suggeret vobis omnia quaecumque dixerit vobis ~~w wspomienye - subministrabit~~ Jo 14, 26)

~~ca. 1471 R. XXXIII 127~~

ca 1470. Mamdub 277

tys. i przypominiam wam wszystkie, co wam powiecialem

Jo. XIV

Wspomnienie

On (sc. Solomon) siedzi na najwyższych
miejszyskach, siedzi pod górami,
kac małżonki, w swojej
pamięci myśli, których ora widać,
drewier (o) miłoszka

~~XV~~ p. post.
R. XV, 221.

Wspominać.

Pratkow naszych masnosz wspomnijmy.
~~Mac. Dod. 140.~~ (Rok. XV) Mac. Dod. 140.

krysz; wleczmya boza, w zwen szerczu myzmy

Vspominaŕc' - recordari

Vspominaŕc' swe miłosierdne [recorda:
tus] Rom. 53.

Wspomnienie

A presto iie ten Markusz był pryncem,
bojąc się tego, by jemu nie wspominał
biskup tej rzeczy, i uderzył miłego Jesucria
sta chcąc tym łaskę odwieść biskupia
Rorm. 685.

Wspomnienie

Włoch ciępliwy ustawion nad inie, bo-
kiedy nad inemi swą ręką wspomnienie,
śmiercy a Tarkany ukarę się-jeu Rom.
692.

Wspomnienie

Wspomienia -

Nedavno mę rzecz byla potykala, abich
bardzo czasną pamięć mylowai, ale
Gdy m na cze wspomniól, tego m uasnie
me choral w 1428, Pril. I, 481.

Wspominać

Wspominać będę jestem na swój
szlub (recordatus sum pacti mei)

BZ Ex 6, 5

gd.: Tam też wstydzi kroyk synów izraelskich,
które egipskanie w niewole, podlegają.
i wspomniatem na przymierze moje

Wspominać

Wspominać na słob mój ienieczem
zasłobil (recordabor foederis mei,
quod pepigi cum Jacob et Isaac et
Abraham) z Jacobem a z Izakem,
y z Abrahamem

BZ Lev 26, 42

gd.: tedy ja też wspomnę na przymierze moje
z Izakiem a z Jacobem

Ispomionač

Ispomnyen, panye, na slugę
twoę (memento, domine, testamento
tui Biblia talorska: smilawa

B. Z. Judith 9, 18

Knj: wystudujre miś nebluicę
pomi parę na promieru twoie

Wspomnienie - recordari

Pan z żywota wezwał mnie a
(zbrocha matki mego wspomniel na me
gymje)

Opz Sz 149.1

(dominus ac utero vocavit me, de ventre
matris meae recordatus est nominis
mei)

Znij: wspomniat na imię moje
ed.: Pan zaraz z żywota wezwał mnie, zaraz z żywota
matki mojej wzywał wzmiankę imienia mego

Wspominać

Wspomen čas jest moja rečica
(memorare quae mea substantia,
Pol: wspomnyen, čas jest moje bycie)

Fl 88, 46

Wspomnij, co za bytność moja
gd: wspomnijcie na mnie, jako krótki jest wiek mój:

wspominać

Gdi yusre czlowyek, sacz tako w bog
y czých, wspomynye, esse gest
grzeschen, a proxe grzechi wschitko
czyrpij, na tych (mijast ma sza-
loscz

X^{medy} XVII R. XXII, 237.

wspominać

Wijacz ydi kto wspominaow, ore
timi rzeczami pana boga grze-
wal iż szal mu tego, ... ten a ta-
kij zalujaczi bzdre wzijesson

~~X~~ ^{medy} XV R. XXII, 238.

Wspomnienie

Wspominać - recordari

Wspomysł, czy czytało się, Ps. 77, 44.

duch zdybany a myc wtacra dybany sye

(et recordatus est quia easo sunt, spiritus
vadens et non rediens, Pl: ~~wspomnie~~
wspomysł)

Truj: i pamietaj, ze byli ciałem

gd: bo pamietaj, ze są ciałem, wiatrem, który
odchodzi, a nie wtaca się, zaś

ty: i przypominaj (sc. bóg) sobie, że są tylko ciałem
i kłmieniem, które idzie i nie wtaca

Wspominać = recordari

Gdy wspominałi wolenicy, iże było
pisano, Miłoić domu twego jest mię
zgryta [Recordati sunt vero discipuli
eius, quia scriptum est: Zelus domus
tuaë comedit me] Rom. 21.

Jo 2, 17

~~Jo 2, 20~~

Wspomnienie = recordari

Tego dla, jako zmartwychwstał, wspomnie-
nili swolenicy jego, iże to mówił Jezukryśt
[cum ergo resurrexisset a mortuis, recor-
dati sunt discipuli eius, quia hoc dice-
bat] Roem. 211.

Wspomnienie

Matka Boria... rekła k niemu...: Miły synku,
wspomieni na to, iż ci ciebie jednego mam
Polm. 502.

Wspominać

'rozwiać'

Gospodnie, ... wspomnę tobie wszystkie
lata moja (recogitabo tibi omnes
annos meos) ^{Is. 38, 15} w gorzkoszy dnie mojej

Fl Er 8

Naj: będąc wymyślił wszystkie lata moje w gorz-
kości dusze mojej
tyś. prężyj spokojnie wszystkie moje lata

Wspominać

'wymienić'

Gyego przez to wzdliżal,
yech gyemr szynowo gymya 'wspomyonal,

Aleksy w. 172

Wypominać = recogitare, reminisci, recordari, memorari

~~Wypomnę tobie wszystkie lata moja Jk. 32, 8 (recogitabo).~~

~~Wypomnę y nawrocie (pro. nawrocie) je ku gotpado
wsiety eratoe deme Jk. 21, 29 (reminiscetur).~~

~~Wyloserde wspomem sz Jk. Hab. 3 (recordaberis).~~

~~Wypomen, ez to jest moja czeresz Jk. 88, 46 (memorare).~~

~~Wypomen mi loserde twoja Jk. 24, 6 (reminiscere).~~

~~Wypomnę iest mi loserde swemu Jk. 97, 4 (re-
cordatus est misericordiae). To wypomnę
iemi Jk. 41, 4 (haec recordatus sum). No bōdze~~

~~wypomemono ymō israhel daley Jk. 82, 4 (non~~

~~memoratur) memem Israel ultra, Per-~~

~~mye bōdze wspomemmo ymō Israel daley.~~

Hypomnionace cf. *Hypomnion*

Wspomnieć = recordari

wspomniący wywyższania

swego [recordatus misericordiae suae].

(suscepit Israel, puerum suum, recordatus
misericordiae suae Luc 1, 54)

por: wziąć w opiekę swojego sługę Izraela, pamiętając
o miłosierdziu, które obdarzył nas swoim

Łuj: przyjąć Izraela, sługę swego, wspomniawym na
miłosierdzie swoje

Wspomnieć - memor esse

†

Wspomnienie boga y kochal iesm syje
Ps. 76, 3.

(memor fui dei et delectatus sum, Fl: pammal
iesm boga y kochal iesm se)

Znaj: wspomniatem na boga i kochatem sie
ty: ja, gdy wspomnie na boga

Wspomnień

J wspomnieli są zwołany jego,
y se napisano jest.

~~Ev. ac. xv~~ DF VIII/304
Ewstam)

(recordati sunt vero discipuli eius, quia scriptum est Jo 2, 17)

pozn: uczniowie jego przypomnieli sobie, że napisano:

Żuj: i wspomnieli uczniowie jego, że jest napisano

Wspomnieć of
spomnieć

Wyponnec' f. Wyponionac'

Wspromocnik - oprifex

wspromocnyk - oprifex

XV p. post. Bibl. Warsz. 1866 I 316

~~2 pot. XV. Bibl. Warsz. 1866. T. 316.~~

Wspomaganie

O myli panie, prosimi ciez, myechay nasz wspo-
more swiantich apostołow, Simuna y Fedeussza, bracy,
* slachetnosci wiborna, yz gdi sz sie z gich powiszczenya weselymi,
poznajibizamy!

Jako warne sa, v gich wiotuchny y v sina
icy miloseriwe gich wspomoganye [1.]. MW. 53a.

Hypomozenie

Chcemy, aby ten... byl... prosvou,
isbi thim tho swyathkom klanthim
ko vraznyenyr thylko swyadecstwa
a ko rozpomozenyr prawdre...
dal rozsdneszenye (quod eisdem
testibus excommunicatis ad perhiben-
dum tantummodo testimonium
et subveniendum veritati... benefi-
cium absolutionis impendat)

Wspomnienie

ysze wogemne yaszdy... wyaszey
wlosthne zenye mysaly opere
obykly szq... opuszczaer alybo posthe
szynya, pretho kw wspomorenyo
tego slozsa wstawyer (ad succu-
rendum hinc remedio conuenit
statuere)

Sul 77

Wspomnienie

Szczyt wspomnienia twego a miecz
sławi twój bog twój (scutum ^{axillii}
tui et gladius gloriæ tuæ)

B2 Deut 33, 29

Nij: tarcza pomocy twojej: miecz chwasty twojej
tys.: tarcza pomocy twój w Jahwe

Wspomożenie = adiuvare

Panye, ku wspomozenju mnie pospierszy (domi-
ne ad adiuvandum me festina). MW. 10a.
Psal 69, 2

~~Wskazywanie~~

Wskazywanie.

6 7 1 4 9

Od pana boga moje wspomomo-

3 8 5 2 10

zenye, kthory stworzył ~~(76. a)~~ Niebo y ziemye

Podniosłem rączy moje na gory niebieskie, skąd
wspomozenie moje przydzie. Od pana boga moje
wspomozenie (unde veniet auxilium mihi,
Auxilium meum a domino Psal 120, 1-2)

~~867~~

N. W. 75 b. ~~75 a~~

Wspomnienie

Szerokim naboznym

(Ku miemu bogu wolaymy, od niego wspo-
moryenya y pszyechy xadamy. MW. 79a.

Wspomnienie

Thv sxa z nyeba angyelskyye mocy;
saczerye my bycz (k) wspomozenyv

Staw 81

Wspomnienie -

Poszły... swyathego ducha, aby my
Rzekł..., żeby my się przyprawiło ku praw.
Dzie y ku wspomnieniu sławy, dostoyney
swyathoscy ~~twoego~~ wychlebnego czyna Now.
108. ~~Angielskie~~ ~~osoby~~, ~~raczy~~ ~~on~~ ~~był~~ ~~wspo-~~
~~mnieniu~~ ~~el~~

Wspomnienie

Wspomożenie

Anima si sic disperdet,

✓Nes deus die mortis repellat a domo eterna,

Unde domus multiplex est: presentis exilii,

vignanya, suffragii, modlenya uel wpo-

mozenya XV p.post. G1Dom 85

Wspomoriecie

Sic etiam est de omnibus sanctis

Quando enim unus vel duorum
devote festum colimus illorum

etiam suffragia habemus sed

1 ~~quando omnes honoramus~~ ^{my sicut est hodie} ~~in~~ ^{facit} hoc facimus
~~in~~ ⁱⁿ ~~curia~~ ^{curia} ~~caelesti~~ ^{caelesti} ~~coram~~ ^{coram} ~~rege~~ ^{rege}
~~creatore~~ ^{creatore} ~~nostro~~ ^{nostro}

habemus in curia caelesti coram rege
creatore nostro

XV p. post. R XXV 187

maius

wyhomoszenie.

~~Wydawnictwo~~

adiutorium

wspomnienie R. XXV, 181.

~~Brückner Kaz. Św. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 181~~

2820

tps 300

~~Os. 414. k. 300.~~

Wspomożenie.

~~Wspomożenie~~

~~W~~

In cuius utero leo efficitur agnus nobis
veniens in subsidium kw wspomozreny

in subsidium

kw wspomozreny (!)

ms 334

~~Brückner Kaz. órw. 3~~

~~Rozpr. 25 str. 183~~

2985

XV p. post ~~Brückner. 444. h. 224.~~

R. XXV. 183.

Wspomoczenie

Nie jest dobre być człowiekiem samemu,
uczyni mi pomoc jaku podobna (non est
bonum esse hominem solum; faciamus
ei adiutorium simile sibi)

BZ Gen 2, 18

Zuj: uczyni mi pomoc jaku podobna
tys: uczyni mi zatem odpowiednia dla niego pomoc

~~Ag~~ i ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
suffragia

Wszpomozeny ~~++~~ † Swyanti Michale, swiō † ti Gabri-

ele, swiantica † phaele, nawisszi poslo † wye y wszitcy swiō-

czy † boszy, modlczę sie zamnō † przed obliczym bozym |

'prośba o wstawienictwo, pośrednictwo, pomoc'

~~79~~

N. W. 1456.

Wspomożenie = auxilium

XVI w.!

Próbna lista o jednej stronie ma być za drugie próbe... Kłopotli-
we ma być zaniechanie wspomnienia Gn. ap. 2, a.

Wspomnienie of
Spomnienie

Wspomnienie of. Wspomnienie

Hypomozicel

Hypomozicel *pothpiraez* = confirmator, ~~X₂XV~~^{med.}

R. XXIV, 348.

Wspomóc = adjuvare

Gospodnie, wspomosci nas Ps. 43, 28.

Wstan gospodnie, wspomosci nas
(adiuva nos, Put: pomozij nam)

Ps 43, 28

Wspomóc

Wzyszczy szwyaczy, prosczye, nam
gnesnim - spomosczye (Bogut D: nasz
gneszny wspomosczye, E: nas gnesne
wspomosczye)

Bogut C

wspomóc

~~Wszystcy szwycancku proskocy, nas grzeszne
wspomoscocy Bogus &.~~

~~nasz grzesny wspomoscocy ib. D.~~

~~nam grzesnim spomoscocy ib. C.~~

Wspomóc

Daj miłosierdziwy pokoy w czaszech
naszych, aby pomocę miłosierdzia twego
wspomoczeni (ut ope misericordiae tuae
adiuti, Mora F. M. aby pomocę miłosierdyje
twoje ~~Wspomoceny~~) z ten od grecha
bylybychom wolny.

1424 Mora III 63, sim. VI. VII. XII. XIV

Wspomoc = adiute adiuro

Day mylosierwy pokoy w craszeych naszym

~~proszymy, pomocy,~~

aby pomocerz mylosierzera twego wspomoczeny
y terz od grzechu bylybychom wolny. ~~god wasz~~
~~kego zamierzenia przestepczeni. Mac. Dod. 63.~~

I XV Mac. Dod. 63. (Ola propitius pacem
in diebus nostris ut ope misericordiae
tuae adiuti et a peccato simus semper liberi)

1424 Msza §§ 63; sim. Msza 6, 7
III VI, VII

wspomocem VI

wspomocem & VIII

Wspomoc (subit.) ?

8

Day..., aly pomocą myłosrercywe thwe wspomo-
curacy y oth grechu lychom srawsrdy wy-
swoleny y oth wsrackego kamacerenya prawi.
~~XV Mac. - Dod. 65.~~

Da...
Ant ope misericordiae tuae adiuti, et a peccato si mus
(semper liberi)

XV. Stera Ps. 65, 66
Wspomocn XI part. VIII

myłosierdra lucygo wspomoczeny 3 6 7
III, VI, VIII

Испомоще (subst.)?

{ Day myloseryvy pokoy } w kaszodych
dynow naszykh aby pomoesq myloszery=
bye thwe uspomoshn yeth grechu lychem
Zawszdy wyszwolemy (ola propitius facem
in diebus nostris ut ope misericordiae
tuae adiuti et a peccato simus semper
liberi)

1413-4 Shsa N. 263

uspomoshny & VIII

myloszedeia lweo uspomoshny 3, 6, 9 III, VI, VII

Wspomóc

Mylosciuy pokoy wye dnych naszchich,
aby pomoczø miloszercza twowego wspomomo-
szeny, adiuti, y tesz od grzechow by-
chom aby szawszdy wolny ca. 1431 Msza
XII s. 222°

Wspomóc

Da propicius pacem ... vt ope misericordie
tuę adiuti et a peccato ... simus liberi,
daj miłoszczywy pokoy ... , aby pomącą
miłoszerdzysa twego wspomozeni od grzecha ..
bylibychom volny 1446-7 Msza XIV s. 186

Wspomóc

Przes ten twój naszyantschy owoc,
myła panna, ruz nam wspomocz
(@ xxv 218: pomocz)

iv med. Arsdit xvi 13

Wspomoc - adjuvare

~~Preparaty pan. abichil przeciwna od nieprzyjaciol. boz
So [Boza] gest wspomoc i na byeg obrocyer BZ II par. 25, 8.
Proszę, paucy boz moy, wspomoc mi adowye ib. Judith 9, 3.
Aye bode, ktoby wspomagl tobye ib. Deut. 28, 31.~~

Owce twe będy dany nieprzyjacielom
twim, a nie będy, ktoby wspomagl
toby (oves tuae dentur inimicis tuis et
non sit, qui te adiuvet)

8351

BZ Deut 28, 31

Zhuj: owce twoje niech beda dane nieprzyjaciolom
twoim, a niech nie będy, ktobyć dopomogł

Wspomóc

Proszę, panze, boże mój, wspomóż mnie,
wdowę (subveni, quaeso te, domine
deus meus, mihi videae)

BZ Judith 9, 3

Uj: wspomóż, proszę cię, panie boże mój, mnie
wdowę

Wspomoc

Ujestly mnysz, iszbi w mozi wogenskey
Zaleralo nycybstwo boia, prepuscy
pom, abi bil premozon na nycprytlacyal,
toz to jest (boga) wspomoci y na bycz
obrocycz (superari te faciet deus ab hostibus,
dei gruppae est et adiuvare et in fugam
convertere)

BZ II Par 25,8

Uzy: uczyni bóg, że bedziesz od nieprzyjaciół
zwyciężony; boska bowiem jest i pomoże
i w tył obrócić.

Wspomóc

suffragarij ^{id est} i. e. opitularij wspomoc 11.

255

Stown. tac. vol. Ccl.

Wspomóc

Ach,

Moy kwyatkiv, ... racz mya dryscha wspomocy,
gdysch w thvey moory, bozem szya thobye...

1447-1462 Tab. 545.

Uspomoc

vile
malego

diuiti
vylekxemo
bogatemv

Quoddam minimum nimio, quam
magis ditaret, gl. locupletaret

wzpomocloby, epenum, gl. pauperem,
^{superfluum} ^{pauperi} ^{estimas}
^{drozgego} ^{laudas.}

Quod nimium minimo credis auare nimis

1466 Rlp XXII 16

k. 221

Wspomóc

~~et minimum~~
Quoddam et minimum nimio quam magis ditaret ✓

wspomogłoby, egem gl. pauperem

? = egentem (potrzebnijszego)
egenum

1466 RRp XXII 16

k. 221

✓ gl. locupleraret

wg Perz

coś ^{małego} najmniejszego dla bogo.era jak bardzo ...wspomogłoby
biednego

~~Wspomóż.~~

~~_____~~
ipse (Deus) perficere

faciet ux pomore

~~Kazania Piotra z Miłosławia~~

~~odpie Mikołaj ze Star. Radomią r 1406~~
dokonać

~~_____~~ 1466, R. XXV, 139.

~~Petr. I. 29. 8. 1163~~

~~Brückner. Kaz. Śr. w. 3~~

~~21. Kazpr. 25, str. 139 -~~

295

Wspomóc

Wspomoczyć (now. kal.: wspomogać) solvent
(stent et solvent te augures caeli, qui
contemplabantur sidera et supputabant
menses, ut ex eis admonerent ventura
tibi Js 47, 13)

tyś.: niechaj się stawia, by cię ocalić. ca. 1470, Mon. dub 199

Żnij: ustataś (sc. córka babilońska) w mnóstwie
stad twóich, niechże stana, a zbawia cię prakty-
kane niebiescy, którzy patrzali na gwiazdy i rachowa-
li księżycę, aby z nich opowiadali, co na cię
miało przysc

Wspomoc

Wspomoga solvent (Ms 47, 13)
(near. lib. : wspomosczye)

ca 1470 Mam L 188, sim. Mam K

Напомни

здоров, збав, пріерегнай у

помощи нас, свята
твояго.

M. W. T. 7 a

~~nie ma p...~~

Wspomnie
= adiuvare

Wszystki prze

kazania i twoja prawda; zloszczeni i przesladowali s0 mnie:†

wspomozi mie [~~adiuva me~~]. (iniquè persecuti sunt me, adiuva me Psal 118, 86)

Fys: niestlornie mnie przesladujz - Ty mi dopom0s!
Zlyj: przesladowali niez niesprawiedliwie: ratuj niez

~~...~~ M W. 34a.

Wspomóc

O myli panie, ... nyechay nasz wspomozie swiantich
apostolow, Jimuna y Tadeusza, bratrey* slache-
nosci [s.] wiborna. MW. 52 b.

Wspomóc

O myli panye; prosimi cief, abismy chwaleb-
nych apostołow twogich, Jakuba mnycego
z wiacersego, bracerz ciotczony, przirodzeny
bili ^{raczej: wspomoczeni} wspomoczeni jako bismy bili
godny przyjac dawi laski twoiej

M 25 546

Wspomnie.

Powstany, panie Criste, wspomni nas i wybaw
nas

Wspomni nas i wybaw nas
dla gimiona swiatego twego

(exsurge, domine, adiuva nos et redime
nos propter nomen tuum Psal 43, 26)

M W. 115 b.

Wspomóc

Item my thowarisse obwierzonymy sie, gdy czas pewny
przyde, ~~to~~ tedy puske mamy w tenze mystrom swoim
dacz czasow swyentego na boze cza (to) dacz [gdy]

gdy ony we wsytkich potrzebach
wspomoc, tho yesth jesly by potrzebu bylo ku czasy
y chwalye panu bogu wszechmogacemu we sbracy
na processy chodzier y zem szluriez, a czasow
kollacziy, gdy berida czyniez, vessely byc

Wspomó~~ł~~^ł - auxilium

~~Wspomó^ł yermi w bogu~~

~~Ps. 88, 42.~~

Wspomó^ł był od oycza ^{Ps.} 27, arg.

Ten psalm powyżada, że Xps

Ps!

88.42.

Wspomóc

Odwrocilesz pomoc ^{yemu w boju} myecra yego

y nye wspomoglesz (et non es auxilia-
tus ei in bello, Il: y ne ies pomoczen
bil iemu w boju

Ps 88, 42

Hry: nie ratowales go na wojnie

Wspomoc

Etiam Xpus dilexit sanctum Nicolaum propter opus misericordie, qui tribus virginibus victu carentibus subvenit wspomokl

XV p.post. RRp XXV 180

k.278r

Wspomiac

K. 326v Vade ergo ad virginem Mariam... et
clementer, *Magodlygye*, si ~~quidam~~ ⁽ⁱ⁾ vocem dic,
dicens: Ave, gratia plena, ~~et~~ dominus tecum,
ut ego misere valeam

?
K. 327r subvenire wspomiacz

primam

~~quidam~~ *Magodlygye* ⁽ⁱ⁾

XV p. post. R xxv 483

wspomina
~~wspomogę ci~~

subvenire wspomoc

~~Brückner Kaz. Sr w. S.~~

~~Rozpr 25, str 183~~

XVp. post.)

R. XXV. 183.

2960

~~Arzt. H. H. 327.~~

^{s)}
wspomoc.

wspomocze dokonacz, poszly;

~~Brückner Kaz. Śr w. 3.~~

~~Rozpr Tom 25, str. 200~~

~~Pet Lac I B. M449~~

~~ze Szalki w XV~~

~~p. post.~~
XV, R. XXV, 200.

3113

Wspomóc proficere, augere, esse utile

proficere, augere ^{vel} vl. utile esse, wspomoc, mnożyć sxyā

ca 1500 Erz. ~~Stoa~~ 124

2 wspomoc   ?
Wspomożca

Prosimi wiec, abismy chwalebnych apostołow
trogich, Jakuba mnyjszego y wiaeszego, braeszy
erictarony, proirodzeny bili wspomoszemy.¹

MW. 54b.

¹ pro: wspomoszemy?

Aspómóe cf. Spómóc

Wsporca *[Gdy sadra vkaruge sprawniedly wosoz* 370 *]*

~~wosoz~~, tedy wsporcze odstapvya od pothwarzy.]V-
stawiamy, aby kyedy my s swym dworem krolewskym
do Poznanya abo Gnyezna wgedzemy, sadza kromye
wszego zamyesskanya do naszego dworu ma bycz y
syescz na sadze a poznacz o wszythky rzeczy dzie-
dzyne przed namy abo kromye nas z naszego przy-
kazanya; ale gdy my s tych zemy wygedzem, reky
pospolite podlug obyczaya o dziedziny maya bycz
trzymany y chowany.

/116/. O pysarzv ziemskem.

/V/stawiamy, aby pysarzowie przy sadowych
(ne velut famosus prologiff et persecutores - Dział. 47
ipsorum honoris contra eorum conscienciam et iusticiam
per gratiam aut per fortes quicquam faciant partis in stavamen)

Str 54: by nycyoko rozproscze
swoyey czczy a przesladowacze gey
preczywo gych sampryeny y sprawyed-
nywoocy pres laską dco pres dari ceso
czynyli stromye dzygey na vczasrenye
tego dla vstawyamy

Wspornia - litigans

Gdy sadza ukazuje Sprawiedliwosc, tedy wspornia
odstępuje od polkwary Jriał. 47.

lv, przeto [chczeniem, aby wiadano, gdzie abo oca
na byez skazana] ^{ist. am. red. m. k. p. t.} napyrwszy, komv dadzą vlną o
pozostwo a nye moglby syą wyprawiez; drugo,
komv dadzą wyną o gwałt abo o rozboj na dobro-
wolney drodze a nye mosze syą oczyszczyez; trze-
cze, gdy kto nyciecząez sądv naszego, przed
sądem nycieżą abo korla dobylby; czwarte, gdy
kto kogo sądownye o ktera rzecz zdada y ska-
zą dosyex vezynyez, a tento 19/ wzgardsy do-
syex veziniez any rakoyu / postawyszy kv
dosyex vezinyenyv, wspornye od sądv elygijsz.

Dział 18-13

Constitutus casus, dum aliquis indicatus et condemnatus et iussus satisfacere vel sufficientem fideiussoriam cautionem prestare et facere contempserit et de iudicio per suam rebellionem discesserit, non prestata predicta ~~adhibuerit~~ cautione)

←

→, Sul 31: a sz sandv swa knabinsera
(bi ssredl)

Wspornic - per rebellionem

Teato wqandy doxyer verinier, [albo] wspornic ad
sajdu odygdze Dziaf. 19

Cf. Wspornic.

Wspornie

Colligit et ponit temere, wspornye, et mutatur in horas XV ex. GlKórñ II 211

Actatis cuiusque notandi sunt tibi mores,
mobiibusque decos ^{mutatis} dandus et annis.
reddere qui voces iam scit puer et pede certo
signat humum, gestit paribus colludere et iram
colligit ^{et} ac ponit temere et mutatur in horas,

to sya sawyodl swiadcactwen; tedy ny ra tem
 rosgodzili take: gestly we sswadze Pyotr Iana
 vranyl, tedi Ianowo swiadcactwo ma bycz prey-
 puszczono, ale gdyby kromye swady abo zatargnye-
 nya Ian Pyotra vranyl, tedy podlug obyczaya
 Pyotr swe rany na poprzysyadz.

/45/. Klaty tess mosze swiatczyez, aczby
 gynszego nye bylo.

/D/oswyatczylismy tego dobrze, kako dla
 klatwy czastokrocz wspornye nyektorzi to wza-

*quod sententia excommunicationis testibus
 inducendis maliciose plerumque consuevit
 Sul 34: esse ukaranye klanthwi swyathledn,
 gysz maya powjedrem biez niosciwye niasythokrocz
 obkto iia obratram)*

li w obyćsaj świadcęstwo odręvesacę, } ktorym
 odręvesenym czynna sylne wczysnyenye prawdze. }
 Przeto o takye odręvesenye tako wstawiany:
 kyedy ktoby świadcęstwo wyodl a teny by to
 odręvesanę świadcęstwo kłatwą, tedi ten, ko-
 my są the sstanye, kromy obraszzenia swęy
 rzeczy nosze gynsse swiatky wyesę, acz ge na.
 Paknyaly nye nosze nyęcs gynszych swiatkow,
 gedne czse są abe bada w klatwie, tedy chęse-
 ny, aby ten, od koge clyatwa wydana będse,
 pod dobrym rękoyemstwem abe pod prysysęga

Wspanie - mat. hove

Na kłopoty erastokow wspornyc necklori lu wrapi
w aluzay swiadcustwo odrzverow Strad. 23.

Wspornosc

rp 591:

Propter contumaciam wspornosczy

rp 595 : wzspornosc

ca 1500 R XLVIII 372

Et contumacia, wzspornosc, aut
quanto ut in verbis, aliquando
in factis

Wyporność

~~Wszedni = pro quotidianus~~

~~Chleb nasz pierwszy; R. xxiv, 378~~

Wszporność = contumacia ^{ca 1500} ~~ca 1500~~ R. xxiv, 378.

Et contumacia, wszporność, aut quanto
sit in verbis, aliquando in factis

25

Wsporny Iniaci receperunt inter eos ad
concordandum in una septimana post proximos terminos particu-
~~laris~~ et ambo debent per duos amicos
educere in Chrostkowiare... et isti debent
inter eos invenire pro terra et pratis
wsporne, hoc est pro frumentis et feno
Falcastrato - - 1452 PAGZ. XIV. 343
~~PHOL. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sadów LwoWskich

R 1452. str 343.

629

Wsporny
~~wspornyci~~

importuni, wsporny,
homines ^{nied.} fol. XV, R. XXV, 157.

~~Brückner Kaz śrw 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 157~~

~~Pett. T. 175. h. 157.~~ 1459

str.
7p. 258 (petrusiani)

fac. 2

-----76d

/13/ krzywdą Tedy ma szyć
/14/ nawn zalowacz przed
/15/ Sandzą wyschym nad
/16/ nym ten to ma szand-
zicz /17/ Jako gest prawo
podlug /18/ Pytalysozye n
/19/asz o prawo /20/ thymy
szlowy /21/zaluyacz szyć
na wa/22/szego woytha, kako
gest /23/Raczcze przysza-
sznyky y /24/ gynszy lud
szromoczyl /25/ nyesprawy-
edlywye /26/ Jgest nyespr-
awyedly/27/wy, drapyeszny,
wspor/28/ny, szewszychkym
po/29/spolstwem nyeszgodny

Wsporny

OrtOssol 51,4,w.13-29

Wsporny

Pytalyserye nasz o prawo..., xaluyacx
na waszego woytha, kako... gest nyespra-
wyedlywy, ... woxporny, ..., prosxacz nasz,
crobyscye sz nym myely verynycz?

Ord. Kat. 210

sim. br. 100 VIII 183

~~II 2 XIV Sirk. ber. CVI 210~~

ta. d.

-----77b

/9/ NA to my przysza/10/
 sznyczy Smayd/11/borku pr-
 awo mo/12/wymy [Gest ly wo-
 yth /13/ nyevszytheczny a-
 lbo /14/ wsporny, nyesprawy
 /15/edlywy, drapyeszlywy,
 /16/ wewszythkych rzeczach
 /17/ Spospolstwem nyesz
 /18/godny. Raczcze y przy
 /19/szasznyczy szromoczy
 /20/ Tego szye Raczcze ma
 /21/ya nayne przed wyszym
 /22/ Sandza czo gest nad
 /23/ nym wyszy Tho gest
 /24/ przed panem krolem

Wsporny

Wspowiadać się Nicolaus... ka-
bet statuer... plebanum... erga nobi-
lem... Conopka..., qui recognoscere debet, quia
Yakom bil nyemoezen prawō nyemoczō tedi, kedim

sze wspowyadał

Ÿ audivit confessionem et ipse iacet; Et
1428 Pyzdř nr 894
solus iurabit:...

Wspowiadać się
Wspowiadać się

Judanova spowiedź nie godziła się
prze trójką nr. Naprawdę, że się nie
wspowiada swemu włościemu kapłanowi

Rom. 759.

Wspowiadać się cf. Wspowiadać's

Wspowiedzenie = confessio

Книжка осповдані: оденканіе нѣженіе!
from wsposyedenya

(pudof confessiois

ca 1461-67. Sermon. 103. v.

1424
108

~~Vj Mns. K. 1030~~
1030.

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Wspowiedzenie

Quia ad feruentis penitencie desiderium V requiruntur..., splendor cognicionis, timor penitencionis, dolor contricionis, pudor confessionis, labor satisfacionis (na dole, osobno) iasnosc vsnanya, prze (?) boyasnye (?) posandzenya, bolescz skruszenya, srom wspovyedzenya, praca doschiczvczy-nyenya

Sern 103 v

Czyt. FH

Wspowiedzi!

* Poydo... ass olo olomu boszego. W glose
wesela y wzpowiedi zwok cochajfcego
se (in voce exultationis et confessio-
nis sonus epulentis) Fl 41, 5, sim. Pub.

2 Spod

15 cum acc.

Navicula significat^{...} fidem christianam...

Item Nax^uis 10 spod est clausa,
superius aperta, sic ~~h~~^{onus ad} terrena debet
esse clausus ad superna, vero apertus

XV in. Gl. Kar. B II 84

Wspod

Navis wspod est clausa,
superius aperta in. xv. p. xxiv, 62.
Jag. nr. 1619 dat. 2. Grodz. K. 98.
Pr. Kaz. km 1 8825

Wozpr. 24 str. 62 pocz. w. 24

223

Wspod (sc. Ihus Xpus) nye v

Brodan maypuefi dostateunan y dlygan, yego wlosom podobnan a wspod
rozdzelonan ~~1714. Ar 217.~~

~~XV med.~~ XV med. Lent

bitam habens...

(Sin mento bifurcatam)

Wspór

Grammatici certant et adhuc sub iudice lis
est, proszny szkladacze vspor pod dobro-
volnoscą gadayaczych IV ex. GlKórn II 210

Verbis impariter iunctis quærimonia primum
post etiam inclusa est voti sententia compos:
quis tamen exiguos elegos emisit ^{autem} auctor,
grammatici certant et adhuc sub iudice lis est,

W Spor

si contradiccio per dysconem
alias W Spor, quem procuravit sue
ville

1420 Kosciuszko no 814

Wspól

Adam de Kromydw pro villa Kromydw nobili Johanni
Zigore pecunias ponebat et posuit, quas pecunias Johanne
Zigore recipere dimisit, et nobilit, quia non sunt sibi date

~~discordium alias~~ Wspól

iuxta tenorem ¹⁴³⁹ Reg. XII. 52

obligacionis, videlicet pro melioracione, Et
circa hec factum est V per ipsos pro huiusmodi
pecuniis

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1439 str 52

154

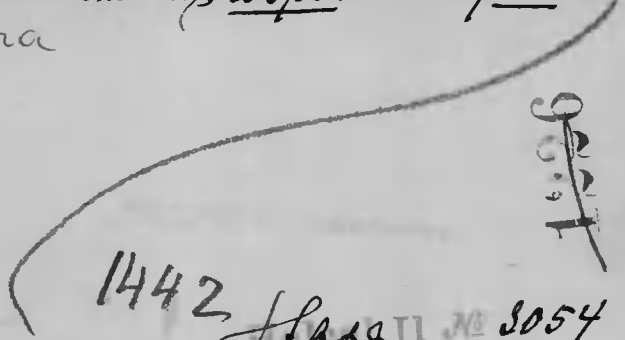
Wspor

pro controversia wspot / 1441 / Hpp. II. No 8010.

Terminus ad interrogandum ad tres septi-
manas inter strenuum Marcissium de
Zrossimawicze vexilliferum Cracouiensem
et inter Johannem ... pro controversia wspot,
que taliter facta est

Wypor Johannes... luget penam... Anne... quise
differendo terminum contra Annam intrabat in

In controversiam ^{Act.} Wypor et in parza
et in proa

1442

1442 1442
1442 1442

Wspor

Actis controversiam a. Wspor

Sui Johannes dixit: non respondeo hic, sed da michi
et hominibus ad ius ecclesiasticum. Ideo audientes

Actis contro-1443/AGZ. XIV
versiam a. Wspor dedimus ad interrogandum
ad seriam sextam ad dominum palatinum

Wspór

Domini, adiudicate michi penam, quia iniuste me citavit, quia hoc concernit iudicium terrestre et etiam quia in una citacione quatuor propositiones sunt posite. Nos videntes liti controversiam al. wspot dedimus ad dominum palatinum

1443 482 XIV 108

Uspór

Suspensus est terminus ad festum
sancte Lucie... inter generosos Andream
... actorem et Petrum... rem pro villa
Strongathyn iuxta ipsorum litisquestionem
al. uspotu ad diem hodiernam actitatum

1446 AYZ XIV 229

Współ

Datur terminus ad II septimanam ad
diffiniendum nobilibus dominis Dimitri
Crastinsky. Vasy popodyni actori super
eorum litiscontroversiam al. współ
inter eos ita videlicet

1444 AGZ XIV 133

Wspór

Heribordus fecit litis (questionem aliam) s
wspór contra hoc: domine (iudex), contra
me non proposuit pro sua causa iuxta
(tenorem citacionum, quia dicit in (proposi-
tione) sua: "meum furem"... Et iudex
visa et audita prima citacione (ded)it
hanc litisquestionem ad II septimanam
ad dominium palatinum, ubi... palatinus...
debet edicere, an bene propositum est iuxta
citaciones primas vel non iuxta istas hic
duas citaciones insertas

1447 AUG 2 XIV 239

Wspór

W

Controversia at. Wspór

Inter quas partes controversia al. wspot talis
mota est in termino concitato protunc
proponentibus

1449 Styp.

Helcel II № 3382

~~912~~

~~Krak~~

~~1449~~

0521

W Spół

controverſias ~~al.~~ v. v. p. o. r. o. n.

1460 AGZ. XIII. 354

~~: Arch. B. XIII.~~

Johannes... ex parte sui et tamquam procurator
fratrum suorum germanorum... existentes rey
... astiterunt unanimiter terminum peremptorium
iuxta citationes... et controversias al. v. p. o. r. o. n.
in terminis particularibus condemnabilibus celebra-
tis in Brevorko et condemnaverunt generosam

Archiwum bernardyńskie. I. XIII

~~klauzura amantam suam~~

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1460

str 354

401

Wspór ^{*} {ich}

'rozprawa sądowa'

Actor... Stanislaus de Brezclaw super... dominus

^{*} Brezchowski terminum habent ad terminos proximos
iuxta ~~prie fem~~

controversionem alias respory

et secundam respory cum interro-
gacione. Et secunda controversio talis fuit:
dominus Stanislaus suam litteram posuit,
que littera spectat ad sluscha ad ipsam silvam
Tura

1460 ~~1460~~ Pils 276

Hypot

Controversia facta est al. vapor
inter actorem et reum

1468 AGZ XVI 53

Wspór

Controversia al. wspot factum est
inter ... Nicolaum ... actorem et Johannem
... ita, quod cum procuratoris ab ipso
Kampyensky nobilis Johannes de ~~By~~
Bystroyowice postulavit, ut homines
faciatos ... statueret ipse German et contra
hoc German respondit: ... me peto
remitti ad ius terrestre

1468 Aug 2 XVII 12

Wsp. 6r

Deliberans opposicionem a. Ws2por/1469/ Sp. 1X,
N° 726

Mo tempore supra descripto facta opposicio
al. srpor inter actorem et partem aduersam
iudicialiter, propter hoc, propter tempus dierum
suspensarum al. zawyezranych, quia noluerunt
recedere ortilegium, quod iudex cum iuratis descendit
docere infra duas septimanas...

Et super istam inhybicionem ego pars aduersa
iudicium disparui iudicialiter deliberans opposi-
cionem al. ws2por meam iudicialiter

G. Spor.

Wspór = impugnatio

tu ubi scriba o utitur;
stomach miedy; stomam
no scribe

Statuimus ..., quod ... nec impugnationes alias
wspory... fieri admittantur. XV Bandt. Jus Pol. 267.

Statuimus ..., quod partes, quae et las suas in
iudiciis deponentes et responsiones facientes,
duntaxat iudicentur, nec impugnationes
u. wspory, prout ante consuetum erat,
deinceps fieri admittantur .

Współ De controversiis in iudicio non
Item statuimus, quod intelligendis.
in iudiciis terrestribus et capitaneo.
num non iudicentur controversie
parcium, ^{se-} vulganter *Współ*, sed facta
propositione per actorem et responsione
per reum, iudex amputatis attributionibus
superfluis faciat partibus iusticiam expeditam
(ex. XV) Arch. KPr. V, 65

~~Arch. Kou. pr. V. 65.~~
~~Ulan. Ukt. syst. pr. pol.~~

Wspór = controversia

De controversiis et responsis.

Item statuimus, quod

In iudiciis terrestribus et capitaneorum
non iudicentur controversiae partium, ^{vis.} ~~vilga-~~
~~riter~~ ~~wspory~~ (ex xv) Bandt. Jus Pol. 280.

Współ

cum controversia ~~ab~~ se Współ-
rem 1454 AGZ. XIII. 328
; Arch. B. XIII,

Terminus, quem receperunt camerarii ad in-
terrogandum dominum iudicem in causa
generose Hedwigis ... actricis contra generosum Johannem
... Index informavit camerarios, quod darent ad collo-
quium generale. Et camerarii dederunt ad colloquium
generale cum controversia ab. se Współ

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem. i przeworsk

R 1454 str 328

384

Współ

wsporem - controversialiter

causam suam controversialiter, ~~ab~~
wsporem ipse Johannes subportare vellet

1498 Arch Staw II 267

Sem. N. P. Hist.

sygn. 5397 III
w pok. 1000.

(qui si in laudis pignoris predictis...
fuerint docti et recte)

Wspora

13b

downye, z druga vina, tesz pyathnadzessza ma
daez. [Paknyalibi wspora zakladv take skazane-
go y wyn take przepadlyeh nye postapyl a za
nye nye chezal dosyez vezynyez, a snad dla
moeyz gego sadza nye smyalby go dziezkewasa,
tedi take ezynyaz przepadnye nam wyna rzeze-
na syedmnadzessyath,

/34/. O vina, ktera rzezena syedmnadzessyath.

/A/le ysze wina rzezena syedmnadzessyath,
nykemv nye ma byez skazana, gedno naszym sto-

Sul. 30: paknyu w dymy v p...
... lity lszewy a kna...
Dzial. 18

Wspora₃ - per rebellionem

Praknyati bi wspora, zakladu tako skazanego nye
postapyl, ladi prapadnye nam wyna, rzezonu
syedmy nad zessyath Iziat. 18.

Cy. Wspornie

zy wszytkezy take czyniący, tą winą naya
yes potapyany.

/35/. O dzeczkowanyv zemyan.

[A/le vbestwo czastekroca naczyak y szke-
y nyemale czyrpyą przeto, yaze nys podlug
prawiedlywosezy ale wyączey wspori swą meca v-
kazvyąez, kv dzeczkowanyv yake na wojną gya-
ą, na the nyemayąez przyswolonyą od sądszy ny
rzeparwszy sadną vlną zienyanyna albo gogo
nyessa, drapystwo czynyąez.] Przeto chezeny,
by sądsa abe' podsądek kv dzeczkowanyv nys

Dział. 19

(quod katevatum et in turbis, non per modum
iusticiae vte testatis. Sul 31: yor vffy a
thoscruamy nye obczyraem sondowey murez)

Wspora

Не подług справедливости, ао кыдегъ въспори [у]
Іва мору вкарывае, кѣ дзесеткованыѣ чакѣ на
воина, гыада, дзѣт. 19.

wzprawa

Wuj = czarowanie

^{gl.}
veneficia (i.e. veneni confessio et purificatio),
wzprawa (trauma), czarowanie (anie?)
^{gl.}

1449 R. XXV 166

R XXIV 359:

(veneficia yadi, to jest Inucziny;

manifesta sunt autem opera carnis, quae
sunt: fornicatio, ... (veneficia Gal 5, 20)
idolorum servitus,

B. 55. Wzprawa confessio

• A. 154

Jergon = confessio & purificatio, purificatio, 2k. 3

veneficia, doctorum: venenum?

~~Usprowić~~ ^{Usprowić} aedifico (?)
(aedificor (?))

Dobrotliwe usyn, gospodnie, w dobrej woli
twojej Syon, a usprawić, ~~gl.~~ yszchly ~~wowym~~
drżny były muri Jeruzalem ^{XIV} Mac. 3: 20.
Kridi.

[benigne fac, domine, in
bona voluntate tua Sion,
ut aedificentur muri Jeru-
salem.] Psal 50, 20

Dobrotliwe usyn, gospodnie, w dobrej woli twojej
Syon a usprawić, gl. yszchly *wawyrdrżny były
(Fl: abi sprawoni, Pul: a sprawye), muri Jeruzalem
(benigne fac, domine, in bona voluntate tua Sion, ut
aedificentur muri Jerusalem Psal 50, 20) Kart Swidr.

Wspierać - aedificare

2

Myślę ^{że} będzie ^{w przyszłości} usprawniono
będzie ^{Par. 88, 3.}

(aedificabitur)

(tl: założono będzie)

~~Par. 88, 3.~~

Wni miłosierdzie wisze abudowane będzie na niebniech

1000 = 4 praesens

→ Sprawienie

Wsprowienie = directio

W poprawkach → new sprawie

Wskazywać bawia tobie ^{nica}

2)

we ~~ss~~ ^{in eo quod} wprawieniu serca,

(confitebor tibi in directione cordis) Ps 118,7, Fl i P

w tem, yze naucaitem se szandow sprac-
widliwosci twoicy W 4 5. (Ps 118,7)

W prawone)

gong. directio

directiones parare przygotowanie drogi pryncipaliter

Fl: spowiedac będp se tobe u prawocze
serca mego, ypo zwykl gsm spdy
prawiby trogyc, sim. Put.

directio - sprawidliwość

prawota - postępowaniu zgodne z tryptym -
dan, sprawidliwość.

sprawidliwość - boski prawo moralne, bosko na-
alne moralności,

Wsprosić - expostulare

Wsc. Abimelech (Abra-
hama)

W lepak tego wprawy / rzekł: powyżz aem.
cremici to uczynyl Bz Gen. 20, 10.

sum
W (expostulans, pił)

Br. lit.
praszyl "prosić"; "żądać"
zuc poses "wypaść" "wydostać"
zoug expostulo 1. "jakiś domagaj się, żądać"
2. "wielki". 8353

Wujek - uskarżaj się i niech

Wspzeciwić się - rozstare

(re. kapłani)

Wzprzeciwić się przeciw królowi przedłożeni
regij 65% II par. 26, 18. nekōcz: Nye Twoy

• To rōd, Oziarsu, abi Ti obyatował
zapalno obyato pami, ale kapłanów
bozich, ..., gisz nō, poswyōceny ku
takey służbye

W. i zastawili się
królowi

8854

Group. serio 2. cōstawili opōr, opierani

Wspzeciwręcię - tendere insidias

^{gemu} Gdi bit odstępył od kaga, wspzeciwręły 46 gemu
w Jerusalemye. Ps II par. 25, 27.

(TeTenderunt ei insidias)

A gdisz bit vcyekl do Lachis, wi-
slawsziz za nym, Tu gy zabyly

W. zasadzky nan
ucyynions

3855

1000: uknuto pnciw niemu spisek

Taborska: založili su gemu strážu

Wspustoszyło

W

(oc. kmeTho)

~~3784~~ quia prefatus Pyotr) debet
locare et tenere alias oschadrycz do-
mum in Orukyencyre, quam desertavit
~~alias~~ wspustoszył in eodem opido Oru-
Kyencyre 1494

AGZ. XVIII, 525

~~Arch. XVIII.~~

Archiwum bernardyńskie T. XVIII

Zap. sądów Przemyskich

R. 1494. str 525.

532

Wspychaś - elatus esse

De quo (sc. dominio), z yeyoz,

Decius elatus Wspychaś

~~11¹²~~ XV R. XLVII 358.

XV. p. pr.

Wspychaj. Superbire (przekazany *kapaln-
skyego
Ale kto by ^{yo}wspycha^{yo}, nie chce ^{yo}Wspycha^{yo}...
Ximozie ten erlowyck Br. Deut. 17, 12.

yo (qui autem superbicrit nolens)

W. a kto by hardym był, nie chce

8356

SU: ^{yo}wspycha^{yo}] abył ^{yo}stwi. z cz.

1000: ciotwick, który pycha uniesiony,

Wspytkowac

sedens super iure

V Nye wpytkwi shego, cregorz nye zalobal, 1435

R. M. III ar. 1582.

V Stanislaus... egit super Alexan-
dram, quis dixit michi:

Wspylai' się - perquirere V (et ideo perquire)

A puncto

Wspylai' się na lof' kakabi to ayemix' day' ot'er, w'spl
of ayego to orrebro, BZ Job. 4, 22.
u gego zapys gemu wrocyl.

N. pokrytaj się

8358

Wspytac - require (videat dominus et
requirat)

8 Wyor pan a corpitay. Br II par. 24. 22.

8 Zabył (sc. goas) sina yego (sc.

Gojady), yem ydisz vmyral neere:

8357

Łódź: a remisiu

W. nich Pan wiodi a szuka

Wspzaci = reprobare

XV med.

Wspzana = reprobata } 1434 / R. XXIV, 357.

Wisszed - of. Wasszed -

~~Zstac,~~
~~Hzac~~

Ku yegosz przyszczyu wszystcy
lyudre wstac ymayb s czaly
swoymy y czynycz ymayb od
wczynkow swoych lyzbe

(omnes homines resurgere habent cum
corporibus suis et redditori sunt de
factis propriis rationem)

Pub Ath 38

Wstaci

Ony *borali sp se y padli, ale
my wstali iesmi y wzcloni-
tismi se

Fl 19,9

Put: my wstaly y podnyeszyenyemy

(surreximus et erecti sumus)

W. powstali

1000 old copy: ...

Wstać

(exchange)

Wstań v naprečno mne

y mdr

Fl 58,5, sim. Put

Put: naprečno

W powstani abj in labriet i dra

Wstec'

Radnye Abram med bogem
na swe oblice y ustanye

B^hgen 17, 17

Tar o

Wstac'

Wstan, a poymy dzecryf za
wplef

BZ Gen 21, 18, 21
ib. 27, 19

x (surge)

Wstac'

Wstaw Abraham poklony syf
ludu tej zemye

BZ Gen 23,7,
sim. ib. Num 16,25

(survexit)

Wistac'

[Riseere pan kw Jozve] Wstanc',
mea lerys nagle na zemi

B2 Joz 7, 10

v (surge)

wstane he wstać

a b c ć d e f g h c h i j k l m n ń o p r s ś t u w z ź ź

Wstan, mystro, othpoyec, gyesthly
umyesh, ra po polako nye * rosro-
myesh?

De morte.

MPK 7. I. 1831. 81.

H. o sm. 81

De morte prolg. Nohring

Altin Sordalen 295

~~abcde fghijklmno prs stuwz z~~
wstac

Wstan ku mnyc, mosxesk my
vyeracz, ny chcracz sya drysrya
sanyevyeracz,

~~De morte proig. Nearing~~

~~Altpin. Sprden km 285~~

~~Al. sm. 109~~

De morte w. ^{non hanc} 701

~~WARY. I. 184/109.~~

wstać

Wstał myślicz, yethwo lelyanca srya,
daxra ~~ma~~ nogy, przelaknal srya

De morte w.

~~MARK. I. 184, 111.~~

~~Pl. 1. 111.~~

Wstać = surrigo

A jako to mówi, tako wstane jeden
minister, który był ucrony w rakonie, kuorze
ji, rekt [et ecce, quidam legisperitus surr-
rexit tentans illum, et dicens] Rom. 331.
Luc 10, 25

Wstać = surge

A przystąpiwszy miły Jezus k nim, dotknął
się ich i rzekł im: wstańcie a nie bójcie
się [Surgite, et nolite timere] Rom. 8:36.

Mat 17:7

Wstać -

z wstał, był takco srylno...

1451 choc Dod 106

Wstać

Przewidziana Bogostawiona... poręta wstać na
ty panie, który s nia były, rekacy: Wstańcie,
dziewki Jeruzolimski, wstańcie, jui si nie jest
nas spania Rom. 747.

Wstai

Mnoga yezere przed dzwyzmy bode; czso na yego masto sode,
an mu ma przez dzenky wstacz,

Sto n. 45

~~Stok. IV. 500, of. c. 1416.~~

~~Plata.~~

c ~~1410~~ JA. 14. 500.

Wstac'

A gdisz gedly wstacwiny y chodsily
pres cralt woz tφ

B2 I Reg 28, 25

^ (survexerunt)

ustane, ustane, Wstac'

Cum acceditis ad mensam

Katolu. asx odnyego wstaniexye ↗

(donec inde) (surgatis)

ca 1500 JA. IV, 92.
:AJ. IV, 92:

~~Col. Poln. Gl. II. f. 6~~

U quod volis secundum consuetudinem legitur

~~154~~

Wstać = surge

Chrystus... wstał od nieczerwy na pranie
w dzień i mierności [sargita
coena] Rom. 531.

D458

Wstai

U wyłączeniowej objęci wstaniem
z mego złością a ... skłonieniem
kolyana me

BZ I Esdr 9,5

° (invenxi de afflictione) f mea)

Wstaci

Zemę, dżozala iest y odpocinpla,
gdzi wstala (Pul: wstajal) ^{w sfd} w sfdre
bog

Fl 75,9

(cum exsurget) in iudicium)

W_{st} powstanet bog me 75,9

Wskai-^{largere,} ~~at~~surgere, concurgere

v (assurgere)

8360

~~Przebieg w łabye wstaw nyc~~

w przed foli

Nyc porokuy, panye may, yze przebieg w łabye
wstaw nyc mago B2 Gen. 31, 35. U padayze
Abraham przed bogem na swe oblice y wstawo ib. 17, 17.

Wskan rano ib. I Reg. 29, 10. Wskany a gudz ib. Jer. 4, 2.

Wskanmi a ddalaymi ib. Neh. 2, 20. Wskanycy a
gidzerye ib. Ez. 12, 31. Ti wskande gudz ib. III Reg. 14, 13.

Wskaleu i ucy zalowy ib. I Edr. 9, 5. Wskal g iat do zym-
nyce ib. III Reg. 21, 16. Wskala y rzabyta wsrntko potowenye

Krolyawa ib. II Pas 22, 10. Wskaw Moyzes gidze ib. Num. 16, 25.

Wskawsi, szona gorobcamowa y dzla ib. III Reg. 14, 17. Wskawsi
y chadzi ty ib. I Reg. 28, 25. Wskawsi oba, I py lano se y p y p

raadyla sta ib. Job. 8, 6.

-----34c
dru/25/gy oszmy dzien po
szw/26/yathem maczeyv Trze
/27/czy na dzien szwyathey
/28/ agathy Gdy burgrabya
/29/ szyedzy na Sądze ata
/30/ko długo poky on szyć
/31/dzy gýest wyna osszm
/32/dzyeszath szelągów dro
/33/bnych pyąnyądzy ale
/34/ gdy wst[w]anye burgra
/1/bya tedy wyną nyegest
/2/ wyąchsza jedno osszm
/3/ Szelągów pyenyądzy /4/
sprawa prawego /5/ DAley
pitalys/6/czye nasz ow/7/
szyelkye wyny-----

Wstac

OrtOssol 32,4,w.24-34 -

33,1,w.1-7

OrtMac 33: wsthanyp

terc

6

v(petat maximum surge
re cuius sententiam
vittupert)-----8ld

/15/ ortel wyrzecz na szwe

/16/ prawo acz on prawy

/17/ nyeszgodlywe chocia

/18/ on ku prawu nyepri-

szagl /19/ Kthorymy szlo-/

wy ortel lay/20/acz maya

ktho /21/ gy chce layacz

ortel Ten /22/ ma stoyacz

tako rzecz /24/ Ten ortel

czo mnye wy/25/rzeczon ten

ya laya y /26/ chce szob-

ye sprawyed/27/lywszy nay-

dez a prosza /28/ tego pr-

zyszasznyka w/29/stacz czo

ten ortel wyrzegl v kthore-

niye laye

OrtOssel 54,1,w.15-29

Wstac

ed

non
ortel
02

Wstac!
(index scalino. faciat
synere)

-----82a
/30/ kthoremv ya laya /31/
Tedy woith ma them/32/v
przyszasznykowy ka/33/za-
cz wstacz A themv /34/ cz-
o strofował kazacz /35/
od puszczycz szyedzeck w
/36/ lawyczą to Tedy ten
ma /1/ Naydz gyny ortel y
/2/szlacz szye sthym or-
tel /3/ tamo gdzie szye
szlacz ma /4/ To gest ku
wyszemv /5/ stolczv a ma
tho vczyn/6/ycz zwoythow-
szkym /7/ wyedzenym

OrtOssol 54,1,w.30-36 -
54,2,w.1-7

min. OrtMac 67

Ter o

-----33c

czo gy lagyesz a rzeczy /4/
takō Then ortel czo gy na
/5/laszl przyszasznyk ten
ya /6/ lagyą anyegest pra-
wy /7/ a chczą prawy nales-
cz y /8/ proszą lawycze a
bysz mo/9/gl lepszy ortel
wyrzecz y /10/ proszą tego
przyszasznyką /11/ wstacz
szlawycze mozely /12/ ten
tako prawo layacz do/13/ko-
nacz sprawa

OrtOssol 32,3,w.3-13, sim.

ort Mac 32

Wstac

-----172a

Tedy zadal od woythą dnja
awoyth mv go nychczal
dacz y zadal ponyem przy-
szagy

pyrw/6/e wthore trzecze y
czwarte /7/ A gdy nychchal

przyszacz /8/ przyszasz-
nyczy wstaly /9/ gych

woyth o nyzadne /10/ pra-
wo pythal a kako /11/ wo-

yth wszadzyl go wy/12/a-
cztwo any zadnego potem

/13/ sznym prawa vczynyl
po/14/them vmarl ten ra-

nyo/15/ny czlowytek agdy
rzecz/16/nyk

myal fořdrowacz tego vma-
rlego czlowyeka wszyal
pyenyadze od strony

OrtOssol 90,3,w.5-16, sim.

OrtMec 123

Wstac!
(realini sumerent)
Vcci

Wstec'

A goly myal puzryade ... woyth...

zedet po mym puzryady..., a goly

mye cheryal puzryade, puzryasrnyery

wstaly, bo gych woyth o zedne pzewo

mye pythel (st. d. 23 (el))

Wstac̄i = surgere

Throna Surtroor werwana nye bandre li ku prauo,
kq̄i sandre iakobi wstac̄i *cheraly dya nyestanya ma
bier skorana Jul. 8. a.

(13)

V (surgere volente),

Wstac'

Ustan, prau, porpey sp, milucka
moia, y poydy

Kiw lev 3 um. ib.

5. 7. 9. 10. 15

Wstac'

X

K. dołrejmu wstac sō oblenaid Kiu. br. 19.
Dolan, ^{strawid} ~~prawa~~, paspey sō ~~mlutka~~
~~mluiz~~ y ~~paqd~~ y br 3.

inuyib. 24

459

~~460~~

Wstac'

Wstan, gospodne, chwona
me veim, lose moy

(exsurge)

Fl 3, 6, sim. Pul

sim. Fl; Pul 9, 19. 16, 14. 34, 26

43, 28. 73, 23. 81, 8. 131, 8

W napteri

100 to

†stac = exsurgere

ustau, pauze, sbawuize,

boze moy [exsurge, domine, salvum
me fac, deus meus]. M.W. 119 a.

Psal 3, 6

Wstać

Wstań, gospodine, w twóim
gniewie.

Fl 7,6, sim. Rut

v(exsurge)

W powstaniu 1000 ts

Wstac'

Pro mrdst nejmasich y pro
kane vlogich myne ustans,
molur gospodru

Fl 11,5, sim. Put

V (exurgam)

W powstane 11005.

Wstac'

Wesmi bron y scut y wstac' v
ne powoc mure

Fl 34,2, sim. Pul

v (ex surge)

W powstac' 1000 ts

Wstac'

Wstawisz materię zli ... pitale
z me

Fl 34, 13, sim. Put

V (surgentes)

sim B2 Tob 86

W powstaniu

Wstać

Ty wstań (Pent: wstań)
 smilujesz se Lyon

FL 101, 14

(exurgens)

Pent ochrusy z mecyndra
W. powstany 1000 powtan'

Wstancje - exurgere

Exurgens wstancje Marya abijt
in montana 1¹/₂ XV R XLVII, 35 f.
cum festinatione

W poutawony ... pouta

(dic. 1, 39)

Wstari

Er srao stalo wzyeden prasz,
wstal spobraszoj mathky boszey obrasz;

Aleksy w. 108

1 (po altarze)

Wstac'

Proeto wstajm v. schodry
remyft, yze tobye yft manu daer

B2 Gen 13, 17,

sim. ib. 31, 13

v (surge)

Wstac'

Tedi gdisz ustaly votttd cry
mfsowye, obroczly swoge bre-
nyema precywu godomye

BZ Gen 18, 16

(survexissent)

1000 adenti

Wstać

Y mekl gest: Wsta nary^v, winydr-
cye s tego myasta

BZ Gen 19, 14

v (surgite)

Wstaci

Zawolaw ffaraw Moysresa a
(sc. fimes)

Aarona w nocry] ne crye gyme:

Wstan crye, a gid crye od luter
mego

BZ Ex 12.31

^ (surqite)

Wstec'

Verinyje srona, iako gey bil
rekl kromboam, wstawziy
sle do myasta tylo

BZ III Reg 14, 14

1 (convergens)

Wstac'

Tedi wstacwri' sowa Gero -
boamow y sda

B 2 III Reg 14, 17

(surrexit)

Wstac'

Przeło ti wstanc'c gydz¹ do swego
domu

BZ III Reg 14, 12

1 (surge et vade)

Wstaci

Bo wiste] Atalya ... wydrzoz,
ysze vmarl sin gey, wstala y
zgubyla wrotko pokolenye
knolyowo domu Ionama

BZ II Par 22, 10

1 (surrexit)
1000 releta si do wystepnie

Wstaci

Wstanni a dralayni
(surgamus)

BZ Neh 2,20

Ustaí = surgo

Ustaíe, podímny tamo [surgite, eamus
hinc] Rom. 566.

Jo 14, 31

Wstać

Dobrowolnie się podali. Wnakoż potem niechli

" Wnakoż nimają rozpaczać, ale s apostoŃy
wstać a pner świętą - pokutę - napędzić Rzym.

655.

Gdyż miły Cristus już prozno stał, tako ukrwawiony i tako trudno ubiczowany, tedy odstąpiwszy od słupa, obeźrawszy sie barzo pokorno, poklęknął, dziękując Bogu Ojcu stego, iż tako obfito przelał swą świętą krew prze człowiecze zbawienie; a wstawszy i poszedł ku swemu odzieniu a kiedy koli stąpił, tedy wszystkie stopy było znać, były krwie napelnione. Rozm. 826.

Wstac'

Yinowe, gisz se naxod ϕ , y wste-
n ϕ , y wipowed ϕ sinom swogim

71 77, 8, sim. R $\bar{u}$

v (exsurgent)

W powstaj

Wstaci

Zlycz se (no ie) y nad pyasek
normno se, bo ustal gsm v
y gese gsm s tolp

#l 138,17, sim. Pul

V (exsurrexi)

W powstetem

Wstac'

Wyedchay wstanc' a pomogp
nam

Put Dent 55

(surgant Dent 32, 38)

Wts

Wstać = ~~surgo~~ surgo

Zawierne wam powiedam, iże nie wstał

albo nie powstał więcej między synami nie =

wieści mi Jana Króściciela [^{Amen,} dico vobis: Ma-
non surrexit)

et inter natos mulierum ^{maior} ~~propheta~~ Joanne

Baptista ~~nemo est~~] Rom. 316.

Hst 11, 11

Wstać

A trece tosta slovo vstan moui
bog spouim, giz sp u gresch
zapechait

Ksw bo 3. min.
ib 16

Wsta_c'

To iesm spal y naspal iesm
se, y wstał iesm v, [to gospodion
miał me]

Fl 3,5

^x
v. ut: wstał iesm

(exsurrexi)

w. wstał

Wstać

Jen spi ne prilozi, ali wstał?

Fl 40, 9, sim. Put

(ut resurget)

Put: nye porpyesoy, aly wstał

W. powstanie

Wstać

Wstań, czemu zasypasz, gos-
podnie, wstań ty nie odgarnij
do końca

Fl 43, 25, sim. Put

v v (ex surge)

W powstaniu

Wstac'

ad

Wstanc' na wytanu

(exurgam)

Fl 107, 2, sim. But

wstanc'

Wstać

Porząd nocy wstał gęsm
na chwałene tobe

(surgeban, Fl 118,62

Put: wstajalesm, MW 27a: wstajalem

W wstajalem

Wstai' (2 töika)

Ayeko naintra wstai,
odolryada pro4 proer bol;

Aleksy N. 84

Wstać

I real gjest thako rdonyego:
wstany, puzeri rdonyeha thego,

Aleksy w. 112

Wstai

Zak sra theko bassro lankuqł,
wstawy, koszerol othemkuqł.

Aleksy W. 116

Wstaci'

Ale on nje czul, gdis to syf
z nym. pokazyla amf gdisz
od njezo wstala (survexit)

BZ Gen 19, 33

Wstac'

A on to Alimelech, krol, netich.
myast w. noci wstau, rawolat
wreck mich slug

B 2 Gen 20, 8,

sim. ib. 22, 3, 31, 55

^ (convergens)

Wstac'

Przetoz namo wstanc, y wrzpl ka-
myen, genze lil wlozyl pod
swayp glowp

BZ Gen 28, 18

^ (murgens)

Wstac'

Jenze nanso wstaw, pouze kxyf-
zftom nekfer

BZ Num 22, 13, sim.
ib, 22, 31

(mane consurgens)

Wstrec'

Rano istayn, a stoy pned
ffanoneu

BZ Ex 9~~5~~, 13, sim.

ib. Num 22, 20, I Reg

29, 10

x (mane converage)

Wstaci

Wstawisz "ola" s pylnoscyd
syd modylasta

BZ Tob 8,6

v (surgentes)

Wstac'.

Wstan, saltawo y. gφ<δ>ly
(exsurge), wstan no wytan

Fl 107.2, sim. Put

w powstai

1000 widi ni

Wstać

X

Yakou# ya lessal prana nyemese oth boga
salozona ted1, kyedi ny rok sdaa y yeezono
bil aa nyey nyc wsta1

1000 Pysdr nr 1236

Wstac'

Swarzylitiri sre mpsowye a] u-
derzyliri gedem drugogo... a on li
nye umant, alyeti kesallir#
koru, wstallyly ^a ~~v~~ ^{adnyl} ... nye k'dre
wynyen, gense li gi unasyyl

(survexent,

Ketisin : wstamyely)

BZ Ex 21, 19

Wstać

Wstanie by (si surrexerit Ex 21, 19)
XV p. post. Katuzim 283

BZ: wstallyby

Wskazanie ~~nie~~ descendere

Przebieg

Wskazanie $\vee$ tego prawa, BZ 11 Reg. 1, 16.

na niemożność legal, ale smyrcyf
wzrost

$\vee$ (non descendes)

8361

Notae

Panie w Jerusalemi, który były wstaly a szesci
miedziel albo a potoga... sily przeciw mi?emu...
Jesusowi Rom. 752.

Wstanię

Wstai-

$\frac{1}{2}$
Y'a der z grecku wsthanę Naw. 83

1037

Wstać

Wstanę jako święta Maria Magdalena
wstała. ~~gdi grzechow ostala, bora mylosek~~
~~otrzymala. Mar. God. 97. ex. XV Spr. I 152.~~

Wstaei

gar tobe, Druisiana, karrd bosrd
moers, aby thy notichmesth
fstala

Gm 183b

Wstac'

Ko gazon przyszo wrotycy
wodre wstac ymays ... s ayaly
swogymy

Fl Ath 38, sim. Rut

(resurgere habent)

Wstać

Izedri na prawieru u boga cerera wszechmoga-
czego, odkąd przygdyre szandriuz xime y martwe,
ku ktoregoz przisieria (sic) wsriteri ludre wstaer
maia s wially swogimi. MZ. 114a.

Wstai

resurget

let

~~gdysz gę w bierwojsz zabygdę~~
Idi teras resurget
dna treczego iosrthane f. 14201
Br. xxiv, 83.

~~Jag. nr. 1299. k. 29~~

~~Br. kar. św. 1. 46.~~

~~(Luc 18, 33)~~

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2606

Wstiaé

Jasne czytało jako szlūncze
wstiało s grobu wyelmy moenye
ca 1500 ~~1600~~ 1714 Peimwiad 176

Notai' = surgere

Fehnat go noqa nekqe: ertowieere,
wotani, kaiçé' [homo, tibi dico, surge]

Rom. 133.

V101

Wstać = resurgo

K temu słowu natychmiast drzewka została
[ad hoc verbum sine mora virgo resurrexit]

Poln. 297.

Wstać = resurgo

Jesus odtychmiast pora? uharować ... iże ma
ułat być aże do śmierci a trzeciego dnia wstać
[exinde coepit Jesus ostendere discipulis suis, quia
oporteret eum ... occidi et tertia die resurgere]

Rom. 364.

Mat 16, 21

Wstać = resurgo

Miły Jęsus jej odpowiedział rękę: wsta-
mie brat twój. A Marta rękła:] wiem,
iż wstanie we wstaniu s martwych
w sq. dny dzień [resurget frater tuus.]²³ 24
Dicit ei Martha: scio, quia resurget in re-
surrectione in novissimo die] Rom. 436.
Jo 11, 23. 24

Wstać = resurgo

Treciego dnia po śmierci, aby
z umarłymi wstali [tredecima mo-
rientur viventes, ut cum mortuis resur-
gent] Rom. 479. Cum

Wstać ~~z martwych~~

wstać z martwych = resurgo

Wstąpił ^{ihu xpa,} ~~z~~ ~~martwych~~ ... , yem... trzeciego dnia wstał z
martwych ~~ex. XIV Wst. Pol. W 1899~~ ^v brzę 1, 13, 15

wstał z [a] martwych 2,
z martwych; wstał 4, 8, ^{12, 13} 14, 17, 18
z martwych; wstał 16, 20, 21

(credo ... in Iesum Christum ... qui ... tertio
die resurrexit a mortuis)

Wstać

Trozeciego dnia wstał gest ~~2~~ ~~3~~ ~~4~~ ~~5~~ ~~6~~ ~~7~~ ~~8~~ ~~9~~ ~~10~~ ~~11~~ ~~12~~ ~~13~~ ~~14~~ ~~15~~ ~~16~~ ~~17~~ ~~18~~ ~~19~~ ~~20~~ ~~21~~ ~~22~~ ~~23~~ ~~24~~ ~~25~~ ~~26~~ ~~27~~ ~~28~~ ~~29~~ ~~30~~ ~~31~~ ~~32~~ ~~33~~ ~~34~~ ~~35~~ ~~36~~ ~~37~~ ~~38~~ ~~39~~ ~~40~~ ~~41~~ ~~42~~ ~~43~~ ~~44~~ ~~45~~ ~~46~~ ~~47~~ ~~48~~ ~~49~~ ~~50~~ ~~51~~ ~~52~~ ~~53~~ ~~54~~ ~~55~~ ~~56~~ ~~57~~ ~~58~~ ~~59~~ ~~60~~ ~~61~~ ~~62~~ ~~63~~ ~~64~~ ~~65~~ ~~66~~ ~~67~~ ~~68~~ ~~69~~ ~~70~~ ~~71~~ ~~72~~ ~~73~~ ~~74~~ ~~75~~ ~~76~~ ~~77~~ ~~78~~ ~~79~~ ~~80~~ ~~81~~ ~~82~~ ~~83~~ ~~84~~ ~~85~~ ~~86~~ ~~87~~ ~~88~~ ~~89~~ ~~90~~ ~~91~~ ~~92~~ ~~93~~ ~~94~~ ~~95~~ ~~96~~ ~~97~~ ~~98~~ ~~99~~ ~~100~~ ~~101~~ ~~102~~ ~~103~~ ~~104~~ ~~105~~ ~~106~~ ~~107~~ ~~108~~ ~~109~~ ~~110~~ ~~111~~ ~~112~~ ~~113~~ ~~114~~ ~~115~~ ~~116~~ ~~117~~ ~~118~~ ~~119~~ ~~120~~ ~~121~~ ~~122~~ ~~123~~ ~~124~~ ~~125~~ ~~126~~ ~~127~~ ~~128~~ ~~129~~ ~~130~~ ~~131~~ ~~132~~ ~~133~~ ~~134~~ ~~135~~ ~~136~~ ~~137~~ ~~138~~ ~~139~~ ~~140~~ ~~141~~ ~~142~~ ~~143~~ ~~144~~ ~~145~~ ~~146~~ ~~147~~ ~~148~~ ~~149~~ ~~150~~ ~~151~~ ~~152~~ ~~153~~ ~~154~~ ~~155~~ ~~156~~ ~~157~~ ~~158~~ ~~159~~ ~~160~~ ~~161~~ ~~162~~ ~~163~~ ~~164~~ ~~165~~ ~~166~~ ~~167~~ ~~168~~ ~~169~~ ~~170~~ ~~171~~ ~~172~~ ~~173~~ ~~174~~ ~~175~~ ~~176~~ ~~177~~ ~~178~~ ~~179~~ ~~180~~ ~~181~~ ~~182~~ ~~183~~ ~~184~~ ~~185~~ ~~186~~ ~~187~~ ~~188~~ ~~189~~ ~~190~~ ~~191~~ ~~192~~ ~~193~~ ~~194~~ ~~195~~ ~~196~~ ~~197~~ ~~198~~ ~~199~~ ~~200~~ ~~201~~ ~~202~~ ~~203~~ ~~204~~ ~~205~~ ~~206~~ ~~207~~ ~~208~~ ~~209~~ ~~210~~ ~~211~~ ~~212~~ ~~213~~ ~~214~~ ~~215~~ ~~216~~ ~~217~~ ~~218~~ ~~219~~ ~~220~~ ~~221~~ ~~222~~ ~~223~~ ~~224~~ ~~225~~ ~~226~~ ~~227~~ ~~228~~ ~~229~~ ~~230~~ ~~231~~ ~~232~~ ~~233~~ ~~234~~ ~~235~~ ~~236~~ ~~237~~ ~~238~~ ~~239~~ ~~240~~ ~~241~~ ~~242~~ ~~243~~ ~~244~~ ~~245~~ ~~246~~ ~~247~~ ~~248~~ ~~249~~ ~~250~~ ~~251~~ ~~252~~ ~~253~~ ~~254~~ ~~255~~ ~~256~~ ~~257~~ ~~258~~ ~~259~~ ~~260~~ ~~261~~ ~~262~~ ~~263~~ ~~264~~ ~~265~~ ~~266~~ ~~267~~ ~~268~~ ~~269~~ ~~270~~ ~~271~~ ~~272~~ ~~273~~ ~~274~~ ~~275~~ ~~276~~ ~~277~~ ~~278~~ ~~279~~ ~~280~~ ~~281~~ ~~282~~ ~~283~~ ~~284~~ ~~285~~ ~~286~~ ~~287~~ ~~288~~ ~~289~~ ~~290~~ ~~291~~ ~~292~~ ~~293~~ ~~294~~ ~~295~~ ~~296~~ ~~297~~ ~~298~~ ~~299~~ ~~300~~ ~~301~~ ~~302~~ ~~303~~ ~~304~~ ~~305~~ ~~306~~ ~~307~~ ~~308~~ ~~309~~ ~~310~~ ~~311~~ ~~312~~ ~~313~~ ~~314~~ ~~315~~ ~~316~~ ~~317~~ ~~318~~ ~~319~~ ~~320~~ ~~321~~ ~~322~~ ~~323~~ ~~324~~ ~~325~~ ~~326~~ ~~327~~ ~~328~~ ~~329~~ ~~330~~ ~~331~~ ~~332~~ ~~333~~ ~~334~~ ~~335~~ ~~336~~ ~~337~~ ~~338~~ ~~339~~ ~~340~~ ~~341~~ ~~342~~ ~~343~~ ~~344~~ ~~345~~ ~~346~~ ~~347~~ ~~348~~ ~~349~~ ~~350~~ ~~351~~ ~~352~~ ~~353~~ ~~354~~ ~~355~~ ~~356~~ ~~357~~ ~~358~~ ~~359~~ ~~360~~ ~~361~~ ~~362~~ ~~363~~ ~~364~~ ~~365~~ ~~366~~ ~~367~~ ~~368~~ ~~369~~ ~~370~~ ~~371~~ ~~372~~ ~~373~~ ~~374~~ ~~375~~ ~~376~~ ~~377~~ ~~378~~ ~~379~~ ~~380~~ ~~381~~ ~~382~~ ~~383~~ ~~384~~ ~~385~~ ~~386~~ ~~387~~ ~~388~~ ~~389~~ ~~390~~ ~~391~~ ~~392~~ ~~393~~ ~~394~~ ~~395~~ ~~396~~ ~~397~~ ~~398~~ ~~399~~ ~~400~~ ~~401~~ ~~402~~ ~~403~~ ~~404~~ ~~405~~ ~~406~~ ~~407~~ ~~408~~ ~~409~~ ~~410~~ ~~411~~ ~~412~~ ~~413~~ ~~414~~ ~~415~~ ~~416~~ ~~417~~ ~~418~~ ~~419~~ ~~420~~ ~~421~~ ~~422~~ ~~423~~ ~~424~~ ~~425~~ ~~426~~ ~~427~~ ~~428~~ ~~429~~ ~~430~~ ~~431~~ ~~432~~ ~~433~~ ~~434~~ ~~435~~ ~~436~~ ~~437~~ ~~438~~ ~~439~~ ~~440~~ ~~441~~ ~~442~~ ~~443~~ ~~444~~ ~~445~~ ~~446~~ ~~447~~ ~~448~~ ~~449~~ ~~450~~ ~~451~~ ~~452~~ ~~453~~ ~~454~~ ~~455~~ ~~456~~ ~~457~~ ~~458~~ ~~459~~ ~~460~~ ~~461~~ ~~462~~ ~~463~~ ~~464~~ ~~465~~ ~~466~~ ~~467~~ ~~468~~ ~~469~~ ~~470~~ ~~471~~ ~~472~~ ~~473~~ ~~474~~ ~~475~~ ~~476~~ ~~477~~ ~~478~~ ~~479~~ ~~480~~ ~~481~~ ~~482~~ ~~483~~ ~~484~~ ~~485~~ ~~486~~ ~~487~~ ~~488~~ ~~489~~ ~~490~~ ~~491~~ ~~492~~ ~~493~~ ~~494~~ ~~495~~ ~~496~~ ~~497~~ ~~498~~ ~~499~~ ~~500~~ ~~501~~ ~~502~~ ~~503~~ ~~504~~ ~~505~~ ~~506~~ ~~507~~ ~~508~~ ~~509~~ ~~510~~ ~~511~~ ~~512~~ ~~513~~ ~~514~~ ~~515~~ ~~516~~ ~~517~~ ~~518~~ ~~519~~ ~~520~~ ~~521~~ ~~522~~ ~~523~~ ~~524~~ ~~525~~ ~~526~~ ~~527~~ ~~528~~ ~~529~~ ~~530~~ ~~531~~ ~~532~~ ~~533~~ ~~534~~ ~~535~~ ~~536~~ ~~537~~ ~~538~~ ~~539~~ ~~540~~ ~~541~~ ~~542~~ ~~543~~ ~~544~~ ~~545~~ ~~546~~ ~~547~~ ~~548~~ ~~549~~ ~~550~~ ~~551~~ ~~552~~ ~~553~~ ~~554~~ ~~555~~ ~~556~~ ~~557~~ ~~558~~ ~~559~~ ~~560~~ ~~561~~ ~~562~~ ~~563~~ ~~564~~ ~~565~~ ~~566~~ ~~567~~ ~~568~~ ~~569~~ ~~570~~ ~~571~~ ~~572~~ ~~573~~ ~~574~~ ~~575~~ ~~576~~ ~~577~~ ~~578~~ ~~579~~ ~~580~~ ~~581~~ ~~582~~ ~~583~~ ~~584~~ ~~585~~ ~~586~~ ~~587~~ ~~588~~ ~~589~~ ~~590~~ ~~591~~ ~~592~~ ~~593~~ ~~594~~ ~~595~~ ~~596~~ ~~597~~ ~~598~~ ~~599~~ ~~600~~ ~~601~~ ~~602~~ ~~603~~ ~~604~~ ~~605~~ ~~606~~ ~~607~~ ~~608~~ ~~609~~ ~~610~~ ~~611~~ ~~612~~ ~~613~~ ~~614~~ ~~615~~ ~~616~~ ~~617~~ ~~618~~ ~~619~~ ~~620~~ ~~621~~ ~~622~~ ~~623~~ ~~624~~ ~~625~~ ~~626~~ ~~627~~ ~~628~~ ~~629~~ ~~630~~ ~~631~~ ~~632~~ ~~633~~ ~~634~~ ~~635~~ ~~636~~ ~~637~~ ~~638~~ ~~639~~ ~~640~~ ~~641~~ ~~642~~ ~~643~~ ~~644~~ ~~645~~ ~~646~~ ~~647~~ ~~648~~ ~~649~~ ~~650~~ ~~651~~ ~~652~~ ~~653~~ ~~654~~ ~~655~~ ~~656~~ ~~657~~ ~~658~~ ~~659~~ ~~660~~ ~~661~~ ~~662~~ ~~663~~ ~~664~~ ~~665~~ ~~666~~ ~~667~~ ~~668~~ ~~669~~ ~~670~~ ~~671~~ ~~672~~ ~~673~~ ~~674~~ ~~675~~ ~~676~~ ~~677~~ ~~678~~ ~~679~~ ~~680~~ ~~681~~ ~~682~~ ~~683~~ ~~684~~ ~~685~~ ~~686~~ ~~687~~ ~~688~~ ~~689~~ ~~690~~ ~~691~~ ~~692~~ ~~693~~ ~~694~~ ~~695~~ ~~696~~ ~~697~~ ~~698~~ ~~699~~ ~~700~~ ~~701~~ ~~702~~ ~~703~~ ~~704~~ ~~705~~ ~~706~~ ~~707~~ ~~708~~ ~~709~~ ~~710~~ ~~711~~ ~~712~~ ~~713~~ ~~714~~ ~~715~~ ~~716~~ ~~717~~ ~~718~~ ~~719~~ ~~720~~ ~~721~~ ~~722~~ ~~723~~ ~~724~~ ~~725~~ ~~726~~ ~~727~~ ~~728~~ ~~729~~ ~~730~~ ~~731~~ ~~732~~ ~~733~~ ~~734~~ ~~735~~ ~~736~~ ~~737~~ ~~738~~ ~~739~~ ~~740~~ ~~741~~ ~~742~~ ~~743~~ ~~744~~ ~~745~~ ~~746~~ ~~747~~ ~~748~~ ~~749~~ ~~750~~ ~~751~~ ~~752~~ ~~753~~ ~~754~~ ~~755~~ ~~756~~ ~~757~~ ~~758~~ ~~759~~ ~~760~~ ~~761~~ ~~762~~ ~~763~~ ~~764~~ ~~765~~ ~~766~~ ~~767~~ ~~768~~ ~~769~~ ~~770~~ ~~771~~ ~~772~~ ~~773~~ ~~774~~ ~~775~~ ~~776~~ ~~777~~ ~~778~~ ~~779~~ ~~780~~ ~~781~~ ~~782~~ ~~783~~ ~~784~~ ~~785~~ ~~786~~ ~~787~~ ~~788~~ ~~789~~ ~~790~~ ~~791~~ ~~792~~ ~~793~~ ~~794~~ ~~795~~ ~~796~~ ~~797~~ ~~798~~ ~~799~~ ~~800~~ ~~801~~ ~~802~~ ~~803~~ ~~804~~ ~~805~~ ~~806~~ ~~807~~ ~~808~~ ~~809~~ ~~810~~ ~~811~~ ~~812~~ ~~813~~ ~~814~~ ~~815~~ ~~816~~ ~~817~~ ~~818~~ ~~819~~ ~~820~~ ~~821~~ ~~822~~ ~~823~~ ~~824~~ ~~825~~ ~~826~~ ~~827~~ ~~828~~ ~~829~~ ~~830~~ ~~831~~ ~~832~~ ~~833~~ ~~834~~ ~~835~~ ~~836~~ ~~837~~ ~~838~~ ~~839~~ ~~840~~ ~~841~~ ~~842~~ ~~843~~ ~~844~~ ~~845~~ ~~846~~ ~~847~~ ~~848~~ ~~849~~ ~~850~~ ~~851~~ ~~852~~ ~~853~~ ~~854~~ ~~855~~ ~~856~~ ~~857~~ ~~858~~ ~~859~~ ~~860~~ ~~861~~ ~~862~~ ~~863~~ ~~864~~ ~~865~~ ~~866~~ ~~867~~ ~~868~~ ~~869~~ ~~870~~ ~~871~~ ~~872~~ ~~873~~ ~~874~~ ~~875~~ ~~876~~ ~~877~~ ~~878~~ ~~879~~ ~~880~~ ~~881~~ ~~882~~ ~~883~~ ~~884~~ ~~885~~ ~~886~~ ~~887~~ ~~888~~ ~~889~~ ~~890~~ ~~891~~ ~~892~~ ~~893~~ ~~894~~ ~~895~~ ~~896~~ ~~897~~ ~~898~~ ~~899~~ ~~900~~ ~~901~~ ~~902~~ ~~903~~ ~~904~~ ~~905~~ ~~906~~ ~~907~~ ~~908~~ ~~909~~ ~~910~~ ~~911~~ ~~912~~ ~~913~~ ~~914~~ ~~915~~ ~~916~~ ~~917~~ ~~918~~ ~~919~~ ~~920~~ ~~921~~ ~~922~~ ~~923~~ ~~924~~ ~~925~~ ~~926~~ ~~927~~ ~~928~~ ~~929~~ ~~930~~ ~~931~~ ~~932~~ ~~933~~ ~~934~~ ~~935~~ ~~936~~ ~~937~~ ~~938~~ ~~939~~ ~~940~~ ~~941~~ ~~942~~ ~~943~~ ~~944~~ ~~945~~ ~~946~~ ~~947~~ ~~948~~ ~~949~~ ~~950~~ ~~951~~ ~~952~~ ~~953~~ ~~954~~ ~~955~~ ~~956~~ ~~957~~ ~~958~~ ~~959~~ ~~960~~ ~~961~~ ~~962~~ ~~963~~ ~~964~~ ~~965~~ ~~966~~ ~~967~~ ~~968~~ ~~969~~ ~~970~~ ~~971~~ ~~972~~ ~~973~~ ~~974~~ ~~975~~ ~~976~~ ~~977~~ ~~978~~ ~~979~~ ~~980~~ ~~981~~ ~~982~~ ~~983~~ ~~984~~ ~~985~~ ~~986~~ ~~987~~ ~~988~~ ~~989~~ ~~990~~ ~~991~~ ~~992~~ ~~993~~ ~~994~~ ~~995~~ ~~996~~ ~~997~~ ~~998~~ ~~999~~ ~~1000~~ ~~1001~~ ~~1002~~ ~~1003~~ ~~1004~~ ~~1005~~ ~~1006~~ ~~1007~~ ~~1008~~ ~~1009~~ ~~1010~~ ~~1011~~ ~~1012~~ ~~1013~~ ~~1014~~ ~~1015~~ ~~1016~~ ~~1017~~ ~~1018~~ ~~1019~~ ~~1020~~ ~~1021~~ ~~1022~~ ~~1023~~ ~~1024~~ ~~1025~~ ~~1026~~ ~~1027~~ ~~1028~~ ~~1029~~ ~~1030~~ ~~1031~~ ~~1032~~ ~~1033~~ ~~1034~~ ~~1035~~ ~~1036~~ ~~1037~~ ~~1038~~ ~~1039~~ ~~1040~~ ~~1041~~ ~~1042~~ ~~1043~~ ~~1044~~ ~~1045~~ ~~1046~~ ~~1047~~ ~~1048~~ ~~1049~~ ~~1050~~ ~~1051~~ ~~1052~~ ~~1053~~ ~~1054~~ ~~1055~~ ~~1056~~ ~~1057~~ ~~1058~~ ~~1059~~ ~~1060~~ ~~1061~~ ~~1062~~ ~~1063~~ ~~1064~~ ~~1065~~ ~~1066~~ ~~1067~~ ~~1068~~ ~~1069~~ ~~1070~~ ~~1071~~ ~~1072~~ ~~1073~~ ~~1074~~ ~~1075~~ ~~1076~~ ~~1077~~ ~~1078~~ ~~1079~~ ~~1080~~ ~~1081~~ ~~1082~~ ~~1083~~ ~~1084~~ ~~1085~~ ~~1086~~ ~~1087~~ ~~1088~~ ~~1089~~ ~~1090~~ ~~1091~~ ~~1092~~ ~~1093~~ ~~1094~~ ~~1095~~ ~~1096~~ ~~1097~~ ~~1098~~ ~~1099~~ ~~1100~~ ~~1101~~ ~~1102~~ ~~1103~~ ~~1104~~ ~~1105~~ ~~1106~~ ~~1107~~ ~~1108~~ ~~1109~~ ~~1110~~ ~~1111~~ ~~1112~~ ~~1113~~ ~~1114~~ ~~1115~~ ~~1116~~ ~~1117~~ ~~1118~~ ~~1119~~ ~~1120~~ ~~1121~~ ~~1122~~ ~~1123~~ ~~1124~~ ~~1125~~ ~~1126~~ ~~1127~~ ~~1128~~ ~~1129~~ ~~1130~~ ~~1131~~ ~~1132~~ ~~1133~~ ~~1134~~ ~~1135~~ ~~1136~~ ~~1137~~ ~~1138~~ ~~1139~~ ~~1140~~ ~~1141~~ ~~1142~~ ~~1143~~ ~~1144~~ ~~1145~~ ~~1146~~ ~~1147~~ ~~1148~~ ~~1149~~ ~~1150~~ ~~1151~~ ~~1152~~ ~~1153~~ ~~1154~~ ~~1155~~ ~~1156~~ ~~1157~~ ~~1158~~ ~~1159~~ ~~1160~~ ~~1161~~ ~~1162~~ ~~1163~~ ~~1164~~ ~~1165~~ ~~1166~~ ~~1167~~ ~~1168~~ ~~1169~~ ~~1170~~ ~~1171~~ ~~1172~~ ~~1173~~ ~~1174~~ ~~1175~~ ~~1176~~ ~~1177~~ ~~1178~~ ~~1179~~ ~~1180~~ ~~1181~~ ~~1182~~ ~~1183~~ ~~1184~~ ~~1185~~ ~~1186~~ ~~1187~~ ~~1188~~ ~~1189~~ ~~1190~~ ~~1191~~ ~~1192~~ ~~1193~~ ~~1194~~ ~~1195~~ ~~1196~~ ~~1197~~ ~~1198~~ ~~1199~~ ~~1200~~ ~~1201~~ ~~1202~~ ~~1203~~ ~~1204~~ ~~1205~~ ~~1206~~ ~~1207~~ ~~1208~~ ~~1209~~ ~~1210~~ ~~1211~~ ~~1212~~ ~~1213~~ ~~1214~~ ~~1215~~ ~~1216~~ ~~1217~~ ~~1218~~ ~~1219~~ ~~1220~~ ~~1221~~ ~~1222~~ ~~1223~~ ~~1224~~ ~~1225~~ ~~1226~~ ~~1227~~ ~~1228~~ ~~1229~~ ~~1230~~ ~~1231~~ ~~1232~~ ~~1233~~ ~~1234~~ ~~1235~~ ~~1236~~ ~~1237~~ ~~1238~~ ~~1239~~ ~~1240~~ ~~1241~~ ~~1242~~ ~~1243~~ ~~1244~~ ~~1245~~ ~~1246~~ ~~1247~~ ~~1248~~ ~~1249~~ ~~1250~~ ~~1251~~ ~~1252~~ ~~1253~~ ~~1254~~ ~~1255~~ ~~1256~~ ~~1257~~ ~~1258~~ ~~1259~~ ~~1260~~ ~~1261~~ ~~1262~~ ~~1263~~ ~~1264~~ ~~1265~~ ~~1266~~ ~~1267~~ ~~1268~~ ~~1269~~ ~~1270~~ ~~1271~~ ~~1272~~ ~~1273~~ ~~1274~~ ~~1275~~ ~~1276~~ ~~1277~~ ~~1278~~ ~~1279~~ ~~1280~~ ~~1281~~ ~~1282~~ ~~1283~~ ~~1284~~ ~~1285~~ ~~1286~~ ~~1287~~ ~~1288~~ ~~1289~~ ~~1290~~ ~~1291~~ ~~1292~~ ~~1293~~ ~~1294~~ ~~1295~~ ~~1296~~ ~~1297~~ ~~1298~~ ~~1299~~ ~~1300~~ ~~1301~~ ~~1302~~ ~~1303~~ ~~1304~~ ~~1305~~ ~~1306~~ ~~1307~~ ~~1308~~ ~~1309~~ ~~1310~~ ~~1311~~ ~~1312~~ ~~1313~~ ~~1314~~ ~~1315~~ ~~1316~~ ~~1317~~ ~~1318~~ ~~1319~~ ~~1320~~ ~~1321~~ ~~1322~~ ~~1323~~ ~~1324~~ ~~1325~~ ~~1326~~ ~~1327~~ ~~1328~~ ~~1329~~ ~~1330~~ ~~1331~~ ~~1332~~ ~~1333~~ ~~1334~~ ~~1335~~ ~~1336~~ ~~1337~~ ~~1338~~ ~~1339~~ ~~1340~~ ~~1341~~ ~~1342~~

Wstac'

Nazr dls wstac' z manthurich
syr lory

Boqur B-E

Wstać

Bog wsyemoganczy wstał z martwych . c. 1450
Or Fil. IV 572.

Wstac'

Ten ps(aln) wypowyada, yze
Xpus pze chudobę nasę y nędrę
wstal z martwych

Rut 11 ang

Wstac'

Wing^x

Insecrego dnie wstac gest (Pui: wstac)
z[a] manturych

Fl Ath 36

(resurexit)

Witai'

eks. 177.2 B

~

Cristus s martwi fital gest, bog fehech-
mogperi fital s martwi. ~~raduori, chwalmi~~
~~gogo s wedetim, taer nam fehe pisano vely.~~
~~ky'leyson~~ ^(T) XV R. XXII. 334.

Wstac'

Ten ps(alm) powiada, yze Xpus,
~~gdy~~ kiedy na krzyz przybyl,
tedy dusze oczu polyceryl, a wychlo
yŝ wasze przypl y wstal z martwych

Ps 30 arg.

Wstać z martwych, resurgere z mortuis
Należy miast jako Jesus to słowo
wzięte, nagle ono wzięte i
wstało z martwych [statim post-
quam puer Jesus verbum illud
dixit, defunctus puer mox resurgens
z mortuis revixit] Łuk. 12 f.

Wstać z martwych i de morte surgere
Ciało moje będzie w grob wtóriono... po-
tem ja wrócę się z duszą, wezmę ciało
i będę sobie żyw i wstań z martwych
[revertar tunc, cum anima corpus assumptu-
rus, redivivus iterum, de morte surrectu-
rus] Rom. 169.

Do. 328

Wstac'

Acz wstane precioso mune boy,
w ten ia hpd. pwar

↑
w w hps

Fl 26,6

(Pue: wstanoz ... boye)

(exsurgot)

w. dwochy, pewartata litwa

Wstać = insurgere

^{Bo} Wstałi są przeciwko mnie swatcowe krzywi Jł. 26, 18.

~~W~~ Pół: powstały

(insurrexerunt)

W powstał

Wstai

Bo erudri wstali s ϕ precino
nne a moorni sukali s ϕ dusre
moiei

Fl 53,3

(insurrexerunt,

Puē : wstaly)

W powstali

Wstac'

Udy wstaly s ϕ ludre na mas,
s ϕ dryny ϕ bych ϕ polkonalny mas
v (pro^{masz}v ϕ ue)

Fl 123, 2

Pu $\vec{t}$: wstaly

(exsurgerent)-

w powstali

Міта́ці - consurgere

Кто мы мітауем? Пречуно
зглобозочым? Пол. 93, 16.

(consurget,
Vfl: пристане)

~~Пол. 93, 16.~~

W l'ci mi pristanie meci
stoiniam

Wstać = surgo

Synowie wstaną przeciw ośom i będą
umęcać aż do śmierci [et insurgent filii in
parentes, et morte eos afficient] Rom. 311.

Mat 10, 21

Wstać = consurgo

Wstanie lud naprociwko ludu a kro-
lewstwo naprociw krolewstwu [consurgit
enim gens in gentem, et regnum in regnum]

Rom. 480.

Mat 24, 7

Witai

lytut

napneiw

Witai - insurgere

gdyby razera wital hal napneiw i razera = Ost. Mar 36
am

Wstać

Jaco Vorech ne fstal od stanca,
fstanca i z ginimi sčousadi

1391 Poru nr 123
Lelios I nr 1005

Wslai

Jaco Voerech ne fetal od Starca, fitaland iz
ginimi szpnsadi 1391 Lekur. I, No 1005.

Wstać

Jaco Vosech ne fstal od stanca,
fstanp i se ginimi sponzadi

1391 Pozu w 123
Leluz i w 1005

Wstać

<w>

330 Jaco to fwaczimi Czo Stafzek,ftal
od | dzerfka to fftal ifz mu rola za
oral | czo mu dzerfkof oczecz za
ftauil

1397 Pan w 330
Lekn i m 2494

Wstai

Čro Slavrek stal od Bzovska, so fidal, i vr
mu rola zaoral, čro mu Bzovskof očerec
zastavil 1397 Leku. I, No 2494.

recedere
Khalai - surgere, (kowlai fuciu komu, Esualucit's
ad obwiarkon).

~~Gdi kmycere o myna, swego pana erapryga, w ryzstery
wstaer moza, sul. 44 Kthorikole wardanzen wstanye
of pana swego nyeweras, pyaner uaczezye grotcki
ma zaplaeryez 94.~~

    sul
dacz panu swemu i

(a. no domino surgens)

Wstai

Jaco mine karal wyth oth
pamyey press crasser wstae

XV p. p. v. Casus s LX

Wstać

Tan fstał ot Narama o ti crifdi
oso mu wrzpl szano a rolp

1393 Pozu nr 168

Lehoz I nr 1571 Kubešb nr 233

Wstać

X

Jacom ya o*fan knywdi od
Sandrinoya vstal, esse meyg
vloki vgal, na ktora sredral

1414 A.K. Br. VIII. 44.

Ustai wstai

~~Ustai~~

Jacow ya o tan ksziodi (pro: tan ksziodan, ~~seu: ty ksziodo~~)
od ksziodoga wstal, esse meyg wloki egal, na ktorem
(pro: ktorem ~~sziedal~~ | 1420) Cars. 228. ~~Prokuracja ...~~
~~wstal rokoff, super Thoman ib. 234.~~ Jacow ia
oth Pyatra o ksziodo wstal, esse mi rokoff... wstaf |
1420) Cars. 235.

Wslai

Ere

Tacub otn Polna o⁺ $\frac{1}{4}$ [krzjwds wstai, esse
yemu ymal wigayer do roka d⁺ i spozd zaya
swego daer vorrier 1424 Ks. M. II nr. 71.

Wstac' o krywdz - pro iniuria vado ab aliquo

Esse Jan oth Jacuba o krywda wstal, esse
yego rola zaschal 1456 Dym ^{Wol.} ~~Wol.~~ - 21

Wstac

2744. (198^v) Jacom ya othe krziwde othmarcisz^a wstala Eze mi casal wanceg robicz niszem winowatha. — Jaco ya tho wem Eze Stachna othe krziwde othmarcisz^a wstala Eze geg casal wanceg robicz nische winovatha.

1427 Zap Wansz nr 2744

Wstai

Jaco ya o the crywda oth
pama wstai, esse my nathay
pansha, kossna, cosal s2ch(y) or

1430 Cms s. LXXXI

u
Ksiac

99. (125) Jako(m) ya othe krziwde wstal esze me rola dal
pooracz < Maczey kaszal pooracz >. — Jako ya tho wem (esz)
micolay othe krziwde wstal esze gemu Maczey kaszal go² role
pooracz.

1424 Zap Wansz nr 99

ksiąg

610. (159 r. 1437) Jacom ya szgrzegorzową volya wstal
przeth czassem. — Jaco ya tho weń eze Szczepan wstal szgrze-
gorzową volya przeth czassem.

1437 Zap. Kanał nr 610

Wstaci

Chci kuzecze o wpraz swego pana
crodzaje, nye thylko zeden, alye
y wrystery wstaci moza

Jul 14

Sil 61: ktoregplezaw wyszera volna,

moser mazyz myjecz

Wstac'

(hona quacumque recedendi liberam
habitant p...)

eza na wroczyz. A to take, aczby kmyecz kv
panv, ed ktorego zbiesz, nye nyal nykterey wi-
ni, pyrwey wypysaney, ktore tesz tv chczen pe-
stawycz; a te napyrwey, gdy pan o swą winą bą-
dze w klyątwie a kmyeczom pogrzeb bądze zape-
wiedzan; drugie, gdy pan nyektori gwalt czynyl
w dziedzynye, to gest o panye abo o panny, gdy-
by to bylo yawne, tedy nyetylke rodzina takyey
vezysnyoney ale y wszystko wiess, nyetylke w
noczy ale y we dnye mogą wstacz, a taky pan
nye mosze gych wsezagnacz; tesz gdyby kmyecze

Wskai - recedere

Radima veruinyoney y wrystka wicet moqz
wstac bria. 62.

Wstac'

Thesz acbi w ras ustal', telko
ku placzeniu ciuzchu rownego
... obwarzan bandrye

Sul 108

✓ (sumrexit)

Wstac' się

Wstac' się

?

268 Czfo przethpelk Derslau[o][s] pan-
cerz | zaftauil temu s0 minala trzi |
lata a mal s0 veftacz

1391 Poin m 268

Leben ! m 1073

Wstać

Then ortel, czo gy nalaszl pryskasnyk,
tem ya lagya, ... y prosza tego pryskas-
nyka wstać sz lawycze.

Ord. Kat. 197

~~II¹ IV Lit. be. aŕ 197~~

Wstae'

Then ortel ... ya laya of chera
syrpawedlijwosor medr, e proira
thego pryzrnyha wstheer, another
ortel wyroled ort. ches 67 (5)

Wstać

Gdy wstawał (?) burgrabia, tedy wyno-
sny jest wyjątkowo, jedno osiem szelagów.
Ord. Kal. 200

~~11 1/2 XV d. 12 ber. C. 11 200~~

Wstać

gl. sc. miles

V Nisi surgat eques, surgere, wstacz, velle
negat

1466 RRp XXII 17

k. 228

V Sedel ipse, *gl. sc. orator*, notatque sedentem,
~~wg~~ Perz *gl. sc. militem*, et

Wda!

Y wszedl... do loszmyse
I powstal czy sic. (surrexit legere
dec 4, 16) ~~Ev. st. XP~~ ~~ST XIII 307~~
Ew Lam

po- skrob... + ms.
hu

~~Wskan a wozny dycyaz y mathka, yago.~~
~~ib. 196~~

Wstać

Niektórzy rwali na jego świętą brodę, ...
ale na ścięgno nie drwie padał, a oni wz-
siwry się i pomagali jemu ręką: wstań,
królu nasz (Izm. 707).

Wstać

Drody kiedy wstałi świadcy krywe
świadectwo, natychmiast poręki mowić
przeciw biskupom Roms. 715.

Vstać

A wstawszy dziewczyna Marja [a] siebie poogęta
mówić ku tem paniom, które s nią były Pom.

746.

Hotac'

Tedy wstawy dwa krywa świadki albo fał-
szywa i reki Rom. 805.

Wstać

Święta Marja Magdalena też uźrawszy swego mistrza tako unęzonego, jednac krzyknawszy padła także, jako (841) umarła, a potem gdy wstała Marja Magdalena, rzuciwszy sie ku szyi dziewicy Marjej i poczęła mówić rzekący: Rozm. 840—841.

Kstać = surge

Tedy rekt onemu parabiem parazionemu: wsta-
ni, weźmi łóie twoje, i idź do twogo domu
[surge, tolle lectum tuum, et vade in domum
tuam] Rom. 293.

Mat 9, 6
5

Votac' = surgo

At omi ji werwali i rekli: mi lery, wstan',
wrowie cie [et vocant saecum dicentes
ei: Anima equior esto, surge, vocat te]
Rom. 405.

Wslac

Wslawschy = surgens / 1444 / R. XXIII, 206.

(quod Ministus invictus leo draconem
surgens obruto, dum voce viva
personat, amore functos ex-
citet)

V, sc. Paschali festo,

Ustai = surgere

Tabita karę tobie, ustani a przywi

[Tabytha, tibi dico surge, revivisce] Rom.

D 336

222.

Wstąpić

Ten ps(aln) powyższe, że Xpus
płacz doowny wstaw z mantrych
w wyszczelize wyekuzge obrocil

Put 29 ang

Wstać z martwych & a mortuis resurgo

A stępując z góry przykazał im miły Jezus
reha: nikomu nie powiadajcie tego widzenia,
alici syn boży wstanie z martwych [nemini
dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortu-
is resurgat] Rom. 367.

Mat 17, 9

Wstać

Potem wstał Abimelech a Ficol
y ni wygodę nicerstwo jego y wo-
czyły go do zemrze palestyn-
skijey

BZ Gen 21,33

V (survexit)

Wstac

Wstawsi, 2 Esmoro przisi do
Mazerot

BZ Num 33,30

(profetique de Hesmona)

Wstac'

Wstanyva gydz pmez ten to

Jordan

BZ Jos 1,2

v(surge)

Wstac'

Tedi usrlisaw Achab, yse, vmasd
Nabot, wstaly y ial do vnyryce
Nabotowi, ali nyf w nyf wryf-
zal

BZ ²⁰⁹ III (21, 16)

v (sumexit)

Wstaci

Wstan^Va veszmy dzecyaz y
nusthko₂ yepo

V (surge Plot 2,20)

Ew Lam 296

Vstaí

A vstaury Pilat i nehi? pred vsytkim ludem
Rozm. 805.

Wstac'

Tako wstaw, Abraham z yutra
a wrzci mleka a laguzyst wodi.

BZ Gen 21, 14

1 (survexit)

Wstac'

X

Potem Abraham wstawi z yutra
s tego miasta, na górze to był
pyrwey z panem bogem

BZ Gen 19, 27

(convergens).

Wstać Essze

Gdim szedrał w koraćcał kumycem a thy
badozery starsza myemijmenylasz my tnecey
roley, a yam szg cho~~ty~~^{był} wopomy ral a othom
wsthal y thom gothow_[o] wkasracr -

~~1438-72. Bibl. Warsz. 1866 III. 25~~

1443 Tytuł Proc 346

Wslai.
~~Gajaus wisoo~~

Takau ya o thi* goryadi wostal of Nicolaya, ese
my Sapokedzal *usagi rold w gajonem veeru
oracz 1424 Ks. M. II ar. 228.

Wstać

Jacom ya o than kziwda, oth Micolaya wstać,
esze my wyssey kasal robiez, nysem mal umowa,

1426 Tym Groc. 311

Wstae'

Jacom ya o thez kwiwde, oth
Jana wstae, ere mi koral ned
gine sawyade wlicer

1426 Tyu Pwa 312

Wsiac

237. (419) Jakom ia otha crzywda od Stanisława wstał eze
mi rolya wsyal gotowo orana aginey my zana ne dal.

1427 Zap Kana nr 237

wstać

2702. (170^v) Jacom ya othe krziwde oth Staszca wstał Eze mi chiez nyedal naktorich me osadzil. — Jacom ya przitem bil Eze micolag othe krziwde oth Staszca wstał Eze gemv (do) chiez nyedal naktorich gi osadzil. — Jaco ya tho wem etc.

1427 Zap Warsz nr 2702

Wstać

266. (18^v) Jakom ya othan krziwdan oth Jacuba wstał esz
my caszal dwa dny wnyedzely robicz. — Jako ya tho wem.

1429 Zap kasez nr 266

Wsiac

337. (150) Jakom ya othan krziwda wysta oth Jachny esz
my wszanla rolya wymyerzonan.

1428 Zap Karsz nr 337

Wstać

566. (214^v r. 1444) Jacom ya otha crzywdą wstał oth Grze-
gorza eze my gwalthem pobral gnoy szmoyey obory. — (215)
Jaco ya to wem eze Jacub othą crziwdą wstał od grzegorza eze
yemu pobral gnoy gwalthem szgego obory.

1444 Zap kanz nr 566

Wstać

X2

~~Jace mne kaszal wyth oth parany
jacez ezassz wstaor.~~

~~2. Cifos. LX~~

Jaco ia o tha *kywda oth *pyskupa
*wstol esz my kaszal wyssey orea dny
robic. 1430 Cifos. LXXXI

Wstaé

Jacom ye wstaé oth Jana
o the knyurda, ye ma ma
hodi nye ~~se~~ szedyl

1433 Czvs sLXXXI

Wstai

wstai o krywdę,

Jacem ija wstai oth ijana o they
krywdę, yre ma, na godi nijewszedyl.

Groj. 1425-45 Bibl. Warsz. 1857 II 797 pryp.

Wstac'

Jakom ya oth Woytko o thez
kriwidy, wstol, esse mi treney
wley spolna ne vipelnil

1424 Tym Wol 20
sim. ib. sim. ¹⁴²⁵ ib. 1426. B.

Wstac'

Takom ya oth Jane o thez
kniwdey w[i] stol, esse mi spolna
poluwlooska ne verinil

1425 Tym Wol 20,
sim-ib.

Wstze'

1

Jacom ya od Vlothka[m] o kviada
ustal

1426 Gars d. LXXXI

Wstiać

Jakom ya oth Pyotra o tha knifda (!)
wstal, esz mi rola wstal, na yeyzem
ya sedzail 1426 ZapWanz nr 167

- Tym Wol 20 rola wstal, ni ktor niemyraime

Wstać

9

Wstal s martwich crol nas syn bozy.

Bogur G

XVlw

Wstać cf. Zamartwychwstać

Zmartwychwstać 127/1. 397/12

Wstac' cf. Odewstac'

Wstać cf. Powstać

Wsīac d, Wsīajac

Wstac of Wstany

Ustać of. Wzimać wychwstać

Wstać cf. Zamartwychwstać

Distac' of. Amarte wstanie

Wstac' cf. Z martwych wstac'

Wstac' cf. Zmartwychwstanie

(Zmartwychwstanie)

Zmartwychwstanie

Wstać

Cf. 2 następnych wstać Rom. 742.

Ustac' cf. Thm awtywostac'

Wstac' d. Zmartwychstanie

Wstac' z martwych cf. Martwy

~~W~~ostajac'

pospolu ~~ostajac~~

^{sur}
~~couper~~ gere PrFil.V, 27.

^{xv et. 2}
~~109. N2036. f. Gard. coup. v.~~

~~Pr. ir. st. p. str. 27.~~

Brückner Prfil 5 27 kon XV 1021

Wstając

Oth matki bosze to mocz mayo,
ysz przeczyw gym kszózota wstając,
i wello gym chwalo dayo Stota w. 102

Wstajac'

Ten psalm > powieda, yse Xpus
od boza ojca ... yest w blagosla-
wion y wszysty, qiz wstajet
z marnoscny gredow

Put 4 ang.

Wstęgiaci

tenk. od me. lichota. zw. p.
-Jaco sen wstęgiaci, gospodnie,
w mesze. twiem, obaz gich
ku miemu obazisz

Fl 72.20, zim. Pul

v (surgentium)

W a
wstęgiaci

Wstajać = surgere, resurgere

~~# Nie wstał miłosierdy w sędze Fl. 1, 6 (non
resurgens). Proznor gest wam przed światłowz
* wstał (cf. wstajacz (Put.) Fl. 126, 3
(vanum est ... surgere). Jaso ten wstał
... obraz gich ku nicemu obrozisz Fl. 72, 20 (sur-
gentium).~~

(surgere)

W przedzie dniem wstał

Wstawiac - surgere, exurgere

(surgere, fl. wstał gersm)
Poszedł nocny wstawiac na chwalenye tobye
Ps. 118, 62. Ziemya drzala y odpocynala, gdy
wstawal w srod bog 75, 9. ~~Przez rozszerz yost wam~~
~~przed swyato szczyt wstawac 126, 3.~~

V MW 272: wstawstem

V wstawstem

Ps! 118. 62.

wstajac'

Tako mý etc. Jacom byl ta nye-
mocza nyemoczen, ktara mpyr|wi
rok othcladal aftey nyemo|czy nye-
wftayalem yprawa nyema|cza nye-
moczenem bil od pana bo|ga flo-
zona -- --

1428 kościan nr 1326

~~Wstać~~
(Wstać)

1278

(8v) — taco Jemu pomo | fzy bog
Jfwantha Ewangelia Jacom | wten
czaf kegdimy Micolay Skerka | rok
odkladal tedim byl [-] ta Stara Nye |
moczã nemoczen aftey Jem nemo-
czy | nyewftayal |

1428 Pomu nr 1278

Wstajac | ~~Wstać~~

Yako czso my brano rok nyemoczo, z tey nyemoczy

Im nye wstajal asz do drugogo roku branya

1428 Pyzdr nr 906

Wstajsi

X

1436

Taco my pomofz bog | etc. Jfzem
nyemoczen byl p^{ra}ua nye | mocza
odboga fzlozona tedy kedy^m mal |
przifchaga czynicz przeciwko ra-
bafch | ewi othonich poroczcow afz-
dotych ne | wftayacz |

1434 Pozn w 1436

Wstaje

1439.

Tacomy etc. Jfzem byl | p^{ra}ua nye-
mocza nemoczen odboga | flozona
tedy kedy^m mal rok zawity | ze-
trzymi kmeczmy fwirchuczima |
ftey ftey giftey nemoczy newfta-
yacz | alz dotychmafth etc.

1434 Pozn nr 1439

Wstajaci

1446

Taco my pomofz | etc. Ifzem byla
p^{ra}ua nemoza | nemozna, ta nemo-
za yaco da | wno nyewftayancz.
tedy kedy^m ma|lą przifchaga czi-
nicz przeciw do|brogotowy po-
powfkemu

143Г Pozu nr 1446

~~Wstajac~~
Wstajac

Yakom ya prawa nyemocza nyemoczen bil,kyedi
mi rok brano; i drugi raz², a ya yescze sz nyey
nye wstajal

1444 Pyzdr nr 1192

Wstąpić

Ten psalm pomyślnie, że Xps
wzpomniany był od ojca, kiedy
podług słowoczworu kwitło kryło
z grobu wstąpił

Rut 27 ang

Wstać

Mowi święty Augustyn: odpowiedzcie tu ...
ślepi i drogcy, martwi wstający Rom. 771.

wstaj

Wstajcie

Słowa bank pany, któregożress wy,
dyala wstajac z martwych Now: 31.

1038

Wstąpić

Przełożyć na wstąpienie miłości
w sferze myślenia w niedre
prawich

Fl 1, 6, sim. Pul

v (resurgent)

W powstaniu

Wstając

Ziemie drzala y odpocynęła,
gdy wstępał (V Fl: wstał) w
sęd bog

Rut 75,9

V (cum exurgere)

W gdy pantiencē bog na sęd

Wstajai = insurgere

sim. Pul

Wele gich wstaiie /przeiw mne Fl. 3, 1. ~~Wymena~~
twoiem wzgardzimi wstaiqere na nas Fl. 43, 7. ~~Ode~~
~~wstaiqerick na mę powirick me Fl. 17, 52.~~

(multi insurgunt)

W powstaje

Wstajáci = insurgere

Wiele gick wstaje przeciwko mnze [multi in-
surgunt adversum me]. MW. 118 a.
Prat 3,1

Wstajac'

Podbil is wstajacere (Put: wstajacere)
na nup pod nup

Fl 17,43

(insurgentes)

• W powstajace

Wstęp

Ode wstępna do powieści

Fl 17, 52, sim. Pół

(ab insurgentibus)

W powstaniu

Wstajac

Wymemu tworem wzgandrimi
wstajace una nas

Fl 43, 7, nim. Put

v (insurgentes)

W powstajace

Wstajac'

Ote wstajacich' na mo' zraw
me

Fl 58, 1, sim. Fut
, (ab insurgentibus)

W od powstanczych

Wstajacⁱ

Ne wstajac^e na mi^e zle cini^e-
ciny wstajac^e wcho moie

(in insurgentibus) Fl 91, 11, sim. aut

^ (pro cini^e)

W o powstajacych na mi^e stoinilach
wstajac^e wcho moie

Wstajai[?] - recedere

Rathay qdi wstaje ot pana swego nyeweras, ten forty
grzywni panu swemu dars ma Sub. 94.

(qui surgit a suo domino non
delicto tempore)

Wstiać

Wstajac of Wstawac'

Wstana - cf. Wstamy

~~Wstane wstane~~

60. nota, quia dominus Pater de Cruscino
fideiussit totum wstane solesky solvere
sub pena L. infra sex septimanis.

1408 Cz. 10

~~Ksiega ziemi czerskiej str 10~~

~~Zap.sad.CZERSK r 1408~~

Wstane

~~Suppl. septuagint. Nicolayew, wstane 1420-1442~~
~~Russ. A. I. nr. 1420. ^{Quint} Pehela (Sulcani) Leuter Serviao.~~
~~pro kmel hone unam sexagenam vlg. wstaneqo~~
~~1412) nr. 1833.~~
~~(ks Mar I)~~

Wstane

Yako Turfch wphairil Michlaze -
wi wstane

1412 KsMeri. in 1920

Wstane

Item nota quia Boguslaw

Wmello liberalis est per iudicium ab omni impetitione
juris hereditaris ut puta Wstane erga Nicolaum...
sed sedrane debet solvere | 1415 | C. 60.
u

Wstane

208. (290) Jako mne twoy oczecz ossadzal a nemalem wsta-
nego placzicz. — Jako Ja tho wem Ondrzeyow oczecz ossadzal
Jana etc.

1427 Zap Warsz nr 208

Wstane

Quod ^d Dominus tribunus pro parte Jacobi... km[e]
thoni[s] stetit in termino... pro wstane

1428 Tyn^{Wol.} ~~km~~. 23

Wstane

Leonardus ... tenetur domino ... Wysz
sex cassulas siliginis pomocay ... et
 $\frac{1}{2}$ sexagenam wstanezo

1429 Tym Proc. 265

Wstane

Paucissimus ... pro Petro... sepes...
non reformavit et debet reformare sepes...
et mediam sexagenam^{ur} solve^{re} wstane^{go}
mediam sexagenam solve

~~Cross.~~ 1433 Bibl. Wars. 1857 II 803 ~~prop.~~

Wstane = quod dominus Jacobus pre-
dicator pecunias, quas a kuetonibus ... extor-
sit, et recepit, videlicet
Wstane, pecunias a kuetonibus
receptas tenetur restituere

n. 1438 Acta capitularum (sine et plac)
N° 314 Ulanowski
Arch Kam Hist b. 84

1438 AKH VI 84

Wstane

Johannes... ~~debet~~ tenetur solvere sexage-
nam communis monete vulgariter wstaneago
de manso 1442 Tym ^{Hol.} ~~1442~~. 8

Wstane

tenetur sibi solvere ...

Wstane $\frac{1}{2}$ sexagenam

1448 Tyn Lad. 159 nim.

1457 ib. 160

Wstane = ~~recreationis~~ recreationis.

Item sexagenam recreationis alias wsta-
nego 145^{fol.} ~~ym~~ ~~ym~~. 7

Wstane

Cum kmetho licenciam recipiat in tempore, debet
dare suo domino sexagenam wstane

(Kap. III)
1451 ~~1451~~. 212

Hstane

Ex omnibus liber, excepto notane

1451 ~~1451~~. 214

(Lap. III)

Wstane = 10

Fideiussit landum secundum terre consuetu-
dinem, videlicet sexagenam alias wstanege ¹

1455 Tym ^{Vol.} ~~ante~~ 6.

lum predicta sexagena wstanege ib. ²

Wstane

Docuit scabinis iure suo pro iure terrestri:
pro sepibus, pro domiculis, pro allodio, et pro
capite, et sexagena wstane

1456 Tym Izd. 154

Wstane = surrectio

Stannishes...

Km etho debet solvere ... quindecim grossos

surreccionis, alias wstane go

1456 Tym ^{Nol.} ~~Kmice~~ 5.

Wstane = ~~recessus~~ recessus

Super medium mansum... mediam serage-
nam recessus alias wstanego 1459 Tym^{Hol.}~~1459~~. 8

Wstane

Benshaus ...

Y delbet Solvere ... wstane

1466 SymProc. 259

Wstane

quod^m. gr.^{ow} wstane go-

~~Ceske. Grojeck. 1473~~ Bibl. Warn. 1858 IV 64 ~~Opis.~~

Wstane

et med. sexag. wsthanezo-
iam eram

~~Hart.~~ 1487-1499 Bibl. Hartz. 1858 IV 639 ~~pag.~~

Wstanie

My sluzgy Twoy... Tego ^{xpa} Christoo
syna Twego... Tako blogoslavyoney
mōky y Tesz y s pyekla wstanya...
obyatuyemi... obyate (nos servi tui...
eiusdem Christi filii tui... Tam beatae
passionis nec non et ab infernis
resurrectionis... offerimus... hostiam)

1424 Msza ~~3^{III}~~ 59; sim. Msza ~~1,4~~^{I, IV}

s pyekla wstanye & VI XIV

Wstanie

My panye slugy Thwoyje ale y lud
Thwoy swatny Tego Xta... Tako blogo =
slawyonye maky y Thesz y s pyekla
wstanye ... <damy> ... obyatho₂ (nos
servi tui sed et plebs tua sancta
eiusdem Christi... Tam beatae
passionis nec non et ab infernis
resurrectionis... offerimus... hostiam)

1456 Msza ^{VI} 262

s pyekla wstanya 3, 1, 4 III, I, IV

Wstanie

Unde et memores, nos, domine serui tui ...
nec non ab inferis resurrectionis, sed et
in celos gloriose ascensionis, s tego pa-
myathnyczy, my, panye, slugi twoye ...

y tesz y s pyekla vstanye, ale na nyebo

blogoslawyone wstapyenye 1446-7 Msza XIV

s. 183

Wstanie z martwych - resurrectio

2
x

~~Wkrasie wstania z martwych prof. 92, arg~~ We
wstaniu z martwych 4, arg.

Ten ps(alm) pomyśla, że Xpus od
boga oycza we wstaniu z martwych
jest oblogoslawiony
Psal 4 arg cf. Zmartwychwstanie

Wstanie

Ten ps(alm) powysze, yse Xpus
prensogw smyver w knesę
wstany z martwych oblyel nye

Rut 92 avg

Wstanie z martwych = resurrectio

Samy dobrych dusse w inna ciata chodzace do wstania z martwych [solas bonorum animas in alia transire corpora usque ad resurrectionem et iudicium] Rom. 181.

Wstanie z martwych = regeneratio

Jesus... rektim:... wy, którzyście mnie
nasładowali, we wstaniu z martwych... się-
dźcie... na dwunastu stołach sądców są-
dzących dwójnastu pokolenie Izraelskie ~~in~~ [in
regeneratione] Rom. 391.

Mat 19, 28

Wstanie smartwych = resurrectio

Mily Jezus jej odpowiedział rehgac:
wstanie brat twój. A Marta rekhta:
wiem, iże wstanie we wstaniu smartwych
w sądny dzień [resurget frater tuus.
Dicit ei Martha: scio, quia resurget
in resurrectione in novissimo die]

Rom. 4:36.

Jo 11, 24

Wstanie s martwych - resurrectio

Nitely Jesus odpowiedział: ja citem wstanie
s martwych i żywo! [ego sum resurrectio
et vita] Rom. 437. Jo 11, 25

Wstanie z martwych

Jeszcze jest wątpliwość, kiedy się to stało o
Judaszem... Niektórzy mówią, że się to stało
o mies [2] pornych godzinach... a drudzy mówią,
~~że się to stało o mies [2] pornych godzinach...~~ a drudzy irby po wstaniu z
martwych 90m. 767.

Wstanie z martwych

Takoi dolira święty Augustyn, nie sie
kupienie rolej stato po wstaniu z mart-
wych milego Jesuwrsta, ale sie przed
wstaniem z martwych Judas obierit
Rozm. 768.

Wstanie z martwych = resurrectio

Judas... obcią się... Niektórzy mówią, iż
by przed Bożym wstaniem z martwych [ante
resurrectionem domini] Rom. 762.

Com

Wstanie

3

x

Obóz za tamą czoł iłesę u rementnego,
le mi iłesę cu wstaniu cynich czasę tego
skutka dobrego Kłiw. br 36.

460

~~459~~

Wstanie = resurrectio

- Wstania przychodzącego sądu preli,
- mimając, aby durre pospółu s ciaty umiraty [resurrectionem mortuorum futuram negabant, animas mori cum corporibus putantes] Rom. 181.

D 377

Wstanie = resurrectio

Wstanie, który są w grecku, wstąpię-
głos syna bożego i pojedą, którzy dobre
weryki czynili, we wstanie i żywota [omnes,
qui in monumentis sunt, audient vocem
Filii Dei, et procedent, qui bona fecerunt,
in resurrectionem vitae] Rom. 260.

Jo 5, 29

Wstanie

'Jurisdic. p. 1101 et 1102
od Pawła do Kalb-
re X

Wstanie

1437 Tyme Proc. 285

Stiborius... tenetur restituere kmets-
nem dictum Swandij... ^{Paulo} sin autem
non restituent, extunc pro eo omne
ius terrestris solvere debet videlicet
duodecim casulas tritici..., sepes,
domos, et allodium reformare secun-
dum ius terrestris et wstanie

Wstanie

Nicolaus... debet restanys, censum,
 plothi y dycce omavice ... Nicolas
 1452 TymProc. 245

Wstane^{me} = surreccionales

Surreccionales alias wstanye

1448 Tym^{Vol.} ~~1448~~. 7

Wstanie

N 15

Quando unus citat alium ex terrigenis pro iure terrestri post festum sancti Michaelis, tali citanti debet adiudicare reformationem ad illa tempora alio anno: ad festum sancti Alberti sepes, casas, allodium, stabula ad tempora iuxta consuetudinem terre, vadium in duabus septimanis, *wsthanye* in sex septimanis. Qui citabit ante festum sancti Alberti et terminus prolongabit se usque ad festum sancti Michaelis, illi ius debet adiudicare in duabus septimanis vadium, *wsthane* in sex septimanis, reformationem sepius in sex septimanis, casas, allodia, stabula, quodlibet per se in sex septimanis. Et qui citat post festum Simonis, perdet ius terrestre.

~~XV~~ ArchKPr.V, 296

ca 1500

~~296~~

Lynch: 'optate niszczane przez dwoje opuszczonej-

~~Arch kom. pr. V. 296. Balzer Pr. tego par. 23~~
~~Maz. Pot. Lat. Q II 274~~

Wstanie z martwych of. Martwy

Wstanie cf. Niewstanie (?)

Historie of. Kmartwe wstame

Wstanie of. Zmartwychwstanie

History of Tmarlystanie

x

Wstany ~~str~~ (str.)

4803 St. nota, ymca Roguslawi de Sobikowo
piscensit pro Veneciano kmetskou suo Mathie
ste Hauwino sume sui terrestris videlicet unam
sexagenam surrectoriam nly. Wstany, datus,
reper reformare, allodium facere et morga tres et
stipare 1416 Czrs. 87.

Księga ziemi czerskiej str 87
Zap. sad. CZERSK 1416

~~133~~

X
Wslany

Cum sexagena surreclonia wlg. tre phstano el cum alia
sexagena wlg. zalovrono/1416/ Cnos. 155. Cf. Kopa.

Wstany
wstane kopa = sexagena sil. ^(surrectionis) ~~remotionis~~

Item ius de manso: sexagenam wlgari-
ter wsthanae 1433 Tym^{Wol.} ~~Wol.~~ 8

~~Wstac~~

x

Wstany

Adindica verunt

fsth

✓ In sexagena ~~algata~~ ne ^hfelaney hope

1434 Tyn Groc. 27 * 3

Wstany

rstana kopa = sexagena sil. surrectionis

Adiudicaverunt in sexagena vulgariter

we fsthanej kope

143 ⁴ Tyn ~~143~~ ^{Vol.} 8

Lomiz I 206 =

Tyn Pwo 273

Wstamy

Wstana

Quia Michael... tenetur

Sexagenam vulgariter fctana, ... pro kme-
thone

1438 Tyndroc. 307

Wstany

Wstana = (sexagena) recessionalium

Sexagenam recessionalium alias o wstana

1448 Jym Proc. 261

Wsiąny

X

608. (58) Jacom ya pawla nyepрызswal nawloka ani copi
wstaney wstapyl nan ani katharzini szemskego wrzadu wypuszczal.

1450 Zap. Kana nr 608

Wstany

wstana kopa = sexagena surrectionis

Nobilis ac honesta Anna Potierska docuit
suo iure super laboriosum Nicolaum kmethonem...
pro ordine terrestri de manso... et hanc pecu-
niam nobilis Prandotha... fideiussor... debet sol-
vere... sub pena L^{ta} sexagenam surreccionis
alias wstana 1455 Tym ^{hol.} ~~hinc~~. 8

Wstany

Wstana = (sexagena) surrectionis

Quia sibi Alenche tenetur unam

Sexagenam surreccionis alias wstana

1469 Tym Proc. 303

Wstany
Wstana

Mediam sexagenam wstana ... solvere
debet

1470 Tym Szd. 160

Wstargai

Jeli mi tego Jesucrista... niektory po-
sled powrotem wstargajac, a by nie mogb
ani tam ani sam rawedrajac Rome. 652.

wstargac.

~~wstargac.~~

restringit laxitudinem
wstarga rosapusth.nosex

fol. XV (R. XXV, 151.

^{med.}
~~Pote 1. 475. b. 35~~

~~Brückner Kaz. sr. w. 3.~~

ka.

~~Rozpr. 35, str. 151~~

853

W. Stargny

W. Stargny & Colibet pp. XV, R. XVI, 322.

(P. 1918.)

Wetargnāsi - restringere

Abj smyalosiz (eradzaczow) ^{...} bita w. starognyond. ^{...} vstawyamy Jul. 31. ^a

ut audacia... impignorantium res-
tringat. (w. AlPr II 11, 25)

Wstarguąc!

et represerit y susyszye

que nisi gracia restrin-

xerit, wstarguyc, Epist. XV, med.

R. XXV, 156.

~~Brückner Kaz. św. 2.~~

~~Rozpr. 25, str. 150~~

~~Pat. I. 475. k. 129.~~

1330

~~Pat. I. 475. k. 129.~~

et comperat
vamyeny-
laby

Wstargnac!

tanquam domina
adversarios nostre salu-
tis reprimat wstargna-

laby

~~Brückner K.z. 1870.5.~~

~~Rozpr. 25, str. 159~~

~~polowa w XV~~

~~Lat 175/69.~~

1557

IV R. XXV, 159.
med.

Ill 4: dreszanaine
podrapi

1.

Wstargnac

decimanu venient 3a

pany, pana nyemayacz abo w gynszyeh stronach
badacz, [dzesyaczyna wstargla albo sdrapiessy-
la, tess thym obyeczajem na bycz klatka.]

131. O rany kaplana albo szaka.

Ustawyamy tess, aczby kaplana abo swyą-
czonego szaka gdzokoloby zabyte abo vranyono
abo w gyczstwo wsadzone, tedy ta parrochia ma
bycz zaklyata, gdziesz slvsza bosza nye ma bycz t
ko dlwgo, alysz wynowaczecz bądze wydan byskv-
powy; a gdyby wynowaczecz sbyeczal abo vezekl,
tegdý knyeczce oney wszy albo nyasta maya przy-

Dzial. 4

szew mądroscopy napelnionych z radą, z dobrym
rozmyslem dla pokoyw pospolnego y spory koscziel-
ney, moza szlybv oby stron waladamy myedzy pa-
nem krolem a tesa byskvpem:

4/ /2/. aby gdy kteri drapysoza / dzesyaczi-
ny abo gwaltownyk rzeczy kosczielnych byl nale-
szon, ma byca wpomyenyon klyatwą z wpomynianym;
saprawdą, aczby lezal w klyathwie nym szeszez
myesajoczy, tedy knyecze pod nym badaczy, ktorzy
dawaya dzesyacszyna, mayą byca z panem kiaczy
asz do desyczyczynienya. A gdyby tesa nyektora

Wstąpienie - raport

-by Pany Decyzoryna, wstąpiła albo zdrapionym la Dział. 4.

Hstargymienis = retrahere

Ad retrahendum a peccato pth nstar,
gnyenyaz ~~112~~ XV A. XLVII, 357.

P.pr.

k. 4/6 d

Wstare cf. (w) stare

BZ IV Reg 2418

Wstare

Room 598

Oenothera sp.
Anker Bus
destratis

Witawair = fl. Orchis sp.

vastawacz   satiron

1968 Rod.

nr 4080

ca 1465

'gat. starożytna z kuliszowymi
brilwanami'

ROST. Symb.r. 1468.

4080

Wistaria

'Dicholepis sp.
'Auribus bo.atis'

Wistaria sativum

1972 Post nr

268

Wstawaes 'Orchidearum sp.
lubenibus deoohis'

Wstawaes satirion

ca 1500 Rest nr 7296

Wskawai - consurgere

Wydział wstawiające bogę precyzyu sobye BZ Ex. 13, 17.

Abi znads nye bilo g@mu (si. ludowi)

szal, byllybi wydział wstawiające
bogę precyzyu sobye BZ Ex 13, 17

(si vidisset adversum se bella
consurgere)

8362

Wstawać = ex surgo

A jako odpechnęli się od brzegu i byli
na morzu dwadzieścia stajah, tako morskie
wetny wielkie poręty wstawać [mare autem,
vento magno flante, ex surgebat] Rom. 350.

Wstawac = insurgere

Gysz wstawajc na mof, osromazeny (pro: otromozemy)
bpdzere Fl. 108, 27.

ustawai na kogoi. (wastawai na ko-
gosi, pomygai sie na kogoi, "

Pud: gysz powstawajc na myze

Wstawai' (ze smu)

Spit +

Wyczerz tho sawozdy wstawal reno

Aleksy n. 401

Wstawac' = surgere

W polnoci wstawalem kw chwalenju crebie
~~mad. sandi~~ [~~media nocte surgebam ad confiten-~~
~~dum tibi~~]. MW. 27a.

surgebam Psal 118, 62

Wstawac of. Wstajac

Wstawiać cf. Powstawiać.

Wstajac

Wstac

Wstawiać

Tako gim pomolży bog {†} Jako |
tho fwatczimi Jako Jaroflaw | vi-
derfzal then layfz dobrowolne | trzi-
lata oyenfzey Bronifz obfzałlowal
anigdigo przedlathi | wprawo ne-
wftawal

1415 Rtm

w MSB 234

Wstawie = ponere (sc. kroka) +

Wstawil ied na glows iego / coronam Vl. 20, 3. od ka-

put wstawylesz

mena drogego

(posuisti in capite eius coronam
de lapide pretioso)

Wslawic - imponere

+

sc. Hozze (sc. syny Aaronowe)

~~Wstawy na ucy'eryapky, Bz dev. 8, 13. Wstawila ce-
pocer na glawu sup. it. Juth 10, 3. Wstawyly
rayu koronj it. H. par. 23, 11.~~

~~212 a 35 W Reg 11, 12~~

~~263 b 15 W Pa 23, 11~~

~~333 a 32 Juth 10, 3~~

~~84 b 32 dev 8, 13~~

8363

(impositque mitras)

Wstawić

7

Wywyedly sina krolowa a wstawyly
~~was~~ nayn koronę (imposuerunt ei
diadema) B2 11 Par 23, 11

Ustawić

Roscosawski włosi głowi swej wstawiła
wepyer na głowę swą

(imposuit mitram super caput suum)

B2 Judith 10,3

Ustawić Wstawi + Wg wytych ustawi

Ustaw(i)s sup(er)pones (Eccles 6, 32)

Kal: padlosch suppones

Usonam gradulationis superpones tibi Eccles
ca 1470 Mam Lib 160^{6,3}

Witania

++

Sprawy
ustawic

Ustawy na głowę = capiti statut

Ustawy na głowę capiti statut

1471,

MPKJ. 1152

kol um

(loquela multum idrans horripilatio-
nem capiti statut Echus 27,15)
ca 1470 Kambub 168

Eolus. 27

Echus 27,15

horripilatio

(początek 1470 roku sprawa oław na)

Wstawić = pono

Gipskie dzieci wryły są sobie Jesu-
sa królem, wstawiały na jego głowę
[koronę] [super caput ipsius coronam
ponerunt] Rom. 103.

~~Wstawic~~²⁾ defigo fixi - fixum
Wstawic ubijai, szyni ^{obici, unowoz...}
^{cor w szyni zatkane +}
^{mercedyn...} ^{obici...}

Ustawilem = defixi

Gor. ustawilem

In altum defixi na wyschokosz
ustawilem lub Ø

1471

MPKJ. 1472

nam. tłumaczy szyni in altum na wyschokosz
lub wyschokosz

1471 Thunkel 145

verba sapientium sicut stimuli et
quasi clav in altum defixi

Eccles. XII, 11

Wstawid 3)

+

Jako Margozata ne wstawila
w prawo Michala (...) o trzjdzescij
grjnen

1411 Fyldr nr 332

Wstawid

+

Jaw Swantoslav sz Marcinem
widzesselij dobrowollno (!) Mikolajje-
rij mathkij szefca v Madarszica
tridzessij lath ij trzij, nisz ye
w prawo wstawid

1415 Pyzdor nr 393

Wstawie'

+

Jaco Vāczenecow ocses y Wāczenec
po swem ocses witrimal XXX lath
y truj lath (S) swijmij synowāti
tφ niwa, o yφse go fanusz poswal,
a o to go n prawo ne wstawie

1415 Pyzds nr 395
Przyb 11

Wstawie

Vanerona ~~1875~~ po swoim okresie witalnym 188 lat
4 trzy lata to niwa, o yder go Janusz poswał
i o to go w prawo no wstawil, avz ta lala
vitta 1415 przyb. 11.

Wstawić

1000 yako tho fwadczimÿ ýlze themu
ran|koyemftw czfo zalował pan
[[macz]] {pawel} | ko napana [[pafzka]]
{maczka} ofzefczdzefand | grziwen,
mÿnãli bili trzi latha | nÿfzli gÿ
wprawo wftawÿl czfo | ranczil zwi-
danÿe {Andrzejeweyÿ fzenÿe} [[fweÿ]]
fzyeftrze | pafkoweyÿ

1428 Kol nr 1000

Wstawić

Yako tho swathosimy, czso pany na mę zalowala
o poltoru grzywny, o tho mę w prawo nye
wstawyla, asz trzy lata mynanla etc.

1416 Pyzdr nr 461

Wstawić

A temu sz trzy lata minęła,
mysz Kathakozyna Sandukoya
w prawo wstawiła

1411 Pyzdry nr 335
JP xxxiii 389

Wstawić w prawo

Jakom przy tym był, gedy listh czczun
pozewny, iedy Kathazyna poswala,
a temu sio trzy lata minoła nysz
Kathazyna Sandzywoya w prawo
wstawiła 1410-13 yr XXIII 389

Wstawic' (sic)

+

Jako czso są szamyenily Pyotr z Janem rolamy.

ten szamyar (e) (w) ydzerszał *Jan mimo trzy

lata y nysz są wstawil w prawo

1421 Pyzdr nr 962

Wstawic się

Tako mý bog pomofz iszwathýkrifz |
Jako tho polzlyedze ogefzfa wpra-
wo wstawil miroflaw maczka | sta-
niława Jandrzejã ýlzto ýest | ýego
prawa oczczyfzna alýe tho | szaf-
wila mathka yego ftara | *in media
marca.*

1427 Rtg

w 318

Wstawic (19)

Jako the swaczq, yako czo szalował Pyotr na

Yana o pyaczdzqsath kolow, tim kolom wysly

trzy [al] lata, nys są w prawo wstawił

1421 Pysdx nr 963

Wstawić.

Wstawyl - nau (sc. krolowa syna) be
k[er]toronq krolow B2 IV Rog 11, 12
(posuit super eum diadema)

Wstaw

+

tl 20,3

Put : wstawylesz

~~kopis, sig~~

kopis, sig w prawo wstawii, wstawii w

prawo : ~~kopis, sig~~

Wstawienie - impositio

Benevolam ~~ad~~ ius impositio-
nem ~~alio~~ re pna (pna) wsta-
wyenye 14 y koxier. I nr. 54.

we pna wstawienie ~~beno~~
na

Wsta₃ pac = ascendere

Wstąpać ^{sim. Puf} aż do nieba W Fl. 106, 26 (ascendunt). ~~Asc~~
~~wstąpać na nieba, ty tamo go w Fl. 106, 7.~~

V (ascendunt usque ad caelos) y^x stąpać
aż do głęmbokosony

konj: wstępują aż do nieba

Wstąpić - ascendere

Pobudziły wstąpić (fl: stó-
paić) w morze (ascendentes in
mare), Morze Czerwone

Put 105,8

Woj: wstąpić w morze

Wstapać - ascendere

Wstapayō (ascendunt) gori y
stapayō pola na myasto, yetz
yet zalostyl gym

Fl 103, 9, sim. Put

voj: podnomy sig gory i zmiraja pola

Wstępa^ać

Exemplo ergo eius et nos de virtute in virtutem
^x stropay ^{my}
ascendamus

XV med. Gł Wroc 36r

¹ Wyraz niedokony, prawdopodobnie =
wstropay {my}.

Wstąpić - succedere

Celowykowski, qytch w tui iste barery wstąpić, ~~pan~~
orzerone barry ^{tu} daer ma Jul. 96.
(re. pan)

V (in regimen... succedenti)

Wstąpić a. Wstępować

Wstąpienie

Pyzenie wschodów, to jest radość
myśliły o wstąpieniu duchownem.

Put 119 arg.

Witajanie - gradus

~~o witajanie duchowen~~

Dyenne witajanie fantiam graduum / Pus. 124, arg.

~~Dyenne wchadaw, to jest radawce myslly~~

~~o witajanie duchowen 119, arg.~~

rim. ib. 123 arg.

Wstąpić - ascendere

Wstąpił iest (ascendit) bog
w pernu

. Fl 46. 5. sim. Put

Wstąpić - ascendere

Wstąpiły. (ascenderunt) ^(Ex 15, 14, 17: wessly. 17) ludzie
y rozgniewaly se

Fl Moys 16, sim. Put

Wstąpić

wstąpił = ascendit ^{XV in.} Br. xxiv, 75.

~~Jag. ms. 1297 r 95~~

~~Br. Kar. sin. I 38~~

~~Nemo ascendit, wstąpił, in celum (Jo 3, 13, Rozm 238: nymeden ne nymbyssa nje wstapybly)~~

~~Rozpr. 27 str. 75 pocz. w. XV~~

1620

Wstąpić - ascendere

(nemo ascendit in caelum Jo 3,13)

szadny niewstąpił w niebo, jedno

dobry stał się z nieba.

^{Evotam}
~~20.02.1917 14 305~~

~~wstąpił Ihs do Jolm - b. 204~~

~~A cały wstąpił w jedno, to jest,~~

~~przeżył go - b. 206~~

BT: nikt nie wstąpił do nieba

~~Wslapic~~ Wslapic

~~Wslapic = c~~

Wslampil = conscendit | 1444 | R. xxiii, 306.
                  , ac. Christus,

(conscendit iubilans laetus ad aethera)

Wstąpić - ascendere

Wstąpił (ascendens) ty a Aaron
s bobby (pro tobobby)

B7 Ex 19.24

Wstąpić - ascendere

Wstąpiły (ascenderunt) wstąpi,
 ab i srokaly gego

BZ I Par 14.8

-----37a
naraczcze pothem /8/ szeth-
wszy szthego domv /9/ posz-
edl wdom szwego /10/ przyy-
aczela atham szye /11/ sze-
bral szwogymy przyy/12/acz-
elmy yszopczymy ludz/13/my
kthorych mogli na/14/bycz
zaharnaszem yszbro/15/ya
na przeczywko radz/16/czam
a czy wstapily y /17/ szeb-
ralyszye szwymy to/18/warz-
yszmy na wyeth/19/nyczay
daly nathemy/20/ast wolacz
na wszyczkyem /21/ myes-
czye

Wstąpić

*V (qui tunc recesserunt con-
gregando se... in praetor-
ium)*

Wstapic'

Wstapil sy (war. kal.:)

Wstapilesch } ascendi
(quidnam quoque tibi est, quia
ascendisti et tu omnis in
fecta? Is 22, 1)

~~W. wstapil sy~~

~~1471, MPK J. V. 01~~
ca 1470 Mam Lub 188

Lay: żeś ty i wstapilesch wstapil na dachy
BB: że cały dachy stum wyległ na [tarasy] dachóro

Wstąpić

V (var. lub.: przycsagi)

(Ascendit wstąpił) (in diebus ipsius
ascendit Sennacherib) (Ecclus. 48, 20)
(et misit Rabzacem

1471 ~~ADICJR~~ 38
Mam Kal 178

lub.: przycsagi

BP: za jego dni nad ciszyngł S. i wysłał R.

Wstąpić - ascendere

Bo tamno są wstąpily (illuc...
ascenderunt) postaczy

F1 121, 4, sim. Pw

Wstąpić - ascendere

Cydre gdzie wstąpił (cum ascen-
disset, sc. Mojżesz), rzeź (sc. pan)
k niemu

B7 Ex 19.20

Łój: tam gdzie wstąpił

Wstąpić - ascendere

Egredietur virga de radice Yasse et flos de radice eius

wstąpił - ascendit (211.1)

~~2~~ XV SKYV 254.
med

BP: katoroil z jego korzenia zaburicie
Wuj: katoroil korzenia jego wyrósne

Wstąpić - ascendere

Wstąpił (ascendit, fl: wszedł
jest) dym z grzybowy jego

Psalm 17, 10

Wstąpić - ascendere

Obroczył (sc. Arael) swó woysko,
abi wstąpił do Jersalema (ut
ascenderet in Jersalem)

BZ IV Reg 12.17

Wstąpić - ingredere

V (quod... ecclesiam seu ci-
vilitatem ingrediens fu-
erit, sub 5: vultu)

wa nad Wysią, nyc na gogo bycz posłvszen, any
Klopars; y takysa Opracow owych nyast klatwy
nyc na bycz posłvszen. Toss vkladany, ysze gdy
klaty do ktorego nyasta, woy albo kosczola, ony-
rekwie wstapy, tam nyc naya spyewacz tako dlv-
go, alysz wygedze z onego nyasta. A tho, eszo
pyrwey po klatam trzy dny nyc spyewano, tho
walamgemy; ale yaco rychlo klaty wygedze, ta-
ko na bycz spyewano, aby nabosznosoz seroz wie-
le lvdzy dla godnego sapyekiego od slvszby
bosakwey nyc odpadaly. Ale gdsekoly klatwa

Włocławek - inżynier

Klasy do miasta (wstąpił) 1851. 5

Wstąpić - ascendere

Wstąpił tenże Józef... do Jydow-
stwa (ascendit... in Judaeam Luc 2,4),
miejsca Dawidowego

Ev Jam 292

Wstąpić - ascendere

Wstąpił Jhus do Jrlm
(ascendit... Jerosolymam Jo 2.13)

ErZam 304

rib. stąpić, wyjść (amit)

Et: poszedł do J.

Wstąpić - inite, ingredi

nie dawać!

pyacanasceye rosmyslyanya w boszym umycyenu
sza do nyeba wthapyly [... selapyenyex^{xv}rp.] [A^{xv}539]

(ex. xv SK J I 146

↑ pro stopienie

~~Jesuz a ogrodajez sedyjyl~~

~~rk. 144~~

Wstąpić: ascendere

Ja potem wstąpię na niebo do Boga
ojca mego [celum ascensusus ego sum ad
patrem meum] Rōm. 11. ~~Lim. 229.~~

jako wstąpię w niebo. Ib. 229

Wstąpić - ascendere

Spewaycze bogu, ienete^x wstąpił
na nebossa nebos ku wschodowi
(ascendit super caelum caeli ad
orientem)

Fl 67, 36, sim. Pur

Встаpic - descendere

x Встопыф cry to wrzitory sluszeb-
nyozy ku mnze (descendent... ad
me)

BZ Ex 11,8

Wstąpić - ascendere

Nye wstąpyet po wschodziech ku
oltarzowi memu (non ascendes per
gradus ad altare meum)

B7 Ex 20, 26

Wstąpić - intrare

↳ Gdyby nękło ku miśserczu, gđserito sąde sycdydy
ku tądżenyu, kromye odpuszerenya wstąpył ten
~~przepadny wyne~~ Dział. 13.

✓ (si quis... ad locum... intrare praesumpserit,
Sul 25: wnyoz smyaal)

Wstąpić - ascendere

Abych... wstąpił ku ludu
(ut ascendam ad populum Hab
3,16) o gardnieniu naszymu

Put Hab 26

Wstąpić - ascendere

Kto wstąpi na górę bosą
(ascendet in montem domini)?

Fl 23.3. sim. Pub

wyq ts. pl fl

Wstąpić - ascendere

Drogę ośmiomiejscową, ienstę
wstąpił na zachód (ascendit
super occasum)

Fl 67, 4, sim. Put

Wstąpić - ascendere

Wstąpił ies na wysokość
(ascendisti in altum)

Fl 67, 19, sim. Put

Wstąpić = ascendere

, sim. Put

Ale wstąpił na niebo, by zamoże Jł. 138, 7 f. 11

~~ascendens. Kto wstąpi na górę baw? Jł. 23, 3.~~

~~Wstąpił też na wjeżdżając wjeżdżając Jł. 17, 12. Innow. Kł. wstąpił~~

~~na nie Jł. 77, 34. Wstąpił też na wjeżdżając Jł. 67, 19~~

~~Wstąpił też na wjeżdżając Jł. 16. Jako że wstąpił~~

~~postawę Jł. 121, 4.~~

V (si ascendero in caelum)

Włocławiec

Jacem ja ne wstąpił na Teubowu robotę, anim
icy pobral tramowicę 1408 K. M. I nr. 1184.

wstąpić

Montezas, vrraw Jhuo gromadi,
wstąpił na gorę, a gdi syadł, przii
~~stąpił k mycjanjo vczennicej gzo~~

* xv R. xxii, 233.

(med. V(ascendit in montem
Mat 5,1)

Wstąpić - ascendere

Alje Moyses a Aaron... * wstąpiły były na wyrostek (ascenderunt super verticem) góry

106; 107; Ex 10, 14, 15, 14, 34, 2, 3, 4. BZ Ex 17, 10
Num 13, 22, 23, 33. Dent 1, 24, 26, 28, 41
43.
na koniec ascendere:
cf. wstąpić BZ Gen 19, 30

Wstąpić - ascendere

Alje Moysesst wstąpił na górę
ku panu (ascendit ad deum)

Ex 19,3

Wstąpienie-ascendere ~~descendere~~

Nie będzie wazn postolstwo wstapienie na gora ^{Ex 19, 23.}

~~Nie wstapienie po wchodzenie t. 20, 26. Wstapienie~~

~~do w glab basenu jako kamien t. 15, 5. Obroty~~

~~twoj wojsko, abo wstapienie do Jeruzalema t. 14, 12, 17.~~

V (ascendere in montem) Synay

7ob. stapienie Ex 19, 18

8365

Wstąpić - ascendere

Kto... i nastąpi na rybo wstą-
piet (ad caelum ascendere), aby przy-
nyast to k nam?

B7 Deut 30,12

Wuj: wstąpić

Wstąpić

Uże Xpus na myebo wstąpił
odstąpił myce od myepriyactol

Put 53 arg.

Wstąpić

* Kiedy Dylal wstąpił na stolec, posłała
k niemu z yona jego sługe swoje 1 Rozm. Jam. 475
2 p. XV p. post.

Wstąpić na niebo = ascendo

Gdzieś miły Jezus wstąpił na niebo, tamś
będzie ten pośledni sąd [supra locum unde
ascendit] Rom. 479.

Wstąpić : ascendere

O mój synku jedyny, wstąpiwszy na
niebo, komu mię tu samę postawim?
[celum si ascenderit] Rozm. 171.

Wstąpić

Ten istny poset... wiraury milego Jesucri-
sta... rozpostart rękniczek ten, który nosił
w ręce, i reki jemu: panie miły, wstąpić
na ten rękniczek Rom. 751.

Wstąpić na co

Posel... prosił mi tego Jesuista nasiłnie,
aby wstąpił na ten istny rękunerek Rom.

757.

Wstąpić - ascendere

Wstąpił iest (Put: wstąpił) na
cherubin (ascendit super cheru-
bin) y latał

Fl 17.12

Łoj: wstąpił na cherubiny

M: usiadł na cherubina

Wslawio

1248-12

Ty yete za nasz na Kreyt* wstampil

XV in. R. XIX 96

Wstąpić

(x. Maria Magdalena)

Super conuivantes ingressa est, nad
godvyócz~~e~~ vstópyla, non iussa venit,
inter epulas, potravamy, lacrimas
obtulit, offyerovala 1456 ZabUPozn

114

rozsudek między uczestniczącymi; s.v. Nad braki takiego zw. act.

kazanie na dzień św. Marii Magdaleny
potrawy = ucztu; ofiarowanie = poświęcenie coś ku cześci coci. na
zabawę coci; poświęcenie katolickie

Wstąpić = ascendo

The Xpa

Wers... w ~~the Xpa~~..., yem... wstąpił w niebiosa ~~ex XIV~~
~~West. Lat. 1299.~~ ✓

verse 1

^ (verse 2-13a.15.17.18.20.21)

~~wstąpił (na) niebiosa & 15, 17, 18~~

~~ascendit in caelum~~
✓ (ascendit ad caelos)

Wstąpić = ascendo

Wstąpił w... syna..., yem... wstąpił na niebiosa ~~in~~ ~~in~~
~~Wstąpił w... syna...~~ ✓ Łowca 2-15, 17, 18

wstąpił w niebiosa i

(credo in... filium... qui... ascendit ad caelos)

Wstąpić

Wyerza w boga otzcza wsechmogącego, ...
gen ... trzeczego dyna szmarthwywstał,
wsztapył na nyebyossa Wierzę 21

Wstąpić

Gdy syn boży wstąpił wniebo, zostalac
tu matka jego.

XV p. post. SIOcc XXXIV 161

Wstąpić - ascendere

Boss wstąpił w łozie (ascendisti
cubile) otóża swego a pokalyalest
paszczelych jego

37 Gen 49, 4

Historie

Vstampyl g~~est~~est w poyrodok - interstitit.

~~1471 MOKy 78~~

(cum enim iam acervatum ca 1470 Mam Lub
cecidissent super alterutrum nos- 158
tui, interstitit et amputavit impetum
Sep 18, 23)

stomach quies

BP: Kiehy już leixy stoy unaxtyd. Stanyt porodku i poro

Wstąpić - ascendere

Acz wstąpię (Fl: stopo) w
łozę (si ascendero in lectum)
posłania mego

Put 131.3

Wstąpić - ascendere

Wstąpiwszy w jedną łódź (ascen-
dens... in unam navim Luc 5, 3)...; pro-
szyl go od rybnika odwieść mała

Ev Jam 306

BP: wstąpił do jednej łodzi

Wstąpić = ascendo

Wstąpiwszy w łodzi przenieśli się do Kapharncum szukając miłego Jezusa [ascenderunt in naviculas, et venerunt Capharnaum quaerentes Jesum] Rom. 353.

Wstąpić

Jeśus w ogrodojecz wstąpił
swoim (leg. i swoimi) myślośnyki

XV ex. Skj I 144

Wstąpić w ciało = incorporari

Użytki dusze wierzyli aby od początku
były stworzone a podług czasu urodzenia
każdego człowieka by wstąpił w ciało [ani-
mas vero omnes a principio creatas pro
temporibus incorporari] Rom. 183.

Wstąpić = ascendo

gdzi jest było święty dzień, mity Jzus
wstąpiwszy w kościół jęł nauczać [ascen-
dit Jzus in templum, et docebat] Rom. 432

Wstąpić

I musiał wstąpić miły Jesus w jedno okno, które było
barzo szerokie i wielkie, jako toji mógł wszytek lud
obeźrzeć, i rzekł Pilat do żydów: Rozm. 836.

Wstajic!

~~Wstajic~~

Secundum carnem fuit (sc. sancta Catharina)
Costi regis filia unica, que

successit, Wstajic

in regnum ^{patris} R. XXV, 181.

XV p. post.

~~Brückner K. z. 181~~

~~Rozpr. 181~~

2852

~~Costi 4th. 305~~

wstąpić

20) Ya Nicolay, syn yego, srostanpil
na swego azera masto (var. ib.: filius cessit
in locum patris sui)

Ye mal (sc. kniaz Tiemogin) Sandinogio... cupicz
ozem sladow... y wsdacz mu ye a stobe nileschi
ne ostawicz, V

in omphalosie:
1417 Kościan nr 646
et filius cessit in locum patris sui

Wstąpić - succedere

Tiich synawye wstąpili sę na
mjeszce (in locum successerunt)
otczaw swych

BZ Jos 5,7

Wuj: synowie następiłi na mjeszce ojców
BA: którzy Jahwe powołał po nich

mnogie wstałowie!

Beato Petro in pontificatum
Successit

na jego myscze wstał

~~Doświadczył~~

XV p. post.

R. XXV. 177.

~~Brückner Kaz. Strwiż~~

~~Rozpr. 25, str. 172~~

2372

Wstąpić - succedere

Blyszny gych (sc. drierok), nye dawozny
tesz gym porzayo, v they dzedzynye
wstapya (eidem hereditatibus suc-
cedant, Dział 54: ^{blyszny...} gymyeny odzierszy)

Sul 57

Wstąpić - succedere

Case

(Rzeźono gęś ^{...} o drędynach kopyt ^{...} / y iz drędy
 do thake ~~...~~ wstąpię), Iho yeth prawo k nym
 mycer maya, Jul. 57. (quod... succedant)

Wstąpić - succedere

, prac 3 pl f

Chitrosocy... przewrothnych lodzy... droga,
przekazyk radayacz, gyesch... dziewczyny...
wz dobtm dziedzynnym, w gest po ocz-
czoch wstąpiły zymayacz (quae ex suc-
cessione paterna obtinent), yust dorosle...
chowaya

Sul 76

Wstępnie

Ego Petrus...

(Comi a domino Andrea ~~Edlinger~~, civi
~~Warschowiensi~~ debitum, quod sibi tene-
tur ~~procurator~~ advocatus Sandomiriensis,
... et ^{asa} ascendit super hoc debitum, ~~volgariter~~

vlg. wstępny

1447 Mon. Jun. III 156

Łac. str. I 808: 'wstępnie u prawa wierzytela' [ten przychodzi]

Hstopicé

Jaco Jaroslawa vpravila
zastava od zastavnika

ÿ vystřizimala trzj lata, nijsz
x pravo vstřpila

pod pravo brati v pravo vstřpici

1412 Pyzohr nr 355

Wstąpić - ascendere

Grew^x wstąpił w (Pud: na)
Israel (ascendit in Israel)

Fl 77, 25, sim, Pud

Wstąpić - ascendere

Gniew bosti wstąpił na nie
(ascendit super eos)

fl 77, 34, sim. Put

Wstępic

wstopy (Fl i Put: wnidz)
Intrat² in conspectu tuo oratio mea (Psal 87,3)

XV med. Gł Wroc 36v

Ps 87, 3: intret

Melapio- dirigi

Wskazywał duch bari w Dawida BZT Reg. 16, 18.
(directus est... in David)

8366

Wuj: obrocany jest duch pasci na Dawida
BZ: duch Jahaie wskazywał na Dawida

Wstąpić

Mo~~x~~ intravit, wstąpił, in eum diabolus

XV p. post. GlDom 82

Wstąpić = intro

Gdyż o tem gadali, tedy diabeł wsta-
pił w Judasza, to jest w jego serce Rom.
510. [intravit autem satanas in Judam]

Rom. 510. Sim. 753

Wstępnie

50 pr

Oculus non vidit nec auris audivit, nec in cor

^xstwopyło
hominis ascendit (I Cor 2,9)

XV med. Gł Wrocław 50r

2 Tak w rhyss nau. wstopyło
nau: w serce człowieka nie wstąpiło
BP: czego serce człowieka nie zdolano przejść

Wstąpić - subire

Pro eius nomine laboriosum
subisti. certamen pres gego ymb
welyky (leg. w wieliki) boyy gert
fstópila

Gn gl. 170a

Wstąpić

Taco iże nics ne mescaibch,
ustewsy^x kuas (dę, w drodze
sa) ^(x. prok) wstąpily, droky są ne
obhlozily

Kšw co 39

droga = podróż, wędrówka

Wstąpić

(oc. Wikklefa)

Kto... w gęso[drogą wstąpi, nigdy z niej nie
stąpi. ~~c. 1444 Wikklefa. 14.~~
Gatka W.

Netápic = ingredi.

A fady vber pothem

On gegoštin geshy on bit f'klastor fets'pyl (i.e. faclarcen
monach of Gn. 184, a. Abichon tove f'raspac na fets'pyly
Gn. 14, a. F'bir ony f'raspac na fets'pyly Gn. 128, a.
(W) melyky boyy gese fets'pita (claburionan subit' certanicy,
Gn. 41. 170, a.

-----96a
sszą szwyatha /5/ vmarly a
nyemogą /6/ wszancz gynego
gymy/7/enyą nycz albo dzye-
dz/8/yczstwa ale wstapyly
/9/ kto wzakon wasz doroku
/10/ y dnyą azaszye wysta
/11/py a nyevczyynyly po/12/
szluszenstwa ten moze /13/
pothem wszancz dzye/14/dzy-
czstwo po tych pr/15/zyro-
dzonych szwógych /16/ DA-
ey pytaly/17/sće nasz o
pra/18/wó czo my wam /19/
pyrwey pyssaly

V (fuerit quis monachus)

OrtOssol 60,2,w.4-19, *sim. Ort.*
Mac 77

Wstąpic

Wstąpić

Wstąpić by było w szacun, a do roka y dnia wywstąpić, a
nie wozny powrucił wstąpić, ten more prothem wstąpić
dedyerthwo po sruyć przyrodzonych Ost. Mac. 77.

Wstąpić

Gdyby już ktokolwiek chciał w ten sposób wstąpić
niektórzy myślą... może onego wstąpić
z czegoś trochę ~~nie~~... wypytacie

1484 Reg. 706

Ua the brotherhood przyjaceli (cum... fraternitatem...
intraire voluerit),

Wstąpić -

Wstąpić w małżeństwo - matrimonialiter copulari

Dziewka ^{siem} w małżeństwo wstąpiła Dział. 55.

Aczliby panna... przywołyła się, wzięła a
potem o tym w małżeństwo wstąpiła
(et si eidem... matrimonialiter fuerit copu-
lata, Sul 58: acoby gemv... małżeństwem
była oddana)

Dział 55

wstąpić

Takomi. pom^ozi bog yfwati †. Ja-
kom | bil pozlem otpane Elfbethy
wer|nerzewa do. Henicha et Ja-
nufza | abý ją bronýly, ot Woczecha
Two|rzianfkego otha zaftawa, czlzo
ýey | zana, ranczyly, przot nizli ~~...~~
Iným | weprzą wftapila.

V(x. Henich i Ja-
nusz Elfbiet)

1418 kóscian m 746

Wstąpić

Quia ipse (sc. Petrus) intercessit
Martinum... quia iuit a iure in-
cipiendo causam al. wstąpić (wstąpić)
ve pra

1449 AGZ XIII 290

Wstąpić

Cui antequam respondebo et con-
troversiam faciam al. u. p[ro]p[ri]a
wstąpiya, contra eandem citacionem

1481 AGZ XVI 168

Wstąpić   n p w w

Antequam ingrediar in controuersiam ^{ab.} scribas

nyszły wycze prze wstąpię 1494 / 11. No 4429

peto

1101

Helcel II No 4429

Krak 1494

1173

Wstąpić

Isbichom szp f nasich * grzedech
oszkotyly, abichom teste f rozpacz
ne f stopyly

Czn 14a

Wstąpić

Trzeci nasz Xc miły gestcy on tho
był *pprze frzythky verne krescyga-
ny wcynd, tegodla isbicz ony f ros-
pacz nie fstoppyly

Gn 178a

Wstąpić
Sanctus Petrus
✓ quasi desperasset vly. wrospac
wstąpił ca 1420 / R. xxiv, 85.

~~Yag. nr. 1299 k. 62.
Br. Kar. św. I. 48.~~

Rozpr. 84 str. 85 p993. w. XV

2888

por. wejść w rozpr. Rom 761

Wstąpić = descendere

Naz wstąpił do piekła tu tyges Fl. 138, 7 (~~si descendere~~)

I (Pur: wstąpił)

V (si descendere in infernum)

Wstąpić

~~Wierza w boga oczeza wsehmogącego, ...
y w Gezu Crista, ... gen ... vmaczon,
vkrzyzovan ... vmarl y pogrzebyon, wstą-
pyl do pyekla, trzeciyeo dnys s marthwi
wstal, wstapyl na nyebyosza wierzę 20~~
Wierzą... w Gesu Crista..., gen... wstąpił
(wierzę 1. 2. 4-7. 13-14. 15. 17. 18: ²⁴ wstąpił leg.
wstąpił, 3: sedl. leg. zstąpił) do pyekla
wierzę 8. 9. 12. 20

Wstąpić - descendere

Wstąpily sōq (sc. kriażeta) w
głębokość (descenderunt in pro-
fundum) jako kamień

B7 Ex 15,5

Wstąpić - descendere

Naklonyl (u. gospodrin) nyebyassa
y wstapil (descendit, fl: sstq-
pyl iest)

Put 17.11

eng: naklonit nialos i wstapit

Wstępik - ingredi

Genze (sc. marz) gest wstępył
k nyey (ingressus est ad eam)

Genze: Ezech 7, 9. 13. 16. 12. 14. 16, 4.
19. 3. 8. 9. 23. 31. 29. 24. Deut 22, 14
I Par 7, 25. Tob 8, 15.

BZ Gen 16, 4

Wstąpić - ingredi

* Wstopywszy starosta (k. drieroka)
ku owozcu (ingressa est) y spala
gest s nym

BZ Gen 19. 33

Wskazy - ingredi

4 wskazy ^{ss (z. drzewka)} puladria ty spala gort i ozerem swin
BZ Gen. 19, 35. Wskazywany starra ka ozerem,
~~4 spala gort i ozerem. 19, 33.~~ 1 (ingressa)

8367

Wstąpić

na głos guch barzo placzlywy

Juz wstąpił bog w żywot panny Marycy.

MW. 65 a.

Wstąpić -

Czyby

Procha... przez to oszyczenie, gdy w ory-
wstąpił doch przeważny Now. 53.
nawydzonym bostwa

Wstąpić

Terz sja davam vymyem deo omnipotenti: ze dranasysy
*xrlongow wyary *wyateg krzesyanskyey, aer bych
terz gorosny xrlovyek vstapylem, vyeracz po praty.

~~ex xv Spr. I 149~~

Słow 3.

Słow 1: ... wiary, iżemy niezdy w niej (wst)pieli

Wstąpienie

(w myebysa)

< My > , panye, sludzy Thwoy, ...

< tego xta > ... ^{(Msta III. XIV: na myebo, IV: w myebyszczek) wyelebneho}
wstapypnyya / dany ... < obyatha >

^{Domine}
~~Non serri tui... eundem christi...~~

(in caelos gloriosae ascensionis, ^(Msta III. IV. XIV: wstapypnyye)
~~offerimus hostiam~~) I

1413-4 Msta * A. 262, sim. XII

~~wstapypnyye 3, 4 III, IV~~

Wstąpienie

Vnde et memores, przyetho y wspomynay-
czye, nos domine serui tui ... eiusdem
Xri, filij tui, domini nostri, thegosz
Cristuscha, szyna swego, pana niaszyego,
tam beate passionis, vmóczyenia ... ,sed
in celum gloriose ascensionis, chwa-
offrimus ... hostiam
lyebnego wstapónya, (ca 1431 Msza XII

Wstąpienie

My sługi Twój... Tego ^{xpa} Chrysta...

na myebo błogosławionej fkałebney
wstąpienye w myebo obyatuymy prze =

śwyatley dostoynosery... obyatu

(nos servi tui... eiusdem Christi...

in caelos gloriosae ascensionis

offerimus praeclarae maiestati... hostiam

1424 Msza ^{III} 3^a 59; sim. Msza ^{IV} 4

wyebnego wszta-pynya XI

Wstąpienie = ascensio

Pamiętajmy, pane,

~~Case~~ my służę twój; ~~alje y lud twój~~ ~~zwan-~~
ty tego Chrysta... tako błogosławionej męky
y też y s pyekła wstania, alje y na nyebo
błogosławionej, fhałebnej wstąpienye
w nyebo... $\frac{1}{2}$ xv Mac. Dod. 59.
1424 Msta III s. 59

obytajemni przeswyatley dostojnosczy... twozey...
obytaj, orystaj

Wstąpienie

Unde et memores , nos, domine serui tui ...
nec non ab inferis resurrectionis, sed et in
celos gloriose ascensionis, s tego y pamyat-
hnyczy, my, panye, slugi twogye ... y tesz y
s pyekla vstanye, ale na nyebo blogosla-
wyone wstapyenye 1446-7 Msza XIV s. 183

Wispienie

* Wispienie = introitus
(in quo apprehendens erat per Nathan... introitus
B. ~~id~~ recurrentis in deum generationis at-
misso Luc prol.)

ca 1470 MamLub 270

~~1471~~

Wstąpienie

Wielki Piątek przed ^bBożem
Wstąpieniem

ca 1500 Słoc XII. 164

napisy: przed Siętkami

Wstąpienie (na niebo) = ascensio

Jesus... obiecał królowi Abagarowi, iż jeśli po
moim wstąpieniu postęgujesz tobie jednego puzła =
rybaka na imię Judy Tadeusza i porządek jej
po swoim wstąpieniu na niebo [post ascensio-
nem] Romu. 229.

Wstąpienie = ~~ascensum~~, ascensio.

Blisko sławny męski, ięcor jest pomocą of. w. be,
~~Przedz oblok wstąpięncje tawge Fl. 1034~~

Wstąpiend w sercu swoim rozłożył w padole
zlex. Fl. 83, 6, (ascensiones).

sim. Paul

na mesore, iest p. d. s. r. i. l.

SP: krog [pielgrzymie]

Wy: rozkład wstąpienia, Paul: postępowania

Mc: Fort: drogi do ciele

Wstąpienie

sequela id est successio wstąpienya 44.

objęcie do parialności

Art Cel 11

259

Stowarzyszenie pod Cel.

Wstąpienie = sequela, successio

Sequela est successio wstapienye.

~~ex. XII~~ ^{Ort} Lab. 529.

*Hstapienie = ingressus

~~A pratho~~ vstavany zrazdrazayach,
aby zadny go sven. Hstapnyeny v ktho
bracthmol nye myal ~~(sy/sya)~~ kas soyathw
syo ~~(^{koracat.} ~~koracat.~~)~~ 1484 ~~Pat.~~ ^{Rdg.} W 708

V (post ipsius fraternitatis ingressum)

Wstąpienie - ascensus

Gen^zowe kładzese oblok wstą-
pienye twoye (ponis nubem
ascensum tuum)

Fl 103, 4, sim. Pub.

Leop: jako aērale sōby   tw. Hieronim: cyroculum, voluculum

Wstapienie cf. Ustapienie

Pr 52

~~Ustapienie~~ . ~~cf. Wstapienie~~
Pr 52

wstażyć

A przede, bi w tem niye wstażil,
a xlepo za xle niye ot dal, mowij, eze
błogosławijoni, gen to cziropi

~~XV~~ R. XXII, 245.
(med.)

Błogosławijony duchem ubodzi, gisch cziropya,
poczciwoset pze spraczedliwoset, tho gest
pze to giste wostwo...

Wstąpić się

Gdy syn bory wstąpił w nyeba, zostalac tu matlika zego,

długa, długą zywła bila,

~~Matlika zego~~ poswem nye synu
wstąpiła

n — Wydawnictwo.
ier offs. kl. III, 120 g
ograficzne, Wrocław.
23

XV p. post. SI Occ XXXIV 161

Nstecz *perminat*
Britw ... pene XL Thomconi..
pro non solutione ^{XXL III} morcis ...
et VI scotis pro

Nstecz

1424 Arch Ter Crac VII 321,²⁵~~8~~. 318,7
du.

1424 . Cr.

Tr. Cr. VII. 321.25 ; 318.7.

Wstecz

ⁱⁿ
Nicolaus... peno sex septis

Smiloni(?)... et indicio totidem

pro wstecz ad librum

1424 Arch Ter Crac vii 385, 16

1424 Cr.

Ter. Cr. vii 385. 16.

Hstecr

iiii.

Hstecr col l. brun

1425 Arch Jer Crac VIII 2, 17

1425 C.

J. Cr. VIII. 2. 17.

Wstecz

Pro Wstecz ad libros^{um}

1425 Arch Ter Crac CCCXII 285, 12

25

L. II. 285. 12

Wstecz

Nicolaus... pena bina sex scotis
domino Nicolao... et iudicio totidem (?)

... pro Wstecz ad camerarium

1426 Arch Ter Gac CXCV 384, 13. ~~15~~

26 Triborius... pena bina sex scotis
Petro... et iudicio totidem pro
Wstecz ad octa

Pr. III. 384. 13. 15.

ib. 15

^{sim.}
Hstecr Wilcko... pena bona sex sic-
ris Andree... et iudicio totiolem, una
pro

Hstecr ad ministeriolem,
alia, quae ipsum sine terra (?) citant

1426 Arch Jer Crac CXCV 394, 8. 14.
strax.

381, 22. 23. 24. 397, 1.
nm. sm.

26

Pr. III. 394. 8. 14. ; 381. 22. 23. 24. ; 397. 1.

Hstecz

no

Pro wstecz ad camerarium

1426 ArchTetCrac CXCV

394, 14. 381, 22. 23

Wstecz

in

pro Wstecz od cementarium

1429 Arch Jer Crac IX 21, 23, 24
km.

29.

Jer. IX. 21. { 23.
24

Wsteer

sim.

pro Wsteer ad ministeria-
lem

1429 Arch Jer Crac IX 72,30

29.

Et. IX. 72.30

Wstecr

Pmo Wstecr ad citationem

1429 Arch. Ter. Crac. IX 49, 22

29.

Pr. IX. 49. 22.

Wstecz

pro wstecz ad acta

1429 Arch Jędrz. Crac IX 56, 28

29.
IX. 56. 28.

(90) Wstecz Nicolaus... pena sex
scotis... contra Johannem...
ex eo, quia recepit

ponessethori et postea
voluit

1427 Arch. Ser. Crac CCCXII 325, 10

1427.

Sol. II, 325, 10.

~~(P)~~ Wsteck Albicus Italicus, theo-
honestor Croconiensis contra
nobilem Michaelen ... in

terminis ^(conclut. to ac) peremptorius

vlg. powesthery non
52, 10 parant

1426 Arch Castr Crac II (349)

1426 Cstr

349.

Wstecz

Andreas de Woyslawice... citavit
Andream camerarium domini subin-
dicis, quia reiprensus pro baculo cum
Petro...

pro accessiva al. pro

wstecz ad iudicium

1426 arch. Ter. Crac. CXCV 379,6

26

Pr. III. 379.6.

Hstecr

sim.

pro hstecr

1427 Arch Jer Crac CXCVI 10, 26

27 Pr.

Pr. IV, 10. 26

Wstecz *germin.*

pro wstecz

1427 arch Jer Crac CXCVI 18,27. 13,2

27 x

Pr. IV 18.27 ; 13.2

Hitecr *pomin.*

wstecr

1428 Arch Jer Crac CXCVI 163, 15. 166, 31.
162, 11

28

Pr. iv 163. 15.; 166. 31; 162. 11

Wstecz ^{porówn.}

=
Wstecz : 1426 Anstercroe CXC $\bar{V}$ 384, 14.
381, 22. 23 : pro wstecz od camie
normum

Tu.

Wstecz

Receperunt
V na wstecz ad librum iu-
dicii Cechoviensis

1403 Arch. J. Cechov I 96, 14

1403 Cech.

J. I. 96. 14.

~~qui sibi terminum ad iudicium
assignavit~~

Wstecz

~~Symon Aschilid termino super Stephanum et prysand
dedit, recipiens pro veszery ad illum V398 de h. II. N. 2059.
Iura fuisse poteka promna tey wsteci, exco meli
de Bawistawa 1400 p. 33. Martinus eccidit wlg.
p. 34 p. 35 recognicio wlg. wstecz contra Mrocotham
1401 p. 50. Nicolaus parte ab una Michael parte
ab altera recipiant pro recognicione wlg. pro wstecy
ad Nicolaum Martinum, utram dedit idem Martinus
terminum dictis partibus ad iudicium Gnetnam, vel
non dedit 1411 A. K. III, 173. P. obich wasi iusto iudicio
per recognicionem Johannis sub iudicio wlg. wstecz
exavit Albertum 1414 A. K. III, 222.~~

Wściecz
wściecza

panum, botanica zapiska jest z (Lichens)
(II nr 2058)

recipiens powieszczy ad illum qui sibi
terminum assignavit, tch. nat 152

v. ? jako wódz, wchazone
jest tylko Arch. Form, bez
daty, ale ~~nie~~ w
"Przedmowa" autora wymie-
niony jest tylko wiek 12. 13.
i 14 jako czas Homoczenia
wzrostu Tacini i t. na
palacu, wreszcie chyba to
nie jest zapiska z wieku
XVI.

Witecz
~~Lowiesie~~

& Nicolaus habet statuere Bogutham
ministerialem powesci, quod Lincoln dixit
praedicto Nicolao, quod esset dyaboli 1408

RTH VI 25.

dec. 54

25teer

Extunc subjudex eis dedit terminum
per duas ebdomadas ad subjudicem
pro po vesere ... Et idem Borzislavus
fuit et lucratus est pro vesere predicta

1392 Liber I no 1335

2stecz

Et pro hoc lacto receperunt po vesere

1382 Lektor I nr 1347

(sim. 1383 ib. nr 1703

Tribisslava... receperat po vesere cum Nicolao

Wstecz

onom.

powieszę

Receperunt powieszę 1394 deker. I, N° 1796, ~~1797~~

Et sic receperunt pro recognitione ad dictum Petrassium pro una re, pro secunda vero re iolem Benaszek cum Dobestao receperunt powieszę ad Praszky, qui cognoscat, si iolem Benassio terminum ad dominium capitaneum Sandziogium prefixit.

G. Wstecz

2/steer *in*

Stephanus Lodera receperunt potestatem
cum Andrea et cum puero Katharina
ad subjudicem... ~~si evasit dictus Stephanus
eosdem et puerum~~

1394 Leksi no 1787

~~Wstecz~~
~~Wstecz~~
Wstecz

Item Stephanus solcensis receperunt
piperem cum muliere et cum puero
Katherina ad iudicem Praszosky,
si coasit dictus Stephanus eandem
et puerum

1394 Leksz I nr 1797

Zlsteer

~~sim~~

Mrokota astitit suo termino peremptorio,
prout habuit terminum pro ponescere
ad subjudicem

1384 Leksor I n° 1897

Nota, quod domina Boglewa et Dobeslaus...
✓ Receperunt pro ponescere ad subjudicem

ib. n° 1344

sim.

2steer

Laurencius ... cum Katherina ... receperunt
pro vesce sic,

1395 Lektur I nr 1956

Wstecz

Dominus Scandivogius... astitit
ferminum super domino Stephano... pro
pro wescere vlg.

1385 Liber I nr 1984

Bodrata... astitit ferminum super Stephano
... pro pawescere vlg. quod recepit ad
subjudicium

ab. 1985

Złtecz

Nos volumus equitare nec transire
pro vesere, sed volumus ad regem

1395 Leton I nr 2056

25teer

Receperunt hominum ad subjudicem
vlg. pro potestate in recognitione

1396 Liber I fol 2106

21steer

Ego termino super te astiti et recipio
pro poverere ad subjudicem. Et sic
dabatur eis laska volgo primo, secundo,
tercio et quarto et Comendator noluit

1387 Liber I no 2373

Hstecz

Dobrosława ~~et~~ ^{per} procuratorem suum... una
cum procuratore dominarum Clemencie et
Mirosławe partis adverse receperunt
recognicionem vlg. p. wescere ad
librum terrestrem regalis iudicii Costen

1399 Leks II nr 2287

wezynyl mne scode ff gagech

1399 Leks II nr 2291

25teer

Recipio po wescze ad dictum
dominum judicem

1399 dekar Ins 2305

Wstecz

Stroslaus... et doberlaus... ad Falistum... et Kowik... se
repperunt po vestere (!): ilka wstecz... doberlaus
iuvit ~~ita~~ et... Stroslaus non iuvit 1414/ Cars. 45.

Wstecz

~~p. IV~~
Johannes... binam septuaginta Alberti... et iudicio tantum,

pro receptione coruli ad acta podwestcze
et pro non danda intromissione, prout debuit iuxta
acta

1434 Stpp.

~~1434~~ II M 2558

~~614~~

~~1434~~

Lstecz

Et dixit Procrslaus, quod hec causa in
libro Costinensi est scripta et sic ad dictum
librum pro perditione et pro lucracione
cause dicte receperunt vly. 0 ffstecz

1399 Lektor I nr 2889

Wstecz

Extunc receperunt super passionem
videlicet p̄ wstecz ad iudicem de Tworowo

1399 Leksi II nr 813

(9)

Hstecz

Stanislaus... veniens coram iudicio cum
Ozanka receperunt pro recognitione vlg-
wstecz ad subjudicem Posnaniensem,
quis ipsorum esset actor vlg. perscere

1400 Bibl. Andr. 1860 III 81

pamin.

Wstecz

De ista demonstracione recepit eadem domina
cum domino Alberto ad ^{ubi} Borislaum, vicesiudi-
cem pro recognicione, vlg. o wstecz 1400

Piek VI 8 (nr 24)

^{sim}
Wstecz = recognitio

Laurentius... cum Potikone... cum Katherina...

Receperunt ad iudicem Poznanien-
sem pro recognicione vlg. wstecz
pro medio molendino

1400 KsZ Pozn nr 22

① ^{sim.}
Wstecz = recognitio

Recipiendis Nicolaus pro recogni-
tione vlg. wstecz ad subiudicem
super eo. quod sunt obligati
vlg. zamonili scđ habere duos arbitros parte ex
utraque ut supra

1400 Usz Pozn us 133

^{sim.}
① Wstecz = recognitio

Nicolaus recepit pro recognicione
vlg. wstecz pro perdicione et
lucro

1400 KsZ Pozu nr 133

: *sim.*
Wstecz = recognitio

Johannes... evasit Jacobum pro eo,
quod Jacobus scottetus voluit se
recipere pro recognicione vlg. wstecz
prius se recipiens

1401 Ks2 Poznan 123

^{im.}
Wstecz = recognitio

Isto est lucratus, quia se receperant
pro recognicione vlg. wstecz
ad. ^{subiudicem} Henricum

1401 Usz Pom nr 564

Wstecz = recognitio

In hac causa, quam Grimko... cum Nicolao...

Receperunt se... ad iudicem Wenceslaum... pro recognicione vlg. o
wstecz pro XL marcis grossorum

1400 Usz Pozn III us 27

Wstecz

Poenam pro receptione coruli ^{al.} & pro Wstecz
1429 Jyn. 254

Petrus... poenam sex scotorum praefato
Petro... et aliam poenam VI scotorum pro
receptione coruli al. pro Wstecz ad
carnetarium et iudicio tantum

1429 Kod Jyn 254

~~pro~~

Wstecz

Newstapius ... penam ~~et~~ sex scotorum Helirabeth
... et iudicio sex scotos

pro Wstecz ~~(sic)~~ per corulum ad Thomconem
ministerialem

1452 Slap

~~Holet II № 2415~~

~~548 Krak 1432~~

~~11
20
53~~

Wstecz

Nicolaus tetigit se ad subiudicem
Henricum... ad recognoscendum vlg.
o wstecz, quod ipsum ministerialis predictus
Nicolaum iuxta ius in possessionem intrinmisit

1405 Ks 2 Pozu nr 2328

sim.

Wstecz - recognitio

Kelcz... cum Jacussio... receperunt
se pro recognicione vlg. o wstecz ad
dominium
Mroszkonem subindicem

1405 Us 2 Pozn m 2376

② ^{sim.} Wstecz = recognitio

~~Subiudex recognitionem alias wstecz
fecit 1418 Bibl. Warsz. 1860 III 28~~

~~Receperunt pro recognitione vulgariter
awerlexi 1391 ib.~~

~~Dominus recipere noluit pro wesci paa pasta
1394 ib.~~

~~Stanislaus... veniens coram iudicio cum
Oganka receperunt pro recognitione ^{vlg.} wstecz...
sicut wstecz ad subiudicem Posnaniensem,
quis in p[ro]cessu esset actor ^{vlg.} vulgariter persere
1400 ib. 81~~

~~Dominus ^{ad/} receperunt se pro recognitione dominum iudi-
carii ^{vlg.} vulgariter o wstecz 1409 ib. 81.~~

Wstecz

(Wstecz)

jakomŷ przitem bili | ŷŷe pan
michal wŷlhamowŷky ŷzawŷ|tecz wŷ-
zał ŷwŷteczø ŷtracził, ŷŷe bratha |
wŷŷwadcethwo wŷodl, a thego {dla}
Sandzi|woŷ ŷandzø rothi nŷechezal
widacz

1426 Rtcu

nr 313

Wstecz

Adicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipiatur
wstecz, quod ille, si recordatur, quali-
ter iudicavit, statim dicere vel in
crastinum differre teneatur ca 1430 AKPr

II 434

sim.
Wstecz

Quod quando supra iudicato dubitatur
et ad iudicem recipiatur wstecz, quod ille
si recordatur, qualiter iudicavit, iudex
statim dicere vel in crastinum deferre ter-
neatur 1434 AKPr IV 391

Wstecz *sim*

Quod quando supra iudicato dubitatur
et ad iudicem recipiatur wsthecz, quod
ille, si recordatur, qualiter iudicatur
statim dicere vel in crastinum ~~differre~~
differre teneatur 1444 AKPr IV 210

Wstecz

Adiicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipiatur wstecz,
quod ille, si recordatur, qualiter iudica-
vit, statim dicere vel in crastinum diffe-
rre teneatur 1449 AKPr II 375

sim.
Wstecz

Adicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipiatur
wsztec^{*}, quod ille si recordatur, qua-
liter iudicavit, statim dicere vel in
crastinum differre teneatur ^{1452.} 1441 AKPr

II 511

< WSC2C5C2 1441 (2 Dzial II)

sim.
Wstecz

Quod quando supra iudicato dubitatur
et ad iudicem recipitur wsthecz, quod
ille, si recordatur, qualiter iudicavit,
statim dicere vel diferre teneatur 1453

AKPr IV 312

sim.
Wstecz

Adiicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipiatur wstecz,
quod ille, si recordatur, qualiter iudica-
vit, statim dicere vel in crastinum diffe-
rre teneatur 1458 AKPr II 147

im.
Wstecz

Adiicientes, quod quando super iudicato
dubitatur et ad iudicem recipitur wstecz,
quod si ille recordatur, qualiter iudi-
cavit, statim dēcere vel deferre tenea-
tur in crastinum 1472 AKPr II 254

sim.
Wsteez

Addicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipitur wsteez,
quod ille si recordatur, qualiter iudicat
tur, statim dicere vel ⁱⁿ crastinum differre
tenetur 1472 AKPr IV 146

②

Wstecox

Adicientes, quod quando
 super iudicato dubitatur et ad
 iudicem recipitur wstecox, quod
 si ille recordatur, qualiter iudica-
 vit, statim dicere vel differre
 tenetur

1478 AKPr. IV 257^{IV}
~~XV p. post. AKPr. 257 (118)~~

sim
Wstecz

Addicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicium recipitur

wstecz, quod si ille recordatur, qualiter
iudicavit, statim dicere vel differre

tenentur ^{XV p. 1202.} ~~1474~~ AKPr IV 676

Wstecz

sim.

Addicentes, quod quando supra
indicaō dubitatur et ad iudicem
recipitur wstecz, quod ille, si
recordatur, qualiter iudicavit, statim
dicere vel differre teneatur in
crastinum diem XV ex. AKPR I V 4

~~AKPR I V 4~~

Wstecz

Recipientes wsztecz ad iudicem, cum recor-
datur, recognoscere teneatur 1441 AKPr

II 458

sim.
Wstecz

Recipiens wstecz ad iudicem, cum recor-
datur, cognoscere teneatur 1478 AKPr IV

616

(Hstecz) Hstecz ^{sim.}

Addicientes, quod quando supra iudicato
dubitatur et ad iudicem recipitur ntecz,
quod ille, (si) recordatur, qualiter iudicavit,
statim dicere vel differre teneatur (in continuatione)

XV med. AKP II 41

Wstecz

Statuimus, quod in nostra presencia vel coram nostro capitaneo aut quando generales termini tenentur, ...iudex iudicans non possit de malo iudicio redargui, cum non ipse solus sed plures iudicant supradicta: addicientes, quod quando supra iudicato dubitatur et ad iudicem recõpi-
tur w(s)tecz XV ^{f. M.} ~~med.~~ AKPr II 41

sim.
Wstecz

Iudex iudicans non possit de malo iudicio redargui, cum non ipse solus sed plures iudicant supradicta: addicientes, quod quando supra iudicato dubitatur et ad iudicem recipiatur wstecz, quod si ille recordatur, qualiter iudicavit, statim dicere ... teneatur

1423 AKPr II 315

Wstecz

Byerzancz wstecz do sandrey (recipientes
wstecz ad judicem), gdi panyantha,
wisznacz ymaa

Sul 18

Wstecz -

~~Byerzger wstecz do sandrey, wisnace ymaa Jul. 18.~~

~~Wyrzeknyeny w math pyazr, do sandrego byera, wstecz 55.~~

Zstecz preczynya yacz, ysz kedy o wyrzeknyeny w math pyazr, do sandrego byera, wstecz, a on pan yathaly, kako sandryl, nathemyesce po wyedrecz alybo othlozyer bozr powynnyen

(adiicientes, quod quando super iudicio dubitatur, et ad iudicem recipitur wstecz)

Jul 55

Istec

Bieraner wstec do sandrey, edi
pamyantha, wismaez ymae (recipientes
wstec ad iudicem, quum recordatur,
recognoscere teneatur)

Sul 18

Istec precywyayacz, yz kedy o wyrekmyenyv
wyathpyacz, do sandrego bying wstec,
a on pamyathaly, kako sandryl
(adicientes, quod quando super iudicato dubitatur,
et ad iudicem recipitur wstec, quod ille, si recordatur,
qualiter iudicavit...)

Sul 55

Willebrordus - apprehensio

Al willebrordus godyby 1422, do radicy pruscyl bial. 50.

Wstecz

O wstecz, gdyby się zasiał do
sadzei poszerzył

Dziś 50/51

Wstecz

• 40a

stwen abe zbegem abe gwaltem vezma, ten gdy przed rekiem • takye rzeczy a • kenye przed dwiema lyatema sadownye nye veziny, tedy potem aczby chczal czinicz, ma bycz dawnesza od-rzezen.

/125/. O wstecz, gdyby syą zasyą do sadzey pvszczyl.

51/ /V/stawiamy tho, gdyby nasz sadza abe staresti / naszega abe weywodi riczerzmy • ktera rzecz esadzyl, gdysz nye sam sadza sadzy ale

Dzial. 50-51

y z gyszymy przy nyem na sãdze syedzaczymy
sãdzy, przyiãwsz- potem rzecz chczał osãdzonã
wztrãczycz, tego nykt nye mesze vczynicz; to
wylãwszy, aczby kto wztec do sãdzey syã pvs-
czył, kake osãdzył, tedy sãdza acz pamyata, ma
nytychmyast powyedzecz abe do yvtra respamyata-
nye odleszycz.

/126/. Kto przygany sãdzy, yszby krotke vczynyl

/V/stawiamy tesz, acz ktoby przed namy abe
naszymy riczerzmy skarszyl na sãdzã, yszby gego
Dział. 51

Wstecz

(0)²

50

1151

O wstecz, gdyby sja, zosya do sadrey
pocryl... Acoby ktol wstecz do sadrey sja
pocryl, kako osadryl, tedy sadra erer
pamyata, ma *nytychmyast ponyedrecz
doo do yutra pre ospamyatanye odlosyca
(addicientes, quod quando supra iudicato dubitatur
et ad iudicem recipitur wtecz, quod ille, (si) re-
cotdatus, qualiter iudicavit, statim dicere
vel differre teneatur (in crastinum))

Dried 50/51

Wstecr

Ipse Mathias proposuit ~~et per corulum~~ super
ipsum Andream pro profanatione honoris iudicialiter
proposuit et

(per corulum ~~alias~~ per wsthecr uterque
ipsorum se accepit iuxta prout supra contenta
et ... debet ipse Andreas satisfacere iudicio
et parti

1470 Hoff Lap. ^{Matth} 74

Wstecz

Ambe partes receperunt pro conulo ab ~~ab~~
wstecz ad... Capitaneum

1473 1192 XIX 449

Hsteer

Tunc Helzinsky voluerunt recipere
po wstery

1387 Lehr Ins 244

wtey samey rapisce: Helzinscry voluerunt

Wstecz

po W

ad recognoscendum vlg. po wsteczy

~~po wsteczy ad recognoscendum~~

x. 1399 ~~Adh. para. 153~~ 153

Lebiński Materj. DO Słownika

1.283 ad cognoscendum [?] ~~novestary~~
1966

Zsteer

Tunc Radimniensis voluit recipere
po westory ad dominum judicem
et ipse Trogonis noluit

1387 Sekor I nr 252

Zsteer ^{sim}

Jura... receipt po vesteri

7388 Lekor I nr 292
sim. ib nr 385.410.

^{sim.}
Hsteer

Nota, quod Martinus... cum domina Anka
... receperunt ad subjudicem... po ueteri

1398 Lektor II nr 721

~~Et extans po ueteri receperunt ad subjudicem~~

~~Albertum~~

~~ib. nr 2492~~

Wstecz ^{sim.}

Vilorko cum Johanne... ad subjudicem
reperat ad cognoscendum vlg. povestory
... Tandem ipsi Wilerconi wstecz juvit

1399. Lekse II nr 2253

Zstecz

Nota, quod domina ... optinuit ... super Mickonem
... sexagenam grossorum, quod idem domina
voluit pro necesse recipere et ipsum
(pro ipse) noluit

9388 Sekon I no 388

2ster

~~ist.~~
im.

Et extunc po uerery receperunt ad
subjudicem Albertum.

1398 Lektor II nr 721

21stez ~~22~~

Tunc subiudex dedit eis po vesteri
per ministerialem ad dominum Guesneensem
Tandem reveniens ministerialis voluit
cognoscere, et Merignus non fuit ad
audiendum 1388 dekar Lms 435

25tecz

Juxta tenorem littere, quem dominus
capitaneus una cum episcopo... et aliis
dominis, qui litteram destinaverunt, prout
judez Kalisiensis recognovit inter ipsos
p^rwesteri

1388 deker I no 445

Zister

Receperunt pro recognitione vlg. o^x westeni

1391 Bibl. Vars. 1860 III 78.

Zstecz

Prout cum ea ad dominum Nicolaum,
subjudicem Poznaniensem pro recogni-
cione vlg. westeri receperat

1394 Lebr I nr 365

Zstecz

oc. reg

Recognovit, quod Grimek... et Nicolaus...
habent terminum cum Allostone... pro poneser
sic, quod dictus... Grimek fstecz est lucratus
et Allost perdidit

1395 Liber I no 2007

Hstecz

Ad prefatum dominum Beniamin
deberent vel possent recurrere po westori
bracz tanquam ad iudicem

1398 Leksr II nr 672

Wstecz

Budziwoy proposuit super Pechmanem...
pro radio quinquaginta marcarum et ex
tunc receperunt ad subjudicem po.weszczy.
Tandem domine Katharine juvit wesztecza
et Budzywozewy odpadla.

1398 Lohr II nr 2056

Zister

Nicolaus... parte ab una, Michael^{...} parte ab altera
recipiunt pro recognitione vlg. po ~~est~~ wetsery
ad... Martinum..., utrum dedit idem Nicolaus terminum
dictis partibus ad iudicium vgnernam vel non dedit

1411 AKH III 173

abcćdefghchijklłm n ń o p r s ś t u w z z z

wstecz

~~*Wstecz*~~

~~127. (p. 97). Honorabilis dominus Nicolaus Gorka etc. parte ab una, Michael, Petrassius, Neborza fratres de Wyrzchoslaw parte ab altera recipient pro recognitione vulgariter *powetszy* ad Nicolaum de Grodzelec et ad Nicolaum Pywonsky et Martinum Kotarba, vtrum dedit idem Nicolaus terminum dictus partibus ad iudicium Gneznam, vel non dedit; si dedit, tunc dominus cancellarius Gorka est lucratus, si non dedit, tunc heredes de Wyrzchoslaw sunt lucrati.~~

Ulanowski

Arch.kom.hist.t.3 s,173

Zap,sad,Kaliskie r,1411

^{Westec}
Hestera

Wrigé po westery

Troyanus: "Domini, et quamdiu debes citari pro isto delictio? ego sum iam indicatus et habeo iudicium". Tunc Sbrostaus respondit: ego faretus sum ^{Wg. wrocz} po westheri, quod nunquam ego te citari et nunquam tecum fui in iudicio" et statim recepit per rotulum ^{volg. za lasicki} po westherij et

1415. Ks. M. I nr 2436.

Troyanus noluit recipere et non recepit et post dixit:

~~o. wstec~~

Wstecz

#70 Swentoslauus Lythwos^{Cracouiensis} cum
Clemente Wantrobka procuratore Crac,
repperunt se powesthery ad recognitionem
domini Cracouiensis,
Lythwos

Swętosław Lythwoschowi

Ziems. Krak. Księga I rok 1418

1418 Stppp. II nr 1598

350

sim.

Wfleer

Michael...et Johannes...ad dominum subiudicem...et

Ad recognoscendum Belg. po westery receperunt
1434 Rish. III nr. 497.

Przelec p. w

Andreas... penam sex scotorum... et iudicio sex scotorum incurrit,
pro receptione powestheri ad acta
et acta ipsum Andream non juverunt

1434 App. II M 2515

~~Krok 1484~~

* jednosłowne wyrażenie: pro receptione Coruli ad acta
wiel powestery = coruli. (№ 2517)

594

Zstecz

prominac

Andreas quondam de Lowina penam sex
scotorum Jacobo (Gyenaszek) de Iwanowice,
et iudicio sex scotorum incurrit, pro
receptione powesztkezi ad acta, et
acta ipsum Andream non iuverunt

1443 HPP II nr 2515

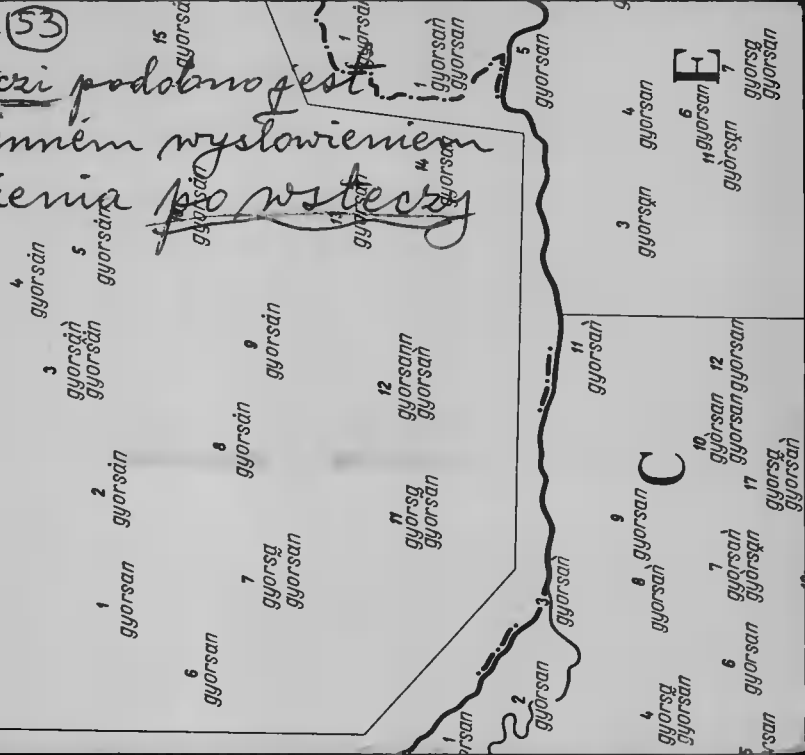
Andreas quondam de Lowina penam sex
scotorum Jacobo de Iwanowice et
iudicio sex scotorum incurrit, pro
receptione coruli ad acta, racione
vituperacionis littere regalis, et acta
ipsum Andream non iuverunt (53)

1443 HPP II nr 2517

CSSZ

→ prypis (53)

Powsteci podobno gest
tylko innim wyslowieniem
wyrzenia powstecy

Złstecz

Cum crastina dies venerat, tunc Mrazowski
reposuit vera infirmitate et ipsi habuerunt
credere ipsius depositioni, eciam sumpse-
runt ministerialem ad videndum al.
po^o wjesticzy ex mandato pallatini.

1447 A 32 XIII 231

Wstecz

Officialis ipsius ducisse reposuit
tercium terminum vera infirmitate.

Et dominus ~~inde~~ Johannes affectavit
Janussium ministerialem de iure, ut sibi
daretur pro arrestacione al. po vesteri ad
conspiciendum eandem ducissam, si
iacet vera infirmitate aut non in villa

Oremyexingecor

1457 Aug 2 XIV 321

Hstecz

Cum crastina dies venerat, tunc Mrucowski
repositit vera infirmitate et ipsi habuerunt
credere ipsius depositioni, eiam sumpserunt
ministerialem ad videndum al. pofnyestierzy
ex mandato pallatini

1447 P. G. 2 XIII 233

sim. 1457 ib. 321

Wstecz.

Bliherbarius... ex commissione sue genetricis ac etiam

super... Ladzley

De iudicio regali in Koteran sibi commisso videlicet
poueszeri terminum astitit. Valuerunt recipere
po wstecz et valuerunt lucrare 1387 Lekr. I, N° 236
Valuerunt recipere po wstecz et valuerunt lucrare
1387 N° 244. Sioanthostaus... cum Petro uti terree
ferunt wlg. Wstecz ad iudicem 1391 Prax IV, N° 398.
Hincertkonem Poliszecoris uti ad dominum capitaneum
te receperat wstecz sibi iuravit super Petroitkonem 1391
N° 3962. Receperunt te per consulum wlg. wstecz ad
dominum Jaroclaum... quod pro re huiusmodi ad aljudi-
catum 1394 N° 4964. Budzway proposuit super Peetro-
nem / fidei iurorem / Katherine / pro vadio / et ex tunc
receperunt ad subjudicem poweszerzy. Tandem Kathe-
rine iuravit wstecz et Budzwayowy of padla 1398 Lekr. II, N° 2
N° 2056

Hsteer

Blicrborius... ex commissione sue genetricis
ac eiam de iudicio regali in Koscran sibi
commissio videlicet ponescere terminum
astitit super Vincencium

1387 Liber I nr 236

2steer

Postquam receperunt po wesceri...
tunc idem domicelli venientes ad iudicium
sunt fassi

1387 Lekt I nr 240

25tecz

Danina... cum Jaroslao... receperunt
po weszy

1389 Leksar I nr 604

sim. 1351 ib. nr 1168

1392 ib. nr 1272

Hstecz .

Laurencius ^{agnovit} ... iusto et vero iudicio et
^{de} obtinuit po veseri super Vichna

1391 Lektor I nr 1161

Zstecr

Uti Sandriwogius ... pro recognitione
po vescri recepit

1382 Lehor I nr 1258

~~Afsteer~~ Wstęca

Westera

Jakom Dobrogostowi ne slubowala
sza nigedna schodp kiedim Karza-
la vφnes popuesziri

1393 Pozu no 170
dehsz - nr 1543 Hube 2b nr 235

21steer

Yne vomis ... ~~estitit~~ acquisivit in et super
domina Elizabeth ..., quod dicta domina
recipere noluit pro veseri sra laarka

1386 Lekar I ni 2264

3

Hstecz

Uprewomir...justo et vero judicio acquisivit
in et super domina Elizabeth... pro eo, quod
dicta domina recipere noluit po wesczi
za laska, et jus assignavit ipsorum
judicum pro medio allodio in XXX marcis

1397 Bibl. Warsz 1860 III 78

Wstecz

Simon... astitit termino... et proysand
dedit, recipiens pro vescey ad illum,
qui sibi terminum ad iudicium assi-
gnavit

1398 Lekoz. II no 2056

Wstecz

Tandem receperunt vlg. na wstecz ad
subjudicem

1398 Lekt. I nr 2743

Wstecz

1431

Taco my pomoz, Jizem byl p^{ra}ua |
nemocza nyemoczen odboga fzlo |
zona tedy, kedy pan podfzadek |
mal medzygym wfnacz wiztecz |
szobuftronu etc. | — — —

1434 Pozn nr 1431

in.

Wsteer #

De oblivione indicate sententiae

A Adicientes: quod quando super indicato
publicabitur et ad iudicem recipietur,
alias Wsteer, quod si ille in memo-
ria tenet, qualiter iudicavit statim
dicere vel in crastinum differre
teneatur. c. 1350 Kod. Vp. II, 587

~~CCO. DIPLOM. MAJ. POL.~~

~~41~~

~~TII, no. 1350 str 587~~

Witecz

sim.

Adiicientes: quod, quando super iudicato dubita-
bitur et ad iudicem recipietur alias witecz
quod si ille in memoria tenet, qualiter iudicavit,
statim dicere, vel in crastinum differre teneatur.
1452. Bartol. Jus Col. 100.

Wstecz

pro recognitione in ad antiquum
ministerialem sig. p. Wstecz
1329 Feb. Mart. 153

pro receptione ad acta po meszthosi

7434 Feb. Mart. 152

+ 7434 Hel. P. II. p. 389.

nr 2515

1391

3931. It. Swanthoslaus de Crzesino habet terminum in primis terminis, dum proclamabantur, coram iudice et capitaneo Lanciensibus cum Petro Neglosowsky, uti se receperunt uulgariter v s t e c z ad iudicem.

Teki Pawińskiego T. 4 №
Księgi grodz Łeczyc. rok 1391

1149

sim.

~~Wstecz~~

455o. Iterum ministerialis Wernerus cum alio ministeriali dicto Krol receperunt se vulgariter ~~wstecz~~ dnm Bolestam minorem venatorem et Wotconem, quia idem Vernerus lucratus est seu aquisiuit fertonem in dicto Krol ministeriali per duas septimanas persoluendum.

Teki Pawińskiego T.4 №

Księgi grodz Łeczyc. rok 1393

1212

sim.

~~steer~~

4940. It. quod cum dns Staszco subuenator Lanc. cum Celothcone de Golocice agebant pro quodam furticinio ac res receptas in villa ipsius re furtiua, extunc receperunt se vulgari-
ter wstecz ad dnm Johannem subcamerarium Poznaniem. et ad dnm capitaneum Thomconem Wlad. in hec verba: quod esset abudicatus ab omnibus rebus ac causis per dnos prenotatos et quod staret et attemptaret Celothko terminum prefixum super subuenatorem prenotatum et terminus eis ad colloquium generale assignatur.

Teki Pawińskiego T.4 №

Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1394

1268

from

~~Wstecz~~

5059. Arnoldus aurifaber egit super Mathiam pro octo
marcis grossorum, qui recepit se Wstecz ad dominum vena-
torem Msciszconem in hec verba, quod abiudicarent predictas
octo marcas, prout fideiussit manu conjuncta et in solidum pro
genero Magde.

Teki Pawińskiego T.4 M

Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1394

1291

wstec

Michael... Schynkonem... ratione X
vmarum panni... iure evasit pro receptione
sibi (? ropis S) wstec ad librum et liber
dictum Schynkonem non advenit

1425 Arch TerCrac VIII 2, 17

~~3962.~~
Hinczkonem

3962. N. die sabbatho Undecim milia virginum (Octob.
21). Dominum Hinczkonem Blizsczonis uti ad dnm capita-
neum se reciperat w s t e c z sibi iuuit super Petrzikonem.

Teki Pawińskiego T.4 M

Księgi grodz Łeczyc. rok 1391

1152

~~Wstecz~~

4964. Notandum, quod cum facta est materia questionis inter Nicolaum et Vislaum de Topola pro equo arestato apud Nicolaum et emptum apud Vislaum pro una sexagena gross., tunc receperunt se per corulum vulgariter wstecz ad dnm Jaroslaum pincernam Siradiensem et Stephanum de Lesnicza, quod pro re huiusmodi est abiudicatum et concordauerunt pro pecuniis et pro equo et causa prefata inter ipsos debuit fieri mortua.

Teki Pawińskiego T.4 №

Ksiegi grodz Leczyc.rok 1394

1272

Wstecr
Jacussius... cum Zuzia... receperunt. ad librum

(pro relaxatione, ~~et~~ Wstecr pro partitione et acquisitione
cause 1394 Slupp. VIII, No 5699

~~Act. 4. 27~~

~~Kr. 1394.~~

Act

STAR. PR. FOLS. pomn. T8

Ulan. Libri iud crac r 1394 No 5699

~~60~~

Wstern

Statim ambe partes receperunt pro
corulo al. wstern ad... capitaneum
in hec verba

1473 Aug 2 xix 449

Wstecz

Et Raphael voluit ipsum Ramsch
condemnare ex eo, quod dixit
Raphael, ex quo non debite prorogavit
familiaris dicens prius: sicut iacet, ita
iacet, et postea dixit: ductus est in
Belz. Et sub iudex cum camerario
repperunt ad informacionem al.
na wstecz

1437 Aug 2 XIII 58

Ego volo agnoscere causam civis mei isto, nam iste
familiaris primo prorogavit anam causam vera infirmitate
ex parte Sygnitonis et hanc causam prorogavit simplici infirmitate.
Et iudex receperunt ad intericgamum al. na wstecz 46.

Wstęgi

po wstęgi
dispositio w underne
do km I

~~Form nr 170~~

~~AGZ XIII 233~~

~~AGZ XIV 321~~

Wstecz

204

vdrączayą. Przetę wstawiany, aby o rzeczy dzie-
dzynne abe nyedzedszynne abe rzeczy wielkye są-
dza nyaste płatv rzeczonogo pyatnascze wżół
cztyrby grosze, a o mnycsze rzeczy dwa grosza
na wżęc.

/53/. Pyrwsze zdanye w swey mocy na stacz.

[/G/dysz rzeczy vnarle trudne wzbvdsyecz,
yake mynale na wstecz obrocsyecz, a wszakoss
są nyektorsy, esse rzeczy przeszle y tess są-
dem esądsone nyekakyny wynysly navesyly sya
wzdsyracz], a to w ten, gdy nyektora bracza

~~Delat. 27~~

*(quoniam res necesse mortua et finita quasi contra
naturam difficile sit retractate), sul 38!*

Wstecz - retro

Przez umarte trudno wędzyc, jako myślałem
na wstecz obrotyz str. 27.

Wstecz

Et cum dixisset: Ego nun,

Abierunt retrorsum, wst^aapyly szya wsthecz
zasya (Jo 18,6) et ceciderunt in terram

vyl Kar BI 76

ca 1500 ~~JARp X 195r~~

Wstecz = retrorsum

Et dixit eis: ego sum. Et cum hoc dixisset, abierunt retrorsum wstąpiłi szyć wstecz et ceciderunt in terram

Wst^aąpiłi szyć wstecz: abierunt retrorsum
~~2/2~~ XV ^{p. 102} ⁴ Ratuin. 2/2. (Jo 18,6)

Znij: Skoro im tedy rzeki: Jam jest, poszli nazad i padli na ziemię,
tys.: cofnęli się do tyłu i upadli na ziemię

Wstecz

Jaszek ... coram nobis veniens obtinuit
recongnicionem videlicet wstecz, que
data fuit sibi ad dominum Wiszlauum

1392 Lektor II nr 193

~~Domino Gheerski recedit cognicio vlg. wstecz~~

~~1393 Lektor II nr 1476~~

zstca

3972. It. idem tenetur penam, quod non iuuit sibi
w s t e c z. ut se ad dam Tomkonem receperunt cum Tomkone.

sim. 1393 sekur II nr 1476

Teki Pawińskiego T.4 №

Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1391

1153

Złtecz

Tunc habuerunt pro recognitione vlg. o ftecz

1394 Lelwa I nr 1820

2stecz

Dobeslaus... astitit termino suo super
Sandriwogium... pro recognitione vstecz
tangendo illam, qui sibi terminum prefixit.

1394 Lektor I no 1512

~~testes~~

5027. Terminus Clementis cum Vanczcone per duas septimanas ad scultetum de Milonice w s t e c z in hec verba, quod debet recognoscere, quod Clemens dimisit sibi testes, quia debuit dare Jacobo fratri eius quatuordecim grossos.

Teki Pawińskiego T.4 M

、Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1394

1284

Złotecz

Utrum adhuc apud te restecz habes

1396 Sekur I no 2135

~~Wstec~~

5365. Terminus Johannis de Neglossouo cum dna Mathie de Szolaydi per duas septimanas: ~~v s t e c z.~~

Teki Pawińskiego T.4 M

~~1371~~

Księgi grodz Łeczyc. rok 1396

Witecz

Christinus... cum Nicolao... terminum habent.

~~iake prawe wiedzac i~~

Terminum habent ad termino pro Witecz ad
1397 Stopp. VIII, 5856

Librum, utrum intercessit pro agris et gayo
Dessconera

173

STAR. PR. FOLS pomn. T8

Ulan. Libri iud crac r. 1397 N. 5856

Hstecz

Andreas... cum domina Kachna... habent
terminum... pro recognoscenda rei veritate
o rostez per subjudicem Jacussium

1398 Lekt. I nr 2744

Zsteer

in

Stanislaus... astitit terminum super
Andream... vly. o wsteer

1398 Leher T no 2747

Wstecz ^{sim.}

Tunc nos dedimus ipsis ad predictum
judicem o fsteer vlg.

1399 Lekoz II nr 1222

^{sim.}
Zfsteer

Assignatus est terminus domino Viglosio
cum domina Margaretha ... vly. o fsteer
ad libros domini capitanei

1399 Lektor II nr 308

sim. ib. nr 1323

Barclinsky astitit suum terminum ~~o fsteer~~
super Wolwramum ... super isto, quod habuit cum ipso
terminum ad librum terrestrem ib. nr 2405
in Costam o fsteer pro centum maris, attingens se
ad illum, qui eis terminum assignaverat

Hotecz (Hestecz)

Tandem domine Katherine jurit
wertecz et Budrywozewy otpadla

1398 Lekoz II nr 2056

2/steer

Penam - Zaklica ... penas contra Sbisch-
conem ... sex scotorum pro wsteer, totidem
iudicio et aliam sex scotorum pro non
soluione XV marcatum et penam XV
eidem Sbischconi et totidem iudicio
pro eo, quod citabat Sbischonem
ad instanciam uxoris sue sine actrice
causa sibi non comissa, remansit

1398 SPVP VIII n° 6963

Wsteer

U. recurvata var. *Wsteer* / 1898 / *Stapp. VIII, N° 6997*

Eundem Stephanum adiunxit liber

Wstecz

Item adjudicavimus Thomislao ... pro eo,
quod ministerialis debet equitare ad alium
ministerialem infirmum o fsteer. Si vero
idem ministerialis infirmus morietur, tunc
idem ministerialis, qui a iudicio missus
est, debet in proximis terminis a data
presencium wstecz redire in causa ipsarum
vertente ... Item iterum idem ministerialis debet
equitare ad dictum (ministerialem) infirmum
et inquirere, si citaverint predictae tres sorores
... aliam sororem ipsarum ... et tunc etiam
wstecz debet reddere in terminis proximis quene
sibus juxta relacionem predicti ministerialis infirmi

1398 Sekr II nr 1246

Zstecz

Domini..., prius huiusmodi nostram recogniti-
onem, quae dicitur wstecz, edicere vly. wirecz non
debetis, donec jus nostrum Alberto... vice iudicis
reponatur

1399

~~448~~ Bibl. Warsz 1860 III 78 80

Wstecz

Veniens ministerialis recognovit coram
judicio wstecz inter Pechmonem et Symonem
... quod Pechmonem obest al in jus

1399 Lektor II nr 2418

Sed domini et amici dilecti, prius huiusmodi
nostram recognitionem, que dicitur wstecz,
edicere vlg. wirerz non debetis, donec jus
nostrum Alberto de Gaska, vice iudicii, reponatur

1399 Lektor II nr 2420

sin.
Nicolaus... cum Laurentio... terminum peremptorium habent ad
colloquium proximum, si non fuerit, tunc ad terminos proximos;

Wstecz

(Nicolaum iuuit recursiva, wstecz, pro malis uerbis.
1599 Stepp. VIII, No 8642

~~200~~

STAR. PR. POLS pomn, T8

Ulan, Libri iud crac 1399 No 8642

Wstecz (56 f.)

182 Jaco to fwatezimi iaco Jura Puf|cil.
Potrka Profzno tey wfteczi |czfzo
meli doboriflawa |

Borystaw

1400 Pzn w 482
lich vi nr 101

Wstecz

Jaco Inra puscil Potoka prossno tej
wsteczi, czszo meli do Borislawa

1400 Piek VI 33

Wstecz = recognitio

(Sandziugium...)

evasit pro allis omnibus causis, pro quibus
secum

Bodzantha... terminum

habuit iuxta recognitionem
subiudicis Borislai vlg. wstecz

1400 KsZ Pozn nr 13

Piek VI 3

Wstecz = recognitio

Tulecaska dedit recognitionem
vlg. wstecz et dominus Albertus non dedit
proet recipiant se et isto ipsa domina est lucrata

1400 Usz Pozu nr 134

Wstecz = recognitio

Cui sculteto wstecz advenit,
sed Andree evasit vlg. otesla

1400 KsZ Pozn nr 294

Wstecz = recognitio

Idreslaw^{scultetus}... adquisivit... duos mansos
scultecie... super Andream... tali modo,
quod se receperant ad iudicem / qui
ipsum indicavit pro recognicione vlg.
wstecz. Cui sculteto wstecz advenit, sed
Andree evasit vlg. ctesla

1400 Us 2 Pozn us 294

Wstecz = recognitio

Kowalewski cadit recognicionem
vlg. wstecz pro viginti quinque
marcis super Petrassium

1401 Ws Z Pozn nr 584

Wstecz

Martino... recidit... recognicio vlg. wstecz
contra Mrocotham

1401 Pick VI 50

Wsic c2

Jaco mne Mscisek sira czil swij

wesic czp 100c2 grai wen 1402 ks Maaz I
nr 273, ~~nr 260.~~ sim. ib. nr 260

Asteca - recognitio

Petrassius... non habens aliquam
collocacionem cum supparis super
ipsum recognicionem vlg. wstec re-
cognovit seu edixit contra ~~Adami~~
Cawalski pro viginti quinque maris

1402 Ws 2 Pozn no 937

Wstecz - ^{sim.} recognitio

Jarota... recognovit wstecz
inter Stanislaum ... et Hedwigium

1405 Kiz Pom nr 2087

Wstecz

Henricus... recognovit vlg. wstecz
inter... Petrum... et Nicolaum

1405 W. 2 Pozn nr 2413

Wstecz - recognitio

Slapivola... obtinuit et adquisivit
pratum... super Jazconem et ipsius
uxorem... pro eo, quod sibi recognitio
cecidit ulg. wstecz przipadla

1403 KsZ Pozn nr 1281

^{-sim}
Wstecz - recognitio

Voytkoni ... cecidit recognicio
vlg. wstecz pro censu de orto

1406 Usz Pozn nr 2652

sim.

Wstecz

Vincencio Öbrziczsky cecidit recognicio
vlg. wstecz pro equo ..., super quo adiu-
dicatum soluit 1412 Pozn nr 885

roste cz

šime

particulares perceptone conda en

Jaco tych fwyný czlfom ge Crezo-
nowý | zařal oktore my wftec
przypadla | tych býlo copa řczworo

1426 Kořcian^m 1148

Wstecz - recognitio

Nicolaus... debet facere recogni-
cionem vlg. wstecz inter... Alber-
tum... et Villanum

1403 Usz Pozn nr 1340

Piek VI 130

④ Wstecz

sim.

Pendet terminus ... pro eo, quod subjudex
recognitionem al. wstecz fecerit inter ...
Soldram et ... Crayewski ... quod una pars ... jus
pro recognitione al. za wesz subjudici dederat,
sed alia pars ... quatuor grossos pro recognitione
al. za wesz non dederat

1418 Bibl. Vars. 1860 III 78

Wstecz - recognitio

Pendet terminus inter... Wichnam...
et Michaelem... pro recognicione
vlg. o wstecz

1403 Ko 2 Bzu nr 1377

Wstecz - recognitio

^{creka}
Pendet terminus... inter Theodori-
cum ... et Sandinogium... ad re-
cognoscendum recognitionem vlg.
wstecz per ^{dominium} Nicolaum indicem inter ipsos

1403 Us 2 Pom nr 1396

sim.

Wstecz

Theodricus... et Sandinogius... habent
terminum... coram ^{domino} Nicolao ^{iudice} ad
recognoscendum (um) vlg. wstecz inter
ipso

1403 Ws 2 Pozn nr 1433

^{sim.}
Hsteca - recognitio

Swanthoslaus... astitit termino pre-
reemptorio super Hynczkam... pro
ferenda sententia ratione reco-
gnicionis vlg. hsteca, attingens se ad
illum, qui sibi terminum assignavit

1404 KsZ Pozn nr 1936

~~Michael~~ ^W notarius domini iudicis Nicolaum... pro magister
ut affirmavit
~~pro magister~~

quod deditur recursivam ad librum ipso absente wlg.
Wstecz, jure evasit

3

1404 Steps

Helcol II № 1048

~~250~~

~~Krak 1414~~

Wstecz

Dominus Kelczo ... habet terminum ~~ad se-~~
~~eundos terminos in proximo celebrandos cu~~
cum Jacussio ... ad statuendum iudicem ...
ad recognoscendum vlg. wstecz inter do-
minum Kelczonem et Jacussium 1405 KsZ-
2192
Pozn nr 21 92

sim.

Wstecz - recognitio

Hedwigis... habet terminum... cum
Boguslawa... ad statuendam mini-
sterialem racione recognitionis vly.
o wstecz

1405 Usz Pozu nr 2364

Osheo

Facta est recognitio vlg. vobiscum inter dominum
Janassium et Mathiam..., quam cognovit Stephanus
viceindex dicens: ego cognosco, quod sententia vi
vulgariter cum asseritibus:

1404 Vol m 287

a b c é d e f g h i j k l m n ñ o p r s ś t u w z z z

westec

474. (p. 240). Andreas Pobichwast de Westrza iusto iudicio per recognitionem Iohannis de Strzeszewo subiudicis wlgariter *wfsiecz* euasit Albertum Naczkonis pro eo, pro quo contra ipsum egerat asserens, ut ipsum involuisset penis regalibus, et super hoc Andreas iudicatum soluit.

Ulanowski

Arch.kom.hist.t.3 s.222

Zap,sad,Kaliskie r.1414

Zstecz

Jobichwast... iusto iudicio per recognitionem
Johannis subiudicis vlg. wstecz euasit
Albertum ~~✠~~

1414 AKH III 222

Wstecz

Super quo petunt informari, ad quem
melior recognicio ^{vlg.} vulgariter wstecz
pro una balista et aliis attineneyz

1414, Arch. N. H. III, 244.

Wstecr

Ula wstecr... Dobeslao iuvit et...

Sbroslao non iuvit 1414 Cors 45

~~Westech~~
Westech = recognitio

Unus pars videlicet Jure Soldra

~~capitata~~ Jure pro recognitioe abbas ha Westech
subjudici dederat, ^{sed alia pars... quatuor grossos pro recognitioe} 1418 Bibl. Harss. 1860 III 78
al. za Weser non dederat

Octo scotos subjudici non dans pro
recognitioe abbas za Weser 1418 ib.

Subjudici octo scotos dedit pro recognitioe
al. za Weser ib.

~~U. Westech~~

① wstecox

De reprehensione ~~alios~~

wstecox

1478 AKPr IV 257

XV p. post. AKPr IV 256⁷ (118)

Witecz

De reprehensione alias witecz ¹⁴⁷⁸ ~~bande~~
Jus Pol. 99. ~~1478~~

① Witecz pominosé

~~Withecz~~ Judex judicans non possit de malo iudicio
redargui, cum non ipse solus, sed caeteri et
plures iudicant supradicta. Barad. Jus Pol.
100. ~~1472~~. (withecz. 1472)

Wstecz

lum autem hec agerentur, accessit quedam femina
uxor quondam Floriani, statuens coram nobis quen-
dam puerum, filium eiusdem Floriani, dicens eidem
puero a nostro summo iudice Domardo esse ratione
propinquitatis villam Harcow adiudicatam, et su-
per hoc accepit ad eundem Domardum coram nobis
baculum, quod vocatur in Polonia wstecz, et mune-
tium. 1253 Kod Wp. I 275. [= Stenz. 158].

78

5233. Terminus Goli Potr cum Michaele ad colloquium generale pro hoc, quia recipiebat se ~~wstecz~~ ad dnm judicem et iudex non inuit ulli ipsorum, dicens, quod non esset memor de facto.

Teki Pawińskiego T.4 №

Księgi grodz Łeczyc. rok 1396

1336

Witecz

Andreas ... cum Nicolao ... recuperunt se ad domum
palatinum Cracoviensem pro Witecz de concordia
1397 Stapp. VIII, No 5986

~~COT~~

STAR. PR. POLS pomn, T8

Ulan, Libri iud crac r ~~1397~~ No 5986

Heteroxina of Wstackeny

~~Stascone~~

4014. It. Preczslaus de Crócesz tenetur duas penas sex
marcarum erga Staskonem officarium, unam wsteczne.

Teki Pawińskiego T.4 M
Ksiegi grodz Leczc. rok 1391

1158

Arteme

5087. Gosco de Szamowo ruit triplicem penam sex mar-
car. w teczne erga dominam Kathusam de Dambrowka.
Peperci vexilifero penam.

Teki Pawińskiego T.4 M

Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1394

1301

Wstecznie ~~iv. iv.~~

~~contra Ibsichonem sex scolarum pro wstecz~~

~~STAR. PR. POLS pomn, T8~~ ~~Helet II No 190~~

~~Ulan, Libri iud crac r 1398 No 6963~~

~~Ibsichoni sex scolarum et iudicio sex scolarum
wstecznye 1398 Hpp. VIII, No 6963a~~

~~STAR. PR. POLS pomn, T8~~

~~Ulan, Libri iud crac r 1398 No 6963a.~~

Wsterne. pecunie recognitiales

Subjuxta vero recipiens sibi librum
tenestrem in adjutorium volens recogni-
tionem edicere, quae audiens librum
positis prius pecuniis recognitiabilibus
~~sub~~^{vl.} ~~geniter~~ wsterne necessit a tali edictio-
ne 1400 Bibl. Harss. 1860 III 27.

Westerne = recognitio

Illud quod quod quis non ⁱⁿ ingressaret
in librum terrestrem (ut) nullus eorum
^{ausus} foret pro recognitione ^{relig.} aut ~~gaster~~ westerne
manifestare, aut edicere...

1400 Bibl Wars. 1860 III 80/1

Wstecrne

~~Recogni~~

Henick actus et termino super Poloniam pro recognicio-
ne ulg. wstecz ad Borsitlaum ~~1400~~ Qui Heninck pe-
cuniam recognitionalem Borsitlau dedit ulg. wste-
erne 1400 Lektz. II, N° 2484.

nie ma u Kutarskiewicza

Wstecznie

Nicolaus scotis sex pene, wstecznie,
succubuit Johanni clauigero et uolii
Wstecznie leio

1423 Arch Castr Crac II 36,
399

1423. Cstr.

399.

Hsterny

bina sex scotos
Wsterna

1430 Arch Castr Crac IV 70, 499. 500

1430.

Castr. II. 70, 499
500

Hstecrny

sim.

Hstecrna

1429 Arch Castr Crac III 302

1429 Cstr.

302

Wsteczny

· VI scotos leserna et wsteczna

1429 ArchTę Crac CXCVI 363, 17

29.

Pr. IV. 363, 17

wsteczny

4648. Albertus kmetho de Snatowa ruit in penam
wsteczna.

Teki Pawińskiego T 4 №
Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1393

123

~~Rosten?~~

Wsterna

~~Rosten~~

Idem (Andreas de Rosten), Leidem (Clementi dano de ^(Belstec)
plenam sex scolorum vulg. Wsterna et judicio sex scotos

233

1407 Skapp

Helvet II M 1126

~~257~~

Krak 1407.

posterny

483o. Staszconis filius de Zelenewo ruit penam sex mar-
cas w s t e c z n a.

Teki Pawińskiego T.4 №

1250

Księgi grodz Łeczyc. rok 1394

Wsteczny

W

Quia idem Janussius Kyntz voluit penam XV al.
wsteczna, quod in primo termino non statuit familiares

penam XV al. wsteczna

~~wsteczna~~

1148 Slpps

~~Heleet II № 3357, 3357~~

902

~~Krak 1148~~

1370

Wsteczny

Andreas... evasit penam XV judici
et Kynth al. vsteczna iuxta librum.

Kynth penam sex scotorum cotuli
Andree Russotsky, iuxta recogni-
cionem ministerialis

1448 SPPD II nr 3358

Złotecny

Bartholomeus de Korino tenetur
penam sex marcarum wsteczny
erga Chwalislaum de Boerky

1391 J Paw IV nr 3685

Wsteczny

W

penam coruli at Wsteczna

Magnificus dominus Johannes de Oleschnicza
Pallatinus Sandomiriensis, binam penam XV
Magnifico domino Gregorio de Branice Radomiensi
Castellano, unam coruli, aliam wsteczna
ad literam citatoriam

1449 Skpp

Hotel Il № 3376

~~911~~

~~Krak 1449.~~

~~6731~~

Hsteczny

Nota, quod Visek de Trevozevire
lapsus est culpam wsteczny

1399 P Paw IV nr 573

Wsteczny. recognitionis

Item Stanislaus Lubiecki nomine Commendatoris ad
S. Joannem prope Posnaniam linguam ipsius procurator astilit
termino

~~Procurator astilit termino~~ recognitionis

~~ut gaudet~~ ^{vlg.} wsteczny super Nicolauum Byali

1408 Bibliothecae. 1800 III 84.

pod Leszczy: (firma) leszczyzna 'pięta sadłowa, składana
przez stronę w wypadku odwołania się do pamięci sz-
driego co do sadzonej przereń uprzednio sprawy,
pecunia quae iudicio solvebatur ab ea parte, quae
ad iudicem appellavit, ut de se olim indicata
testimonium daret':

12 Steczny
~~Staszka~~

Swachsko de Kalina

penam VI marianum ^(contra Stephanum de Boleszian) que dicitur Swetozka. Stasiera

1382 Stapp. VIII, No 1314

officialis. = Super expensas famulis dedit. = (2. p.).

= zapiska
prowieszlo
na

do dotek nie bedacy integralna, oryginal, zapiski

10
33

cf. Swicna

Penam - Relicta Gaudersonis de Kalina penam XV contra
facusium camerarium dictum Swopecz, quod dixit
non iustitiam dicitur me.

STAR. PR. POLS. pomn, T8

Ulan, Libri iud crac r1382 No 1314

. Złoteczny

Swieczna

Jacussius de Woynameis penam VI marcadum, que
dicitur Swieczna, contra Brodslaum
penam que dicitur Swieczna

1385 Hipp. VIII, No 3854

64

cf. swiecka

STAR. PR. POLS pomn, T8

Ulan, Libri iud crac r/385. No 3854

Zsteczny
Swieczna

(Swieczna)

Nicolaus de Bolescioz penam tenetur, quod dicitur

penam, quod dicitur Swieczna 1376 Stapp.

VIII, No 355.

~~Penam - idem penam tenetur, quod dicitur~~

Swieczna r. 1376 N. 377

Stwecna r. 1377 N. 480

Penam - Marco de Wagnanowicz tenetur penam VI marcarum
contra Cristinam de ibidem, quod dicitur Stwecna

STAR. PR. POLS pomn, T8

Ulan. Libri iud crac r/1376 No 355

Wsteczna
~~Wsteczna~~

Penae - Petrus de Sadrisow

penam VI marinarum, quod dicitur Wsteczna

1376 Stapp. VIII, 243.

contra Andream de ibidem. = ~~Grossum~~

Penam sex scotorum vlg. wsteczna

1407 Stapp II nr 1126

(zapiski krakowskie)

STAR.PR,POLS pomn. T3

Ulan. Libri iud crac r/376 № 243.

~~Wsteczny~~

~~Swietny~~

Swietny? *

penam VI marcarum, que dicitur Swetna,

1384 Supp. VIII, N° 2864

penam VI marcarum, que dicitur
" " " "

Sweczna

tradunt se ad librum, quod dicitur
Kmetus non esset in libro, et est
inventus

1384 N° 2930

Sweterna

Fasko... penam XV contra farinam, quod ipsi indebita
condempnavit, etiam idem penam
STAR. PR. POLS ponn. T8
Sweterna contra eundem farinam

1384 N° 2967

Ulan, Libri iud crac r 1384 N° 2864

Witeerny
Witeerna

Stanislaus Wanz rit sex maras witeerna ^{rit/} contra
Jazconem 1388 Idaw. III, No 754. Bartholomeus
~~benedus pensem sex mararum witeerny erga~~
~~Chwalislaum 1391 Idaw. IV, No 2688. Dux lapus~~
~~est culpam witeerny 1399 No 573.~~

Wsteczny
Swiecna

poena "Swiecna"

1382 Arch Jer Crac̄ia 212, 1216. 210, 1178

82

Cr̄ia. 212. 1216. ; 210. 1178

Wstęchty

vermes dicuntur carnis exeti
²

De putredine carnis wstachlego cryala.

II $\frac{1}{2}$ XV Br. Fil. III 288.

XV f. part.

u nos stekelone 'woj' quiting'

204 b

←
guisjy, a wopiejy

Wstęga - corrigia

Zęby nocy namnycey

Wstęga wstęgi nagawyczy wstęgi wstęgi wstęgi
~~Wstęgi wstęgi~~ BZ Gen. 14, 23.

V (ad corrigiam caligae)

8868

BZ: ani remyka od sandaru

Wstęga ligá

liga / ~~eyn hosen nestel, wstęga~~

ca 1500 Erz. ~~Stoc~~ 124

Wsiŝga

Wsiŝga ligula

ca 1500 R XLVII 354

Wstęp

Procurator Mathie... precustodivit tempore
et hore necessitatem ante omnes res se-
cundum decretum iuris novam institutio-
nem facere al. wstęp

1490 AG2 XVI 411

2. instalacje, wyznaczenie, 3. wypracowanie, poczynki; prae-
ST In c. 1. r. 1. V 761: ^{2. iur.} wstępie sprawy szlacheckiej

Wstep .

pro dampno per piscinam
illato vly. wstapp

1388-1430 Arch Ter Crac III b 531, 21

STPPP VIII fylles III a i fylles do 1400 s.

TCr. 3 b 531 / 21

Wstep?

Elena relicta Sigismundi de Rudno cum Zaclica
de Korzkwa terminum secundum habent ad ter-
minum proximum pro XV marcis ... pro dampno
pro gago et dampno per piscinam illato vlg.
wstryp (??)

1405 ArchTreCrac IIIb

531,21

40

Ustapawanie

Ustapawana, in ascendendo 1486, R. xxiii, 276.

Secundum sententiam Aristotelis in Problema-
tibus suis quamquam in exemplis V gande-
ant omnes, in disciplinis moralibus hoc tamen
amplius placet, quoniam structura viarum yma-
gine picta verum similitudinibus palacium
virtutis ostenditur

Wstępień

Successor wstępieny dziedzini wyecznij nabliższij to

Ort Cel 10

241

Stow. Soc. pols. Cel.

Wstepieci = gradus

k. 118+

Gradibus, gl. κ. per gradus illos

Super gradus / proze wothapnye, .π± XV ~~fit.~~
PF
Ⓜ 288. discipuli Xpi signantur
quibus iter ad aram,)
Ⓜ. pot.

Wstępnie

Wstępnie sandalia

ca 1500 R XLVII 355

Wstepni of Gstepni

Wstepnasiroda

Laurencius Lassundey cum Johanne
Wstampnaschroda

1447 Mon. Jun. III 150

Cf. Stepnasiroda ib. 145

Wst. p. nasiroda cf. Stejina sroda

a b c c̄ d e f g h c h i j k l l̄ m n n̄ o p r s s̄ t u y z z̄ z̄

Wstępny

704. Nicolaus Resust de Moravino veniens conghouit coram iudice David iudeo Kalisiensi octo marcas capitalis pecunie, puta proprii debiti et quatuor marcas racione caucionis fideiassorie erga eundem iudeum pro nobili Zaramba de Kozanki, et hoc debet soluere et satisfacere predicto iudeo ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos Post primam feriam terciam (carnispruii) qui primi termini erunt wlgariter powstapnyem wtorku, qui primi termini erunt, et si hoc predictus Nicolaus non adimplenerit, extunc predictus iudeus debet venire ad burgravium, et burgravius debet sibi dare familiarem wlgariter Nadqang, et hoc idem Resust nullo iure debet euadere.

1416, ~~Arch~~ X X III, 259.

Ulanowski

Arch. kom. hist. t. 3 s, 259

Zap/sad. Kaliskie r, 1416

176

Wstępną

V Ad dominicam Invasit d. na wstępną 1426
K. M. II nr. 2100. proxime venturam

(m. ad festum Carnispricii)
Quod si non solverit ad eundem terminum,
tunc obligavit se solvere V

Wstępny

Poznaia sie piatki:

Narząd wstępni piatki ^{ca 1500} ~~***~~ _{XVI} (P. Bcc. X^{II} 164.)
przed Fryzostowaniem Panni Maryi

daty: kielki. Piątek przed boiem kostykiem

Jako mamy suszyć 12 piątek do roku

Wstępnym of. Wstępna iroda
Stępnym

Wstępować - ascendere

Wydrzał gest (sc. Jakob) we^x nycy
drab... a angyoli boze s nycy
wstępować y stępować po nycy
(ascendentes et descendentes per
eam)

BZ Gen 28, 12

Et: wstępować do gór i stępować na dol

Wstępowai - ascendere descendere

Nystradi nye bōdye sre pōcekywycz sryemz tuez,
a gōisz bōdresz wstępowaic (ascendere de) ~~to~~ Sa. 34, 24.
~~Uklauil. musi. ar do wschadza kōalyowich, gēr~~
~~to bō pōiō z mycota sō. Nch. 3, 15.~~

Va ukassess ne pōed obly-
czym pana boga tiergo

8369

~~(Ustępować?)~~

Ustępować?

Uśląpować = volare | 1466 | R. XXII, 27.

(gl. iste homo, sc.)
Cricus,

(gl. in summitates
celi,

Ergo vir hic quare presumit in alta,
volare, gl. scandere rostopowac

gl. audet

Wstępować - ascendere

Gdy szyć stal (sc. Jesus) lyath dwanasorze,
wstapryaczym onym do Jerlm
(ascendentibus illis Ierosolymam
Luc 2,42)

Ex Fam 296

Wstąpienie - ascendere

Wstąpienie ... anioły bosze wstępują
i wstępują na syna człowieka

~~Ev. 22. XV~~ ~~AT XIV 302~~
Ew tam

~~wstąpieniem swoim do Jhna~~
~~(dla d...)~~ ~~ib. 296~~

V (angelos dei ascendentes ... supra filium hominis
Jo 1,51)

Ev: idźcie do nieba i przyjdźcie z nieba do syna człowieka

Wstępować - ascendere

Atys kapłany a lud aż nje cho-
dził przez granice any wstępowo
ku panu (nec ascendant ad do-
minum)

BZ Ex 19.24

Wstępować - ascendere

Wartycyze, abisrekye nye wstępo-
wały na górę (ne ascendatis in
montem)

BZ Ex 19.12

Wstępować -

Sdrowa bāndz..., yas

Yesz wydryala szyna borego wshapv.
yacz na nyelysta ^{sz} ~~da hoga szyna sz oga,~~
~~lesz szym, yez z nyepokalomy dyjowjore~~
~~pszynan naczyl~~ (Naw. 31.

1041

wstępować

Syathesz thy weszele myala,
gdysz szyna szogladala,
boszthwo szwoye wkarwyanecz,
przezhoba w myebo wstapwyanecz

~~2 pat. XV~~ of K. J. I, 147.
4. post.

v (log. post. toba)

Wstępować

Ихъ Хрѣ,

O panu ~~Geno Krysosze~~, ~~shwalu~~
szu ... w miejscu wschodzącego
(ex xv) kalwin. 221.

Wstępowa

Ego sum angelus missus ^(s. Joachim) ad te,
ut nunciem ~~X~~ tibi preces tuas
exauditas et elemosinas tuas
in conspectu domini ascendisse

→ wstępowa

ca 1420 R Rp XXIV 85
k. 70r

Wstępować = ascendere

Spichia qich, qivz sp ite menaszeli, wstępuie
zawszdi Fl. 73, 24. (ascendit, Put: wyszzy sęge)

Woj: ku górze idnie zawsze, Put: wznosi się ku niebu

Wstępować - ascendere.

(A odkąd yey wstępowacroy, V

(ei unde ei ascendenti,)

Quanta est hoc)

~~XV~~ XV) SKY V 277
(med.)

V de deserto tanta effluencia deliciarum?

Wstypowai'

~~###~~ Wstapuge

(~~Wstapuge~~ & ascendit

(quae est ista, quae ascendit de deserto? Cant
8.5)

+471

ca 1470 Mam Lub 149

~~VIII, 5~~

Cant. 8

Wst: wstypowe + pustorum

BP: wydzania cis + pustyni

Wstępować się

Stanislaus obligatus est intercedere a fratibus suis...
quod se non debent immiscere alias
wstępować się rad dicitur obligationem

1456 192 XIX 491

W. się wstępować się w co. brać w czyni udział STRC. V 103

Wstępowai - succedere.

Zapowiadamy, aby dzwony w diech, czego powierina
*rzerony, nyc wozta, powaly Jul. 57.

(in hereditatibus... non succedant, Dział 54: aby
stadna dzwoka w puszczyną, nyc upadala) any
namyestnyerkamy | były

Wstępować

Niemilosciwi a parrosiwi ... , gdy są-
widzieli kogo w którą stronę wstęp-
ując albo nosząc się w dostojności
[ubi videt aliquem culmen ascendentem
honoris atque glorie, seu proficientem
dignitate] Rom. 121.

notie nie u d. 'ostigac coras wyjscie dostojnoscia'

Wstępować

Dominus Conradus in aliquam
controversiam non intrando
al. w odejrze nye wstąpnycze
(pro wstąpnycze) postulat et pe-
tivit se ad ius terrestre remitti

1486 AGZ XVII 228

Wstępować

ego non accedo ~~alias~~ nie wstępują
ad ius ~~alias~~ repræ eum... Capitaneis

1487 192 XIX 314

Wstępować

Age Non intrando contradictionem d. n. y. e. w. t. y. e. m. p. u. y. z. e. r.
w s. t. h. y. e. m. p. u. y. z. e. r. w. p. r. z. y. e. 1496, App. II, № 447.
peto decerni evasionem

Wstępować

Gdyby już ktokolwiek chciał w ten sposób wstąpić...

Wtedy mynielibyśmy... może, onego wstąpienia, czego
stąd... ~~czad i położenie do niego i do niego~~
~~yego... wyprawy i tak wybracę.~~

1484 Reg. 706

История

Задним умом обираем

Иногда быки такие прыжки (скач),

выражены мы бы бы и таким то

мы и там ~~только скачком мы бы бы~~

то подруг прыжкины persons..., а то ноба-

чужды... такие то прыжкины история

Reg.
1484 Репит. IV 7078

Wstępować - descendere

Sellum... wdzalal... muri... aż do
wschodów Kroyowich, jest wstęp-
pnie z miasta do Judo-wa poko-
lenya (descendunt de civitate
David)

27 Neh 3,15

28. Włone prowadzący w dół do miasta Dawidowego

Wstępować - descendere

Przed tym padną wystąpią;
gust wstępować (fl: se спуст-
ować) w ziemie (descendant
in terram)

Put 21.32

Stepowac of. Wstapac'

Wstępowanie cf. Wstępowanie

(~~Wstęskanie~~) Wstęskanie ² się

~~Wstęskanie~~ ² Wstęskanie się

Wstęskanylam się, po mojem myśleniu | 1448
R. xxiv, 353.

y neuradubek, wydzia, myłozna,

pod Wstęskanie tyho - st, - o - , nie n

u u, * Wstęskany

i be u Wstęskany

Wstęskany?

Wsiłuk 'expugnatio'

expugnacio al. wsiłuk

Kozier. Rp. Tert. Corien. X 1420 f. 24

for. niedu. 1. rdożcie, opucoranie, 2. wopreń,
wenepli

for. : 'wntadunie, rdożcie nromen'

v. liośrian 4. X um inne dob

Wst Łuk

(złotni) prekenożé

Yako tho szwathczim, yako tho ~~KYI~~ Yan byl

Nyemczewycz sz[dl] Rachowa, kthorego pan

Mykolay wyodl we szwadeczsthwo, kthori w

kszagach stoy, o kthorego pan Mylay wsztluk

vczinil

pod uczynic' o

1432 Pyzdr nr 1078

Wst było przedmiot
Wstanie inwencji

176 - 12

(part) - typical

Wstluky (?) = repulsio odmore

Felka duos ultimos testes demonstrando nobilitatem suam produxit, unum de clipeo Viscotarum et alium de clipeo Colky. Et veniens Nicolaus fecit repulsionem vulgariter wstluky dicens, quod debuit ambos ducere de uno clipeo in testimonium 1415 Kozier. I nr 6.

Westphalie

Item terminus continetur nobilitas Warhoni ... et
mis patibus ... sed proximos terminos generales ... in
per propositione verberij videlicet
pro refectione byole, prout ministerialis
et veneratione limitatione
receptis in iudicio et vstruhenze
opole ultra consuetudinem terre

rel. opulidus, et

pod opolen &

1426 Vol m 934

Wstłuknąć 'reflectere'

reflerit, wstłuknal

c. 1500 Em. ~~Slov~~ 124

'odfajaci, odlijać'

Wstluknje?

Si aliquis pars ex predictis seniores istos impediverit
in transitu a. Wstluknje (?), dicens, quod in ipsius
hereditatem transeunt, ubi non sunt vere granicie,
1415 praw. Sejm. nr. 143

Cf. Wstragic.

Wsītknać

impediunt̄ al. wstluknofi

Kozier. Rp. Terf. Codex. 1427 f. 183 v.

nieczynnie nap̄ impediunt̄

wstłuknąć

'wstłuki' preterite

dominus Georgius... debet nunc metteris...
recipiendo se annulo regali... usque ad annulum
... qui est ante nigrum...

prout eis non impediant alias

nyc wstłukną

1425 Kościan nr 1149

Wstłuknienie "detentio"

detenciō (!) al. wstłuknyene
granic

Koziet. Rp. Terr. Cozien. 1425 f. 279

Kłosa ~~na~~ ^{ony}
Wstoczyć

Kłosa na powiekach były małucho
wstoczyć Rom. 21

(Pili palpebrarum erant modicum enesi)

^{owy}
Wstarczy = retorquere

Własy jego głowy były kruche, miękkie
a nie nie ostre, długie a od. długości
mało wstaczone [propter longitudinem
modicam retorti] Rom. 148.

Włosy ^{owij} su

Włosy = retro flexus

Włosy na jego powiekach... były rzęsy,
prere wrzej rawady a malo wstaczone
[mundi sine vitio parum retro flexi]

Rom. 149.

Wstcrny of. Stcrny

Wstok

Pictacium vel pictaculum dicitur ista corii particula,
que ~~hodie~~ repeciate insuta est, *Wstok 1450*
Rp. Kap. Kr. ~~227~~ (proprie)

1-1 solee

penyle u buba? pyzocrypek?

Wstot.

herbas: scilicet verniculaceae
vulg. rotol et trifolium
labellinum vulg. bobornik

XV in.

Herbolisioy, sceler
R. XXV, 228. telephium l.
n. n. n. 'wchodit

Rot vernicularis nomencl, noni noni

Wstol = pt. Cissampelos vitoria L.

wstol

= collidria

1472

Pod. n. 1224.

Pod. (2) lat. 'male' pedonit, by uawol placuis
by liante niosa L.

246.

men 0

ROST. Symb. r. 1472

1224

~~Wstrzasza~~

Wstraszai

O peccator, aude dicere: Peccam. Non te
terreat, ⁺wstrzasza, pudor hominis, nec
~~pudor~~ timor dyaboli.

PKazBŁ 46

ca 1500 JARp X 89r

Witraszenie

usowanie
likwidowanie

Angeli da)

Angeli da)ny sp nam na ~~Loty~~ Loty adene
nawego ust (raszenia) ar 13.

(Kbw.

Wstrząsanie

Wstrząsanie - pavere facere

~~Wroci ty~~ Klari iek erlowyek strasivi...,
wroci ty ó do dmiã swego, aby nye wstrasit
syerex brawec swee BZ sent. 20, 8.

(ne pavere faciat corda fratrum suorum)

2Luj: By me karit serca braciej swěj

Biblia ~~facit~~ ka: aby nexstrasit sercy bratri swyeh

8371

Ustravyi - pavere facere

Kloni jest erlowyek stravyi a syerera stravego, gidri a wrovi tyz do domu swego, aby nye wstravit syerex bravee swee. Ps. deut. 20. 8.

(Quis est homo formidulosus et corde pavido? vadat et revertatur in domum suam, ne pavere faciat corda fratrum suorum, sicut ipse timore perterritus est)

Zny: miesh idrie vraci si do domu swego, by nie kazit nera braciej swej, jako on sam strachem jest preratony

Zys: kto si leka, nye nera dzy, niebawaz do domu, by nie preratito ni nera jego braci, jak i jego

Vjako zys sam get strachem vrasl

Ustraszyć

Prefectus nomine Cursatus... quatuor ro-
tas ferreis clauibus acutissimis insertas faceret,
vt per tam horribilem tormentum virginem terreat
vstraszylby

XV p.post. RRp XXV 182.

k. 307r

Ustrasyt' se

~~Ustrasyt' se - porbimere~~

u padali nagle vorekay'ca)

U wstrasyt' syb (porbimere) ^{cor populi} serce karko B2 Jos. 7, 5.

Luj: i ulekt'o se serce ludu

Biblia taborska: u wtrasyt' se serce lidske

8372

Ustraszycie Sie

schig

~~Ustraszycie Sie (= obrziguemunt)~~

Ustraszycie sra obrziguemunt (~~tuim conturbati~~
sunt principes Edom; robustos Moab obtinuit
tremor; obrziguemunt omnes habitatores Chanaan

(19) ca 1470 Manduc 22 Ex 15, 15)

2uj: mcarne Moab strach zjosc, zdrtwiele wszysoy
obywatele chanaanjsce

Fys: wodnie Moabu ogarnela bozaru, truchleja
z towogi mieszkanczy Kanaanu

Fom: struchleja, wszysoy Kanaanu mieszkanczy

Ex 15, 15

***

~~Ustracyis~~

Ustracyis

Ustracyis horripilationem (loguella multum
iuvans horripilationem capiti statuet et irreverentia

~~Ustracyis~~ = horripilationem (horripilatio-
nem obtusio aurum)

Tys: opowiadanie ^{ca. 1470 Mammub 168} głupich ludzi odrare, a śmiech ich plynie
z gresnej przyjemności

¹⁴⁷¹ Pozn: mowa głupców jest obrydlivostet, a ich śmiech
trycka brudem grechu

~~Wstrząsanie~~
~~Wstrząsanie~~ ~~Arystymon~~ ?

commota sunt membra
rostraschyla (wstrząsanie?, w kodeksie
nr. 1466 w ruskim);

~~Brückner Kaz. S. w. S.
Rozpr. Tom 25, str. 198
Pot. Kac I F №497
Świątkowski w XV~~

XV, R. XXV, 198.

p. post.

3061

Ustraszyc się = pavescere

Stego Afrodosjus wielmi sie leknie
, a tahi dziw nasilnie ustraszyc [ex
hoc Afrodosius nimis obotupesit, de
talique prodigio spiritu pavescit]
Rozw. 93.

Wstrobic (Wstrobic')
Wstrobic - clauzere

wei suden i ruy

Wstrobic w trobb, Bz dec. 25, 9. W sedm trobb
wstrobili st. Jos. 6, 8.

clenze
lunus

(uzesnyj na soduce)

pod Angly 644

8373

Lotybi

A falyz ... sedm huplanow w sedm
hupbl wstępli przed shingyt zasloby-
nye lozefo a wristeh lud napowol pydne
w harnowu

17 20 618

um que ... system huius
classis

Wstrząsac'

÷

¶ quod si inscripiens hodierna quolibet anno Johannes balneator medietatem remus balusi debet sibi defalcare ~~aliam~~ Wstrząsac' quolibet anno pro J. Parke.

1484 AGZ. XVI. 400

~~Wstrząsac'~~
Wstrząsac'

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów sanockich

R 1484 str 400

110

Wojna Wstracenie
byc

396. — — fopolim navyast te|di| vo-
zni fopolim | mal ieft idz ftrugø
ipofzdl¹⁾ zuffzø po|ffrod ftru|gi²⁾
zopolim tegdi drudzi opo|lnici ne-
chceli idz ftrugø ale podle ftru | gi
tegdi wawrzinecz lodki wftrøcil ti |
czfo fli podle ftru|gi tegdi iarofflaw
zprze|czflawem³⁾ ofwadczil vofnim
to wftrøcene | tegdi [iaro] •do-
brogøft pufczil naiarofflawa | ana
przeczflawa⁴⁾ kødi poiedzecze tødi
prziløzice [ted] tegdi omi⁴⁾ przy-
lawfzi navro|czifko cuprzu.
vfuli dwa copcza ne | prziløgawfzi

1398 Pozu w 396
Lekunim 2792
JATV 187
Mark 116

Wstrącenie

Drudzi opolnietci ne chęti idz służyć, ale podle służy.
Tędy Wawrzinek Łódzki wstręcił ti, co so sli
podle służy. Tędy Jarosław z Poręczanem oswad-
cił wotnim to wstręcene 1398 dekn. T, № 2792.

wg Pom w 356

Wstręcić = impedire

Si... episcopus aut domini capitulum impedirent vlg. wstranczili, tunc ipse... episcopus ratione vadii ad soluendum centum marcas eidem Petrassio... tenerentur

1401 KsZ Pozn nr 616

y z gynszymy przy nyem na sądze syedzaczyny
 sādzy, [przyiawszy potem rzecz chczał osadzoną
wztrączyz, tego nykt nye mesze wczinicz; te
 wylawszy, aczby kto wztec z sādzey syą pvs-
 czyl, kake osādzy], tedy sadza acz pamyata, na
 nytychmyast powyedzecz abe do yvtra respamyata-
 nye odleszycz.

/126/. Kto przygany sādzy, yszby kretke wczynyl.

/V/stawiamy tesz, acz ktoby przed namy abe
 naszymy riczerzmy skarszyl na sadzā, yszby gege
 Dział. 51

Sul. inowoj

AKW II 41(118) inowoj

stwen abo z bogem abo gwałtem weźma, ten gdy przed rekiem o takye rzeczy a o kenye przed dwiema lyatema sadownye nye wcziny, tedy potem aczby chciał czynicz, ma bycz dawnescza od-rzeczon.

/125/. O wstecz, gdyby syą zasyą do sadzey puszczyl.

51/ /V/stawiamy tho, [gdyby nasz sądza abo starosti / naszego abo woyewodi riczerzmy o która rzecz osądzyl, "gdysz nye sam sadza sadzy ale

Wstrząsanie - ~~duchowa~~ ~~przebudzenie~~

[Gdyby kto] polem przez chwałę osiągnął, wstrząsanie,
też myślimy, że nasze wzmianki S. 1.

Wstrącić

396. — — fopolim navÿast te|di| vo-
zni fopolim | mal iest idz fstrugø
ipofzdl¹⁾ zuffzø po|ffrod ftru|gi²⁾
zopolim tegdi drudzi opo|lnici ne-
chceli idz fstrugø ale podle ftru | gi
tegdi wawrzinecz lodfki wftrøcil ti |
czfo fli podle ftru|gi tegdi iaroflaw
zprze|czflawem³⁾ ofwadczil vofnim
to wftrøcene | tegdi [iaro] do-
brogøft pufzczil naiaroflaw⁴⁾ | ana
przezcflawa⁴⁾ kødi poiedzecze tødi
przi|føzice [ted] tegdi omi⁴⁾ przi-
iawfzi navro|czifko cuprzifodze⁵⁾
vfuli dwa copcza ne | prziføgawfzi

1398 Pozn m 396

Lekn! w 2792

JA 15 187

Mark 126

Wstrącić

413. pitaych {Ctora} [[Gdora{ø}]¹) vinaø |¹
dayø mim Copcem Opole. *Taliter* |
ibi non fuit Opole ana tich cop-
(1) <czech> | ani nanich przifzangano.
Tunc o<pole> | *trasivit*. *Tunc* Nos-
sala [ye] ye wftr<aczil>²) | *et dixit sic*:

1399 Pozn m 413

Lekun m 3108

Wstąpić

c. d. *ministerialis*, ne daÿ | deley³⁾
wmoÿa dziedzina {Opolu} ani szam|
yefdÿ. Tunc rzuczancz⁴⁾ Gorzcÿ
y c{h}w<i>dcili⁵⁾ *ministerialem pro*
ambabus manicis et dicentes sic:
ministerialis, (230 v) *veni zaopolim*
abo badzefz | zabitt. *Quando Opole*
w|anczono,
| |

1399 Pozn w 413

Lehn! w 3108

YA 189

Wstrącié

O hocy nam wstrączoms Opole.

1411-50 Bibl. Warsz. 1861 III 31.

(Koum) - R+Kou φ

^{or}
Wstręcić

Christus... sie bronić nie chce, jedno
na maty mas was wstręcić, abyście poznali,
iż dobrowolnie idzie na mękę Róm. 629.

Wstrącić się 'resilire'

resilire, Widerspringen, wstrączyć się
vl. otkozrycz

C_e 1500 Em. ~~Sic~~ 124

Wstrazic'

nr 70m w 386

brudi opolnici ne cheli ~~je~~ sluzgi, ale podle sluzgi.
Sezdi Waworsinek do dki wstrocil ti, czo sli
podle sluzgi. Sezdi Jaroslaw z pryncem Stawem
oswaderil woznim to wstrazcne 1398 Lekr. I, № 2792.
Gorzery chwiderli ministerialem pro ambabus ma-
nicis et dicentes sic: ministerialis, veni za opolim,
abo badrez zabith. Quando opole wstranerono,
et ministerialis noluit post ipsos transire 1399
de № 3108.

↳ nr 70m w 413

~~tunc nossala ye wstrocil et dixit~~

Porum w
413

~~1399 Lekr~~

tunc opole transiuit, tunc nossala ye wstrocil
et dixit sic (... ye wsti[er] Lekr. I, nr 3108) 1399 JAV 189

Wtraćić

Niektórzy natychmiast przybieg wry,
wtraćili nam wnieścąc wielki Roman. 653.

Wskrawac!

Wstrzacić

mon. 3

271. *primus*: Jacom przitem bil
Jaco to fwatezimi
Taco mi pomofzi bog yfwantha |
ewangelia Jacom przitem bil Jaco |
czfzo Ilupowa | la | margorzatha | fia-
nem | odzedzino to mu wfcauala

- fot.

na | tø cupø czfo mu obeczala
Ceteri ad testimonium.

1407 Kal nr 271

fot wstranacila

A gdy pnes kogo le
yeth bender (su.

Wshynai hig-suboriri zhey), no lasne no-
zey ma byca a,

√ Miedzy gumacymy a przyaczelmy yathego nygena prze-
gogo yagere ma szes wshynnager myrzaerka Sul. 60.

nec... debet aliquo indignatio... suboriri

147

Cf. Wshynchuzi
Jusit inuay

Wistmasac' → Wistranac'

Wstrząsanie

→ Wstrząsanie

Wstrząśnienie d. Strząśnienie

^N Wstrzelic

Ustrzelona = infixa (sagitta infixa femori carnis.

~~Ustrzelona~~ sic verbum in corde stulti Cant 19, 12
ca 1470 Manuelus 164
~~1471~~ ~~MPB. 101~~

~~Key:~~

Key: jak strala tkwiera w ciele nda, tak stowa
we wngtra glupiego

Eccles. 19, 12

Wzali (pro a zali) ne weky
Wstrzymać = continere porzuczi bog...

Albo wstrzyma w gniewe swoim miłosierdza
swoja? Fl. 76, 9 (aut continuebit)

dm. Pw

Wstrzymać

W sztolomyenii pozandonye
wstrzymaj in artu desideria tua
constringe

1447 R xxii 40.

(Libus Seneca)

Wstrozymac
(noentes)

Zawarazvere wstrozimask | 1847 | R. XXII, 41.

~~Wstrozymacze porandanye wstrozimay = in arte
desideria tua ceustringe p. 40.~~

(Liber sinece)

Wstrzymać

Conc spirit

Hec est enim voluntas dei ... ut
sicut unusquisque vas suum possidere,
gl. sc. coercedo, in sanctificatione
crabo magis wstrzymać w przytoczeniu

XV med. shy I 74

(I Thes 4,4)

Wstrzymać

wstrzymać w szalobnoscy

1449 P. XXV 165

rp. lw. ... czalo szwoje wstrzymać w szwyatosecy
- vas suum possidere (gl. sc. cohercendo)
in sanctificatione

$\frac{1}{2}$ XV SK J I 74

I Thes 4, 4

Wesleyanae dia

Wesleyanae dia = continentis 1444
R. xxiii, 302.

(virgo singularis, inter omnes mitis,
nos culpis solutos, mites fac et cas-
tos, gl^h_{ni} continentis immunditia)

Ave maris stelle H (mor. Hys. trad. s. 158)

Wstrzymać się 'abstinere'

abstinere, wstrzymać się

c. 1500 Erz. ~~Stoa~~ 124

Wstrzymajcie się

Tou gest wola a' przy-
kazanye bone, ...

ut abstineatis uos a
fornicatione

(abijere sex wstrzymaj-
macij od grzechu
nieczystego)

Ev. med. e $\frac{1}{2}$ y, I, 7 y, $\frac{1}{2}$ x̄v w.

I Thes 4, 3

v. ustrzymaj 1449 R. x̄xv 165

Jul 41: aby gwałtowna smyalosi
powściągnięta

Wstrzymać!

24a

any o to na czse czynecz, ale przyaczele mają
badacz wynowatego, podług prawa mają pozyskować
/64/. O zabyczu slachezyca.

[(A)by są od zlosczy wyną wztrzymali, v-
stawyamy,] kyedy ktori slachezyca zabyge, tedy
za glowa szescdzessyath grzywien, a od skasze-
nya abo vezacza ktorego czlonku trzydzessczy
grzywien, a od prostey rany pyathnacze grzywien
sskazvgeny.

/65/. O zabyczu maczerze.

Dział. 31

ut violencia et auolcia refrenetur

AKR II 21 (54)

Wstrzymajcie się - repressari

Abg są od zlosory wyng wstrzymali; vslawymy

Dial. 31.

Wstrzymać się
Observo vos...

abstinere vos a wstrzymać się od
carnalibus desiderijs czelstnych żądzy

ex.
~~XV~~ ~~unco~~ syn y I. 83. ~~XV~~ ~~un~~

data? poprawka XV oloty
yllis no

I Petr 2, 11

Miserus dominus ait ad anje-

Wstrzymac lum: sufficit, contine, manum
tuam et cessavit plaga

Wstrzymaj = contine R. xiv, 260.

xv med.

k. 124r

gl Kroc 44r: strzyma (j)

II Rep 24, 16

in hv. (oly ludi)

Wstrzymać

v(y)

T mi | Jaco to fwacczimi czfo
mrokotha | wftrznal hablina molza,
tho | yefcz wfzitko wrocil anytefz
tego | wfzitka nema¹

¹ n poprawiono z m.

1407 Rt Kou

nr 240

Wstrzymać
Wstrzymany

Wstrzymany - arrestatus, ^{XXVII} in XV. J. ~~267~~ 267

ARCHIV TOM 27 str. 267 pocz XV 51

Wstrymai-retinere

Shony (si. niewolni)

W niewolny, rano panu wyzykayent Goryz v koga
koczowany byly sheniko ma ye wstrymai Jul. 82.

(pothem)

a chowany,

// retinere

H 327

Wstrzymaci — 171:

Stronislawa bita wenezey wstrzymana w Saleorze,
niez trzydesore lat

1401, Piek. ~~1401~~ 66.

pondo pod Trzymawie

wg Koscian w 171: wftzi-
manw

Wstrzymanie

Pozostawienie (u) wstrzymania = servata par-
monia | 1444 | R. xxiii, 303.

P (leg. pue rochowanie a. pue rochow-
nie),

(Jesu, quadragenariae dicator abstinentiae,
qui ob salutem mentium hoc sanxerat ie-
iunium, quo paradiso redderes servata par-
cimonia)
(Jesu quadragenarie.. H)

Astrucum.

c

~~fructu astrucum~~

gregorius dicit: Lumbos precingimus, cum
carnis luxuriam)

per continenciam,

~~fructu astrucum~~

cohartemus vsmyerzamy

~~Brückner Kaz. Br. w. 8.~~

XY p. post.)

R. XXV, 181.

~~Rozpr. 25, str. 181~~

2823

~~Passat 414 30!~~
T. 2

Wstrzymanie = sobrietas

Sobrietasque gulam - wstrzymanie lakozyr-
stwo. # xv, Tab. 514.

(med.)

Histrionic.

ex... ..

Boga prozomy naborni, abi....

Miscelanea prozomy naborni (~~ist~~) genero

spicualitissimū ~~spu~~ d' mala.

(ut...

mundi per abstinentiam ipsi ca-
namusploriam)

M.W. d a.

Item lucis B I 12 (autumno)

Wstrzymanie

La sacerdotibus,

Jan lex perit ... pudicitia a coniugatis,
continencia, wstrzymanie, a viduis XV p. pos

GlDom 64

Wstrzymanie

Est siccitas abque foveas moderata, Bonum medicamen

Umjernerne wstrzymanije ⁽²⁾ od ge... ^(drenie) ~~II~~ XV
Anfil. III 290. (p. post.)

Wstrzymawie.

~~*Wstrzymawie*~~

Augustinus dicit: Facilius, podobnyey, con-
servetur in vestro (?) vase ignis et aqua,

Lucas
(continentia)

(vlp. Wstrzymawie) (R. XXV. 179.

cum superfluitate

~~Brückner Kaz. St. W. 8.~~

XV p. post.

~~Rozpr. 25, st. 179~~

~~Cod. 414. b. 26. v.~~

2513

~~Wstrymania~~

Wstrymauil,

Secundus dies eius (sc. s. Nicolai) fuit excel-

lens abstinencia, Wstrymanye
quam ipse habuit in adultera etate et

~~abstinencia~~ proccipuum obolo
etiam in puericia

~~Brückner Kaz. str. 3.~~

~~Roepf. 25 str. 182~~

~~Quod 44. b. 31.3. 2899~~

XV p. post,

(R. XXV, 182.

Wstrymanie

Id est

Wszerecne, vstrimane ^{Fl} XV R. XVII.
335. p.m.

tot. 0

k. 313e

Hstry martaw^{su} abstinere

robici

syostny... bnyenne... nye moze ciqzko ro-
bota thys cyelestnyes vyzvshy ku modly thvam
moze pⁿⁱ tabvni

moza hstry martawacki, chesaly
y nxbiersavacki

Reg.
1484 B^h 712

sovores gravidae... ab exer-
citiis citatione qualibet corporali,
orationibus dumtaxat exceptis, potuerint,
si voluerint, abstinere

Historiograf of Historiograf

2
Wstrymawanie.

~~Wstrymawanie~~

Cum actus carnalis luxurie per virtutem

continentie

~~Wstrymawanie~~

W hartamur

Brückner Kaz. śrw. 3.

R. XXV, 181.

XV p. post.

2829

czyli pro-us?

Rozpr. 25. str. 181

~~Assal 4. str. 301 r~~

Астръиоуае = prohibere

А усаелка-Други алей устраи =
у
уоуаеуи ноуи моуе [prohibui
ab omni via
male
Isai 118, 104.
pedes meos]. M W. - 36 a.

Иу: човал гесм
i Pui

coue +

Wstydai

Wstydai = vexat | 1466 | R. xxii, 15.

k. 205

quadripedes pugnant, avibus victoria
mutat spes onerata metu vexat, gl. id
est cruciat wstydai, utrumque preperu

Erop

^yWstydać się = abhorreo

In inferno est horror terribilis, ut qui
hic peccatum,

Non abhorreerunt, ne wstydać się, ~~c. 1410~~

Ps. IV 6 16.

ibi horrore demonum punien-
tur

XV p. pr.

Wskładai t'e - revereri

→ Wskładalez syo swarsi wey BZ II par. 34, 27.

[Lu kroyowy Juola, tak powiedzycie: Toz
mowy pan bog israhelski: ...

reverentus faciem meam
8874

Wuj: zastydliomy s;

Hydax'is

32: nye stromal 14φ

(129 aut nye stromal)

Sny wolidal ^u ~~schp~~ et non est reveritus

ce 1470

~~MEMOR. 51~~

Memorab 98

(sim. kal.)

(^{si} Hunon)

et non est reveritus faciem domini,
sicut reveritus est Mowesses, pater eius

II Par. ~~IX~~ III 33, 23

Hyj: nie ustolint z

Wstydać się = vereri

Veritatem docere non verebatur / priu-
cipibus, phariseis, sacerdotibus

Nye wstydał szysk. non verebatur

~~1844~~ xv kalium. 24.

(p. post.)

V (m. Jesus)

Wstydac się 'abhorre re'

abhorreo, wstydam syca

ca 1500 Era. ~~8700~~ 124

Wstydac' sig wart. ϕ

Nye vstigayaznez ^(sig) ~~(!)~~ impudice

Wart. lub.: nye stidayacz — aneks I

adulescentibus impudice abusi sunt

1471,

~~WSTYDACE~~ Man Kal 220

Thren 5, 13

Wstydac' : miodobruicov usprot, miodobruicov

Wstydać

Neque ~~tu~~ times deum, neque homines ^(re) reveris,
wstydasz, qui in eadem dampnationem es
(Luc 23,40)

21 KazB I 83
ca 1500 ~~JARP X 210r~~

Wstydać się

Chrystus... schyłiwry umywa swych
młodszych, a ty sie wstydasz pokorzyć
braciej rozgniewanej: Rdm. 532.

Wistydning af. Stydning

Wswalic' of Wzwalic'

Wypac'

Nye wsiřay, nye wmyatay } non proicies } 1447 }
R. xxii, 40. }

Wsy pać

Poslyczcie, wsypere } mittite

~~1M 1PKY~~ v 45 MamKal 86

(afferte mih vas novum et mittite
in ilind sal v pag 2, 20)

BZ broj

Wszak

Wszeli, ktosis ma pokalanye..., nye
pristopy offyerowar panit any
chlebow bogit suemat, o wszak
bpdre glosa chleb/ktosis offyent-
yf sam w dnyfci

B2 Lev 21, 22

vescetur tomen panibus

duj-wachre

Wszak

Oni - epicy wyjechał z twoj-
powstał przeciw panu

A prosto k sobye przystępić kazał
jest... , abisze takysz wam kaplan-
stwa sobyli y wszitek okręzek twoy?
A wszak stojące przeciwko panu!

B z Num 16, 11

et omnis globus duns stet contre do-
minum?

Wszak

Ny - dec aniles mōcnylōw

Y na pŕsci... * myŕsl crebye
pau boŕ troy... , az do yŕdŕce
nye pŕisli na to to nye ŕce.

A wszak ŕce nye wyemilil pŕuŕ
boŕt ^mka ŕemil

Œz Œent 1, 32

et nec sic quidem credidisti domum

Warak

Wij. wrahi

A warak veruntamen, sausa

→ A warak salawat Samuel Saula B² I Reg. 15, 35. A warak
~~kepe gora klabib. deu 21, 22.~~

✓ A potem daley nye Uzral Samue-
l[a] Saulka > az do dnya gego
ismyery. 8376

✓ veruntamen kugebat Samuel Saula

Wszak

Allegro 12.01

Ny e mam olebow pospalytych,
jedno posuyf tne, Wszak sp-ly.
twoy sludzi crisyf... *mogo gego
pogesca

§ 2 [Rip ~~10~~ 21,4

✓ si mundi sunt pueri

Wszak

To winiyl Banaias..., ktoris z
bil ... myedzi trsy dzesszay pyr-
ni a wszak olo trsy nye olo-
redl

BZ i Par 11, ~~25~~ 25

Veruntamen] ad tres usque non per-
venerat

Wskaz

Wuj - wniecie

Imeto byerely... byegu nowye ...
az do zemye Zabulonowye a omu
syf sym posmyewaly.. a wniecy
myelkowi ufrowye.. posluchaw-
szci fids radii prido do jerusalema

ВЗ II Par 30, 11

Vattonen

Wzrak

Ang. molié

Ale csonkoli mi bog prikaze, to
femur monia bodi. Ale wzrak ✓
pnydof kat kade memet, dan
redof tobye

Fr Num 24, 14

Vremntouen

Wszak

Wziłkim... dawno będre gę. mye -
mye, Ale wszak talio, aby losz
dzielil zennyb pokolemyu

\$2 Num 26, 55

Vita duntaxat.

Wszak - wniekhoritas

Wszak

only - unacknowledged

Ale ony b'folf prosyca za swee
zniechi, pneto ze sz razatcibili
szoli me a praw mich nyena vi-
sheli sz. Ale wszak tako, godisz biti
w zemi nyepnyo ueskey, nye ofnem
gid razatcibil

B2 Lev 26, 44

et tamen etiam cum essent in terra

Wreck

Да (н. по) тобые wristsup
remyφ... , ale wreck au bφden
ostnegacz / prikaranya jego

Da Deut, 19, 8

✓ Ji kamen custodiens

Wij - kili pedun

Wszak .

A jestli stary dingo, ktora jest
spresnil, ze jest dostopen kasni,
[sklepek sy przed ~~to~~ sobe, kazi
hiz podle myani jego prechat. Ale
wszak / ~~na~~ myara ta to bode

ĐZ Deut 25,3

Vite duntaxat

my inakhi bas...

wszak

Thedy odpowe < dzie > ly zidowiej y rzekly
mu: wszak prawe (nonne bone) mowymy,
ze ti poyanyn^t sy²u dyabli²o mas(?

ca 1425 EWK Reg⁴² / (Yofe 8,48)

Wszak

Ji tak mynye chcesz odzierszen
venyft gyo? Wszak to wszitko,
czosz dierszi Tamos..., k tobye s
prawe prislucha

BZ Jud 11, 24

nonne ee, quae possiolet Chamos

Wszak

Cross to chciał użyć, abinur
niwyodr s Egipta? It Wszak jest bile
ta to nur, * yppsmi mowly tobye
w Egiptyce

§2 Ex 14, 12

nomme iste est servus

Wszak - nonne Zaly nye wyecye isze pest to
dettid, gysz bil: krolya sauba

slupe?...
slupe?...

Wszak getto Ien David BZ 1 Reg. 29, 5.

! gemusz spyewano

nonne iste est David

8875

Wszak

festly my rzeczycy; W panu bogu
nowem nadziei mam, [wszak
fest tu, gospodarz fest koszyol
zatracyl

Bz IV Aug 18, 22

nowe iste est

Aug - iouneum

Wszak

Wszak = ~~quinimo~~⁴

ca 1470,

~~MPKI. 7. 87~~

Membr 68

fm. kab.

olict: Nesciat hoc Ionathas, ne forte
tristetur. Quinimumo viuit oleumus

I Rep 20, 3

I Reg. XX

Wozek Wszak

Wszak (war. kab. : ↑)

Wszak = verum

a 1479 — Mem Lub 170

non amplifices super omnem car-
nem, verum tunc indicio nihil fa-
Eccles. 33, 30 uas pro ve

Wszak

Wuj - leci

A wszak-vero

Wszak ony nye posluhaly B² 11 Reg. 21,9.

Wyficy nye prepusczo przegipcz nogy
Izrahelowy s zemye... toh, az b² d²
ostnegace skutkeci. wnego, usom
zym prikazal... 8377

illi vero nou audierunt

Nij - pro eis pedibus

Wszak

(a wszak)

minus

Awschal [ne] nichilo / (~~nihilominus~~) 1471

(sam a wszak)

Kel:

~~MPKJ. V. 25~~

ca 1470 Nam Lub 41

rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum Israel et dimittetur eis, quoniam non sponte peccaverunt nichilo-

~~xv, 25~~

Num. ~~xv~~ 15, 25 minus offerentes incensum domino

Wszak

Ale wrak - autem

→ Ale wrak kapłani... Stali BZ Jos. 4, 10.

W posrodek Jordane

A gimie dwomasze kamienyow polo-
zy Jozue na posrodek dne iordan-
skiego, gdzie byli stali kapłani...

8378

sacerdotis autem ... stabant

• Wj - o kapłani

Wozak

Muj - unakie ai do pietia
sterpnicu hohoru

Alfe^g Wozak = veruntamen

ca 1470 ~~MPEJVOO~~ Maunub 185°
(om. Kal.)

pui dicebas in corole tuo: ... escendem
super altitudinem nubium, similis ero
§§ 14, 15 altissimo, veruntamen ad in-
fernum detraheris

Uzale J. Uzale

Uszak of Usakze

Wyraki - omnis

Ineto

Chadistua wyraki dren, nawyedrappor ⁱwritki ligir
w iderstwe bity BZ Tob. 1, 15.

v^o (n. Tobijasr)

pergebat ergo ad omnes, qui erant
in captiuitate

8379

atszaki

1.

Hszeki

Day... aby (pomocia myloszywe thwe
 usz pomocy y otk grzechu bychom szawszy
 wyszwoleny y otk wszkego zama, crenya,
 prawi (da... ut ope misericordiae tuae
 adiuti et a peccato simus semper liberi
 et ab omni perturbatione secari)

XV. Msza ~~18. 6. 66~~
 p. post. VIII s.

w mem. uzup. wie (bykepo

Мрза I, III, VII : од унеллего

VI, XII, XIV : од унеллего

II, IV, V, IX, XI, XIII ϕ

Wzaki
Wzaki

Wzaki
omnem ~~statum~~

XV p. part. R. ~~XXV~~, ab 5.

(deum sanctus doctor omnem sta-
tum hominis ad gaudium invitare
dicit)

Wszak

√ musimy być w tem po prostu wszak;
Stota w. 53.

~~Prak. III. 500, odp. c. 1410.~~

~~Stota~~

~~c. 1410. JA. 14. 500.~~

√ Ten ma s prawem wykreślenia, ma
nam kaszdy wkładzek cresa, ne mo-
ne byu panicz taky,

Wszaki of. Wszeki

Wniebo

Bo polisz od swego dzieciństwa
zawszy syf boga bol... , wnieko
syf pne to nye rampcyLV pne cyf
bozu

For Tob 2, 13

! non est contristatus

Wnaku

Ita jest ten, ten mowy, bi si moze
israhelski mogli przeczymy syf kralyowy
Nabuchodonozorowy? ... Wnako syf
lydzke... przez sili

Bz Judith 5,27

= homines inertes

Tako bog orew, bog

A wrako = et tamen syn, bogowid swoty,

A wrakowne trze bogowe, ale geden geet bog
Fl. Ath. 16.

sim. 16. 18

(et tamen)

(Mw 1102)

Pm, / e wrakos2

Worako

O kralu przesławny, jako

kosz pnie tho ^{szyc bogysz szmeruz, a wna-} _{racyl tuf ... * narod cync ...} ✓

Aworako myepnecryw tway woly

benesz myrpyene, 1452 Mar Dod. 105.

ale do browolnye szesz ulowye ka
odkupycz

V ob pnes tuf swof tuf szmerca ... myr ucyngyb..

Wzako

Wolalysye ku mnye a lam was
wizwolyt ... a wzacosye mnye
ostoly

B2 Jul 10, 13

et tamen reliquists me

staj - a wicky

Wzrako

Aca bich syf ie tobye
poddal w sluszctf, nye vsi-

A wzrako - Iamea myf podobney odniyani tuego
obobrobreystwa,

A wzrako prozr cyedye (32 Job. 9, 3.

(priny k sobye obobitucta.

(Iameu obsecro te)

8386

Wrocko

Wszystcy... wychodzili, przerywając, a
primuiera są skoronany... a
wrocko do cimpfa akrotnosu
syerwa jego akrotnosu nie
mogły

Prz Justa 3, 11

tomu

Анато

Подпили сѣ баро крѣпе гѣ,
а анато мѣрѣ гѣ мѣ опи-
талы

Бз жолѣ 10,8

Анато

W hoko

Y Usiuyl Joas do bre pnd bofleu...
ale *wszeka popanski muoll...
nye zotracyl

Ex iv Reg 12, 3

veruntamen excelsa non abstulit
... - w hoko

Wszak

Bydliły sinowe israhelsi w swid
stanych... ale wszako nye odeszly
od grechow domit Jeroboamowe

B2 IV Reg 13, 6

venntamen na recesserint

Wuj: wnekri

Wroko

Y xai nyl prawdziwe przed
bozem, ale wzako nyl iako
David, ocyer gepo

§ 2 iv Reg 14, 3

vermuntamen non ut David

Wro - wroko me

Wsrako

Alle wsrako - verumtamen

Myeosi brzemny drugi [my] wiborai, a kryqzq zick.

Alle wsrako ku brzem pyowim nye dorredtgest Bl. T. Par.

11, 21.

verumtamen usque ad tres
primos non pervenerat

8338

Wij

worakri

Wnaki

Poprzebly sy (m. Jerome) w mies-
cye Dawidowye, ale wsako nye
w grobych krolewstwi

Bz II Par 2, 20

Verantworten von in sepulcro reform
waki

Wszak

(1. Erection)

We wszystkich czynach smierczo chyal,
substancje czynyl. Ale Wszak w po-
selstwie kszyfzpt Babylonskich ...
opuszczyl gy pou

B2 ii Par 32, 31

attamen in legatione ... develignt
eum deus

Wuj - wnohor

Wnioho

Acskoly ~~szobgy~~ zivot nyedne-
mi, wszako myele dobrego bφ-
olcan nyer

By Job 4, 23

sed multa bona habebimus

Wzako - Lamen

A kakokoly... wzech namladri bit, wzako syo poroto
nyers dzeynkiel wzezi nye dzewral BZ Job. 1, 4.

(M. Bobijasz)

(nihil Lamen puerile ferit in
opere)

8383

Wszako
wszako

Syn odpowye przez swemu,
wszako szuszą starszemu:
Dziewe, wszekom yd+ twoye dzieci.

Aleksy W. 45. 46

Wszako - quoniam
Nye mowcyę tak,)

Wszako gamsi sinawye wyptich Bk Feb. 2, 18.

(quoniam filii sanctorum su-
mus)

8380

Aswako dixerunt ad illum: ^{1,61}
Aswako quia, nemo est in cognicio-
ne tua, qui vocetur hoc nomine (Luc

Aswako = ~~gita~~ (R. xxiv, 75)

~~gag. m. 1297. (K 9) xv in.~~

~~Pr. Maz. sin. I 38.~~

Luc 1, 61

Rozpr. 22 str. 75 pocz. w. XV

1643
iz zednego me men

✂ Ew 2cm 250 : ise 200my nyc yest

PF iv 578 - 6

∴ 11x2 7

Wzrako

Zawolala ... nekpa ku

A wzrako - enim

Saulowi:

[Cremus mię k temu pisi prawyl? a wzrakoz ti
Saul BZ I Reg 28, 12.

tu es enim Saul

Atuj: cremus mię rovednie gos 9
jit Saul?

8885

Szynku myły y wybrany, rosz-
dziel sz miatka szkoya rony,

Wzako

✓ A wronom erga, szynku myły, w szewu szewu szynka

(R. XIX, 48.

XV
- p. post.)

Wixako

52 mydny 129 nad

a wixako

thwym 25 thwore-
nym,

A wshakosny thwogy stworenje,
~~Thwogy drabo y thwe odkupjenje~~
~~God. 138 (Rev. xv. Mac. God. 138.~~

Wnako

* Wssago bog sukac बोche tid,²₁₀

fl 43, 23,

sm. Put

nomme deus requirit ista?

Qui - irali

Wszako

Wszaco wzwedzφ wszitca, gisz

* cini licotφ ?

Fl 52,5

sm. 7 ut

nomme suent omnes

Wsz - Gradi

Wizako? = nonne?

Wizako ✓ bogu paddana bōdre durra moia? Fl. 61, 1,
etc.

✓
Pant : aza nye bogu

nonne deo subiecto ent curme
mee?

Wiz- irali

Wszako

Wszako ty, boże, jensze o<oi>pf -
dziyl yesz nas ?

Fl 107, 12

SiM. Put

nonne tu, deus, qui repulisti nos ?

Ally - i reli

Wszako

O saleni si pozdny sercem kwercen(ny)
weksem tem, gesto so mowily proroci.

Wszako tak musil ciepczy ~~to~~ Christus, ?
~~a tak wnyczy wstawnost swa~~ ?

ca 1425 Evi K. Reg^{1/2} (Luc 24, 26)

nonne haec oportuit pati Christum
- Wuj - 1202

Wzako

Wzako ^{azali} nonne R. XXIV, 372.
XV med.

Istupebant autem omnes et mira-
bantur dicentes: nonne ecce omnes
isti, qui ~~di~~ loquuntur, galilaei
sunt? (Act 2, 7)

Qly - izali

Wreko

Odpowiedzial Balcan: ... Bied myal
myca, zabil bich csp. y nene ossli-
ca: Wreko dobiturp trecem?

BZ Num 22, 30

norme animal tum tum

Wij - azam

Всёко

У реклыт мыему: Тодз'а бѣдѣ наше
кыѣѣѣ... гымызе он отпорыедрал:

Всёкосые ви, гыресые мые
мыена выдрелы

Б2 Jud 11, 7

nonne vos estis „qui odistis me

Вуй - ара

Wirako - nonne

U rekta David ku panu: Wirakom ia, zensera karal,
abi lyed bit elyeron. BZ I par. 21, 17.

nonne ego sum

ahij - aram

8381

Wzako

Why - izali

Wzako golliz yf sam ro malego
polizal, Winyon gess flowb
nod wemy pokolenyamy israhel-
shiny

Is I Reg 15. 17

no me cum parvulus esses. in
oculis tuis, cepit in tribubus Israel
factus es

Wzrako-numquid   Zaly Ezechias skłomal
wes ? ...

Wzrak gest ten Ezechias, gest ^{sz} charit wi sztokowy 82 II par.
32, 12.

numquid non iste est Ezechias

Wzrak - aza

8382

Usrako

Usrako oiec twój jest Jozef betlejem-
ski [numquid pater tuus est Joseph
bethlemi ta] Rom. 141.

Wrako: nonne

Porpli mowic: wrako to jest on, kto:
ny siedzial rebrze [nonne hic est, qui
sedebat, et mendicabat?] Rom. 420.

Uzrako = nonne

Tedy porębi mówić niektórym Jeruzolimianie, rekając: Uzrako to jest, kto regoi szukają ubić [nonne hic est, quem quaerunt interficere?] Rom. 45^{ty}.

Wszako

Aza, myli panye bore, ... myerymni
lud zagubysz? A wszako / myye
ou (re Abraham) nekl, abi jemu
bile siostra?

37 Jan 20, 5

V monne

Wuj - raz

Wszak

Czy jest to, czy jest gen w tym -
myl? A wszako jest to byc za

Rozel szluzyl } przez jest my w
moim polozyl *staryφ?

32 gen 28, 25

V-nomine

Wyn - ization

Wzako

A wzako - nonne

Pravaz lud, aer offeruge panu bogu swetu. a wzako-
weydrize, yzrebi zaqinod! Egipt. ² B2 2k. 10, 7.

nonne violes, quod perient Aegyptus

Wij-izali

8384

Wszak

A wszako, ta knyta ϕ v mnye
y poznamyona w skarbyes moye?

Out Dent 48

nonne haec condito sunt apud me?)

(Dent 32, 34)

Wszako

ϕ

Wzako

Wzako repelle

Wzako repelle nito moie
mislili sb odpdrice

Fl 61,4

Am: sb. 61,4 10

Put: wzakos2

venumbanem pretium meum cogitare
nunt repellere

Wizako za prawdę = verumtamen

Wraco za prawdę bogu poslušna bōdz durra moia
Jl. 61,5 etc. Za prawdę wraco oczima twimā
~~uznamonarz Jl. 90,8.~~

(Tut: alye bogu poslušna bōdz
verumtamen) deo subiecto esto

Uuj - wnehie

1111 - 2011

1111

* 2011 1111 / blizni boif -
sich se ego zbowene ego

11 84, 10

1111: a 1111 12

1111 verumtamen prope timentes eum
soluere ipsius

Wszako

duj - wiste

Zaprawdof wszako V onime tri-
ma ozna monasz

fl 80,8

✓ Put: a wzdysz
vernumtamen oculis tuis conside-
rebis

Wszako

Wszako

Wszako bog zetrze głowy nye-
pryazelyow swyjs

Aut 67, 23

~~Fl~~ Fl i wszaco sz re pno rdz

verumtamen deus confringet ca-
pita

Wszako

Wuj - wiste

A wszako w obrazie przeszedł
jest słowyek

Pr. 38, 8

vermuten in imagine pertransit homo

Fl: ~~ale~~ ale zaprowadz

Wzrako

He pre Saviola dal gemu vru
boog gego skyatlosu w Jemselem

Ale wzrako - attamen, " abi stelo Jemse-
lem, "

Ale wzrako bila walka miedzi Roboam a Jeroboam
BZ III Reg. 15, 6.

attamen bellum fuit

8389

Wij - wnoke jedries

v. St. Abijesori

Wzako

Alc wzako - dumtaxat

Daje prepustę razynęz nagy Tszela sley zemye,
iðrem oddal orzerom gich. alc wzako tak, aer będę
... erinyer 20, er som pritaral BZ II par. 33, 8.

ite dumtaxat, si custodiunt
poceri

8387

Wuj - wnieb 69, jesli

Wschod

114 - jestli prýdne línko, pnesko-
vý mur

gdiss stlizzal sanna balath, yre

dralamí mur, roznyewal syf...

de y Dobyesz Auromyisli... redl:

Nyechau dralaiif! Wszak lytki...

pnelyazf gic mur

Bz Neh 4, 3

si ascendenit vulpes, frustit et murum
eom m

Wzako = anthem

Pilat... rehi im: wzako naie obyraj, a bych
vam jednego puicit [w] wielikaj noc [est
anthem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis
in Pascha Jo. 18, 39] Rom. 793.

Atsaho

per omnia esse probatis atsaho yes,
~~hacros~~ ~~per~~ ~~miam~~, ~~nyemore~~ ~~ny~~ ~~frut~~

~~nyedey~~. (si caelum te vocem,

alior es, ... si dominum angelorum vocem,
per omnia esse probatis)

xv p. post. R ~~xxv~~ 285.

wszako

Chy - izali

y rzeciu mezi sobó'; wszako (nonne)
serce nase gonalo w przas, kdysto mluwese
słó a wyprawowase pismo (

ca 1425 GwK Reg 42 (Luc 24, 39)

nonne cor nostrum ardens erat in uobis .

Врако Тиз нем розтевил тели
конец...

Врако гуретайфа сф на нур

мсер марз ретроцир, обинур
остал конец амур гурмур маре?

Вз II Esdr 8, 88

морне

Wzako

A mynye, ke yest ciekanye moye?

Wzako gospodyni? a wore moye
re-rebye yest

Put 38, 11

nomme elominus?

Fl: 20 pnew obf

Waj irali

Wszako

Zydowe uzrawsy to rzekly Pylatowy: czo
meszkasz? Wszakosmy tolye powye dzely, ynye
zloczynca yesi z p. XI, Rom. Jam. 475

p. post.

Wszako = nonne

Wszako Mojżesz dał wam zakon; a
nijeden z was zakona nie pełni [nonne
Moyses dedit vobis legem, et nemo ex vobis
facit legem?] Rom. 433.

Bszako cf. Aszwako

Uzako of. Uzakoc'

Uszako f. Uszakoz

Wirakoc = Tamien

Fsakocz (tamien) Gm. gl. 157, af.

Tamien, fsakocz, pauperem se
dicebat

(bros poprzedniego listku, fot. 4)

Wszakoc

Свѣдѣніе

Ony ^vwaro kresciansk~~o~~ kresciana(n)sk~~o~~ cheli szo
szagubicz bily, a fszakocz szo oniy ku mil(m)v
Xpoui szo bily nafrocily Gn 14 b

(se. sw. Maciej i br. Petel)

w inelbni kosto wszakocz!

Wszakoci = Samen

ysry

Na obliczu gest bila crasna, a fszakoci sp celnego grecha
nigdy ne gest dopuvcita Gn. gt. 70, b.

laudabilis fuit eius uirginitas, quia
multum sollicita fuit et tamen
peccatum non commisit ←

Utrakoi

~~Utrakoi~~ O... niedzi licemierczy, so cynicie,
potępiacie syna Boiego? Utrakoi to ten jest,
który nasze ojce z niewolstwa wyzwolił
Faraonowej (!) Rom. 716.

Ukroci'

Pilatus poiaq? potem rydow pytae'... a oni ra-
wotali potem wrzeczy: Ukroci'eimyz powie-
dzieli, iieci'... krolom sie czyni Romm. 770.

Wszakoi

Drwiękę mawidę a rzynię ja-malka,
dawaję jej imię: porodzicielka; wszakoi
ostanie w rakości, driewiere [j] Rozm.

47.

Wszakże = enim

Pokolenie rymijowe, jako możecie dobrze
czytać, a wypicie piła? wszakże z obfitości
serca mówią usta [progenies viperarum, quo-
modo poteritis bona loqui, cum sitis mali?
ex abundantia enim cordis os loquitur]

Rokm. 329.

Wszakoż

Szakoż

U Pater, si fieri potest, transeat a me calix
iste, verumtamen, a szakosz, non sicut ego
volo, sed sicut tu vis (Mat 26, 39)

ca 1500 JARp ~~X 108v~~

glkoz BT 51

Wszakoz

Wekwgy onesa, wekwy syn, we-
kupy tropy oluch, a wszakoz ne
tne wekwy / ole jeden wekwy

V (et fomen non fies eterni)

Fl Ath 11

sim. Put, sim, Fl i Put 17th 14,

- Put 16. 18, MW 108 b. 113a

Исходоѣ.

~~Исходоѣ оца, Исходоѣ си, Исходоѣ дуч~~
~~свianti, а~~

Исходоѣ кые траеѣ богаме,

але идее ист боог. (Ath 16.)

Тако боог оцресе, бог си, боог дуч свianti, а

M.W. 110 a.

Sm. 16.

(et homen)

Wyrekozi ~~ca w~~
(Wyrekozi?)

~~a wżetk~~

a wżecosz acetamen 1437 | Wisł. №228, s. 85

KATAL I EΔOP. Bibl, Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

38

Wszakoi

Wytłye jest noszyś słachyrow
prawo nyemyeyske mayser w wyel
gich wszad... , a wszakosz / prawo nyemye-
yske opuśziwszy tylio podling prawa
polskego na *pradze

Sul 43

✓ et tamen iure teutonico obmisso

Wszakwi

/K/to sam tego nye trzyma, czso na swem przywyleyv yma, podlug prawa dawnego sam to stracza. Nyektorzy zyemyanye naszego krolestwa mayacz od nas abo od naszych namyastkow lysti przywyleyne swym myastom abo wsyam pod prawem nyemyeczskym, a wszakosz ty ysta prawa opvs-
Dział. 33

-----
 czayacz, podlug praw polskych syą rządzą. Prze-
 to vstawyamy, aczby kto prawa opvszczayacz ta,
 ktora mayą, gynszym sądzycz bądą, pyrwsze mayą
 straczycz. Ale przeto chcem, aby gdzie kto zgrze-
 szy, tam tesz na 34/ czyrpyecz tymsze prawem,
 ktore w tem myescze abo we wszy gest. /

/73/. O zbiegłych knyeczoch.

/G/dy zbiegowie swym panom czastokroczy czy-
 nyą dziedziny puste, przeto nam y naszym podda-
 nym tho syą wydzalo podobno, aby takye schody

Wszakże = tamen

Ad utcharoz yemo nyer nye zastodzylo / R. xxiv, 36c.

xv med.

Nam licet beatus laurencius in craticula positus igne uretur, nichil tamen molestie periebat, sed magis letabatur.

unter k. 152 r (P 110)

Worakoz
(nihil michi conscius sum)

sed non in hoc pro worakoz in tem nise
iustificatus sum ipsum vsprawije adijewion.

(144, I, 53, 15 w. med.)

pro My w crenumnye moye szamnye nye
nye grize,

V ('w nicren')

I Cor 4,4

Wij - ole

Wszakor

Oficze moy, ...] mozeby
sze tho stacz, lodal then
kelyc oole minye,

A wszakasz stan sze wolya two

anemoya - 1451 Mac Dod. 105.

Sm. 26.

Wozu 610: ale sie staniu poding
woley' twoj

verumbanen

Lvc 22,42.

Wrakori

3 zegl p olal gersz wszit k p mo -
y p s s r o n p ...

A wrakori - idcirco

A wrakori gorm ya bit 25 eryebye dwadzeszerya
lyat y dwye 182 Gen. 31, 38.

idcirco

8393

Am: 3 puetoirem puer dwadziernis let
lyt 2 toby?

Wszakai

Y[2] byl jest grad we
wney tremy egipskoyey
ad Wszakai - Jan Sum wszystko...

Wszakai w tremy Gessen... grad uye padal
Bz Ek. 9, 26.

tantum

8394

Wuj - Gles w weni Gessen... grad uye padal

Wschod

Vimyzatai au cruce bogy 4 modli.
e israkoz jesne lytal obyatoval
no forals pemu bogu svemu

—
Poz II Par 33, 17

ettomen

Wszakoz
a n

^xawszakosoz - attamen

XIV
Q 1455. JA. W. 493.

532

~~ol. r. 1455~~

~~ARCHIVARIUS 1455~~

Wszakoz

7a

/15/. Szoltys na na wojną gechacz.

/V/stawiany, aby kaszdi szoltys tako dw-
chownych jako swieczskych panow podlug swey mo-
czi kaszdy s nany na wojną poczagnał.

/16/. Dwchowny naya gechacz na wojną.

/P/otrzebno gest, aby kaszdy prawa swego
wszywal; [ale ysze] czastokrocs [dwchowny] w oczczy-
snye nyeschkaya, [praw any vkonow] krolestwa na-
szego] podlug senyan a slyachty naszej [nyeposta-
pvyacs, a wszakoss krolestwa naszego jako gyn-
szy ziemnyane poszywcy, przeto vstawiany, a-

Dział. 10

Wizakoz

A wizakoz³ - nichilominus

ca 1470

Manusub 180

(on kal.)

sciens ergo et prudens in flammam mitto
manum, et nichilominus hoc a festi-
ss prol. diosis lectoribus precor, ut...
symmechum et Theodotionem lepant

Wszakoi klęga (m. bracie i niosty), myecai
visitatoru navyedzace kaplana...

A wszakoż nye szcemy, by tło
zgrupowanie navyedchal... ktorzy
lezyk (volumus tandem congregatio-
nem huiusmodi a laico visitari)

1484 Reg 721

Wszakoi

Jacz rodzą krug was,

√ awszakoi^o alyca przystaje
mowczy 124° then was okrug w dw-
~~Ep. ca. xv Pf. Kiii 299~~

EWZom

~~chw~~ szogathym

∩ (veniet autem fortior me Luc 3, 16)

x) w ms. str. 10m, a w 11m: alyca

Wuj - elek

Wszakoli

Licet nos Xpus reconciliavit per passionem
suam] de qua dicit Ewangelium hodiernum, tamen ad
hoc, a ^{sz}wszakoli, ut sumus participes huius recon-
ciliationis [requiritur in nobis debita dispositio

ca 1500 JARp X 75v

gl Karz I, 43

Wrakoz

Racz mya dzyscha wspomocy, gdysech w thwey mo-
cry, bozem srya thoby...} wrakoz, moy namyley-
schy, w czemkoby bych thwa, mysl wyedzala, wry...
[p.] opyelmyer mylye cheryala. 1447-1462 Tab. 545.

---

^{Wizakoz}
Sakoz

sakoz - nihilominus, ~~B.~~ id est
non minus

ca 1470 M PK Y ~~125~~ Mandub 278

(kal. φ)

(ut... post futuras excluderet quaestiones pro-
phetarum, qui post editam legem Moysi, in
qua omnia dei mandata legebantur,
nihilominus tamen doctrina tua redi-

visa semper populi compressere
Roum prob. peccati et... libros... transmissi-
unt

Ursakoi nikt ~~o~~ = tamen

Ursakoi nikt o nim nie śmiał mo-
wić jawnie, bojąc się żydów [inemo-
tamen palam loquebatur de illo
propter metum Iudaeorum] Rom. 432.

Wszakoz

Wszakoz ja nie widzę nijednej winy,
o którą by mogł sprawem osądzon
być ku śmierci Rozm. 836

Wszakże = verumtamen

At wszakże wiele ksiąg rzydowskich
weń wierzyło, ~~ale przed krótkim czasem~~
[verumtamen et ex principibus multi
crediderunt in eum] Rom. 468.

Wrakoz

Wielkosnoc w Jerusalemi... bedzie barzo
gorska a trudna wam i je [j]... wrakoz
sluowanie miy cie nad niq. i made
mnaq Romu. 507.

Wszakoz

Kiedy miły Chrystus pojedzie z sobą - ty trzy
apostoly swoje, ... wszakoz kiedy już pospota
nieco z nimi porędk, - ostawił je Qsm. 608.

Wszakoi

Oba byli w tem domu, jen był Amarrow,
w ktoremsie wszakoi ku nastawieniu laifasz
był starszy Rom. 707.

Wrakor

Biskupowie... reszli sie... aby opravili smierc
ich stawiciela, ... jakoby jui siogranego majaci;
wrakor pre swisty d[zi]en przemienki nie
shca, a w tem bacy, iie to preiw ich voli mery-
nie..., wrakor iie ten dzien byl wierna wielka-
noc Rom. 713.

Thakoi

Odpowiedział im Pilat... : Thakoi my to przywo-
dzicie z waszego narona, thodzieja... nie przepu-
srać nigdy być na ziemi Rom. 870.

Uszakoi

Syrocetkwee dreeey... dovadreich
laskawye xadayaer..., o latha gim
bylo obesreano, yako to parabkom
do pyaxinacere a dreekam do duw
nacere lath uliceny, aby w then to
crease nye powinny bily atpowyedreer,
a uszakosr ginsximy rosmagithimy
* ocrarenymy crastokwoer vcrysnyenye
czirpya (tamen aliis diversis
gravaminibus multociens opprimentur)

Jul 75

Wrakoz - tamen
Aby w tencz tho wasz
√ Nie powinny byc ^[2] p^otkow^odz^odz^o, a wrakoz ^Fveryngonye
erirp^oq Jul. 75.

V (re. dzieci)

√ gimnazijny rosmagithimny *oagrenymy co sto -
kron

Wszakoz

Ale moadz wasz onyca sludzył
muφ... A wszakoz nje przepuszczył
jest genu tego boz, abo muφ wska-
czył

By ten 31.7

et łowen

Wzrakoz

+ golisz .. Tobiasz)

A wzrakoz - lawen

Bil idt... a wzrakoz tak sper w iderstaje, poroto
drogy prawdi nye opusyl BZ Tob. 1, 2.

(in captivitate lawen pontus)

8892

Wszakos

Magna enim fides Marie, cum cre-
didit se habituram prolem nec per-
dituram pudorem, cognoscebat se vir-
ginem humilissimam ^{de} et ad tam in-
comprehensibile misterium se credebatur
electam a pszacosz na taka neogar-
mona tajemnosz bozq, wieczita sza
byz vibrana

1461-7 serm 444r

Wszakoz

a frakoz na taka neagarnona
tagemnosz bocz viorzilo sra byer
vibrana

et ad tam incomprehensibile
misterium se credebat electam

ca 1461-62. Sermon. 444. r.

Wszakowi = tamen ostaryany... aby wolny
broathu nye smyal... ku swyatu tye
(masci)

W Wszakowi mogay tacy (krieschaj) nye
W gynschy zakon Wtharpieni V
Reg.
1484 Popit. II 708

~~A wszakoż nye chemy, by tto zprwadzenie
masyedat... kthory lagyk.~~

~~il 721~~

V possit tamen habere transitum ad
eliam religionem approbatam

Wszakoi - tamen

Thakowi gwalthownik uthnecra reser...

A wszakoz them obicrayem, ys on

komu sig gwalth stal, ma wueth obicayem.

Talis violentus invasor... perdit honorem... F

~~et~~ violentus debet accusare. [Moc. Pp. VI. 272]

1498]

~~1498.~~

Feo tamen modo, quod

Aluc Prew VI

B 448

Wszakoz

✓ Verumtamen, a wszakoz, si pater bonus est
et mater mala, magis timeas XV p. post.

GlDom 44

✓ Si vero inter parentes unus sit bo-
nus et alter malus, quid facies? Cer-
te timeas.

Wszakoz
a wszakoz

przeTho ya Uo. opowiedam, yze then dobry czlowiek
... nycz nycz kryje w they rzeczy. a wszakoz
Byenya them soluje nycz nycz popravy

ex. XV, Sl. Arch. I, příl 20

Worakoi = tandem

[tbojca] wielmi sie kochat w krasie onego
mi tego dzieciatka... A worakoi jemu
Jozef nieco o swietosci pjawil i o docto-
jeinstwie powiedzial [Tandem Joseph alin-
qua sibi revelavit de sanctitate pueri
quedamque propalavit] Rozm. 86.

Wszakże = verumtamen

At wszakże i dacie, przywiedziecie moje nie-
przyjaciele, i zci nie chcieli mnie (nynye) kro-
lować [verumtamen inimicos meos illos, qui
noluerunt me regnare super se, adducite
huc] Rom. 409.

Uzrakoz = verumtamen

At uzrakoz mam chodrié dnis' ; jutro i
wtorego dnia [verumtamen, oportet me hodie
et cras et sequenti die ambulare] Rom. 419.

Wrakoi

To naimiowanie i inne normy nad
nim slyni, a wrakoi nie rekho ke nim ni
slova Rom. 702.

Wszakoi

A wszakoi = verum tamen

Ale bych ja wam powiedať, nie [u]wierzycie
mi... A wszakoi wiecie to, iie... wtrzyie syna
uboieneho Rom. 718.

Wszakże

Pilat... reki...: Ani Herod mógł nań którejś strony...
najdł... i niechował się nań, jakoś się chcieli, a
wnakże jemu nic nie stało ku ómiereci [et
ecce nihil dignum morte actum est ei Luc. 23,
15] Rom. 805.

Vsrakoi = łamen

Niedy Jesus był we dwu lat... tako jest
ostawion ode ssania... a vsrakoi nie tym
sbyrajem, jako inne driatki rostawiają
inne ich matki [non łamen sicut pueri
solent ablacari] Rom. 100.

Wszakoi

A gdyżi stali przed żydowskim sądem,
mily Jęsus... miał odpowiadać za swą
matkę, a wszakoi sam tak młod od:
powiedał mądrze Rozm. 147.

Wszak

Crivius... Także swe odpowiedzenie mowna,
nie jego święte słowa potwarzył (!) nie rozpierał
a wszakże niekiedy prawdę, kiedy niekiedy: jam się
na to narodził, abych świadczyło dał praw-
dnie Rom. 795.

Czwarte przeto nieodpowiedział, iż Pilat pytał o jego pokoleniu, (845) któreż pokolenie jego uczynki ukazywały, a wszakoż niechciał jego wybawić śmierci, ani też chciał mieć omowy z jego uczynków, aby go puścił, a przeto też niebyło podobno, a by jemu odpowiedział. Rozm. ~~844~~—845.

Wszakoz

Żawalosta je (m. pięćdziesiąt)...

tym w nocy, gdyż były urod murarz-
my domat bożego... Ale wszakoz
mye biwali s tich pięćdziesiąt urodmy
cebronye koscjoli bożemu

32 IV lip 12, 13

vermittenen non freuent mi wochie

Wschod

Pogrzebł górnę modli..., ale
wschod mye chodriły kapłany
formis modli ku oltarowy bome-
nat w Jemsalem

§ 2 IV Reg 23, 8

venntomen non ascendeant

21. unelic

Wszakos

Vsc. Jan

1Ea

doswyatczyez. Tedy my vstawywszy przysadylysmy Ianowy wlosną raka przysyagwszy odydz, a to tako, aczby Ian nye byl pyrwey porwszon we czezy.

/43/. O doswyatczyenyv swiatkow na slvszebnyka.

/P/yotr szalował na Iana, ysz gemv sadal estyrzy rany. Tedy Ian poznal, ysz to vczynyl przeto, ysze Pyotr moczą nagechawszy w dom gego, maczerz abo syostra abo szoną abo dziewczką vranyl, [ktorasz raną aczkoly slvszebnyk oboszczal, a wszakos gynszyny swiatky gego chczał/dokonacs.] Ale gdy sadza slvszebnyka pytal, gestly
Dział. 22

Jul 34 2m 44y

Apr 14 (34) in.

Jul 38: gotisz the rta placra...

Wszakoz poth gynnzim gynnim nyca 20c

pytal Franczka, kake dawno gest, yako ny po-
szyczyl, ktory rzekl: trzy lyata. Tedy ny Fran-
czkowsy przykazalysny wieczne nylcseny dlya te-
go dlugego czassv.

/52/. O przysyadze, ktora trzynacze gest.

[/A/czkole plath rzeczony trzynacze,] kte-
ri podlug obyeczaya sadna bral, [ywas byl sagynal,
a wszakoss potem wynalesly pod gynnym nyanowa-
nym, slowie pyathnacze,] ktorymszete vbestwo

c.d.

maior defert quatuor grossos, minor duos grossos,
ktorate zapiska odnosi sie widocznie nie do tego
artykula, lecz dopiero do artykula 52.

AKPr II 18(43) tqmen

Dzial. 27

Wszakor

(regula omittenda)

a wszakor - tamen

Aczkole^{*} wsschazknych rzeczy sywyeczskych
poczquthek y dokonanye we transkrypcji
a wszakor wstawyenyje bidlenya tegodla
nyema bier oppwsczono. ~~II~~ $\frac{XV}{R. I. XXXIX.}$
p. post. (s.)

licet omnium rerum mundanarum
status et exitus negotiorum sub fortuna
laborent, non tamen hoc timore vivendi est

Wszakowi. Prodigya dicuntur miracu-
le, quia licet in presencia sunt
monstratura (?) in futuro temere
aliquid demonstrant

Uwaga przez dziwny wydome
ktorez aczkoli oblyczmye biwaja
wydane, a wszakow wstagan nyczo
gynsego na przyklye szas szmanyo
miao. Ex XV MPKJ. II, 320.

k. 3r

Chakoi

Jakokole ... pres poprystazhenye vy-
myzsego wazy v'na mozoboy-
tho msaona b'nole, a wthakoz
my thako, pryszozpe w'ce goyoc
ostawymy

Jul 41.

to men

Wszakże : tamen

Powietki jego były powleczone a silno wie-
lebne a wszakże nie były niestawiczne,
ale śmierne [tamen non instabiles] Rom.

149.

Horakoi = Samen

Horakoi w Jezuskrystcie nie było
pospolne przyrodzenie ertowiece,
ale duchowne [tamen non in filio
dei generalis hominum complexio fit,
sed spiritalis] Rom. 155.

Wzako

Judan... nekł: regresytem wydawcy i
odrady wry krew niewinną... Wzako
bacy, iie ta Judanowa spowiedzi nie
godziła sie pre trojaka. nec Rom. 759.

Myrakoi
Swakoi = tamen

Skora byla jeho ciata biata jako mleko...
a swakoi (!) ji stoice bylo okrasilo
[tamen aliquantulum ipsum per ardorem
sed decoloraverat maiorem ad decorem]

Rohus. 148.

Worakoi = tamen

Włosy jego słowcy były czarne... radho
kiedy je rosab a nigdy nie strzyione
e worakoi nigdy nie były starzane
[tamen non distorti.] Romm. ~~Nr.~~ 148-149.

Wszakoz

A tak zagladzil Yeh modlo Boal
s Israhele, ale wszakoz od pne-
chow Iero Boamowid... nye oestp-
pyl

32 IV Sep 10, 29

verunitamen e peccatis... non re-
cessit
Wuj - wszakie

* Πυφροδzesyot lyat kro -
Wszakazi lyowal w Jemsalemie ... a
Ale wszakaz - veruntamen ^{czy nyl. podle whi-}
^{go, ciso czy nyl Amaries.}
Ale wszakaz maot gornich yezakazil Pz IV Reg. 15, 4.

¹⁰ sc. Azarias

veruntamen excelsorum non
est demolitus

Wy - wachie

Wszakor

Ale wszakor - sed nihilominus

Porcelo baly syđ cy iny lyndre boga, ale wszakorz
sakerz y swim madlam syđ klanyaly B2 IV Reg. 17. 41.

sed nihilominus et idolis suis
servientes

8396

Wij - wachie precie

Wnako i

Zbyl (u Jozijasz) wraith-kaplemij
kosczyolow modlebnis... ale
krahosz nye pnestal pan od gnye-

nu

§2 iv Reg 23, 26

venim fouen uau est avertis
nuj - unbi aduod

Wszakoxi

Acx cię wiele krocx gnyewam, wszakox
mylosierdxa twego xiędam

~~147~~ ~~141~~ Pl. Cec. XII 163.

ca 1500

Wszakoi

Judas... a or miał boleść serca, spoj-
nięci ust i dosyć urywnienie norynka,
wnakoi nadzieja (!) nimiał obawienia
Rom. 760.

Wszakoz

Ale acz ta korona była tarnowa, wszakoż była wyobrażona przez koronę złotą aronową (aaromawą) biskupa wyższego. Rozm. 831.

Wszakoz Ausby tesz rekla meing ulowruw 5c 8

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy
dziedziny graniczã czynyã.

/11/. Kaszdy ma stacz pod swã choragwã. /
8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ry-
czerzow mayãcz na sobie riczerskã czescz, gdy
na grodzach naprzeczyw nyepriaczelow badã po-
posadzeny abo na walkach, wszãli obiecay nye
stacz pod szadnã choragwã, a to przeto, aby gro-
zy pvschek albo stroszey syã vchowali, ktorasz
to stroszã gynszy panowie podlug vrzãdv gym po-
stawionego, myedzi sobã poczynayã. Abogem zly gest
czlowiek, który nye przyiãge swemv czialy, przeto

V tunc etenim

Dział. 7-8

Jul 21: 60 tmedi wysca

AKIV. 221

Wszakoi -

volumus nihilominus

24°

czassen strawywszy, od swego gynyenia zbyeszaw-
szy, po stronam zbygaya, vbestwo tapyacz. Prze-
te chczen, aby taczy acz nye noczą ale wyną bybil
skarany zbiegowie od swego gynyenia a po stronam
zbylajacz, te gynyenye, od ktorego odbyegaya,
naszenv stolv przez wszego odmowienya przysądzo-
no. [Aczby taczy naszą mylosez przenaleszly a gy-
nyenye odzierszely, 32/ a wszakoss chczen, a-
by nyedzy slachtą rowney czczy nye nyely.] /

/67/. O placze slvszebnykowem.

/P/odlug starego obyczaya bylo, ysz gdy
Dział. 31-32

Jul 42: chczeny wszdy

AKPr II 22 (176)

slacheczskyego, czastokrocz swey czczy nyesza-
nvyacz, wydawaya sya na lotrowstwo, ktemv na
zlodzeystwo, a swa wola bywaya zbyegowie s kro-
lestwa naschego, a taka mayacz vmowka, wiele
zlego w krolestwie poczynaya, a potem acz nasza
laska na myloszcz bada przyiaczy, chcza sya row-
nacz we czczy slyachcze nyeporuszoney. Przeto
vstawyamy, aczby taczy nasza laska zasya w kro-
lestwo byly przyiaczy, a wszakosz o namowienye
maya opowyedacz a dosycz vczynycz, a weszdy ta-
kyey czczy nye bada myecz, yako slacheczycz we
Dzial. 39

niki bo mirus

Aktar II 28(45)

-----
 czezy nyeporvszony.

/87/. Ktorzy cradną zbosze s pol.

/P/odlug pysma swiatego czynyaczy schkedą
 na polv, rzeczeny tesz są złodzeye; ale ysze
 taczy od zlosczy nye mogą bycz wczagnyeny, a-
 lyss gym powroz wloszą na szschiyą, przeto acz-
 by nyektory kmyecz abe sluga czygykoly badacz,
 zbosze czygekole na polyv noczną rzeczą bral a-
 bo kradl, tedy aczby gege ten zabył, czyge bą-
 dze zbosze, tedy za to nyczs nye pokvpy.

Wecz, moja no my -
leysszo panno, ysze
Wszakoi - aukoliczem ya oth
cebye deleko,

✓ Al wszakosz * wszegym me byla any bandra
math ore gyna myla ca 1428₂ Popi. 17, 481.

Wrakoi

Trowda, [aczkoly ... bylo dzirano] a
chowano, [y sz thacy slosimny pres
thakee zo do cznow imyemye wyz-
walycomy biwaly, a szakoosz V yre
thakee myanowemye maca w tobye
stand... , thego ollyc ... wstonyami

V tamer

Jul 28

Wszakoz

Azskole w nyelich nenzed roczosa
chwalo na bywa, o wszakosz ta pista
roczosa w rochoed... nyegoli me
bir powruq [ga] gnyon [y]a

Sul 32

(licet... celeritas commendatur, tamen... est
restringenda)

472

Wszakoz

14c

rokv sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sapyercza ma bycs wyzwolon od rzeczy przez powoda pozwany; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlyszensywa ma bycs zdan w wyne dw wolw.

/37/. O sastawie dziedziny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sadzech a rosgodzenyw rzeczy rychloscz nye ma bycz dzerszana. Przeto chcem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecie kv

Dzial. 19-20

Wszakże ^{Aczkolwiek} ^{nyc} ^{po} ^{woly} ^{czyt-}
 ^{py} ^a ^{poddan} ^{jest} ^{przynos-}
 ^{cy} ^{słowyek,} a wielkox nyc chacz ny ry
 dla *sprawy edliwego czsazena boze-
 go o przes (1/4 1/4 1/96 1/16 med.)

[to jest jakby rozwinięcie, komentarz do
Rim 8, 20: vanitati eum creatura sub-
iecta est non volens, sed propter eum,
qui subiecit eum in spe]

Wszakże

Jakkoli to nie stoi wrytko ani w Jeremianu... ani w Zachariasowych księgach...
wszakże świąty Księgi podobniech chciał poto-
żyć Jeremiana niżli Zacharjana pro dwo-
jaka, nec Rom. 766.

ukrzyżuj, ukrzyżuj ji, boć sie synem Bożym czyni,
Pilat to usłyszawszy, jeszcze sie więcej ląkl, bojąc sie,
aby s[y]na bożego nieukrzyżował, bo jakoli słyszał
zakon, wszakoż kniemu ten zakon nieprzysłuszał, bo
jest on był poganin a niedbał nic o zakon, ale sie bał,
aby syna Bożego nieumęczył. Rozm. 842.

Срзкоз

Јакоколе нечы вморзене ... твдо
мае бич оћмьенуонь, а срзкоз
малозвог срз мьегини, гир ... доконе
нези во бьг срз водрѣсзку

Јул 38
рим. ст.

(quamvis negotia mortua ... difficile sit
retractare, tamen reperiuntur nonnulli,

4 87 qui mortua ... negotia molliuntur
retrahere)

vdrączaya. Przetę wstawyany, aby o rzeczy dzie-
dzyne abo nyedzedzinyne abo rzeczy wielkyye są-
dza nyaste platv rzečenego pyatnascze wzał
cztyrzy grosze, a o mnyaysze rzeczy dwa grosza
na wzałcz.

/53/. Pyrwsze sdanye w swey noczy na stacz.

/G/dysz rzeczy vnarle trudne wzbvdsycz,
yako mynaly na wstecz obroczyez, a wszakoz,
są nyektory, esse rzeczy przesze y tess są-
den osądsone nyekakyny wynysly navezily sya
wzdzyracz, a to w tem, gdy nyektora braczę
-Dział. 27-

17
Atrokoz

Jakokoly ... bilo drizano, yz kmyeiz...
kmyeera xabygoiz, zaplaciw try
griyny frozow, od vimi ~~ma~~ mo₂so-
boystwa praw ~~biva~~ bival, o. wszekoz
teha place nye czimile dosyca ✓
ko povinno skaranu
Jul 41

Vziel zo: ale yzre dosyca nye bylo

4 83

tau.en

Wszakoz

Alye farek yakokole o shobo-
be... no mysznal y shu krosil
bil, a wszakoz trzes skoth
zapnal sul 44

briet 35: ale o pyenyodze zapnal
tamen

Wszakoz

Jakokole dochownego prawa ustawne-
mye zakodnyky nolne barso w za-
myszygwa, a wszakoz myena lom-
pny oth stepo nye tyneye oth wa-
bcny, alyz... karanyu... bode v-
mo, cheny

Jul 48

tamen

Dziel 38: ale yze tacy od zlosary nye
H 111 mozo, bya wzno gnyemy

в Krakov

† yakokode w ustanowenyo myektore-
go kapitula... jest gim (se Żydow)
zapowiedzyano, aby dawacz wobrem pye-
mygodny mye myzely na listy... a
wrochossz ony... pyemygodny na listy
... dawacz mye pnestowely

ful tē

to men

H 220

Wszakoz

A yakole prawo... brathoglowstwo...
pochepye, a wszakoz myelthony...

brathoglowstwo czy mye

Jul 48

Jamen

H 114

biel inowj

Wszakże

. Mykotaj polozył skargę
o Macreju, ysz iakole ko-
nya zdrowego genu ...
bit. pozicił,

szakoż - tamen

szakoż ^{ten} Macrej konya genu wrażył chromego Sul. 39.

thepo * ystipo

~~Dielt 30; ale Pyotr... wrażył konyo...
chromego~~

tamen, war. tandem

Wszakos - quoque, autem

A kakokole pana boga czepli, ~~wszakos~~ swoim bogom
Husryly 032 IV Reg. 17, 33. ~~A kakokoly~~ tagemnygo
kralyowu sayno mycer dohore gest, ~~wszakos~~ uszink;
hore wriawier ... porczywe gest 032. Job. 12, 7.

~~dit~~ et cum dominum colerent,
dus puoque suis serwiebent

8391

Wszakoz

A kakoly tajemnych krolyowch tay-
no mycia dobrane jest, wszakoz
stwierdki boze wziania a wzna-
waiz poncyrye jest

32 Tob 12, 7

(opere autem dei revelare... honorifi-
cum est)

Wszakże

Bo jakoli miły Jezus był bogoboj-
niem od pierwszej godziny swego porzycia,
i także ku duszy, wszakże podług ciała
podrobinie przed swym smartym wstaniem

Rom. 543.

Wszakże - nonne

Wszakże, panie mój krolu, wiesz li się słasi sławy
Ba I par. 21, 3.

Imisporz pan lyvda twego
stokion wyfley, mysz go gest,

nonne. servi tui sunt **8390**

W Makoz

Woj - 2014

3 pounder karal ies, iaco paupk
[duszp moip a wszacoż zedlar
froszce se w wieliky cslowek

#L 38,15

film - Put

verumtamen vane conturbatur omnis
homo

Qui - wniek

Wszakoz

Wszakoz za prawde, = verumtamen

Wszakoz za prawde ϕ bog zlamie glowi nieprzyacelow
swogich Jk. 67, 23.

v Qui: wnieko

verumtamen deus confringet
capite

Wszakoi

Wszystko - bo reprezentacja

Wszakosz reprezentacja / proze zdrobi
poloszil iis gim

fl 72, 18

Prz: wszakosz

vennum tamen propter otolos posuisti
eis

Wszak o i

A wszak o i blizu bayfuryd nye
yego zbowyeny yego

Int 84, 10

fl: *zaprawdy wszako
vennum tam eu prope timentes eum
salutare ipsius

Wuj - zwištěć

Wiza Koz^v - venuntamen

A ~~Wiza Koz^v~~ prolema proznozes
dzeselky ~~ertowek~~ ezuy Pub. 38, 8.

venuntamen univera venites omnis
homo vivens

Fl: ale za pravdφ

~~Pub.~~

~~J. S.~~

Wiz - zapravde

Wszakoi

Wszakosz ✓ mzdę moję myślały
od odprędrycz

Prz 61, 4

Sum. 16. 61, 8

✓ Fl: wszaco reprezent

verumtamen pretium meum cogito-
verunt repellere
mi - reprezent

Utszakozi -

Nye oddalay, panye, oow szwych
od stworzenia swego, wszakoszesz
czytany za nye || Now: 8b.

1043

Uzrakożi = verumtamen

A uzrakożi wam prawierne powiedam, iż
Tyru a Sydonu, tym miastom, w sądny dzień
bziej będzie niżli wam [verumtamen dico vobis;
Tyro et Sidoni remissius erit in die iudicii, quam
vobis] Rom. 318.

Wszakże

Wyle nieporzycerely przywodza dusza moja
w rozparzenie, wszakże nadzefya szawienya
mego wszythka iesth w thobye. MW. 99b.

Psol 3, 3

itoc
(Fl: Pm̄ / inonej)

Wszakże

Wszakże - nihilominus

~~Pr~~ ³⁰ ~~o~~ uye ~~z~~ swej kwolej pgrzeszili. A wszakże ^V
oficerowaw bop... za grzech BZ Num. 15, 25.

Vleg. z swej)

V kachiello

V nihilominus

8397

Wszelkie są one my wybaczenia, eby
Kosdemir powzedaj, Efte kaskawe kavenye...

A frakre by nge tife spomozene da-
fno by bylo me sqmoge] y tife kaw
muge s bawydin muge

xv ex. glhp 69

Wstąpił Diabeł

15 V (m. w. owaka) 12

~~Lecia trzecia~~ + Genzie tesz czlowiek ≠ od stworzi-

?

<le>

chie (sic) swe + go any po grzeszeniu ≠ zgynól, [ize gi wie-

1110 3 20

czna ≠ mądroszcz zawzdi wzcycocz (sic) ≠ se z glyny zemye

<a>

vtwo + rzil

(f. Vorüchuer Prwyca. do

92

t. 38. N. W. 122. 6.
i fscie 294

Wozzyci = edues

vermes de carne creati, gl.

^{era}
Genti, educti, multiplicati wozzycy
albo rozmnozzyeny. ~~III~~ XV Or. VI. III 288.
(p. post.)

cf. Wozzycy

k. 204 b

Wszerekai - lahrare

Nye wszereka ~~faon~~ lahrabit ny/geden ~~poies~~ przeyw
to byc' R^h Judith 11, 15.

(I non lahrabit vel unus canis
contra te)

Bpdziesz myecz wszitek lyud israhelski
ieko owce, gesz pastirza nye maif a

8900

Wszerepiac

Wszerepiya, wlewa, wwoody [inducit] 1248/R. XIV, 359

Wzrostek inierere

~~Serepi wzrostek (plantationes inierere)~~
ethore

Ustawiamy, czy ~~gdzie~~ ^o Serepi wzrostek a yure
porzadke wykopany ^o palowiera, ^o ~~brakto~~ serepow
~~Wykopany~~ ^o ~~ostawia~~ na ziem ^o ~~Sub. 49~~

V...

V... wymowath bgr

si aliquae plantationes iam
insertae et radicatae evellantur

41/ /V/stawiany, aczby nyektore szczepy by-
loby yvsz wsczepyone y wsadzone, aczkoleby by-
li czyge wlosne y chezalby ge wykopacz, tedy na
dziedzynie abo na syedlyskv ma gych polowiczą
ostawycz pod wyną scheszą grzywyen.

/93/. O rzeczy gwałtowne.

/A/czby tesz nyektorzy gwałtownye szelazo
gege abo kterakole rzecz gyną wlosną moczą swą
komvkele nye podlug prawa wzalby, tedy z wyną
rzeczoną schesz grzywien ma wroczycz tą rzecz
gwałtownye wżatą.

W szeregach - in serere

Należy wykonać szeregi byłoby zwrócić uwagę, tedy na
średnicy ma być połowy ~~ostre~~ ostrości str. 41.

²⁵
Akszepii

ma wotrecht muzealnym:
wsstiepinu

Korszepim (wur. kal.: wseriepya) distingam
(et sumam ego de medulla cedri sublimis
et ponam de vertice ramorum eius tenerum,
~~Wseriepya = distingam~~
~~B. wseriepya~~ distingam et plantabo super
montem excelsum et eminentem
(Erech 27, 23)
ca 1470 Mam Lub 226

Tyj: i wseriepya ze drewna cedru wysokiego i potłocze:
z wieracim gaterek jego ontoda, utamie i wsadre
na górze wysokiej

1471
Tyo: u wseriepych jego pedów utamie gaterek i
wsadre ior na górze wysokiej 4

(Erech 27, 22

wseriepya na 2 XVI 340

Wszerepic

Wszerepieny

si enim,

V complanati * facti sumus;

przystawaję
wszerepieni

gl. 1. ~~et~~, i.e. firmiter adherentes
et coniecti, * similitudini mor-

tis eius moce wszerepieny wszerepieny,
gl. 1, 100, gl. XV med.

wszerepieny wszerepieny wszerepieny

(Rom 6, 5)

* V: complanati

Wszepić = inserto

Wszepimi

inserimus

ca 1461-67. Serm. 114. r.

Si ergo de hac arbore ramos auferimus
et nobis inserimus, wszepimi, et arbo-
reum cordis nostri **256** purpamus, re-
uirescimus et fructificamus fructu ho-
nesto et glorioso

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/103 Ms. karta 114 r.

(cf. FW)

Wszcepici

Łpka twoja moznala iest
lud y wszcepila iest /ie (m. oice
none)

Fl 43, 3

v plantesti eos

Put: wszcepyl yes

Wszerepic = plantare

Wwedzez go y wszerepysz na gorze dzedyerctwa
twoego Fl. Moys. 20 (plantabis) ~~Repta toria roagnala~~
~~jest lud y wszerepila jest ie Fl. 43,3~~

PBZ: sadzysz

sim. PWT

(plantabis in monte hereditatis
tua ex 15, 17)

Wszorepic'

Propter quod abicientes omnem immundiciam
et habundanciam malicie, in mansuetudine
suscipite insitum, wszepione, verbum (Jac 1,
18+21)

1403 91 Jac 99

WSZCZEPIONE

Suscipite in mansuetudine insitum wsczepone,
verbum, quod potest salvare animas vestras

(Joc 1, 21)

1430-40 G1KazB II 29

Wszerepie' In mansuetudine sus-
cipite)

insitum, wszerepijone, verbum

(Joc 1.21)

Ly 4, 1, 85 % XV med.

Wszczępic'

(wszczeponye - ex. XV)

(instilum verbum. Akd. III, 106.

f.

(Joc 1, 21)

Polkowski Katalog Rękopisów

Kapit. Krak. № 149 w XV.

Wszerepic

memorie, commenda wszerepic
ca. 1420 R. xxiv, 81.

~~zag. nr. 1299. k. 10~~

Br. kar. św. T. 44.

(fot. nieczytelne)

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2179

Wzerepic

f φ

Wzerepono [ponita] pp. XV, P. XVI, 340.

(p.p.v.)

Waczeptec!

~~Waczeptec!~~

insitum waczeptec

fol. XV, R. XXV, 154.

med.

1145

~~Pat. 1145, p. 72~~

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 154~~

~~pełowa w XV~~

Ms. 297 of. Ms. 297

R XXIII 297

Wzrzymać się

Wzrzymają się = aluntur | 1466 | R. xxii, 20.
L. 274

Ex his, gl. sc. tribus peccatis, nascuntur
cuncte sordes, gl. omniuersa alia peccata,
et aluntur, gl. nutriuntur v

Parechilus ole me hi aluntur

Wszczyniac

Rozczyniac

Serpitur, ^p ^w rozszczy尼亞, humi tutus nimiumque
timidusque) XV ex. GlKórn II 209

procelle, gl. difficultates nature

^p gl. graditur

sonko ⁶⁶ / petra prozacznie po ziemi
ostrozny a bojacuz i bony

bst

k 10

Wszerymic: convertere, imponere

* Hugyf lowy prikoral pam y

Wszerym mycz sway w notni BZ I par. 21, 27.

converterit gladium sum in
vaginam

8901

Wszerypic

Wszerypyona = immersa (catervis mulier) 1474

R. XXIII, 297.

k. 248v

Art ubi credentis, gl. sc. mulieris, iam
sano in pectore cepit, gl. inchoat,
dines adere fides mediis immerse,
gl. sc. mulier Wszerypyona, catervis
mititur auersi(?) vel filium tangere Ans-
lips Assol 818 (P 107) 4'

Wzrost cf. Lewosząd

WszczędŃc. Wszczęd. Wszczęd -

Wszerele

Qui deferunt in clippeo assis scacorum
et proclamacio Wszerele

1408 AKGr. viii a ~~102~~ 102

Wszerele

De... cluodio genealogiae Wszerele de signo
schachownicza

1420 @ JH. III nr 61

Wszerele

de clipeo Wszerele 1435 AKH. III, 139.

de denario Wschoreley

1438 ib. 341

Wexele

Stephanus, qui in Praaugrowo residet,
de Wexele, sextus Procerlaus Wole-
nowsky de Wexele.

1440-1448 Mies. her. II. 36.

Wsxexele

inter Landxi mirum ... et suorum fratrum
Wsxexele ab una

1447 Wolff Lap. 13

Wozzele

inter filios Falislai et filios Thome
et filios Wozzele ab una

1450 Wolff Zap. 17

Hsczele

inter Vitlum et ipsius genologiam
de armis Hsczele ab una

1456 Wolff Lap. 30

Wsercele

inter... Bogdan... et Johannem...
et alios heredes... de terris Junosche
alias Wserelye

1465 Wolff. Tap. 52

Hsererele

Nicolaum Hsererele

1473 Wolff Zap. 93

Wsxerele

De armis Junosche alias Wszerebye

1465 PawPoj. nr 23

Wscherele

De armis Fscherebye

1471 Mies Her. XI 2

Wszerele

De armis Wszerele

1475 Gyn Proc. 174